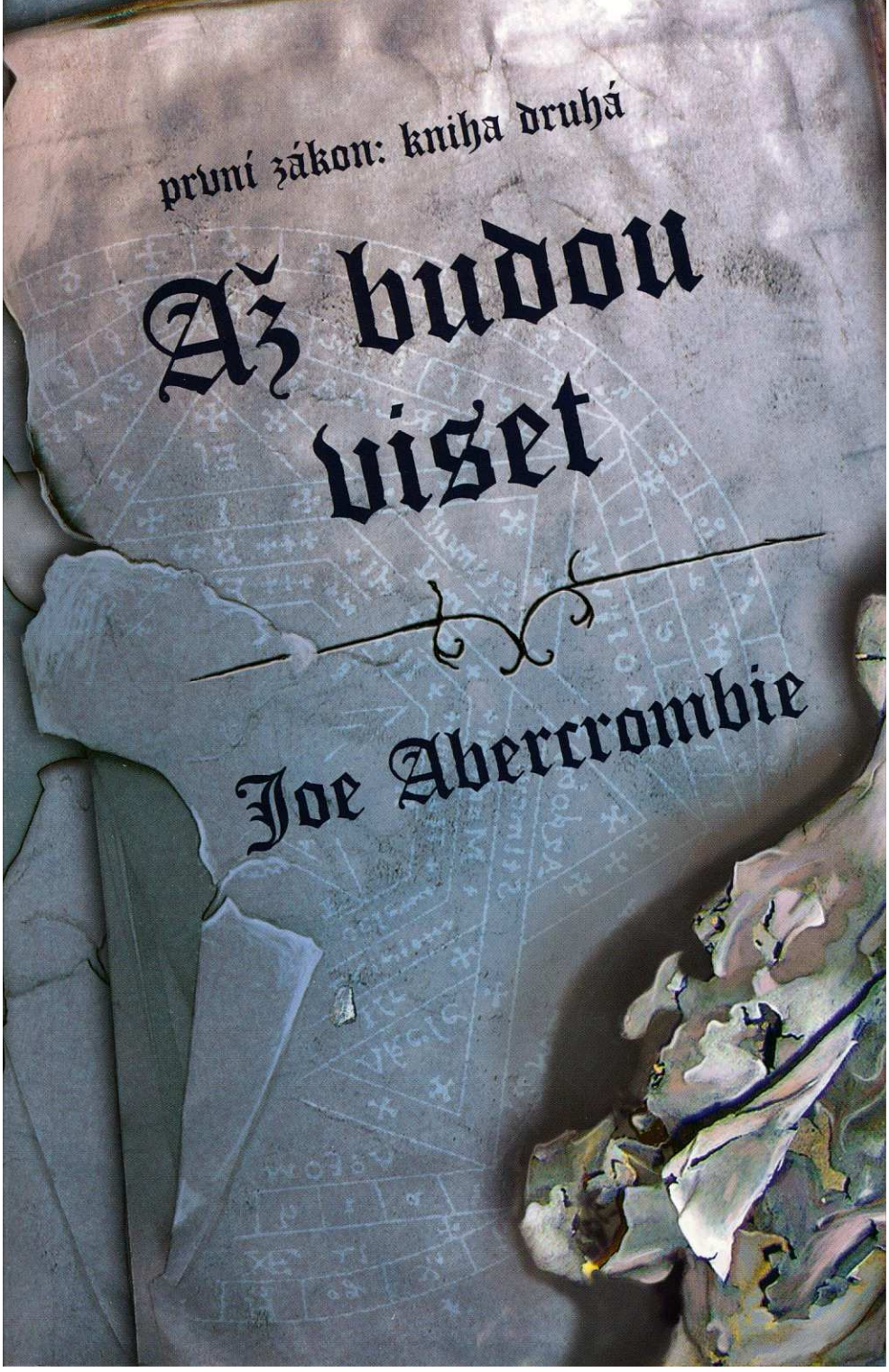

první zákon: kniha druhá
Až budou viset
Joe Abercrombie

Zpoza kmene uschlého stromu vystoupil vážně vypadající muž s krátkým mečem a štítem. Objevili se dva další a pak ještě tři, kteří vylezli z křoví a skal, všichni s vážnými výrazy a vážně vypadajícími zbraněmi.

Devítiprsťák si založil ruce na prsou. „Alespoň jednou bych chtěl zažít, abych to byl já, kdo překvapí ty druhé," zabručel.

„Je nás ještě o něco víc," křikl Finnius. „Tady nahoře, se mnou! Šikovné ruce s luky a připravenými šípy. Takže vidíte, že po téhle cestě už se dál nedostanete!"

Bayaz rozhodil ruce. „Možná bychom mohli dospět k dohodě, která by vyhovovala nám oběma! Prostě si řekněte svou cenu a –"

„Vaše peníze pro nás nejsou dost dobré, starče, a já jsem tvou domýšlivostí hluboce raněn! My jsme vojáci, ne lupiči! Máme rozkazy najít jistou skupinu lidí, skupinu putující napříč pustinou, daleko od stezek obchodníků! Starý plešatý parchant s klukem, co vypadá jako by byl marod, nafoukaný pitomec z Království, zjizvená děvka a severanský troglodyt! Nezahlédli jste tlupu, která by odpovídala tomuhle popisu?"

„Jestli já jsem ta děvka," křikl Devítiprsťák, „kdo je potom ten Severan?"

„Neřekli mi, že jste vtipálci. Beru to jako bonus. Alespoň do té doby, než vás zabijeme."

první zákon: kniha druhá

Až budou viset

Joe Abercrombie

POLARIS

JOE ABERCROMBIE
První zákon: kniha druhá

AŽ BUDOU VISET

(THE FIRST LAW: BOOK TWO
BEFORE THEY ARE HANGED)

Copyright © 2007 by Joe Abercrombie
All Rights Reserved

Translation © 2009 by Olga Machačová
Cover art © by Laura Brett

ISBN 978-80-7332-135-2

Čtyřem čtenářům.
Víte, koho myslím.

Část I.

„Měli bychom odpustit svým nepřátelům,
ale teprve až budou viset.“

– Heinrich Heine

Velký vyrovnávač

Zatracená mlha. Dostane se vám do očí, takže nevidíte dál než na pár kroků. Dostane se vám do uší, takže nic neslyšíte, a když přece jen něco zaslechnete, nedokážete říct, odkud to přichází. Cpe se vám do nosu, takže necítíte nic než vlhko. Zatracená mlha. Pro stopaře je to prokletí.

Před pár dny přešli přes Bílou pěnu. Sever nechali za sebou a vstoupili do Anglandu. Od té doby Psí čumák nepřestal být nervózní. Slídit na cizím území, a ještě k tomu uprostřed války, to nebylo nic pro ně. Všichni chlapi byli nesví. Kromě Trojstroma ještě žádný z nich nevytáhl paty ze Severu. A možná ještě Mračňáka, ten nikdy nemluvil o tom, kde byl.

Minuli několik vypálených statků a vylidněnou vesnici. Domy byly typické pro Království, velké a hranaté. Rozeznali stopy mužů a koní. Hodně stop, ale nikdy lidské bez koňských. Psí čumák věděl, že Bethod není daleko. Jeho armáda, rozptýlená po celém kraji, hledá osady, které by ještě mohla vypálit, jídlo, které by mohla ukrást, a lidi, které by mohla pozabíjet. Napáchat škody, kde se dá. Bethod měl svoje zvědy všude. Kdyby natrefil na Psího čumáka nebo na kohokoli z jeho druhů, vrátili by se do hlíny, a to hezky pomalu. Ukřižovaní, hlavy nabodnuté na kopí nebo něco v tomhle stylu; tím si byl Psí čumák zatraceně jistý.

A kdyby na ně narazili Království, s největší pravděpodobností by je odpravili také. Byla koneckonců válka a ve válce lidi nebývají dvakrát rozvážní. Psí čumák mohl těžko čekat, že by marnili čas přemýšlením, zda je nějaký Seveřan přítel, či nikoli. Život je zkrátka plný nebezpečí. Už to samotné stačí, aby byl člověk nervózní, a on byl z těch, co jsou nervózní často.

Žádný div, že mu za těchto okolností mlha připadala jako sůl v ráně.

Z toho věčného plížení se v šeru mu vyschlo v krku, a proto sešel z cesty a začal se prodírat vlhkým křovím k místům, odkud bylo slyšet šplouchání řeky. Na jejím břehu se svezl na kolena. Zetlelé spadané listí bylo odporně slizké, ale co, Psí čumák si nemyslel, že trocha špíny navíc představuje nějaký rozdíl. Tak jako tak už nemohl být špinavější. Nabral vodu do dlaní a napil se. Tady dole, kde nebyly žádné stromy, foukal větřík. Pohrával si s mlhou, jednu chvíli ji přivál a v příští zase odnášel pryč. A tehdy ho Psí čumák spatřil.

Muž ležel pootočený na břiše, s nohama ve vodě a horní polovinou těla na břehu. Chvíli zírali s výrazem naprostého zděšení jeden na druhého. Neznámému trčel ze zad dlouhý klacek. Zlomený šíp. V tu chvíli Psímu čumákovi došlo, že muž je mrtvý.

Vyplivl vodu a odplazil se stranou. Opatrně zkontroloval okolí, aby se ujistil, že tam nečíhá někdo ochotný vrazit mu nůž do zad. Mrtvý mohl mít kolem pětadvaceti. Byl světlovlasý a zaschlá krev na jeho bezbarvých rtech už zhnědla. Měl na sobě prošívaný kabát, teď nafouklý vodou. Takový ten kus šatstva, co člověk obvykle nosí pod kyrysem. Takže voják. Možná zbloudilý. Třeba se z nějakého důvodu oddělil od svého oddílu a tady ho přepadli. Bezpochyby byl z Království, ačkoliv se teď, když byl mrtvý, nijak zvlášť nelišil od Psího čumáka nebo jeho druhů. Mrtví vypadají všichni stejně.

„Velký vyrovnávač," zamumlal si Psí čumák pro sebe, jak na něj padla hloubavá nálada. Tak mu říkají lidé z hor. Smrťák. Ten, který stírá všechny nerovnosti. Známý člověk nebo nula, ze Severu nebo z Jihu. On nakonec dostane každého a nedělá rozdíly.

Vypadalo to, že tenhle chlap je mrtvý nanejvýš pár dní. Což znamená, že ať ho zabil kdokoli, mohl by být ještě někde poblíž, a to Psímu čumákovi na klidu nepřidalo. Najednou mu připadalo, že je mlha plná podezřelých zvuků. Docela dobře mohla skrývat celou stovku karlů. Nebo to byla jen voda, šplouchající o říční břeh? Psí čumák nechal mrtvolu mrtvolou a vklouzl do lesa, vyhýbaje se kmenům stromů, jak se před ním postupně vylupovaly z mlhy.

Málem zakopl o další tělo, napůl utopené v hromadě spadaného listí. Mrtvý ležel na zádech, s rukama rozhozenýma. O kus dál byl další; tenhle zůstal na kolenou, s několika šípy v boku, tvář zabořenou v zemi a zadek vytrčený do vzduchu. Ve smrti není žádná důstojnost, tak to je. Psí čumák vyrazil. Musí se okamžitě

vrátit k ostatním, aby jim dal vědět, ale hlavně aby byl co nejdál od těchhle mrtvých.

Je pravda, že už takových viděl hodně, víc než svůj díl, ale nikdy si na ten pohled nezvykl. Je snadné proměnit člověka v kus masa. Znal tisíce způsobů, jak to udělat. Jenže jakmile to jednou uděláte, už to nikdy nejde vrátit. V jednu chvíli je to člověk; má své naděje, myšlenky a sny. Člověk, který má rodinu, přátele a domov, odkud přišel. A v příštím okamžiku je z něho kus hlíny. Psí čumák si připomněl všechny maléry, do kterých kdy spadl, všechny bitvy, jimiž prošel. Pomyslel si, jaké má štěstí, že ještě dýchá. Štěstí hloupých. A také si uvědomil, že ho může kdykoliv opustit.

Teď už napůl běžel. Byl jako smyslů zbavený, zmatkoval v mlze jako zelenáč. Nepostupoval s rozmyslem, nezastavoval se, aby zkoumal vzduch, aby se zaposlouchal. Chlap, který prošel Sever křížem krážem, by měl být obezřetnější, ale nikdo nemůže být rozumný pořád. Takže si vůbec nevšiml, odkud to přišlo.

Najednou do něj něco ze strany narazilo, tvrdě, a vzápětí dostal ránu přímo do tváře. Pokusil se udržet rovnováhu, ale úder ho srazil k zemi. Psí čumák se bránil, ale ať už byl ten parchant kdokoli, byl po čertech silný. Dřív než si pořádně uvědomil, co se děje, ležel na zádech v bahně a věděl, že si za to může sám. On, ty mrtvoly a mlha. Něčí ruka mu sevřela hrdlo a zmáčkla průdušnici.

„Gchrr," zachrčel a zatápal po té ruce; byl přesvědčený, že tohle je jeho konec. Že se všechny jeho naděje mění v prach. Nakonec si pro něj Velký vyrovnávač přece jen přišel…

Pak ho ruka přestala škrtit.

„Psí čumáku?" zeptal se někdo u jeho ucha. „Jsi to ty?"

„Gchrr."

Ruka ho pustila a on nabral dech. Ucítil, jak ho něco zvedá za kabát. „Sakra, Psí čumáku! Málem jsem tě zamordoval!" Teď už ten hlas poznal, a jak dobře. Černý Dow, ten parchant. Psí čumák byl polomrtvý hrůzou, že ho málem zardousili, a zároveň šťastný jako hlupák, že ještě žije. Slyšel, jak se mu Dow směje. Znal ten drsný smích, byl jako krákání. „Jsi v pořádku?"

„Už jsem zažil vřelejší uvítání," zasípal Psí čumák, jak se pořád ještě snažil normálně nadechnout.

„Můžeš mluvit o štěstí. Mohl jsem tě také uvítat drsněji. Mnohem drsněji. Považoval jsem tě za jednoho z Bethodových špehů. I když to bys byl asi jinde, ne tady v údolí.“

„Jak vidíš,“ vypravil ze sebe Psí čumák, „nejsem. Kde jsou ostatní?“

„Nahoře, na kopci, kde není tahle podělaná mlha. Rozhlížejí se po okolí.“

Psí čumák kývl hlavou směrem, odkud přišel. „Jsou tam mrtví. Spousta.“

„Tak spousta, říkáš?“ protáhl Dow, jako by pochyboval, že Psí čumák může vědět, co je to spousta mrtvol. „Cha!“

„No, určitě jich pár je. Myslím, že jsou to Královští. Hádám, že tu došlo k boji.“

Černý Dow se znovu zasmál. „Tak k boji? Hádáš?“ Psí čumák si nebyl jistý, co tím myslel.

* * *

„Do prdele,“ řekl.

Stáli nahoře na kopci, všech pět. Mlha se rozestoupila, ale Psí čumák si skoro přál, aby tomu tak nebylo. Teď už věděl, co Dow svou poznámkou myslel. Údolí bylo plné mrtvol. Svahy jimi byly poseté odshora až dolů. Ležely zaklíněné mezi skalisky, natažené v kapradí. Na dně údolí trčely z trávy jako hřebíky rozsypané z pytlíku, prašná šedivá cesta skoro mizela pod všelijak pokroucenými bezvládnými těly. Na březích řeky se jich vršily celé hromady. Z cárů rozplývající se mlhy trčely ruce, nohy i polámané zbraně. Mrtvoly byly zkrátka všude. Probodané šípy i meči, posekané sekyrami. Krkavci s krákáním přelétali z jednoho kusu masa na druhý. Pro ně to byl velice vydařený den. Od chvíle, kdy Psí čumák naposledy viděl pořádné bojiště, už uplynulo hezkých pár dní. Vrátily se mu hořké vzpomínky. Hodně hořké.

„Do prdele,“ řekl znovu. Nenapadlo ho, co jiného říct.

„Hádám, že Královští pochodovali po cestě.“ Trojstrom se ošklivě mračil. „A hádám, že měli naspěch. Chtěli Bethoda překvapit.“

„Nejspíš neměli moc dobré zvědy,“ zamumlal Tul Duru. „Zdá se, že Bethod překvapil je.“

„Třeba byla mlha,“ ozval se Psí čumák. „Jako dneska.“

Trojstrom pokrčil rameny. „Možná. V téhle roční době bývá často. Každopádně šli po cestě, v zástupu, utahaní po celodenním pochodu. Bethod na ně zaútočil odtud a tamhle z hřebenu. Nejdřív šípy, aby je rozprášil, pak pěšáci. Padli na ně seshora a řvali, aby je zastrašili. Hádám, že tu jejich formaci rychle rozbili.“

„To jo,“ přikývl Dow.

„Pak už to byla jatka. Podél celé cesty. Byli v pasti. Z jedné strany voda – neměli kam utéct. Někteří se pokusili strhat ze sebe brnění a přeplavat řeku. Tamhleti to zkoušeli dokonce i v něm. Museli v něm být jako svázaní. Snažili se vyškrábat jeden druhému na záda a všude kolem nich létaly šípy. Některým se mohlo podařit dostat se až k tamhletěm stromům, ale jak znám Bethoda, nechal si bokem pár jezdců, aby vylízali talíř.“

„Do prdele,“ zhodnotil to Psí čumák; nebylo mu při tom zrovna nejlíp. Moc dobře věděl, jaké to je být mezi těmi, co prohrávají, a nebyla to šťastná vzpomínka.

„Moc hezké. Hotové umělecké dílo,“ řekl Trojstrom. „Ten parchant Bethod si musel pořádně přijít na své. Ten ví, jak dělat svou práci, to tedy jo.“

„Takže tohle je konec, veliteli?“ zeptal se Psí čumák. „Bethod vyhrál?“

Trojstrom zavrtěl hlavou. Pomalu a rozvážně. „Jsou tu ještě Jižani. A je jich sakra dost. Většina žije za mořem. Prý jich tam je víc, než bys dokázal spočítat. Víc mužů než stromů, tam na Jihu. Možná jim chvilku potrvá, než se sem dostanou, ale nakonec přijdou. Tohle, to je teprve začátek.“

Psí čumák přejel pohledem po vlhkém údolí, po všech těch mrtvých, roztroušených dole v blátě. Bylo jich víc, než by kdy mohli všichni ti krkavci sežrat. „Pro tyhle to na začátek moc nevypadá.“

Dow stočil jazyk do žlábku a odplivl si tak hlasitě, jak to jen šlo. „Podřezaní a vykuchaní jako ovce! Chtěl bys takhle skončit, Trojstrome? Co? Chtěl by ses jednou někde válet jako tihle chlapi? Podělané Království! Nemají ponětí, co je válka!“

Trojstrom kývl hlavou. „Zdá se, že je budeme muset poučit.“

* * *

U brány byla pořádná tlačenice. Byly tam ženy, vyzáblé a vyhladovělé. Děti, špinavé a otrhané. Byli tam muži, staří i mladí, shrbení pod těžkými ranci, jak vlekli svůj veškerý majetek. Někteří měli i muly. Jiní povozy, které tlačili vlastní silou, naložené hromadou všelijakých krámů, které nevypadaly dvakrát užitečně. Dřevěné židle, cínové hrnce, zemědělské nářadí. Většina těch lidí však neměla nic, jen bídu. Té, jak si Psí čumák všiml, měli všichni na rozdávání.

Cesta byla ucpaná lidskými těly a harampádím. Všude se ozývaly prosby nebo výhrůžky. Psí čumák by přísahal, že cítí strach, hustý jako polévka. Tihle lidé utíkali před Bethodem.

Dav se strkal a mačkal, někteří dovnitř, jiní zase ven, lidé padali do bláta, ale všichni se zoufale snažili dostat k bráně, jako by to byl mateřský prs. Ale nedostali se nikam. Nad hlavami davu zahlédl Psí čumák blýskající se hroty kopí a slyšel, jak na utečence někdo hrubě křičí. Nahoře u brány stáli vojáci a nikoho nepustili dovnitř.

Psí čumák se naklonil k Trojstromovi. „Vypadá to, že nechtějí pustit své vlastní lidi," zabručel. „Myslíš, že nás pustí, veliteli?"

„Nás potřebují, tak je to. Promluvíme si s nimi a uvidí se. Nebo máš jiný návrh?"

„Jít domů a neplést se do toho?" zabručel si Psí čumák pod vousy, ale stejně dál poslušně šlapal za Trojstromem.

Když se začali prodírat davem, většina Jižanů strnula. Jedno malé děvčátko se na Psího čumáka upřeně dívalo velkýma očima a tisklo k sobě nějaký kus hadru. Psí čumák se pokusil o úsměv, ale už to bylo dlouho, co měl naposled něco do činění s něčím jiným než s tvrdými chlapy a tvrdou ocelí, a proto jeho pokus nevyzněl dvakrát přívětivě. Dívenka zaječela a utekla. A nebyla sama, koho vyděsili. Když si lidé v zástupu všimli Psího čumáka s Trojstromem, začali se ustrašeně rozestupovat. Nikdo ani nehlesl, třebaže oba byli neozbrojení. Své věci nechali vzadu u zbytku skupiny.

Prošli bez potíží až k bráně, jenom tu a tam museli do někoho trochu strčit, to když jim užasle zůstal stát v cestě. Teď už Psí čumák viděl i vojáky. Byl jich tucet, stáli v řadě před branou, nehybní jako kamenné sloupy, a všichni vypadali nachlup stejně. Těžká zbroj, kterou měli na sobě, nebyla až tak často k vidění. Velké pláty kovu od hlavy až k patě, nablýskané k téměř oslepujícímu lesku. Lícní díly přilbic zakrývaly vojákům tváře. Psí

čumák zauvažoval, jak by s nimi asi bojoval, kdyby nebylo zbytí. Dovedl si představit, že šípy by tady nic moc nezmohly, a nejspíš ani meč, pokud by člověk neměl to štěstí, že by na ně byl v přesile.

„Na tyhle bys musel mít krumpáč, nebo tak něco."

„Cože?" sykl Trojstrom.

„Nic." Bylo jisté, že Královští měli o boji prapodivnou představu. Kdyby válku vyhrával ten, kdo se víc blýská, byli by to Bethodovi určitě natřeli, pomyslel si Psí čumák. Jaká škoda, že tomu tak není.

Velitel vojáků byl usazený uprostřed. Na malém stolku před sebou měl hromadu nějakých papírů a vypadal ještě podivněji než jeho muži. Měl na sobě jakýsi kabátec jasně červené barvy. Hodně nepraktický oděv pro vůdce, pomyslel si Psí čumák. Stačil by jediný šíp a hravě byste ho vyřídili. A vůbec, je na svůj post nějak mladý. Teprve mu začínají rašit vousy, i když se tváří, že je sám na sebe jaksepatří pyšný.

Zrovna se dohadoval s nějakým mužem ve špinavých šatech. Psí čumák nastražil uši a snažil se pochytit něco z jejich rozhovoru. „Mám tady s sebou pět dětí," říkal muž, „a nemám je čím nakrmit. Co mám podle vás dělat?"

Dopředu se protlačil nějaký stařec. „Jsem osobní přítel lorda guvernéra. Trvám na tom, abyste mě pustili…"

Mladík nenechal ani jednoho domluvit. „Mě vůbec nezajímá, kdo je čí zatracený přítel, a bylo by mi jedno, i kdybyste těch dětí měl sto! Město Ostenhorm je plné. Podle nařízení lorda maršála Burra můžeme každý den přijmout pouze dvě stě uprchlíků a od dnešního rána už jsme tento limit naplnili. Doporučuji vám, abyste přišli zítra. Brzy."

Oba muži tam stáli s otevřenými ústy. „Limit?" zavrčel venkovan.

„Ale lord guvernér –"

„Čert vás vem!" zařval mladík a udeřil pěstí do stolu. „Jen mě zkoušejte vyprovokovat. Zařídím, abyste se dostali dovnitř! Dám vás tam odtáhnout a pověsit jako zrádce!"

To těm dvěma stačilo a rychle se stáhli. Psí čumák si skoro začínal říkat, že by měli udělat totéž, ale Trojstrom už se hrnul ke stolu. Mladík na něj vrhl pohled plný odporu, jako kdyby páchli hůř než kupka lejna. Což by se Psího čumáka možná nebylo tak dotklo, kdyby se speciálně pro tuhle příležitost neumyl. Takhle

čistý nebyl už celé měsíce. „Co u všech čertů chcete? Nestojím o žádné žebráky či špehy!“

„Výborně,“ pronesl Trojstrom, zřetelně a s ledovým klidem. „Nejsme ani jedno z toho. Moje jméno je Rudd Trojstrom. Tohle je Psí čumák. Chceme si promluvit s někým, kdo tady velí. Přišli jsme nabídnout králi své služby.“

„Nabídnout služby?“ Mladík se začal usmívat. Vůbec to nebyl přátelský úsměv. „Psí čumák, říkáš? Zajímavé jméno. Marně si lámu hlavu, jak k němu asi přišel.“ Lehce se pousmál nad důkazem vlastní vtipnosti a Psí čumák zaslechl, jak se zachechtali i ostatní vojáci. Pěkná sbírka vlezdoprdelků, sešněrovaných v těch svých parádních šatech a nablýskaném brnění, pomyslel si. Pěkná sbírka vlezdoprdelků, jenže kdyby jim řekl, co si o nich myslí, těžko by tím prospěl věci. Ještě že s sebou nevzali Dowa. Ten by si tyhle hlupáky nejspíš rovnou podal a vrátil je do hlíny.

Mladík se naklonil dopředu a promluvil velice pomalu, jako by to říkal malému dítěti. „Žádný Seveřan nemá dovoleno vstoupit do města, leda by měl zvláštní povolení.“

Fakt, že Bethod pronikl přes hranice, pobíjel jejich armádu a rozpoutal v celé zemi válku, mu nejspíš nestál za pozornost. Trojstrom se snažil dál, ale Psímu čumákovi bylo jasné, že tohle kamenité pole nejspíš tak snadno nezorají. „Nežádáme moc. Jen jídlo a trochu místa, kde můžeme složit hlavu. Je nás pět, všichni chlapi, co si vydobyli svoje jména, veteráni.“

„Jeho Veličenstvo disponuje dostatečným množstvím vojáků. I když pár mul navíc by se nám hodilo. Možná byste měli zájem nosit nám náklad?“

Trojstrom byl pověstný svou trpělivostí, ale i ta měla své meze a Psí čumák vycítil, že se k nim nebezpečně přiblížili. Ten mladý cápek neměl ani ponětí, do čeho šlápl. Rudd Trojstrom nebyl muž, se kterým bylo radno si zahrávat. Tam, odkud přišli, znal jeho jméno každý. A bylo to jméno, které v mužích budilo strach. Nebo kuráž, podle toho, na čí straně jste stáli. Trojstromova trpělivost skutečně měla své meze, ale ještě k nim přece jen kousek scházel. Naštěstí pro všechny zúčastněné.

„Tak muly, říkáš?“ zavrčel Trojstrom. „Mula může kopnout. Měl by sis dát pozor, aby ti některá neukopla hlavu, hošánku.“ Otočil se na patě a důstojně odkráčel stejnou cestou, kterou přišli. Dav se před ním rozestoupil, aby se vzápětí za nimi uzavřel a

znovu se pustil do vojáků. Všichni se překřikovali, jak to, že zrovna oni mají být tak chladně odmítnuti, když někteří jiní mohli dovnitř.

„Tohle nebylo zrovna uvítání, jaké jsme čekali," zamumlal Psí čumák. Trojstrom na to nic neřekl a s hlavou skloněnou kráčel dál.

„Co teď, veliteli?"

Starý kamarád se ohlédl přes rameno a zašklebil se. „Znáš mě. Myslíš, že takovou podělanou odpověď přijmu?" Psí čumák jaksi tušil, že ne.

Nejlepší plány

Vsíni lorda guvernéra Anglandu byla zima. Nevýrazná omítka na vysokých stěnách byla studená, studené byly kamenné dlaždice na rozlehlé podlaze a v krbu byl jen studený popel. Jedinou výzdobou v místnosti byl velký gobelín s vytkaným zlatým sluncem Spojeného království a znakem zkřížených kladiv v jeho středu, který visel na stěně.

Lord guvernér Meed seděl sklesle na tvrdé židli za obrovským, prázdným stolem a zíral do prázdna, v pravé ruce zemdlele držel stopku vinného poháru. V bledé tváři měl prázdný výraz, státnické roucho zmačkané a špinavé, řídké bílé vlasy rozcuchané. Major West, který se narodil a vyrůstal v Anglandu, často slýchal o Meedovi mluvit jako o silném vůdci, velké osobnosti a nepřemožitelném šampionovi provincie a jejího lidu. Teď vypadal jen jako prázdná lidská schránka, drcená tíhou masivního řetězu, odznaku své moci, stejně prázdná a studená jako ten krb.

Teplota možná byla na bodu mrazu, ale atmosféra byla ještě studenější. Uprostřed místnosti stál lord maršál Burr s rozkročenýma nohama a s velkýma rukama sepjatýma za zády tak pevně, až mu na nich zbělely klouby. Po jeho boku stál major West, strnule jako špalek, s hlavou skloněnou; teď si přál, aby si nebyl sundal kabát. Na každý pád tu bylo chladněji než venku a počasí bylo velice studené i na podzim.

„Dáte si víno, lorde maršále?“ zabručel Meed, aniž vzhlédl. V tom velkém prostoru zněl jeho hlas tence a třaslavě. Westovi se zdálo, že vidí, jak se starci při výdechu kouří od úst.

„Ne, vaše milosti. Nedám.“ Burr se mračil. Pokud mohl West říct, Burr se poslední měsíc nebo dva mračil pořád. Vypadalo to, že ten člověk ani jiný výraz nemá. Mračil se, když doufal, mračil se, když byl spokojený, mračil se, když ho něco překvapilo. Konkrétně tohle mračení byl výraz toho nejsilnějšího vzteku. West nervózně

přešlápl z jedné zdřevěnělé nohy na druhou ve snaze rozproudit v nich krev a přál si, aby mohl být někde jinde.

„A co vy, majore Weste?“ zasípal lord guvernér. „Dáte vy si víno?“

West už otevíral ústa, aby odmítl, ale Burr byl rychlejší. „Tak co se stalo?“ zavrčel a jeho hrubý hlas se skřípavě odrazil od chladných stěn a ozvěnou se nesl od promrzlých trámů.

„Co se stalo?“ lord guvernér se otřásl a obrátil propadlé oči k Burrovi, jako by ho viděl poprvé. „Přišel jsem o své syny.“ Chvějícími se prsty sevřel pohár a vypil ho až do poslední kapky.

West si všiml, jak maršál Burr sevřel ruce za zády ještě pevněji. „Vaše ztráta mě rmoutí, Vaše milosti, ale měl jsem na mysli situaci na hranicích. Mluvím o Černé studni.“

Jako by pouhá zmínka o tom místě působila Meedovi bolest. „Došlo tam k bitvě.“

„Došlo tam k masakru!“ štěkl Burr. „Jak to vysvětlíte? Nedostal jste královy rozkazy? Povolat všechny vojáky, které můžete, posílit obranu a čekat na posily? Za žádných okolností neriskovat otevřený boj s Bethodem!“

„Královy rozkazy?“ Lord guvernér se ušklíbl. „Máte na mysli rozkazy uzavřené rady, ne? Ty jsem dostal. Četl jsem je. A zvážil jsem je.“

„A?“

„A pak jsem je roztrhal.“

West slyšel, jak lord maršál těžce oddechuje nosem. „Vy jste je… roztrhal?“

„Já a moje rodina spravujeme Angland už sto let. Když jsme sem přišli, nebylo tu nic.“ Meed při těch slovech hrdě vztyčil bradu a nadmul hruď. „Zkrotili jsme tu divočinu. Vykáceli jsme lesy, postavili cesty a vybudovali statky a doly a města, ze kterých bohatlo celé Království!“

Oči se starému muži znatelně rozzářily. Najednou vypadal vyšší, silnější a neohroženější. „Já jsem první, u koho lidé hledají ochranu. Teprve pak se obracejí za moře! Měl jsem snad dopustit, aby se tihle Severani, tihle barbaři a zvířata, beztrestně přehnali přes mou zem? Aby zničili velké dílo mých předků? Měl jsem je nechat rabovat a vypalovat, loupit a znásilňovat a zabíjet, jak se jim zlíbí? Měj jsem sedět schovaný za těmito zdmi, zatímco oni vybíjejí Angland? Ne, maršále Burre! Já ne! Posbíral jsem všechny

muže, vyzbrojil jsem je a poslal je proti těm barbarům – a mí tři synové jeli v čele. Co víc jsem měl udělat?“

„Poslechnout ty podělané rozkazy!“ zahřměl Burr. West sebou trhl. Maršálův hlas mu ještě chvíli burácel v uších.

Meedem to zaškubalo, brada mu spadla a rty se mu začaly chvět. Oči starce se zalily slzami a jeho tělo se znovu schoulilo do křesla. „Ztratil jsem syny,“ zašeptal s pohledem upřeným na studenou podlahu. „Ztratil jsem syny.“

„Je mi líto vašich synů i všech ostatních, jejichž životy byly promarněny, ale není mi líto vás. Sám jste si to zavinil.“ Burr sebou trhl, pak polkl a přejel si rukou po žaludku. Pomalu popošel k oknu a vyhlédl ven na studené, šedivé město. „Promrhal jste všechny svoje síly a teď musím já oslabit ty svoje, abych mohl bránit vaše města a vaše pevnosti. Všechny, co přežili Černou studnu, a s nimi každého, kdo má zbraň a je schopen bojovat, převedete pod mé velení. Budeme je potřebovat do posledního.“

„A já?“ ozval se tiše Meed. „Ti psi z uzavřené rady už určitě vyjí po mé krvi.“

„Ať vyjí. Potřebuju vás tady. Na jih míří uprchlíci, kteří utíkají před Bethodem nebo před jeho hrozbou. Podíval jste se někdy v poslední době z okna? Ostenhorm je jich plný. Hromadí se u městských zdí v celých tisících, a to je teprve začátek. Postaráte se o ně a dohlédnete na jejich evakuaci do Středozemí. Třicet let se na vás lidé spoléhali, když hledali ochranu. A potřebují vás i nyní.“

Burr se otočil zpátky do místnosti. „Poskytnete majoru Westovi seznam všeho, co se dá ještě využít. Co se týče uprchlíků, potřebují jídlo, šaty a ubytování. Přípravy na jejich evakuaci mohou začít okamžitě.“

„Okamžitě,“ zašeptal Meed. „Okamžitě, jistě.“

Burr vrhl na Westa krátký pohled zpod svého hustého obočí, zhluboka se nadechl a vykročil ke dveřím. Když vyšel ven, West stočil pohled zpátky do místnosti. Lord guvernér Anglandu pořád seděl s hlavou v dlaních schoulený ve svém křesle v prázdné, studené síni.

* * *

„Tohle je Angland," řekl West a ukázal na velkou mapu. Otočil se a přelétl pohledem po shromážděných. Těch několik důstojníků jevilo jen velmi slabý zájem o to, co měl na srdci. Nebylo to pro něj nic překvapivého, ale stejně ho to rozladilo.

Generál Kroy seděl v křesle u dlouhého stolu napravo od něj, strnule vzpřímený a nehybný. Byl to vysoký, vyzáblý muž, husté, krátce zastřižené vlasy mu těsně přiléhaly k hranaté lebce. Jeho černá, jednoduchá uniforma byla bez poskvrnky. Jeho nezvykle početný doprovod sestával z předpisově ustrojených, oholených mužů v nablýskané zbroji, zachmuřených jako houf truchlících. Naproti němu po Westově levici se rozvaloval generál Poulder, rudolící muž s kulatým obličejem, honosící se mimořádnými kníry. Jeho obrovitý límec, ještě vyztužený zlatým vyšíváním, mu dosahoval téměř až k velkým růžovým boltcům. Muži z jeho štábu posedávali obkročmo na židlích, rudé uniformy, které jim přetékaly zlatými prýmky, měli u krku nedbale rozepnuté a cákanci od bláta z cesty se pyšnili, jako by to byly medaile.

Na Kroyově straně místnosti byla válka především věcí pořádku, sebezapření a přísného dodržování pravidel. Na Poulderově to byla záležitost okázalosti a pečlivě upravených vlasů. Obě skupiny na sebe navzájem vrhaly přes stůl pohledy plné nadutého opovržení, jako by jen jejich strana ovládala to pravé umění vést válku, na rozdíl od bandy naproti, která, i kdyby se snažila sebevíc, jim v tom bude akorát překážet.

Pro Westa byli břemenem jedni i druzí, ačkoli ani zpola tak velkým jako třetí přítomná skupina, shromážděná na opačném konci dlouhého stolu. Nevedl ji nikdo jiný než následník trůnu, sám korunní princ Ladisla. Jeho šaty nebyly tak docela uniformou, spíš šlo o jakýsi purpurový župan s epoletami. Noční úbor ve vojenském stylu. Krajky na jeho manžetách by samy o sobě mohly přikrýt celý stůl a jeho družina za ním v okázalosti příliš nezaostávala. V křeslech kolem prince byla usazená nejbohatší, nejpohlednější, nejelegantnější a nejzbytečnější mládež z celého Spojeného království. Kdyby velikost muže byla přímo úměrná rozměrům jeho klobouku, byli by mezi přítomnými skuteční velikáni.

West se otočil zpátky k mapě a v ústech měl nepříjemně sucho. Věděl, co musí říct, jen bylo třeba to vyslovit co možná nejzřetelněji a pak si sednout. Nepřipouštět si, že přítomní muži

patří k nejvýše postaveným v armádě. Nemluvě o následníkovi trůnu. West věděl, že jím opovrhují. Nenávidí ho za jeho vysoké postavení a za jeho nízký původ. Za fakt, že si svoje místo zasloužil.

„Tohle je Angland," zopakoval West hlasem, který, jak doufal, byl klidný a autoritativní. „Řeka Cumnur," pokračoval a koncem ukazovátka kopíroval kroutící se modrou linku řeky, „dělí provincii na dvě části. Jižní je mnohem menší, avšak žije zde většina obyvatel a jsou zde téměř všechna významná města včetně hlavního města Ostenhormu. Jsou tu poměrně kvalitní cesty a krajina je relativně otevřená. Podle dostupných informací Seveřani řeku dosud nepřekročili."

Za sebou uslyšel hlasité zívnutí, které bylo velmi dobře slyšet, i když přicházelo z druhého konce dlouhého stolu. Pocítil náhlý nával vzteku a prudce se otočil. Samotný princ Ladisla vypadal, že pozorně poslouchá. Alespoň on. Provinilec byl jeden z jeho lidí, mladý lord Smund, chlapík s dokonalým rodokmenem a ohromným majetkem. Nedávno překročil dvacítku, ale co do schopností to byl předčasně vyspělý desetiletý chlapec. Rozvaloval se v křesle s pohledem upřeným do prázdna a ústy úctyhodně dokořán.

West se musel ovládnout, aby se na mladíčka nevrhl a nepřetáhl ho ukazovátkem. „Nenudím vás?" sykl.

Smund vypadal upřímně překvapeně, že byl osloven. Podíval se vlevo i vpravo, jestli třeba West nehovoří s některým z jeho sousedů. „Cože? Já? Ne, ne, majore Weste, ani v nejmenším. Nudit mě? Ne! Řeka Cumnur rozděluje provincii na dvě části a tak dále a tak dále. Skutečně vzrušující! Vzrušující! Upřímně se omlouvám. Včerejší noc byla dlouhá, víte?"

O tom West nepochyboval. Dlouhá noc strávená pitím a předváděním se před ostatními princovými nohsledy. Aby mohli dnes ráno marnit jeho čas. Kroyovi muži byli možná pedantští a Poulderovi zas arogantní, ale alespoň to byli vojáci. Princova banda postrádala jakékoliv nadání, alespoň co West věděl, tedy kromě schopnosti ho rozčilovat, samozřejmě. V tom byli všichni mistři. Frustrací skoro skřípal zuby, když se znovu obracel k mapě.

„Severní část provincie je jiná věc," zavrčel. „Nehostinný kraj hustých lesů a močálů, přes které není možné přejít, a členitý, kopcovitý terén téměř bez osídlení. Jsou tam doly, dřevorubecké

osady, vesnice a také několik trestaneckých kolonií pod správou inkvizice, ale jsou od sebe poměrně vzdálené. Cesty jsou tam pouze dvě a i ty jsou pro přesun velkého počtu mužů a převoz zásob nevyhovující, zvlášť teď, když máme na krku zimu.“ Ukazovátkem přejížděl po dvou tečkovaných linkách, táhnoucích se lesnatou oblastí od severu k jihu. „Západní cesta vede v blízkosti hor a spojuje osady, které vznikly kolem dolů. Východní víceméně kopíruje pobřeží. Obě se setkávají u pevnosti Dunbrek u Bílé pěny, na severní hranici Anglandu. Tahle pevnost, jak všichni víme, již padla do rukou nepřítele.“

West se otočil k mapě zády a posadil se. Snažil se klidně a pravidelně dýchat, spolknout svůj vztek a nevnímat bolest, která mu už začínala pulzovat pod lebeční kostí.

„Děkuji, majore Weste,“ ozval se Burr, který vstal a obrátil se k shromážděným. V sále to zašumělo a zavlnilo se, jako by se všichni teprve probudili. Lord maršál chvíli přecházel sem a tam před mapou a srovnával si myšlenky. Pak do ní udeřil vlastním ukazovátkem, do místa na sever od Cumnuru.

„Vesnice Černá studna. Malá osada nějakých deset mil od pobřežní cesty. Sotva víc než pár domů, teď už opuštěných. Není ani vyznačena na mapě. Místo, kterému by nikdo nevěnoval velkou pozornost. Samozřejmě nebýt toho, že tam Seveřani zmasakrovali naše oddíly.“

„Zatracení pitomí Anglanďani,“ zavrčel kdosi.

„Měli počkat na nás,“ dodal Poulder a samolibě se ušklíbl.

„To jistě měli,“ odsekl Burr. „Ale věřili si, a proč také ne? Několik tisíc mužů, dobře vyzbrojených, jezdecké oddíly. Mnozí z nich byli profesionální vojáci. Možná nedosahovali úrovně královského vojska, ale prošli výcvikem a nechybělo jim odhodlání. Jeden by řekl, že by to mělo být proti těm barbarům víc než dostačující.“

„Tedy svedli skvělou bitvu,“ přerušil ho princ Ladisla. „Co, maršále Burre?“

Burr střelil pohledem na druhou stranu stolu. „Skvělá bitva je vyhraná bitva, Vaše Výsosti. Byli pobiti. Uprchnout se podařilo jen těm, co měli hodně dobré koně a pořádný kus štěstí. Kromě toho, že jsme ztratili politováníhodný počet mužů, došlo i ke ztrátám na výzbroji a zásobách. Povážlivě velkým ztrátám, o něž je teď bohatší náš nepřítel. A co je možná nejhorší, porážka rozpoutala

paniku mezi obyvatelstvem. Cesty, které jsou pro naši armádu nepostradatelné, jsou ucpané uprchlíky, přesvědčenými, že Bethod každým okamžikem dorazí k jejich usedlostem, vesnicím a domovům. Což je naprostá katastrofa. Možná nejhorší, jaká Spojené království v poslední době postihla. Ale z každé katastrofy se můžeme poučit.“

Lord maršál položil své obrovité ruce na desku stolu a naklonil se dopředu. „Tenhle Bethod je rozvážný, chytrý a nemilosrdný. Má dostatek koní, pěšáků i lučištníků a je natolik schopný vůdce, aby je dokázal správně využít. Má skvělé zvědy a jeho oddíly se dovedou velice rychle přesouvat, pravděpodobně lépe než naše. Obzvlášť v neschůdném terénu, takovém, jakému musíme čelit v severní části provincie. Nalíčil na Anglaně past a oni se do ní chytili. Nesmíme udělat totéž.“

Generál Kroy vyprskl pobaveným smíchem. „Takže máme mít z těch barbarů strach, lorde maršále? To nám radíte?“

„Jakže to napsal Stolicus, generále Kroyi? ‚Nikdy ze svého nepřítele nemějte strach, ale vždy ho respektujte.‘ Pokud bych vám chtěl dát nějakou radu, pak by to byla tahle.“ Burr vrhl přes stůl zamračený pohled. „Ale já nedávám rady. Já dávám rozkazy.“

Kroy se při takové výtce dotčeně zavrtěl, ale alespoň byl zticha. Tedy prozatím. West věděl, že nevydrží mlčet dlouho. Nikdy to nevydržel.

„Musíme být opatrní,“ pokračoval Burr a teď se obracel ke všem v místnosti. „Ale přesto jsme pořád v převaze. Máme dvanáct regimentů z královského vojska, přinejmenším stejný počet odvedenců z řad šlechty a několik Anglaňanů, kteří unikli krveprolití u Černé studny. Podle všech hlášení, která máme k dispozici, jsme proti nepříteli v převaze pěti mužů na jednoho, možná i větší. Naší výhodou je lepší vybavení, lepší taktika a organizace. Severani, jak se zdá, si tohle uvědomují. Navzdory svému vítězství se drží na sever od Cumnuru, žijí z ukořistěných zásob a jen tu a tam podniknou nějaký nájezd. Nevypadají, že by spěchali s překročením řeky a chtěli riskovat otevřený boj s námi.“

„Ani se jim nedivím, těm špinavým zbabělcům,“ zachechtal se Poulder a jeho muži souhlasně přizvukovali. „Nejspíš už teď litujou, že vůbec přešli hranice!“

„Snad,“ zabručel Burr. „V každém případě za námi nepřijdou, takže budeme muset my přejít řeku a zahnat je zpátky. Tam se

hlavní těleso naší armády rozdělí na dvě části, levé křídlo pod velením generála Kroye, pravé pod velením generála Pouldera.“ Oba muži na sebe přes stůl upřeli pohled plný nejhlubšího nepřátelství. „Z našich pozic tady v Ostenhormu budeme postupovat po východní cestě, za řekou se rozdělíme a budeme doufat, že lokalizujeme Bethodovu armádu a svedeme s ní rozhodující bitvu.“

„Při vší úctě,“ vpadl do toho generál Kroy tónem, který dokazoval, že on sám vůbec žádnou nemá, „nebylo by přece jen lepší poslat polovinu armády západní cestou?“

„Západní nemá mnoho co nabídnout, kromě kovu, což je jediná věc, které už mají Seveřani víc než dost. Cesta podél pobřeží skýtá víc možností k opatření potravy, a navíc je blíž jejich vlastním cestám za zásobami i únikovým. Kromě toho, nehodlám naše síly rozptýlit příliš. O počtu Bethodových mužů se pouze dohadujeme. Pokud na něho narazíme, chci, abychom byli schopni rychle spojit své síly a přemohli ho.“

„Ale, lorde maršále!“ Kroy nasadil výraz muže obracejícího se k senilním rodičům, kteří, bohužel, stále ještě o svých záležitostech rozhodují sami. „Západní cesta by snad neměla zůstat bez obrany.“

„Chystal jsem se o tom mluvit,“ zavrčel Burr a otočil se zpátky k mapě. „Třetí oddíl, pod velením korunního prince Ladisly, zůstane za řekou Cumnur a bude střežit západní cestu. To bude jeho úkol – zajistit, aby Seveřani nemohli proklouznout kolem nás a dostat se nám do zad. Zůstanou na svém stanovišti jižně od řeky, zatímco se naše hlavní síly rozdělí na dvě části a zlikvidují nepřítele.“

„Jistě, lorde maršále.“ Kroy se s hlasitým povzdechem sesunul zpátky do křesla a tvářil se, jako by ani nečekal, že to může dopadnout jinak, ale přesto to musel zkusit, pro dobro všech, zatímco muži z jeho družiny nespokojeně mručeli a reptali nad daným plánem.

„Tedy, já to považuji za vynikající plán,“ prohlásil Poulder. Zašklebil se přes stůl na Kroye. „Jsem naprosto spokojen, lorde maršále. Jsem vám k dispozici v jakémkoli směru, jak jen uznáte za vhodné. Mí muži budou připraveni vydat se na pochod do deseti dnů.“ Jeho muži přikyvovali a souhlasně mručeli.

„Raději do pěti dnů,“ řekl Burr.

Poulderovi zděšením zacukalo v tučných tvářích, ale rychle se ovládl. „Tedy do pěti dnů, lorde maršále.“ Teď byla řada na Kroyovi, aby se samolibě ušklíbl.

Korunní princ Ladisla mezitím mžoural na mapu a po jeho silně napudrované tváři se začínal rozlévat zmatený výraz. „Lorde maršále Burre,“ začal opatrně. „Můj oddíl má postupovat po západní cestě až k řece, je to tak?“

„Přesně tak, Vaše Výsosti.“

„A nemáme překročit řeku?“

„Přesně tak, Vaše Výsosti.“

„Naše úloha je tedy,“ řekl princ a zvedl k Burrovi ukřivděný pohled, „čistě obranná?“

„Přesně tak. Čistě obranná.“

Ladisla se zamračil. „To tedy nevypadá jako příliš významná úloha.“ Jeho absurdní doprovod se začal ve svých křeslech vrtět a nespokojeně reptat při vyhlídce na pověření tak trestuhodně nedoceňující jejich schopnosti.

„Že není významná? Odpusťte mi, Výsosti, ale tak to přece není! Angland je rozlehlá a členitá země. Severani nám mohou uniknout, a pokud se jim to podaří, bude pouze na vás, aby všechny naše naděje nevzaly za své. Vaším úkolem bude zabránit nepříteli překročit řeku a ohrozit naše zdroje zásob, nebo, což by bylo ještě horší, aby zamířil k samotnému Ostenhormu.“ Burr se naklonil blíž, upřeně se zadíval princi do očí a velmi autoritativně mu před nimi zamával zaťatou pěstí. „Budete naše skála, Vaše Výsosti, náš pilíř, náš pevně položený základ! Budete panty, na nichž visí křídla brány, brány, která se vetřelcům pevně zabouchne před nosem a přinutí je zmizet z Anglandu!“

West byl ohromen. Princova úloha byla samozřejmě druhotná, ale lord maršál byl schopen člověka přesvědčit, že vybírání latrín je vlastně ušlechtilá práce. „Skvělé!“ zvolal Ladisla, až se mu pero na obrovském klobouku rozhoupalo. „Pilíř, no ovšem! Kolosální!“

„Pokud tedy nejsou žádné další dotazy, pánové, máme před sebou kus práce.“ Burr se rozhlédl po půlkruhu rozmrzelých tváří. Nikdo nepromluvil. „Rozchod.“ Kroyovi i Poulderovi muži se snažili být co nejdřív venku a navzájem se při tom měřili ledovými pohledy. Oba velcí generálové do sebe ve dveřích, které byly dostatečně široké pro ně oba, vrazili, protože žádný se nechtěl

otočit zády k tomu druhému ani kráčet až za ním. Oba se nasupeně odvrátili, jakmile se prodrali ze dveří ven do chodby.

„Generále Kroyi," procedil jízlivě Poulder a povýšeně zdvihl bradu.

„Generále Pouldere," sykl Kroy a uhladil si dokonale hladkou uniformu.

Na to vykročili každý jiným směrem.

Když se poslední z princových lidí vyloudali ven, dohadujíce se, kdo má nejdražší zbroj, zvedl se k odchodu i West. Měl před sebou tisíc úkolů a bylo lépe to dál neodkládat. Ale než se dostal ke dveřím, ozval se lord maršál Burr.

„Tak tohle je naše armáda, co, Weste? Přísahám, někdy si připadám jako otec s kupou hašteřivých synů, zato bez ženy, která by mu byla oporou. Poulder, Kroy, Ladisla." Zavrtěl hlavou. „Mí tři velitelé! Všichni tři se tváří, jako by účelem celé věci byl jen jejich postup v kariéře. V celém království se nenajdou tři pompéznější náfukové. Je div, že jsme je vůbec dokázali dostat pod jednu střechu." Z ničeho nic říhl. „Zatracené trávení!"

West se snažil přijít na něco pozitivního. „Generál Poulder alespoň vyjádřil ochotu řídit se rozkazy, pane."

Burr si odfrkl. „To vyjádřil, ale věřím mu ještě míň než Kroyovi, pokud je to vůbec možné. Kroy je alespoň předvídavý. Spokojí se s tím, že mi bude moct při každé příležitosti oponovat a rozčilovat mě, ale Poulderovi to stačit nebude. Bude úlisný a vlezlý a bude plnit všechno do posledního detailu, ale pokud se mu bude zdát, že mu to přinese nějaký prospěch, pustí se do mě dvakrát tak zuřivě. Však uvidíte. Zařídit, aby byli spokojení oba, je nemožné." Zašklebil se, polkl a přejel si rukou v místě, kde měl žaludek. „Ale dokud se nám podaří udržet je oba stejně nespokojené, máme naději. Jediné, za co můžeme být vděční, je fakt, že sebe navzájem nenávidí víc než mě."

Burr se zamračil ještě o něco víc. „Ve frontě na tuto pozici stáli oba přede mnou. Generál Poulder je starý kamarád arcilektora, víte? Kroy je bratranec nejvyššího soudce Marovii. Když se místo lorda maršála uvolnilo, uzavřená rada se mezi nimi nedokázala rozhodnout. Nakonec věnovala svou přízeň mně, jako nutnému kompromisu. Hňup z provincie, co, Weste? Za toho mě mají. Sice užitečný hňup, ale pořád hňup. Dám krk na to, že když zítra Poulder nebo Kroy padnou, ten druhý mě hned druhý den nahradí.

Těžko si představit absurdnější situaci pro lorda maršála, pokud k tomu ovšem nepřidáme ještě korunního prince.“

West nevěděl, jak na to reagovat. Jak na takové noční můře najít něco pozitivního. „Princ Ladisla je… nadšený?“ zkusil to.

„Kde bych byl bez vašeho optimismu?“ Burr se nevesele uchechtl. „Nadšený? Ten žije ve snách! Podlízají mu, rozmazlují ho a dokonale ho kazí už od narození! Ten hoch a reálný svět jsou si navzájem naprosto cizí!“

„Je nutné, aby měl pod velením samostatný oddíl, pane?“

Lord maršál si svými obrovskými prsty protřel oči. „Naneštěstí je. Uzavřená rada byla v tomhle velice jednoznačná. Jsou znepokojeni, protože král má chabé zdraví a jeho následníka lidé pokládají za naprostého hlupáka a rozmařilce. Doufají, že zde dosáhneme nějakého významného vítězství, aby mohli princi přisoudit nějaké zásluhy. Pak ho pošlou lodí zpátky do Adovy, aby se pyšnil úspěchem z bojiště a ukazoval, že je připravený stát se přesně takovým králem, jakého venkovani zbožňují.“

Burr se na chvíli odmlčel a zadíval se na podlahu. „Udělal jsem všechno, co jsem mohl, abych udržel Ladislu v závětří. Umístil jsem ho tam, kde si myslím, že Seveřani nejsou a při troše štěstí se tam ani nedostanou. Ale válka je všechno, jen ne předvídatelná. Ladisla se může nakonec opravdu dostat k boji. Proto potřebuji někoho, kdo by na něj dohlédl. Někoho zkušeného v poli. Někoho, kdo je nezdolný a pracovitý a zároveň nebývá terčem příliš ostrého posměchu podřízených. Někoho, kdo je schopen zabránit princi, aby se dostal do problémů.“ Vzhlédl zpod svého hustého obočí.

West ucítil, jak se mu zhoupl žaludek. „Já?“

„Obávám se, že vy. Není tu nikdo, koho bych si u sebe nechal raději, ale princ o vás sám požádal.“

„O mne, pane? Ale já nejsem dvořan! Nejsem ani šlechtic!“

Burr si odfrkl. „Kromě mě je Ladisla možná jediný v téhle armádě, komu nesejde na tom, čí jste syn. On je následník trůnu! Šlechtic nebo žebrák, všichni jsme tak jako tak hluboko pod ním.“

„Ale proč já?“

„Protože jste bojovník. První v průlomu u Ulriochu a tak dál. Zažil jste bitvy a zažil jste jich dost. Máte pověst válečníka, Weste, a princ chce mít nějakého s sebou. Proto.“ Burr vylovil zpoza kabátu dopis a podal mu ho. „Tohle vám možná pomůže tu hořkou pilulku osladit.“

West rozlomil pečeť, rozbalil silný papír a přelétl pár úhledně napsaných řádků. Když skončil, přečetl je znovu, aby se ujistil, že vidí správně. Vzhlédl.

„To je povýšení.“

„Já vím, co to je. Zařídil jsem to. Možná vás tak budou brát trochu víc vážně s další hvězdičkou na uniformě. Možná ne. V každém případě jste si to zasloužil.“

„Děkuji, pane,“ řekl West ohromeně.

„Za co? Za nejhorší práci v armádě?“ Burr se zasmál a otcovsky ho poplácal po rameni. „Budete tady chybět, to je jisté. Jedu teď na inspekci prvního regimentu. Velitel musí ukázat tvář, to byl vždycky můj názor. Nechtěl byste se ke mně připojit, plukovníku?“

* * *

Když projížděli městskými branami, padal sníh. Malé bílé vločky poletující ve větru a tající v okamžiku, kdy se dotkly země, stromů, srsti Westova koně a brnění stráží, které je doprovázely.

„Sníh,“ zabručel Burr přes rameno. „Už teď sníh. Není to letos trochu brzy?“

„Velmi brzy, pane, ale je už i poměrně dost chladno.“ West pustil jednou rukou otěže, aby si přitáhl kabát víc ke krku. „Větší než obvykle, na to, že teprve končí podzim.“

„Severně od Cumnuru bude zatraceně větší zima, to se vsadím.“

„Ano, pane, a teď už se nejspíš neoteplí.“

„Mohla by přijít krutá zima, co, plukovníku?“

„To určitě, pane.“ Plukovník? Plukovník West? Ta slova mu ještě pořád nešla dohromady, i když si je v duchu stále opakoval. Nikomu by se ani nesnilo, že by to syn plebejce mohl dotáhnout tak daleko. Jemu samotnému ze všech nejmíň.

„Dlouhá, krutá zima,“ přemítal Burr. „Musíme Bethoda dostat rychle. Chytit ho a rychle to s ním skončit, dřív než všichni zmrzneme.“ Mračil se na stromy, které míjeli, mračil se na sněhové vločky, vířící kolem nich, mračil se přes rameno na Westa. „Mizerné cesty, mizerná půda, mizerné počasí. To není zrovna nejlepší situace, co, plukovníku?“

„Ne, pane,“ řekl West zachmuřeně, ale byla to jeho vlastní situace, co ho trápilo.

„No tak, mohl jste dopadnout daleko hůř. Budete zahrabaný na jih od řeky, hezky v teple. Nejspíš celou zimu ze žádného Seveřana nezahlédnete ani vlásek. A slyšel jsem, že princ a jeho družina si nejedí špatně. Bude to zatraceně lepší než motat se ve sněhu ve společnosti Kroye a Pouldera."

„Jistě, pane." Ale míň jistý si West už snad ani být nemohl.

Burr se ohlédl přes rameno na stráže, klusající v uctivé vzdálenosti od nich. „Víte, když jsem byl mladý, předtím než se mi dostalo té pochybné cti velet Královskému vojsku, miloval jsem jízdu na koni. Jezdíval jsem míle tryskem. Cítil jsem tak… že žiji. Jako by už dnes na takové věci nebyl čas. Porady a dokumenty a posedávání za stolem. To je všechno, co dělám. Někdy se člověk prostě touží projet, co, Weste?"

„Jistě, pane, ale teď by –"

„Pche!" Lord maršál energicky zabodl koni ostruhy do slabin a ten vystřelil po cestě dolů a bláto mu odstřikovalo od kopyt. West za ním chvíli zíral s otevřenými ústy.

„K sakru," zašeptal. Ten umíněný starý blázen se nejspíš nechá shodit a zláme si ten svůj tlustý krk. Co se s nimi potom stane? Princ Ladisla by musel převzít velení. West se při té představě otřásl a pobídl vlastního koně do klusu. Co jiného mu zbývalo?

Na obou stranách se míhaly stromy a cesta se pod ním řítila závratnou rychlostí dozadu. Uši měl plné dusotu kopyt a cinkotu postrojů. Do úst se mu dral vítr, bodal ho do očí. Sněhové vločky na něj dopadaly zepředu skoro kolmo. West se v letu ohlédl přes rameno. Stráže se pletly navzájem do cesty, jejich koně do sebe naráželi a všichni zůstávali o pořádný kus pozadu.

Nemohl udělat nic jiného než uhánět dál a snažit se nespadnout z koně. Naposledy se takhle s koněm hnal před několika lety a tehdy to bylo přes vyprahlou pláň s klínem guršské jízdy v patách. Nedokázal si vybavit, jestli měl tenkrát tak velký strach, jako má teď. Otěže svíral tak pevně, až ho to bolelo, a srdce mu bušilo strachem i vzrušením. Uvědomil si, že se usmívá. Burr měl pravdu. Opravdu mu to přinášelo pocit, že žije.

Lord maršál zpomalil, a když ho West dojel, také přitáhl svému koni otěže. Teď už se smál nahlas a slyšel, jak se Burr vedle něj pochechtává. Už se takhle nesmál měsíce. Možná roky. Už si nedokázal vzpomenout, kdy to bylo naposledy. Pak najednou koutkem oka cosi zahlédl.

Něco ho tvrdě udeřilo do hrudi, až se mu zvedl žaludek. Hlava mu přepadla dopředu, otěže mu někdo vyrval z ruky a všechno se najednou otočilo vzhůru nohama. Jeho kůň byl pryč. West se kutálel po zemi a nemohl to zastavit.

Pokusil se vstát a svět se s ním zakymácel. Stromy i bílé nebe, kopající koňské nohy, stříkající kusy bláta. Doklopýtal k cestě a nejistě se narovnal, ústa plná hlíny. Někdo mu pomohl a pak ho drsně chytil za kabát a vtáhl ho mezi stromy.

„Ne," zasípal. Pořád se kvůli bolesti v prsou nemohl pořádně nadechnout, ale nebyl žádný důvod pokračovat v cestě tudy.

Černá linka mezi stromy. Klopýtal dál, sehnutý, nohy se mu pletly do šosů kabátu a do podrostu. Přes cestu byl natažený provaz. Jak projížděli, někdo ho musel pevně napnout. Teď Westa kdosi napůl vlekl a napůl poponášel. Točila se mu hlava, úplně ztratil orientaci. Past. West se pokusil nahmatat meč. Chvíli mu trvalo, než si uvědomil, že pochva je prázdná.

Seveřani. Westa hrůzou píchlo v útrobách. Seveřani ho dostali a Burra také. Vrahové, které Bethod poslal, aby je zabili. Zpoza stromů bylo slyšet, jak se tam něco rychle pohybuje. West se marně snažil rozeznat, co to je. Stráže, uhánějící dál po cestě. Kdyby jim jen mohl nějak dát znamení…

„Tady…" zaskřehotal, nemožně chraplavě, než mu špinavá ruka zacpala ústa a stáhla ho dolů do vlhkého podrostu. Bránil se, jak jen mohl, ale neměl v sobě žádnou sílu. Skrze stromy viděl projíždět stráže, nějakých deset kroků od něj, ale on byl bezmocný.

Zakousl se do ruky, která ho držela, jak nejsilněji mohl, ale jen se přitiskla ještě pevněji, zmáčkla mu čelisti a drtila rty. Ucítil chuť krve. Mohla být stejně jeho vlastní jako protivníkova. Dusot kopyt mezi stromy slábl a pak utichl docela a zůstal jen strach. Ruka povolila stisk, lehce do něho strčila a on dopadl na zadek.

Do jeho zorného pole vplula něčí tvář. Drsná, vyzáblá, surová tvář, černé vlasy nakrátko seřezané, zuby obnažené ve zvířecím šklebu a chladné, jasné oči plné vzteku. Muž se otočil a odplivl si na zem. Na jedné straně neměl žádné ucho. Jen kus zjizvené růžové kůže a otvor.

West ještě nikdy nespatřil tak odporného chlapa. Vypadal jako ztělesnění násilí. Zdálo se, že je dost silný, aby mohl Westa roztrhnout vpůli, a víc než ochotný to udělat. Z rány na ruce mu tekla krev. Z rány, kterou způsobily Westovy zuby. Kapala mu z

konečků prstů na lesní půdu. V druhé ruce držel kus hladkého dřeva. West očima s hrůzou přejel po celé jeho délce až na konec. Nacházelo se tam těžké, lesklé ostří. Sekyra.

Tak tohle je Seveřan. Ne jako ti, co se váleli opilí ve škarpách v Adově. Nebo co přicházeli na statek jeho otce prosit o práci. Jiný. O takových mu matka vyprávěla příběhy, když ho chtěla jako malého kluka postrašit. Muž, jehož povoláním, zábavou i životním cílem je zabíjet. West těkal pohledem od hrubého ostří k divokým očím a zase zpět, oněmělý hrůzou. Takže takhle skončí. Zemře uprostřed studených lesů, v blátě jako pes.

Opřel se jednou rukou o zem a zvedl se, ovládnutý náhlou touhou utéct. Ohlédl se přes rameno, ale tudy to nešlo. Mezi stromy se prodíral další chlap – obrovský, s rozježenými vousy a mečem přes rameno. V náručí nesl dítě. West zamrkal a snažil se nějak si ten nepoměr velikostí srovnat. Byl to největší chlap, jakého kdy viděl, a to dítě byl lord maršál Burr. Obr shodil své břímě na zem, jako by to byla otep roští. Burr na něho tupě zíral a pak si říhl. West zaskřípal zuby. Co to toho starého blázna napadlo, vyřítit se takhle kupředu? Oba je tím svým podělaným ‚někdy se člověk prostě musí projet' zabil. Že se tak člověk cítí živý? To ani jeden z nich do hodiny nebude.

Musí se bránit. Možná má teď poslední šanci. I kdyby neměl čím. Je lépe umřít v boji než na kolenou v blátě. Pokusil se spolknout vztek. Teď, když o něj nestál, se ho nedokázal zbavit. Nezbylo mu nic. Jen zoufalá bezmocnost, která mu svazovala každý úd.

Jaký hrdina, jaký bojovník. Sotva mu zbylo dost sil k tomu, aby se nepomočil. Zvládl už udeřit i ženu. Zvládl už napůl zardousit svou sestru. Při té vzpomínce se i teď dusil hanbou a odporem, navzdory tomu, že právě dýchal do tváře vlastní smrti. Říkal si, že to jednou napraví. Jenže už nebude žádné jednou. Tohle mělo být všechno. Ucítil, jak se mu oči zalévají slzami.

„Mrzí mě to," zamumlal si pro sebe. „Mrzí mě to." Zavřel oči a čekal, až přijde konec.

„Netřeba se omlouvat, příteli. Hádám, že už ho kousli i víc."

Další Seveřan se vynořil zpoza stromů a dřepl si vedle Westa. Zplihlé, matně hnědé vlasy mu visely podél pohublé tváře. Bystré, tmavé oči. Chytré oči. Roztáhl ústa do nehezkého úšklebku, který byl všechno, jen ne uklidňující. Dvě řady silných, žlutých a

špičatých zubů. „Sedět," řekl s tak silným přízvukem, že mu West skoro nerozuměl. „Sedět a být zticha bude nejlepší."

Čtvrtý muž stanul nad ním a Burrem. Byl mohutný, s rozložitou hrudí a zápěstím silným jako Westovy kotníky. Ve vousech i nečesaných vlasech měl šedivé pramínky. Patrně vůdce, soudě podle toho, jak mu ostatní udělali místo. Podíval se dolů na Westa, klidně a zamyšleně, jako se člověk dívá na mravence, když se rozmýšlí, jestli ho má, nebo nemá rozšlápnout botou.

„Který z nich je Burr, co myslíte?" zahřímal v severštině.

„Já jsem Burr," řekl West. Musel přece lorda maršála chránit. Musel. Bez rozmýšlení se zvedl na nohy, ale pořád se mu ještě točila hlava z toho pádu a musel se zachytit větve, aby zase nespadl. „Já jsem Burr."

Starý válečník ho pomalu a soustředěně přejel pohledem od hlavy k patě. „Ty?" A propukl v burácivý smích, hluboký a hrozivý jako hřmění v dálce. „To se mi líbí! To je moc hezké!" Obrátil se k tomu, co vypadal jako ďábel. „Vidíš? A to jsi tvrdil, že Jižani nemají v těle kouska cti."

„Říkal jsem, že nemají mozek." Druhý chlap vrhl na Westa pohled, jakým hladová kočka sleduje ptáčka. „No a vidím, že to tak není."

„Myslím, že je to tenhle." Vůdce se díval na Burra. „Jsi Burr?" zeptal se obecným jazykem.

Lord maršál se podíval na Westa, pak vzhůru na Severana a nakonec se pomalu zvedl. Narovnal se a uhladil si uniformu jako muž, který se chystá zemřít se ctí. „Já jsem Burr a nehodlám vám tu být pro zábavu. Jestli nás chcete zabít, měli byste to udělat hned." West zůstal, kde byl. S nějakou důstojností se už nemínil namáhat. Skoro cítil, jak se mu sekyra zatíná do lebky.

Ale Severan s prošedivělými vousy se jen usmál. „Chápu, že vás náš postup zmátl, a mrzí nás, že jsme vám tak trochu pocuchali nervy, ale nejsme tu, abychom vás zabili. Jsme tu, abychom vám pomohli."

West se marně pokoušel najít nějaký smysl v tom, co slyší. Burr se očividně snažil o totéž. „Pomoct nám?"

„Na Severu je spousta lidí, co Bethoda nenávidí. Spousta těch, co si neradi klekají, a někteří, co neklekají vůbec. Jako my. Máme s tím parchantem spor, co už kvasí dost dlouho, takže je čas ho buď vyřešit, nebo při tom zemřít. Sami si s ním poradit nedokážeme, ale

slyšeli jsme, že se na něho chystáte, tak jsme si řekli, že se k vám přidáme.“

„Přidáte?“

„Ušli jsme kvůli tomu pořádný kus cesty a podle toho, co jsme na té cestě viděli, hádám, že bychom se vám mohli hodit. Jenže vaši vojáci nás dvakrát nadšeně nepřijali.“

„Byli nezdvořilí,“ řekl ten vytáhlý a dřepl si vedle Westa.

„To tedy byli, Psí čumáku, to tedy byli. Ale my nejsme muži, které by odradila trocha nezdvořilosti. Proto mě napadlo popovídat si přímo s vámi, jako velitel s velitelem, jak byste asi řekli u vás.“

Burr zíral na Westa. „Chtějí bojovat na naší straně,“ řekl. West omámeně zamrkal. Pořád si ještě nemohl zvyknout na myšlenku, že tenhle den možná přežije. Ten, co si říkal Psí čumák, mu podal meč jílcem napřed a vesele se přitom zašklebil. Westovi chvíli trvalo, než si uvědomil, že mu vrací jeho vlastní meč.

„Díky,“ zamumlal, když ho konečně nemotorně uchopil.

„Za málo.“

„Je nás pět,“ řekl vůdce, „všichni známí bojovníci a veteráni. Bojovali jsme proti Bethodovi a bojovali jsme i s ním, po celém Severu. Známe jeho způsoby o něco líp než vy. Umíme se bít a umíme nastražit léčku, jak jste sami poznali. Nevyhýbáme se žádné práci, která je třeba, a pomůžeme s čímkoli, co uškodí Bethodovi. Tak co říkáte?“

„No … ehm,“ zamumlal Burr a palcem si třel bradu. „Vy zkrátka jste…“ přejel pohledem z jedné špinavé, drsné a zjizvené tváře na druhou, „parta užitečných chlapů. Jak bych mohl odmítnout tak laskavou nabídku?“

„Pak bych nás měl asi představit. Tohle je Psí čumák.“

„To jsem,“ zabručel ten vytáhlý se špičatými zuby a znovu předvedl svůj znepokojivý úsměv. „Těší mě.“ Popadl Westovu ruku a stiskl ji, až mu zaskřípaly klouby.

Trojstrom ukázal prstem na šeredu se sekerou a chybějícím uchem. „Tenhle přátelský chlápek je Černý Dow. Mohl bych dodat, že vám časem bude připadat stravitelnější, ale to bych lhal.“ Dow se otočil a znovu si odplivl. „Tenhle velký je Tul Duru. Říká se mu Hrom. Pak je tu ještě Harding Mračňák. Je teď v lese, drží vaše koně mimo cestu. Ale jeho nepřítomnost vás nemusí mrzet, stejně by nic neřekl.“

„A vy?“

„Rudd Trojstrom. Vůdce téhle smečky od chvíle, co se náš bývalý vůdce vrátil do hlíny.“

„Vrátil se do hlíny, chápu.“ Burr se zhluboka nadechl. „Tak dobře. Budete spadat pod plukovníka Westa. Jsem si jistý, že pro vás najde jídlo i místo ke spaní, o práci nemluvě.“

„Pode mě?“ zeptal se West, jemuž ještě stále meč volně visel z bezvládné ruky.

„Rozhodně.“ Lordu maršálovi cukl koutkem úst sotva viditelný úsměv. „Naši noví spojenci se budou skvěle hodit k družině prince Ladisly.“

West nevěděl, jestli se má smát nebo plakat. Když už si myslel, že jeho situace nemůže být horší, dostal na starost těchhle pět primitivů.

Trojstrom vypadal, že se mu takové řešení zamlouvá. „Dobře,“ řekl, souhlasně pokyvuje hlavou. „Takže je to domluvené.“

„Domluvené,“ přidal se Psí čumák a jeho hrozivý úsměv se ještě roztáhl.

Ten, kterému říkali Černý Dow, věnoval Westovi dlouhý, mrazivý pohled.

„Podělané Království,“ zavrčel.

Otázky

Sandovi dan Glokta,
představenému Dagosky, pouze pro jeho oči

Bezodkladně nastoupíš na loď a převezmeš vedení inkvizice v Dagosce. Zjistíš, co se stalo s tvým předchůdcem, představeným Davoustem. Prověříš jeho podezření, že se chystá spiknutí, snad dokonce v samotné správní radě města. Prověříš členy oné rady a vykořeníš jakoukoli zradu. Nemilosrdně potrestáš zrádce, avšak teprve až se ujistíš, že všechny důkazy proti nim jsou nevyvratitelné. Nemůžeme si dovolit žádné další chyby.

Gurští vojáci už obsazují poloostrov a čekají na první projev slabosti. Královská vojska jsou plně zaměstnávána v Anglandu, takže pokud Gurchové zaútočí, nemůžeš počítat s velkou pomocí. Tím pádem se budeš muset ujistit, že opevněni je v dobrém stavu a zásoby jsou dostačující pro případ obléhání. Budeš mě neustále v dopisech informovat o svých výsledcích. A především, postaráš se, aby Dagoska za žádných okolností nepadla do rukou Gurchů.

Nezklam mne.

Sult
arcilektor inkvizice Jeho Veličenstva

Glokta pečlivě složil dopis, zasunul ho zpátky do kapsy a znovu se ujistil, že královo nařízení spočívá bezpečně vedle něj. *Zatracená věc.* Důležitý dokument ho začal tížit v kapse, už když mu ho arcilektor podával. Vytáhl ho a otáčel jím v ruce. Zlatý list na velké rudé pečeti v ostrém slunci zářil. *Jediný list papíru, a přece cennější než zlato. K nezaplacení. S ním mohu mluvit jménem samotného krále. Jsem teď nejmocnějším mužem v Dagosce, dokonce víc než sám lord guvernér. Všichni mě musí vyslyšet a uposlechnout. Samozřejmě jen dokud zůstanu naživu.*

Ta cesta nebyla příjemná. Loď byla malá a Kruhové moře bylo po celou dobu plavby rozbouřené. Gloktova kajuta byla mrňavá, těsná a bylo tam horko jako v peci. *V peci, která se celé dny i noci divoce houpe.* Když se zrovna nepokoušel sníst ovesnou kaši, bláznivě cákající přes okraje misky, zvracel ty ubohé kousky jídla, které se mu podařilo spolknout. Ale v podpalubí alespoň nehrozilo, že ta jeho zatracená noha, která mu beztak jen překážela, podklouzne a pošle ho přes palubu do moře. *Ano. Cesta skutečně nebyla příjemná.*

Ale cesta už skončila. Loď právě vklouzávala do kotviště mezi přeplněná mola. Námořníci už zápasili s kotvou a házeli lana na dok. A pak lodní lávka dopadla na zaprášený břeh.

„Výborně," řekl praktikal Severard. „Jdu si dát něco k pití."

„Tak ať to má říz, ale pak mě dohoň. Zítra budeme mít práci. Hodně práce."

Severard kývl. Rovné vlasy se mu zhouply podél vyzáblé tváře. „Žiju, abych sloužil." *Nevím přesně, pro co žiješ, ale dost pochybuji, že pro tohle.* Muž s falešným pohvizdováním zadupal po lávce, vystoupil na molo a odloudal se mezi zaprášené hnědé budovy na jeho konci.

Glokta se zadíval na tu úzkou dřevěnou desku s nemalými obavami. Pevně sevřel svou hůl, přejel si jazykem po prázdné dásni a přiměl se vkročit na lávku. *Vskutku obětavý, hrdinský čin.* Na chvíli zauvažoval, zda by nebylo moudřejší přeplazit se po ní po břiše. *To by snížilo šanci na mokrou smrt, ale stěží by to bylo vhodné, že? Obávaný představený inkvizice se plazí na své nové působiště po břiše?*

„Potřebujete pomoct?" Praktikalka Vitari se na něho dívala úkosem, opírajíc se o lodní zábradlí, a rudé vlasy jí trčely jako trny na bodláku. Vypadala, že celou plavbu strávila tím, že se vyhřívala venku na slunci jako ještěrka a naprosto nevzrušená houpáním lodi si užívala každičkou minutu toho spalujícího horka stejně intenzivně, jako jej Glokta nenáviděl. Bylo těžké z jejího výrazu cokoli vyčíst, když měla polovinu tváře schovanou pod černou praktikalskou maskou. *Ale klidně bych se vsadil, že se usmívá. Bezpochyby už si připravuje první hlášení arcilektorovi: ‚Mrzák strávil většinu cesty v podpalubí a zvracel. Když jsme dorazili do Dagosky, museli ho vynést na břeh spolu s nákladem. Už teď je terčem posměchu…'*

„Ovšemže ne!“ vyštěkl Glokta a odkulhal k lávce, jako by bral svůj život každé ráno pevně do rukou. Když na ni položil pravou nohu, nebezpečně se rozhoupala a on si najednou bolestně uvědomil, jak ta šedozelená voda šplouchá na slizké kameny přístavní hráze v hlubokém propadlišti pod ním. *Tělo, nalezeno, jak pluje v docích…*

Ale nakonec přes ni dokázal překulhat, aniž by se cokoli přihodilo, a táhl svou ochablou nohu za sebou. Když se dostal až k prašnému dláždění hráze a konečně stál zase na suché zemi, pocítil příval absurdní pýchy. *Směšné. Kdo by si pomyslel, že bych raději bojoval s Gurchy a zachránil město, než odkulhal tři kroky?* Jako by to nestačilo, teď když si zvykl na neustálé houpání lodi, na pevné půdě se mu zatočila hlava a rozhoupal žaludek. Zpuchřelý slaný zápach rozpálených doků mu také dvakrát nepomohl. Přinutil se polknout hořké sliny, kterých měl najednou plná ústa, zavřel oči a nastavil tvář k bezmračnému nebi.

K čertu, že je ale vedro. Glokta už zapomněl, jak horko může na Jihu být. Rok se chýlil ke konci, ale slunce dál pálilo a on se pod svým dlouhým černým kabátem nepřestával potit. *Inkviziční roucho se možná výborně hodí, když má jeden v podezřelém vzbudit hrůzu, ale pro tohle horké podnebí rozhodně dělané není.*

Praktikal Frost na tom byl ještě hůř. Nemotorný albín měl zahalený každičký volný centimetr své mléčné kůže a využil i černých rukavic a širokého klobouku. Mžoural na zářivé nebe, růžové oči zúžené nevírou i zoufalstvím, a jeho široká bílá tvář byla kolem černé masky pokrytá krůpějemi potu.

Vitari je oba úkosem pozorovala. „Vy dva byste vážně měli častěji chodit na vzduch,“ poznamenala.

Na konci nábřeží čekal muž v inkvizitorské černi. Tlačil se co nejvíc do stínu drolící se zdi, ale i tak se strašlivě potil. Byl to vysoký, kostnatý muž s vypoulenýma očima a skobovitý nos spálený sluncem se mu loupal. *Uvítací výbor? Soudě podle jeho početnosti ze mě asi dvakrát velkou radost nemají.*

„Jsem Harker, zdejší představený inkvizitor.“

„To než jsem přijel,“ štěkl Glokta. „Kolik vás tu je?“

Inkvizitor se zamračil. „Čtyři inkvizitoři a asi dvacet praktikalů.“

„To není mnoho na to, aby se tak velké město vyčistilo od zrádců.“

Harkerův výraz ještě víc ztvrdl. „Vždycky jsme to zvládli.“ *Ach, to jistě, ovšem až na to, že se vám povedlo přijít o svého představeného.* „To je vaše první návštěva Dagosky?“

„Už jsem na Jihu kdysi pobýval.“ *Nejlepší léta mého života, a také nejhorší.* „Byl jsem za války v Gurchulu. Viděl jsem Ulrioch.“ *V ruinách, po tom, co jsme vypálili město.* „A dva roky jsem byl v Šaffě.“ *Pokud se počítá císařské vězení. Dva roky v spalujícím vedru a zničující temnotě. Dva roky v pekle.* „Ale v Dagosce jsem nikdy nebyl.“

„Hm,“ zamumlal Harker bez zájmu. „Vaše komnaty se nacházejí v citadele.“ Kývl směrem k ohromné skále, která se tyčila nad městem. *Ovšemže, jak jinak. V té nejvyšší části nejvyšší budovy, bezpochyby.* „Ukážu vám cestu. Lord guvernér Vurms a jeho rada už se na setkání se svým novým nadřízeným těší.“ Otočil se s poněkud zahořklým výrazem. *Myslel sis, žes tu práci měl dostat ty sám, viď? Velice mě těší, že jsem tě zklamal.*

Harker si to namířil městem ve svižném tempu. Praktikal Frost se plahočil vedle něj, široká ramena nahrbená kolem silného krku, a snažil se využít každého kousku stínu, jako by po něm slunce vrhalo malinké šípy. Vitari tančila po prašných ulicích, jako by to byl parket, a nahlížela do oken i do postranních uliček. Glokta se zarputile belhal za nimi a levou nohu už měl samou námahou jako v ohni.

‚Kripl ve městě odpajdal jen tři kroky, než upadl na tvář a musel být zbytek cesty nesen na nosítkách pro lazary, kňučel jak špatně poražené prase a žadonil o vodu, zatímco občané, ke kterým byl vyslán, ohromeně a vyděšeně přihlíželi…‘

Stáhl rty dovnitř, až se mu zbývající zuby zaryly do prázdných dásní, a nutil se udržet tempo s ostatními. Hůl se mu zarývala do dlaně a v páteři mu při každém kroku mučivě křuplo.

„Tohle je Dolní město,“ zavrčel Harker přes rameno. „Tady žije původní obyvatelstvo.“

Jeden obrovský, vroucí, špinavý a páchnoucí brloh. Budovy byly ubohé a mizerně udržované: vratké, jednopatrové chatrče, křivé hromady z nedopálených hliněných cihel. Všichni obyvatelé tu měli tmavou pleť, byli nuzně oblečení a vypadali hladově. Z jedněch dveří na ně vykoukla vyzáblá žena. Jednonohý stařec se kolem nich přebelhal za pomoci křivých berel. Úzkou uličkou se mezi hromadami odpadků prohnaly otrhané děti. Vzduch byl těžký

pachem hniloby a nefunkčních kanálů. *Pokud tu vůbec nějaké kanály jsou.* Všude bzučely mouchy. Vypasené, vzteklé mouchy. *Jediní tvorové, kterým se tu daří.*

„Kdybych byl tušil, že je to tak kouzelné místo," poznamenal Glokta, „byl bych přijel už dřív. Zdá se, že Dagoskanům připojení ke Království prospělo, co?"

Harker nepoznal, že jde o ironii. „Jistěže prospělo. Během té krátké doby, co Gurchové město ovládali, odvedli mnoho předních občanů a zotročili je. Teď, pod vládou Království, jsou skutečně volní a mohou žít a pracovat, jak se jim zlíbí."

„Tak volní, říkáš?" *Tak takhle vypadá svoboda.* Glokta si všiml skupinky mrzutých domorodců, jak se mačkají kolem ubohého stánku s napůl shnilým ovocem a vnitřnostmi plnými much.

„Alespoň většinou." Harker se zamračil. „Inkvizice musela odstranit pár buřičů, když jsme sem poprvé přišli. Tehdy, před třemi lety, se ty nevděčné svině dopustily rebelie." *Po tom, co jsme je osvobodili, aby mohli ve svém vlastním městě žít jako zvířata? Šokující.* „Samozřejmě jsme většinu z nich dostali, ale nepokoje tím neskončily. Pak jsme jim zakázali držet zbraně a vstupovat do Horního města, kde žije většina bílých. Od té doby byl klid. Z toho je vidět, že když se jedná o tyhle primitivy, je pevná ruka mnohem účinnější."

Před nimi se objevila zeď, která město dělila na dvě části a vrhala na zchátralé budovy chudinské čtvrti dlouhé stíny. Vpředu byla široká jáma, čerstvě vyhloubená a lemovaná zašpičatělými kůly. Přes ni vedl k vysoké bráně umístěné mezi dvěma věžemi, vypínajícími se k nebi, úzký most. Těžká vrata byla otevřená, ale před nimi stál tucet mužů. Zpocení královští vojáci v ocelových přilbicích a silných kožených kabátech, od jejichž kopí a mečů se odráželo ostré slunce.

„Jak dobře střežená brána," zamumlala Vitari. „Na to, že je to uprostřed města."

Harker se zamračil. „Od té rebelie mají domorodci dovoleno zdržovat se v Horním městě pouze na povolení."

„A kdo má takové povolení?" zeptal se Glokta.

„Někteří zruční řemeslníci a tak podobně stále ještě pracují pro Cech obchodníků s kořením, ale většinu povolení mají hnědí, kteří slouží v Horním městě a v citadele. Mnoho občanů Spojeného

království, kteří zde žijí, vlastní nějaké domorodé sluhy. Někteří i několik.“

„Domorodí obyvatelé jsou ovšem také občané Spojeného království, ne?“

Harker se ušklíbl. „Když to říkáte, představený. Ve skutečnosti se jim ale nedá věřit. Neuvažují jako my.“

„Skutečně?“ *Už to, že vůbec dokážou uvažovat, je pro tyhle primitivy úspěch.*

„Je to lůza, tihle hnědí. Gurchové, Dagoskané, to je jedno. Většina z nich jsou vrahové a zloději. Nejlepší, co se s nimi dá dělat, je srazit je do bahna a přidržet je tam.“ Harker se zamračil na rozpálenou chudinskou čtvrť. „Jestli něco páchne jako lejno a má to barvu jako lejno, pak to nejspíš lejno je.“ Otočil se a vykročil přes most.

„Jaký okouzlující a osvícený muž,“ zamumlala Vitari. *Mluvíš mi z duše.*

Za branou byl jiný svět. Okázalé domy, elegantní věže, mozaiky z barevných skel a pilíře z bílého mramoru ve spalujícím slunci zářily. Ulice byly široké a čisté, sídla dobře udržovaná. Na úhledných náměstích dokonce rostlo několik suchem strádajících palem. Lidé tu byli uhlazení, dobře oblečení a měli bílou pleť. *Pomineme-li, že byla povětšinou spálená od slunce.* Mezi nimi se pohybovalo několik tmavých tváří a usilovně se snažily nepřekážet, oči sklopené k zemi. *To jsou ti šťastlivci, co mají dovoleno nám sloužit? Musejí být štěstím bez sebe, že u nás v Království nedovolujeme nic takového, jako je otroctví.*

Nad tím vším Glokta zaslechl hluk, jako by se někde v dálce bojovalo. Jak Glokta vlekl svou rozbolavělou nohu Horním městem, zvuk stále sílil, a když došli na prostorné náměstí, ucpané od jednoho konce ke druhému neuvěřitelným davem lidí, změnil se v přímo zběsilý lomoz. Byli tam lidé z Midderlandu a Gurchulu, ze Styrie, domorodci s úzkýma očima ze Suldžuku, žlutovlasí obyvatelé Staré říše, dokonce i zarostlí Severané, tak daleko od domova.

„Kupci,“ zavrčel Harker. *Patrně všichni, co jich na světě je.* Tlačili se kolem stánků naložených zbožím, které se vážilo na velkých váhách, a na černých tabulích byly křídou napsané různé druhy plodin a jejich ceny. Lidé křičeli, handrkovali se a směňovali v nejrůznějších jazycích, rozhazovali rukama v divných gestech,

strkali se a tahali a ukazovali na sebe navzájem. Čichali k bednám s kořením a tyčinkám kadidla, prohlíželi si štůčky látek a desky vzácného dřeva, ohmatávali ovoce, kousali do mincí nebo mžourali přes čočky na zářivé kameny. Tu a tam se davem prodral domorodý poslíček, sehnutý až k pasu pod obrovským nákladem.

„Obchodníci s kořením si berou něco od všeho," zavrčel Harker a netrpělivě ukázal na hlučící dav.

„Toho musí být požehnaně," řekla potichu Vitari. *Odhaduju, že víc, než požehnaně. Dost na to, aby mohli vzdorovat Gurchům. Dost na to, aby se celé město stalo jejich vězněm. Lidé by dokázali zabíjet i pro mnohem, mnohem míň.*

Glokta se ušklíbl a začal se belhat náměstím. Při každém kulhavém kroku do něj někdo narazil nebo ho bolestivě odstrčil. Teprve když se konečně prodrali davem na druhou stranu náměstí, všiml si, že stojí ve stínu obrovské a nádherné budovy, která se v obloucích a kopulích klenula vysoko nad zástupy. Tenké věžičky ve všech čtyřech jejích rozích se vypínaly k nebi, štíhlé a křehké.

„Úchvatné," zašeptal Glokta, natáhl svůj nahrbený hřbet a mhouřil oči vzhůru. Dívat se v pozdně odpoledním jasném světle na ty zářivě bílé zdi téměř bolelo. „Při pohledu na tohle by člověk skoro uvěřil v Boha." *Kdyby už nevěděl své.*

„Ehm," ušklíbl se Harker. „Domorodci se tady modlívali v celých tisících, otravovali vzduch tím svým zatraceným lkaním a pověrami… samozřejmě před tím, než byla rebelie potlačena."

„A teď?"

„Představený Davoust jim to zakázal. Jako všechno ostatní v Horním městě. Teď to obchodníci s kořením využívají jako rozšířené tržiště, prodávají tu, nakupují a tak."

„Hmm." *Jak velice příhodné. Z chrámu učinili místo k vydělávání peněz. Naše vlastní malé náboženství.*

„Domnívám se, že část rovněž užívá některá banka jako své kanceláře."

„Banka? A která?"

„O takové věci se starají sami obchodníci s kořením," odsekl Harker nevrle. „Myslím, že Valint a něco?"

„Balk. Valint a Balk." *Takže někteří staří známí sem dorazili přede mnou, že ano? Mohlo mě to napadnout. Tihle parchanti jsou všude. Všude, kde jsou peníze.* Rozhlédl se po hemžícím se tržišti. *A tady jsou spousty peněz.*

Jakmile začali vystupovat na velkou skálu, cesta byla strmější. Ulice se zařezávaly do vyprahlé skalní stěny v kaskádovitých stupních. Glokta zápasil s vedrem, hrbil se nad svou holí a aby zmírnil bolest v noze, kousal se do rtu. Byl žíznivý jako pes a pot se mu řinul z každičkého póru. Harker se ani nenamáhal kvůli belhajícímu se Gloktovi zpomalit. *A ať se propadnu, jestli si mu o to řeknu.*

„Nad námi je citadela.“ Inkvizitor mávl rukou ke komplexu staveb se strmými zdmi, kopulemi a věžemi těsně přiléhajícími k samotnému vrcholku hnědé skály vysoko nad městem. „Kdysi to bylo sídlo domorodého krále, ale teď slouží jako správní centrum Dagosky a rezidence některých nejdůležitějších obyvatel. Uvnitř je i sídlo Cechu obchodníků s kořením a zdejší Dům otázek.“

„To je ale výhled,“ ozvala se Vitari.

Glokta se otočil a zastínil si rukou oči. Před nimi se prostírala Dagoska. Skoro ostrov. Horní město se svažovalo dolů v úhledných řádkách úhledných domů, mezi nimiž se táhly rovné, dlouhé ulice, přerušované žlutými palmami a širokými náměstími. Na druhé straně od jeho dlouhých, vlnících se hradeb ležela změť hnědých, zaprášených chatrčí. V dálce nad nimi Glokta v třpytivém oparu spatřil vystupovat ohromné vnější městské hradby, jež přetínaly úzký skalnatý krk, jediný pruh země, který spojoval město s pevninou. Na jedné straně bylo modré moře a na druhé modrý přístav. *Prý nejsilnější opevnění na světě. Za jak dlouho asi budeme nuceni tuhle hrdou chloubu podrobit zkoušce?*

„Představený Glokto?“ Harker si odkašlal. „Lord guvernér a jeho rada vás očekávají.“

„Tak můžou ještě chvíli počkat. Velmi rád bych se dozvěděl, jaký pokrok jste udělali ve vyšetřování případu zmizení představeného Davousta.“ *Bylo by velmi nemilé, kdyby měl nového představeného nakonec stihnout stejný osud.*

Harker se zamračil. „No… trochu jsme pokročili. Nepochybuji o tom, že v tom mají prsty domorodci. Nikdy nepřestanou strojit úklady. Navzdory tomu, kolik jich Davoust po rebelii dostal, mnozí z nich neustále odmítají pochopit, kde je jejich místo.“

„Jak šokující.“

„Věřte mi, je to všechno naprostá pravda. Tři dagoští sloužící byli v komnatách představeného té noci, kdy zmizel. Vyslýchal jsem je.“

„A co jste zjistil?“

„Bohužel, zatím nic. Ukázalo se, že jsou mimořádně umínění.“

„Pak je tedy vyslechněme všechny najednou.“

„Najednou?“ Harker si zvlhčil rty. „Nebyl jsem informován, že je budete chtít vyslýchat osobně, představený.“

„Teď jste.“

* * *

Člověk by si myslel, že hluboko uvnitř skály bude chladněji. Ale bylo tam úplně stejné vedro jako venku v rozpálených ulicích, jen bez naděje na sebemenší větřík. V chodbách bylo ticho, mrtvo a zatuchlo jako v kobce. Pochodeň, kterou nesla Vitari, vrhala do koutů mihotavé stíny, a jakmile přešli, cestu za nimi znovu rychle uzavřela tma.

Harker se zastavil přede dveřmi pobitými kovem a setřel si z tváře kapky mastného potu. „Musím vás varovat, představený, bylo nutné být k nim naprosto… neoblomný. Víte, pevná ruka je nejlepší.“

„Ach, i já dovedu být docela neoblomný, když si to situace žádá. Hned tak něco mě nepřekvapí.“

„To je dobře.“ Klíč se v zámku otočil, dveře se otevřely a do chodby se rozlil odporný zápach. *Ucpaná latrína a hnijící hromada odpadků v jednom.* Kobka za nimi byla mrňavá, bez oken, a strop byl tak nízko, že se tam skoro nedalo postavit. Vedro bylo zničující, zápach nesnesitelný. To Gloktovi připomnělo jinou kobku. Ještě o něco jižněji, v Šaffě. Hluboko pod císařským palácem. *Kobka, ve které jsem dva dlouhé roky lapal po dechu, kňučel ve tmě, škrábal po zdech a plazil se ve vlastní špíně.* Začalo mu cukat oko, proto si ho opatrně přetřel prstem.

Jeden z vězňů ležel roztažený na zemi, tváří ke zdi, kůži zčernalou od podlitin a obě nohy měl zlámané. Další visel za zápěstí u stropu, koleny šoural o zem a hlava mu zvadle visela dolů. Na zádech měl stopy po surovém bičování. Vitari se sehnula a do jednoho rýpla prstem. „Mrtvý,“ řekla prostě. Přešla ke druhému. „A tenhle je mrtvý už pěkně dlouho.“

Na třetího z vězňů dopadlo mihotavé světlo. Tenhle žil. *Ale jen tak tak.* Byla to žena, spoutaná řetězy na rukou i nohou, tvář

propadlou hlady, rty popraskané žízní. Tiskla k sobě zmazané, krví potřísněné hadry. Paty jí zaškrábaly o zem, jak se snažila odsunout dál do kouta. Sotva slyšitelně drmolila něco v kantštině s jednou rukou před očima, jak se snažila vyhnout se světlu. *Tohle si pamatuju. Jediné, co je horší než tma, je, když po ní přijde světlo. A s ním vždycky přicházejí otázky.*

Glokta se zamračil. Cukajícíma očima těkal z těch dvou zhroucených těl ke schoulené dívce a hlava se mu točila námahou, vedrem i smradem. „Tedy, tohle je vskutku příjemné místo. Co vám řekli?“

Harker, s ústy i nosem zakrytými rukou, neochotně vstoupil do kobky a Frost se mu nakláněl přes rameno. „Ještě nic, ale já –“

„Z těchhle dvou už nic nedostanete, to je jisté. Doufám, že podepsali přiznání.“

„No… ne tak docela. Představený Davoust nikdy příliš nestál o přiznání od hnědých, my jen, víte…“

„To jste je nemohli nechat naživu, alespoň dokud se nepřiznají?“

Harker se tvářil ukřivděně. *Jako dítě nespravedlivě trestané svým učitelem.* „Ještě je tu ta holka,“ vyštěkl.

Glokta na ni pohlédl a přejel si jazykem v místě, kde míval přední zuby. *Tady neexistují žádné metody. Tohle je naprosto bezúčelné. Jen brutalita sama o sobě. Skoro by se mi udělalo nevolno, kdybych ráno něco snědl.* „Kolik jí je?“

„Snad čtrnáct, představený, ale nevidím v tom žádný význam.“

„Význam, inkvizitore Harkere, je v tom, že spiknutí málokdy vedou čtrnáctileté dívky.“

„Myslel jsem, že je dobré být důkladný.“

„Důkladný? Položil jste jim vůbec nějaké otázky?“

„No, já…“

Gloktova hůl přesně zasáhla Harkera do tváře. Kvůli tomu prudkému pohybu Gloktu mučivě bodlo v boku, až napadl na nemocnou nohu, zavrávoral a musel se zachytit Frostovy paže, aby neupadl. Inkvizitor vykvikl bolestí i překvapením, udeřil se o stěnu a svezl se na zmazanou podlahu kobky.

„Vy nejste žádný inkvizitor!“ sykl Glokta. „Jste jen podělaný řezník! Podívejte se, jak to tady vypadá! A zabil jste dva z našich svědků! K čemu nám teď budou, pitomče?“ Glokta se naklonil blíž. „Pokud to ovšem nebyl váš záměr, co? Možná Davousta zabil

žárlivý poskok? Poskok, který chtěl umlčet svědky, co, Harkere? Možná bych měl začít své vyšetřování u samotných inkvizitorů!“

Praktikal Frost se nad Harkerem, který se snažil vstát, sklonil a ten se raději svezl zpátky na zem přitisknutý ke zdi. Z nosu už mu začala kapat krev. „Ne! Prosím, ne! Byla to nehoda! Nechtěl jsem je zabít! Jen jsem chtěl vyšetřit, co se stalo!“

„Nehoda? Jste buď zrádce, nebo naprosto neschopný, a já nepotřebuju ani jedno!“ Sklonil se ještě níž a ignoroval při tom bolest, která mu vystřelovala vzhůru zády. Rty ohrnul nahoru a odhalil bezzubý úsměv. „I já jsem si jist, že při jednání s primitivy je nejúčinnější pevná ruka, inkvizitore. Zjistíte, že není pevnější ruky, než je moje. Nikde. Odkliďte toho červa, ať se na něj nemusím dívat!“

Frost popadl Harkera za kabát a táhl ho jako špalek špínou ke dveřím. „Počkejte!“ zanaříkal Harker a snažil se chytit dveřního rámu. „Prosím vás! Tohle nemůžete!“ Jeho křik se v chodbě pomalu ztrácel.

Vitari měla kolem očí náznak úsměvu, jako by se jí tahle scéna docela zamlouvala. „Co s tímhle svinčíkem?“

„Dejte to tu uklidit.“ Glokta se opřel o zeď. Bok mu ještě pulzoval bolestí. Roztřesenou rukou si utřel z tváře pot. „Vyčistit. A pohřbít ta těla.“

Vitari kývla směrem k jediné přeživší. „A co s ní?“

„Nechte ji, ať se vykoupe. Dejte jí šaty. Jídlo. A pusťte ji.“

„Nemá význam ji koupat, když se má vrátit zpátky do Dolního města.“

To má pravdu. „No tak dobře! Byla to Davoustova služka, tak teď může být moje. Ať se vrátí do práce!“ křikl přes rameno a belhal se ke dveřím. Musel ven. Nemohl tu už dýchat.

* * *

„Mrzí mě, že vás všechny zklamu, ale hradby vůbec nejsou nedobytné, ne v jejich současném zubožením stavu…“ Mluvčí se odmlčel, když se Glokta přibelhal dveřmi do přijímacího sálu správní rady Dagosky.

Tolik se lišil od kobky pod ním, jak jen se od sebe mohou dvě místnosti lišit. *Vlastně je to ta nejnádhernější síň, jakou jsem kdy*

viděl. Každý centimetr stěny i stropu byl vyzdobený těmi nejdelikátnějšími řezbami: složité útvary zobrazovaly až děsivě propracované výjevy z kantských legend v životní velikosti a všechno bylo vymalováno v zářivých zlatých a stříbrných, ostře rudých a modrých barvách. Na podlaze byla obdivuhodně komplikovaná mozaika a na ní stál dlouhý stůl vykládaný spirálami z tmavého dřeva a lupínky zářivé slonoviny, vyleštěný do vysokého lesku. Vysoká okna nabízela velkolepý výhled na rozsáhlé, zaprášené šedivé město a zářivý záliv za ním.

Žena, která vstala, aby Gloktu přivítala, když vstoupil, nevypadala v tom úchvatném prostředí nijak nepatřičně. *To ani v nejmenším.*

„Jsem Carlot dan Eider," řekla, uvolněně se usmála a napřáhla k němu ruku, jako by byli staří přátelé. „Představená Cechu obchodníků s kořením."

Glokta musel uznat, že na něj zapůsobila. *Už jen tím, jaký má žaludek. Ani nejmenší stopa po zděšení. Zdraví mě, jako bych ani nebyl znetvořená, zkroucená a škubající se troska. Zdraví mě, jako bych vypadal stejně skvěle jako ona.* Měla na sobě dlouhé šaty v jižanském stylu: modré hedvábí lemované stříbrem se kolem ní mihotalo v chladivém vánku, který sem pronikal vysokými okny. Šperky až skličující hodnoty jí zářily na prstech, na zápěstí i kolem krku. Když přišla blíž, Glokta postřehl zvláštní vůni. *Lahodné. Jako koření, které patrně stojí za jejím bohatstvím.* Rozhodně se to neminulo účinkem. *Přes to všechno jsem pořád mužem. Jen trochu méně, než jsem býval.*

„Musím se omluvit za svůj úbor, ale kantské šaty jsou v tomhle horku mnohem pohodlnější. Za ta léta, co zde pobývám, jsem si na ně docela zvykla."

Když se omlouvá za to, jak vypadá, je to, jako kdyby se génius omlouval za svou hloupost. „To je naprosto v pořádku." Glokta se uklonil tak hluboko, jak mu jeho nepoužitelná noha a ostrá bolest v zádech dovolily. „Představený Glokta k vašim službám."

„Jsme velice potěšeni, že vás tu můžeme uvítat. Všichni jsme od zmizení vašeho předchůdce, představeného Davousta, velice znepokojeni." *A někteří z vás, předpokládám, o něco méně než jiní.*

„Doufám, že na tu záležitost vrhnu trochu světla."

„V to doufáme všichni." S nenucenou samozřejmostí vzala Gloktu za loket. „Prosím, dovolte, abych vás představila."

Glokta se nechtěl nechat ovládnout. „Děkuji, paní představená, ale věřím, že to zvládnu sám.“ Odšoural se ke stolu bez její pomoci, tak, jak sám dokázal. „Vy musíte být generál Vissbruck, pověřený obranou města.“

Generál měl něco po čtyřicítce, začínal trochu plešatět a v přezdobené uniformě, zapnuté navzdory vedru poctivě až ke krku, se vydatně potil. *Tebe si pamatuju. Byl jsi za války v Gurchulu. Major z královského vojska, známý jako ukázkový hňup. Zdá se, že se ti přinejmenším dobře dařilo, jak už to u hňupů bývá.*

„Mě těší,“ procedil Vissbruck a sotva zvedl oči od svých papírů.

„Tak to obvykle bývá, když se sejdou staří známí.“

„My jsme se už setkali?“

„Bojovali jsme spolu v Gurchulu.“

„Skutečně?“ Vissbruckovi překvapením zaškubalo ve zpocené tváři. „Vy jste… *ten* Glokta?“

„Jsem vskutku, jak říkáte, *ten* Glokta.“

Generál zamrkal. „Ehm, tedy, ehm… jak se vám dařilo?“

„Vskutku velice bolestně, děkuji za optání, ale vidím, že vám se dařilo dobře, a to je mi velkou útěchou.“ Vissbruck zamrkal, ale Glokta mu neposkytl prostor na další odpověď. „A tohle musí být lord guvernér Vurms. Je mi opravdovou ctí, Vaše milosti.“

Stařec byl sám o sobě karikaturou zchátralosti. Byl ve svých obrovitých státnických šatech scvrklý jako sušená švestka ve slupce pokryté plísní. Zdálo se, že se mu třesou ruce i v tomhle vedru, a na hlavě měl až na pár chumáčků bílého chmýří lesklou pleš. Mžoural vzhůru na Gloktu slabozrakýma, kalnýma očima.

„Co to říkal?“ Lord guvernér na něj zmateně zíral. „Kdo je ten muž?“

Generál Vissbruck se naklonil přes stůl, tak blízko, že se rty skoro otíral o starcovo ucho. „Představený Glokta, Vaše milosti! Náhrada za Davousta!“

„Glokta? Glokta? A kde je u všech čertů vlastně Davoust?“ Nikdo se neobtěžoval mu odpovědět.

„Já jsem Korsten dan Vurms.“ Syn lorda guvernéra vyslovil své jméno, jako by se jednalo o kouzelné zaříkadlo, a podal Gloktovi ruku, jako by to byla nedocenitelná vzácnost. Byl světlovlasý, zdravě opálený a pohledný. Nenuceně se rozvaloval v křesle a kypěl zdravím. Vyhlížel tak pružně a atleticky jako jeho otec staře a sešle. *Už teď jím opovrhuji.*

„Vyrozuměl jsem, že jste kdysi býval velký šermíř.“ Vurms si Gloktu přeměřil od hlavy k patě s posměšným úšklebkem. „Já sám také šermuji, ale tady opravdu není nikdo, koho bych mohl vyzvat. Možná bychom si mohli dát jedno kolo?“ *To bych vážně rád, ty malý prevíte. Kdybych měl ještě zdravou nohu, dopřál bych ti takové kolo, že by ses z toho podělal, než bych s tebou skončil.*

„Skutečně jsem kdysi šermoval, avšak, bohužel, musel jsem toho nechat. Zdravotní problémy.“ Glokta se mu odvděčil bezzubým úsměvem. „Přesto si troufám říct, že bych vám mohl posloužit několika výpady, kdybyste se chtěl zlepšit.“ Na to se Vurms zamračil, ale Glokta už se přesunul jinam. „Vy musíte být haddiš Kahdia.“

Haddiš byl vysoký, štíhlý muž s dlouhým krkem a unavenýma očima. Byl oděný do prosté bílé róby a kolem hlavy měl prostý bílý turban. *Nevypadá o mnoho zámožnější než ostatní domorodci dole v Dolním městě, ale přece je v něm určitá důstojnost.*

„Jsem Kahdia a byl jsem vybrán lidem Dagosky, abych za něj promlouval. Ale už si neříkám haddiš. Kněz bez chrámu už není knězem.“

„Musíme pořád poslouchat o tom chrámu?“ zalamentoval Vurms.

„Obávám se, že musíte, dokud budu sedět v této radě.“ Podíval se zpátky na Gloktu. „Takže máme ve městě nového inkvizitora? Nového ďábla. Nového smrtonoše. Je mi zcela lhostejné, kdy takoví jako vy přicházejí či odcházejí, kate.“

Glokta se usmál. *Přiznává, že inkvizici nenávidí, a přitom ještě ani neviděl moje nástroje. Ale dá se čekat, že jeho lid nebude chovat ke Království přílišnou lásku, když je ve svém vlastním městě něčím jen o málo lepším než otroci. Mohl by on být hledaným zrádcem?*

Nebo tenhle? Generál Vissbruck vypadal každým coulem jako věrný voják, jako muž, který má na intrikána příliš silný smysl pro čest a příliš malou představivost. *Ale jen málo mužů se stává generály bez zájmu o vlastní zisk, bez toho, aby promazávali kolečka, bez toho, aby něco tajili.*

Nebo tenhle? Korsten dan Vurms se na Gloktu šklebil jako na nepříliš čistou latrínu, kterou musí bohužel použít. *Jemu podobných už jsem viděl tisíce, těchhle arogantních fracků. Možná*

je to vlastní synáček lorda guvernéra, ale je nad slunce jasné, že je věrný jen a pouze sám sobě.

Nebo ona? Představená Carlot dan Eider nešetřila přívětivými úsměvy a byla zdvořilost sama, ale její oči, ty byly tvrdé jako diamanty. *Odhaduje mě jako kupec odhaduje nezkušeného zákazníka. Je v ní víc než jen dobré způsoby a slabost pro exotické modely. Mnohem víc.*

Nebo on? Dokonce i starý lord guvernér vypadal najednou podezřele. *Jsou ty jeho oči a uši tak špatné, jak dělá? A nebo je za tím jeho mžouráním a vyzvídáním, co že se to vlastně děje, náznak frašky? Co když ví víc než ostatní?*

Glokta se otočil a odkulhal k oknu. Opřel se o nádherně vyřezávaný sloup vedle něj a hleděl na úchvatnou scenérii venku. Večerní slunce ho stále hřálo na tváři. Skoro cítil, jak se členové rady neklidně vrtí a nejraději by se ho zbavili. *Jak dlouho asi potrvá, než nařídí, aby ten kripl zmizel z jejich překrásného sálu? Nevěřím ani jednomu z nich. Ani jedinému.* Ušklíbl se sám pro sebe. *Přesně jak to má být.*

Byl to Korsten dan Vurms, kdo první ztratil trpělivost. „Představený Glokto," vyštěkl. „Vážíme si toho, že jste tak důkladný a přišel jste nás poctít svou přítomností, ale jsem si jistý, že vás čekají velmi neodkladné povinnosti. Věřte mi, že nás čekají."

„Ovšem." Glokta se dobelhal zpátky ke stolu s přemrštěnou pomalostí, jako by měl v úmyslu opustit sál. Pak si vysunul židli a uhýbaje před bolestí v noze se do ní svalil. „Vynasnažím se omezit své komentáře na minimum. Alespoň zpočátku."

„Cože?" vyjekl Vissbruck.

„Kdo je ten chlapík?" otázal se lord guvernér, při tom natahoval krk a mžoural kalnýma očima. „Co se to tu děje?"

Jeho syn byl přímočařejší. „Co si k čertu myslíte, že děláte?" dožadoval se vysvětlení. „Zešílel jste?" Haddiš Kahdia se začal tiše pochechtávat do vousů. Jestli ho tak pobavil Glokta nebo vztek ostatních, bylo těžké odhadnout.

„Prosím vás, pánové, prosím vás." Carlot dan Eider promluvila měkce a trpělivě. „Představený teprve přijel a možná není znalý způsobů, jakými v Dagosce vedeme správní jednání. Musíte pochopit, že váš předchůdce se těchto zasedání neúčastnil. Již několik let úspěšně spravujeme toto město a –"

„Uzavřená rada je jiného názoru.“ Glokta dvěma prsty vytáhl králův příkaz. Chvíli počkal, až se na něj všichni podívají, aby měl jistotu, že si všimli těžké rudozlaté pečeti, a pak ho poslal přes stůl.

Ostatní podezíravě přihlíželi, jak Carlot dan Eider zvedla dokument, rozbalila ho a začala číst. Zamračila se a pak povytáhla jedno dokonale protrhané obočí. „Zdá se, že ti neznalí jsme tu my.“

„Já se na to podívám!“ Korsten dan Vurms jí list papíru vytrhl z ruky a začal číst. „To není možné!“ zavrčel. „To není možné!“

„Obávám se, že je.“ Glokta obšťastnil shromážděné svým bezzubým úšklebkem. „Arcilektor Sult má na tom velký zájem. Požádal mě, abych prošetřil zmizení představeného Davousta a také abych prověřil opevnění města. Pečlivě prověřil a ujistil se, že Gurchové zůstanou za ním. Pověřil mě, abych využil všechny prostředky, jaké budu považovat za nutné.“ Významně se odmlčel. „Jakékoliv… prostředky.“

„Co to znamená?“ zavrčel lord guvernér. „Chci vědět, co se tu děje!“

Listinu teď držel Vissbruck. „Královo nařízení,“ vydechl a zadní stranou rukávu si otřel zpocené čelo. „Podepsané všemi dvanácti členy uzavřené rady. To mu dává plnou moc!“ Opatrně ho položil na vykládanou desku stolu, jako by se bál, že by se mohlo znenadání vznítit plameny. „Tohle je –“

„Všichni víme, co to je.“ Představená zamyšleně sledovala Gloktu a jedním prstem si přejížděla po hladké tváři. *Jako kupec, který se najednou stal ostražitým, protože ho jeho nevědomý zákazník právě obral, místo aby tomu bylo obráceně.* „Zdá se, že představený Glokta přebírá velení.“

„Nenazval bych to zrovna přebíráním velení, ale budu se ode dneška účastnit všech schůzí této rady. Můžete to považovat za první z velké řady nastávajících změn.“ Glokta si uvolněně povzdechl, jak se uhnízdil ve své krásné židli, natáhl si zmrzačenou nohu a opřel bolavá záda. *Téměř pohodlné.* Přelétl pohledem po zamračených tvářích členů správní rady města. *Ovšem když pominu, že jeden z těchto okouzlujících lidí je velice pravděpodobně nebezpečný zrádce. Zrádce, který už zosnoval zmizení jednoho představeného a nejspíš teď velice vážně zvažuje odstranění dalšího…*

Glokta si odkašlal. „Tak, a teď, generále Vissbrucku, co jste to říkal, když jsem přišel? Něco o hradbách?“

Staré rány

„Chyby, které se staly v minulosti, by se už nikdy neměly opakovat,“ prohlásil Bayaz pompézně. „Každé vzdělání, které má být k něčemu dobré, musí být proto založeno na důkladném studiu historie.“

Jezal si trhaně povzdechl. Proč se u všech čertů ten stařec umanul, že ho musí poučovat, to tedy nechápal. Možná za to může narůstající egocentrismus postupující senility. Na každý pád byl Jezal nezvratitelně rozhodnutý neučit se naprosto nic.

„…ano, historie,“ zopakoval mág. „V Kalcisu je spousta historie…“

Jezal se bez sebemenšího zájmu rozhlédl kolem sebe. Jestli historie není nic než věk, pak jí Kalcis, prastaré přístavní město Staré říše, zkrátka musí být plné. Pokud ale historie obnáší i něco víc – slávu, vznešenost, něco, při čem mrazí v žilách – pak to tu očividně není.

Město bylo nepochybně velmi pečlivě vybudováno, se širokými, rovnými ulicemi uspořádanými tak, aby cestovateli poskytly ohromující výhledy. Ale to, co snad kdysi bývalo chloubou hrdého města, proměnila dlouhá staletí v ruiny. Domy byly zpustlé, s prázdnými okny, a zející dveřní otvory smutně vyhlížely na zvětralá náměstí. Prošli několika postranními uličkami napůl zasypanými sutí a hnijícími trámy a zamořenými plevelem. Polovina mostů přes líně tekoucí řeku spadla a nikdo se je nesnažil opravit; polovina stromů na širokých třídách byla uschlá a mrtvá, zadušená břečťanem.

Nebylo tu nic z toho všudypřítomného života, kterým Adova přetékala od přístavu a chudinských čtvrtí až po samotný Agriont. V Jezalově domově to možná občas vypadalo jako v přeplněném úlu, se vším tím lidským hemžením a povykováním praskal ve

švech, ale když sledoval těch pár zachmuřených obyvatel Kalcisu, kteří se ploužili mezi rozkládajícími se zbytky města, nade vši pochybnost věděl, která z oněch dvou atmosfér je mu milejší.

„…na téhle naší cestě budeš mít mnoho příležitostí se zdokonalit, můj mladý příteli, a já ti radím, abys jich využil. Obzvlášť mistr Devítiprsťák je cenný objekt studia. Jsem si jist, že by ses od něj mohl mnohému naučit…“

Jezalovi překvapením skoro spadla brada. „Od toho troglodyta?“

„Ten troglodyt, jak říkáš, je na Severu velice slavný. Krvavá devítka – tak mu tam říkají. Jméno, které v silných mužích budí strach; nebo kuráž, to podle toho, na čí straně stojí. Bojovník a velice mazaný taktik, s nedostižnými zkušenostmi. A především muž, který ovládá umění, jak prozradit mnohem míň, než kolik toho ví.“ Bayaz upřel na Jezala pevný pohled. „Pravý opak některých lidí, které bych mohl jmenovat.“

Jezal se zamračil a nahrbil ramena. Nevěděl o ničem, co by se mohl od Devítiprsťáka naučit, snad kromě toho, jak jíst jednou rukou a celé dny se nemýt.

„Velké fórum,“ oznámil Bayaz, když došli k širokému, otevřenému prostranství. „Pulzující srdce města.“ Dokonce i on vypadal zklamaně. „Sem obyvatelé Kalcisu přicházeli obchodovat, dívat se na představení a sledovat soudní spory, diskutovat s filozofy a politiky. Za starých časů tu bývala do pozdních nočních hodin hlava na hlavě.“

Teď tu bylo skoro prázdno. Vydlážděný prostor by mohl klidně pojmout padesátkrát víc lidí než ten zubožený houf, který se tu sešel dnes. Obrovité sochy, které stály kolem vnějšího okraje, byly špinavé a otlučené a jejich zaprášené podstavce měly všechny rohy oddrolené. Uprostřed stálo několik nesourodých stánků, které se k sobě choulily jako jehňata za chladného počasí.

„Stín jeho někdejší slávy. Přesto,“ a Bayaz ukázal na poškozené sochy, „tohle jsou jediní obyvatelé, kteří by nás dnes měli zajímat.“

„Opravdu? A kdo to je?“

„Vládci ze vzdálené minulosti, můj hochu, a každý z nich by mohl vyprávět příběhy.“

Jezal v duchu zaúpěl. Co se týče historie jeho vlastní země, měl o ni míň než povrchní zájem, natožpak o nějaký úděsný zapadákov v tak zastrčeném koutě světa. „Je jich nějak moc,“ zabručel.

„A to v žádném případě nejsou všichni. Historie Staré říše se táhne mnoho staletí zpátky.“

„Tak proto jí říkají stará.“

„Nehrajte si přede mnou na chytráka, kapitáne Luthare, na to nemáte dostatečné předpoklady. Když vaši předci ještě běhali po Království nahatí, dorozumívali se posunky a uctívali bahno, můj učitel Juvens stál u zrození mocného národa, národa, kterému se rozsahem i bohatstvím, poznáním i vznešeností nikdy nikdo nevyrovnal. Adova, Talins, Šaffa, to jsou jen stíny úžasných měst, která kdysi vzkvétala v údolí velké řeky Aos. Tohle je kolébka civilizace, můj mladý příteli.“

Jezal pohlédl za něj na zubožené sochy, rozkládající se stromy, špínu, beznaděj a opuštěné ulice. „Co se stalo?“

„Pád něčeho velikého nikdy není prostá záležitost, ale kde je úspěch a sláva, tam musí být i pád a pokoření. Kde je obojí, tam se vkrádá závist. Žárlivost a pýcha vedou poznenáhlu k rozepřím a od nich už je jen krůček ke svárům a k válkám. Dvěma velkým válkám, které skončily strašnými pohromami.“ Rázně vykročil k nejbližší soše. „Ale pohromy s sebou vždy přinášejí ponaučení, můj hochu.“

Jezal se ušklíbl. Po dalším poučování toužil asi stejně jako po kapavce a v žádném smyslu se necítil být něčím hochem, ale stařec se jeho neochotou ani v nejmenším nehodlal nechat odradit.

„Velký vládce musí být nemilosrdný,“ pokračoval Bayaz. „Když vidí, že je jeho osoba či autorita ohrožena, musí jednat rychle a nenechat se ovlivnit lítostí. Pro příklad nemusíme chodit daleko: Vládce Šilla.“ Podíval se na mramorovou sochu, která se tyčila nad ním a jejíž rysy byly setřené povětrnostními vlivy. „Když pojal podezření, že se jeho správce snaží vznést nárok na trůn, nařídil, aby ho okamžitě popravili, jeho ženu a všechny děti uškrtili a jeho velkolepé sídlo v Aulku srovnali se zemí.“ Bayaz pokrčil rameny. „To všechno bez sebemenšího důkazu. Přehnaný a brutální čin, ale je lépe zasáhnout přemrštěně než vůbec. Raději ať na vás pohlížejí se strachem než s opovržením. Šilla to věděl. V politice není pro sentiment místo, chápeš?“

„Chápu, že ať se v životě vrtnu kamkoli, vždycky je tam nějaký podělaný starý hlupák, který se mě snaží poučovat.“ To si Jezal pomyslel, ale nechtěl to říct nahlas. Vzpomínka na praktikala inkvizice, který se přímo před jeho očima rozletěl na kusy, byla

ještě příliš čerstvá. Čvachtavý zvuk rvaného masa. Kapky teplé krve na obličeji. Polkl a zadíval se na špičky svých bot.

„Chápu," zamumlal.

Bayazův hlas monotónně pokračoval. „Ne že by velký král musel být tyran, samozřejmě! Prvořadým cílem vládce by mělo být získat si lásku obyčejných lidí, protože se toho dá dosáhnout malými gesty, a přesto může vydržet na celý život."

Tuhle příležitost si Jezal rozhodně nechtěl nechat ujít, bez ohledu na to, jak nebezpečný může staroch být. Bylo nad slunce jasnější, že v politické aréně Bayaz nemá žádné praktické zkušenosti. „K čemu je láska chudáků? To urození mají peníze, vojáky a moc."

Bayaz obrátil oči v sloup. „Slova dítěte, tak snadno ošálitelného šejdíři a intrikány. Odkud pocházejí peníze urozených, když ne z daní rolníků? Kdo jsou jejich vojáci, když ne muži z lidu? Kdo dává pánům jejich moc? Jen a jen ochota jejich poddaných, nic jiného. Když začnou být rolníci opravdu nespokojení, moc se může nebezpečně rychle vytratit. Vezmi si případ takového vládce Danta." Ukázal na jednu z mnoha soch. Jednu ruku měla ulomenou až u ramene a v druhé držela hrst pěny, ve které uvízl velký bahenní květ. Chybějící nos, po kterém zůstal jen zčernalý kráter, dodával vládci Dantovi výraz věčné zmatené rozpačitosti, jako když člověka zastihne nějaká šokující zpráva, právě když sedí na latríně.

„Žádný vládce nikdy nebyl svým lidem tak milován," pokračoval Bayaz ve výkladu. „S každým se zdravil jako se sobě rovným a polovinu svých příjmů vždycky věnoval chudým. Ale šlechta se proti němu spikla a pod vedením jednoho z nich svého vládce svrhli, uvrhli ho do vězení a jejich vůdce se zmocnil trůnu."

„Skutečně?" zavrčel Jezal a díval se někam do dálky za poloprázdné náměstí.

„Ale lidé milovaného vládce neopouštějí. Vyšli ze svých domovů, vzbouřili se a šlechta jejich povstání nedokázala potlačit. Někteří ze spiklenců byli ze svých pozic sesazeni a pověšeni v ulicích, ostatní se polekali a vrátili Dantovi jeho trůn. Takže, jak vidíš, můj hochu, láska lidí je vládcův nejjistější štít před nebezpečím."

Jezal si povzdechl. „Já bych se raději těšil trvalé přízni pánů."

„Cha. Jejich láska je drahá a přitom nestálá jako měnící se vítr. Cožpak jsi, kapitáne Luthare, nestál v kruhu lordů, když zasedala otevřená rada?“ Jezal se zamračil. Možná v tom starcově blábolení bude zrnko pravdy. „Pcha, taková je láska urozených. Nejlepší, co s nimi můžeš dělat, je rozdělit je a živit jejich žárlivost. Nechat je, aby se předháněli v drobných pozornostech, usilovali o různé výhody ve svůj prospěch, a hlavně se musíš ujistit, že žádný z nich nemůže získat takovou moc, aby povstal a ohrozil svoje veličenstvo.“

„Kdo je tohle?“ Jedna socha stála viditelně výš než ostatní. Impozantně vyhlížející muž pozdně středního věku s mohutným vousem a kudrnatými vlasy. Jeho tvář byla pohledná, ale ústa jako by se ušklíbla a nakrabacené čelo působilo hrdě a zlostně. Muž, s nímž není radno žertovat.

„To je můj učitel, Juvens. Žádný vladař, ale největší rádce mnohých. Vybudoval Říši, a přitom se stal i strůjcem jejího pádu. Velký muž, v mnoha ohledech, ale velcí mužové dělají i velké chyby.“ Bayaz zamyšleně otáčel svou ohmatanou holí. „Člověk by se měl snažit z historie poučit. Chyby z těch časů by se neměly opakovat.“ Na chvíli se odmlčel. „Pokud ovšem není jiná možnost.“

Jezal si protřel oči a zadíval se přes fórum. Korunnímu princi Ladislovi by možná taková lekce prospěla, ale Jezal nechápal, k čemu má být dobrá jemu. To pro tohle byl odtržen od svých přátel, od své těžce vydobyté šance na slávu a vzestup? Aby poslouchal otřepané úvahy nějakého podivínského, plešatého tuláka?

Zamračil se. Přes náměstí se k nim blížila skupinka tří vojáků. Nejdřív je beze zájmu pozoroval. Pak si ale uvědomil, že se dívají přímo na něj a na Bayaze a míří rovnou k nim. Teď spatřil další skupinku tří a další, přicházející z odlišných směrů.

Jezalovi se stáhlo hrdlo. Jejich zbroj a zbraně, i když zastaralého typu, vypadaly nebezpečně účinně a používaně. Šerm je jedna věc, ale skutečný boj, který s sebou nese i možnost vážného zranění a smrti, je věc druhá. Určitě to není zbabělost, když má člověk obavy z devíti ozbrojených mužů, kteří jej nade vši pochybnost obklučují a nenabízí se mu žádná možnost úniku.

Bayaz si jich také všiml. „Zdá se, že nám připravili uvítání.“

Těch devět je s kamennými výrazy ve tvářích obklopilo. Pevně svírali zbraně. Jezal se napřímil a vůbec se pokusil vypadat co

nejhrozivěji, přičemž se snažil nedívat se žádnému z protivníků do očí a držet ruce co nejdál od jílce svého meče. V žádném případě nechtěl nikoho znervóznit, aby ho třeba nezapíchl jen tak z rozmaru.

„Ty jsi Bayaz," řekl jejich vůdce, zavalitý muž s uprášeným rudým chocholem na přilbici.

„To byla otázka?"

„Ne. Náš pán, císařský legát Salamo Narba, guvernér Kalcisu, tě vyzývá, abys před něj předstoupil."

„Skutečně?" Bayaz se rozhlédl po skupině vojáků a pak pohlédl na Jezala a povytáhl obočí. „Řekl bych, že odmítnout by od nás bylo nezdvořilé, když už si vyslanec dal takovou práci a zorganizoval čestnou stráž. Tak nás veďte."

* * *

Jestli se o Logenu Devítiprsťákovi dalo něco říct, pak to, že věděl, co je bolest. Vlekl se přes rozbité dlažební kameny a trhl sebou pokaždé, když přenesl váhu na bolavý kotník – belhal se, sykal a balancoval s roztaženýma rukama, aby udržel rovnováhu.

Bratr Chodec se na ten politováníhodný výjev šklebil přes rameno. „Jak to vypadá s tvými zraněními, příteli?"

„Bolí," procedil Logen skrze sevřené zuby.

„A přece si myslím, že už jsi přečkal horší."

„Hm." Starých ran měl opravdu dost. Většinu života prožil v bolesti a mezi jednotlivými boji se mu rány hojily nepříjemně dlouho. Vzpomínal na úplně první vážné zranění, které utržil. Šanka mu rozťal obličej. Bylo mu tehdy patnáct, byl vytáhlý a měl jemnou kůži, ale děvčata z vesnice se za ním přesto ráda ohlédla. Palcem se dotkl tváře a ucítil starou jizvu. Vzpomínal si, jak mu otec v zakouřené síni přitlačil k tváři obvaz, pamatoval si, jak to píchalo, jak se mu chtělo zaječet, ale kousl se do rtu. Muži nekřičí.

Když to dokážou. Logen vzpomínal, jak ležel obličejem dolů v páchnoucím stanu, studený déšť bubnoval na plátno a on se zakousl do kusu kůže, aby neřval, ale nakonec ji vykašlal a stejně řval, když mu ze zad vyřezávali hrot šípu, který se nepodařilo vytáhnout spolu s dříkem. Trvalo jim celý den, než tu zatracenou

věc našli. Logen sebou při té vzpomínce trhl a zakroutil lopatkou, která ho zabrněla. Týden nemohl mluvit, jak hrozně tehdy řval.

A víc než týden nemohl mluvit po svém zápase s Trojstromem. Ani chodit, ani jíst, ani pořádně vidět. Měl zlomenou čelist, lícní kost a kdovíkolik žeber. Byl tak polámaný, že z něj nezbylo nic než rozbolavělé, ufňukané a sebelítostné dítě, které při každém zhoupnutí nosítek kňouralo a bylo vděčné za stařenku ochotnou krmit ho lžičkou.

Vzpomínek bylo mnohem víc a všechny ho řezaly a pálily. Pahýl prstu po bitvě u Carleonu, ve kterém mu škubalo, až z toho ztrácel rozum. Nebo to náhlé probuzení po tom, co celý den mrzl venku vysoko v horách, když dostal ránu do hlavy. Když močil krev po tom, co mu kopí Hardinga Mračňáka probodlo útroby. Logen je teď všechny cítil na své rozdrásané kůži, všechny svoje jizvy. Pevně si pažemi objal bolavé tělo.

Starých ran měl mnoho, jistě, ale proto ještě ta současná nebolela ani o trochu míň. Rána na rameni ho zneklidňovala, pálila jako rozžhavené uhlí. Už viděl muže, který přišel o ruku poté, co v bitvě utrpěl pouhé škrábnutí. Nejdřív mu ji museli vzít po zápěstí, pak po předloktí a pak celou až k rameni. Nato začal být unavený, pak říkat nesmysly a nakonec přestal dýchat. Takhle by se Logen do hlíny vrátit nechtěl.

Doskákal ke zbytku drolící se hradby a opřel se o ni. S bolestí ze sebe setřásl kabát, neohrabanou rukou zašmátral po knoflících od košile, vytáhl špendlík, který držel bandáž, a opatrně obvaz sloupl.

„Jak to vypadá?“ zeptal se.

„Jako prapředek všech strupů,“ zabručel Chodec, když mu nakoukl přes rameno.

„Je to cítit tak, jak má?“

„Ty po mně chceš, abych k tobě čichal?“

„Jen mi řekni, jestli to smrdí.“

Navigátor se naklonil blíž a opatrně čichl k Logenově rameni. „Silný pach potu, ale to je nejspíš z tvého podpaží. Obávám se, že mezi má mimořádná nadání to léčitelské zrovna nepatří. Mně všichni smrdí úplně stejně.“ A znovu upevnil bandáž špendlíkem.

Logen se snažil natáhnout si košili. „Poznal bys, kdyby to hnilo, to mi věř. Páchne to jak stará hrobka, a jakmile se do tebe dostane hniloba, nedá se jí zbavit jinak než nožem. Mizerný způsob, jak

odejít ze světa.“ Otřásl se a opatrně si přitiskl dlaň k pulzujícímu rameni.

„Tak jo,“ řekl Chodec, který už vykročil téměř opuštěnou ulicí. „Měl jsi štěstí, že jsme měli tu ženskou Maldžinn s sebou. V konverzaci sice zrovna nevyniká, ale když přijde na léčení… no, všechno jsem to viděl a nezdráhám se ti říct, že dovede sešít kůži stejně chladnokrevně, jako mistr příštipkář spravuje boty. To se musí nechat. Zachází s jehlou tak čiperně a hladce jako královský krejčík. V těchhle končinách se takové nadání hodí. Vůbec by mě nepřekvapilo, kdybychom ten její talent ještě využili, než tady skončíme.“

„Je to nebezpečná cesta?“ zeptal se Logen, který se stále ještě snažil nasoukat do kabátu.

„Hm. Sever byl vždycky divoký. Neplatí tam žádné zákony, klany si mezi sebou věčně vyřizují staré účty a lupiči se to tam jen hemží. Muži chodí po zuby ozbrojení a bez mrknutí tě zamordují. V Gurchulu zůstávají cizinci na svobodě jen díky rozmaru místního guvernéra a neustále riskují, že se z nich kdykoliv mohou stát otroci. Ve styrských městech se na tebe mohou na každém rohu sesypat lapkové a kapesní zloději – pokud se vůbec dostaneš dovnitř a úředníci tě o všechno neoberou hned u brány. Vody kolem Tisíce ostrovů se hemží piráty, až se zdá, že tu na každého kupce připadá nejméně jeden, zatímco ve vzdáleném Suldžuku se bojí cizinců a opovrhují jimi, a je pravděpodobné, že tě pověsí za nohy a podříznou ti krk, jakmile se tam zeptáš na cestu. Kruh světa je plný nebezpečí, můj devítiprstý příteli, ale jestli to pro tebe není dost a toužíš po dalším, pak ti radím, abys navštívil Starou říši.“

Logen měl dojem, že se bratr Chodec dobře baví. „To je to tak zlé?“

„Ještě horší, to si piš! Zvlášť když se člověk rozhodne, že namísto krátké návštěvy rovnou přejde celou zem, z jednoho konce na druhý.“

Logen sebou trhl. „A to máme v plánu?“

„Přesně tak, pokud něco takového, jako je plán, máš. Odnepaměti byla Stará říše rozpolcená občanskými nepokoji. Nejprve to byl jediný národ s jediným vládcem, jehož zákony byly prosazovány silnou armádou a oddanými správci. To se léty rozpustilo ve vroucím kotli malých knížectví, rozháraných republik, městských států a drobných panství, takže mnozí přestali

uznávat jakéhokoliv vládce, který jim právě nad hlavou nedržel meč. Hranice mezi vybíráním daní a lupičstvím, mezi válečným běsněním a zákeřnou vraždou, mezi právoplatnými nároky a výmysly, časem vybledly a zanikly docela. Neuplyne ani rok, aby se nějaký další mocichtivý lupič neprohlásil za krále světa. Myslím, že před nějakými padesáti lety tu bylo současně alespoň šestnáct vládců.“

„Hmm. O patnáct víc, než je třeba.“

„Někteří říkají, že o šestnáct, a žádný z nich neměl cizince v lásce. Pokud jde o vraždění, Stará říše skýtá obětem velice oslnivé možnosti. Ale člověka nemusí zabít jen člověk.“

„Ne?“

„Ovšemže ne! I příroda nám staví do cesty nebezpečné překážky, zvlášť teď, když se kvapem blíží zima. Na západ od Kalcisu se táhne široká a rovná pláň, otevřená travnatá krajina mnoho set mil. Za starých časů byla možná z velké části osídlená, obdělávaná, protkaná rovnými cestami z dobrých kamenů a vedla všemi směry. Teď leží většina měst v tichých rozvalinách, válečné běsnění změnilo zemi v rozdrásanou divočinu a z cest zbyly jen řádky rozbitého kamení, které neopatrné pocestné lákají do hladových bažin.“

„Bažin,“ zamumlal Logen a pomalu zavrtěl hlavou.

„A je to ještě horší. Řeka Aos, největší z řek v Kruhu světa, se prodírá právě středem téhle pustiny, hlubokým, meandrovitým údolím. Budeme ho muset přejít, ale jsou tu jen dva použitelné mosty, jeden v Darmiu, což je naše nejlepší možnost, a druhý v Aostu, ještě sto mil na západ, možná i víc. Jsou tam brody, ale Aos je mohutná a prudká a údolí hluboké a nebezpečné.“ Chodec mlaskl. „A teprve pak dojdeme k Rozlámaným horám.“

„Jsou vysoké?“

„Ó, náramně. Velmi vysoké a velmi nebezpečné. Říká se jim Rozlámané hory pro jejich špičaté a rozeklané útesy, příkré strže a nečekané, prudké srázy. Říká se, že se dají přejít, ale všechny mapy, pokud ovšem vůbec kdy nějaké existovaly, už se dávno ztratily. Až překonáme hory, nasedneme na loď –“

„Ty máš v plánu přenášet přes hory loď?“

„Náš zaměstnavatel mě ujistil, že na druhé straně bude schopen nějakou obstarat, i když nevím jak, protože ta země je prakticky

neznámá. Poplujeme přímo na západ k ostrovu Šabuljan, který, jak se povídá, vystupuje z oceánu na samotném konci světa.“

„Jak se povídá?“

„Pověsti jsou všechno, co o něm kdo ví. Dokonce ani mezi proslulým řádem navigátorů jsem neslyšel o nikom, kdo by tvrdil, že tam byl, a bratři z mého řádu jsou pověstní svými… velmi odvážnými tvrzeními, abych tak řekl.“

Logen se dlouze poškrábal na tváři a přál si, aby se byl býval Bayaze zeptal na jeho plány dřív, než se k němu připojil. „To vypadá na hodně dlouhou cestu.“

„Člověk si může skutečně těžko představit vzdálenější cíl.“

„Co je tam?“

Chodec pokrčil rameny. „To se budeš muset zeptat našeho zaměstnavatele. Já hledám cesty, ne důvody. Pojď laskavě za mnou, mistře Devítiprsťáku, a prosím tě, neotálej. Musíme toho ještě hodně zařídit, jestli se chceme vydávat za kupce.“

„Za kupce?“

„Takový je Bayazův plán. Kupci často riskují cestu z Kalcisu na západ k Darmiu, nebo i dál, k Aostu. Pořád jsou to ještě velká města a velice vzdálená od okolního světa. Zisky, kterých lze dosáhnout, když tam přineseš drahocenné zboží – koření z Gurchulu, hedvábí ze Suldžuku, rezavec ze severu – jsou závratné. Za jediný měsíc můžeš své investice snadno ztrojnásobit, pokud přežiješ! Takové výpravy nejsou nijak neobvyklé, avšak dobře ozbrojené a zaopatřené, samozřejmě.“

„A co ti lotři a lupiči, co se potulují po pláni? Nejsou kupci právě to, na co čekají?“

„Jistě,“ přikývl Chodec. „Zřejmě existuje ještě další nebezpečí, před kterým nás má tohle přestrojení ochránit. Něco, co hrozí přímo nám.“

„Přímo nám? Další nebezpečí? To jich potřebujeme ještě víc?“ Ale Chodec už mezitím odkráčel z doslechu.

* * *

Alespoň v jedné části Kalcisu majestát minulosti tak úplně nevybledl. Síň, do které je strážci – nebo možná únosci – uvedli, byla opravdu nádherná.

Po obou stranách rozlehlého prostoru se táhly dvě řady sloupů z leštěného zeleného kamene se stříbrnými žilkami, vysokých jako stromy v lese. Vysoký strop byl vymalován sytě modročernou barvou a posetý galaxiemi zářivých hvězd; jednotlivá souhvězdí byla zvýrazněna zlatými linkami. Prostor přede dveřmi zabírala hluboká nádrž s temnou vodou s dokonale hladkou hladinou, v níž se to všechno odráželo. Další stinná síň pod hladinou. Další noční nebe za ní.

Císařský legát se rozvaloval v lehátku na vysokém stupínku na konci místnosti a před sebou měl stolek prohýbající se pod tíhou nejrůznějších lahůdek. Byl to robustní muž s kulatým, otylým obličejem. Prsty obalenými zlatem si vybíral jednotlivá sousta a vhazoval si je do připravených úst. Ani na okamžik při tom nespustil oči ze svých dvou hostů, nebo snad vězňů.

„Jsem Salamo Narba, císařský legát a guvernér města Kalcisu.“ Chvíli žvýkal a pak vyplivl olivovou pecku, až třeskla o mísu. „Jsi ten, kterému říkají první z mágů?“

Mág sklonil svou plešatou hlavu. Narba zvedl pohár, který držel za stopku mezi tlustým ukazováčkem a palcem. Zhluboka se napil, poválel víno v ústech, a zatímco je polykal, nepřestával je sledovat. „Bayaz.“

„To jsem já.“

„Hmm. Neber to jako urážku –“ a legát uchopil maličkou vidličku a vyškrábl ústřici z ulity „– ale tvá přítomnost v tomhle městě mi dělá starosti. Politická situace v Říši je… nestabilní.“ Zvedl pohár. „Dokonce nestabilnější než obvykle.“ Napití, poválení, polknutí. „Poslední, co teď potřebuju, je, aby někdo… narušil rovnováhu.“

„Ještě nestabilnější než obvykle?“ zopakoval Bayaz. „Slyšel jsem, že Sabarbus konečně nastolil klid.“

„Klid pod vlastníma nohama, na chvíli.“ Legát si odtrhl kus tmavého hroznu, znovu se opřel do polštářů a po kuličkách si je házel do otevřených úst. „Jenže Sabarbus… je mrtev. Prý otrava. Jeho synové, Scario… a Goltus… kteří se rvali o jeho nástupnictví… pak mezi sebou začali válčit. Velice krutá válka, dokonce i pro tuhle vyčerpanou zem.“ Vyplivl zrnka na desku stolku.

„Goltus ovládal město Darmium, uprostřed velké pláně. Scario přikázal nejlepšímu generálovi svého otce, Cabrianovi, aby zahájil

obléhání. Teprve nedávno, po pěti měsících obležení, vyčerpané a bez naděje na úlevu… se město vzdalo.“ Narba se zakousl do zralé švestky a po bradě mu začala stékat šťáva.

„Pak tedy má Scario vítězství na dosah.“

„Hmm.“ Legát si utřel obličej špičkou malíčku a ledabyle odhodil kus nedojedeného ovoce na stůl. „Sotvaže se Cabrian konečně zmocnil města, sebral všechny jeho poklady a pak ho dal svým vojákům v plen, a nakonec se sám usadil ve starodávném paláci a prohlásil se za císaře.“

„Aha. Zdá se, že tebe to příliš nevzrušuje.“

„Mé srdce pláče, ale tohle jsem už viděl mnohokrát. Scario, Goltus a teď Cabrian. Tři samozvaní vládci, propletení v osudovém boji. Jejich vojáci pustoší zemi, zatímco těch několik málo měst, která si uchovala nezávislost, s hrůzou přihlíží a snaží se přečkat tu noční můru bez újmy.“

Bayaz se zamračil. „Hodlám se vydat na západ. Musím přejít Aos a v Darmiu je nejbližší most.“

Legát zavrtěl hlavou. „Říká se, že Cabrian, už dříve dost výstřední, teď úplně ztratil rozum. Že zavraždil svou ženu a oženil se s vlastními třemi dcerami. Že se prohlásil za živoucího boha. Městské brány jsou uzavřené a on čistí město od čarodějnic, ďáblů a zrádců. Každý den visí na veřejných popravištích, která nechal postavit na každém rohu, nová těla. Nikomu není dovoleno ani vstoupit, ani odejít. Takové jsou zprávy z Darmia.“

Jezalovi se pořádně ulevilo, když uslyšel, jak Bayaz říká: „Tak to tedy bude muset být Aostum.“

„V Aostu už řeku nikdo nepřekročí. Scario, který prchal před bratrovou pomstychtivou armádou, přešel most a přinutil své konstruktéry, aby ho za ním strhli.“

„On ho zničil?“

„Zničil. Zázrak Staré říše, který tu stál dva tisíce let. Nic z něj nezbylo. A kdyby snad nebylo vaše zklamání dost velké, přišly silné deště a velká řeka je rozvodněná a prudká. Brody jsou nepoužitelné. Obávám se, že tento rok už řeku Aos nepřejdete.“

„Musíme.“

„Jenže se vám to nepodaří. Pokud stojíte o mou radu, pak opusťte Říši i s celou její bídou a vraťte se, odkud jste přišli. Tady v Kalcisu jsme se vždycky snažili orat střední brázdu, zůstat neutrální a držet se stranou všech hrůz, které sužovaly zbytek

země. Tady stále lpíme na způsobech našich prapředků.“ Ukázal na sebe. „Město teď spravuje císařský legát, jak tomu bývalo za starých časů. Není ovládané nějakým lupičem, místním pohlavárem nebo falešným císařem.“ Mávnutím zemdlené ruky ukázal na velkolepou síň kolem. „Tady, navzdory osudu, jsme si dokázali udržet nějakou tu stopu dávné slávy a tu nehodlám dávat v sázku. Tvůj přítel Zacharus tu byl ani ne před měsícem.“

„Tady?“

„Řekl mi, že Goltus je právoplatný vládce, a chtěl, abych mu přislíbil svou podporu. Poslal jsem ho pryč se stejnou odpovědí, jakou dám i vám. My v Kalcisu jsme šťastní tak, jak jsme. Nechceme se podílet na vašich plánech, které slouží jen k vašemu vlastnímu prospěchu. Zmiz odsud, mágu, a ty svoje pikle si vezmi s sebou. Dávám ti tři dny, abys opustil město.“

Nastala dlouhá pauza, jak postupně bledla ozvěna posledních Narbových slov. Dlouhá, napjatá chvíle a celou tu dobu Bayazův zamračený výraz tvrdl víc a víc. Dlouhé, vyčkávavé ticho, ale ne tak docela prázdné. Bylo těhotné narůstajícím strachem.

„Patrně si mě s někým pleteš,“ zavrčel Bayaz a Jezal najednou pocítil silnou potřebu vzdálit se od něj a schovat se za jeden z těch nádherných sloupů. „Já jsem první z mágů! První učedník samotného velkého Juvense!“ Jeho hněv byl jako obrovský balvan, který Jezalovi drtil hruď, vytlačoval mu vzduch z plic a vysával mu z těla všechnu sílu. Zvedl masitou pěst. „Tohle je ruka, která srazila Kanediase! Ruka, která korunovala Haroda! *Ty* se mi odvažuješ *vyhrožovat?* Tohle má být to, čemu říkáš dávná sláva? Město krčící se v rozvalených zdech jako zchřadlý starý válečník, schoulený v příliš velkém brnění z mládí?“ Narba se skrčil za svým stříbrem a Jezal se zachvěl, v obavách, že každým okamžikem vybuchne a potřísní místnost krví.

„Myslíš, že mi záleží na tomhle tvém městě? Pro mě je to jen podělaný rozbitý nočník!“ hřímal Bayaz. „Ty mi dáváš tři dny? Budu pryč za jediný!“ A na to se otočil na patě a vykročil po naleštěné podlaze k východu. Rezonující ozvěna jeho slov se dál odrážela od zářivých stěn a světélkujícího stropu.

Jezal se chvíli třásl, celý zesláblý a rozechvělý, a pak provinile následoval prvního z mágů kolem legátových vyděšených, omráčených stráží a ven na denní světlo.

Stav opevnění

Arcilektoru Sultovi,
představenému inkvizice Jeho Veličenstva

Vaše Eminence,
seznámil jsem se v rámci své mise se členy dagoské správní rady. Jistě vás nepřekvapí zpráva, že nejsou ani v nejmenším nadšeni z náhlého omezení své moci. Mé vyšetřování ve věci zmizení představeného Davousta je již v plném proudu a jsem si jist, že výsledky se dostaví brzy. Stav městského opevnění posoudím co nejdříve a učiním všechny potřebné kroky k zajištění obranyschopnosti Dagosky.
Brzy se opět ozvu. Do té doby, sloužím a poslouchám.

Sand dan Glokta
představený Dagosky

Sluneční paprsky dopadaly na rozdrolené cimbuří jako obrovské závaží. Prodraly se Gloktovým kloboukem až na jeho svěšenou hlavu. Pronikly Gloktovým černým kabátcem ke shrbeným ramenům, jako by z něj chtěly vyždímat všechnu vodu, vymačkat mu z těla všechen život a srazit ho na kolena. *Chladné podzimní ráno v okouzlující Dagosce.*

Zatímco na něj slunce útočilo shora, slaný vítr se do něj opíral čelně. Přihnal se od nekonečného moře a přes holou zem poloostrova, horký a plný dusivého prachu, a narážel do městských hradeb. Všechno pokrýval jemným slaným pískem. Bodal Gloktu do zpocené pokožky, vysoušel mu ústa, píchal ho v očích, až se mu z nich kutálely dráždivé slzy. *Zdá se, že i to počasí se mě snaží zbavit.*

Praktikalka Vitari se procházela podél cimbuří vedle něj, ruce rozpažené jako cirkusový akrobat na vysoko nataženém laně. Glokta k ní zvedl oči a zamračil se. Roztřepený tmavý útvar na

pozadí zářivě modrého nebe. *Stejně dobře mohla jít tudy dole a přestat se producírovat. Ale takhle je alespoň šance, že spadne.* Vnější hradby byly nejméně dvacet kroků vysoké. Glokta si dopřál nepatrný úsměv při pomyšlení na arcilektorovu oblíbenou praktikalku, jak klouže a padá z hradeb a rukama se snaží něčeho zachytit, jenže není čeho. *Možná i zoufale ječí, zatímco se řítí vstříc jisté smrti?*

Jenže ona nepadala. *Děvka jedna. Bezpochyby si už v duchu připravovala svou další zprávu pro arcilektora. ‚Kripl se pořád jen plácá jako vyvržená ryba. Nepodařilo se mu ještě najít ani sebenepatrnější stopu vedoucí ke zmizelému Davoustovi, nebo komukoliv ze zrádců, přestože už vyslechl polovinu města. Jediný člověk, kterého dal zavřít, je příslušník jeho vlastní inkvizice…‘*

Glokta si zastínil oči dlaní a zamžoural do oslepujícího slunce. Skalnatá šíje, která spojovala Dagosku s pevninou, se táhla do dálky. Ve svém nejužším místě neměřila víc než několik set kroků a po obou stranách ji obklopovalo jiskřivé moře. Cesta od městských bran vypadala jako hnědý proužek, táhnoucí se žlutými křovisky, a zařezávala se na jihu do vyprahlých hor pevniny. Nad hrází kroužila a skřehotala hrstka zubožených mořských ptáků, ale kromě nich nebylo vidět žádnou jinou známku života.

„Mohl bych si vypůjčit váš dalekohled, generále?“

Vissbruck roztáhl dalekohled a vrazil jej otráveně do Gloktovy natažené dlaně. Očividně si myslí, že má na práci lepší věci, než mě provázet po hradbách. Generál těžce oddechoval a stál ve své dokonalé uniformě ve strnulém pozoru. Tučná tvář se mu leskla potem. Dělá co může, aby si udržel profesionální vystupování. U tohohle imbecila je vystupování tou jedinou profesionální věcí. Ale jak říká arcilektor, musíme pracovat s tím, co máme. Glokta si přiložil mosazný okulár k oku.

Gurchové postavili palisádu. Vysokou ohradu z dřevěných kůlů, která se táhla kolem hor a odřízla Dagosku od pevniny. Na druhé straně bylo roztroušeno několik stanů. Tu a tam stoupaly vzhůru proužky kouře z ohníčků, kde se vařilo. Glokta jen přibližně rozeznal pohybující se postavičky, tam, kde se slunce odrazilo od vyleštěného kovu. *Zbraně a zbroj, obojího víc než dost.*

„Jezdívaly sem karavany z pevniny,“ zabručel Vissbruck. „Loni jich byly každý den stovky. Pak začali přicházet císařští vojáci a obchodníků ubylo. Před několika měsíci dokončili hrazení. Od té

doby je vidět akorát osly. Všechno se sem teď musí dopravovat lodí.“

Glokta se zahleděl za plot a tábořiště za ním, táhnoucí se od moře na jedné straně krku k moři na druhé. *Jestlipak si prostě jen protahují svaly a vystavují na odiv svou sílu? Nebo to myslí vážně? Gurchové miluji dobré představení, ale nejsou ani proti pořádnému boji – to je víceméně důvod, proč dobyli celý Jih.* Sklonil dalekohled. „Kolik těch Gurchů je, co myslíte?“

Vissbruck pokrčil rameny. „Těžko říct. Odhadoval bych to přinejmenším na pět tisíc, ale za těmi kopci by jich mohlo být i víc. Nemáme jak to zjistit.“

Pět tisíc. Přinejmenším. No, jestli je to jen přehlídka, pak je dobrá. „Kolik mužů máme my?“

Vissbruck chvíli neříkal nic. „Mám pod sebou asi šest set královských vojáků.“

Asi šest set? Asi? Ty tupý hňupe! Když já jsem byl voják, znal jsem jménem každého muže ve svém regimentu a také jsem věděl, kdo se lépe hodí pro který úkol! „Šest set? To je všechno?“

„Ve městě jsou i žoldáci, ale těm se nedá věřit a už teď jsou s nimi neustále potíže. Podle mého názoru nejsou k ničemu.“

Ptal jsem se na čísla, ne na názor. „Kolik žoldáků?“

„Teď asi tak tisíc, možná víc.“

„Kdo jim velí?“

„Nějaký Styřan. Cosca si říká.“

„Nicomo Cosca?“ Vitari hleděla dolů přes cimbuří, s jedním obočím povytaženým vzhůru.

„Vy ho znáte?“

„Dalo by se to tak říct. Myslela jsem, že je mrtvý, ale na světě, zdá se, není žádná spravedlnost.“

To má pravdu. Glokta se otočil k Vissbruckovi. „Ten Cosca – poslouchá vás?“

„Ne tak docela. Platí ho obchodníci s kořením, takže poslouchá představenou. Teoreticky by se mými příkazy měl řídit –“

„Ale řídí se pouze vlastními, co?“ Z generálova výrazu Glokta uhodl, že je to tak. *Žoldáci. Dvousečný meč, pokud vůbec nějaký. Ochotní tak dlouho, dokud jim člověk platí, a vždycky je třeba počítat s tím, že poctivost není jejich prioritou.* „A Coskovi muži jsou proti vašim ve dvojnásobné přesile.“ *Skoro to vypadá, že ve věci obrany města hovořím s nesprávným mužem. Možná ale přece*

jen je jedna otázka, na kterou by mi mohl odpovědět. „Víte, co se stalo s mým předchůdcem, představeným Davoustem?“

Generál Vissbruck sebou rozmrzele trhl. „Nemám představu. Nezajímal jsem se o to, co ten muž dělá.“

„Hmm,“ zamumlal Glokta a narazil si klobouk těsněji na hlavu, jak se přes hradby přehnal další ostrý závan větru. „Ve městě zmizí představený inkvizice a nikoho to ani trochu nezajímá?“

„Nikoho,“ vyštěkl generál. „Sotva jsme měli příležitost spolu mluvit. Davoust byl známý svou hrubou povahou. Jak to vidím já, inkvizice má svoje povinnosti, a já zase svoje.“

Jak nedůtklivý. Ale to jsou všichni, co jsem dorazil do města. Skoro bych si mohl myslet, že mě tu nechtějí.

„Tak vy máte svoje povinnosti?“ Glokta se odšoural k cimbuří, zvedl hůl a píchl s ní do rohu rozpadajícího se zdiva, jen kousek od místa, kde stála Vitari. Od zdi se odštípl pořádný kus kamene a začal padat do prázdného prostoru za ní. Za chvíli ho slyšel dopadnout do příkopu hluboko pod nimi. Otočil se zpátky k Vissbruckovi. „Jako velitel obrany města nepovažujete údržbu hradeb za jednu ze svých povinností?“

Vissbruck se naježil. „Udělal jsem všechno potřebné!“

Glokta začal vypočítávat na prstech volné ruky. „Městské hradby se rozpadají a jsou velmi nedostatečně obsazené posádkou. Příkop pod nimi je tak zanesený špínou, že už sotva existuje. Městské brány nebyly léta vyměněné a samy se rozpadají na kousky. Kdyby Gurchové zítra zaútočili, věřím, že bychom se ocitli ve velice politováníhodné situaci.“

„Nikoli vinou nějakého opomenutí z mé strany, to vás mohu ujistit! V tom parnu a slaném větru z moře se dřevo i kov okamžitě rozpadají a kámen vydrží jen o málo víc. Uvědomujete si, jaký je to úkol?“ Generál mávl rukou k tyčícím se mohutným vnějším hradbám, které se po obou stranách vinuly od města k moři. I tady nahoře byly hradby dost široké, aby po nich mohl přejet vůz, a u základny musely být mnohem silnější. „Mám jen pár schopných zedníků a velice málo materiálu. To, co mi uzavřená rada dává, sotva stačí na údržbu citadely! A také peníze od Cechu obchodníků s kořením stěží stačí na opravení hradeb v Horním městě –“

Blázen! Člověk by skoro věřil, že se obranou města vůbec nehodlal zabývat. „Citadela bude moct být těžko zásobována z moře, jestliže zbytek Dagosky bude v rukou Gurchů, nemyslíte?“

Vissbruck zamrkal. „No, to ne, ale –“

„Hradby Horního města možná udrží domorodce tam, kde jsou, ale jsou příliš dlouhé, příliš nízké a příliš slabé, aby dost dlouho odolávaly koordinovanému útoku, nemyslíte?“

„Ano, to patrně ano, ale –“

„Takže každý plán, který počítá s citadelou nebo Horním městem jako hlavní obrannou linií, hraje pouze o čas. Čas, ve kterém by měla dorazit pomoc. A protože se naše armáda zrovna nachází stovky mil odtud v Anglandu, mohlo by nějakou dobu trvat, než pomoc přijde.“ *Nepřijde vůbec.* „Pokud vnější hradby padnou, s městem je konec.“ Glokta poklepal holí na prašnou dlažbu po nohama. „Tohle je místo, odkud musíme bojovat s Gurchy a odtud je musíme udržet venku. Všechno ostatní je nepodstatné.“

„Nepodstatné,“ vypískla potichu Vitari, jak přeskočila z jednoho kusu parapetu na druhý.

Generál se mračil. „Mohu dělat jen to, co mi nařídí lord guvernér a jeho rada. Dolní město bylo vždycky pokládáno za postradatelné. Nejsem zodpovědný za celkovou politiku –“

„Já ano.“ Glokta se Vissbruckovi velice dlouze zadíval do očí. „Od tohoto okamžiku budou všechny zdroje směřovány na opravy a posílení vnějších hradeb. Nová cimbuří, nové brány, každý rozbitý kámen musí být vyměněn. Nechci vidět puklinu, kterou by prolezl mravenec, natožpak celá guršská armáda.“

„Ale kdo to všechno udělá?“

„Ty zatracené zdi původně postavili domorodci, ne? Musejí mezi nimi být schopní muži. Najděte je a najměte. A co se týče příkopu, chci, aby se jeho dno dostalo na úroveň mořské hladiny. Když Gurchové přijdou, můžeme ho zatopit a udělat z města ostrov.“

„Ale to může trvat měsíce!“

„Máte dva týdny. Možná ani tolik ne. Přimějte všechny volné muže k práci. Ženy a děti také, pokud udrží lopatu.“

Vissbruck zamračeně pohlédl na Vitari. „A co vaši lidé z inkvizice?“

„Ti jsou příliš zaneprázdnění výslechy, jak se snaží zjistit, co se stalo s naším posledním představeným. Také ve dne v noci hlídají mě a moje pokoje, stejně jako brány citadely, a snaží se udělat všechno pro to, aby se něco podobného nestalo tomu novému.

Nebyla by, ehm, škoda, Vissbrucku, kdybych zmizel dřív, než bude opevnění dokončeno?“

„Jistě, představený,“ zabručel generál. *Avšak bez valného nadšení, řekl bych.*

„Ale všichni ostatní musejí samozřejmě pracovat, včetně vašich vojáků.“

„Ale nemůžete očekávat, že by moji muži –“

„Očekávám, že každý muž odvede svůj díl. Každý, komu by se to nelíbilo, se může vydat zpátky do Adovy. Může se vrátit a svou neochotu vysvětlit arcilektorovi.“ Glokta obdařil generála svým bezzubým úsměvem. „Nikdo tu není nenahraditelný, generále, vůbec nikdo.“

Po Vissbruckově růžové tváři stékal pot ve velkých kapkách. Naškrobený límec jeho uniformy ztmavl vlhkem. „Ovšem, každý muž odvede svůj díl! Práce na příkopu začnou ihned!“ Pokusil se alespoň o slabý náznak úsměvu. „Najdu všechny muže, ale potřebuji peníze, představený. Když lidé pracují, musejí dostat zaplaceno, dokonce i domorodci. Také budeme potřebovat materiál, všechno se musí dovážet po moři –“

„Půjčte si, co potřebujete, abyste mohli začít. Pracujte na úvěr. Slibte všechno a nedávejte nic, alespoň prozatím. Jeho Eminence to uhradí.“ *Raději by měla.* „Chci, abyste mi každé ráno hlásil, jak pokračujete.“

„Každé ráno, jistě.“

„Máte před sebou velký úkol, generále. Já bych se do toho dal hned.“

Vissbruck se zarazil, jako by nevěděl, jestli má zasalutovat, nebo ne. Nakonec se jen otočil na patě a odkráčel pryč. *Že by vztek profesionálního vojáka, kterému něco nařizuje obyčejný civilista, nebo je v tom něco víc? Zmařil jsem jeho pečlivě vymyšlené plány? Třeba plány, jak prodat město Gurchům?*

Vitari seskočila z cimbuří na ochoz. „Jeho Eminence to uhradí? To by byl úspěch.“

Jak se šourala pryč, Glokta na ni vrhl zamračený pohled, pak na kopce na pevnině a nakonec vzhůru na citadelu. *Nebezpečí hrozí z obou stran. Jsem lapený mezi arcilektorem a Gurchy a za zády nemám nikoho než neznámého zrádce. Bude zázrak, jestli se dožiju zítřka.*

* * *

Nenapravitelný optimista by to mohl nazvat krčmou. *Takový název si to ale zasloužilo stěží.* Chatrč páchnoucí močí s pár kusy vyřazeného nábytku, všechno flekaté od rozlitého pití a starého potu. *Žumpa, jejíž obsah se z poloviny rozlil ven. Zákaznici i* personál se od sebe dali jen těžko rozeznat. Ožralí, mouchami obalení domorodci, rozvalení ve vedru.

Uprostřed téhle bandy zhýralců si hověl Nicomo Cosca, věhlasný voják štěstěny, a hlasitě chrápal.

Židli, která se nejspíš odněkud připlavila, měl zvrácenou na zadních nohách a opřenou o špinavou stěnu, a jednu obutou nohu měl položenou na stole před sebou. Kdysi to nejspíš byla taková ta šviháckà, parádní bota, jakou by si člověk alespoň jednou za život přál mít, z černé styrské kůže, se zlatými ostruhami a přezkami. *Teď už ne.* Svršek byl zborcený a odřený nešetrným používáním. Ostruha byla ulámaná, pozlátko na přezce oprýskané a na okované spodní straně bylo vidět skvrny od hnědé rzi. Dírou v podrážce na Gloktu vykukovalo kolečko růžové, otlačené kůže.

Žádná jiná bota by se ke svému majiteli nemohla hodit víc. Dlouhé kníry, které měly nejspíš mít navoskované konečky, jak to diktovala poslední móda styrských světáků, Coskovi zplihle a chcíple visely podél pootevřených úst. Bradu a krk měl zarostlé týden starým porostem, něco mezi bíbrem a strništěm. Nad límcem bylo vidět ošklivou, olupující se vyrážku. Mastné vlasy mu trčely na všechny strany, s výjimkou velké pleši na temeni, zarudlé od slunce. Povadlou pleť měl pokrytou potem a kolem oteklé tváře mu líně poletovala moucha. Na stole ležela převrácená prázdná láhev. Další, zpola vypitá, si hověla v jeho klíně.

Vitari shlížela na ten obraz zchátralosti s výrazem tak očividného opovržení, že bylo znát i pod maskou. „Tak je to tedy pravda. Ještě pořád žiješ.“ *Jen taktak.*

Cosca s námahou otevřel jedno zarudlé oko, zamrkal, zamžoural směrem, odkud přicházel hlas, a na to se mu po tváři pomalu rozlil úsměv. „To je Shylo Vitari, ať se propadnu. Svět mě ještě pořád umí překvapit.“ Zamlaskal, zašklebil se a podíval se dolů, kde spatřil láhev ve svém klíně. Popadl ji a dlouze, žíznivě se napil. Polykal hlubokými doušky, jako by v láhvi byla voda. *Zkušený pijan, jako by o tom už tak nebylo pochyb. Těžko muž,*

kterého by si člověk vybral, aby mu svěřil obranu města, alespoň na první pohled. „Nečekal jsem, že tě ještě uvidím. Proč si nesundáš tu masku? Okrádá mě o pohled na tvou krásu.“

„Tohle si schovej pro svoje děvky, Cosko. Nepotřebuju chytit, co máš ty.“

Žoldák se bublavě zachechtal, napůl smích, napůl kašel. „Pořád máš ještě způsoby princezny,“ zasípal.

„Pak tahle latrína musí být palác.“

Cosca pokrčil rameny. „Obojí vypadá stejně, když jsi dost opilá.“

„Myslíš, že někdy budeš dost opilý?“

„Ne. Ale stojí za to to zkoušet.“ A jako by to chtěl dokázat, dal si z lahve další hlt.

Vitari se usadila na rohu stolu. „Takže co tě sem přivádí? Myslela jsem, že máš dost práce se šířením kapavky po Styrii.“

„Moje popularita doma nějak pohasíná.“

„Změnil jsi strany bojiště o jednou víc, než bylo zdrávo, co?“

„Tak nějak.“

„Ale Dagoští tě uvítali s rozevřenou náručí?“

„Raději bych, kdybys mě ty uvítala s rozevřenýma nohama, ale člověk nemůže mít všechno, co by chtěl. Kdo jsou tvoji přátelé?“

Glokta si bolavou nohou přitáhl rozviklanou židli a uvelebil se v ní v naději, že unese jeho váhu. *Zřítit se na zem v hromádce polámaných prken, to by teď nejspíš nebyl nejlepší způsob, jak se uvést, co?* „Jmenuji se Glokta.“ Natáhl upocený krk na jednu stranu a pak na druhou. „Představený Glokta.“

Cosca se na něho dlouho jen díval. Oči měl propadlé a podlité krví a víčka těžká. *A přece je v nich patrná jistá vypočítavost. Možná není zdaleka tak opilý, jak předstírá.* „Ten, co bojoval v Gurchulu? Plukovník jezdectva?“

Glokta cítil, jak mu zacukalo oko. *Těžko bys mohl říct ten* muž, *ale stejně je překvapivé, že si mě pamatuješ.* „Před pár lety jsem vojančení nechal. Udivuje mě, že jsi o mně slyšel.“

„Bojovník by měl znát svoje nepřátele a nájemnej voják nikdy neví, kdo bude jeho příští nepřítel. Je užitečný všímat si, kdo je kdo ve vojenskejch kruzích. Slyšel jsem o vás někde mluvit, před nějakým časem, jako o muži, kterýho je dobrý si všimnout. Smělej a chytrej, tak jsem to slyšel, ale ukvapenej. To bylo poslední, co

jsem slyšel. A teď jste tady a děláte v jiný branži. Jako ten, co se vyptává.“

„Ukvapenost se mi nakonec nevyplatila.“ Glokta stoicky pokrčil rameny. „A člověk přece něco dělat musí, aby se zabavil.“

„To jistě. Nikdy se nediv, jak se druhej rozhodne, říkám já. Nemůžeš vědět, jaký k tomu měl důvody. Přišel jste se napít, představený? Obávám se, že nemají nic jinýho než tyhle chcanky.“ Mávl lahví. „Nebo pro mě máte nějaký otázky?“

To mám, a není jich málo. „Máš nějaké zkušenosti s obléháním města?“

„Zkušenosti?“ vykoktal Cosca. „Ptáte se na zkušenosti? Ha! Zkušenosti jsou jedna z věcí, které mi nechybí –“

„Ne,“ zamumlala Vitari přes rameno. „Jen disciplína a věrnost.“

„No, to víte,“ Cosca se na ni zezadu zamračil. „Všechno to záleží na tom, koho se zeptáte. Ale byl jsem v Etrině a v Murisu. To bylo obléhání. A já sám jsem několik měsíců obléhal Visserine a skoro jsem ho zlomil, nebýt té ďáblice Murcatto, která mě nachytala s kaťaty na půl žerdi. Přihnala se na nás s celou jízdou zrovna před rozbřeskem, slunce v zádech, takový zatracený nepřátelský trik, děvka jedna –“

„Slyšela jsem, že jsi byl tehdy zpitý do němoty,“ zamumlala Vitari.

„No, to víte… Pak jsem bránil Borlettu celých šest měsíců proti velkovévodovi Orsovi –“

Vitari si opovržlivě odfrkla. „Dokud ti nezaplatil, abys otevřel brány.“

Cosca se přihlouple usmál. „Byla to vážně kopa peněz. Ale nikdy se dovnitř neprobil! To mi musíš nechat, co, Shylo?“

„Nikdo s tebou nemusí bojovat, stačí, když ti zaplatí.“

Žoldák se zašklebil. „Jsem, co jsem, a nikdy jsem netvrdil, že jsem něco jiného.“

„Takže je o tobě známo, že jsi prodal svého zaměstnavatele?“ zeptal se Glokta.

Styřan se zarazil s lahví na půl cesty k ústům. „To mě tedy urážíte, představený. Nicomo Cosca je možná žoldák, ale nezapomínejte, že jsou tu vládci. Já se k zaměstnavateli obrátím zády jen v jediném případě.“

„A to?“

Cosca se zašklebil. „Když mi někdo jiný zaplatí víc.“

Ach, žoldácký zákon. Někteří lidé udělají za peníze cokoli. A když jde o dost velkou sumu, udělá to většina lidí. Možná dokonce nechá zmizet představeného inkvizice? „Víte, co se stalo s mým předchůdcem, představeným Davoustem?“

„Á, záhada zmizelého kata!“ Cosca se zamyšleně poškrábal na upocené bradě. Nabral při tom trochu kůže z vyrážky na krku a začal zkoumat svůj úlovek, zachycený za nehty. „Kdo ví a kdo to vůbec chce vědět? Ten chlap byl svině. Skoro jsem ho neznal a to, co jsem o něm věděl, se mi nelíbilo. Měl plno nepřátel, a pro případ, že byste si toho nevšiml, tady dole je to hotové hnízdo zmijí. Kdybyste se zeptal, která z nich ho kousla, no… to je přece vaše práce, ne? Já jsem byl tady. Zabýval jsem se chlastem.“

Tomu není tak těžké uvěřit. „Jaký je váš názor na našeho společného přítele, generála Vissbrucka?“

Cosca shrbil ramena a zanořil se ještě hlouběji do židle. „Ten chlap je děcko. Hraje si na vojáčky. Záplatuje si ten svůj hrádek a svůj plůteček, a přitom hlavní hradby jsou to, oč tu běží. Když o ně přijdete, hra je dohraná, to říkám já.“

„Přesně to jsem si myslel.“ *Koneckonců, třeba by obrana města mohla skončit i v horších rukou.* „Práce na hlavních hradbách už započaly, i na příkopu pod nimi. Doufám, že ho dokážeme zatopit.“

Cosca povytáhl obočí. „To je dobré. Zatopit ho. Gurchové vodu zrovna nemilují. Mizerní plavci. Zatopit ho. Hodně dobré.“ Zaklonil hlavu a vysál z lahve poslední kapky. Pak ji hodil na špinavou podlahu, špinavou rukou si otřel ústa a tu si utřel o přední stranu propocené košile. „Konečně alespoň někdo ví, co dělá. Možná, když Gurchové zaútočí, vydržíme déle než pár dnů, co?“ *Za předpokladu, že nás předtím někdo nezradí.*

„Člověk nikdy neví. Třeba Gurchové nezaútočí.“

„No, já doufám, že jo.“ Cosca sáhl někam za svou židli a podal si další láhev. Když zuby vytáhl korkovou zátku a vyplivl ji, až přeletěla přes celou místnost, zablýsklo se mu v očích. „Až začne boj, dostanu zaplaceno dvakrát tolik.“

* * *

Byl večer a přijímacím sálem profukoval milosrdný vánek. Glokta se opřel o stěnu u okna a díval se, jak se stíny ve městě pod ním dlouží.

Lord guvernér ho nechával čekat. *Snaží se mi říct, že je pořád ještě ve hře, ať si uzavřená rada říká, co chce.* Ale Gloktovi nevadilo chvíli si odpočinout. Den byl vyčerpávající. Obcházet město v tom spalujícím vedru, prohlížet hradby, brány, vojsko. Klást otázky. *Otázky, na které nikdo neměl uspokojivou odpověď.* V noze mu bolestivě škubalo, necítil záda a ruku měl odřenou od toho, jak svíral hůl. *Ale není to horší než jindy. Pořád se ještě držím na nohou. To je koneckonců dobrý způsob, jak ukončit den.*

Žhnoucí slunce se halilo do červánků. Pod ním se v posledních zbytcích denního světla třpytil dlouhý klín stříbřitého moře. Vnější hradby už zahalily polovinu zchátralých budov Dolního města do hlubokého šera a stíny věží velkého chrámu se táhly přes střechy Horního města a plazily se vzhůru po úbočí skály k citadele. Kopce na pevnině nebyly víc než vzdáleným náznakem v šeru. *A prolezlým gurškými vojáky. Kteří nás bezpochyby pozorují stejně, jako my pozorujeme je. Vidí, jak kopeme příkop, látáme hradby, podpíráme brány. Jak dlouho se asi spokojí s pouhým přihlížením? Jak dlouho bude trvat, než se na nás zřítí slunce?*

Dveře se otevřely. Glokta se ohlédl a trhl sebou, jak mu křuplo v krční páteři. Byl to syn lorda guvernéra, Korsten dan Vurms. Zabouchl za sebou a důležitě si to rázoval sálem, až jeho kovové podpatky zvonily na mozaikové podlaze. *Ach, jaký výkvět mladé šlechty Spojeného království. Smysl pro čest je skoro cítit ve vzduchu. Nebo že by si někdo upšoukl?*

„Představený Glokta! Doufám, že jsem vás nenechal dlouho čekat.“

„Nechal,“ řekl Glokta, jak se šoural ke stolu. „Tak už to bývá, když se někdo opozdí na smluvenou schůzku.“

Vurms se trochu zamračil. „V tom případě se omlouvám,“ řekl co možná nejméně omluvným tónem. „Co jste zjistil o našem městě?“

„Je tu horko a všude daleko.“ Glokta se svalil do jedné z těch nádherných židlí. „Kde je lord guvernér?“

Zamračení se prohloubilo. „Obávám se, že můj otec se necítí dobře a nemůže se tedy schůzky zúčastnit. Pochopte, je to starý muž, potřebuje odpočívat. Mohu však hovořit za něj.“

„Opravdu? A co mi tedy vy dva chcete říct?“

„Můj otec se nanejvýš zajímá o práce na opevnění, kterých jste se ujal. Řekli mi, že královští vojáci byli posláni kopat po poloostrově jámy, místo aby bránili hradby Horního města. Uvědomte si, že jste nás nechal napospas domorodcům!“

Glokta si opovržlivě odfrkl. „Domorodci jsou obyvateli Království, bez ohledu na to, jak se tomu brání. Věřte mi, jsou mnohem více nakloněni nechat vás na pokoji než Gurchové.“

O laskavosti těch druhých mohu podat zprávy z první ruky.

„Jsou to divoši!“ namítl Vurms. „A nebezpeční k tomu! Nejste tu ještě dost dlouho, abyste pochopil, jakou hrozbu pro nás představují! Měl byste si promluvit s Harkerem. On má ty správné názory, pokud se domorodců týče.“

„Mluvil jsem s Harkerem a jeho názory se mi nelíbily. Vlastně si myslím, že už byl nucen je přehodnotit, tam dole, ve tmě.“ *Rozhodně je přehodnocuje tak rychle, jak mu to jeho mozek velikosti hrášku dovoluje.* „A pokud jde o vašeho otce, od nynějška už se nemusí zabývat obranou města. Jelikož je to starý muž a potřebuje odpočívat, nepochybuji, že tuto zodpovědnost velice rád přenechá mně.“

Přes Vurmsovu hezkou tvářičku přeletěl záchvěv vzteku. Otevřel ústa, aby si ulevil nějakou nadávkou, ale očividně si to hned zase rozmyslel. *Což bylo jedině rozumné.* Znovu se zády opřel o opěradlo své židle a zamyšleně si třel palec o ukazovák. Když konečně promluvil, doprovázel svá slova přátelským úsměvem a přemírou poddajnosti v hlase. *Teď přijde smlouvání.* „Představený Glokto, řekl bych, že jsme nevykročili správnou nohou –“

„Mám jen jednu, kterou to jde.“

Vurmsův úsměv trochu povadl, ale rychle jej poopravil. „Je zřejmé, že všechny trumfy teď máte v rukou vy, vy vynášíte, ale můj otec má po celém Midderlandu mnoho přátel. Mohl bych vám způsobit značné těžkosti, kdybych chtěl. Značné těžkosti, nebo vám naopak velice pomoct –“

„Jsem skutečně rád, že jste se rozhodl spolupracovat. Můžete začít tím, že mi povíte, co se stalo s představeným Davoustem.“

Úsměv zvadl docela. „Jak to mám vědět?“

„Každý něco ví.“ *A někdo ví víc než ostatní. Jsi to ty, Vurmsi?*

Syn lorda guvernéra si to chvíli rozmýšlel. *Dlouhé vedení, nebo pocit viny? Snaží se vymyslet způsob, jak mi pomoct, nebo jak zakrýt stopy?* „Vím, že ho domorodci nenáviděli. Neustále proti nám strojili úklady a Davoust byl ve stíhání zrádců neúnavný. Nepochybuji o tom, že se nakonec stal obětí nějaké z jejich intrik. Být vámi, začal bych se vyptávat v Dolním městě."

„Ale já jsem si naprosto jistý, že odpověď najdu tady, v citadele."

„Ne u mě," vyštěkl Vurms a měřil si Gloktu od hlavy k patě. „Věřte mi, když vám povídám, že bych byl mnohem šťastnější, kdyby byl Davoust ještě mezi námi."

Možná ano, a možná ne, ale dnes už od tebe žádné další odpovědi nezískám. „Výborně. Povězte mi o městských zásobách."

„O zásobách?"

„O potravinách, Korstene, o potravinách. Pochopil jsem, že od chvíle, kdy Gurchové odřízli přístupové cesty z pevniny, musí být všechno přiváženo po moři. Zajistit potraviny pro obyvatele města je jistě jednou z nejdůležitějších starostí guvernéra."

„Můj otec je si vědom potřeb svého lidu za každých okolností!" vyštěkl Vurms. „Máme zásoby na šest měsíců!"

„Na šest měsíců? Pro všechny obyvatele?"

„Samozřejmě." *To je lepší, než jsem čekal. Alespoň je z tohohle klubka starostí o jednu míň.*

„Pokud nepočítáte domorodce," dodal Vurms, jako by to vůbec nebylo důležité.

Glokta strnul. „A co budou jíst, když Gurchové začnou obléhat město?"

Vurms pokrčil rameny. „O tom jsem opravdu neuvažoval."

„Vážně? Copak asi nastane, co myslíte, až začnou mít hlad?"

„No…"

„Naprostý chaos, to nastane! Neudržíme město, když čtyři pětiny obyvatelstva budou proti nám!" Glokta si zhnuseně přejel jazykem přes prázdné dásně. „Zajdete za kupci a zajistíte zásoby na šest měsíců! Pro všechny! Chci zásoby na šest měsíců i pro krysy v kanále!"

„Co si myslíte, že jsem?" ušklíbl se Vurms. „Váš poslíček?"

„Předpokládám, že jste to, co vám nařídím."

Všechny stopy přátelství z Vurmsovy tváře najednou zmizely. „Jsem syn lorda guvernéra! Odmítám nechat se sebou takto

zacházet!“ Nohy židle nešťastně zaskřípaly, jak se vymrštil a zamířil ke dveřím.

„Výborně,“ zavrčel Glokta. „Každý den odplouvá do Adovy loď. Rychlá loď, která veze svůj náklad rovnou do Domu otázek. Tam s vámi budou zacházet jinak, to mi věřte. Docela snadno si dokážu představit, jaké asi budete mít ubytování.“

Vurms se zarazil v půli cesty. „To byste se neodvážil!“

Glokta se usmál. Svým nejodpudivějším, nejkřivějším bezzubým úsměvem. „To byste musel být hodně statečný muž, abyste vsadil svůj život na to, čeho se já odvážím nebo neodvážím. Jak moc jste statečný?“

Mladík si olízl rty, ale dlouho snášet Gloktův upřený pohled nedokázal. *Myslel jsem si, že není. Připomíná mi mého starého přítele kapitána Luthara. Samá okázalost a arogance, ale nikde žádný charakter, který by ji unesl. Píchnete do něj špendlíkem a on splaskne jako probodnutý vinný měch.*

„Šestiměsíční zásoby jídla. Šestiměsíční zásoby pro všechny. A postarejte se, aby to bylo zařízeno okamžitě.“ *Poslíčku.*

„Jistě,“ zavrčel Vurms se zavilým pohledem stále upřeným do země.

„Takže bychom mohli začít s vodou. Studny, nádrže, pumpy. Lidé budou potřebovat něco, čím by si z rukou spláchli všechnu tu dřinu, kterou jsme na ně uvalili, že? Budete mi podávat hlášení každé ráno.“

Vurms sevřel a zase rozevřel pěsti na rukou, které mu bezmocně visely podél boků, a brada se mu třásla vztekem. „Jistě,“ vyprskl.

„Jistě. Můžete jít.“

Glokta ho provázel pohledem. *A já už mám za sebou rozhovor se dvěma ze čtyř. Se dvěma ze čtyř, a už jsem si udělal dva nepřátele. Budu potřebovat spojence, jestli tu mám uspět. Bez spojenců nevydržím ani s tím dokumentem, který mám v kapse. Bez spojenců neudržím Gurchy za branami města, jestli se rozhodnou zkusit to a zaútočí. A co je horší, pořád ještě nevím nic o Davoustovi. Představený inkvizice jako by se rozplynul. Doufejme, že arcilektor bude trpělivý.*

Naděje. Arcilektor. Trpělivost. Glokta se zamračil. *Žádná tři slova se k sobě nikdy nehodila méně.*

Něco o důvěře

Kolo vozu se pomalu otáčelo a vrzalo. Znovu se otočilo a znovu zavrzalo. Ferro se na ně zamračila. Zatracené kolo. Zatracený vůz. Přesunula svoje opovržení z vozu na toho, kdo jej řídil.

Zatracený učedník. Nevěřila mu, ani co by se za nehet vešlo. Jeho oči k ní neustále zalétaly, vždy na ní urážlivě dlouho spočinuly a zase se odvrátily. Jako by o Ferro věděl něco, co ona sama neví. To ji rozčilovalo. Přenesla pozornost z něj na jednoho z koní a jeho jezdce.

Zatracený kluk z Království i s těmi jeho rovnými zády. Sedí si v sedle, jako když král sedí na trůnu. Jako by to, že se někdo narodí s dokonalou tvářičkou, byl výkon, na který je třeba být bezmezně hrdý. Byl hezounký, vymydlený a upravený jako princezničk a. Ferro se pro sebe zachmuřeně usmála. Princezni čka z Království, přesně to byl. Nenáviděla pohledné lidi ještě víc než šeredy. Kráse se nedá věřit.

Museli byste se rozhlédnout hodně daleko a široko, abyste našli někoho méně pohledného, než je ten velký devitiprstý bastard. Rozvaloval se v sedle jako obrovský pytel rýže. Pohyboval se líně, pořád se škrábal, popotahoval a přežvykoval jako nějaká kráva. Snažil se vypadat, jako by nebyl zabiják, zuřivý šílenec, ďábel. Ale ona věděla svoje. Kývl na ni a ona se na něj zamračila. Byl to ďábel v beránčím rouše a ona se oklamat nenechá.

I když je určitě lepší než ten zatracený navigátor. Pořád mluví, usmívá se a chechtá. Ferro nenáviděla mluvení a úsměvy a smích, jedno víc než druhé. Přiblblý malý skřet s těmi svými přiblblými historkami. Pod vším tím jeho lhaním bylo jen slídění a pletichaření, cítila to.

Takže zbývá první z mágů a tomu věřila nejmíň ze všech. Viděla, jak mu oči zalétají k vozíku. Jak sleduje vak, do kterého

dal tu skříňku. Hranatou, šedou, šerednou a těžkou skříňku. Myslel si, že ho při tom nikdo neviděl, ale ona ho viděla. Samá tajnost, to je on. Plešatý parchant s tlustým krkem a holí a tváří se, jako by nikdy v životě neudělal vůbec nic špatného, jako by ani nevěděl, jak někoho nechat vybuchnout.

„Zatracení podělaní růžovouši," zavrčela si pro sebe. Vyklonila se, plivla na cestu a zamračila se na záda těch, co byli před ní. Proč jen se nechala Julweiem přemluvit, aby se připojila k tomuhle šílenému podniku? Výprava na studený západ, kde ona neměla co dělat. Teď už mohla být zpátky na Jihu a bojovat s Gurchy.

Přinutit je zaplatit, co jí dluží.

Tiše Julweie proklínala a přitom šlapala dál za ostatními až k mostu. Vypadal staře a zchátrale – zvětralé kameny byly pokryté ostrůvky lišejníku a tam, kde měl přejet vůz, byl do hloubky vyježděný. Tisíce let a tisíce vozů, drncajících sem a tam. Pod jeho jediným obloukem zurčela voda, mrazivě studená voda, která se zběsile hnala vpřed. Vedle mostu stála nízká chatrč, která si už dlouhá léta sedala a bořila se do krajiny. Z jejího komína stoupal tenký proužek dýmu, který ostrý vítr odnášel dál do kraje.

Venku stál voják, byl sám. Zřejmě si vytáhl nejkratší slámku. Tiskl se ke stěně chatrče, zabalený v silném kabátě. Koňské žíně na helmici mu ostrými poryvy větru povlávaly sem a tam a jeho kopí leželo nedbale vedle něj. Bayaz před ním přitáhl koni otěže a kývl hlavou směrem k mostu.

„Jedeme na druhou stranu, na pláň. K Darmiu."

„To vám neradím. Je to tam nebezpečné."

Bayaz se usmál. „Nebezpečí znamená zisky."

„Zisky nezastaví šíp, příteli." Voják si je změřil pohledem od hlavy k patě, jednoho po druhém, a popotáhl. „Jste pěkně pestrá cháska, co?"

„Hledám dobré bojovníky, kdekoli se dá."

„No ovšem." Podíval se na Ferro a ta se na něj na oplátku zamračila. „Rád vám věřím, že jste drsňáci, ale na pláních je to peklo, teď ještě víc než kdy jindy. Pořád tam jezdí nějací obchodníci, ale žádní se nevracejí zpátky. Ten blázen Cabrian tam má nájezdníky, jak jsem slyšel, a ti jsou celí žhaví někoho oškubat. Scario a Goltus jakbysmet, i když ti jsou o poznání lepší. Na téhle straně řeky ještě trochu platí zákony, ale jakmile se dostanete tam,

bude to jenom na vás. Nikdo vám nepomůže, jestli vás na pláních někdo přepadne.“ Znovu popotáhl. „Vůbec nikdo.“

Bayaz zachmuřeně přikývl. „My nic nežádáme.“ Pobídl koně, ten se dal do klusu a přeběhl přes most na druhou stranu řeky. Ostatní jeli za ním, nejdřív Chodec, pak Luthar a pak Devítiprsťák. Quai trhl otěžemi a vůz se začal kodrcat přes most. Ferro průvod uzavírala.

„Vůbec nikdo vám nepomůže!“ volal za ní voják, než se znovu přitiskl k hrubé zdi chatrče.

* * *

Velká pláň.

Pro jízdu by to mohl být dobrý terén, bezpečný. Ferro by byla schopná vidět blížícího se nepřítele ze vzdálenosti několika mil, ale žádného tu neviděla. Jen hustý koberec vysoké trávy, vlnící se a klátící ve větru a táhnoucí se do všech směrů až k hodně, hodně vzdálenému obzoru. Jen cesta narušovala její jednotvárnost, proužek o něco kratší, sušší trávy, tu a tam přerušovaný skvrnami holé, černé země. Cesta se drala napříč plání rovně jako letící šíp.

Ferro se to nelíbilo, ta nekonečná jednotvárnost. Jak jeli, mračila se a rozhlížela se na všechny strany. V Kantské pustině byla neúrodná půda plná tvarů – odloupnutých balvanů, mrtvých údolí, uschlých stromů, které vrhají na krajinu své sápající se stíny, vzdálených zvrásnění země, měnících barvy, ostrých hřebenů zalitých světlem. V Kantské pustině by bylo nebe nad jejich hlavami prázdné a klidné jako zářivá nádoba obsahující ve dne jen oslepující slunce a v noci jasné hvězdy.

Tady bylo všechno tak nějak divně obrácené.

Země byla jednolitá, ale nebe bylo živé, jeden velký chaos. Nad planinou se kupila obrovitá oblaka, temnota i světlo se tu proplétaly v gigantických spirálách, plazily se nad stepí hnané slídivým větrem, převalovaly se, otáčely, trhaly se a zase se do sebe slévaly a vrhaly monstrózní stíny na choulící se zem, hrozily rozdrtit těch šest nepatrných jezdců a jejich maličký vůz záplavou, schopnou pohltit celý svět. Všechno to viselo Ferro nad shrbenými rameny jako zhmotněný hněv Boží.

Byla to divná země, taková, v jaké pro ni není místo. Potřebovala mít nějaký důvod, proč tady je, nějaký hodně dobrý důvod. „Ty, Bayazi!“ křikla a popojela k němu. „Kam vlastně jedeme?“

„Ehm,“ zavrčel a zamračil se na ni přes vlnící se trávu. „Jedeme na západ, přes pláně, přes velkou řeku Aos až k Rozlámaným horám.“

„A pak?“

Všimla si, jak se mu tenké vrásky kolem očí a nad kořenem nosu prohloubily i jak pevně sevřel rty. Rozmrzelost. Neměl rád otázky. „Pak pojedeme dál.“

„Jak dlouho to bude trvat?“

„Celou zimu a kus jara,“ vybafl. „A pak musíme zpátky.“ Zabodl paty koni do slabin a odklusal od ní po pěšině pryč, k ostatním vpředu.

Ferro se tak snadno odbýt nedala. Ne tím intrikánským starým růžovoušem. Také pobídla koně a dohonila ho. „Co je to první zákon?“

Bayaz se po ní ostře podíval. „Co o něm víš?“

„Mnoho ne. Slyšela jsem, jak se o něm bavíš s Julweiem, přes dveře.“

„Tak ty posloucháš za dveřmi, co?“

„Mluvíte moc hlasitě a já mám dobré uši.“ Ferro pokrčila rameny. „Nebudu si dávat vědro na hlavu, jen abych nevyslechla ty vaše tajnosti. Co je to první zákon?“

Vrásky na Bayazově čele se prohloubily, koutky úst mu klesly. Zlost. „Pokyn, který dal Euz svým synům, první pravidlo ustanovené po skončení období chaosu za dávných dnů. Je zakázáno dotýkat se druhé strany přímo. Je zakázáno komunikovat s podsvětím a přivolávat démony, je zakázáno otevírat brány pekla. To je první zákon, nejvyšší pravidlo celé magie.“

„Uf,“ odfrkla si Ferro. Pro ni to nic neznamenalo. „Kdo je Chalul?“

Bayazovo tlusté čelo se svraštilo, oči se zúžily. „Copak ty tvoje otázky nikdy nebudou mít konce, ženská?“ Její otázky ho znepokojovaly. To bylo dobře. To znamenalo, že jsou to správné otázky.

„Až se přestanu ptát, poznáš to. Kdo je Chalul?“

„Chalul býval jedním z řádu mágů," zabručel Bayaz. „Jedním z mého řádu. Druhý z Juvensových dvanácti učedníků. Vždycky mi záviděl moje postavení, vždycky lačnil po moci. Porušil druhý zákon, aby ji získal. Jedl lidské maso a přesvědčil ostatní, aby ho jedli také. Učinil ze sebe falešného proroka, svedl Gurchy, aby mu sloužili. To je Chalul. Tvůj nepřítel a také můj."

„Co je to Sémě?"

V mágově tváři to náhle zaškubalo. Vztek a možná slabý náznak strachu. Pak se jeho obličej uvolnil. „Co to je, chceš vědět?" Usmál se na ni a jeho úsměv ji znepokojil víc, než by kdy dokázal jeho hněv. Naklonil se k ní tak blízko, aby je nikdo jiný nemohl slyšet. „To je nástroj tvé pomsty. Naší pomsty. Ale je nebezpečné. Dokonce i hovořit o něm je nebezpečné. Jsou tací, co stále poslouchají. Udělala bys lépe, kdybys za svými otázkami zavřela dveře, než nás odpovědi na ně všechny zničí." Znovu pobídl koně a předjel ostatní, aby jel v čele.

Ferro tentokrát zůstala vzadu. Prozatím se dozvěděla dost. Dost na to, aby prvnímu z mágů věřila ještě míň.

* * *

Díra v zemi, ne víc než čtyři kroky široká. Pokles půdy, ohraničený nízkým valem vlhké, tmavé hlíny, prorostlé travními kořínky. To bylo to nejlepší místo, jaké našli, aby se mohli na noc utábořit, a měli štěstí, že ho vůbec našli.

Byl to nejvýraznější útvar v krajině, jaký Ferro za celý den viděla.

Oheň, který Chodec rozdělal, už hezky hořel. Jasné plameny hladově olizovaly dřevo, praskaly a třepotaly se do všech stran, jak závany větru pronikaly dolů do jámy. Pět růžovoušů sedělo kolem něj, choulili se zimou a světlo z ohně jim ozařovalo pobledlé tváře.

Chodec byl jediný, kdo mluvil. Jeho žvanění se točilo jen a jen kolem jeho vlastních výjimečných kvalit. Jak všude byl a všechno viděl. A také všechno znal. Jaké měl pro to či ono pozoruhodné nadání. Ferro se z toho dělalo zle a také mu to už dvakrát řekla. Poprvé se domnívala, že to řekla dost jasně. Podruhé už se postarala, aby mu to jasné bylo. Jí už o těch svých idiotských cestách žvanit nebude. Jenže ostatní dál tiše trpěli.

Dole u ohně pro ni bylo místo, ale ona o ně nestála. Raději seděla nad nimi, se zkříženýma nohama v trávě na okraji jámy. Tady, na místě nechráněném před větrem, byla zima a ona si přitáhla přikrývku ještě těsněji k chvějícím se ramenům. Divná a protivná věc, tahle zima. Nenáviděla ji.

Ale raději zima než jejich společnost.

A tak seděla stranou, mrzutá a tichá, a dívala se, jak světlo mizí z podmračené oblohy, pozorovala tmu, jak se plíží a polyká zem. Teď už na vzdáleném horizontu zbýval jen nepatrný zbytek slunečního světla. Poslední slabounký jas kolem okrajů hrozících mraků.

Ten velký růžovouš vstal a ohlédl se po ní. „Stmívá se," řekl.

„Hmm."

„Nejspíš se to stává, když slunko zapadne, co?"

„Hmm."

Poškrábal se na jedné straně svého silného krku. „Musíme určit hlídky. V noci by tu mohlo být nebezpečno. Rozdělíme si je. Já si vezmu první, pak Luthar –"

„Já budu hlídat," zavrčela.

„Neměj starost. Můžeš spát. Já tě pak vzbudím."

„Já nespím."

Zadíval se na ni. „Cože? Nikdy?"

„Většinou ne."

„To by mohlo vysvětlovat tu její náladu," zamumlal Chodec.

Určitě to chtěl říct jen tak pro sebe, ale Ferro ho slyšela. „Moje nálada je jen moje věc, hlupáku."

Navigátor neřekl nic, jen se zabalil do přikrývek a natáhl se k ohni.

„Ty chceš první hlídku?" zeptal se Devítiprsťák. „Tak si ji vem, ale vzbuď mě za dvě hodiny. Měli bychom se vystřídat všichni."

* * *

Pomaloučku, potichoučku a trhavě, jak se snažila nevydávat žádný zvuk, Ferro kradla věci z vozu. Sušené maso. Suchý chléb. Láhev s vodou. To jí bude stačit na celé dny chůze. Ukryla to všechno v plátěném pytli.

Jeden z koní zafrkal a začal se plašit, když se kolem něj protáhla. Zamračila se na něj. Mohla by jet na koni. Šlo by jí to dobře, ale ona nechtěla mít s koňmi nic společného. Zatracená, bláznivá, velká zvířata. Smrděla. Dokážou rychle běžet, ale potřebujou hodně žrát a pít. Jsou vidět a slyšet ze vzdálenosti mnoha mil. A nechávají za sebou příliš mnoho stop, takže se dají dobře vystopovat. Když jedete na koni, jste slabší. Spolehnete se na koně, a když musíte utéct, zjistíte, že už nemůžete.

Ferro se naučila nikdy se nespoléhat na nic kromě sebe.

Přehodila si pytel přes jedno rameno a toulec s lukem přes druhé. Naposledy se podívala po spících obrysech ostatních, tmavých hromadách shluklých kolem ohně. Luthar měl přikrývku přitaženou k bradě, tvář s hebkou pletí a plnými rty otočenou k řeřavým uhlíkům. Bayaz k ní byl otočený zády, ale viděla slabý odraz světla na jeho plešatém temeni a zadní stranu jednoho tmavého ucha a slyšela slabý rytmus jeho dechu. Chodec měl přikrývku přetaženou přes hlavu, ale bosé nohy mu zpod ní na opačném konci vyčnívaly, tenké a kostnaté, s vystouplými šlachami jako kořeny z hlíny. Quai měl oči otevřené na tenounké škvírky a od vlhkých očních bulv, které se v nich obnažily, se odráželo světlo z ohně. Vypadalo to, jako by se na ni díval, ale hrudník se mu pomalu zvedal a klesal, ústa měl ochable pootevřená a podle toho zvuku určitě spal a něco se mu zdálo.

Ferro se zamračila. Jenom čtyři? Kde je ten velký růžovouš? Viděla jeho přikrývku ležet prázdnou kousek od ohně. Tmavší a světlejší záhyby od odrazů světla, ale pod nimi nikdo nebyl. Pak uslyšela jeho hlas.

„Už odcházíš?“

Byl za ní. Bylo překvapivé, že se dokázal takhle proplížit kolem ní, zatímco kradla jídlo. Vypadal příliš velký, příliš pomalý a hlučný na to, aby se dovedl takhle za někoho připlížit. Potichu zaklela. Měla být chytřejší a nepovažovat věci za takové, jaké se zdály být.

Pomalu se otočila, aby k němu byla čelem, a udělala jeden krok směrem ke koním. Vykročil za ní a udržoval vzdálenost mezi nimi pořád stejnou. Ferro viděla, jak se mu v koutcích obou očí odráží světlo z ohně, viděla linii zbrázděné, zarostlé tváře, nejasný obrys jeho zahnutého nosu a pár pramenů mastných vlasů, které mu ve

větříku poletovaly kolem obličeje, jen o něco málo tmavší než černá půda za ním.

„Nechci se s tebou rvát, růžovouši. Viděla jsem tě v boji.“ Viděla ho zabít pět chlapů během okamžiku, a dokonce i ji to tehdy překvapilo. Vzpomínka na jeho smích, který se odrážel ozvěnou od stěn, jeho pokřivenou, lačnou tvář, která se napůl usmívala, napůl zlostně cenila zuby, celá od krve, a na to, jak prskal a běsnil, na zabitá těla poházená po dláždění jako hadry – tohle všechno měla ještě živě v paměti. Ne že by měla strach, samozřejmě, Ferro Maldžinn nezná strach.

Ale ví, kdy být opatrná.

„Ani já se s tebou nechci rvát,“ řekl, „ale jestli Bayaz ráno zjistí, že jsi pryč, bude po mně chtít, abych tě dohonil. Viděl jsem tě utíkat a raději bych s tebou bojoval, než tě honil. Tak bych měl alespoň nějakou šanci.“

Byl silnější a ona to věděla. Rány už měl skoro zahojené, pohyboval se plynule. Zalitovala, že mu s tím pomáhala. Pomáhat lidem je vždycky chyba. A bojovat byl obrovský risk. Byla možná houževnatější než ostatní, ale nechtěla si nechat udělat z obličeje břečku, jako se to stalo tomu obrovskému chlapovi, tomu Drtikamenovi. Nechtěla se nechat probodnout mečem skrz naskrz, nechat si rozdrtit kolena nebo urazit půlku hlavy.

O nic z toho doopravdy nestála.

Ale byl příliš blízko, než aby se na něj dalo vystřelit, a kdyby začala utíkat, vzbudil by ostatní, a ti měli koně. Rvačka by je vzbudila tak jako tak. Kdyby se jí ale podařilo zasadit mu rychle šikovnou ránu, mohlo by se jí podařit utéct. Nebyla to kdovíjak skvělá šance, ale copak měla na výběr? Pomalu si sundala vak z ramene a postavila ho na zem. Pak toulec a luk. Jednou rukou zašátrala ve tmě a uchopila jílec svého meče. On udělal totéž.

„Tak dobře, růžovouši. Začneme.“

„Možná je i jiná cesta.“

Podezíravě se na něho podívala, připravená na případnou lest. „Jaká cesta?“

„Zůstaň s námi. Počkej pár dní. Když nezměníš názor, dobře, pomůžu ti se sbalit. Můžeš mi věřit.“ Věřit – to je slovo pro hlupáky. Je to slovo, které lidé používají, když vás chtějí zradit. Kdyby se pohnul směrem k ní, třeba jenom o píď, rozmáchla by se mečem a usekla by mu hlavu. Byla připravená.

Ale on se nepohnul k ní a ani od ní. Stál tam, velký a tichý obrys ve tmě. Zamračila se, konečky prstů pořád lechtala jílec zahnutého meče. „Proč bych ti měla věřit?“

Velký růžovouš pokrčil mohutnými rameny. „Proč ne? Tam ve městě jsem ti pomohl, a ty jsi pomohla mně. Jeden bez druhého už jsme mohli být mrtví.“ To je pravda, uvědomila si. Opravdu jí pomohl. Ne tolik, co ona pomohla jemu, ale přece. „Jsou chvíle, kdy se člověk musí nějak rozhodnout, co? A tehdy na to právě dojde, na důvěru. Dřív nebo později na ni zkrátka budeš muset vsadit, i bez zvlášť dobrého důvodu.“

„Proč?“

„Jinak skončíš jako my, a kdo by to chtěl?“

„Hm.“

„Něco ti navrhnu. Ty kryj záda mně, a já je budu krýt zas tobě.“ Pomalu si ťukl palcem na hruď. „Já zůstanu.“ Ukázal na ni. „Ty také. Co říkáš?“

Ferro o tom přemýšlela. Útěk by jí dal svobodu, ale jen na chvíli. Byla to pro ni léta utrpení, než se dostala na samý okraj pouště, s tolika nepřáteli v patách. Utekla od Julweie a málem ji dostali Požírači. A pak, kam by teď utíkala? Vydala by se přes moře do Kanty? Možná má ten velký růžovouš pravdu. Možná nastal čas přestat utíkat.

Alespoň dokud se nebude moct vypařit nepozorovaně.

Odtáhla ruku od meče, pomalu si založila paže na prsou a on udělal totéž. Dlouho tam jen tak stáli a v tichu a ve tmě se dívali jeden na druhého. „Tak dobře, růžovouši,“ zavrčela. „Já zůstanu, jak jsi říkal, a uvidíme. Ale žádný podělaný slib ti nedám, rozumíš?“

„Nežádal jsem tě o sliby. Teď mám hlídku já. Běž si odpočinout.“

„Nepotřebuju odpočívat, říkala jsem ti to.“

„Dělej, jak chceš, ale já si sednu.“

„Dobře.“

Velký růžovouš se začal pomalu a opatrně skládat k zemi a ona to udělala po něm. Seděli se zkříženýma nohama tam, kde předtím stáli, tváří k sobě. Vedle nich žhnuly v ohništi uhlíky a vrhaly slabé světlo na čtyři spáče, na jednu stranu růžovoušovy hroudovité tváře a vrhaly mírné teplo i na její tvář.

Hlídali se navzájem.

Spojenci

Arcilektoru Sultovi,
představenému inkvizice Jeho Veličenstva

Vaše Eminence,

práce na opevnění města je v plném proudu. Ty slavné městské hradby, i když jsou silné, jsou v ostudném stavu a já jsem podnikl rázné kroky k jejich opravení. Nařídil jsem rovněž zajistit další zásoby, jídlo, zbraně a výzbroj, které jsou nezbytné, má-li město přečkat jakkoli dlouhé obléhání.

Naneštěstí jsou hradby velice rozsáhlé, a proto je i rozsah tohoto úkolu obrovský. Začal jsem zařizovat úvěr, jenže ten lze rozšiřovat jen do určité meze. Co nejponíženěji a nejnaléhavěji žádám, aby mi Vaše Eminence poslala prostředky, se kterými bych mohl pokračovat v práci. Bez peněz by naše úsilí muselo brzy skončit a město by bylo ztraceno.

Sil královského vojska tu není mnoho a morálka není příliš dobrá. Ve městě jsou žoldáci a už jsem nařídil, aby byli najati další, avšak jejich loajalita je pochybná, zvlášť nebude-li možno jim zaplatit. Proto se také musím zeptat, zda je možné poslat sem další královské vojáky. I jediná jednotka by mohla pomoci.

Brzy opět pošlu další zprávy. Do té doby, sloužím a poslouchám.

Sand dan Glokta
představený Dagosky

„Tady to je," řekl Glokta.

„Uhm," pronesl Frost.

Byla to hrubá jednopodlažní budova, ledabyle postavená z hliněných cihel, ne větší než pořádný dřevník. Mezerami kolem špatně vsazených dveří a netěsnících okenic jediného okna pronikaly ven do noci paprsky světla. Byla úplně stejná jako ostatní chatrče v ulici, pokud se tomu vůbec dalo říkat ulice. Sotva to vypadalo jako sídlo člena dagoské správní

rady. *Ale Kahdia je v mnoha ohledech zvláštní muž. Vůdce domorodců. Kněz bez chrámu. Možná ten, který má nejmíň co ztratit?*

Dveře se otevřely dřív, než měl Glokta šanci zaklepat. V nich stál Kahdia, vysoký a štíhlý ve své bílé róbě. „Proč nejdete dál?“ Haddiš se otočil, přešel k jediné židli a posadil se na ni.

„Počkej tady,“ řekl Glokta Frostovi.

„Uhm.“

Vnitřek chatrče nebyl o nic utěšenější, než jak vypadala zvenku. *Čisto a pořádek, ale pekelně ubohé.* Strop byl tak nízký, že Glokta mohl jen tak tak stát zpříma, a podlaha byla z tvrdé, udusané hlíny. Slaměná matrace ležela na holém roštu na jednom konci jediné místnosti, vedle ní stála malá židle. Pod oknem stál maličký příborník, na něm bylo nakupeno několik knih a vedle nich hořela roztékající se svíce. Kromě promáčknutého kbelíku na přirozenou potřebu se to zdál být Kahdiův veškerý světský majetek. *Žádné stopy po ukrytých mrtvolách představených inkvizice, ale člověk nikdy neví. Tělo se dá docela snadno odstranit, pokud ho někdo rozseká na dost malé kousky…*

„Měl byste se z téhle špinavé ulice přestěhovat.“ Glokta za sebou zabouchl dveře na vrzajících pantech, dobelhal se k posteli a ztěžka dosedl na matraci.

„Domorodci nemají dovoleno být v Horním městě, copak jste to neslyšel?“

„Jsem si jistý, že ve vašem případě je možné udělit výjimku. Měl byste mít pokoje v citadele. Pak bych se nemusel belhat celou tu cestu sem dolů, abych si s vámi mohl promluvit.“

„Pokoje v citadele? Zatímco moji bližní hnijí tady v té špíně? To nejmenší, co může vůdce udělat, je sdílet břímě se svým lidem. Nemám mnoho jiných možností, jak jim poskytnout úlevu.“ Tady v Dolním městě bylo vedro doslova mučivé, ale Kahdia nevypadal, že by mu to bylo na obtíž. Měl vyrovnaný pohled a oči, tmavé a chladné jako hluboká voda, nespouštěl z Gloktových. „Vy se mnou nesouhlasíte?“

Glokta si třel bolavý krk. „To vůbec ne. Mučednictví vám sluší, ale budete mi muset odpustit, když se k vám nepřipojím.“ Zvlhčil si prázdné dásně. „Už jsem toho obětoval dost.“

„Možná ne všechno. Ptejte se.“ *Takže rovnou k věci. Nemá co skrývat? Nebo nemá co ztratit?*

„Nevíte, co se stalo s mým předchůdcem, představeným Davoustem?“

„Co nejvřeleji doufám, že zemřel ve velkých bolestech.“ Glokta cítil, jak mu obočí vystřelilo vzhůru. *To poslední, co jsem čekal – upřímná odpověď. Možná první upřímná odpověď, již jsem na tuto otázku dostal, ale není to ta, která by ho zbavila podezření.*

„Říkáte ve velkých bolestech?“

„Hodně velkých bolestech. A neuronil bych ani slzu, kdybyste ho následoval.“

Glokta se usmál. „Nevím, jestli bych našel někoho, kdo by ji uronil, ale teď jde o Davousta. Měli vaši lidé něco společného s jeho zmizením?“

„Je to možné. Davoust nám k tomu dal dost důvodů. Je tu mnoho rodin, které jeho čistky, jeho zkoušky věrnosti a jeho potřeba pořizovat odstrašující příklady připravily o otce, manžely nebo dcery. Můj lid čítá mnoho tisíc a já je nemohu všechny hlídat. Jediné, co vám mohu říct, je, že o jeho zmizení nic nevím. Když jeden ďábel padne, vždycky pošlou dalšího, takže jste tady. Můj lid nic nezískal.“

„Kromě Davoustova mlčení. Možná zjistil, že jste se spojil s Gurchy. Možná spojení s Královstvím nebylo to, v co všichni vaši lidé doufali.“

Kahdia se ušklíbl. „Nic nechápete. Žádný Dagoskan by se nikdy nespolčil s Gurchy.“

„V očích cizince to vypadá, že vaše národy mají něco společného.“

„V očích neznalého cizince možná ano. Oni i my máme tmavou pleť, oni i my se modlíme k Bohu, ale tady naše podobnost končí. My Dagoskané jsme nikdy nebyli bojovný lid. Zůstávali jsme tady na poloostrově, věřili jsme v sílu vlastní obrany, dokud se guršská říše nezačala šířit po kantském kontinentu jako rakovina. Mysleli jsme si, že jejich dobývání se nás netýká. Byli jsme hloupí. K našim branám přišli vyslanci a požadovali, abychom poklekli před guršským vládcem a uznali, že prorok Chalul promlouvá Božím hlasem. Neudělali jsme ani jedno a Chalul přísahal, že nás zničí. Teď se zdá, že se mu to konečně podaří. Celý Jih bude jeho dominiem.“ *A arcilektora to ani trochu nepobaví.*

„Kdo ví? Třeba vám váš Bůh přijde na pomoc.“

„Bůh miluje ty, kteří si své problémy řeší sami.“

„Možná bychom mohli naše problémy vyřešit společně.“

„Nemám zájem vám pomáhat.“

„Ani když tím pomůžete i sobě? Uvažuji o vydání takovéhoto výnosu: brány Horního města se otevřou, váš lid se bude moci po svém městě procházet, jak se mu zlíbí. Cech obchodníků s kořením opustí Velký chrám a ten se bude moci znovu stát vaší svatou půdou. Dagoskané budou mít dovoleno nosit zbraně; pochopitelně vám poskytneme zbraně z našich vlastních zbrojnic. S domorodci bude zacházeno jako s plnohodnotnými občany Království. Nic menšího si nezaslouží.“

„Tak, tak.“ Kahdia spráskl ruce a znovu se posadil na svou rozvrzanou židli. „Teď, když Gurchové stojí za branami města, přijíždíte do Dagosky vy, honosíte se tím svým směšným svitkem, jako by to bylo slovo Boží, a rozhodnete se, že začnete dělat, co je správné. Nejste jako ostatní. Jste dobrý muž, čestný muž, správný muž. Čekáte, že tomu uvěřím?“

„Upřímně? Čerta starého mi záleží na tom, čemu věříte, a ještě míň na tom, abych dělal, co je správné – vždycky to záleží na tom, z pohledu koho se na to díváte. A pokud jde o to být dobrým mužem –“ Glokta ohrnul ret „– ta loď už mi dávno odplula a já jsem jí ani nestačil zamávat. Mým zájmem je udržet Dagosku. To, a nic jiného.“

„A víte, že nedokážete udržet Dagosku bez naší pomoci.“

„Ani jeden z nás není hlupák, Kahdio, tak mě neurážejte tím, že se jako hlupák budete chovat. Můžeme se spolu dál hašteřit, až se přival Gurchů převalí přes městské hradby, nebo můžeme spolupracovat. Co vy víte, společně bychom je mohli třeba i porazit. Vaši lidé nám pomohou kopat příkop, opravit hradby, zavěsit nové brány. Pro začátek nám poskytnete tisíc mužů do služeb v obraně města a později další.“

„Ano? Skutečně? A pokud na to přistoupíme, tak se s naší pomocí město udrží? Bude naše dohoda platit i pak?“

Jestli se město udrží, já už budu pryč. Víc než pravděpodobně se Vurms a ostatní vrátí na svá místa a naše dohoda se obrátí v prach. „Pokud se město udrží, máte moje slovo, že pro to udělám všechno, co bude v mých silách.“

„Všechno, co bude ve vašich silách. Tedy nic.“

Pochopil jsi. „Potřebuji vaši pomoc, a tak vám nabízím, co můžu. Nabídl bych vám víc, ale já víc nemám. Můžete si tady dole

trucovat v bídě ve společnosti much a čekat, až si pro vás císař přijde. Možná vám ten velký Utman-ul-Došt nabídne něco lepšího.“ Glokta se chvíli díval Kahdiovi přímo do očí. „Ale oba dva víme, že nenabídne.“

Kněz našpulil rty, poškrábal se na bradě a pak si zhluboka povzdechl. „Říká se, že muž, ztracený v poušti, musí vzít zavděk takovou vodou, jaká se nabízí, a bez ohledu na to, od koho pochází. Přijímám váš návrh. Jakmile bude chrám prázdný, začneme kopat vaše příkopy, tahat vaše kamení a nosit vaše zbraně. Něco je lepší než nic, a jak říkáte, možná můžeme společně Gurchy porazit. Zázraky se někdy dějí.“

„Tak jsem to slyšel,“ řekl Glokta, opřel se o hůl a se skučením vstal, košili přilepenou ke zpoceným zádům. „Tak jsem to slyšel.“ *Ale jaktěživ jsem to neviděl.*

* * *

Glokta se natáhl do podušek ve svém pokoji, zvrátil hlavu a s otevřenými ústy dopřával rozbolavělému tělu odpočinek. *Tentýž pokoj, jaký kdysi obýval můj věhlasný předchůdce, představený Davoust.* Byly to prostorné, vzdušné a dobře zařízené pokoje. Možná kdysi patřily dagoskému princi, pletichářskému vezírovi nebo snědé konkubíně, než byli domorodci vyhnáni dolů do špinavého Dolního města. *Jsou mnohem lepší než moje těsná díra v Agriontu, až na to, že o představených inkvizice je známo, že z těchto pokojů mizí.*

Část oken vedla k severu, ven k moři, na nejstrmější stranu skály. Ostatní vyhlížela na sálající město. Všechna byla opatřena těžkými okenicemi. Pod nimi byl už jen kolmý sráz, holý kámen a pak rozeklané skály a rozbouřená slaná voda. Dveře byly šest palců tlusté, pobité kovem a opatřené těžkým zámkem a čtyřmi velkými závorami. *Davoust byl opatrný muž, a z dobrého důvodu, jak se zdá. Tak jak se mohli útočníci dostat dovnitř a zase ven, jak mohli odnést jeho tělo?*

Cítil, jak se mu ústa křiví do úsměvu. *Jak asi odtáhnou moje, až pro mě přijdou? Mých nepřátel rychle přibývá – arogantní Vurms, pedantský Vissbruck, kupci, jejichž zisky ohrožuji, praktikalové, kteří sloužili Harkerovi a Davoustovi, domorodci, kteří mají dobrý*

důvod nenávidět kohokoli, kdo nosí černý šat, mí staří nepřátelé Gurchové, a samozřejmě všichni ti, co se starají, aby se Jeho Eminence nemusela znepokojovat, že se věci nevyvíjejí dost rychle, a proto se rozhodli mě raději sami vystřídat. Tak si říkám, přišel by někdo hledat moje zmrzačené tělo?

„Představený."

Otevřít oči a zvednout hlavu byl nesmírně těžký a bolestivý úkon. Posledních pár dní jej v důsledku vynakládané námahy všechno bolelo. Za krkem mu při každém pohybu křupalo, jako když se láme větev, záda měl ztuhlá a křehká jako zrcadlo a v noze se střídala bodavá agonie s necitlivostí.

Ve dveřích stála Šikel a ukláněla se. Škrábance a modřiny na tmavé tváři už se jí zahojily a nebylo vidět žádné vnější známky po utrpení, které musela prožít v podzemní cele. Nikdy se mu ale nepodívala do očí, vždycky hleděla do země. *Některé rány se hojí dlouho a některé se nikdy úplně nezahojí. Já bych to měl vědět.*

„Co je, Šikel?"

„Představená Eiderová vám posílá pozvání na večeři."

„Opravdu?"

Dívka přikývla.

„Odpovězte jí, že mi bude ctí pozvání přijmout."

Glokta se za ní díval, jak s hlavou skloněnou odchází, a pak se znovu svalil do polštářů. *Jestli zítra zmizím, alespoň jednu osobu jsem zachránil. Možná to znamená, že můj život nebyl jen promarněný čas. Sand dan Glokta, ochránce bezmocných. Je už opravdu příliš pozdě na to být… dobrý muž?*

* * *

„Prosím!" vřískal Harker. „Prosím! Já nic nevím!" Byl pevně přivázaný k židli, na které seděl a nemohl se skoro hýbat. *Ale očima se o to snaží.* Ty těkaly sem a tam po Gloktových nástrojích, lesknoucích se v matném světle lampy na poškrábaném stole. *Ó ano, ty chápeš mnohem lépe než většina ostatních, jak tyhle věci funguji. Poznání je velmi často protilékem proti strachu. Ale tady ne. Teď nikoliv.* „Já nic nevím!"

„Já rozhodnu, co víš." Glokta si setřel z tváře trochu potu. V místnosti bylo horko jako v rozžhavené peci a řeřavé uhlí v

koksovém koši tomu příliš nepomohlo. „Jestli něco páchne jako lhář a má to barvu jako lhář, pak je to s největší pravděpodobností lhář, nemyslíš?“

„Prosím! Jsme všichni na jedné lodi!“ *Ano? Opravdu?* „Řekl jsem vám jenom pravdu!“

„Možná ne tolik, kolik jí potřebuji.“

„Prosím! Všichni tady jsme přátelé!“

„Přátelé? Podle mé zkušenosti je přítel jen známý, který tě zradí. To jsi, Harkere?“

„Ne!“

Glokta se zamračil. „Takže jsi náš nepřítel?“

„Cože? Ne! Já jen… já jen… Chtěl jsem vědět, co se stalo! To je všechno! Nechtěl jsem, aby… Prosím!“ *Prosím, prosím, prosím, už mě unavuje to poslouchat.* „Musíte mi věřit!“

„Jediné, co musím, je získat odpovědi.“

„Jen se ptejte, představený, prosím vás! Dejte mi příležitost spolupracovat!“ *Ó, no ovšem, pevná ruka už se nezdá být tak dobrý nápad, co?* „Položte mi otázky, já se ze všech sil vynasnažím dát vám odpověď!“

„Dobře.“ Glokta se usadil na rohu stolu hned vedle pevně svázaného vězně a shlédl na něj. „Výborně.“ Harker měl ruce opálené do tmavě hněda, tvář měl opálenou do tmavě hněda a zbytek těla bledý jako bílý slimák s hustými tmavými chlupy. *To není zrovna hezký pohled. Ale mohlo by to být horší.* „Odpověz mi tedy na tohle. Proč mají muži bradavky?“

Harker zamrkal. Polkl. Vzhlédl k Frostovi, ale odtud žádná pomoc přijít nemohla. Albín mu pohled oplácel a ani nemrkl. Bledá pleť kolem jeho masky byla pokrytá krůpějemi potu a oči měl tvrdé jako dva růžové drahokamy. „Já… já si nejsem jistý, jestli jsem správně rozuměl, představený.“

„Copak to není snadná otázka? Bradavky, Harkere, mužské. K jakému účelu slouží? Copak ses na to sám sebe nikdy nezeptal?“

„Já… já…“

Glokta si povzdechl. „Když se o ně ve vlhku něco otře, začnou být citlivé. Uschnou a v horku začnou být citlivé. Některé ženy, z důvodu, který nikdy nepochopím, trvají na tom, abychom jim je v posteli dráždili, jako by nám nepřinášelo jenom mrzutosti, když se s nimi zdržujeme.“ Glokta natáhl ruku nad stůl, a zatímco Harker provázel vytřeštěnýma očima každý jeho pohyb, klouzal pomalu

rukou po držátkách kleštiček. Zvedl je a prohlížel si je. Jejich krásně tvarované čelisti se v jasném světle lampy leskly. „Mužské bradavky," pronesl. „Jsou nám jen a jen na obtíž. A víš ty co? Když pominu ty ošklivé jizvy, tak mi ty moje vůbec nechybí."

Popadl Harkera za bradavku a drsně si ho za ni přitáhl k sobě. „Ou!" vykvikl někdejší inkvizitor a židle zavrzala, jak se zoufale snažil odstrčit zpátky. „Ne!"

„Že by tě to bolelo? Pak pochybuji, že se ti bude líbit to, co přijde." A Glokta přiložil rozevřené čelisti kleštiček k natažené kůži a pevně je stiskl.

„Au! AU! Prosím! Představený, já vás prosím!"

„Tvoje škemrání mi k ničemu není. Co od tebe potřebuju, jsou odpovědi. Co se stalo s Davoustem?"

„Přísahám na svůj život, že nevím!"

„To se ti příliš nepovedlo." Glokta začal stlačovat čelisti kleští ještě pevněji. Jejich kovové okraje se zakously do kůže.

Harker zoufale zavřískal. „Počkejte! Vzal jsem peníze! Přiznávám se! Vzal jsem peníze!"

„Peníze?" Glokta mírně uvolnil stisk a od klíštěk ukápla kapka krve a rozstříkla se o Harkerovy chlupaté bílé nohy. „Jaké peníze?"

„Peníze, které Davoust vzal domorodcům! Po povstání! Přiměl mě předvést každého, o kom jsem si myslel, že má nějaké peníze, a nechal ho pověsit s povstalci! Vyždímali jsme z nich všechno, co měli, a rozdělili jsme si to mezi sebou! On měl svůj podíl schovaný v pokoji v truhle, a když zmizel… vzal jsem si to!"

„Kde jsou ty peníze teď?"

„Pryč! Utratil jsem je! Za ženské… a za víno a… a za to ostatní!"

Glokta mlaskl. „Ajaj." *Hrabivost a spiknutí, nespravedlnost a zrada, zlodějna a vražda. Všechny složky příběhu, který má pošimrat masy. Otřesné, ale stěží důležité.* Kroužil rukou kolem kleštiček. „Je to představený sám, ne jeho peníze, co mě zajímá. Věř mi, když říkám, že už mě to vyptávání unavuje. Co se stalo s Davoustem?"

„Já… já… já nevím!"

Možná pravda, ale sotva odpověď, kterou potřebuji. „Ne dost dobré." Glokta stiskl rukojeti k sobě, kovové čelisti se čistě zakously do masa a setkaly se uprostřed se slabým cvaknutím. Harker vykřikl, zaškubal sebou a zařval bolestí. V rudém čtverci

kůže, kde míval bradavku, zabublala krev a vyřinula se mu dolů po bledém břiše v tmavých stružkách. Glokta sebou škubl, protože dostal křeč do šíje, a natáhl krk, dokud neuslyšel, jak to luplo. *Zvláštní, jak časem dokonce i nejhroznější utrpení druhých může být… nudné.*

„Praktikale Froste, inkvizitor krvácí! Prosím, račte!“

„Ho mhe mehí.“ Kov zaskřípal, jak ho Frost vytáhl z ohřevného koše, a oranžově zasvítil. Glokta cítil jeho žár dokonce i z místa, kde seděl. *Ach, horký kov. Ten neudrží žádné tajemství, ten nikdy nelže.*

„Ne! Ne! Já –“ Harkerova slova zanikla v kloktavém křiku, jak Frost přiložil tyč k ráně, a místnost se pomalu zaplnila slaným pachem škvířícího se masa. Pach, který ke Gloktově znechucení způsobil, že mu zakručelo v prázdném žaludku. *Jak dlouho už to bude, co jsem měl naposledy pořádný kus masa?* Volnou rukou si otřel z obličeje novou vrstvu potu a narovnal si pod kabátem bolavá ramena.

Jak ošklivou práci to tu vykonáváme. Tak proč to dělám? Jedinou odpovědí bylo slabé zaskřípání, když Frost opatrně položil kovovou tyč zpátky do uhlíků, kde se od ní zvedl gejzír oranžových jisker. Harker sebou zaškubal, zakňoural a zachvěl se. Vypoulené oči mu slzely a ze zčernalé kůže na prsou mu ještě stoupal zkroucený proužek kouře. *Ano, ošklivá práce. Bezpochyby si to zasloužil, ale to nic nemění. Pravděpodobně neví nic o Davoustově zmizení, ale ani tohle nic nemění. Otázky se musejí klást dál a musí to být tak, jako kdyby na ně znal odpovědi.*

„Proč tak trváš na tom, že mi budeš vzdorovat, Harkere? Je to tím… že se domníváš… že jakmile se vypořádám s tvými bradavkami, nezbudou mi žádné další nápady? Tohle si myslíš? Že nezajdu dál než k tvým bradavkám?“

Harker na něj zíral a u úst se mu tvořily bublinky slin a zase praskaly. Glokta se naklonil blíž. „Ach ne, ne, ne. Tohle je teprve začátek. Vlastně začátek ještě ani nepřišel. Čas se před námi otevírá ve své přímo nemilosrdné hojnosti. Budou ho dny, týdny i měsíce, bude-li to třeba. Vážně věříš tomu, že si svá tajemství udržíš dlouho? Teď patříš mně. Mně a téhle místnosti. Tohle nemůže přestat dřív, než se dozvím to, co vědět potřebuji.“ Naklonil se dopředu a chytil Harkerovu druhou bradavku mezi

palec a ukazovák. Sebral kleště a rozevřel jejich krvavé čelisti. „Jak těžké může být pochopit to?“

* * *

Jídelna představené byla překrásná. V jemném vánku, který přicházel od úzkých oken, povlávaly závěsy v barvě stříbra a karmínu, zlata a purpuru, zelené a modré i křiklavě žluté. Na stěnách byly mramorové filigrány a v rozích stály džbány velikosti dospělého muže. Po podlaze byly poházené hromady starodávných polštářků, jako by lákaly příchozí natáhnout se a udělat si dekadentní pohodlí. Ve vysokých skleněných nádobách hořely barevné svíce zalévající svým hřejivým světlem všechny kouty, přičemž prosycovaly vzduch sladkou vůní. Na jednom konci mramorového sálu jemně zurčela čistá voda v bazénku ve tvaru hvězdy. V tom všem byl víc než jen dotek teatrálnosti. *Jako budoár královny z nějaké kantské legendy.*

Carlot dan Eider, hlava Cechu obchodníků s kořením, byla sama zlatým hřebem té nádhery. *Úplná královna kupců.* Seděla v čele stolu ve starodávných bílých šatech z lesklého hedvábí, s jen lehounkým, fascinujícím náznakem průsvitnosti. Každičký kousíček její snědé pleti zdobilo hotové malé jmění v drahokamech, vlasy měla vyčesané vzhůru a upevněné slonovinovými hřebeny, kromě několika pramínků, které jí působivě splývaly podél tváře. Vypadalo to, že se pro tuto příležitost připravovala celý den. *A ani okamžik nepromarnila.*

Glokta, shrbený na židli na protější straně stolu, s mísou horké polévky před sebou, měl pocit, jako by se zatoulal na stránky nějaké pohádkové knihy. *Ošklivá romance odehrávající se na exotickém jihu s Eiderovou jako hlavní hrdinkou a mnou jako nechutným, zmrzačeným, zkaženým ničemou. Jak asi tahle pohádka skončí?* „Povězte mi, představená, čemu vděčím za tuto čest?“

„Vyrozuměla jsem, že jste hovořil s ostatními členy rady. Byla jsem překvapena a také trochu dotčena, že jste se ještě nepokusil pohovořit se mnou.“

„Omlouvám se, pokud se pro to cítíte opomenuta. Připadalo mi vhodné nechat si toho nejmocnějšího na konec.“

Vzhlédla s výrazem raněné nevinnosti. *A velice dobře zahraným.* „Mocná? Já? Rozpočet a věci kolem dekretů má na starosti Vurms a Vissbruck velí jednotkám a stará se o obranu. Kahdia mluví za naprostou většinu obyvatelstva. Já k nim skoro nepatřím.“

„Ale jděte.“ Glokta předvedl svůj bezzubý úsměv. „Jste oslňující, o tom není pochyb, ale já nejsem tak docela zaslepený. Vurmsův rozpočet je pakatel ve srovnání s tím, co vydělává Cech obchodníků s kořením. Kahdiův lid je takřka bezmocný. Prostřednictvím vašeho věčně opilého přítele Cosky ovládáte dvakrát početnější jednotky, než má Vissbruck. Jediný důvod, proč má království stále ještě zájem na tomhle kusu vyprahlé skály, je obchod, který ovládá váš cech.“

„No, nerada se vychloubám.“ Představená jen pokrčila rameny. „Ale vskutku se domnívám, že mám ve městě jistý pomíjivý vliv. Vidím, že jste se informoval.“

„Přesně to jsem dělal.“ Glokta zvedl lžíci k ústům a snažil se, seč mohl, aby kvůli svým zbývajícím zubům nesrkl. „Mimochodem, tahle polévka je vynikající.“ *A jeden z nás doufá, že ne osudná.*

„Myslela jsem si, že ji oceníte. Víte, i já jsem se informovala.“

Voda v bazénku zurčela a žbluňkala, na stěnách šustily látky, stříbrné příbory jemně cinkaly o mísy z tenkého porcelánu. *Tohle bych nazval remízou v prvním kole.* Carlot dan Eider byla první, kdo prolomil ticho.

„Samozřejmě si uvědomuji, že jste byl na tuto misi vyslán samotným arcilektorem. A je to mise té nejvyšší důležitosti. Chápu, že nejste muž, který plýtvá slovy, ale možná byste mohl chtít našlapovat trošičku opatrněji.“

„Připouštím, že při chůzi trochu kulhám. Válečné zranění a pak ještě dva roky mučení. Je zázrak, že mi ta noha vůbec zůstala.“

Široce se usmála a odhalila dvě řady dokonalých zubů. „Mne jste sice naprosto uchvátil, avšak mé společníky jste příliš nepobavil. Vurms a Vissbruck k vám cítí vyslovenou nelibost. Panovačný, tak myslím znělo to slovo, které použili mezi několika dalšími, jež bych raději ani nevyslovovala.“

Glokta pokrčil rameny. „Nejsem tady, abych si hledal přátele.“ A na to vyprázdnil sklenku s vínem, které, jak předpokládal, bylo vynikající.

„Ale přátelé mohou být užiteční. Kdyby pro nic jiného, pak s každým přítelem budete mít o nepřítele míň. Davoust se vynasnažil, aby si proti sobě poštval všechny, a výsledek nebyl příliš šťastný.“

„Davoust se netěšil podpoře uzavřené rady.“

„To je pravda. Ale žádný dokument nezastaví bodnutí nožem.“

„To má být výhrůžka?“

Carlot dan Eider se zasmála. Byl to uvolněný, otevřený a přátelský smích. Bylo těžké uvěřit, že někdo, kdo vydává takový zvuk, může být zrádcem nebo hrozbou nebo čímkoli jiným než okouzlujícím hostitelem. *A přece mě to tak docela nepřesvědčilo.* „Jen rada. Rada vzešlá z hořké zkušenosti. Byla bych raději, kdybyste ještě chvíli nemizel.“

„Skutečně? Neměl jsem tušení, že jsem tak okouzlující host.“

„Jste suchopárný, uštěpačný, maličko děsivý a nutíte mě k drastickým omezením jídelníčku, ale faktem je, že jste pro mě užitečnější tady, než…“ a mávla rukou. „Kdekoliv teď Davoust je. Dal byste si ještě víno?“

„Jistě.“

Vstala ze židle a připlula k němu. Chodidly se zlehka dotýkala chladné mramorové podlahy, jako tanečnice. *Chodí po kantském způsobu bosá.* Vánek si pohrával s vlající látkou, která halila její tělo, když se naklonila blíž, aby Gloktovi dolila sklenici, a přivál mu do obličeje její silnou vůni. *Přesně ten druh ženy, kterou by má matka chtěla, abych si vzal – krásná, chytrá a velice, velice bohatá. Přesně ten typ ženy, kterou bych si já chtěl vzít, ze stejného důvodu, když jsem byl mladší. Když jsem byl celým mužem.*

Ve vlasech se jí třpytilo mihotavé světlo svíc, odráželo se od klenotů na jejím dlouhém krku, zářilo skrze víno, jak klokotalo z hrdla lahve. *Snaží se mě okouzlit jen proto, že mám ten papír od uzavřené rady? Nejde o nic jiného než o dobrý obchod, o to mít dobré vztahy s mocnými? Nebo doufá, že mě poblázní a oklame a odláká od nepříjemné pravdy?* Její oči se krátce setkaly s jeho a ona se lehce, vědoucně usmála a znovu sklonila oči k jeho sklence. *Mám snad být její malý kašpárek, umouněná tvář přitisknutá na okno pekařství, ústa slintající nad sladkostmi, o kterých ví, že si je nikdy nebude moct dovolit? To nehodlám.*

„Kde je teď Davoust?“

Představená se na okamžik zarazila a pak opatrně postavila láhev. Svezla se do nejbližší židle, opřela si lokty o stůl, bradu položila do dlaní a upřela oči do Gloktových. „Mám podezření, že byl zabit zrádcem z města. Pravděpodobně pracoval pro Gurchy. Riskuji, že vám řeknu, co už možná víte, ale Davoust měl podezření, že uvnitř správní rady města se chystá spiknutí. Svěřil se mi s tím krátce předtím, než zmizel.“

Opravdu? „Spiknutí uvnitř správní rady?“ Glokta ironicky potřásl hlavou. „Je něco takového vůbec možné?“

„Buďme k sobě upřímní, představený. Já chci totéž co vy. Cech obchodníků s kořením už do tohoto města investoval příliš mnoho času i prostředků, než abychom ho chtěli vidět padnout do rukou Gurchů, a vy, jak se zdá, představujete lepší možnost, jak ho udržet, než ti idioti Vurms a Vissbruck. Pokud je mezi námi zrádce, chci ho najít.“

„Jeho… nebo ji.“

Představená povytáhla jedno dokonalé obočí. „Vaší pozornosti nemohlo uniknout, že jsem jediná žena v radě.“

„To neuniklo.“ Glokta hlasitě usrkl z lžíce. „Ale odpusťte mi, jestli jsem vás dosud opomíjel. Bude to chtít víc než skvělou polévku a příjemnou konverzaci, aby mě to přesvědčilo o něčí nevině.“ *Ačkoli je to zatraceně víc, než mi nabídl kdokoli jiný.*

Představená se usmála a zvedla sklenku. „Jak vás tedy mohu přesvědčit?“

„Upřímně? Potřebuji peníze.“

„Ach, peníze. Nakonec to u nich vždycky skončí. Získat z mého cechu peníze je jako snažit se vykopat v poušti studnu – únavné, špinavé a téměř vždycky plýtvání časem.“ *Něco jako dostat odpovědi z inkvizitora Harkera.* „Jak velkou částku máte na mysli?“

„Pro začátek řekněme takových sto tisíc marek.“

Představená se málem zadusila vínem. *Další jemně bublavý zvuk.* Opatrně odložila sklenku, delikátně si odkašlala, růžkem ubrousku si otřela ústa a pak na něj upřela tázavý pohled. „Vy velice dobře víte, že takovou částku nikdy nedostanete.“

„Prozatím se spokojím s jakoukoli částkou, kterou mi můžete poskytnout.“

„Uvidíme. Končí vaše ambice u pouhého statisíce marek, nebo je tu ještě něco, co pro vás mohu udělat?“

„Vlastně ano. Potřebuji, aby obchodníci vyklidili Chrám.“

Eiderová si jemně třela spánky, jako by ji z Gloktových požadavků rozbolela hlava. „Chcete, aby obchodníci vyklidili Chrám,“ zašeptala.

„Je nezbytné zajistit si Kahdiovu podporu. Když bude proti nám, nemůžeme doufat, že dokážeme město dlouho udržet.“

„To už těm arogantním blbcům tvrdím léta, ale přesto se poslední dobou stalo utlačování domorodců oblíbenou kratochvílí. Tak dobře, kdy chcete, aby se odstěhovali?“

„Zítra. Nejpozději.“

„A oni vás nazývají panovačným?“ Zavrtěla hlavou. „Dobře. Zítra večer budu mít velkou šanci stát se nejneoblíbenějším představeným v novodobé historii cechu, pokud ovšem budu vůbec toto místo ještě zastávat, ale udělám, co bude v mých silách a přednesu to radě.“

Glokta se zašklebil. „Jsem si jistý, že vy dokážete přednést cokoli.“

„Jste velice neodbytný vyjednavač, představený. Kdyby vás někdy unavilo zabývat se kladením otázek, nepochybuji o tom, že jako obchodník byste zazářil.“

„Obchodník? Ó, na to nejsem dost bezcitný.“ Glokta položil lžíci do prázdného talíře a olízl si dásně. „Nemíním to jako urážku, ale jak se mohla žena stát představenou nejmocnějšího cechu v Království?“

Eiderová se odmlčela, jako by uvažovala, jestli odpovědět, nebo ne. *Nebo uvažuje, kolik pravdy odhalit, když odpoví.* Podívala se dolů na svou sklenku a pomalu otáčela stopkou dokola. „Můj manžel byl představeným přede mnou. Když jsme se vzali, bylo mi dvacet dva a jemu skoro šedesát. Můj otec mu dlužil velký obnos peněz a nabídl mu mou ruku místo uhrazení dluhu.“ *Ach, takže všichni jsme si prošli svým dílem utrpení.* Rty se jí zkřivily ve slabém úšklebku. „Můj manžel měl pro obchodování vždycky dobrý nos. Brzy po tom, co jsme se vzali, začalo jeho zdraví ochabovat a já jsem na sebe musela brát stále aktivnější úlohu ve vyřizování jeho záležitostí i záležitostí cechu. Časem jsem už byla představenou vším kromě jména a mí spolupracovníci byli natolik rozumní, že toto opatření formálně schválili. Cech obchodníků s kořením se vždycky mnohem víc zajímal o zisk než o to, zda je

něco vhodné, či ne.“ Oči jí zalétly ke Gloktovi. „Nemíním to jako urážku, ale jak se mohl z válečného hrdiny stát mučitel?“

Teď byla řada na něm, aby se odmlčel. *Dobrá otázka. Jak se to stalo?* „Pro mrzáky je žalostně málo příležitostí.“

Eiderová jen pomalu přikývla, aniž při tom spustila oči z Gloktovy tváře. „To muselo být tvrdé. Vrátit se zpátky, po všech těch letech v temnotě, a zjistit, že vás už vaši přátelé nepotřebují. Vidět v jejich tvářích jen pocit viny, lítosti a znechucení. Zjistit, že jste sám.“

Gloktovi se zachvěla víčka a bezděčně si je lehce protřel prsty. Ještě nikdy se s nikým o těchto věcech nebavil. *A teď tu sedím a mluvím o nich s cizím člověkem.* „Nemůže být pochyb o tom, že jsem tragická postava. Býval jsem muž s ambicemi, a teď jsem jen jeho prázdná slupka. Přeberte si to, jak chcete.“

„Dovedu si představit, jaká je to bolest, když s vámi tak jednají. Velká bolest a velký vztek.“ *Kdybys jen věděla.* „Přesto mi připadá velmi neobvyklé, aby se z mučeného stal mučitel.“

„Naopak, nic nemůže být přirozenější. Podle mé zkušenosti se lidé chovají tak, jak se ostatní chovají k nim. Vás otec prodal a váš muž si vás koupil, a přece jste se rozhodla kupovat a prodávat.“

Eiderová se zamračila. *Že by to pro ni byl nový námět k přemýšlení?* „Myslela bych si, že se díky své bolesti dokážete do druhých vcítit.“

„Vcítit? Co to je?“ Glokta se ohnul, aby se poškrábal na bolavé noze. „Je to smutné, ale bolest vás naučí litovat pouze sebe.“

Táboráková politika

Logen se zavrtěl, jak se mu v sedle špatně sedělo, a zamžoural na hejno ptáků kroužících nad rovnou planinou. Zatraceně, ten zadek ho ale bolel. Měl otlačená stehna a koňský pach ho dráždil v nose. Nemohl najít žádnou pohodlnou polohu, ve které by ho nebolely rodinné klenoty. Pořád je měl přimáčknuté, i když se každou chvíli snažil strčit ruku dolů za opasek a pohnout s ním. Tahle cesta se začala vyvíjet zatraceně nepohodlně, v mnoha ohledech.

Doma na Severu byl zvyklý chodit pěšky po cestě. Když byl malý chlapec, povídal si se svým otcem. Když byl mladík, povídal si s přáteli. Když doprovázel Bethoda, povídal si s ním celý den, protože tehdy si byli blízcí, skoro jako bratři. Povídání vám umožní zapomenout na puchýře na chodidlech nebo na prázdný žaludek, na tu zatracenou zimu, co nemá konce, nebo na to, kdo byl včera zabit.

Kdysi se Logen rád smál příběhům, které vyprávěl Psí čumák, když se brodili sněhem. Když se prodírali blátem, lámali si s Trojstromem hlavu nad bojovou taktikou. Když brouzdali bažinami, hádával se s Černým Dowem, i kdyby šlo o úplnou prkotinu. Dokonce si tu a tam vyměnil vtípek s Hardingem Mračňákem, když měl svůj den, a tím se nemohl pochlubit každý.

Povzdechl si. Byl to dlouhý a nešťastný povzdech, který vycházel až ze dna duše. Nejspíš to byly dobré časy, ale teď mu připadaly hrozně vzdálené, pohřbené ve slunných údolích minulosti. Všichni ti chlapci už se vrátili do hlíny. Všichni umlkli navždy. A co je horší, nechali Logena uprostřed ničeho s takovou cháskou.

Velikého Jezala dan Luthar nezajímal žádný jiný příběh než jeho vlastní. Celou dobu seděl strnule zpříma a lhostejně, s bradou pyšně vystrčenou, vystavoval na odiv svou aroganci a nadřazenost,

svoje opovržení nad vším. Byl jako mladík, co se vytahuje se svým prvním mečem dlouho před tím, než zjistí, že vlastně nemá nač být hrdý.

Bayaz se o taktiku nezajímal ani v nejmenším. Když vůbec promluvil, tak jen řekl ano nebo ne, nanejvýš vyštěkl jednoduchý příkaz, a po celou tu jízdu nekonečným mořem trávy se mračil jako člověk, který udělal velkou chybu a neví, jak z toho ven. Jeho učedník, jak se zdálo, se také změnil, co odjeli z Adovy. Byl tichý, zatvrzelý, opatrný. Bratr Chodec byl pořád napřed a hledal cestu. Nejspíš to takhle bylo lepší. S ostatními už vůbec nebyla řeč. Kromě navigátora, pomyslel si Logen, ten byl zase užvaněný až moc.

Ferro jela kousek za zbytkem celé téhle přátelské společnosti, ramena shrbená, čelo nakrčené ustavičným mračením, dlouhou jizvu na tváři zvrásněnou a sinalou, a dělala, co mohla, aby proti ní ostatní vypadali jako parta smíšků. Nakláněla se dopředu vstříc větru, tlačila se na něj, jako kdyby doufala, že ho může zranit svou tváří. Kdybych si vyprávěl vtipy s morem, užil bych si víc legrace než s ní, pomyslel si Logen.

Opravdu veselá společnost. Ramena mu klesla. „Za jak dlouho budeme na kraji světa?“ zeptal se Bayaze bez velké naděje.

„Ještě nám kus cesty zbývá,“ procedil mág sotva na půl úst.

A tak jel Logen dál, unavený, rozbolavělý a znuděný, a pozoroval ptáky kroužící nad nekonečnou plání. Pěkní, velcí, tlustí ptáci. Olízl si rty. „Co takhle trochu masa?“ zabručel. Už neměli čerstvé maso hodně dlouho. Co odjeli z Kalcisu. Logen si rukou pohladil břicho. Blahobytná měkkost z časů, kdy pobýval ve městě, už byla ta tam. „Pěkný kousek masa.“

Ferro se na něj zamračila a pak pohlédla na ptáky, kteří kroužili nad nimi. Stáhla si luk z ramene.

„Che!“ zasmál se Logen. „Hodně štěstí.“ Díval se, jak pomalu vytahuje šíp z toulce. Zbytečné gesto. Dokonce ani Harding Mračňák by takhle nikdy netrefil, a to byl nejlepší, koho kdy Logen viděl s lukem. Díval se, jak Ferro vkládá šíp zářezem do tětivy a přikládá ho k silnému, zpětně prohnutému lučišti, žluté oči po celou dobu upřené na klouzající stíny nad hlavou.

„Nikdy žádného z nich nedostaneš, ani kdyby ses o to snažila tisíc let.“ Natáhla tětivu. „Plýtvání šípy!“ křikl. „Měla bys být trochu realistická!“ Nejspíš ten šíp spadne zase zpátky a bodne ho

do tváře. Nebo propíchne jeho koni krk a zabije ho, takže se svalí k zemi a Logena rozdrtí pod sebou. Skvělý konec téhle cestovatelské noční můry. Jen o okamžik později padl jeden z ptáků do trávy s Feřiným šípem zapíchnutým přesně uprostřed těla.

„Ne," zašeptal a zíral na ni s otevřenými ústy, jak znovu napíná luk. Další šíp vylétl k šedivému nebi. Další pták žuchnul na zem, hned vedle toho prvního. Logen jen nevěřícně zíral. „Ne!"

„Neříkej mi, že jsi neviděl ještě mnohem podivnější věci," řekl Bayaz. „Muž, který mluví s duchy a cestuje s mágem, nejobávanější muž Severu?"

Logen přitáhl koni otěže a sklouzl ze sedla na zem. Prošel dlouhou trávou, sehnul se, jak mu to nejisté, bolavé nohy dovolily, a zvedl jednoho z ptáků. Šíp ho zasáhl přímo doprostřed hrudi. Kdyby ho Logen nabodl šípem ze vzdálenosti jedné stopy, těžko by se trefil přesněji. „Tady není něco v pořádku."

Bayaz se zašklebil a zkřížil ruce na sedle před sebou. „Legendy říkají, že za pradávných časů, ještě před počátkem historie, byly náš svět a druhá strana spojeny v jediný svět. Po zemi v těch dobách kráčeli démoni a dělali si, co se jim zlíbilo. Byl to chaos, o jakém se vám ani nesnilo. Démoni smilnili s lidmi a plodili zrůdy. Křížence, zčásti lidi, zčásti démony. Měli v sobě krev ďáblů. Jeden z nich se jmenoval Euz. Osvobodil lidskost od tyranie ďáblů a zběsilost, s jakou se s nimi pustil do války, dala podobu zemi. Odtrhl svět nahoře od světa pod ním a uzavřel mezi nimi brány. Aby zajistil, že se taková hrůza už nikdy nebude opakovat, vydal první zákon. Je zakázáno dotýkat se druhé strany přímo nebo hovořit s démony."

Logen se díval, jak ostatní úkosem pozorují Ferro. Luthar a Quai se při pohledu na tu nepřirozenou ukázku lučištnického umění mračili. Dívka se narovnala v sedle a napjala tětivu luku, jak nejvíc to šlo. Lesklý konec jejího šípu se ani nezachvěl a svého koně dokázala udržet v jednom směru jen tím, že mu občas zabodla paty do slabin. Logen byl sotva schopen přimět toho svého, aby dělal, co chce, i za pomoci rukou a otěží, ale pochopit, co má s tímhle společného Bayazův příběh, nedokázal. „Ďáblové a to ostatní, první zákon." Logen mávl rukou. „A co?"

„První zákon byl od počátku plný rozporů. Veškerá magie pochází z druhé strany a dopadá na zemi, jako na ni dopadá světlo ze slunce. Euz sám byl zčásti démon, a stejně tak i jeho synové –

Juvens, Kanedias, Glustrod – a mnozí další. Jejich krev jim skýtala dary stejně jako prokletí. Moc a dlouhý život a sílu nebo pronikavý zrak o mnoho převyšující možnosti obyčejných lidí. Jejich krev přešla na jejich děti a její síla slábla, a pak dál, na děti jejich dětí a vnuků, po celá dlouhá staletí. Schopnosti se začaly objevovat jen ob jednu generaci, pak ob dvě a pak už se vyskytovaly jen výjimečně. Krev démonů řídla a pak vymizela docela. Teď už je vidět velmi vzácně, že se některé schopnosti projeví v živé bytosti, když se náš svět a svět pod ním od sebe tolik vzdálily. Máme skutečně velkou výsadu, že jsme je mohli spatřit.“

Logen povytáhl obočí. „Ona? Poloviční ďáblice?“

„Mnohem míň než poloviční, můj příteli.“ Bayaz se uchechtl. „Sám Euz byl poloviční, a to měl moc vystavět hory a vyhloubit moře. Poloviční ti může vehnat do krve hrůzu i touhu, až se ti zastaví srdce. Poloviční tě může oslepit, když na ni pohlédneš. Ne, tohle není poloviční. Není to víc než zlomek, ale ano, je v ní pozůstatek druhé strany.“

„Tak druhé strany?“ Logen pohlédl na mrtvého ptáka, kterého držel v ruce. „Takže kdybych se jí dotkl, porušil bych první zákon?“

Bayaz se zasmál. „To je správná otázka. Vždycky mě dokážeš překvapit, mistře Devítiprsťáku. Zajímalo by mě, jak by na ni odpověděl Euz.“ Mág sevřel rty. „Myslím, že sám za sebe bych ti dokázal odpustit. Ovšem ona,“ a Bayaz kývl plešatou hlavou k Ferro, „by ti nejspíš usekla ruku.“

* * *

Logen ležel na břiše a skrze vysokou trávu nahlížel do pokojného údolí, kterým protékal mělký potok. Na jeho bližší straně se krčilo několik budov, nebo spíš jejich pozůstatků. Neměly střechy, zbyly jen rozpadající se stěny, z nichž většina by člověku sahala sotva do pasu. Vypadané kameny se povalovaly po svahu údolí mezi vlající travou. Klidně to mohla být scéna ze Severu. Od začátku války tam hodně vesnic zůstalo opuštěných. Jejich obyvatelé byli vyhnáni, odvlečeni, upáleni. Logen podobné scény vídal často. Nejednou se jich sám účastnil. Nebyl na to pyšný, ale on nebyl pyšný na spoustu věcí ze své minulosti.

„Moc toho k bydlení nezůstalo," zašeptal Luthar.

Ferro se na něho zamračila. „Zůstalo dost, aby se za to dalo schovat."

Večer se blížil, slunce už se sklánělo k horizontu a zalévalo vypleněnou vesnici stíny. Tam dole nebylo vidět žádnou známku života. Žádné zvuky za klokotající vodou, jen tiché šelestění větru v trávě. Nikoho nebylo vidět, ale Ferro měla pravdu. Neexistence známek života ještě nemusí nutně znamenat neexistenci nebezpečí.

„Nejlíp by bylo, kdybys šel dolů a zjistil to," zašeptal Chodec.

„Tak nejlíp?" Logen na něj úkosem pohlédl. „Takže ty zůstaneš tady, co?"

„Nemám nadání pro boj. To velmi dobře víš."

„Hmm," zamumlal Logen. „Žádné nadání pro boj svést, ale spoustu pro to nějaký najít."

„Nacházet věci, to je má práce. Jsem tady jako navigátor."

„Možná bys mi mohl najít kloudné jídlo a pořádnou postel," vyštěkl Luthar svým ukňouraným přízvukem Království.

Ferro znechuceně sykla. „Někdo jít musí," zavrčela a po břiše přelezla přes okraj svahu. „Beru si levou stranu."

Nikdo se nepohnul. „My také," zavrčel Logen na Luthara.

„Já?"

„Kdo jiný? Tři jsou dobrý počet. Tak do toho a snaž se být nenápadný."

Luthar zamžoural skrze trávu do údolí, olízl si rty a otřel si dlaně o sebe. Je nervózní, poznal Logen. Nervózní, ale také pyšný, jako nezkušený kluk před bitvou, který se snaží ukázat, že se nebojí vystrčit nos. Logen nebyl hlupák. Tohle už viděl stokrát.

„Chceš čekat do rána?" zavrčel.

„Ty hlavně nezapomínej na svoje nedostatky, Seveřane," sykl Luthar, který se právě začal plazit po úbočí dolů. „Nemáš jich zrovna málo!" Kovové části jeho velkých, nablýskaných ostruh hlasitě zacinkaly, jak se přetáhl přes hranu kopce, nešikovně a nezkušeně se zadkem vystrčeným do vzduchu.

Logen ho popadl za kabát, ještě než se dostal dál než na krok. „Tohle si nenecháš, že ne?"

„Co?"

„Ty podělané ostruhy! Řekl jsem nenápadně! To už si klidně můžeš pověsit zvoneček na pinďoura!"

Luthar se zamračil a posadil se, aby si je sundal.

„Drž se při zemi!“ sykl Logen a srazil ho na záda do trávy. „Chceš nás zabít?“

„Jdi ode mě!“

Logen do něj znovu strčil a pak do něj píchl prstem, aby se ujistil, že ho pochopil. „Nehodlám umřít kvůli tvým podělaným ostruhám. Jestli nedokážeš být zticha, můžeš zůstat tady s navigátorem.“

A zamračil se na Chodce. „Možná se můžete navzájem navigovat do vesnice, až zjistíme, jestli je tam bezpečno.“ Potřásl hlavou a začal se plazil úbočím dolů za Ferro.

Ta už byla v půli cesty k potoku. Plazila se a převalovala přes rozdrolené zdivo, prolézala mezerami v něm, stále při zemi s rukou na jílci svého zahnutého meče, rychlá a tichá jako vítr nad plání.

Bylo to působivé, to ano, ale když jde o plížení, Logen se od nikoho nenechá zahanbit. On byl plížením pověstný, když byl mladší. Už ani nejde spočítat, kolik šanků tak vyřídil, kolika chlapům tak vpadl do zad. Říkávalo se, že první, co uslyšíte, když se potkáte s Krvavou devítkou, je zurčení krve z vašeho podříznutého hrdla. Jestli se o Logenu Devítiprsťákovi dalo něco říct, pak to, že se uměl plížit.

Doplazil se k první zdi, protáhl kolem ní jednu nohu, tiše jako myška. Přitáhl se, hladce jako po másle, stále neslyšně a u země. Druhou nohou zavadil o odpadlý kamen a se škrábavým zvukem jej táhl s sebou. Zatápal za sebe, chňapl po něm a loktem shodil ještě pár dalších; s rachocením se rozsypaly kolem něj. Došlápl na slabý kotník a ten se mu zvrtl. Zaskuhral bolestí, upadl a skulil se do trsu bodláčí.

„Do prdele,“ zavrčel a s rukou svírající jílec meče se zamotaný do pláště pokusil vstát. Ještě že ho neměl vytažený, to se na něj také mohl sám napíchnout. Tohle se stalo jednomu z jeho kamarádů. Tak nedočkavě se hnal vpřed, že zakopl o kořen stromu a vlastní sekyrou si usekl kus hlavy. Než se nadál, byl zpátky v hlíně.

Logen se krčil mezi spadaným kamením a čekal, jestli na něj někdo skočí. Nikdo se neobjevoval. Jen vítr profukoval škvírami ve starých zdech a o kus dál zurčel potůček. Proplížil se kolem hromady hrubých kamenů, starým vchodem a pak dál přes propadlou stěnu. Kulhal a lapal po dechu, kdykoli dopadl na zraněnou nohu. Už se ani nesnažil být zticha. Nikdo tady nebyl.

Věděl to, už když upadl. Takové nešťastné představení by si těžko nechali ujít. Psí čumák by teď nad ním nejspíš plakal, kdyby ještě žil. Mávl směrem k hřebeni a chvíli na to viděl, jak Chodec vstal a mávl také.

„Nikdo tu není," zabručel si pro sebe.

„To je dobře," sykl Feřin hlas ani ne dva kroky za ním. „To má být nová metoda průzkumu, růžovouši? Nadělat tolik hluku, že přijdou za tebou?"

„Vyšel jsem ze cviku," zavrčel Logen. „Ale nic se nestalo. Nikdo tu není."

„Byl." Stála ve zřícenině jedné z budov a mračila se na zem. Kruh vypálené trávy, kolem několik naskládaných kamenů. Ohniště.

„Není starší než nějaké dva dny," zamumlal Logen, když dloubl do uhlíků prstem.

Luthar sešel k nim. „Nakonec tu nikdo není." Ve tváři měl samolibý, otrávený výraz, jako by se ukázalo, že měl v něčem pravdu a dávno už to říkal. Logen nechápal v čem.

„To máš štěstí, že ne, protože jinak bychom tě už nejspíš sešívali dohromady!"

„To já bych vás sešila dohromady oba, zatraceně!" sykla Ferro. „Měla bych vám sešít dohromady ty vaše zbytečné růžové hlavy! Oba dva jste užiteční asi jako pytel písku v poušti! Tamhle jsou stopy. Koně a víc než jeden vůz."

„Možná kupci?" nadhodil Logen. On a Ferro se na sebe chvíli dívali. „Asi bude lepší, když se odteď budeme držet mimo cestu."

„To by nás zpomalilo." Bayaz už mezitím sešel dolů do vesnice. Quai a Chodec s koňmi a vozem nebyli daleko. „Příliš zpomalilo. Budeme se držet cesty. Kdyby se někdo blížil, tady ho uvidíme v dostatečném předstihu. Víc než dostatečném."

Luthar nevypadal zrovna přesvědčeně. „Když my uvidíme je, uvidí i oni nás. Co pak?"

„Pak?" Bayaz povytáhl obočí. „Pak máme slavného kapitána Luthara, aby nás ochránil." Rozhlédl se kolem po rozpadlé vesnici. „Tekoucí voda a přístřeší, svým způsobem. Vypadá to jako dobré místo k utáboření."

„Docela dobré," zabručel Logen, který už se přehraboval ve voze a hledal polínka, aby rozdělal oheň. „Mám hlad. Co se stalo s těmi ptáky?"

* * *

Logen seděl a přes okraj hrnku se díval, jak ostatní jedí.

Ferro dřepěla na samém okraji kruhu světla vrhaného ohněm, schoulená, zastíněnou tvář téměř ponořenou ve své misce. Podezíravě se rozhlížela a cpala si jídlo do úst, jako by se bála, že jí ho někdo každou chvíli vytrhne. Luthar už jím tak nadšený nebyl. Elegantně okusoval křidýlko vyceněnými předními zuby, jako by se mohl otrávit, kdyby se ho dotkl rty, a ohlodané kousky pečlivě skládal na okraj talíře. Bayaz okusoval maso docela s chutí a vousy se mu leskly mastnotou. „Je to dobré," zamumlal s plnými ústy. „Mohl bys uvažovat o kariéře kuchaře, mistře Devítiprsťáku, kdyby tě někdy unavilo dělat –" mávl lžící „– co vlastně děláš."

„Hm," zabručel Logen. Na Severu se u vaření všichni střídali a bylo to považováno za čest. Dobrý kuchař byl skoro stejně vážený jako dobrý bojovník. Tady ne. Nestáli za nic, když šlo o to postavit se k hrnci. Bayaz byl stěží schopný uvést do varu svůj čaj, tím jeho kuchařské umění končilo. Quai dokázal tak akorát vytáhnout z bedýnky suchar, a to ještě když měl dobrý den. A u Luthara Logen pochyboval, že vůbec ví, kterou stranou se hrnec plní. A pokud šlo o Ferro, zdálo se, že v ní jen pouhá zmínka o vaření budí opovržení. Logen si říkal, že je nejspíš zvyklá jíst jídlo syrové. A to možná ještě když je živé.

Na Severu, po dlouhé celodenní pouti, když se muži shromáždili k jídlu kolem velkého ohně, bylo vždy přesně určeno, kde má kdo sedět. Náčelník seděl na čestném místě, spolu se svými syny a vybranými muži z kmene shromážděnými kolem sebe. Pak byli karlové, v pořadí podle věhlasnosti. Nevolníci si mohli rozdělat své vlastní menší ohně o kousek dál. Každý muž měl svoje místo, a to se mohlo změnit jen rozhodnutím náčelníka, jako ocenění za nějakou významnou službu, které mu dotyčný prokázal, nebo když se obzvlášť vyznamenal v boji. Sednout si na špatné místo vám mohlo vynést pěkný kopanec, nebo dokonce i smrt. Vaše místo u ohně bylo víceméně i vaším místem v životě.

Tady na pláních to bylo jiné, ale Logen i tak dokázal z toho, kde kdo seděl, mnohé vyčíst, a nebylo to právě radostné. On a Bayaz seděli hodně blízko ohni, ale ostatní byli dál, než by jim velelo pohodlí. Kde by je k sobě za jiných okolností přitáhl vítr, chlad a vlhkost noci, tam se od sebe úmyslně odtahovali. Ohlédl se po

Lutharovi, který se šklebil do své misky, jako by byla plná moči. Žádný respekt. Ohlédl se po Ferro a z jejích zúžených očí na něj hleděly dvě žluté dýky. Žádná důvěra. Smutně potřásl hlavou. Bez důvěry a respektu se skupina v boji rozpadne jako stěny bez malty.

Ale co, Logen si už v životě dokázal získat i drsnější publikum. Trojstroma, Tul Dura, Černého Dowa, Hardinga Mračňáka – se všemi se utkal v zápase muže proti muži a všechny je porazil. Každému z nich daroval život a každého si zavázal, takže se rozhodli ho následovat. Každý z nich se ho kdysi snažil zabít, a z dobrého důvodu, ale nakonec si Logen získal jejich důvěru a jejich respekt, a dokonce i jejich přátelství. Malá gesta a dostatek času a nakonec se mu to podařilo. „Trpělivost je mistrem moci," říkával jeho otec. „Hory také nepřejdeš za jediný den." Čas může být leckdy proti nám, ale spěchem se nikdy ničeho nedosáhlo. V takových věcech je třeba být realistický.

Logen si uvolnil ztuhlé zkřížené nohy, popadl měch s vodou a vstal. Pomalu přešel k místu, kde seděla Ferro. Celou tu dobu ho její oči sledovaly. Byla na každý pád divná, a nejen na pohled, a to už v jejím případě bylo zatraceně co říct. Připadala mu tvrdá, ostrá a chladná jako nový meč, a bezcitností se vyrovnala i těm nejbezcitnějším mužům, které znal. Člověk by myslel, že by tonoucímu ani kládu nehodila, ale pro něj udělala víc, než že ho zachránila, a ne pouze jednou. Ze všech, co tu byli, právě jí by uvěřil nejdřív a nejvíc. A tak si k ní dřepl a podal jí měch. Jeho baňaté stíny se přeplazily a zavlnily na drsné stěně za ní.

Chvíli se na měch mračila a pak zachmuřeně vzhlédla k Logenovi. Pak mu měch vytrhla, znovu se sklonila nad svou miskou a natočila se k němu kostnatým ramenem. Ani slovo díků, dokonce ani gesto, ale jemu to nevadilo. Koneckonců, hory nepřejdeš za jediný den.

Znovu si dřepl k ohni a díval se, jak plameny tančí a vrhají pohyblivá světýlka na zachmuřené tváře kolem. „Zná někdo nějaký příběh?" zeptal se s nadějí.

Quai si olízl zuby. Luthar na Logena přes oheň ohrnul rty. Ferro na sobě nedala znát, že by ho slyšela. To nebyl zrovna povzbudivý začátek.

„Nikdo?" Žádná odpověď. „Tak dobře, znám pár písní, snad si vzpomenu na slova." Odkašlal si.

„Tak dobře!“ přerušil ho Bayaz. „Pokud nás to zachrání před tvým zpěvem, znám stovky příběhů. Co byste si přáli slyšet? Romantický příběh? Legrační? Příběh o neobvyklé odvaze?“

„O tomhle místě,“ ozval se Luthar. „O Staré říši. Jestli to byl tak skvělý národ, jak to, že dopadla takhle?“ Kývl hlavou k rozvalinám a tomu, co, jak všichni věděli, leželo za nimi. Míle a míle ničeho. „Pustina.“

Bayaz si povzdechl. „Mohl bych vám ten příběh vyprávět sám, ale máme to štěstí, že s sebou na tomhle našem malém výletě máme rodáka ze Staré říše, a k tomu nadšeného studenta historie. Mistře Quaii?“ Učedník líně zvedl oči od ohně. „Chtěl bys nám to osvětlit? Jak říši, která byla kdysi zářícím středem světa, stihl tento konec?“

„To je hodně dlouhý příběh,“ zamumlal učedník. „Mám začít od začátku?“

„Kde jinde by měl člověk vždycky začít?“

Quai pokrčil kostnatými rameny a začal vyprávět. „Všemohoucí Euz, přemožitel démonů, ten, co uzavírá brány, a otec Světa, měl čtyři syny a každého z nich něčím obdařil. Nejstaršího Juvense nadáním pro vysoké umění, schopností měnit svět pomocí kouzel, utvrzených poznáním. Svému druhému synovi, Kanediasovi, dal dar tvoření, dar přetvářet kámen a kov, aby sloužily účelům podle jeho vůle. Svému třetímu synovi, Bedešovi, dal Euz umění hovořit s duchy a schopnost přimět je, aby plnili jeho příkazy.“ Quai zeširoka zívl, mlaskl a zamrkal do ohně. „Tak se zrodily tři ryzí obory magie.“

„Myslel jsem, že měl čtyři syny,“ zavrčel Luthar.

Quai střelil očima jeho směrem. „To měl, a právě tam leží počátek konce říše. Glustrod byl nejmladším Euzovým synem. Na něj měl přejít dar hovořit s druhou stranou. Tajemství, jak přivolat démony ze světa pod zemí a přimět je plnit něčí vůli. Ale takové věci první zákon zakazoval, a tak Euz svému nejmladšímu synovi nedal nic kromě svého požehnání, a všichni víme, jakou má cenu. Ostatním třem předal jejich podíl na svých tajemstvích a pak odešel, když předtím svým synům nařídil, aby do světa vnesli pořádek.“

„Pořádek.“ Luthar pohodil talíř do trávy vedle sebe a pohrdavě se rozhlédl po okolních ruinách, zahalených stíny. „To se jim moc nepovedlo.“

„Zpočátku ano. Juvens začal cílevědomě pracovat na svých záměrech a použil k tomu všechnu svou moudrost a moc. Našel lidi, žijící podél řeky Aos, kteří se mu zalíbili, a obdařil je zákony a věděním, vládou a umem. Dal jim schopnost podmanit si sousední území a z jejich náčelníka učinil císaře. Synové střídali otce a roky střídaly roky a národ se rozrůstal a prospíval. Země Říše se táhly až k Ispardě na jihu a Ankonu na severu, od samotného pobřeží Kruhového moře na východ a ještě dál. Císař střídal císaře, ale stále zde byl i Juvens – vedl je, dával jim rady a všechno utvářel podle svých skvělých plánů. Všechno bylo civilizované, mírumilovné a všem to vyhovovalo."

„Téměř všem," zamumlal Bayaz a větvičkou šťouchl do blikajícího ohně.

Quai se usmál. „Zapomněli jsme na Glustroda, stejně jako jeho otec. Přehlížený syn. Opomíjený syn. Ošizený syn. Žadonil na bratrech, aby se s ním o dědictví rozdělili, ale ti byli na své dary žárliví a všichni tři ho odmítli. Viděl všechno, co Juvens dokázal, a nesmírně z toho zahořkl. Vyhledával temná místa světa a tajně studoval právě to umění, které první zákon zakazoval. Vyhledával temná místa světa a dotýkal se druhé strany. Vyhledával temná místa a hovořil jazykem démonů a slyšel, jak mu svými hlasy odpovídají." Quaiův hlas se ztišil až do šepotu. „A hlasy pověděly Glustrodovi, kde má kopat…"

„Výborně, mistře Quaii," přerušil ho rázně Bayaz. „Zdá se, že se tvoje znalosti z historie výrazně zlepšily. Ale nezdržujme se detaily. Glustrodovo kopání můžeme nechat na jindy."

„Ovšem," zamumlal Quai. Jeho tmavé oči se ve světle ohně leskly a vyzáblá tvář byla plná tmavých propadlin. „Vy to víte nejlíp, mistře. Glustrod začal plánovat. Četl ze stínů. Shromažďoval tajemství. Lichotil a vyhrožoval a lhal. Netrvalo mu dlouho, aby ty, co neměli pevnou vůli, obrátil a využil ke svým záměrům, zatímco ty, co měli silnou vůli, obrátil proti sobě navzájem, protože byl prohnaný a okouzlující a uměl být velice přesvědčivý. To už slýchal hlasy z podsvětí stále. Přemlouvaly ho, aby všude zasil svárlivost, a on poslechl. Nutily ho, aby jedl maso lidí a bral jim tak jejich sílu, a on to udělal. Poručily mu, aby ve světě vyhledal zbytky té ďábelské krve, ty odvržené, nenáviděné a odmítané, a vytvořil z nich armádu, a on poslechl."

Něco se zezadu dotklo Logenova ramene a on málem vyskočil. Za ním stála Ferro a v natažené ruce držela měch s vodou. „Dík," zavrčel, když si ho od ní bral, a snažil se, seč mohl, nedat na sobě znát, že mu srdce spadlo až do žaludku. Rychle si lokl a pak zarazil dlaní zátku dlaní a položil měch vedle sebe. Když zvedl oči, Ferro tam ještě byla. Stála nad ním a dívala se do tančících plamenů. Logen se o kousek posunul a udělal jí místo. Ferro se zamračila, sykla, kopla do země a pak si pomalu sedla na bobek, když se předtím ujistila, že mezi nimi pořád ještě zbylo dost místa. Natáhla ruce k ohni a vycenila na něj svítící zuby.

„Tam je zima."

Logen přikývl. „Tyhle zdi moc před větrem neochrání."

„Ne." Její oči přelétly skupinku a spočinuly na Quaiovi. „Kvůli mně nepřestávej," prskla.

Učedník se zazubil. „Zvláštní a zlověstná byla armáda, kterou Glustrod shromáždil. Čekal, až Juvens opustí Říši, a pak se vplížil do hlavního města Aulca, kde své plány uvedl ve skutek. Zdálo se, jako by město zešílelo. Syn se postavil proti otci, žena proti muži, soused proti sousedovi. Císař padl na schodech svého paláce rukou vlastních synů a ti se pak, hnaní žárlivostí a nenasytností, obrátili proti sobě. Glustrodova zvrácená armáda, která se dostala do kanálů pod městem, povstala a proměnila ulice v hromadné hroby a náměstí v popraviště. Někteří z nich mohli měnit podobu a loupili tváře lidí."

Bayaz potřásl hlavou. „Měnit podobu. Strašlivý a podlý trik."

Logen si vzpomněl na ženu v chladné temnotě, která promlouvala hlasem jeho mrtvé ženy. Zamračil se a svěsil ramena.

„Opravdu strašlivý trik," řekl Quai a jeho neduživý úsměv se ještě roztáhl. „Protože komu lze věřit, když člověk nemůže věřit vlastním očím, vlastním uším, aby nepřítele odlišil od přítele? Ale mělo přijít ještě něco horšího. Glustrod povolal démony z druhé strany, podřídil je své vůli a vyslal je zničit ty, kteří by mu mohli vzdorovat."

„Povolat a vyslat," sykl Bayaz. „Proklaté prostředky. Strašlivé riziko. Hrozné porušení prvního zákona."

„Ale Glustrod neuznával žádný jiný zákon, kromě vlastní moci. Brzy seděl v císařově trůnním sále na hromadě lebek, sál lidské maso, jako když dítě saje mléko, a hřál se na výsluní strašlivého

vítězství. Říše se změnila v chaos, chaos s příchutí těch pradávných časů, než přišel Euz, kdy náš svět a podsvětí byly jedno.“

Štěrbinou v prastaré kamenné zdi kolem nich pronikl a zakvílel závan větru a Logen se zachvěl a přitáhl si přikrývku pevněji k sobě. Ten zatracený příběh. Znervózňoval ho. Ukradené tváře a vyvolaní démoni a požírači lidí. Ale Quai ještě neskončil. „Když Juvens zjistil, co Glustrod udělal, strašlivě se rozzuřil a povolal na pomoc své bratry. Kanedias nepřišel. Zůstal uzavřený ve svém domě, hrál si se svými stroji a o svět venku se nezajímal. Juvens a Bedeš vybudovali armádu bez něj a rozpoutali proti svému bratrovi válku.“

„Strašlivou válku,“ zavrčel Bayaz. „Se strašlivými zbraněmi a strašlivými oběťmi.“

„Boje se šířily napříč celým kontinentem, přižívované každou malichernou šarvátkou, a tak daly vzniknout bezpočtu rodových potyček, svárů a zločinů, křivd a msty, jejichž následky sužují svět dodnes. Ale nakonec Juvens zvítězil. Glustrod zůstal v obležení v Aulcu, jeho přívrženci byli odhaleni a armáda rozprášena. Tehdy, ve chvíli nejvyššího zoufalství, mu hlasy z podsvětí našeptaly nový plán. Říkaly mu, otevři brány k druhé straně. Vytrhej zámky a zlámej pečeti a otevři dokořán dveře, které tvůj otec uzavřel. Poruš první zákon ještě jednou, naposledy, říkaly mu, a vypusť nás zpátky na svět – a už nikdy nebudeš přehlížený, opomíjený a zrazovaný.“

První z mágů pomalu pokýval hlavou. „Ale znovu byl zrazen.“

„Ubohý hlupák! Stvůry druhé strany jsou zrozeny ze lží. Spojit se s nimi znamená vystavit se tomu největšímu nebezpečí. Glustrod připravil rituály, ale ve spěchu se dopustil jedné malé chyby. Šlo sice jen o pouhé zrnko soli, které padlo mimo, ale následky byly strašlivé. Veliká moc, kterou Glustrod shromáždil, dost velká, aby rozervala předivo světa, byla uvolněna, ale postrádala řád a smysl. Glustrod sám sebe zničil. Aulcus, velké a krásné hlavní město říše, bylo zpustošeno a země kolem něj navždy otrávena. Na míle toho území už nikdy nikdo nevkročí. Z města se stalo pohřebiště. Prokleté ruiny. Příhodný monument bláznovství a pýchy Glustroda a jeho bratrů.“ Učedník pohlédl na Bayaze. „Je to tak, mistře?“

„Je to tak,“ zamumlal mág. „Já to vím. Viděl jsem to. Jako mladý blázen s hustou kšticí vlasů,“ přejel si rukou po holé lebce,

„mladý blázen, který byl stejný ignorant ve věcech magie, moudrosti a podobách moci, jako jsi teď ty, mistře Quaii.“

Učedník sklonil hlavu. „Žiju, abych se učil.“

„A v tom ohledu ses značně zlepšil. Jak se vám ten příběh líbil, mistře Devítiprsťáku?“

Logen ztěžka vydechl. „Doufal jsem, že uslyším něco trochu veselejšího, ale myslím, že se spokojím s tím, co se nabízí.“

„Je to snůška nesmyslů, jestli chcete vědět, co si o tom myslím já,“ ušklíbl se Luthar.

„Hm,“ odfrkl si Bayaz. „Jaké štěstí, že to nikdo z nás vědět nechce. Ale možná byste mohl umýt nádobí, kapitáne, protože se připozdívá.“

„Já?“

„Jeden z nás ulovil jídlo a jeden ho uvařil. Jeden z nás pobavil skupinu příběhem. Jste mezi námi jediný, kdo dosud nepřispěl ničím.“

„Kromě vás.“

„Ó, já jsem už příliš starý na to, abych se v tuhle večerní hodinu ráchal v potoce.“ Bayazův výraz ztvrdl. „Velký muž se musí nejdřív ze všeho naučit pokoře. Nádobí čeká.“

Luthar otevřel ústa, aby mu odpověděl, ale pak si to rozmyslel, zlostně se zvedl ze svého místa a přikrývku odhodil do trávy. „Zatracené nádobí,“ zaklel, když je sbíral kolem ohniště. Pak oddusal k potoku.

Ferro se za ním dívala se zvláštním výrazem ve tváři, který mohl docela dobře být její verzí úsměvu. Podívala se zpátky do ohně a olízla si rty. Logen vytáhl zátku z měchu s vodou a podal jí ho.

„Hm,“ zavrčela, vyškubla mu jej z ruky a rychle si lokla. Když si rukávem otírala ústa, poočku se na něho podívala a zamračila se. „Co je?“

„Nic,“ řekl rychle, odvrátil se a zvedl prázdné ruce. „Vůbec nic.“ Ale uvnitř se usmíval. Malá gesta a čas. To byl jeho způsob.

Drobné zločiny

„Chladno, co, plukovníku Weste?“

„Ano, Vaše Výsosti, zima už je za dveřmi.“ Ten večer napadlo trochu sněhu. Studená, mokrá břečka, která všechno pokryla mrazivou vlhkostí. Teď, časně ráno, se celý svět zdál napůl zmrzlý. Kopyta jejich koní křupala a čvachtala v napůl zmrzlém blátě. Ze zpola zmrzlých stromů smutně kapala voda. West nebyl výjimkou. Z nosu mu kapalo a jeho dech se srážel v páru. Konečky uší ho nepříjemně brněly a zimou byl celý otupělý.

Princ Ladisla si toho nejspíš ani nevšiml, jenže toho chránil teplý kabát, klobouk a palčáky z lesklé černé kožešiny, bezpochyby v ceně několika set marek. Zeširoka se usmíval. „Muži ale vypadají navzdory tomu všemu v pořádku a ve formě.“

West málem nevěřil svým uším. Oddíl královských vojáků, který byl přiřazen pod Ladislovo velení, vypadal docela spokojeně, to byla pravda. Jejich prostorné stany byly vztyčeny v uspořádaných řadách uprostřed tábora, před nimi hořely kuchyňské ohně a pečlivě udržovaní koně byli přivázaní poblíž.

Stav ostatního vojska, které tvořilo dobré tři čtvrtiny jejich sil, byl už méně utěšený. Mnozí z nich byli ostudně špatně připravení. Muži bez výcviku nebo beze zbraní. Někteří byli v příliš špatném zdravotním stavu nebo příliš staří pro pochod, natožpak pro boj. Někteří s sebou měli jen o málo víc než oděv, ve kterém nastoupili, a i ten vypadal žalostně. West viděl muže, kteří se k sobě choulili pod stromy, aby se zahřáli, a neměli k tomu nic než půlku přikrývky, která je měla chránit před deštěm. Byla to ostuda.

„Královští vojáci jsou dobře vybavení, ale stav některých odvedenců mi dělá starosti, Vaše –“

„Ano,“ řekl Ladisla a pokračoval, jako by West vůbec nic neřekl. „V pořádku a ve formě! Jsou celí žhaví! Nejspíš to bude žár

v jejich těle, co je hřeje, co, Weste? Nemůžou se dočkat, až vyrazí na nepřítele! Je to ale zatracená škoda, že tady musíme dřepět za tou zatracenou řekou!“

West se kousl do rtu. Neuvěřitelná schopnost prince Ladisly klamat sama sebe byla s každým dalším dnem víc frustrující. Jeho Výsost se upnula k představě, že je velkým a slavným generálem a velí nepřekonatelné síle bojovníků. Věřil, že dosáhne velkého a slavného vítězství a doma v Adově ho uvítají jako hrdinu. Místo aby v tom směru vynaložil alespoň nějaké úsilí, choval se, jako by se to už stalo, a naprosto ignoroval realitu. Všechno, co bylo nepříjemné nebo se mu mohlo ošklivit nebo jeho absurdnímu pohledu připadalo nepříhodné, bylo tabu a nebylo dovoleno se o tom vůbec zmiňovat. A hejskové z jeho družiny, bez jakýchkoliv vojenských zkušeností, mu zatím gratulovali za skvělý úsudek, poplácávali se navzájem po zádech a souhlasili s každým jeho prohlášením, jakkoli bylo absurdní.

To, že po vás za celý váš život nikdy nikdo nic nechtěl, nemuseli jste se o nic přičinit nebo projevit sebemenší špetku sebekázně, patrně váš pohled na svět poněkud zdeformuje, říkal si West. A tady byl důkaz, jedoucí vedle něj a usmívající se na všechny strany, jako by starost o deset tisíc mužů byla jen nepatrná zodpovědnost. Korunní princ a reálný svět, jak poznamenal lord maršál Burr, si byli naprosto cizí.

„Zima,“ prohodil Ladisla. „Tohle není jako pouště Gurchulu, co, plukovníku Weste?“

„Ano, Vaše Výsosti.“

„Ale některé věci jsou stejné, co? Mluvím o válce, Weste! O válce obecně! To je všude stejné! Ta odvaha! Čest! Sláva! Vy jste bojoval s plukovníkem Gloktou, viďte?“

„Ano, Vaše Výsosti, bojoval.“

„Tak rád jsem poslouchal vyprávění o smělých činech toho muže! Byl jedním z mých hrdinů, když jsem byl mladší! Jak objížděl nepřítele, rušil jejich spojení, přepadal vozy s výstrojí a tak.“ Princ náruživě mávl násadou jezdeckého bičíku a zasáhl imaginární vůz ve vzduchu před sebou. „Skvělé! A vy jste to nejspíš všechno viděl.“

„Něco z toho, Vaše Výsosti, ano.“ Viděl spoustu otlaků od sedla, slunečních úžehů, drancování, chlastání, chvástání a pompéznosti.

„Plukovník Glokta, přisámbůh! I nám by se mohl povést některý z těch skvělých kousků, co, Weste? Něco tak šíleného! Tak divokého! Jaká smůla, že už je mrtvý.“

West k němu vzhlédl. „On není mrtvý, Vaše Výsosti.“

„Není?“

„Byl v guršském zajetí a pak se vrátil do Království, když válka skončila. On… ehm… dal se k inkvizici.“

„K inkvizici?“ Princ se tvářil zděšeně. „Proč by se u všech ďasů muž vzdával vojenského života kvůli něčemu takovému?“

West zkoušel najít správná slova, ale pak si to rozmyslel. „To netuším, Vaše Výsosti.“

„Dát se k inkvizici! No, to já bych nikdy neudělal.“ Chvíli jeli mlčky. Postupně se princi vrátil úsměv. „Ale hovořili jsme o válečné cti, viďte?“

West se zašklebil. „To ano, Vaše Výsosti.“

„Byl jste první v průlomu u Ulriochu, viďte? První v průlomu, tak jsem to slyšel! To pro vás byla velká čest, co? Veliká sláva, viďte? To ale musel být zážitek, co, plukovníku? To musel být zážitek!“

Prodírání se mezi hromadami ostrého kamení a trámů, vystlaných pokroucenými těly. Napůl slepý z kouře, napůl udušený prachem, ohluchlý křikem a naříkáním a řinčením kovu, který k němu doléhal ze všech stran a on strachy sotva dýchal. Odevšad se na něj tlačili muži, sténali, strkali se, klopýtali, ječeli, celí zpocení a špinaví, potřísnění krví, s tvářemi, které se stěží daly rozpoznat, jak byly znetvořené bolestí a vztekem. Ďáblové uprostřed pekla.

West si vzpomínal, jak křičel: „Kupředu!“ pořád dokola, až ho z toho bolelo hrdlo, přestože neměl ani ponětí, kterým směrem je vlastně kupředu. Vzpomínal, jak někoho bodl mečem, přítele nebo nepřítele, to nedokázal rozeznat. Vzpomínal, jak upadl a rozbil si hlavu o skálu a roztrhl si kabát o zlomený trám. Okamžiky, útržky, jako kousky příběhu, který kdysi slyšel vyprávět někoho jiného.

West si přitáhl kabát těsněji k promrzlým ramenům a přál si, aby byl teplejší. „Byl to zážitek, Vaše Výsosti.“

„Zatracená škoda, že se ten mizera Bethod nedá touhle cestou!“ Princ Ladisla netrpělivě švihl jezdeckým bičíkem do vzduchu. „Je to stěží lepší než nějaká zatracená strážní obchůzka! Copak mě má ten Burr za hlupáka, Weste, má mě za hlupáka?“

West se zhluboka nadechl. „To já nevím, Vaše Výsosti.“

Ale princova těkavá mysl už se mezitím přenesla jinam. „A co ti vaši mazlíčci? Ti Seveřani. Ti s těmi legračními jmény. Jak že mu to říkají, tomu umouněnému chlapíkovi? Vlčí čumák?“

„Psí čumák.“

„Psí čumák, to je ono! Ohromné!“ Princ se zahihňal. „A ten velký, zpropadeně největší chlap, jakého jsem kdy viděl! Skvělé! K čemupak jsou dobří?“

„Poslal jsem je na výzvědy na sever od řeky, Vaše Výsosti.“ West by byl raději, kdyby mohl být teď s nimi. „Nepřítel je pravděpodobně daleko, ale kdyby nebyl, musíme o tom vědět.“

„To jistě musíme. Vynikající myšlenka. Tak se budeme moci připravit na útok!“

West měl sice na mysli spíš včasné stažení sil a vyslání rychlého posla maršálu Burrovi, ale nebyl důvod se o tom právě teď zmiňovat. Celá Ladislova představa války byla nařídit parádní útok a vrátit se do postele. Strategie a ústup byla slova, která v jeho slovníku neměla místo.

„Ano,“ zamumlal si princ pro sebe s pohledem pevně upřeným na stromy za řekou. „Připravit útok a hnát je zpátky za hranice…“

Hranice byly sto mil odtud. West se chytil příležitosti. „Vaše Výsosti, jestli dovolíte, musím toho ještě spoustu zařídit.“

Nebyla to lež. Tábor byl zorganizován nebo spíš dezorganizován, aniž by někdo přemýšlel o jeho potřebách nebo obranyschopnosti. Nezvládnutelný labyrint zchátralých stanových celt na velké pasece v blízkosti řeky, kde byla půda příliš měkká a díky zásobovacím vozům se rychle měnila v mazlavé bahnisko. Především tu nebyly žádné latríny a když je pak vykopali, byly příliš mělké a příliš blízko tábora a v nedostatečné vzdálenosti od místa, kde byly uloženy zásoby. Zásoby, které byly mimochodem špatně zabalené, nedostatečně zakonzervované a přímo si říkaly o znehodnocení, protože v takovém stavu lákaly všechny krysy v Anglandu. West nepochyboval o tom, že nebýt té zimy, tábor už by byl zamořený nakažlivými nemocemi.

Princ Ladisla mávl rukou. „Ovšem, spoustu zařídit. Další z vašich příběhů mi můžete dovyprávět zítra, ano, Weste? O plukovníku Gloktovi a tak. Zatracená škoda, že je mrtvý!“ křikl přes rameno, jak klusal ke svému obrovitému rudému stanu, vysoko na kopci, nad vším tím zápachem a špínou.

West s nemalou úlevou obrátil koně a hnal jej úbočím dolů do tábora. Míjel muže, kteří se potáceli napůl zmrzlým blátem, třásli se zimou, vydechovali obláčky páry a ruce měli zabalené ve špinavých hadrech. Míjel muže, z nichž ani dva nebyli oblečení stejně, sedící v zubožených hloučcích před záplatovanými stany a naklánějící se tak blízko ke svým skrovným ohníčkům, jak se odvážili. Nimrali se v kotlících, hráli laciné hry s promočenými kartami, popíjeli a zírali do chladného nebe.

Způsobilejší odvedenci odešli s Poulderem a Kroyem hledat nepřítele. Ladisla zůstal se zbytkem: s těmi, kteří byli příliš slabí, aby mohli pořádně pochodovat, příliš špatně vybavení, aby byli schopní boje, anebo dokonce příliš zničení, než aby mohli efektivně dělat jedno nebo druhé. Muži, kteří možná nikdy za celý svůj život nevytáhli paty z domova, teď byli přinuceni přeplout moře a vylodit se v zemi, o které nic nevěděli a kde měli bojovat s nepřítelem, s nímž neměli žádné spory, to vše z důvodu, který nechápali.

Někteří z nich, když odcházeli, možná cítili trochu té vlastenecké horlivosti, příval mužné hrdosti, ale teď už v nich tvrdý pochod, otřesné jídlo a mizerné počasí bezpochyby zmrazily všechno nadšení. Princ Ladisla nebyl zrovna inspirující vůdce, jaký by ho v nich dokázal znovu probudit, i kdyby v tom směru vyvinul nějaké úsilí.

West si prohlížel ty zachmuřené, unavené a pobledlé tváře, jak je míjel, a muži mu pohled vraceli, už předem poražení. Všechno, po čem toužili, bylo jít domů a West jim to těžko mohl zazlívat. On by šel také.

„Plukovníku Weste!“

Nějaký velký chlap se na něj zeširoka usmíval, chlap s hustým vousem a uniformou důstojníka královské armády. West si s překvapením uvědomil, že je to Jalenhorm. Sklouzl ze sedla a do obou dlaní popadl ruku toho obra. Tak rád ho viděl. Pevnou, poctivou a důvěryhodnou osobu. Připomínku někdejšího života, kdy se West nepohyboval mezi velkými muži tohoto světa a všechno bylo mnohem jednodušší. „Jak se ti vede, Jalenhorme?“

„Dobře, děkuji, pane. Právě čekám, až budu střídat hlídku.“ Obr si udělal z dlaní misku, dýchl do nich a energicky je promnul o sebe. „Snažím se zahřát.“

„Právě o tom podle mých zkušeností válka je. Spousta čekání v nepříjemných podmínkách. Spousta čekání, občas vystřídaného několika chvílemi pořádné hrůzy.“

Jalenhorm se kysele pousmál. „Takže se máme na co těšit. Jak to jde s princovými lidmi?“

West zavrtěl hlavou. „Je to soutěž v tom, kdo dokáže být arogantnější, pitomější a rozhazovačnější. A co ty? Jak se ti žije v táboře?“

„My na tom nejsme tak špatně. Ale některých odvedenců je mi vážně líto. Nemají na to, aby bojovali. Slyšel jsem, že pár těch starších minulou noc zemřelo zimou.“

„To se stává. Jenom doufejme, že je pohřbí pěkně hluboko a dost daleko od nás ostatních.“ West si všiml, že se na něj obr dívá jako na nelidu, ale taková byla skutečnost. Jen někteří za války s Gurchy padli v boji. Docházelo k nehodám, nemocem, drobným zraněním, která se nehojila. Člověka to brzy přestalo překvapovat. A s odvedenci vybavenými tak mizerně, jako jsou tihle? Každý den se tu bude někdo pohřbívat. „Nepotřebuješ něco?“

„Něco by tu bylo. Můj kůň ztratil v tom bahně podkovu a já se pokouším najít někoho, kdo by ho znovu okoval.“ Jalenhorm rozpřáhl bezmocně ruce. „Možná se pletu, ale myslím, že v celém táboře není jediný kovář.“

West na něj vytřeštil oči. „Ani jeden?“

„Já jsem žádného nenašel. Jsou tady pece, kovadliny i kladiva a všechno ostatní, ale… nikdo, kdo by s nimi pracoval. Mluvil jsem s jedním proviantákem. Říkal mi, že generál Poulder nám odmítl nechat některého ze svých kovářů a stejně tak i generál Kroy, takže, no…“ Jalenhorm pokrčil rameny „…nemáme žádného.“

„To nikdo nepomyslel na to, aby to zkontroloval?“

„Kdo?“

West ucítil známou bolest hlavy, která mu pulzovala za očima. Šípy potřebují nové hroty, zbraně se musejí naostřit, brnění a sedla a vozy, na kterých se přivážejí zásoby, jsou rozbité a musejí se dát opravit. Armáda bez kováře, to je skoro jako armáda beze zbraní. A právě taková tady je, uprostřed cizí, zmrzlé krajiny, míle od nejbližší usedlosti. Pokud ovšem…

„Cestou jsme míjeli trestaneckou kolonii.“

Jalenhorm přimhouřil oči, jak se snažil rozpomenout. „No ano, slévárnu, myslím. Viděl jsem nad lesy stoupat kouř…“

„Ti budou mít pár zkušených kovodělců.“

Obr se na Westa tázavě zadíval. „Pár kovodělců zločinců.“

„Vezmu cokoli, co je k mání. Dnes je bez podkovy tvůj kůň a zítra nemusíme mít s čím bojovat! Dej dohromady tucet mužů a vůz. Odjíždíme okamžitě.“

* * *

V chladném dešti se z lesů vynořila věznice, palisáda z tlustých, mechem porostlých kůlů, zakončených zahnutými, zrezivělými hroty. Ponuré místo s ponurým účelem. West sklouzl ze sedla a Jalenhorm s ostatními muži zůstali stát za ním. Přebrodil se rozježděnou a rozčvachtanou cestou vedoucí k bráně a jílcem meče zabušil na zvětralé dřevo.

Chvíli to trvalo, ale nakonec se otevřel malý otvor v bráně. Jím se na něj mračily dvě šedé oči. Šedé oči nad černou maskou. Praktikal inkvizice.

„Mé jméno je plukovník West.“

Oči si ho chladně měřily. „No a?“

„Jsem ve službách korunního prince Ladisly a potřebuji mluvit s velitelem tohoto tábora.“

„Proč?“

West se zamračil a snažil se, seč mohl, vypadat i se zmáčenými vlasy přilepenými k lebce a kapkami deště, které mu crčely z brady, reprezentativně. „Je válka a já opravdu nemám čas se s vámi tady dohadovat! Musím velmi naléhavě mluvit s velitelem!“

Oči se zúžily. Chvíli si Westa prohlížely a pak i tucet urousaných vojáků za ním. „Dobře,“ řekl praktikal. „Můžete jít dovnitř, ale jenom vy. Zbytek tady bude muset zůstat.“

Hlavní ulici tvořil pruh rozježděného bahna, táhnoucí se mezi naklánějícími se chatrčemi. Z okapů jim crčela voda a stříkala do bláta. Na cestě byli dva muži a žena, promoklí skrz naskrz, a snažili se strkat vůz naložený kamením, zabořený až po nápravy v bahně. Všichni tři měli kolem kotníků těžké okovy. V rozedraných hadrech, vyhublí a s prázdnými výrazy, které postrádaly jakoukoli naději, stejně jako postrádaly jídlo.

„Pohněte s tím podělaným vozem,“ zavrčel na ně praktikal a oni se znovu sklonili k nezáviděníhodné práci.

West si razil cestu bahnem ke kamenné stavbě na konci tábora a snažil se přeskakovat z jednoho kousku suché země na druhý, ale bez úspěchu. Na prahu stál další zakaboněný praktikal, z umouněné, olejem napuštěné kůže, kterou měl přehozenou přes ramena, mu stékala voda a pohledem sledoval Westa se směsicí podezíravosti a lhostejnosti. West a jeho průvodce prošli beze slova kolem něj a pokračovali dál do tmavé chodby plné zvuků bubnujícího deště. Praktikal zaklepal na špatně doléhající dveře.

„Dále."

Malá, zšeřelá místnost se šedivými zdmi, studená a mírně páchnoucí vlhkostí. V krbu se mihotal neduživý oheň a na prohnuté poličce na zdi bylo nacpáno několik knih. Ze stěny vznešeně shlížel portrét krále Spojeného království. Za laciným stolem seděl hubený muž v černém kabátě a něco psal. Chvíli si Westa prohlížel, pak pečlivě odložil pero a palcem a ukazovákem umazaným od inkoustu si přejel po kořeni nosu.

„Máme návštěvu," zavrčel praktikal.

„To vidím. Jsem inkvizitor Lorsen, velitel našeho malého tábora."

West mu co nejpovrchněji stiskl kostnatou ruku. „Plukovník West. Jsem tady s armádou prince Ladisly. Tábořím tucet mil severně."

„Ovšem. Čím bych mohl být Jeho Výsosti nápomocen?"

„Velmi naléhavě potřebujeme zkušeného kovodělce. Vy tady provozujete slévárnu, je to tak?"

„Důl, slévárnu a kovárnu pro výrobu zemědělského nářadí, ale nějak nechápu, jak –"

„Výborně. Vezmu si s sebou nějakých tucet mužů, těch nejschopnějších, jaké tu máte."

Velitel se zamračil. „To je vyloučeno. Zdejší vězni byli odsouzeni za ty nejzávažnější zločiny. Nemohou být propuštěni bez nařízení podepsaného samotným arcilektorem."

„Pak tu máme problém, inkvizitore Lorsene. Mám deset tisíc mužů se zbraněmi, které se musejí naostřit, se zbrojí, kterou je třeba opravit, a koně, kteří se musejí okovat. Každým okamžikem můžeme být povoláni do akce. Nemohu čekat na nařízení od arcilektora ani od nikoho jiného. Musím si odvést kováře, taková je skutečnost."

„Ale musíte pochopit, že nemohu dovolit –"

„Zřejmě si neuvědomujete vážnost situace!“ vyštěkl West, který už ztrácel trpělivost. „Ovšem, pošlete dopis arcilektorovi! Já pošlu zpátky do tábora jednoho ze svých mužů a ten se vrátí s oddílem vojáků! Uvidíme, kdo se dočká pomoci jako první!“

Velitel o tom chvíli uvažoval. „Tak dobře,“ řekl nakonec. „Pojďte za mnou.“

Když West vyšel z velitelské budovy ven do toho nekonečného mžení, zíraly na něj zpod přístřešku jedné z chatrčí dvě špinavé děti.

„Vy tady máte děti?“

„Máme tu celé rodiny, když soud rozhodne, že představují nebezpečí pro stát.“ Lorsen se na něho pokradmu podíval. „Je to nepříjemné, ale udržet království pohromadě vždycky vyžadovalo tvrdá opatření. Z vašeho mlčení cítím, že to neschvalujete.“

West se díval, jak se jedno z otrhaných dětí belhá blátem, možná odsouzené strávit na tomhle místě celý život. „Myslím, že je to zločin.“

Velitel pokrčil rameny. „Nenechte se mýlit. Každý je něčím vinen, a dokonce i nevinný může představovat hrozbu. Možná je zapotřebí dopustit se drobných zločinů, aby se zabránilo těm velkým, plukovníku Weste, ale o tom rozhodují důležitější muži než jsme my. Já se starám jen o to, aby tvrdě pracovali, aby se navzájem nepovraždili a aby odsud neutekli.“

„Takže jen děláte svou práci, co? Skvělá a osvědčená výmluva, jak se zbavit zodpovědnosti.“

„Který z nás je tím, kdo mezi nimi žije, tady uprostřed ničeho? Který z nás na ně dohlíží, obléká je, krmí je, myje je a vede nekonečný a marný boj proti těm jejich zatraceným vším? Jste to vy, kdo je od sebe odtrhne, když se rvou, znásilňují se a zabíjejí navzájem? Vy jste důstojník královského vojska, viďte, plukovníku? Takže žijete v Adově? V pěkné čtvrti Agriontu, mezi bohatými a jemnými lidmi?“ West se zamračil a Lorsen se zachechtal. „Který z nás se ve skutečnosti zbavuje zodpovědnosti, jak jste to nazval? Moje svědomí nikdy nebylo čistší. Můžete nás nenávidět, jestli chcete, jsme na to zvyklí. Nikdo si nechce potřásat rukou s někým, kdo vynáší nočník, ale on ten nočník někdo zkrátka vynést musí, jinak bychom brzy všichni byli až po uši ve sračkách. Můžete si vzít svých tucet kovářů, ale nekažte mi tady o morálce. Tady žádná morálka není.“

Westovi se to nelíbilo, ale musel připustit, že ten chlap k tomu má dobré důvody, a tak stiskl zuby, zavrtal oči do země a snažil se být zticha. Pročvachtali se k dlouhé, kamenné budově bez oken. V každém rohu měla vysoký komín, ze kterého k mlžnému nebi stoupal dým. Praktikal odstrčil zástrčku těžkých dveří a s námahou je otevřel. West a Lorsen ho následovali do tmy uvnitř.

Po mrazivém vlhku venku působil žár uvnitř jako rána do tváře. Westa zaštípal do očí kousavý kouř a zaškrábal ho v krku. Ohlušující třeskot byl v tom úzkém prostoru děsivý. Měchy vrzaly a skřípaly, kladiva bušila do kovadlin a vystřikovala sprškyrozzlobených jisker a rudý, rozžhavený kov ve vodních nádržkách divoce syčel. Všude byli lidé, stísnění v nedostatečném prostoru, potili se, kašlali a hekali, prázdné tváře zpola zalité oranžovou září z pecí. Peklo a jeho ďáblové.

„Zastavte práci!“ zahulákal Lorsen. „Zastavte ji a seřaďte se!“

Shrbení muži pomalu odložili své nářadí a s kulháním se seřadili, zatímco čtyři nebo pět praktikalů je sledovalo ze stínu. Otrhaný, zlomený a ponížený zástup. Několik mužů mělo na zápěstí a na kotnících železné okovy. Nevypadali zrovna na to, že by mohli vyřešit Westovy problémy, ale neměl jinou možnost. Tohle bylo všechno, co bylo k mání.

„Máme návštěvu z venku. Povězte, co chcete, plukovníku.“

„Jsem plukovník West,“ zasípal, jak mu hlas v tom páchnoucím vzduchu selhal. „Dvanáct mil odtud je utábořeno deset tisíc vojáků pod velením korunního prince Ladisly. Potřebujeme kováře.“ West si odkašlal a pokusil se promluvit hlasitěji bez toho, aby si vykašlal plíce. „Kdo z vás dovede pracovat s kovem?“

Nikdo se neozval. Muži zírali na svoje odřené boty nebo na bosé nohy, jen tu a tam některý poočku pohlédl na zamračené praktikaly.

„Nemusíte se bát. Kdo dovede pracovat s kovem?“

„Já, pane.“ Z řady vystoupil muž a na kotnících mu zarachotily okovy. Byl vyhublý a šlachovitý, lehce sehnutý. Když mu na hlavu dopadlo světlo ze svítilny, West sebou trhl. Muž byl znetvořený ohyzdnými popáleninami. Jednu stranu jeho obličeje pokrývala změť nafialovělých jizev, které se prolínaly navzájem. Neměl žádné obočí a na lebce měl jen holé růžové skvrny. Druhá strana jeho obličeje byla jen o něco lepší. Ten muž měl sotva něco, co by

se dalo nazvat tváří. „Dovedu pracovat s kovadlinou a také jsem trochu vojančil, v Gurchulu.“

„Dobře,“ zamumlal West a snažil se spolknout své zděšení z mužova vzezření. „Tvoje jméno?“

„Pike.“

„Umějí to někteří tady z těch ostatních s kovem, Pikeu?“

Popálený muž se s řinčením ploužil podél řady a vytahoval z ní další muže za ramena, zatímco velitel, který tomu přihlížel, se mračil čím dál víc.

West si olízl suché rty. Bylo těžké uvěřit, že se v tak krátkém čase mohl dostat z takové zimy do takového horka, ale bylo to tak a on se cítil nepříjemně jako nikdy. „Potřebuju klíče k jejich poutům, inkvizitore.“

„Žádné nejsou. Okovy jsou napevno zkuté. Nepočítá se s tím, že by se někdy odstraňovaly, a já vám důrazně radím, abyste to nedělal. Mnozí z těchhle vězňů jsou nanejvýš nebezpeční a z vaší strany by bylo záhodné je sem vrátit, jakmile si zajistíte jiné řešení. Inkvizice není instituce, která tak snadno propouští.“ Nato se otočil a odkráčel pohovořit si s jedním z praktikalů.

Pike se přitočil k Westovi a vytáhl za loket dalšího vězně. „Promiňte, pane,“ zamumlal co nejtišeji. „Ale mohl byste najít nějakou práci i pro mou dceru?“

West pokrčil rameny a bylo mu to nepříjemné. Nejraději by je vzal všechny a vypálil tohle zatracené místo do základů, ale už takhle pokoušel štěstí až příliš. „To není dobrý nápad, žena mezi vojáky. To vůbec není dobrý nápad.“

„Je to lepší, než aby zůstala tady, pane. Nemůžu ji tu nechat samotnou. Může mi pomáhat u pece. Dokáže se pořádně rozmáchnout kladivem, když na to přijde. Je silná.“

Nevypadala silná. Spíš vychrtlá a rozedraná, kostnatou tvář umazanou od sazí a oleje. West by si ji klidně mohl splést s hochem. „Je mi líto, Pikeu, ale tam, kam jedeme, není lehké živobytí.“

Když se chtěl West otočit, popadla ho za rameno. „To tady není lehké živobytí.“ Její hlas ho překvapil. Byl měkký, hladký, vzdělaný. „Jmenuji se Cathil. Umím pracovat.“ West si ji prohlédl a už už se chystal ji ze sebe setřást, ale její výraz mu něco připomněl. Výraz bez bolesti, beze strachu. Prázdné oči, jako by byla mrtvá.

Ardee. S rozmazanou krví na tváři.

Westovi se zkřivil obličej. Ta vzpomínka byla jako rána, která se nechce zahojit. Vedro bylo nesnesitelné, každičká část jeho těla se svíjela nepohodlím a uniforma ho na vlhké kůži škrábala jako skelný papír. Musel z tohohle hrozného místa pryč.

Odvrátil se, oči ho pálily. „Ji také," vyštěkl.

Lorsen vyprskl. „Žertujete, plukovníku?"

„Věřte mi, že nemám na žerty náladu."

„Zruční chlapi jsou jedna věc. Umím si představit, že je potřebujete, ale nemohu dovolit, abyste si prostě vzal kteréhokoli vězně, který vám padne do oka –"

West se zlostně otočil, trpělivost mu právě došla. „Řekl jsem, že ji také!"

Pokud na velitele Westův vztek nějak zapůsobil, nedal to na sobě znát.

Hodnou chvíli tam jen stáli proti sobě a zírali na sebe, zatímco Westovi stékal po tváři pot a pod spánky mu zběsile tepala krev.

Pak Lorsen pomalu přikývl. „Ji také. Tak dobře. Nemohu vám bránit." Naklonil se k němu blíž. „Ale arcilektor se o tomhle dozví. Je sice daleko, a tak to možná bude chvíli trvat, ale dozví se o tom." Pak se naklonil ještě blíž a skoro šeptal Westovi do ucha. „Možná nás jednoho dne opět navštívíte, ale tentokrát už tady zůstanete. Třeba pak získáte malou lekci o tom, co je v trestaneckých koloniích správné, a co nesprávné. Budete na to mít spoustu času." Lorsen se odvrátil. „Teď si vemte mé vězně a jděte. Já musím napsat dopis."

Déšť

Jezal vždycky považoval pořádnou bouři za skvělou podívanou. Dešťové kapky, které bičovaly ulice, zdi a střechy Agriontu a zurčely z okapů. Něco, co mohl člověk s úsměvem sledovat skrze mokré okno, když seděl ve svém bytě, v teple a suchu. Něco, co mladé dámy občas překvapilo v parku, a ony hned kňouraly, protože se jim šaty lepily na vlhkou kůži, což byl docela vzrušující pohled. Něco, čím se člověk nechal smáčet, když se cestou z jednoho hostince do druhého bavil s přáteli a pak se sušil u praskajícího krbu s džbánkem horkého svařeného vína. Jezal míval déšť skoro stejně rád jako slunce.

Ale to bylo dřív.

Tady na pláních byly bouře něco úplně jiného. Nebyl to žádný trucovitý výbuch dětské zlosti, který je nejlépe ignorovat a on brzy přejde. Tohle bylo ledové a vražedné, nemilosrdné a nenávistné, záštiplné a neúprosné běsnění bouře a skutečnost, že nejbližší přístřeší, natožpak hostinec, je stovky mil daleko, byl najednou nějak mnohem palčivější. Déšť padal k zemi v celých provazech a zaléval nekonečné pláně a všechno, co na nich bylo, ledovou vodou. Obrovské kapky dopadaly Jezalovi na hlavu, jako kdyby po něm někdo vrhal kamení, bodaly ho do holých rukou, do ušních boltců a na zátylek. Voda mu crčela po vlasech a po obočí, řinula se mu po tvářích v celých proudech a pak dál do už tak promočeného límce. Ten déšť byl jako šedivá záclona halící krajinu, záclona, která smazává všechno, co leží dál než na sto kroků před vámi, i když tady samozřejmě člověk stejně neměl nic k vidění, ani před sebou, ani nikde jinde. Jezal se zachvěl a jednou rukou si přitáhl klopy kabátu těsněji k sobě. Marný pokus. Už tak byl promoklý až na kost. Ten zatracený obchodník v Adově ho ujišťoval, že tenhle kabát je zaručeně nepromokavý. Stál ho dost peněz a Jezal v něm tam v obchodě vypadal náramně, jako nějaký

neohrožený dobrodruh, ale švy začaly prosakovat prakticky ihned po dopadu prvních kapek. A teď, po několika hodinách deště, byl do posledního místečka tak promáčený, jako by v šatech vlezl do lázně, a mnohem, mnohem prochladlejší.

V botách mu šplouchala ledová voda, stehna měl rozedřená, jak se mu třela o promáčené kalhoty a promáčené sedlo při každém pohybu jeho nešťastného koně vrzalo a čvachtalo. Z nosu mu teklo, nosní dírky i rty měl celé rozbolavělé a mokré dlaně ho bolely tak, že sotva udržel otěže. A co bylo nejhorší, jeho prsní bradavky byly jako dva trýznivé body v moři nepohodlí. Celá tahle věc byla absolutně nesnesitelná.

„Kdy to skončí?“ zamumlal si hořce pod nos, schoulil ramena a toužebně zvedl oči k zachmuřenému nebi. Déšť ho pleskal do tváří, do úst, do očí. V tu chvíli se pojem štěstí vměstnal do představy suché košile. „To nemůžete něco udělat?“ zaúpěl na Bayaze.

„Co?“ vyštěkl na něj mág. Voda se mu řinula po obličeji a skapávala z ucouraných vousů. „Myslíš si, že mě to těší? Projíždět se ve svém věku plání uprostřed téhle zparchantělé bouře? Nebe nedělá žádné zvláštní výjimky, když jde o mágy, hochu, chčije na všechny stejně. Radím ti, aby ses s tím smířil a nechal sis svoje skuhrání pro sebe. Velcí vůdci musí snášet těžké časy spolu se svými lidmi, svými vojáky, svými podřízenými. Jedině tak si vydobudou jejich respekt. Velcí vůdci si nestěžují. Nikdy.“

„Tak ať táhnou k čertu,“ zabručel si Jezal pod nos. „A tenhle déšť také!“

„Ty tomuhle říkáš déšť?“ Devítiprsťák ho předejel se širokým úsměvem na ošklivé, hroudovité tváři. Jen chvíli po tom, co spadly první větší kapky, Jezal překvapeně sledoval, jak ze sebe Seveřan shodil nejprve svůj odřený kabát a pak i košili, sroloval je do voskovaného plátna a jel dál polonahý, jako by ani nevnímal, že mu voda stéká po rozložitých, zjizvených zádech, šťastný jako obrovský vepř, když se válí v blátě.

Takové chování Jezal nejprve pokládal za další neodpustitelný projev divošství a jen děkoval osudu, že ten primitiv měl alespoň tolik ohledů, že si nesundal kalhoty, ale když mu studený déšť pronikl pod kabát, už si nebyl tak jistý. Neuměl si představit, že by mu nahému byla menší zima nebo že by bez šatů mohl být o něco sušší, ale alespoň by se zbavil toho příšerného, nesnesitelného odírání od mokré látky. Devítiprsťák se na něj šklebil přes rameno,

jako by mu četl myšlenky. „To je jenom mrholení. Slunce nemůže svítit pořád. Musíš být realista!“

Jezal skřípal zuby. Jestli mu ještě jednou řekne, že musí být realista, probodne Devítiprsťáka svou krátkou ocelí. Zatracené polonahé zvíře. Jako by nestačilo, že musí pobývat, jíst a spát vedle takového troglodyta, ale být ještě nucen poslouchat jeho debilní rady byla urážka téměř nesnesitelná.

„Zatracený zbytečný primitiv,“ zavrčel si pro sebe.

„Až dojde k opravdovému boji, věř, že budeš rád, když ho budeš mít vedle sebe.“ Quai se na Jezala mračil z kozlíku rozvrzaného vozu. Kýval se zepředu dozadu, dlouhé vlasy deštěm přilepené k vyzáblým tvářím, a jak se mu bílá pleť celá leskla vlhkem, vypadal ještě bledší a neduživější než jindy.

„Ptal se tě někdo na tvůj názor?“

„Muž, který nechce slyšet názory jiných, by měl držet vlastní jazyk za zuby.“

Učedník kývl zmáčenou hlavou k Devítiprsťákovým zádům. „Tenhleten, to je Krvavá devítka, nejobávanější muž Severu. Zabil víc lidí než mor.“ Jezal se na Seveřana, který se ledabyle pohupoval v sedle, zamračil, chvíli o něm přemýšlel a pak se ušklíbl.

„Mně strach nenahání ani v nejmenším,“ řekl právě tak hlasitě, jako by mu nevadilo, že ho Devítiprsťák uslyší, a přece ne tak, aby ho doopravdy slyšel.

Quai si odfrkl. „Vsadím se, že jsi ještě nikdy ve vzteku netasil.“

„Můžu začít teď,“ zavrčel Jezal a nasadil ten co možná nejhrozivější výraz.

„Jak děsivé,“ uchichtl se učedník, znepokojivě lhostejný. „Ale jestli chceš vědět, kdo je tady ten zbytečný, no, řekl bych ti, kdo měl podle mě zůstat raději doma.“

„Cože? Ty –“

Jezal v sedle nadskočil, jak nebe náhle rozčísl zářivý blesk a nato další, hrozivě blízko. Paňáty blesku chňaply po vydutých břichách mraků a zavlnily se napříč temnotou nad hlavami poutníků. Šedivou plání se rozeznělo dlouhé zaburácení hromu, třesklo a zapraskalo ve větru. Když konečně doznělo, mokrý vůz se už odkodrcal a Jezalovi tak byla odepřena možnost odpovědět. „Zatracený idiotský učedník,“ zabručel a zamračil se na něj.

Nejdřív, když se začalo blýskat, snažil se Jezal utěšit představou, že do jeho společníků uhodí blesk. Bylo by zvláště příhodné, kdyby byl například Bayaz uškvařen na uhel ranou z nebes. Ale brzy z takové myšlenky začal propadat zoufalství, i když to byly jen jeho představy. Blesk by těžko zabil víc než jednoho z nich, a pokud k tomu mělo přece jen dojít, Jezal pomalu začínal doufat, že to bude on. Okamžik zářivého jasu a pak sladké zapomnění. Nejlaskavější únik z téhle noční můry.

Po zádech mu stekl potůček vody a pošimral ho na rozdrásané kůži. Hrozně rád by se tam poškrábal, ale věděl, že kdyby to udělal, jenom by vzbudil deset dalších svědivých míst mezi lopatkami a pod nimi, na všech těch místech, kam se dá prsty těžko dosáhnout. Zavřel oči a hlava mu pod vahou zoufalství pomalu klesla, až se mokrou bradou dotkl mokrých prsou.

Když ji naposledy viděl, také pršelo. Všechno si to pamatoval až bolestně jasně. Modřinu na její tváři, barvu jejích očí, její ústa s jedním koutkem povytaženým vzhůru. Stačilo na to jen pomyslet a už musel spolknout ten známý žmolek v krku. Ten žmolek, který polykal dvacetkrát za den. Každé ráno, když se probudil, to bylo první, na co pomyslel, a poslední, když si večer lehal na tvrdou zem. Kéž by tak teď mohl být zpátky u Ardee, v bezpečí a teple. Bylo by to jako splnění všech jeho snů.

Říkal si, jak dlouho asi bude čekat, zatímco se týdny vlečou a ona nedostala ani řádku. Třeba i teď denně píše dopisy do Anglandu, které on nikdy nedostane. Dopisy, ve kterých vyjadřuje své něžné city. Dopisy, v nichž zoufale touží po zprávách. Dopisy, které žadoní o odpověď. Teď se potvrdí všechna její nejhorší očekávání. Že byl jen nezodpovědný osel a lhář a že už na ni docela zapomněl, když přitom nic nemohlo být vzdálenější pravdě. Při tom pomyšlení samým zoufalstvím a beznadějí skřípal zuby, ale co měl dělat? Z téhle zničené, zatracené a nenáviděné pustiny nebylo jak poslat zprávu, ani kdyby ji mohl v tomhle lijáku nějak napsat. V duchu proklínal Bayaze i Devítiprsťáka, Chodce i Quaie. Proklínal Starou říši a proklínal tuhle nekonečnou pláň. Proklínal celou tu stupidní výpravu. Stalo se to jeho pravidelným rituálem.

Jezal si pomalu začínal uvědomovat, že život, který žil až doposud, byl poměrně bez překážek. Zdálo se skoro neuvěřitelné, že si někdy stěžoval, když měl kvůli šermu vstávat brzy ráno, když mu připadalo, že se hraním karet s poručíkem Brintem zahazuje,

nebo když byly jeho klobásky k snídani trochu převařené. Teď by nadšením skákal radostí, jen kdyby prostě přestalo pršet. Kašlal, popotahoval a utíral si rozbolavělý nos rozbolavělou rukou. Takhle, se vší tou vodou kolem, si alespoň nikdo nevšiml, že brečí.

Jenom Ferro vypadala, že ji déšť těší ještě míň než jeho. Tu a tam zablýskala očima na ty chčijící mraky, tvář svraštěnou nenávistí. Vlasy, které jí jindy trčely na všechny strany, měla přilepené k hlavě, vodou nasáklé šaty jí schlíple visely z vyhublých ramen a po zjizvené tváři jí stékala voda a skapávala z konečku špičatého nosu a špičaté brady dolů. Vypadala jako rozmrzelá kočka, která spadla do rybníka a jejíž tělo se najednou zdálo mít jen čtvrtinu původního objemu. Všechna hrozivost z ní opadla. Možná právě ženský hlas je to, co by mu mohlo pomoct vyhrabat se z tohoto stavu mysli, a Ferro byla jediná, kdo měl v okruhu sta mil se ženou alespoň něco společného.

Popohnal koně blíž a snažil se usmát. Ona k němu obrátila zamračený obličej. Jezal ke svému rozčarování zjistil, že takhle zblízka vypadala stejně hrozivě jako dřív. Už zapomněl na ty její oči. Žluté, ostré jako dýky, se zorničkami jako bodnutí jehly, zvláštní a znepokojivé. Najednou si přál, aby se k ní vůbec nebyl přiblížil, ale teď nemohl jen tak beze slova zase odjet.

„Vsadím se, že tam, odkud jsi, moc neprší, co?“

„Zavřeš tu svou podělanou chlebárnu, nebo ti mám ublížit?“

Jezal si odkašlal a mlčky nechal svého koně, aby zůstal o kus pozadu. „Čubka potrhlá,“ mumlal si pod nosem. Tak ať táhne k čertu a klidně si dál trpí. *On* není z těch, co hledají útěchu v sebelítosti. To vůbec není jeho styl.

* * *

Když k tomu místu dojeli, déšť konečně ustal, ale vzduch byl pořád těžký vláhou a nebe nad nimi hrálo neobvyklými barvami. Večerní slunce se růžově a oranžově prodíralo vířícími mraky a vrhalo na šedivou pláň strašidelné světlo.

Dva prázdné vozy byly převrácené na zadní stranu a další ležel na bok. Jedno kolo měl ulomené a pořád k němu byl ještě připřažený mrtvý kůň. Růžový jazyk mu volně visel z tlamy a ze zkrvaveného boku mu trčely dva ulomené šípy. Mrtvá těla byla

poházená všude kolem v uválené trávě jako panenky, které odhodilo zlostné dítě. Některá měla hluboké rány a zlámané údy, nebo z nich trčely šípy. Jedno mělo uťatou ruku až u ramene a z rány mu trčela zlomená kost jako z kýty u řezníka.

Všude kolem byly rozházené různé krámy, zlámané zbraně a odštípnuté kusy dřeva. Leželo tam několik rozkopnutých zavazadel, ze kterých byly vyrvané kusy šatstva, jež se povalovaly v cárech po mokré zemi. Proražené sudy a vyrabované, rozbité truhlice s vylámanými víky.

„Kupci," zabručel Devítiprsťák, když to viděl. „Takoví, za jaké se vydáváme my. Tady je vážně mizerný život."

Ferro se ušklíbla. „Kde není?"

Přes pláň se hnal ledový vítr a prodíral se skrz Jezalovy mokré šaty. Ještě nikdy předtím mrtvolu neviděl a tady jich leželo… kolik? Nejmíň tucet. V půli počítání začal mít trochu divný pocit.

Nikdo z ostatních nevypadal, že by ho to nějak vykolejilo, i když se dalo čekat, že jsou na násilí zvyklí. Ferro kradmým krokem obcházela těla, prohlížela si je a šťouchala do nich, dojatá asi jako hrobník při práci. Devítiprsťák se tvářil, jako by už viděl mnohem horší věci, a Jezal nepochyboval, že je to pravda a také že bezpochyby mnohem horší věci dělal. Bayaz i Chodec oba vypadali, že jim to dělá mírné starosti, ale ne větší, než kdyby narazili na neznámé koňské stopy. Quai se tvářil, jako by mu to bylo úplně jedno.

Jezalovi dělalo značné problémy vypadat, že je mu to stejně lhostejné jako ostatním. Nepřiznal by to, ale bylo mu víc, než jen trochu zle. Ta kůže: ochablá, nehybná a voskově bledá, posetá krůpějemi deště. Ty šaty: roztrhané a někdy úplně servané, chybějící boty nebo kabát, nebo dokonce košile. Ty rány. Rozšklebené a rudé. A podlitiny, modré a černé, a sečné rány a zející díry do masa.

Prudce se otočil v sedle, ohlédl se napravo i nalevo, ale všude to bylo stejné. Nebylo kam utéct, ani kdyby věděl, kterým směrem leží nejbližší osídlení. Byl jedním ze šestičlenné skupiny, a přece byl úplně sám. Byl v nekonečném otevřeném prostoru, a přece se cítil jako v pasti.

Jeden z mrtvých vypadal, jako by se díval přímo na něho. Bylo to značně znepokojující. Mladík byl sotva starší než Jezal, s pískovými vlasy a odstávajícíma ušima. Potřeboval se oholit, až na

to, že tady už na tom samozřejmě nezáleželo. Přes břicho se mu táhla rudá sečná rána. Obě zkrvavené ruce měl položené podél ní z obou stran, jako by je chtěl přitlačit k sobě a ránu zavřít. Uvnitř se mu vlhce leskly vnitřnosti a všechno to bylo ostře rudé. Jezal cítil, jak se mu zvedá žaludek. Už tak mu bylo slabo, protože toho ráno moc nesnědl. Ty zatracené suchary mu už lezly krkem a nemohl se ani podívat na břečky, které ostatní vyráběli. Odvrátil se od té nechutné scény, zavrtal oči do trávy a snažil se, aby to vypadalo, že hledá důležité stopy, zatímco se mu svíral a zvedal žaludek.

Chytil otěže, jak nejpevněji mohl, a nutil se polknout slinu, která se mu drala do úst. Je hrdým synem Spojeného království, zatraceně. A kromě toho, je šlechtic ze slavného rodu. A co víc, je důstojník královského vojska a zvítězil v soutěži. Zvracet při pohledu na trochu krve by znamenalo zostudit se před zraky téhle party bláznů a primitivů, a to nemohl za žádných okolností dopustit. Tady byla v sázce čest jeho národa. Upřeně se díval na mokrou zem, pevně tiskl zuby a nařizoval žaludku, aby se uklidnil. A ono to fungovalo! Zhluboka se nadechl nosem. Chladný, vlhký, uklidňující vzduch. Teď už se plně ovládal. Znovu se podíval na ostatní.

Ferro dřepěla na zemi, pravici zanořenou v zející ráně jedné z obětí skoro až po zápěstí. „Studený," zabručela na Devítiprsťáka. „Je mrtvý nejmíň od rána." Vytáhla ruku ven, prsty celé lepkavé od krve.

Jezal si vyklopil půlku snídaně na kabát ještě dřív, než se mu podařilo sklouznout dolů ze sedla. Dovrávoral o pár kroků dál, zhluboka se nadechl a znovu začal zvracet. Předklonil se, ruce opřel o kolena a plival obsah žaludku do trávy. Hrozně se mu točila hlava.

„Jsi v pořádku?"

Jezal zvedl oči a snažil se tvářit lhostejně, přestože mu od úst visela dlouhá hořká slina. „Asi jsem snědl něco špatného," zabručel a roztřesenou rukou si utřel nos a ústa. Sám musel uznat, že to byla ubohá výmluva.

Ale Devítiprsťák jen přikývl. „To bude nejspíš to maso dnes ráno. Také mi z něho bylo blbě." Předvedl jeden ze svých odpudivých úsměvů a podal Jezalovi měch s vodou. „Nejlepší je hodně pít. Vyplivuj to, ano?"

Jezal si lokl vody, vypláchl si ústa a vyplivl to. Přitom se díval, jak se Devítiprsťák vrací k mrtvolám, a mračil se. To bylo divné. Kdyby to přišlo od někoho jiného, mohlo by to vypadat skoro jako šlechetné gesto. Znovu se napil a začal se cítit líp. Vykročil, i když nejistě, ke svému koni a znovu se vyškrábal do sedla.

„Ať to byl kdokoli, byli dobře vyzbrojení a v přesile," říkala právě Ferro. „V trávě je spousta stop."

„Měli bychom být opatrní," řekl Jezal v naději, že se tak vloží do rozhovoru.

Bayaz se k němu prudce otočil. „Pořád bychom měli být opatrní! To není třeba připomínat! Jak daleko jsme od Darmia?"

Chodec zamžoural na nebe a pak se zadíval přes pláň. Olízl si prst a podržel ho vztyčený ve větru. „I pro muže mého nadání je těžké určit to přesně, když nevidím hvězdy. Asi padesát mil, nebo tak nějak."

„Brzy bychom měli odbočit z cesty."

„Copak my nebudeme přecházet řeku v Darmiu?"

„Ve městě vládne chaos. Obsadil ho Cabrian a nikoho nevpustí dovnitř. Nemůžeme to riskovat."

„No dobře. Takže Aostum. Vyhneme se Darmiu širokým obloukem a zamíříme na západ. Bude to trochu delší, ale –"

„Ne."

„Ne?"

„Most v Aostu byl stržen."

Chodec se zamračil. „Takže je pryč, co? Bůh opravdu rád zkouší své věrné. Pak bychom možná měli přebrodit Aos –"

„Ne," řekl znovu Bayaz. „Hodně pršelo a velká řeka je hluboká. Žádný z brodů nemůžeme použít."

Navigátor vypadal zmateně. „Vy jste samozřejmě můj zaměstnavatel a jako hrdý člen řádu navigátorů vždycky udělám, co bude v mých silách, abych uposlechl vašich příkazů, ale obávám se, že nyní nevidím jinou cestu. Pokud nemůžeme přejít řeku v Darmiu ani v Aostu, a nemůžeme ji ani přebrodit…"

„Je ještě jeden most."

„Ještě jeden?" Chodec chvíli vypadal trochu vyvedený z míry a pak náhle vytřeštil oči. „Nemyslíte snad –"

„Most v Aulcu pořád ještě stojí."

Všichni se chvíli dívali jeden na druhého a mračili se. „Myslel jsem, že jste říkal, že to místo bylo zničeno," řekl Devítiprsťák.

„Já slyšela, že je z něj pohřebiště," zamumlala Ferro.

„Myslel jsem, že jste říkal, že se na území několika mil v okruhu toho místa nikdo neodváží."

„Těžko bych si to vybral jako nejlepší variantu, ale jiná tu není. Dojdeme až k řece a půjdeme dál podél severního břehu až do Aulca," prohlásil Bayaz. Nikdo se nepohnul. Obzvlášť Chodec se tvářil naprosto zděšeně. „Jdeme!" vyštěkl Bayaz. „Není bezpečné, abychom se tu déle zdržovali." A s tím obrátil koně od mrtvých těl. Quai pokrčil rameny, švihl otěžemi a s rozkodrcaným vozem zamířil trávou za prvním z mágů. Chodec a Devítiprsťák vyjeli za ním a oba se ve zlé předtuše mračili.

Jezal zíral na těla, která stále ležela tak, jak je našli, s očima vyčítavě upřenýma k zachmuřenému nebi. „Neměli bychom je pohřbít?"

„Jestli chceš," zavrčela Ferro a jediným nenuceným pohybem se vyšvihla do sedla. „Třeba bys je mohl pohřbít pod zvratky."

Prokletá parta

Jeli. To bylo to, co dělali. To, co dělali celé dny. Nastávala zima a oni jeli a hledali Bethoda. Močály a lesy, kopce a údolí. Déšť a plískanice, mlha a sníh. Hledali stopy, že tudy prošel, a věděli, že žádné nenajdou. Podle Psího čumáka to byla jen spousta ztraceného času, ale jakmile už je jednou člověk takový blázen, že si řekne o práci, tak by měl asi udělat to, co se po něm chce.

„Zatraceně blbá práce, tohleto," vztekal se Dow a trhal, škubal a práskal otěžemi. Nikdy jízdu na koni dvakrát nemiloval. Byl raději, když mohl zůstat nohama pevně na zemi a ukázat na nepřítele prstem. „Marníme tu čas, sakra. Proč ses nechal navézt to tohodle podělaného průzkumu, Psí čumáku? Zatraceně blbá práce!"

„Někdo to udělat musí, ne? Teď mám alespoň koně."

„No to mě vážně těší!" vyštěkl Dow. „Tak ty máš koně!"

Psí čumák pokrčil rameny. „Lepší než jít pěšky."

„Lepší než jít pěšky, jo?" pošklebovał se Dow. „Tak teď jsi to zdůvodnil!"

„Dostal jsem nové kalhoty a to ostatní. A to nemluvím o teplém prádle. Už mi tak nefouká na koule."

Tul se té odpovědi zachechtal, ale Dow nevypadal, že by mu bylo dvakrát do smíchu. „Tak ono ti nefouká na koule, jo? Sakra, chlape, takhle jsme měli skončit? Zapomněl jsi, kdo jsme? Byl jsi Devítiprsťákův nejlepší kámoš! Vždyť jsi s ním přešel hory! Jsi s ním ve všech těch písních! Byl jsi průzkumníkem opravdových armád! Tisícům chlapů jsi ukazoval cestu a všichni šli, kam jsi jim řekl!"

„Však to pro zúčastněné nedopadlo zrovna šťastně," zavrčel Psí čumák, ale Dow už se pustil do Tula.

„A co ty, chlape? Tul Duru Hrom, nejsilnější bastard na Severu. Zápasil s medvědy a vyhrál, jak jsem slyšel. Samojediný jsi

dokázal udržet nepřítele, dokud se celý tvůj klan nedostal do bezpečí. Prý obr, deset stop vysoký, narozený za bouře a s břichem plným hromu. Tak co, ty obře? Jediné hromování, na které ses v poslední době zmohl, se ozývá, když sereš!“

„No a co?“ prskl Tul. „Jsi ty snad jiný? Chlapi šeptali, když měli vyslovit tvé jméno, protože se báli říct ho nahlas. Krčili se u ohně a nepouštěli zbraně z ruky, když si mysleli, že bys mohl být někde v okruhu deseti mil! Černý Dow, říkalo se o tobě, tichý a mazaný a nelítostný jako vlk! Zabil víc chlapů než zima a soucitu má ještě míň! A koho to, do prdele, teď zajímá, no? Časy se změnily a ty ses z toho kopce dokutálel stejně daleko jako my ostatní!“

Dow se jen zašklebil. „O tom právě mluvím, chlapi, o tom právě mluvím. Bývali jsme někdo, každý z nás. Velcí muži. Slavní muži. Obávaní muži. Vzpomínám si, jak mi bratr kdysi vyprávěl, že žádný chlap to s lukem nebo mečem neumí líp než Harding Mračňák, žádný na celém Severu. Zatraceně nejpevnější ruka v celém Kruhu světa! Co ty na to, Mračňáku?“

„Hm,“ řekl Mračňák.

Dow přikývl. „Moje řeč. Teď se na sebe podívejte. My jsme se neskutáleli z kopce, my jsme spadli ze zatraceného útesu! Copak nejsme těm Jižanům akorát za poskoky? Těm podělaným slečinkám v mužských kalhotách? Těm zatraceným salátožroutům s hubama plnýma keců a meči jako párátka?“

Psí čumák se neklidně zavrtěl v sedle. „Ten West ví, co dělá.“

„Ten West!“ ušklíbl se Dow. „Ten možná na rozdíl od ostatních pozná, kde má prdel a kde hubu, ale je měkký jako kus vepřového sádla, a ty to víš. Nemá v sobě vůbec žádné kosti! Nikdo z nich je nemá. Fakt by mě vůbec nepřekvapilo, kdyby půlka z nich nikdy žádnou bitvu ani nezahlédla. Myslíš, že proti Bethodovým karlům mají nějakou šanci?“ Drsně se zasmál. „To je snad vtip!“

„No, fakt je, že jsou to mizerní slaboši,“ zamumlal Tul a Psí čumák nemohl dost dobře nesouhlasit. „Půlka z nich je tak vyhladovělá, že ani neudrží zbraň, natož aby se s ní po někom pořádně rozmáchli – i kdyby věděli, jak na to. Všichni ti dobří šli na sever bojovat s Bethodem a nás tady nechali s těmihle vejškrabky.“

„Vejškrabky z kakáče, řekl bych. Co ty na to, Trojstrome?“ zavolal Dow. „Skálo z Uffrithu? Byl jsi třískou v Bethodově zadku

celého půl roku, hrdina pro každého chlapa na Severu! Rudd Trojstrom! Muž vytesaný z kamene! Muž, který se před nikým neskloní! Chcete čest? Chcete hrdost? Chcete vědět, jaký by měl muž být? Už nemusíte hledat, zatraceně! A kam se to všecko podělo, co? Jsme poskoci! Hledáme Bethoda v bažinách, když všichni vědí, že tam není! Práce pro malé haranty! To jsme ale měli štěstí, že nám ji svěřili, co?“

Trojstrom přitáhl koni otěže a pomalu ho obrátil. Seděl shrbený v sedle a vypadal unaveně, když se na Dowa dlouze zadíval. „Nastražte uši a alespoň jednou mě poslouchejte,“ řekl, „protože vám to nehodlám na každé míli znovu opakovat. Svět není takový, jaký bych ho chtěl mít, v žádném směru a v žádném smyslu. Devítiprsťák se vrátil do hlíny. Bethod se prohlásil králem Severu. Všude se rojí šankové a chystají se přejít hory. Už jsem došel hodně daleko a bojoval hodně dlouho a už jsem toho od vás slyšel zatraceně dost, aby mi to stačilo na celý život, a to všechno ve věku, kdy bych měl sedět na zadku s nohama nahoře a mít syny, aby se o mě starali. Takže jak vidíte, mám větší problémy, než že život není právě takový, jaký byste si ho přáli mít. Můžeš pořád dokola mlít o tom, co bylo, Dowe, jako nějaká stará ženská, co brečí, protože už jí kozy netrčí dopředu jako dřív, nebo můžeš zavřít tu svou podělanou klapačku a pomoct mi s tím něco udělat.“

Každému z nich se podíval do očí a Psí čumák se najednou trochu zastyděl, že o něm pochyboval. „A pokud jde o hledání Bethoda tam, kde není, no, Bethod nikdy nebyl z těch, co se objeví tam, kde je čekáš. Pověřili nás průzkumem, a tak je průzkum to, co hodlám udělat.“ Naklonil se v sedle blíž. „Takže jaké podělané ponaučení z toho plyne? Zavřete klapačky a mějte oči na stopkách.“ Otočil se a pobídl svého koně dál cestou mezi stromy.

Dow se zhluboka nadechl. „No tak jo, veliteli, tak jo. Já jen, že je to ostuda, to je všecko. To jsem chtěl říct. Je to ostuda.“

* * *

„Jsou tři,“ řekl Psí čumák. „Severani, určitě, ale těžko říct, z kterého kmene. Všechno nasvědčuje tomu, že tu zůstali, protože onemocněli. Řekl bych, že se snaží najít Bethoda.“

„Nejspíš,“ přikývl Tul. „To je teď dost v módě.“

„Jenom tři?“ zeptal se Trojstrom. „To se Bethodovi nepodobá, nechat tři chlapy, aby šli samotní celou cestu. Někde blízko musí být další.“

„Pojďme vyřídit ty tři,“ zavrčel Dow, „a zbytek si necháme na pak. Já jsem tady kvůli boji.“

„Jsi tady, protože jsem tě sem dotáhl,“ opáčil Trojstrom. „Ještě před hodinou ses chtěl vrátit.“

„Hm,“ řekl Mračňák.

„Můžeme je obejít, jestli je to nutné.“ Psí čumák ukázal na zmrzlé lesy. „Jsou tamhle nahoře na úbočí, mezi stromy. Bez potíží se jim vyhneme.“

Trojstrom vzhlédl k nebi, které růžově a šedivě prosvítalo větvemi, a zavrtěl hlavou. „Ne. Začíná ubývat světla, nechci je mít ve tmě za zády. Když už jsme tady a oni také, nejlíp bude se s nimi vypořádat rovnou. Zbraně.“ Dřepl si a ztlumil hlas. „Uděláme to takhle. Psí čumáku, obejdi je shora, tamhle nad úbočím. Až uslyšíš signál, vem si na starost toho vlevo. Posloucháš mě? Toho nalevo. A bude dobře, když nemineš.“

„Jo,“ přikývl Psí čumák. „Toho nalevo.“ Že by raději neměl minout, nebylo třeba dál rozebírat.

„Dowe, ty se tiše připlížíš a vezmeš si toho prostředního.“

„Prostředního,“ zavrčel Dow. „Už teď je po něm.“

„Poslední zbývá na tebe, Mračňáku.“ Mračňák kývl, aniž zvedl oči, a hadříkem si otíral luk. „Tak pěkně čistě, hoši. Nechci po tomhle někoho z vás dávat do hlíny. Tak na místa.“

Psí čumák si našel pěkné místo přímo nad Bethodovými zvědy a opatrně vyhlížel zpoza kmene stromu. Jako by to už nedělal stokrát, ale ani po stoprvé to nebylo o nic snazší. Nejspíš je to jen dobře. Když jdou věci příliš snadno, člověk pak dělá chyby.

Psí čumák Dowa vyhlížel, a tak se mu ho ve slábnoucím světle podařilo zahlédnout, jak se plíží křovím, oči upřené na svůj cíl. Už se dostal blízko, opravdu hodně blízko. Psí čumák založil šíp do tětivy a zamířil na muže vlevo. Dýchal pomalu, aby měl pevnou ruku. A tehdy si to uvědomil. Byl teď na opačné straně a ten, který byl vlevo, byl vlastně vpravo. Tak na kterého má vystřelit?

Potichu zaklel a snažil se vzpomenout si, jak to Trojstrom říkal. Obejdi je a vem si toho vlevo. Vůbec nejhorší by bylo neudělat nic, a tak zamířil na toho, co stál z jeho strany nalevo, a doufal v nejlepší.

Slyšel zdola, jak Trojstrom napodobil skřehotání lesního ptáka. Dow se připravil ke skoku. Psí čumák vypustil šíp. Trefil svého muže do zad stejně přesně, jako ho Mračňák trefil zepředu. Dow se mezitím ujal toho prostředního a probodl ho. Jeden ze zvědů zůstal nedotčený a teď se tvářil velice překvapeně.

„Do prdele," zašeptal Psí čumák.

„Pomoc!" stačil muž zaječet, než po něm Dow skočil. Váleli se v listí, vrčeli a mlátili do sebe. Dowova ruka se zvedla a zase prudce klesla, jednou, dvakrát, třikrát a pak Dow vstal, zablýskal očima mezi stromy a vypadal velice rozzlobeně. Psí čumák jen pokrčil rameny a vtom uslyšel něčí hlas, přímo za svými zády.

„Co je?"

Psí čumák ztuhl a krve by se v něm nedořezal. Další chlap, ve křoví, ani ne deset kroků od něj. Natáhl se pro šíp a založil ho do tětivy, opravdu tiše, a pak se pomalu otočil. Uviděl dva muže, ne jednoho, a oni zase uviděli jeho. Čumákův výraz zhořkl, jako by si lokl starého piva. Všichni tři na sebe zírali. Psí čumák namířil na toho většího a natáhl tětivu.

„Ne!" vykřikl muž. Šíp se mu zabodl do hrudi. Muž zasténal, zavrávoral a klesl na kolena. Psí čumák odhodil luk a sáhl po noži, ale než ho stačil vytáhnout, druhý muž se na něj vrhl. Ztěžka dopadli do křoví a začali se kutálet.

Světlo, tma, světlo, tma. Kutáleli se dolů úbočím, kopali, rvali se a mlátili do sebe. Psí čumák dostal ránu do hlavy a najednou ležel na zádech a zápasil s tím parchantem. Syčeli na sebe, ale nebyla to žádná skutečná slova, jen zvuky, jako když se rvou psi. Muž si uvolnil ruku a odněkud vytáhl nůž. Psí čumák mu chytil zápěstí, ještě než stačil bodnout.

Muž svíral nůž oběma rukama a celou vahou se snažil stlačit ho dolů. Psí čumák tlačil opačně, s oběma rukama na jeho zápěstí a vší silou, ale nestačilo to. Nůž pomalu klesal a přibližoval se k jeho obličeji. Šilhal po něm, na jeho lesknoucí se kovovou špičku ani ne stopu od svého nosu.

„Chcípni, ty parchante!" Nůž klesl o další palec níž. Psího čumáka pálily ramena, paže i ruce a už začínaly slábnout. Díval se muži do tváře. Na strniště na jeho bradě, žluté zuby a důlky po neštovicích na zahnutém nose, na vlasy, které mu zplihle visely podél tváře. Špička nože zacukala a přiblížila se. Psí čumák umíral a nedalo se s tím nic dělat.

Rána.

A tvář najednou zmizela. Psího čumáka zalila krev, horká a lepkavá a čpící. Mužovo tělo ochablo a on ho odstrčil. Krev měl v očích, v nose i v ústech. Vrávoravě vstal, zajíkl se, zakašlal a odplivl si.

„Dobrý, Psí čumáku. Jsi v pořádku.“ Tul. Musel k nim doběhnout, zatímco se rvali.

„Jo, ještě žiju,“ zašeptal Psí čumák, stejně jako to říkával Logen, když boj skončil. „Ještě žiju.“ Zatraceně, že to ale bylo o fous.

„Nemají zrovna nejlepší výbavu,“ řekl Dow a ukázal na tábořiště. Nad ohněm byl kotlík, kolem nějaké zbraně, ale jídlo skoro žádné. Ne dost na to, aby mohli být tady v lesích úplně sami.

„Možná zvědové,“ řekl Trojstrom. „Předvoj nějaké větší skupiny?“

„Nejspíš něco takového,“ souhlasil Dow.

Trojstrom položil ruku Psímu čumákovi na rameno. „Jsi v pořádku?“

Psí čumák si pořád ještě snažil setřít z obličeje krev. „Jo, řekl bych, že jo.“ Ještě se trochu třásl, ale to se spraví. „Asi jenom škrábance a drobné rány. Nic, na co by se umíralo.“

„To je dobře, protože si tě nemůžu dovolit ztratit. Co kdyby ses proplížil tamhle mezi těmi stromy a obhlédl okolí, než to tady trochu poklidíme? Zjisti, kdo byli ti parchanti a co tu hledali.“

„Dobrý nápad,“ řekl Psí čumák, zhluboka se nadechl a vydechl. „Dobrý nápad.“

* * *

„Zatraceně blbá práce, co, Dowe?“ zašeptal Trojstrom. „Práce pro malé haranty a máme štěstí, že nám ji svěřili, co? Co řekneš teď?“

„Možná jsem se spletl.“

„Hodně ses spletl,“ přisvědčil Psí čumák.

Pod nimi hořela na temném úbočí stovka ohňů, možná i víc než sto. Že jsou tam i lidé, nebylo třeba ani říkat. Většinou nevolníci, ne moc dobře vyzbrojení, ale také hodně karlů. Psí čumák viděl, jak se od hrotů jejich kopí, od drátěných košil a od hran štítů,

naleštěných a přichystaných k boji, odráží poslední denní světlo. Viděl, že jsou shromáždění kolem třepotajících se korouhví svých kmenových náčelníků. Kolem hodně korouhví. Tak dvaceti, možná i třiceti, na zběžný pohled. Psí čumák jich ještě nikdy neviděl pohromadě víc než deset.

„Největší armáda, jaká kdy opustila Sever," zamumlal.

„Jo," řekl Trojstrom. „Všichni bojují za Bethoda a nejsou ani pět dní jízdy od Jižanů." Ukázal dolů na jednu z korouhví. „To je korouhev Kůstky?"

„Je," zavrčel Dow a odplivl si do křoví. „To je zaručeně jeho znamení. Mám s tím bastardem nevyřízené účty."

„Tam dole se to nevyřízenými účty jen hemží," řekl Trojstrom. „Tamhle je korouhev Sněhobledého a Běloboků a tamhle u skal Crendela Bodáka. Mizerná cháska. Přidali se k Bethodovi skoro hned na začátku. Řekl bych, že si od té doby dost polepšili."

„A co tamhleti?" zeptal se Psí čumák a ukázal na korouhve, které nepoznával – na zlověstná znamení, samá kůže a kosti. Připadaly mu jako značky horalů. „Není tamhleto Crummock-i-Phailova korouhev?"

„Ne! Ten nikdy nepoklekl před Bethodem ani před nikým jiným. Ten blázen nejspíš pořád dřepí někde v těch svých horách a vyje na měsíc."

„Ledaže by ho Bethod dostal," zavrčel Dow.

Trojstrom zavrtěl hlavou. „Těžko. Tenhle Crummock je mazaný prevít. Roky si na tom svém Vrchu držel Bethoda od těla. Říká se, že se vyzná."

„Tak čí znaky to tedy jsou?" zeptal se Psí čumák.

„Nevím, mohly by patřit hochům z východu, za Crinnou. Tam žijí divní lidé. Poznáváš některou z těch korouhví, Mračňáku?"

„Jo," řekl Mračňák, ale víc už nedodal.

„Čerta starého záleží na tom, čí znamení to jsou," zavrčel Dow. „Jen se podívejte, kolik jich je. Vždyť je tam půlka podělaného Severu."

„A ta horší půlka," dodal Psí čumák. Díval se na Bethodovu korouhev uprostřed vojska. Rudý kruh namalovaný na černé kůži. Vypadala obrovská, široká jako lán; visela na vysokém borovém kůlu a divoce se zmítala ve větru. „Musí být radost ji tahat," zavrčel.

Dow se naklonil blíž. „Možná bychom se tam mohli vplížit, až bude tma," zašeptal. „Nenápadně se přikrást a Bethoda zapíchnout."

Dívali se jeden na druhého. Bylo to nesmírně riskantní, ale Psí čumák nepochyboval, že by to stálo za pokus. Nebyl mezi nimi ani jeden, který by netoužil poslat Bethoda zpátky do hlíny.

„Zapíchnout toho parchanta jako prase," zamumlal Tul a tvář se mu roztáhla v širokém úsměvu.

„Hm," zavrčel Mračňák.

„To už by stálo za to," sykl Dow. „To by alespoň byla pořádná práce!"

Psí čumák kývl a nespouštěl oči z ohňů. „To určitě." Ušlechtilý čin. Úkol pro slavné muže, jako jsou oni, nebo možná jakými bývali. A ty písně, které by se o tomhle činu zpívaly. Psímu čumákovi se při tom pomyšlení rozbušilo srdce a na rukou ho začala svrbět kůže, ale Trojstrom necítil ani jedno.

„Ne. Nemůžeme to riskovat. Musíme se vrátit a říct o tom Královským. Oznámit jim, že budeme mít hosty. Mizerné hosty, zato je jich hodně." Zatahal se za vousy a Psí čumák věděl, že se mu nelíbí, že se musí stáhnout. Nikomu z nich se to nelíbilo, ale chápali, že má pravdu, dokonce i Dow. Bylo tu velké riziko, že by se k Bethodovi vůbec nedostali, a i kdyby, nikdy už by se nedostali zpět.

„Musíme se vrátit," řekl Psí čumák.

„Pravda," přikývl Dow. „Musíme se vrátit. Ale je to škoda."

„Jo," řekl Trojstrom. „Věčná škoda."

Dlouhé stíny

„To mě vrať do hlíny.“

Ferro neřekla nic, ale poprvé ode dne, kdy ji Logen poznal, jí z tváře zmizel zamračený výraz. Vypadala uvolněně, ústa mírně pootevřená. Zato Luthar se šklebil jako blázen.

„Viděli jste někdy něco takového?“ snažil se překřičet hluk a ukazoval roztřesenou rukou před sebe.

„Nic podobného jako tohle neexistuje,“ řekl Bayaz.

Logen musel přiznat, že zpočátku nechápal, k čemu je všechen ten rozruch kolem překročení řeky. Některé větší řeky na Severu mohly představovat problém, zvlášť v nevhodném ročním období nebo když toho měl člověk hodně s sebou. Ale když nebyl most, našli jste si dobrý brod, ruce se zbraněmi zvedli nad hlavu a přebrodili se. Možná pak chvíli trvalo, než vám uschly boty, a museli jste být pořád ve střehu, jestli někde někdo nečíhá, ale jinak se nebylo třeba řek nějak zvlášť bát. A alespoň si člověk mohl doplnit měch s vodou.

Doplnit si ho v řece Aos by mohla být poněkud nebezpečná záležitost, zvlášť pokud byste neměli alespoň sto kroků dlouhý provaz.

Logen kdysi stál na útesu blízko Uffrithu a díval se, jak se vlny rozbíjejí o skály hluboko pod ním a jak se moře táhne do dálky, šedivé, zpěněné a nedozírné. Člověk cítil závrať, a také pokoru a strach. Když stál na okraji kaňonu téhle velké řeky, cítil něco hodně podobného. Rozdíl byl jen v tom, že tady asi po čtvrt míli vystupoval z vody další útes. Protější břeh, pokud se tak dá říkat kolmé skalní stěně.

Opatrně se přiblížil až k hraně útesu. Rýpl špičkou boty do měkké půdy a pohlédl dolů. To nebyl dobrý nápad. Rudá prsť, která držela pohromadě díky bílým travním kořenům, lehce

přečnívala přes skalnatý okraj a dál už byl jen rozeklaný útes, který se svažoval dolů téměř kolmo. A tam, hluboko pod nimi, do něj narážela zpěněná voda a vystřikovala do vzduchu obrovské chocholy třpytivé vodní tříště. Vzhůru stoupala oblaka vlhké mlhy, kterou Logen skoro cítil na tváři. Chomáče dlouhé trávy přiléhaly k puklinám a římsám skalní stěny a mezi nimi poletovali ptáci, stovky malých bílých ptáků. Logen tak tak, že v silném burácení řeky rozeznal jejich křik.

Myslel na to, jaké by to bylo spadnout do té řvoucí masy temné vody – jak by ho do sebe vtáhla a on by se v nich zmítal a vířil jako lístek v bouři. Polkl, opatrně poodstoupil dál od okraje skály a začal se rozhlížet kolem a hledat něco, čeho by se dalo přidržet. Připadal si malinký a lehoučký, jako by ho závan větru mohl snadno strhnout. Už skoro cítil, jak mu voda protéká botami, s tou svou nezadržitelnou, bouřlivou, kypící silou, a rozechvívá samu zem.

„Takže teď už chápeš, že most není tak špatný nápad!“ křikl mu Bayaz do ucha.

„Jak se dá přes něco takového most vůbec postavit?“

„V Aostu se řeka rozděluje na tři ramena a kaňon není zdaleka tak hluboký. Císařovi stavitelé vytvořili ostrůvky a postavili mosty z mnoha malých oblouků. I tak jim to trvalo celých dvanáct let. Most v Darmiu je dílem samotného Kanediase, byl to dar jeho bratru Juvensovi, z dob, kdy spolu ještě bývali zadobře. Přetíná řeku jediným obloukem. Nikdo dnes nedokáže říct, jak to Kanedias dokázal.“ Bayaz se otočil ke koním. „Sežeň ostatní, musíme pokračovat v cestě!“

Ferro už se vracela od břehu. „Tolik deště.“ Ohlédla se přes rameno, zamračila se a zavrtěla hlavou.

„Tam, odkud pocházíš, takové řeky nejsou, viď?“

„V Pustině je voda to nejcennější, co můžeš mít. Lidé se kvůli lahvi vody zabíjejí.“

„To tam ses narodila? V Pustině?“ Divné jméno pro nějaké místo, ale k ní se to hodilo.

„V Pustině se nikdo nerodí, růžovouši. Jen umírá.“

„Drsná země, co? Tak kde ses tedy narodila?“

Zamračila se. „Co se staráš?“

„Jen se snažím být přátelský.“

„Přátelství!“ ušklíbla se a prodrala se kolem něj ke koním.

„A co? To tu máš tolik přátel, že už nemůžeš potřebovat dalšího?“

Zastavila se, napůl otočená, a zadívala se na něj zúženýma očima. „Mí přátelé nikdy nevydrží dlouho, růžovouši.“

„To ti moji také ne, ale rád to risknu, jestli chceš.“

„Dobře,“ přikývla, ale v jejím výrazu nic přátelského nebylo. „Gurchové dobyli můj domov, když jsem byla ještě dítě, a ze mě udělali otroka. Ze všech dětí udělali otroky.“

„Otroky?“

„Ano, pitomče, otroky! Takové, co se kupují a prodávají jako maso u řezníka! Jsi něčí majetek a on si s tebou může dělat, co se mu zlíbí, jako s kozou nebo se psem nebo s plevelem ve své zahradě! Tohle jsi chtěl vědět, příteli?“

Logen se zamračil. „Na Severu takové zvyky nemáme.“

„Tss,“ sykla a opovržlivě se ušklíbla. „To máte štěstí, podělanci!“

* * *

Nad nimi se tyčily rozvaliny. Les popraskaných pilířů, labyrint rozdrolených zdí. Země byla posetá vypadlými kamennými bloky dlouhými jako dospělý muž. Okna budov se rozpadala a prázdné vstupní otvory zely jako otevřené rány. Nerovné černé obrysy trčely k plujícím oblakům jako řádka vylámaných obřích zubů.

„Co to bylo za město?“ zeptal se Luthar.

„Žádné město,“ řekl Bayaz. „V dobách největšího rozkvětu Starých časů, kdy byla moc císaře největší, byl tohle jeho zimní palác.“

„Tohle všechno?“ Logen se rozhlédl po rozlehlých troskách. „Dům jediného muže?“

„A ani tu nebydlel po celý rok. Většinu času zůstával dvůr v Aulcu. V zimě, když se z hor připlížil do údolí chladný sníh, se vladař se svou družinou stěhoval sem. Měl tu armádu stráží, sluhů, kuchařů, úředníků, šlechticů, dětí a manželek. Aby unikli studeným větrům, vydali se přes pláň a tady v prostorných síních, krásných zahradách a zlatých komnatách se na tři krátké měsíce usídlili.“ Bayaz potřásl holou hlavou. „V dobách dávno minulých, ještě před

válkou, se tohle město třpytilo jako mořská hladina pod vycházejícím sluncem.“

Luthar se ušklíbl. „Takže ho nejspíš Glustrod zboural.“

„Ne. Nedošlo k tomu v té válce, ale až v další, o mnoho let později. Ve válce, kterou vedl můj řád, po Juvensově smrti, proti jeho nejstaršímu bratrovi.“

„Kanediasovi,“ zamumlal Quai. „Mistru tvůrci.“

„Byla to válka stejně krutá, stejně strašná a nelítostná jako ta před ní. A bylo toho v ní ztraceno ještě víc. Nakonec i Juvens a Kanedias.“

„To nebyla šťastná rodina,“ zamumlal Logen.

„Ne,“ Bayaz upřel zamračený pohled na rozlehlé rozvaliny nad nimi. „Se smrtí tvůrce, posledního ze čtyř Euzových synů, Staré časy skončily. Zůstaly nám jen ruiny a hroby a legendy. Malí muži klečící ve stínech minulosti.“

Ferro se nadzvedla ve třmenech. „Tamhle jsou jezdci,“ zavrčela a upírala oči k obzoru. „Čtyřicet, možná víc.“

„Kde,“ vyhrkl Bayaz a zastínil si oči. „Já nic nevidím.“ Ani Logen nic neviděl. Jen vlající trávu a kupící se oblaka.

Chodec se zamračil. „Já nevidím žádné jezdce, a to jsem obdařen dokonalým zrakem. Však mi to často říkají –“

„Chcete čekat, až je uvidíte,“ sykla Ferro, „nebo se raději ztratíme, než oni uvidí nás?“

„Zajedeme do rozvalin,“ odsekl Bayaz přes rameno. „A počkáme, až přejedou. Malacusi! Obrať vůz!“

Rozvaliny zimního paláce byly plné stínů, nehybnosti a rozkladu. Mohutné ruiny se vypínaly do výše pokryté starým břečťanem a vlhkým mechem, potřísněné ptačím a netopýřím trusem. Teď si z tohoto místa udělala svůj palác zvířata. Z tisíce hnízd vysoko v prastarém zdivu prozpěvovali ptáci. Pavouci upředli v polorozpadlých dveřních otvorech velké, třpytivé sítě, ztěžklé lesklými kapkami rosy. Drobné ještěrky se vyhřívaly ve čtvercích světla na spadaném kamení, a když se k nim cestovatelé přiblížili, rychle odběhly pryč. Rachocení vozu na rozbité cestě, zvuky kroků a údery kopyt se odrážely ozvěnou od kluzkých kamenů.

Všude kapala nebo se řinula voda a žbluňkala v ukrytých tůňkách.

„Vem si tohle, růžovouši.“ Ferro strčila Logenovi do ruky svůj meč.

„Kam jdeš?“

„Ty čekej tady a zůstaň schovaný.“ Ukázala hlavou nahoru. „Já je budu vyhlížet odtamtud.“

Jako malý kluk se Logen nikdy nedostal dál než do lesů kolem vesnice. Jako mladý muž žil nějaký čas na Vysočině, aby si vyzkoušel život v horách. V zimě v Heonanu drželi horalé jedinou přístupovou cestu. Dokonce i Bethod si myslel, že se to jinudy obejít nedá. Ale Logen našel cestu po zmrzlé skále a rozhodl tak o výsledku bitvy. Ale tady neviděl způsob, jak by se mohl dostat nahoru. A pokud přece, potřeboval by k tomu hodinu nebo spíš dvě. Viděl jen srázy z naklánějících se kamenných bloků ztěžklých uhynulými popínavými rostlinami, převisy rozviklaných zdí, kluzkých mechem, které vypadaly, že se pod rychle uhánějícími mraky shýbají a houpají.

„Jak se ke všem čertům chceš dostat…“

Byla už na půl cesty k vršku jednoho ze sloupů. Nešplhala, spíš se posunovala jako hmyz, kladla jednu ruku přes druhou. Na vrcholku se na chvíli zastavila, našla nohám opěru, jakou potřebovala, a pak skočila. Nesla se vzduchem přímo nad Logenovou hlavou a přistála na stěně za ním. Lezla po ní jako pavouk a při tom mu do tváře shodila sprškou rozdrolené malty. Nahoře si dřepla a zamračila se na něj dolů. „Jenom se snaž nenadělat zbytečně moc hluku!“ sykla na něj a byla pryč.

„Viděli jste…“ zašeptal Logen, ale ostatní už zmizeli ve vlhkých stínech, a tak se rozběhl za nimi. Nijak netoužil zůstat v tomhle přerostlém hřbitově sám. Quai už se dokodrcal se svým vozem o kus dál a teď se o něj opíral vedle neklidných koní. První z mágů klečel kousek od něj v plevelu a dlaněmi otíral zdivo porostlé lišejníkem.

„Podívejte se na tohle,“ vydechl Bayaz, když se Logen snažil protáhnout kolem něj. „Na ty řezby. Mistrovské dílo z prastarého světa! Příběhy, poučení a varování z minulosti.“ Silnými prsty jemně přejížděl po rýhách v kameni. „Možná jsme po mnoha staletích první lidé, kteří to vidí!“

„Hmm,“ zabručel Logen a popotáhl.

„Podívejte se sem!“ Bayaz ukázal na stěnu. „Euz dává dary svým třem starším synům, zatímco Glustrod je pozoruje ze stínu. Zrození tří čistých odvětví magie. Není to mistrovské dílo?“

„Určitě.“

„A tady,“ zamumlal Bayaz, odkopl nějaký plevel a přesunul se k dalšímu, mechem porostlému bloku. „Glustrod zamýšlí zničit dílo svého bratra.“ Musel odtrhnout chomáč uhynulého břečťanu, aby se dostal k dalšímu. „Porušuje první zákon. Slyší hlasy z podsvětí, vidíte? Povolává démony a posílá je proti svým nepřátelům. A tady na tomhle kameni,“ zašeptal a odsunul vrstvu zvadlého svlačce, „podívejme se…“

„Glustrod něco kope,“ zašeptal Quai. „Kdo ví? Třeba na dalším uvidíme, jak nalezl, co hledal.“

„Hmm,“ zavrčel první z mágů a nechal svlačec dopadnout zpátky na stěnu. Jak vstával, vrhl na svého učedníka zamračený pohled. „Možná je někdy lepší nechat minulost ukrytou.“

Logen si odkašlal, sehnul se a rychle se protáhl pod nakloněným obloukem. Široký prostor před ním byl zaplněný nízkými sukovitými stromky vysazenými do řad, ale nyní už hodně přerostlými. Vysoký plevel a kopřivy, zahnědlé, skleslé a zetlelé po dlouhých deštích, se táhly podél mechem porostlých stěn do výšky pasu.

„Možná bych to neměl říkat zrovna já,“ ozval se Chodcův nadšený hlas, „ale někdo to říct musí! Moje nadání pro navigaci je jedinečné! Činí nad schopnostmi všech ostatních navigátorů, jako se hory zdvihají nad hlubokým údolím!“ Logen zamrkal, ale bylo to buď Bayazovo vztekání, nebo Chodcovo chvástání, což nebyl kdovíjaký výběr.

„Vedl jsem nás přes velkou pláň až k řece Aos, aniž bychom se odchýlili o jedinou míli!“ Navigátor přímo zářil a díval se na Logena a Luthara, jako by očekával, že ho zasypou chválou. „A bez jediné nehody, v zemi, která je považována za jedno z nejnebezpečnějších míst pod sluncem!“ Zamračil se. „Máme asi čtvrtinu naší impozantní cesty zdárně za sebou. Nejsem si jist, jestli vůbec dokážete docenit, jak velmi složitá věc to je. Přes jednotvárnou pláň, když podzim přechází v zimu, a dokonce bez hvězd, podle kterých bych se mohl orientovat!“ Potřásl hlavou. „Hm. Skutečným vrcholem mého úspěchu je ale toto opuštěné místo.“

Otočil se a vydal se k jednomu ze stromů. „Útočiště to sice není nejlepší, ale ty ovocné stromy jsou alespoň stále ještě plodné.“ Chodec si z nízko skloněné větve utrhl zelené jablko a začal je leštit o rukáv. „Není nad dobré jablko, a navíc z císařovy zahrady.“ Potutelně se usmál. „Zvláštní, viďte? Jak rostliny přežijí i ta největší díla lidských rukou.“

Luthar se posadil kousek dál na zřícenou sochu, vytáhl z pochvy delší ze svých dvou mečů a položil si jej na kolena. Ocel, jasná jako zrcadlo, se leskla, jak jí zamračeně otáčel v klíně, a pak si olízl prst a vyčistil nějakou neviditelnou skvrnku. Vytáhl brousek, plivl na něj a opatrně začal pracovat na dlouhém, tenkém ostří. Kov jemně zvonil, jak se po něm kámen pohyboval sem a tam. Ten zvuk byl skoro uklidňující, jako rituál známý od tisíce ohňů z Logenovy minulosti.

„Musíš to dělat?“ zeptal se bratr Chodec. „Ostřit, leštit, ostřit, leštit, ráno i večer. Bolí mě z toho hlava. Stejně jsi žádnou z nich ještě ani nepoužil. Až je jednou budeš potřebovat, nejspíš zjistíš, že jsi je zbrousil tak, že už z nich nic nezbylo.“ Zasmál se vlastnímu vtipu. „Co pak?“

Luthar se ani neobtěžoval vzhlédnout. „Proč se raději nesoustředíš na to, abys nás dostal přes tu zatracenou pláň a nechal starosti o meče těm, kdo jim rozumí?“ Logen se ušklíbl. Hádku mezi dvěma nejarogantnějšími muži, jaké kdy potkal, si určitě stálo za to vyslechnout.

„Pcha,“ ušklíbl se Chodec. „Tak mi někoho takového ukaž a já už se rád o zbraních víckrát nezmíním.“ Zvedl jablko k ústům, ale než se do něj mohl zakousnout, měl ruku prázdnou. Luthar se pohnul tak rychle, že se to skoro nedalo postřehnout, a nabodl jablko na lesknoucí se špičku svého meče. „Vrať mi to!“

Luthar vstal. „Jistě,“ sykl a setřásl ho ze špičky ostří zkušeným pohybem zápěstí. Než ho mohly Chodcovy natažené ruce chytit, Luthar vytasil z pochvy kratší čepel a mávl jí bleskurychle ve vzduchu. Navigátor se na okamžik ocitl v roli žongléra se dvěma nachlup stejnými půlkami jablka a pak mu obě upadly do bláta.

„Přestaň s tím pitomým předváděním!“ vyštěkl.

„Všichni jsme nebyli obdařeni tvou skromností,“ zabručel Luthar. Logen se tiše zasmál. Chodec se vrátil ke stromům hledat další jablko.

„Pěkný trik," podotkl Logen a zamířil trávou k místu, kde Luthar seděl. „S těmi svými párátky to umíš docela rychle."

Mladík skromně pokrčil rameny. „Už mi to říkali."

„Hmm." Sekat do jablka a sekat do lidí jsou dvě odlišné věci, ale rychlost mohla být dobrým začátkem. Logen se podíval na Feřin meč, otočil jej v rukou a pak ho vytáhl z dřevěné pochvy. Na jeho vkus to byla divná zbraň, jílec i čepel byly mírně zahnuté, čepel na konci širší než u jílce, naostřená jen na jedné straně, a vlastně ani neměla žádnou špičku. Švihl s ním párkrát ve vzduchu. Byla to zvláštní zbraň, těžká, spíš sekyra než meč.

„Divná věc," zamumlal Luthar.

Logen vyzkoušel palcem ostří. Jak po něm přejížděl, zdálo se mu drsné. „A přesto je ostré."

„Ty si svoje zbraně nikdy nebrousíš?"

Logen se zamračil. Měl za to, že sečteno dohromady musel strávit celé týdny života jenom broušením zbraní, které nosil. Každý večer, když byl na cestě, se muži po jídle sesedli a pracovali na své výzbroji. Ocel skřípala o kámen a blýskala se ve světle ohně. Broušení, čištění, leštění, utahování. Vlasy mohl mít slepené bahnem, kůži ztvrdlou starým potem, šaty prolezlé blechami, ale zbraně se vždycky musely blýskat jako měsíc v úplňku.

Uchopil chladnou rukojeť a vytáhl ze špinavé pochvy meč, který mu dal Bayaz. Ve srovnání s Lutharovými čepelemi vypadal ošklivý a pomalý, a když na to přijde, tak i s Feřinou. Těžká, šedivá ocel se skoro neleskla. Otočil meč v ruce. Blízko jílce se zatřpytilo jediné stříbrné písmeno. Kanediasův znak.

„Nevím, jak je to možné, ale on ostřit nepotřebuje. Zkoušel jsem to, ze začátku, ale jediné, čeho jsem dosáhl, bylo, že jsem odřel kámen."

Chodec se vytáhl do koruny jednoho ze stromů a přelézal po silné větvi k jablku, které viselo mimo jeho dosah, skoro až na jejím konci. „Jestli vás zajímá, co si o tom myslím já," zabručel, „tak zbraně se vždy podobají svým majitelům. Kapitán Luthar – lesklý a hezký na pohled, ale nikdy nepoužitý v boji. Ta ženská Maldžinn – ostrá a zlověstná, že z ní jednomu běhá mráz po zádech. Seveřan Devítiprsťák – těžký, pevný, pomalý a prostý. Ha!" zachechtal se a pomalu se přitáhl o další kousek po větvi. „Dokonale příhodná metafora! Hrát si se slovy, to bylo vždycky jedno z mých mnohých pozoruhodných –"

Logen zavrčel, rozmáchl se mečem nad hlavou a sekl. Zbraň se zakousla do větve v místě, kde se oddělovala od kmene. Čistý řez, téměř až na druhou stranu. Což naprosto stačilo k tomu, aby Chodcova váha odlomila zbytek a celá větev i s navigátorem se zřítila dolů do trávy. „Bylo to pro tebe dost pomalé a prosté?“

Luthar, který mezitím začal brousit svůj kratší meč, vyprskl smíchy a Logen se rozesmál také. Smát se s někým je dobrý krok kupředu. Nejdřív přijde smích, pak respekt a nakonec důvěra.

„Dobrý bože!“ křikl Chodec a snažil se vyškrábat zpod větve. „Copak se člověk nemůže najíst, aniž by ho pořád někdo rušil?“

„Ostrý je tedy dost,“ chechtal se Luthar. „O tom není pochyb.“

Logen potěžkal meč v ruce. „Jo, tenhle Kanedias věděl, jak vyrobit zbraň, to je fakt.“

„Výroba zbraní, to bylo přesně to, co Kanedias dělal nejlépe.“ Bayaz prošel drolící se klenbou do zarostlého sadu. „Byl to koneckonců mistr tvůrce. Zbraň, kterou držíš, je jednou z úplně posledních, které udělal. Ukul ji, aby mohla být použita v boji proti jeho bratrům.“

„Bratři,“ ušklíbl se Luthar. „Vím přesně, jak mu bylo. Vždycky se něco vyskytne. Obvykle nějaká ženská, alespoň podle mých zkušeností.“ Naposledy přejel svůj kratší meč brusným kamenem. „A když jde o ženské, mám já vždycky navrch.“

„Opravdu?“ ušklíbl se Bayaz. „Vlastně v tom skutečně byla žena, ale ne tak, jak si ty myslíš.“

Luthar se nepříjemně ušklíbl. „Jak jinak to s ženou může být? Pokud chceš vědět, co si myslím já – ou!“ Na rameni kabátu mu přistál kus ptačího trusu a rozprskl mu na vlasy, tvář a nově nablýskanou zbraň spršku černých a šedivých drobků. „Co to…?“ Zvedl se ze svého sedátka a vzhlédl ke stěně nad sebou. Na jejím vršku dřepěla Ferro a utírala si ruce o trs břečťanu. Proti jasně modrému nebi se to dalo těžko rozpoznat, ale Logenovi připadalo, že na její tváři zahlédl náznak úsměvu.

Zato Luthar se určitě nesmál. „Ty zatracená bláznivá čubko!“ zaječel, seškrábl si z kabátu bílý poklad a mrštil jím na zeď. „Banda podělaných divochů!“ A na to se zlostně otočil a prošel pod zborcenou klenbou.

Smích je jedna věc, ale než se dostaví respekt, může to ještě chvíli trvat, pomyslel si Logen.

„Pro případ, že by to někoho z vás růžovoušů zajímalo,“ zavolala Ferro, „tak ti jezdci už jsou pryč.“

„Kterým směrem jeli?“ zeptal se Bayaz.

„K východu, tam, odkud jsme přišli my. A měli naspěch.“

„Hledali nás?“

„Kdo ví? Mně se nesvěřili. Ale jestli nás hledají, tak nejspíš najdou naše stopy.“

Mág se zamračil. „Pak bys měla raději slézt dolů. Musíme vyrazit.“ Na okamžik se zamyslel. „A snaž se neházet další trus!“

A nyní… moje zlato

Sandovi dan Glokta,
představenému Dagosky, pouze pro jeho oči

Velice mne znepokojilo, když jsem zjistil, že si myslíš, že se ti nedostává mužů i peněz.

Pokud jde o vojáky, musíš si vystačit s tím, co máš nebo co si můžeš sám opatřit. Jak jsi si jistě velmi dobře vědom, převážná většina našich sil je vázána v Anglandu. Bohužel ty, které zbyly, nanejvýš zaměstnává poněkud vzpurná nálada mezi rolníky v Midderlandu.

Co se týče finančních prostředků, obávám se, že nemáme žádné k dispozici. Příště už o ně nežádej. Radím ti vymáčknout, co můžeš, z Cechu obchodníků s kořením, z domorodců a z kohokoli, kdo se naskytne. Musíš si vypůjčit a vystačit si sám, Glokto. Prokaž svou vynalézavost, která tě tak proslavila v kantské válce.

Věřím, že mě nezklameš.

Sult
arcilektor inkvizice Jeho Veličenstva

„Všechno pokračuje tím nejrychlejším tempem, představený, mohu-li to tak říci. Poté co byly otevřeny brány do Horního města, se výkonnost domorodců ztrojnásobila! Příkop už je vyhlouben pod úroveň hladiny moře přes celou šířku šíje a každým dnem se ještě prohlubuje! Slanou vodu drží jen nízké přehrady na obou koncích a vše je připraveno, aby byl na váš rozkaz zatopen!“ Vissbruck se posadil, na tučné tváři šťastný úsměv. *Úplně jako by celá ta věc byla jeho nápad.*

V Horním městě začínaly ranní zpěvy. Zvláštní lkaní, které se neslo z vížek velkého chrámu nad celou Dagoskou, do každého domu, dokonce i sem, do přijímací síně v citadele. *Kahdia svolává svůj lid k modlitbě.*

Vurms při tom zvuku ohrnul rty. „To už je zase jejich čas? Zatracení domorodci a ta jejich hloupá pověrčivost! Nikdy jsme jim neměli dovolit, aby se vrátili do toho svého chrámu! Zatracené žalozpěvy, bolí mě z nich hlava!“

Už jen pro tohle to stálo za to. Glokta se ušklíbl. „Pokud to udělá radost Kahdiovi, tak se s vaším bolením hlavy smířím. Ať se vám to líbí, nebo ne, my domorodce potřebujeme a domorodci mají rádi zpěv. Radím vám, abyste si na ně zvykal. Nebo si zabalte hlavu do přikrývky.“

Vissbruck se opřel o opěradlo židle a poslouchal, jak Vurms bručí. „Musím připustit, že mi ten zvuk připadá docela uklidňující, a nedá se popřít, že ústupek tady představeného vůči domorodcům na ně měl pozoruhodný vliv. S jejich pomocí jsme opravili vnější hradby, vyměnili brány a konstrukce lešení už je téměř rozebraná. Získali jsme kámen na nové ochozy, ale, ehm – a tady máme problém – zedníci odmítají dál pracovat, dokud nedostanou zaplaceno. Mí vojáci dostávají jen čtvrtinu mzdy a jejich morálka je špatná. Dluhy začínají být problém, představený.“

„To bych řekl, že jsou problém,“ zabručel Vurms zlostně. „Zásobárny jsou skoro plné a v Dolním městě jsme vykopali dvě nové studny, což nebylo zrovna levné, ale moje fondy jsou zcela vyčerpány. Kupci s obilím už mi jdou po krku!“ *Ale vsadím se, že určitě ne s takovým zanícením, s jakým jdou všichni zatracení kupci ve městě po tom mém.* „Kvůli tomu jejich dotírání už skoro nemůžu vystrčit nos. Má pověst je ohrožena, představený!“

Jako kdybych neměl větší starosti než pověst tohohle tupce. „Kolik dlužíme?“

Vurms se zamračil. „Za jídlo, vodu a základní vybavení ne míň než sto tisíc.“ *Sto tisíc? Cech obchodníků s kořením miluje vydělávání peněz, ale ukrutně nenávidí, když je má utratit. Eiderová nesežene ani polovinu, a to ani kdyby se o to skutečně chtěla pokusit.*

„A co vy, generále?“

„Suma za najaté žoldáky, za hloubení příkopu, za opravy hradeb, za další zbraně, výzbroj, střelivo…“ Vissbruck nafoukl a splaskl tváře. „Všechno dohromady to vychází skoro na čtyři sta tisíc marek.“

Glokta měl co dělat, aby se neudusil vlastním jazykem. *Půl milionu? To je víc než celé jmění. Pochybuji, že by Sult mohl tolik*

sehnat, i kdyby chtěl. A on nechce. Muži odjakživa umírají pro peníze, které byly jen nepatrným zlomkem této částky. „Snažte se pokračovat, jak můžete. Slibujte hory doly. Peníze už jsou na cestě, ujišťuji vás.“

Generál se snažil volit vhodná slova. „Já dělám, co můžu, ale lidé začínají pochybovat, zda vůbec dostanou zaplaceno.“

Vurms byl mnohem přímější. „Nikdo nám už nevěří. Bez peněz nemůžeme nic dělat.“

* * *

„Nic,“ zavrčel Severard. Frost pomalu zavrtěl hlavou.

Glokta si promnul bolavé oči. „Představený inkvizice zmizí a nezůstane po něm ani stopa. Večer se vrací do svých pokojů. Dveře jsou zamčené. Ráno nikdo neotevírá. Sluhové vyrazí dveře a za nimi…“ *Nic.* „V posteli někdo spal, ale nikde žádné tělo. Ani nejmenší stopa po nějakém zápase.“

„Nic,“ zamumlal Severard.

„Co my víme? Davoust měl podezření na spiknutí uvnitř města, na zrádce, který chce odevzdat Dagosku do rukou Gurchů. Věřil, že je v tom zapletený některý z členů správní rady. Vypadá to, že zjistil totožnost oné osoby a byl nějak umlčen.“

„Ale kdo ho umlčel?“

Musíme začít z opačného konce. „Když nemůžeme zjistit, kdo je náš zrádce, musíme ho přimět, aby k nám přišel sám. Pokud se ten, kdo chce pomoct Gurchům, snaží dostat dovnitř, stačí, když se nám podaří udržet ho venku. Dřív nebo později se sám ukáže.“

„Uichkanchní,“ zamumlal Frost. *Ovšemže je to riskantní, zvlášť pro nového představeného inkvizice v Dagosce, ale nemáme na vybranou.*

„Takže počkáme?“ zeptal se Severard.

„Počkáme a budeme se spoléhat na naši obranyschopnost. A krom toho se pokusíme sehnat nějaké peníze. Máš nějakou hotovost, Severarde?“

„Měl jsem. Dal jsem to jedné holce, dole v chudinské čtvrti.“

„Och. Škoda.“

„Ani ne, šuká jako divá. Rozhodně bych ji doporučil, kdybyste měl zájem.“

Glokta sebou trhl, jak mu křuplo v koleni. „Vskutku rozkošná historka, Severarde. Nemyslel jsem si, že jsi tak romantický. Byl bych o tom složil píseň, kdybych nebyl právě na mizině.“

„Mohl bych se poptat kolem. O jaké sumě to mluvíme?“

„Ó, nijak zvlášť velké. Řekněme, že tak o půl milionu marek.“

Praktikal vytřeštil oči. Zalovil v kapse, chvíli se v ní hrabal, pak vytáhl ruku a otevřel ji. Na dlani mu zasvítilo pár měděných mincí.

„Dvanáct měďáků,“ řekl. „Dvanáct měďáků je všechno, co můžu dát.“

* * *

„Dvanáct tisíc je všechno, co můžu dát,“ řekla představená Carlot dan Eider. *Sotva víc než drobty z celkového rozpočtu.* „Můj cech začíná být nervózní, obchody nejdou moc dobře, převážná většina našich prostředků je vázána v nejrůznějších obchodních spekulacích. Ani já nemám mnoho volných prostředků.“

Věřím, že máš mnohem víc než dvanáct tisíc, ale co na tom sejde? Pochybuju, že dokonce i ty máš stranou půl milionu. Taková částka by se patrně nesehnala ani v celém městě. „Jeden by skoro uvěřil, že mě nemají rádi.“

Ušklíbla se. „Když jste je vyhnal z chrámu? Vyzbrojil domorodce? A pak žádáte o peníze? Možná by bylo správné přiznat, že teď nejste právě jejich oblíbencem.“

„Možná by bylo správné přiznat, že mi jdou po krku.“ *A nepochybují o tom, že velice náruživě.*

„Snad, ale prozatím jsem je, myslím, dokázala alespoň přesvědčit, že chcete pro město to nejlepší.“ Chvíli se na něj upřeně dívala. „Chcete pro město to nejlepší, viďte?“

„Pokud je vaší prioritou ubránit se Gurchům.“ *Je to vaše priorita, viďte?* „I když víc peněz by neškodilo.“

„Víc peněz nikdy neuškodí, ale to je právě problém obchodníků. Mnohem raději je vydělávají, než utrácejí, i když by to bylo v jejich nejlepším zájmu.“ Zhluboka si povzdechla, poklepala nehty na rukou o desku stolu a pak pohlédla na své ruce. Vypadala, jako by se na chvíli nad něčím zamyslela, a pak si začala z prstů stahovat prsteny. Když je měla konečně všechny dole, hodila je do skříňky s mincemi, která stála vedle ní.

Glokta se zamračil. „Působivé gesto, představená, ale já bych nemohl dost dobře –“

„Trvám na tom,“ řekla, odepjala si těžký náhrdelník a odhodila ho do skříňky. „Jestli zachráníte město, vždycky si mohu opatřit jiné. A stejně by mi k ničemu nebyly, až by je Gurchové rvali z mého mrtvého těla, nemyslíte?“ Sundala si ze zápěstí těžké náramky ze žlutého zlata, hustě posázené zelenými kameny. Se zařinčením dopadly mezi ostatní. „Vezměte si ty šperky, než si to rozmyslím. Muž, ztracený v poušti, musí vzít zavděk vodou…“

„…která se nabízí, bez ohledu na to, od koho přichází. Totéž mi řekl Kahdia.“

„Kahdia je moudrý muž.“

„To ano. Děkuji vám za vaši velkorysost, představená.“ Glokta přiklopil víko skříňky.

„To je to nejmenší, co mohu udělat.“ Vstala se židle a přešla ke dveřím. Její sandály zašustily na koberci. „Brzy se opět uvidíme.“

* * *

„Říká, že s vámi musí mluvit hned.“

„Jak se jmenuje, Šikel?“

„Mauthis. Bankéř.“

Další věřitel se přichází dožadovat svých peněz. Dřív nebo později jich budu muset pár zatknout. To bude konec mého malého, drahého dobrodružství, ale skoro bych řekl, že to bude stát za to, vidět, jak se budou tvářit. Glokta bezmocně pokrčil rameny. „Pošli ho dál.“

Byl to vysoký muž středního věku a jeho vyzáblost působila skoro chorobně. Měl prázdnou tvář a propadlé oči. V jeho pohybech byla přísná preciznost a v pohledu vyrovnaný chlad. *Jako by měřil hodnotu všeho, nač se podívá, ve stříbrných markách. Včetně mě.*

„Mé jméno je Mauthis.“

„Byl jsem informován, ale obávám se, že v současné době nemám k dispozici žádné prostředky.“ *Pokud nepočítáš Severardových dvanáct měďáků.* „Dluh, který má město ve vaší bance, bude muset počkat. Dlouho už to trvat nebude, ujišťuji vás.“

Jen dokud nevyschne moře, nezřítí se nebe a démoni si nezačnou vykračovat po zemi.

Mauthis se usmál. *Pokud se to dá tak nazvat. Úhledné, dokonalé a naprosto neradostné zakřivení úst.* „Vy mi nerozumíte, představený Glokto. Nepřišel jsem kvůli úhradě dluhu. Už sedm let mám výsadní právo jednat jako první zástupce bankovního domu Valint a Balk tady v Dagosce."

Glokta se nejdřív zarazil a pak se pokusil, aby to znělo lhostejně. „Valint a Balk, říkáte? Vaše banka financuje Cech obchodníků s plátnem, jestli se nemýlím."

„Měli jsme obchodní vztahy s tímto cechem před tím, než tak nešťastně upadl v nemilost." *To bych řekl, že jste měli. Vlastnili jste je, od základů.* „Ale my máme obchodní vztahy s mnoha cechy a společnostmi, jinými bankami i jednotlivci, velkými i malými. Dnes mám obchodní vztahy s vámi."

„Obchodní styk jaké povahy?"

Mauthis se otočil ke dveřím a luskl prstem. Dovnitř vešli dva rozložití domorodci. Potili se, reptali a funěli pod tíhou obrovské skříňky: truhlice z leštěného černého dřeva, zajištěné pásky z lesklé oceli a těžkým zámkem. Opatrně ji položili na drahý koberec, utřeli si pot z čela a odloudali se, odkud přišli, zatímco je Glokta sledoval zamračeným pohledem. *Co tohle znamená?* Mauthis vytáhl z kapsy klíč a otočil jím v zámku. Naklonil se a zvedl víko truhly. Odstoupil, což byl jeden opatrný a precizní pohyb, a nechal Gloktu, aby se podíval na její obsah.

„Sto padesát tisíc marek ve stříbře."

Glokta zamrkal. *Tak a je to tady.* Mince se blýskaly a zářily ve večerním světle. Ploché, kulaté, stříbrné, pětimarkové mince. Žádná cinkající hromada, žádná neuspořádaná kupa. Pěkně srovnané komínky, které držely hezky na svém místě díky dřevěným zarážkám. *Stejně úhledné a uspořádané jako Mauthis sám.*

Dva nosiči se s těžkým oddechováním vraceli zpátky do síně a mezi sebou vlekli druhou truhlici, trochu menší, než byla ta první. Postavili ji na zem a odkráčeli pryč. Ani se nepodívali na jmění, které se jim blýskalo přímo před očima.

Mauthis odemkl druhou skříňku stejným klíčem, zvedl víko a ustoupil stranou. „Tři sta padesát tisíc marek ve zlatě."

Glokta věděl, že má ústa dokořán, ale nedokázal je zavřít. Jasné, čisté, zlaté, žlutě svítící penízky. Zdálo se, že všechno to bohatství vydává teplo jako hořící hranice dříví. Škubalo s ním, táhlo ho a vábilo k sobě. A on opravdu udělal jeden váhavý krok směrem k truhlicím a pak se zastavil. Úžasně velké, zlaté padesátimarkové mince. Úhledné, dokonale srovnané, přesně jako ty předtím. *Většina lidí za celý život takové mince ani nespatří. A jen velmi málo lidí jich kdy spatři tolik pohromadě.*

Mauthis sáhl do kabátu a vytáhl ploché kožené pouzdro. Opatrně ho položil na stůl a rozložil ho: jednou, dvakrát, třikrát.

„Půl milionu marek ve vybroušených kamenech."

Ležely tam, na měkké, černé kůži na tvrdé desce stolu, a zářily všemi barvami světa. Asi dvě velké hrsti mnohobarevných, blýskavých kamínků. Glokta na ně němě zíral a sál si dásně. *Šperky představené Eiderové najednou vypadají poněkud komicky.*

„Abych se vyjádřil úplně přesně, mými nadřízenými mi bylo uloženo vyplatit vám, Sande dan Glokta, představený Dagosky, sumu přesně jednoho milionu marek."

Rozbalil hrubý kus papíru. „Tady se podepište."

Glokta zíral z jedné truhlice na druhou a zase zpátky. Levé oko mu divoce zaškubalo. „Proč?"

„Abyste potvrdil, že jste peníze převzal."

Glokta se skoro zasmál. „Ne tohle! Proč ty peníze?" Mávl rukou po tom všem. „Proč tohle všechno?"

„Zdálo by se, že mí představení sdílejí váš zájem o to, aby Dagoska nepadla do rukou Gurchů. Nic víc vám nemohu říct."

„Nemůžete, nebo nechcete?"

„Nemohu. Nechci."

Glokta se zamračil. Na drahé kameny, na stříbro a na zlato. V noze mu tupě pulzovalo. *Všechno, co jsem chtěl, a ještě mnohem víc. Ale banky se nestávají bankami tím, že se zbavují peněz.* „Pokud je to půjčka, jaký bude úrok?"

Mauthis znovu předvedl svůj ledový úsměv. „Mí zaměstnavatelé by to raději nazývali příspěvkem na obranu města. Je tu však jedna podmínka."

„A jaká?"

„Může se stát, že představitelé bankovního domu Valint a Balk po vás v budoucnu budou žádat jistou… laskavost. Mí

zaměstnavatelé chovají velkou naději, že pokud a nebo když ten čas nastane, nezklamete je.“

Laskavost za jeden milion marek. A já se nechám ovládat tou nejpodezřelejší organizací. Organizací, jejíž motivy jsem ještě ani nezačal chápat. Organizací, které ještě nedávno velmi vážně hrozilo vyšetřování z velezrady. Ale jaké mám jiné možnosti? Bez peněz je město ztracené a já jsem vyřízený. Potřebuju zázrak a tady ho mám, blýská se přede mnou. Člověk ztracený v poušti musí vzít zavděk vodou, která se nabízí…

Mauthis postrčil dokument po desce stolu. Několik odstavců úhledného písma a místo pro podpis. *Pro můj podpis. Vypadá skoro jako listina s doznáním. A vězni vždycky svoje doznání podepisují. Nabízí se jim obvykle v době, kdy nemají na vybranou.*

Glokta se natáhl pro pero, namočil ho do inkoustu a na určené místo napsal své jméno.

„Tím je naše dohoda uzavřena.“ Mauthis svinul listinu, přesně a hladce. Opatrně ji vsunul do kapsy kabátu. „Mí spolupracovníci a já dnes večer odplouváme z Dagosky.“ *Tak obrovskou sumou přispět na věc a tak velice málo v ni věřit.* „Valint a Balk zavírají zdejší pobočku, ale možná se setkáme v Adově, až se tahle nešťastná záležitost s Gurchy vyřeší.“ Muž se naposledy usmál svým mechanickým úsměvem. „Neutraťte je všechny najednou.“ A na to se otočil na patě a odkráčel. Glokta zůstal sám jen se svou kolosální výhrou.

Odšoural se k ní. Zíral na ni a ztěžka oddechoval. Na takovém množství peněz bylo něco obscénního. Něco odporného. Něco skoro odstrašujícího. Prudce zaklapl víka obou truhlic. Rozechvělýma rukama je zamkl. Schoval klíč do vnitřní kapsy kabátu. Přejel konečky prstů po kovových popruzích obou truhlic. Dlaně měl lepkavé potem. *Jsem bohatý.*

Zvedl jasný, opracovaný kámen velikosti žaludu, sevřel ho mezi palcem a ukazovákem a prohlížel si ho proti oknu. Jeho mnoha ploškami k němu pronikalo tlumené světlo a zářilo v tisících jiskřiček – modrých, zelených, rudých, bílých. Glokta toho o drahých kamenech moc nevěděl, ale byl si naprosto jistý, že tohle je diamant. *Jsem velice, velice bohatý.*

Ohlédl se na ostatní kameny, zářící na rozprostřeném kousku kůže. Některé byly malé, ale většina ne. Některé byly větší než ten, který držel. *Jsem nádherně, nesmírně bohatý. Co jen člověk může s*

tolika penězi dělat? Co všechno může ovládat… možná s takovou sumou mohu zachránit město. Víc hradeb, víc zásob, víc vybavení, víc žoldáků. Gurchové, zmateně prchající od bran Dagosky. Guršský císař zahanben. Kdo by si to byl pomyslel? Sand dan Glokta znovu hrdinou.

Zamyšleně kutálel konečkem prstu ty malé, zářivé kamínky. *Ale takové utrácení v tak krátkém čase by mohlo vzbudit podezření. Má spolehlivá podřízená, praktikalka Vitari, by mohla být zvědavá a díky ní by mohl začít být zvědavý můj šlechetný nadřízený arcilektor. Jeden den žadoním o peníze, a hned další je utrácím, jako by mě pálily v dlani? Byl jsem nucen si vypůjčit, Vaše Eminence. Opravdu? A kolik? Jen nějaký milion marek. Opravdu? A kdo vám půjčil takovou sumu? Ale, naši staří přátelé z bankovního domu Valint a Balk, Vaše Eminence, oplátkou za blíže nespecifikovanou laskavost, které se mohou dožadovat kdykoli v budoucnu. Jistěže, má věrnost je nadále nezpochybnitelná. Chápete to, viďte? Chtěl jsem říct, jde jen o celé jmění* v *drahých kamenech. Tělo, nalezené, jak pluje v docích…*

Nepřítomně zajel rukou do chladných, tvrdých, lesklých kamenů a ty ho příjemně polechtaly na kůži mezi prsty. *Příjemné, ale nebezpečné. Stále musíme našlapovat velmi opatrně. Mnohem opatrněji, než kdykoli předtím…*

Strach

Na kraj světa to bylo hodně daleko, o tom nemohlo být pochyb. Dlouhá, osamělá a nervozitou naplněná cesta. Pohled na mrtvá těla uprostřed pláně by znepokojil každého. Projíždějící jezdci to ještě zhoršili. A nepohodlí celé cesty tomu nijak nepomohlo. Jezal byl neustále hladový, většinu času mu byla hrozná zima, obvykle byl promoklý na kost a pravděpodobně bude až do smrti rozlámaný ze sedla. Každý večer se natáhl na tvrdou, hrbolatou zem, podřimoval a snil o domově, jen aby se po rozbřesku probudil do bledého rána ještě unavenější a bolavější, než když si večer lehal. Podrážděná kůže ho svědila a píchala z dosud nepoznaného pocitu špíny a on musel přiznat, že začíná páchnout skoro stejně odporně jako ostatní. Už to samo o sobě stačilo, aby z toho civilizovaný muž zešílel, a teď se ještě navíc k tomu všemu přidala ta neustálá předtucha hrozícího nebezpečí.

Navíc se zdálo, že ani zdejší terén není na Jezalově straně. Ve snaze setřást jakéhokoli možného pronásledovatele jim Bayaz před několika dny nařídil vzdálit se od řeky. Prastará cesta se teď vinula hlubokými srázy, kamenitými roklinami a stinnými soutěskami podél bublavých potůčků v hlubokých údolích.

Jezal začínal vzpomínat na nekonečnou, neměnnou rovinu pláně skoro s nostalgií. Alespoň se tam člověk nedíval na každý balvan, každý keř nebo záhyb ve skále s obavami, jestli se za nimi neschovává horda krvežíznivých nepřátel. Nehty už měl okousané skoro až do krve. Při každém zvuku se kousal do jazyka a otáčel v sedle, svíral zbraně a vyhlížel vrahy, kteří se proměnili v prérijní ptáky. Jistěže to nebyl strach, protože Jezal dan Luthar, jak si říkal, by se nebezpečí vysmál do tváře. Přepadení, boj nebo bezdeché pronásledování planinou – na tohle všechno by jistě stačil. Ale

tohle nekonečné čekání, to hloupé napětí, nemilosrdné ukrajování vlekoucích se minut, bylo pro něj téměř nesnesitelné.

Možná by pomohlo, kdyby tu měl někoho, s kým by mohl sdílet svůj neklid, ale pokud šlo o tohle jejich nešťastné společenství, mnoho se v něm nezměnilo. Vůz se pořád kodrcal a skřípal po staré cestě a na něm seděl zachmuřený a nemluvný Quai. Bayaz neříkal nic kromě toho, že tu a tam zabředl do lekcí o kvalitách velkého vůdce, kvalitách, které, jak se zdálo, sám znatelně postrádal. Chodec byl pořád o něco napřed a hledal cestu a objevil se jen jednou za den či dva, aby jim dal vědět, jak výtečně si počíná. Ferro se na všechno kolem sebe mračila, jako by to byli její osobní nepřátelé, a na Jezala, zdálo se, ze všech nejvíc. Ruce nikdy neměla daleko od svých zbraní. Promluvila jen zřídka, a to ještě jenom s Devítiprsťákem, když zavrčela něco o nástrahách, o tom, že by měli lépe zakrývat své stopy, nebo o možnosti, že je někdo pronásleduje.

Seveřan sám byl jedna velká hádanka. Když ho Jezal poprvé uviděl, jak civí na bránu Agriontu, připadal mu jako něco ještě podřadnějšího než zvíře. Tady v divočině ale platila úplně jiná pravidla. Člověk se nemohl dost dobře sebrat a vzdálit se od někoho, kdo se mu nezamlouval, a pak se mu prostě dál co možná nejvíc vyhýbat, ponižovat ho ve společnosti druhých a za jeho zády ho urážet. Tady jste byli k svým společníkům připoutáni, ať už byli, jací byli, a takhle připoutaný si Jezal pomalu začínal uvědomovat, že Devítiprsťák je koneckonců jenom člověk. I když nepochybně hloupý, násilnický a neuvěřitelně ošklivý. A co se týče inteligence a kultivovanosti, byl na tom ještě hůř než poslední rolník na polích Spojeného království. Jezal však musel uznat, že z celé téhle skupiny je právě Seveřan tím, koho nenávidí nejmíň. Neměl Bayazovu pompéznost, Quaiovu ostražitost, Chodcovu vychloubačnost ani Feřinu nestrojenou zlomyslnost. Jezal by se nestyděl zeptat rolníka na jeho názor ohledně sklizně nebo kováře, co si myslí o výrobě zbroje, ať už by byl jakkoli špinavý, ošklivý nebo sebenižšího původu. Tak proč nevzít v potaz názor otrlého vraha na záležitosti týkající se násilí?

„Vyrozuměl jsem, že jsi vedl muže v boji," zkusil Jezal jako úvod. Seveřan k němu obrátil svoje tmavé, líné oči.

„Nejednou."

„A bojoval jsi v soubojích."

„Jo.“ Poškrábal se na mnohočetných jizvách v zarostlé tváři. „Takhle nevypadám proto, že by se mi třásly ruce při holení.“

„Kdybys měl tak nejistou ruku, asi by sis raději nechal narůst vousy…“

Devítiprsťák se zachechtal. Jezal už si na ten pohled skoro zvykal. Pořád byl ohyzdný, samozřejmě, ale podobal se spíš dobrosrdečnému lidoopovi než šílenému vrahovi. „Nejspíš jo,“ řekl.

Jezal o tom chvíli uvažoval. Nechtěl vypadat jako slaboch, ale upřímností by mohl získat důvěru prostého muže. Když to funguje u psů, proč ne u Seveřanů? „Já sám,“ prohlásil, „jsem v opravdové bitvě nikdy nebyl.“

„Nikdy, říkáš?“

„Opravdu nikdy. Mí přátelé jsou teď v Anglandu, kde bojují s Bethodem a jeho divochy.“ Devítiprsťák obrátil pohled jeho směrem.

„Myslím tím… chtěl jsem říct… bojují proti Bethodovi. Byl bych tam s nimi, kdyby mě Bayaz nepožádal, abych jel na tuhle… výpravu.“

„Jejich ztráta je náš zisk.“

Jezal se po něm ostře ohlédl. Od někoho důvtipnějšího by to mohlo znít skoro jako sarkasmus. „Bethod tuhle válku začal, samozřejmě. To je z jeho strany ten nejhanebnější akt nevyprovokované agrese.“

„Nečekej ode mě, že se s tebou budu o tomhle přít. Jak začít válku, na to má Bethod přímo nadání. Jediné, v čem se vyzná ještě lépe, než jak ji začít, je, jak ji skončit.“

Jezal se zasmál. „Přece nechceš tvrdit, že si myslíš, že by mohl porazit Království?“

„Už porazil i silnější, ale ty to přece víš nejlíp. My nemáme tvoje zkušenosti.“

Smích zaskočil Jezalovi v krku. Byl si skoro jistý, že tohle byla ironická poznámka, a musel se na chvíli zamyslet. Devítiprsťák se na něho zpoza té zjizvené, sedřené a otlučené masky díval, jako by si říkal: ‚To je ale pitomec‘. Mohl by mít Bayaz nakonec pravdu? Že by tu bylo něco, co by se mohl od tohohle Seveřana přece jen naučit? Byl jen jeden způsob, jak to zjistit.

„Jaké je to v bitvě?“ zeptal se.

„S bitvami je to jako s lidmi. Nikdy nepotkáš dvě stejné.“

„Jak to myslíš?“

„Představ si, že se v noci probudíš a slyšíš rány a křik, a tak se rozespalý vyhrabeš ze stanu, do sněhu, kalhoty ti padají a ty vidíš, jak se všude kolem tebe chlapi navzájem zabíjejí. Máš jen měsíční světlo, není jak rozeznat přítele od nepřítele, a navíc sis zapomněl zbraň.“

„Matoucí,“ řekl Jezal.

„To určitě. Nebo si představ, že se plazíš v bahně, kolem tebe dupou boty a ty se snažíš dostat někam pryč, ale nevíš kudy, v zádech ti vězí šíp a přes zadek jsi chytil ránu mečem, kvičíš jako prase a čekáš, až tě propíchne nějaké kopí, které ani nemáš šanci zahlédnout, jak se blíží.“

„Bolestivé,“ souhlasil Jezal.

„Hodně. Nebo si představ, že stojíš v kruhu štítů ani ne deset kroků na šířku a všechny je drží chlapi, co řvou ze všech sil. A uvnitř jsi jenom ty a další chlap, co si vysloužil pověst nejdrsnějšího parchanta Severu, a jenom jeden z vás může přežít.“

„Hmm,“ zamumlal Jezal.

„Přesně tak. Líbilo se ti něco z toho?“ Jezalovi se to nelíbilo a Devítiprsťák se usmál. „Myslel jsem si to, a víš ty co? Upřímně? Ani mně ne. Zažil jsem už všechny možné bitvy a šarvátky a souboje. Většina z nich začala zmatkem a všechny jím končily, a ani jednou se nestalo, že bych se v nějakém okamžiku skoro nepodělal.“

„Ty?“

Seveřan se zachechtal. „Jenom blázen by se vychloubal, že se nebojí, to si alespoň myslím já. Jediní chlapi, co nemají v boji strach, jsou mrtví, nebo přinejmenším mrtví brzy budou. Strach tě naučí ostražitosti a naučí tě respektovat nepřítele a také ovládnout se a nevytáhnout ve vzteku zbraň. Věř mi, tohle všechno jsou moc užitečné věci. Strach ti pomůže dostat se z toho živý, a to je to nejlepší, v co může člověk v boji doufat. Každý chlap, co za něco stojí, cítí strach. Jak se s ním vyrovnáš, to je to, co se počítá.“

„Mít strach? Tohle mi radíš?“

„Já bych ti radil, aby sis našel dobrou ženskou a držel se co nejdál od celé té zatracené záležitosti, a je moc velká škoda, že tohle před dvaceti lety nikdo neřekl mně.“ Poočku se na Jezala podíval. „Ale kdyby se ti někdy přihodilo, že bys musel trčet na nějaké velké, širé pláni, uprostřed ničeho, a nemohl s tím nic dělat,

jsou tři pravidla, kterými bych se řídil já. Za prvé, vždycky se snaž, abys vypadal jako zbabělec, slaboch a hlupák. Mlčení je bojovníkovou nejlepší zbraní, jak praví přísloví. Silná slova a tvrdý výraz ještě nikdy bitvu nevyhrály, ale už jich pár prohrály.“

„Vypadat jako hlupák, ano. Chápu.“ Jezal celý svůj život stavěl na tom, aby vypadal co nejchytřeji, nejsilněji a nejurozeněji. To byla zajímavá myšlenka, že by muž chtěl vypadat horší, než ve skutečnosti je.

„Za druhé, nikdy nepřítele nepodceňuj, i kdyby třeba vypadal jako ten největší tupec. Jednej s každým, jako by byl dvakrát chytřejší, dvakrát silnější a dvakrát rychlejší než ty. Pak se můžeš dočkat jenom příjemných překvapení. Respekt tě nic nestojí a máloco zabíjí tak rychle jako přílišná sebedůvěra.“

„Nikdy nepodceňovat nepřítele. Moudrá zásada.“ Jezal si začínal uvědomovat, že Seveřana podcenil. Nebyl ani z poloviny takový prosťáček, jak vypadal.

„A za třetí, sleduj svého protivníka z takové blízkosti, jak můžeš, a poslechni si jeho názory, pokud ti je vyjeví, ale jakmile si v hlavě sesumíruješ vlastní plán, drž se ho a nenech se ničím zviklat. Když dojde na věc, musíš udeřit a neohlížet se na nic. Váhání je matkou neštěstí, říkával můj otec a věř mi, já už jsem nějaké to neštěstí viděl.“

„Neohlížet se,“ zamumlal Jezal a pomalu kývl. „Ovšem.“

Devítiprsťák nabral vzduch do zjizvených tváří a prudce vydechl. „Možnost vidět to na vlastní oči a být při tom ti nic nenahradí, ale když si tyhle rady zapamatuješ, pak si myslím, že jsi na dobré cestě neskončit jako poražený.“

„Jen na cestě? A co dál?“

Seveřan pokrčil rameny. „Štěstí.“

* * *

„Tohle se mi nelíbí,“ zavrčela Ferro a mračila se na příkrou stěnu rokle. Jezal zauvažoval, jestli se vůbec někde na světě najde něco, co by se jí líbilo.

„Myslíš, že nás někdo sleduje?“ zeptal se Bayaz. „Vidíš někoho?“

„Jak bych mohla odtud zespodu někoho vidět? O to právě jde!“

„Dobré místo pro past," zamumlal Devítiprsťák. Jezal se nervózně rozhlédl kolem sebe. Rozeklané skály, křoví, zakrslé stromy. Krajina byla plná schovávaček.

„No, je to cesta, kterou pro nás Chodec vybral," zabručel Bayaz. „A nemá smysl najímat si čističe, když si chcete vyčistit latrínu sami. A kde k sakru vůbec ten zatracený navigátor vězí? Nikdy není v dohledu, když ho člověk potřebuje. Ukáže se, jen když se chce najíst nebo celé hodiny vychloubat! Kdybyste věděli, co mě ten parchant stojí –"

„Zatraceně." Devítiprsťák přitáhl koni otěže a ztuhle slezl ze sedla. Napříč roklí ležel spadlý kmen, dlouhý kus popraskaného a zasedlého dřeva, který jim bránil pokračovat v cestě.

„To se mi nelíbí." Ferro si strhla z ramene luk.

„Ani mně ne," zavrčel Devítiprsťák a udělal jeden krok k ležícímu kmeni. „Ale musíš být realis –"

„Dál už ani krok!" Ten hlas se nesl celým údolím a odrážel se ozvěnou, hřmotný a sebejistý. Quai zatáhl za otěže a vůz prudce zastavil. Jezal zvedl oči k hornímu okraji rokle a srdce se mu prudce rozbušilo. Teď už viděl toho, kdo promluvil. Velký muž oděný v zastaralé kožené zbroji seděl ledabyle na okraji srázu, jedna noha mu volně visela dolů a dlouhé vlasy mu měkce vlály ve větru. Sympatický a přátelsky vyhlížející muž, alespoň pokud mohl Jezal na tu dálku posoudit. Muž se širokým úsměvem na tváři.

„Jmenuji se Finnius a jsem pokorným služebníkem císaře Cabriana!"

„Cabriana?" křikl Bayaz. „Slyšel jsem, že přišel o rozum!"

„Měl pár zajímavých nápadů." Finnius pokrčil rameny. „Ale pořád se u něj máme dobře. Dovolte mi, abych vám objasnil situaci – jsme všude kolem vás!" Zpoza kmene uschlého stromu vystoupil vážně vypadající muž s krátkým mečem a štítem. Objevili se dva další a pak ještě tři, kteří vylezli z křoví a skal, všichni s vážnými výrazy a vážně vypadajícími zbraněmi. Jezal si olízl rty. Byl by se vysmál nebezpečí do tváře, samozřejmě, ale teď, když na to došlo, se mu to vůbec nezdálo zábavné. Ohlédl se přes rameno. Přicházeli další muži, co byli ukrytí za skalami, které Bayazova skupina teprve před chvílí minula, a zatarasili jim ústupovou cestu zpátky údolím.

Devítiprsťák si založil ruce na prsou. „Alespoň jednou bych chtěl zažít, abych to byl já, kdo překvapí ty druhé," zabručel.

„Je nás ještě o něco víc," křikl Finnius. „Tady nahoře, se mnou! Šikovné ruce s luky a připravenými šípy." Jezal teď viděl řadu lučištníků proti bílému nebi i oblouky jejich zbraní. „Takže vidíte, že po téhle cestě už se dál nedostanete!"

Bayaz rozhodil ruce. „Možná bychom mohli dospět k dohodě, která by vyhovovala nám oběma! Prostě si řekněte svou cenu a –"

„Vaše peníze pro nás nejsou dost dobré, starče, a já jsem tvou domýšlivostí hluboce raněn! My jsme vojáci, ne lupiči! Máme rozkazy najít jistou skupinu lidí, skupinu putující napříč pustinou, daleko od stezek obchodníků! Starý plešatý parchant s klukem, co vypadá jako by byl marod, nafoukaný pitomec z Království, zjizvená děvka a severanský opičák! Nezahlédli jste tlupu, která by odpovídala tomuhle popisu?"

„Jestli já jsem ta děvka," křikl Devítiprsťák, „kdo je potom ten Severan?"

Jezal sebou trhl. Žádné vtipy, prosím, jen žádné vtipy, ale Finnius se jen zachechtal.

„Neřekli mi, že jste vtipálci. Beru to jako bonus. Alespoň do té doby, než vás zabijeme. Kde je ten další, co? Ten navigátor?"

„Netuším," zavrčel Bayaz. „Bohužel. Jestli má někdo umřít, měl by to být on."

„Tím se netrapte. Vypořádáme se s ním později." Finnius se bezstarostně zasmál a muži kolem něj se zašklebili, ale nespouštěli ruce ze svých zbraní. „Takže kdybyste byli tak laskaví a dali své zbraně těm chlapíkům před vámi, abychom vás mohli svázat a dostali se tak zpátky do Darmia ještě před setměním!"

„A až se tam dostaneme?"

Finnius vesele pokrčil rameny. „To není moje věc. Já se neptám císaře, a vy se neptejte mě. Tak alespoň nemusí být nikdo stažen z kůže zaživa. Pochopil jsi mě, starče?"

„Tebe je těžké nepochopit, ale obávám se, že Darmium je pro nás trochu z cesty."

„Co jste zač," zavolal Finnius. „Natvrdlí pitomci?"

Muž, který stál nejblíž, přistoupil k nim a popadl Bayazova koně za uzdu. „To už stačilo," zavrčel.

Jezal cítil to strašlivé sání až ve střevech. Vzduch kolem Bayazových ramen se chvěl jako horký vzduch nad kovadlinou. Muž se zamračil a otevřel ústa, aby něco řekl. Vypadalo to, jako by se jeho tvář náhle zploštila, pak mu pukla hlava a tělo odletělo

stranou, jako by ho odcvrnkl nějaký obrovský, neviditelný prst. Muž neměl ani kdy zařvat.

Stejně jako další čtyři, kteří stáli za ním. Jejich znetvořená těla spolu s úlomky šedivé skály a obrovským množstvím hlíny a kamení se vymrštila do vzduchu, aby se rozprskla o skalnatou stěnu rokliny asi o sto kroků dál. Znělo to, jako když se zřítí dům.

Jezal zapomněl zavřít ústa. Tělo mu ztuhlo. Všechno to trvalo jen jediný strašlivý okamžik. V jednu chvíli tady stálo pět mužů, a v příští z nich byla hromada rozcupovaného masa, na kterou pomalu sedal prach. Někde za sebou uslyšel zazpívat tětivu luku. Pak se ozval výkřik a dolů do údolí spadlo tělo, které se nejdřív odrazilo od strmé skály a pak žuchlo, celé polámané, tváří dolů do potoka.

„Tak jeďte!“ zařval Bayaz, ale Jezal se nezmohl na nic jiného než dál sedět v sedle a zírat. Vzduch kolem mága se pořád ještě tetelil, víc než kdy předtím. Kamení za ním se převracelo a otáčelo jako oblázky v potočním korytu. Starý muž se zamračil a podíval se dolů na své ruce. „Ne…“ zašeptal a otáčel je před sebou.

Hnědé lístky, které ležely na zemi, se zvedly do vzduchu a zatřepotaly se jako v závanu větru. „Ne,“ řekl Bayaz a oči měl vytřeštěné. Celé tělo se mu začalo třást. Jezal němě zíral na uvolněné kameny, které se kolem nich zvedly ze země, a jakkoli to bylo neuvěřitelné, vznášely se vzhůru. V křoví začaly praskat větve, trsy trávy se začaly samy odtrhávat ze skal. Plášť mu šustil a třepotal se a nějakou neviditelnou silou ho táhl vzhůru. „Ne!“ zakřičel Bayaz a pak mu ramena poklesla v náhlé křeči. Strom, který stál před nimi, se s ohlušujícím třeskotem rozštěpil a do vzduchu se rozletěly dřevěné třísky. Někdo křičel, ale Jezal je sotva slyšel. Jeho kůň se vzepjal na zadní a on neměl ani dost duchapřítomnosti, aby se chytil. Spadl na zem na záda, zatímco celé údolí se vlnilo, chvělo a točilo kolem něj.

Bayaz měl hlavu strnule zvrácenou nazad a jednu křečovitě napjatou ruku vymrštěnou do vzduchu. Kámen velký jako mužská hlava přelétl Jezalovi kolem obličeje a roztříštil se o jiný balvan. Vzduch byl naplněný bodajícími částečkami suti, úlomků dřeva a kamení, půdy a zničené výstroje. Jezalovi zvonil v uších děsivý třeskot, řinčení a kvílení. Vrhl se tváří k zemi, zkřížil si ruce nad hlavou a pevně zavřel oči.

Myslel na své přátele. Na Westa, Jalenhorma a na Kaspu, dokonce i na poručíka Brinta. Myslel na svou rodinu a na domov, na svého otce a bratry. Myslel na Ardee. Jestli přežije a znovu je uvidí, bude lepším mužem. Tiše si to přísahal rozechvělými rty, zatímco ten nepřirozený vítr rval údolí kolem něj na kusy. Už nebude tak sobecký, nebude marnivý a nebude líný. Bude lepší přítel, lepší syn, lepší milenec, jen kdyby tohle přežil. Jen kdyby tohle přežil, jen kdyby…

Slyšel svůj vlastní roztřesený, rychlý a zajíkavý dech a krev, jak mu tepe ve spáncích.

Hluk ustal.

Jezal otevřel oči. Sundal si ruce z hlavy a na zem se sesypaly kousky větviček a hlíny. Roklina byla plná usazujícího se listí a ve vzduchu se vznášel dusivý prach. Devítiprsťák stál kousek od něj a z rány na čele stékala po jeho ošklivém obličeji rudá krev. Pomalu se sunul do strany. Měl tasený meč, který mu teď volně visel v ruce podél nohy. Někdo proti němu stál a sledoval ho. Jeden z mužů, kteří jim zastoupili cestu nazpátek, vysoký chlap s kšticí rudých vlasů. Obcházeli se v kruhu. Jezal je pozoroval vkleče, s ústy dokořán. Někde v koutku cítil, že by měl zasáhnout, ale neměl ani nejmenší tušení jak.

Rudovlasý muž se náhle pohnul, vrhl se vpřed a rozhoupal nad hlavou svůj meč. Pohyboval se rychle, ale Devítiprsťák byl rychlejší. Ukročil stranou, takže hvízdající ostří minulo jeho tvář o pár palců a pak v otočce sekl svého protivníka do břicha. Muž zasténal a udělal jeden nebo dva vrávoravé kroky. Devítiprsťák ho svým těžkým mečem ťal zezadu do hlavy. Ozval se dutý, praskavý zvuk. Muž klopýtl a upadl tváří na zem. Z rány na hlavě se vyřinula krev. Jezal se díval, jak se pomalu vpíjí do suti kolem padlého nepřítele. Široká, tmavá kaluž, pomalu se mísící s prachem a hlínou na dně údolí. Žádný druhý zásah. Žádný nejlepší ze tří.

Uvědomil si, že slyší nějaké vrčení a zvedl oči. Spatřil Devítiprsťáka, jak zápasí s dalším, obrovitým mužem. Oba vrčeli, sápali se na sebe a rvali se o nůž. Jezal na ně tupě civěl. Kdy se to stalo?

„Bodni ho!“ křikl Devítiprsťák, zaháknutý do svého protivníka. „Tak ho, sakra, bodni!“ Ale Jezal jen klečel a zíral na probíhající rvačku. Jednou rukou uchopil jílec svého dlouhého meče, jako by

visel na útesu a tohle byl záchranný trs trávy. Druhá ruka mu bezvládně visela dolů.

Ozval se slabý náraz. Obr zasténal. Z boku mu z ničeho nic trčel šíp. Další náraz. Dva šípy. A pak třetí, všechny těsně vedle sebe. Muž pomalu vyklouzl z Devítiprsťákova sevření na kolena, kašlal a sténal. Odplazil se směrem k Jezalovi, pomalu se posadil, zkřivil tvář a vydával zvláštní, kňouravý zvuk. Převrátil se na záda a zůstal ležet na cestě, šípy z něj trčely do vzduchu jako rákosí na mělčině rybníka. Nehýbal se.

„Co ten parchant Finnius?“

„Je pryč.“

„Přivede posily!“

„Bylo to vyřídit buď jeho, nebo tamtoho.“

„Tamtoho už jsem skoro měl.“

„No jistě, že jsi ho měl. Kdybys ho dokázal udržet ještě asi tak rok, možná by Luthar nakonec přece jen tasil zbraň, co?“

Divné hlasy, neměl s nimi nic společného. Jezal se pomalu a vrávoravě postavil. V ústech měl sucho, kolena se mu třásla, v uších mu zvonilo. Bayaz ležel na zádech na cestě o pár kroků dál. Jeho učedník klečel vedle něj. Čaroděj měl jedno oko zavřené, druhé lehce pootevřené. Víčko mu cukalo a pod ním, ve štěrbině, kterou odkrývalo, bylo vidět část bělma.

„Teď už to můžeš pustit.“ Jezal sklonil zrak. V ruce pořád svíral jílec svého meče, až mu zbělely klouby. Přiměl se uvolnit prsty a ty pustily meč a pomalu se roztáhly. Z tak křečovitého sevření ho bolela celá dlaň. Jezal ucítil na rameni těžkou ruku.

„Jsi v pořádku?“ Devítiprsťákův hlas.

„Ech?“

„Jsi zraněný?“

Jezal se na sebe podíval a otočil dlaně k sobě jako hlupák. Byly špinavé, ale žádná krev. „Myslím, že ne.“

„Dobře. Koně utekli. Kdo by se jim divil, že? Kdybych já měl čtyři nohy, už bych byl na půl cesty k moři.“

„Cože?“

„Proč je nejdeš pochytat?“

„Kdo z tebe udělal vůdce?“

Devítiprsťákovo husté obočí se lehce nakrčilo. Jezal si uvědomil, že teď stojí velice blízko sebe a že Severan má pořád ještě ruku na jeho rameni. Zatím tam jen tak odpočívala, ale její

pevnost cítil i přes kabát a byla dost silná, aby mu mohla ukroutit ruku. Ta jeho zatracená huba, už ho přivedla do pěkné řádky malérů. Čekal ránu do tváře, to přinejmenším, když ne rovnou smrtelnou ránu do hlavy, ale Devítiprsťák jen zamyšleně našpulil rty.

„Jsme hodně rozdílní, ty a já," řekl pak. „Rozdílní ve všech směrech. Chápu, že nemáš příliš v úctě lidi mého druhu, nebo konkrétně mě samotného, a já ti to ani nevyčítám. Já zatraceně vím, že mám svoje nedostatky, a nejsem takový hlupák, abych si je neuvědomoval. Možná si myslíš, že jsi chytrý a já jsem hloupý, a nejspíš máš pravdu. Určitě by se našlo spoustu věcí, o kterých víš víc než já. Ale když jde o boj, mrzí mě, že to říkám, ale je jen málo chlapů s většími zkušenostmi, než mám já. A bez urážky, oba víme, že ty k nim nepatříš. Nikdo ze mě neudělal vůdce, ale tohle je práce, kterou je třeba udělat." Přistoupil ještě blíž a jeho obrovitá pracka sevřela Jezalovo rameno s otcovskou pevností, něco mezi uklidněním a výhrůžkou. „Máš s tím problém?"

Jezal o tom chvíli uvažoval. Byl úplně v koncích a události posledních několika minut prokázaly nade vši pochybnost, jak moc. Podíval se dolů na muže, kterého Devítiprsťák zabil teprve před malou chvilkou, a na široce rozšklebenou puklinu na zadní straně jeho lebky. Možná bude prozatím nejlepší, když prostě udělá, co mu Seveřan přikázal.

„Žádný problém," řekl.

„Dobře!" Devítiprsťák se zašklebil, poplácal ho po rameni a pustil ho. „Pořád je ještě třeba chytit koně, a to je, myslím, práce pro tebe."

Jezal kývl a odkulhal, aby se po nich podíval.

Sto slov

Něco mimořádného se dělo, o tom nebylo pochyb. Plukovník Glokta vyzkoušel své údy, ale vypadalo to, že se nemůže hnout. Prudké slunce ho oslepovalo.

„Porazili jsme Gurchy?“ zeptal se.

„To určitě ano,“ řekl haddiš Kahdia, naklonil se a zaclonil Gloktovo zorné pole. „S boží pomocí jsme je pobili. Rozsekali jsme je jako dobytek.“ Starý domorodec se znovu pustil do žvýkání useknuté ruky, kterou držel. Už z ní měl pár prstů ujedeno.

Glokta zvedl ruku, aby mu ji vzal, ale neměl tam nic, jen zakrvácený pahýl, ukousnutý až u zápěstí. „Jsem si jist,“ řekl, „že to je má ruka, co jíte.“

Kahdia se usmál. „A je vskutku výtečná. Upřímně vám gratuluji.“

„Přímo skvělá,“ zamumlal generál Vissbruck, vzal si od Kahdii ruku a odkousl z ní proužek roztřepeného masa. „Určitě je to vším tím šermováním, co jste dělal zamlada.“ Po tlusté, usměvavé tváři měl rozmazanou krev.

„Šermování, jistě,“ řekl Glokta. „Jsem rád, že vám chutná,“ řekl, i když se mu to celé zdálo nějak podivné.

„Chutná, chutná!“ zvolal Vurms. Držel v rukou zbytky Gloktova chodidla, jako by to byl plátek melounu a elegantně z něj ukusoval. „Všem čtyřem nám velice chutná! Je to jako pečené vepřové!“

„Jako skvělý sýr!“ zvolal Vissbruck.

„Jako sladký med!“ přizvukoval Kahdia a nasypal Gloktovi na břicho trochu soli.

„Jako sladké penízky,“ zavrněl hlas Carlot dan Eider odněkud zespod.

Glokta se vzepřel na loktech. „Co to tam dole děláte?“

Vzhlédla k němu a usmála se. „Vzal jste si mé prsteny. To nejmenší, co můžete udělat, je, že mi za ně dáte něco na oplátku.“ Zabořila zuby do jeho pravého stehna, hluboko, jako malinké dýky a vyhryzla si pořádný kus masa. Hladově z rány vysála krev a jazykem mu rychle přejela po zbytku kůže.

Plukovník Glokta povytáhl obočí. „Máte pravdu, samozřejmě. Úplnou pravdu.“ Bolelo to mnohem míň, než by člověk čekal, ale sedět zpříma bylo vyčerpávající. Dopadl zpátky do písku a zůstal tak ležet a díval se na modré nebe. „Všichni máte úplnou pravdu.“

To už se dostala až k jeho bokům. „Och,“ zachichotal se plukovník Glokta, „to lechtá!“ Jak je to příjemné, pomyslel si, být sněden tak krásnou ženou. „Trochu víc doleva,“ zašeptal a zavřel oči, „jen o trošičku víc doleva…“

* * *

Glokta se se zaječením posadil na posteli, prohnutý dozadu jako nadoraz napnutý luk. Levá noha se mu pod vlhkým prostěradlem třásla, ochablé svaly mu pevně svírala sžíravá křeč. Svými zbývajícími zuby se kousl do rtu, aby zastavil ten jekot. Vzduch, který se mu nahromadil v ústech, vyfoukl nosem, tvář staženou úpěnlivou snahou ovládnout bolest.

Právě ve chvíli, kdy se zdálo, že se mu noha roztrhne, se šlachy náhle uvolnily. Glokta se zhroutil zpátky na provlhlou postel; zůstal tak ležet a ztěžka oddychoval. *Čert vem ty zatracené sny.* Každičká část těla ho bolela, každičká část byla slabá a třásla se, vlhká studeným potem. Zamračil se do tmy. Místnost naplnil divný zvuk. Spěchavý, syčivý zvuk. *Co to je?* Pomalu, opatrně se převalil a vstal z postele. Odbelhal se k oknu, tam zůstal stát a díval se ven.

Jako by celé město pod jeho oknem zmizelo. Odněkud se snesla šedivá záclona a odřízla ho od světa. *Déšť.* Bubnoval o parapet a jeho tlusté kapky se tam rozstřikovaly v jemných sprškách a vháněly chladnou mlhu do místnosti. Kropily závěsy i koberec pod oknem a chladily Gloktovu zpocenou kůži. *Déšť.* Už zapomněl, že něco takového existuje.

V dálce se zablesklo. Vížky velkého chrámu na okamžik černě prorazily syčícím šerem a pak je temnota znovu pohltila, za doprovodu dlouhého, zlostného zaburácení vzdáleného hromu.

Glokta prostrčil ruku oknem ven a ucítil vodu, jak mu chladivě tečkuje kůži. Zvláštní, neznámý pocit.

„No tedy," pronesl polohlasem pro sebe.

„Přicházejí první deště." Glokta se málem zalknul, jak se prudce otočil, zavrávoral a snažil se zachytit vlhkých kamenů kolem okna, aby neupadl. V místnosti byla tma jako v pekle, nedalo se říct, odkud ten hlas přišel. *Že by se mi to jen zdálo? Že bych pořád ještě spal?* „Úchvatný čas. Svět jako by znovu ožil." Gloktovi ztuhlo srdce v prsou. Mužský hlas, hluboký a znělý. *Hlas toho, kdo odstranil Davousta? Kdo si brzy vezme i mě?*

Místnost ozářil další jasný záblesk. Mluvčí seděl se zkříženýma nohama na koberci. Stařec s tmavou pletí a dlouhými bílými vlasy. *Mezi mnou a dveřmi. Žádná cesta ven, dokonce ani kdybych byl mnohem lepší běžec, než jsem.* Světlo zmizelo tak rychle, jako se objevilo, ale ta představa na chvíli zůstala, vypálená do Gloktovy sítnice. Pak přišlo zaburácení hromu, rozervalo nebe a odrazilo se ozvěnou v temnotě prostorné místnosti. *Nikdo by neslyšel mé zoufalé volání o pomoc, ani kdyby na mně někomu záleželo.*

„Kdo k čertu jste?" Gloktův hlas byl přiškrcený šokem.

„Mé jméno je Julwei. Nemusíte se znepokojovat."

„Neznepokojovat se? Děláte si sakra legraci?"

„Kdybych vás chtěl zabít, zemřel byste ve spánku. Ale zůstala by tu mrtvola."

„Alespoň nějaká útěcha." Kolečka v Gloktově hlavě se horečně otáčela a přemýšlela o předmětech, které byly v dosahu. *Mohl bych se dostat až k okrasné čajové konvici na stole. Skoro se zasmál. A co bych s ní asi tak udělal? Nabídl mu čaj? Není tu nic, čím bych se mohl bránit, ani kdybych byl mnohem schopnější bojovník, než jsem.* „Jak jste se dostal dovnitř?"

„Mám své způsoby. Stejné způsoby, s pomocí kterých jsem přešel rozlehlou poušť, cestoval po rušných cestách ze Šaffy, aniž si mě někdo všiml, a prošel gurškou armádou až sem do města."

„No, víte, mohl jste prostě zaklepat."

„Klepání nezaručí, že se dostanu dovnitř." Glokta se snažil prohlédnout tmou, ale neviděl nic než nejasné šedivé obrysy nábytku a klenuté šedé tvary dalších oken. Déšť ťukal na parapet za ním a tiše šustil na střechách města pod nimi. Právě když si začínal myslet, že je ten sen pryč, hlas se znovu ozval. „Pozoroval jsem Gurchy, tak jako je pozoruji už dlouhá léta. Je to úkol, který

mi byl přidělen. Mé pokání za roli, kterou jsem sehrál v rozkolu, jenž rozdělil můj řád.“

„Váš řád?“

„Řád mágů. Jsem čtvrtý z dvanácti Juvensových učedníků.“

Mág. Mohl jsem to vědět. Jako ten starý plešatý šťoural Bayaz, který mi způsobil jenom samé problémy. Jako kdyby jich nebylo dost s politikou a spiknutím, musíme se ještě k tomu všemu obtěžovat s mýty a pověrami. No, ale alespoň se zdá, že tuhle noc bych mohl přežít.

„Tak mág, ano? Odpusťte mi, jestli se z toho neraduji. Všechno, co jsem měl s vaším řádem do činění, byla jen ztráta času, přinejlepším.“

„Možná bych tedy mohl naši reputaci napravit. Přináším vám informace.“

„Zadarmo?“

„Protentokrát ano. Gurchové vyrazili. Pět z jejich zlatých korouhví dnes v noci vstoupilo pod pláštíkem bouře na poloostrov. Dvacet tisíc kopí a k tomu obléhací stroje. Pět dalších korouhví čeká za kopci, a to není všechno. Cesty z Šaffy do Ul-Chatifu, z Ul-Chatifu do Daleppy a z Daleppy k moři jsou plné vojáků. Císař vyrazil s celou svou silou. Celý Jih se dal do pohybu. Odvedenci z Kadiru a Dawahu, divocí jezdci z Jaštavitu, krutí divoši ze šamirských džunglí, kde muži i ženy bojují bok po boku. Ti všichni vyrazili na sever. Přicházejí sem bojovat za svého císaře.“

„Tolik lidí jen pro to, aby dobyli Dagosku?“

„A po nich další. Císař vybudoval loďstvo. Stovka plachet velkých lodí.“

„Gurchové nejsou námořníci. Moře ovládá Království.“

„Svět se mění a ty se musíš měnit s ním, nebo budeš smeten. Tahle válka nebude jako ta před ní. Chalul nakonec vyslal i své vojáky. Armádu, kterou vytvářel mnoho let. Vysoko v pustých horách se brány velké chrámové pevnosti v Sarkantu otevřely. Viděl jsem to. Přichází Mamun, třikrát požehnaný a třikrát prokletý, výplod pouště, první učedník Chalulův. Společně porušili druhý zákon, společně jedli lidské maso. A za nimi přichází Sto slov, všichni Požírači, učedníci Proroka, zrození pro boj a vykrmovaní celé ty dlouhé roky. Adepti, kteří prošli bojovým výcvikem, a mistři Velkého učení. Svět nečelil takové hrozbě od Starých časů, kdy Juvens bojoval s Kanediasem. A možná ještě

déle, od dob, kdy se Glustrod dotkl druhé strany a pokusil se otevřít brány podsvětí.“

Bla, bla, bla. Škoda. Na mága vypadal docela rozumně. „Vy mi chcete poskytnout informaci? Nechte si své pohádky před spaním a řekněte mi, co se stalo s Davoustem.“

„Je tady Požírač. Cítím ho. Obyvatel ze stínů. Ten, jehož jediným úkolem je zničit každého, kdo odporuje Prorokovi.“ *A především mě?* „Váš předchůdce nikdy neopustil tyto pokoje. Vzal si ho Požírač, aby chránil zrádce, který dělá svou práci uvnitř města.“

Ano. Teď hovoříme mým jazykem. „Kdo je zrádce?“ Gloktovi zněl vlastní hlas pronikavě, ostře a lačně.

„Nejsem jasnovidec, mrzáku, a kdybych ti mohl odpovědět, uvěřil bys mi? Lidé se učí každý svým vlastním tempem.“

„Cha!“ vybafl Glokta. „Jsi stejný jako Bayaz. Mluvíš a mluvíš, a stejně nic neřekneš. Požírači? Nic než staré báchorky a nesmysly!“

„Báchorky? Copak tě Bayaz nevzal do tvůrcova domu?“ Glokta polkl a chvějící se rukou se pevně chytil vlhkého kamene pod oknem. „A přesto o mně pochybuješ? Učíš se pomalu, mrzáku. Copak jsem neviděl otroky pochodující do Sarkantu, odvedené z každé země, kterou Gurchové dobyli? Neviděl jsem snad bezpočet zástupů, hnaných do hor? Aby nakrmili Chalula a jeho žáky, aby ještě zvětšili jejich sílu? Zločin proti Bohu! Porušení druhého zákona, který zapsal ohněm sám Euz! Pochybuješ o mně a možná je od tebe moudré, že tak činíš, ale s prvním světlem uvidíš přicházet Gurchy. Napočítáš pět korouhví a pochopíš, že jsem měl pravdu.“

„Kdo je ten zrádce?“ vyštěkl Glokta. „Řekni mi to, ty hádankami posedlý parchante!“

Ticho, jen šplouchající déšť, zurčení vody a šustění větru v závěsech podél oken. Náhlé zablesknutí vrhlo nečekané světlo do každého koutu místnosti

Koberec byl prázdný. Julwei byl pryč.

* * *

Guršská armáda se pomalu sunula vpřed v pěti ohromných blocích, dva vpředu, tři za nimi, a zabírala celou šíji od moře k moři. Pohybovaly se současně v dokonalé formaci za ohlušujících úderů velkých bubnů, jeden přesný šik za druhým, a zvuk jejich pochodujících bot byl jako vzdálené dunění hromu z předešlé noci. Slunce už stačilo vysát všechny důkazy deště a teď se jasně odráželo od tisíců přilbic, tisíců štítů a mečů jako od zrcadel, třpytilo se na hrotech šípů a povrchu tisíců brnění. Celý les zářivých kopí, pohybující se neúprosně vpřed. Nelítostný, neúnavný, neodvolatelný příval těl.

Vojáci Spojeného království byli rozmístěni po horním ochozu vnějších hradeb, dřepěli za cimbuřím a s rukama na zbraních nervózně přihlíželi postupu armády. Glokta cítil, jak se bojí. *A kdo by se jim divil? Už teď proti nám musejí být v přesile tak deseti na jednoho.* Tady nahoře ve větru se neozývalo žádné bubnování, žádné vykřikování a rozkazy, žádné rychlé přípravy. Jen ticho.

„Tak tady je máme," poznamenal Nicomo Cosca a šklebil se na tu podívanou. On jediný nevypadal, že by měl strach. *Buď má nervy ze železa, nebo mizernou představivost. Povalovat se a nasávat v té díře, nebo čekat na smrt, jako by to pro něj bylo totéž.* Stál s jednou nohou opřenou o cimbuří, předloktí zkřížené na koleně, a z jedné ruky mu visela zpola dopitá láhev. Žoldákův válečný oděv byl skoro stejný jako ten, co měl v hostinci. Tytéž zkrabacené boty, tytéž ošoupané kalhoty. Jeho jediným příspěvkem k vlastní bezpečnosti byl černý náprsní krunýř s vyleptanými zlatými spirálovitými ozdobami vpředu i vzadu. I ten už patrně pamatoval lepší dny. Glazura byla vyštípaná, nýtky pokryté rzí. *Kdysi to muselo být hotové mistrovské dílo.*

„Ten váš kyrys je moc hezký kousek."

„Co, tohle?" Cosca se podíval dolů na svůj krunýř. „Ve své době snad, ale za ty roky je na něm vidět, že byl používaný. Párkrát zůstal ležet venku na dešti. Dar od velkovévodkyně Sefeline z Osprie, oplátka za to, že jsem porazil armádu Sipaniů v pětiměsíční válce. Dala mi ho spolu s příslibem svého nekonečného přátelství."

„Je hezké mít přátele."

„Ne tak docela. Ještě ten večer mě přikázala zabít. To vítězství mě z jejího hlediska učinilo až příliš populárním. Obávala se, že bych se mohl pokusit zmocnit vlády. Jed v poháru s vínem." Cosca si mohutně přihnul ze své láhve. „Zabila mou oblíbenou milenku.

Byl jsem nucený uprchnout jen s tímhle zatraceným kyrysem a hledat si práci u sipanského prince. Ten starý parchant neplatil ani z poloviny tak dobře, ale zase mě nechal vést svou armádu proti vévodkyni a dopřál mi to zadostiučinění, že jsem se mohl dívat, jak otrávili ji.“ Zamračil se. „Úplně jí zmodrala tvář. Byla jasně modrá, opravdu. Vždycky si dávejte pozor, abyste se nestal příliš populárním, to je má rada.“

Glokta se ušklíbl. „Nebýt příliš oblíbený není zrovna moje největší starost.“

Vissbruck si hlasitě odkašlal, očividně zklamaný, že ho přehlížejí. Ukázal k nekonečným šikům mužů, které se blížily k úžině. „Představený, Gurchové se blíží.“ *Opravdu? Toho bych si sám nevšiml.* „Mám vaše svolení zatopit příkop?“

Ó ano, tvůj okamžik slávy. „Tak dobře.“

Vissbruck se s nádechem té nejvyšší sebedůležitosti opřel o parapet. Pomalu zvedl ruku a pak jí okázale mávl ve vzduchu. Někde dole, mimo dohled, zapráskal bič a spřežení mul napjalo lana. Nahoru k nim dolehl naříkající praskot dřeva, které vzdorovalo velkému tlaku, a pak dlouhý skřípot, jak přehrazení povolilo. Pak se ozvalo zlobné burácení, jak se obrovská masa slané vody drala kupředu a valila se hlubokým příkopem z obou konců, divoká, bíle zpěněná. Přesně pod nimi se voda s vodou setkala a vychrlila do vzduchu zářivý gejzír, až k cimbuří a ještě o kus výš. A chvíli na to byl tenhle nový pruh moře klidný. Z příkopu se stal kanál a z města ostrov.

„Příkop je zatopen!“ oznámil generál Vissbruck.

„Vidíme,“ řekl Glokta. „Gratuluji vám.“ *Doufejme, že Gurchové mezi sebou nemají zdatné plavce. Zjevně nemají nedostatek mužů, ze kterých by je vybrali.*

Nad pochodujícími masami vojáků se houpalo pět vysokých žerdí a na nich na pevné zlaté látce zářily guršské symboly. *Symboly vybojovaných bitev a vyhraných válek.* Korouhve pěti legií, třepotající se v nemilosrdném slunci. *Pět legií. Přesně jak ten stařec řekl. Budou tedy také následovat lodě?* Glokta otočil hlavu a zadíval se přes Dolní město. Dlouhé doky vybíhaly do zálivu jako ježčí páteře, stále plné lodí. *Lodí, které přivážejí naše zásoby a odvážejí poslední nervózní kupce.* Tam nebyly žádné hradby. Vlastně skoro žádné opevnění. *Nemysleli jsme si, že je budeme*

potřebovat. Království vždycky ovládalo moře. Jestli mají připlout lodě…

„Máme ještě zásoby dříví a kamení?“

Generál rázně přikývl, dychtivost sama. *Konečně se, jak se zdá, přizpůsobil změnám v organizaci.* „Spousty zásob, představený, přesně jak zněly vaše rozkazy.“

„Chci, abyste postavili hradby za doky a podél pobřeží. Tak pevné a vysoké a tak rychle, jak to bude možné. Naše obranyschopnost je tam slabá. Gurchové by ji mohli dříve nebo později vyzkoušet.“

Generál se zamračil na rojící se armádu vojáků, hemžících se po poloostrově, pak se podíval ke klidným dokům a zpátky. „Ale hrozba z pevniny je zajisté o něco… naléhavější? Gurchové jsou mizerní námořníci a na každý pád nemají žádnou flotilu hodnou –“

„Svět se mění, generále. Svět se mění.“

„Jistě.“ Vissbruck se otočil, aby promluvil se svými pobočníky.

Glokta se vrátil k parapetu vedle Cosky. „Kolik je guršských vojáků, dokážete to odhadnout?“

Styřan se poškrábal na skvrnité vyrážce na jedné straně krku. „Napočítal jsem pět korouhví. Pět císařských legií a hodně, hodně dalších. Průzkumníci, sapéři, odvedenci z celého Jihu. Kolik oddílů…“ Zamžoural do slunce a mírně pohyboval rty, jako by měl hlavu plnou ucelených částek. „Zatraceně hodně.“ Zaklonil se a vysál ze své láhve poslední kapky, pak mlaskl, zapažil a mrštil ji směrem ke Gurchům. Na okamžik se zatřpytila ve slunci a pak zarachotila o tvrdou zem na druhé straně příkopu. „Vidíte ty vozy vzadu?“

Glokta zamžoural do dalekohledu. Opravdu se zdálo, že za masami vojska jsou matné řady velkých vozů, sotva viditelné ve třpytivém oparu a oblacích prachu, které zvedly pochodující boty. *Vojáci samozřejmě potřebují zásoby, ale přesto…* Tu a tam viděl dlouhé klády, které z nich trčely jako pavoučí nohy. „Obléhací stroje,“ zamumlal si Glokta pod nos. *Přesně jak říkal Julwei.* „Oni to myslí vážně.“

„Och, ale vy také.“ Cosca se postavil vedle parapetu a začal si pohrávat se svým opaskem. O chvíli později Glokta uslyšel, jak proud jeho moči stříká na základy hradeb hluboko pod nimi. Žoldák se zašklebil přes rameno a řídké vlasy mu povlávaly ve slaném větru. „Všichni to myslí úplně vážně. Musím si promluvit s

představenou Eiderovou. Řekl bych, že své peníze za válčení dostanu hodně brzy.“

„Myslím, že ano.“ Glokta pomalu sklonil dalekohled. „Vždyť jste si je zasloužil.“

Slepec vede slepce

První z mágů ležel zkroucený na zádech ve voze, vtěsnaný mezi sud s vodou a pytel se žrádlem pro koně. Jako polštář mu sloužilo svinuté lano. Logen si nepamatoval, že by ho kdy viděl vypadat tak staře, seschle a bezmocně. Jeho dech byl mělký, pokožku měl sinalou a skvrnitou, nataženou na kostech jako pergamen a pokrytou krůpějemi potu. Občas sebou trhl a zkroutil se a zamumlal divná slova. Víčka se mu chvěla jako někomu, koho trápí zlé sny.

„Co se stalo?“

Quai se podíval dolů. „Kdykoli použiješ Umění, půjčuješ si z druhé strany, a co je půjčeno, musí být splaceno. Je to riziko, dokonce i pro mistra. Snažit se změnit svět myšlenkou… ta opovážlivost.“ Koutky úst se mu zdvihly v úsměvu. „Možná, že když si půjčuješ příliš často, jednoho dne se dotkneš světa vespod a kousek sebe tam necháš…“

„Tam?“ zamumlal Logen a stále se díval na škubajícího se starého muže. Příliš se mu nezamlouval způsob, jakým Quai mluvil. Nebylo zrovna veselé, alespoň podle něj, vězet uprostřed ničeho, bez jakéhokoli záchytného místa nebo směru, kam se dát.

„Jen si to představ,“ zašeptal učedník. „Sám první z mágů bezmocný jako nemluvně.“ Položil jemně ruku Bayazovi na hrudník. „Jeho život visí na vlásku. Mohl bych teď natáhnout tuhle slabou ruku… a zabít ho.“

Logen se zamračil. „Proč bys to chtěl udělat?“

Quai vzhlédl a usmál se svým neduživým úsměvem. „Proč by to kdo chtěl? Jen jsem to řekl.“ A stáhl svou ruku zpět.

„Jak dlouho takhle zůstane?“

Učedník se znovu usadil na voze a zvedl oči k nebi. „To se nedá říct. Možná hodiny. Možná už navždycky.“

„Navždycky?“ Logen sevřel rty. „Kde vůbec jsme? Máš představu, kam jdeme? Nebo proč? Nebo co budeme dělat, až se tam dostaneme? Měli bychom se vrátit?“

„Ne.“ Quaiova tvář byla tvrdá jako čepel. Tvrdší než by u něj kdy Logen čekal. „Za námi jsou naši nepřátelé. Otočit se teď zpátky by bylo ještě nebezpečnější než jet dál. Budeme pokračovat.“

Logen se zavrtěl a promnul si oči. Cítil se unavený a rozbolavělý a nebylo mu dobře. Kéž by se byl zeptal Bayaze na jeho plány, když měl ještě možnost. Nebo ještě lépe, kéž by nikdy neodešel ze Severu. Mohl se pokusit vyřídit si účty s Bethodem a umřít tam, kde to znal, rukou mužů, kterým alespoň rozuměl.

Logen vůbec netoužil dělat vůdce. Bývaly časy, kdy lačnil po slávě a věhlase a po respektu, ale získat je ho něco stálo a ukázalo se, že odměna za to nestojí. Muži na něj vsázeli své osudy a on je vedl bolestnou a krvavou cestou rovnou zpátky do hlíny. Už v něm nezbyly žádné ambice. Když přišlo na rozhodování, byl prokletý.

Spustil ruce a rozhlédl se. Bayaz tam pořád ještě ležel a něco mumlal z horečnatého spánku. Quai lhostejně zíral na oblaka. Luthar stál zády k ostatním a hleděl dolů do rokle. Ferro seděla na skále, čistila si hadrem luk a mračila se. Chodec už se ukázal, jak se dalo čekat, právě když nebezpečí pominulo. Stál jen kousek opodál a vypadal spokojený sám se sebou. Logen se ušklíbl a dlouze si povzdechl. Nedalo se nic dělat. Nikdo jiný tu nebyl.

„Dobrá, pojedeme k tomu mostu, v Aulcu, a pak se uvidí.“

„To není dobrý nápad,“ začal ho poučovat Chodec, popošel k vozu a nahlédl do něj. „To vůbec není dobrý nápad. Varoval jsem našeho zaměstnavatele už před touto… nehodou. Město je zničené, opuštěné a rozbořené. Zkažené a pusté a nebezpečné místo. Most možná ještě stojí, ale vzhledem k tomu, co se říká –“

„Aulcus byl v plánu a já bych řekl, že se ho budeme držet.“

Chodec pokračoval, jako by ho vůbec neslyšel. „Myslím, že by možná bylo lepší, kdybychom zamířili zpátky do Kalcisu. Stále ještě nejsme ani v polovině cesty k našemu cíli a máme dost jídla i vody na návrat. S trochou štěstí –“

„Dostal jsi zaplaceno za cestu až tam?“

„No, ehm, ovšem, to jsem dostal, ale –“

„Aulcus.“

Navigátor zamrkal. „Ano, no jistě, vidím, že ses rozhodl. Ráznost a smělost a energičnost, jak se zdá, patří k tvým přednostem, ale opatrnost, moudrost a zkušenosti, pokud to mohu tak říct, zase patří k těm mým a já ani v nejmenším nepochybuji o tom, že –“

„Aulcus,“ zavrčel Logen.

Chodec zůstal stát s otevřenými ústy. Pak je rychle zavřel. „Tak dobře. Budeme pokračovat po cestě zpátky na planinu a zamíříme na západ ke třem jezerům. Aulcus leží jejich směrem, ale cesta je pořád ještě dlouhá a nebezpečná, zvlášť když nastává zima. Mohly by tam být –“

„Dobře.“ Logen se otočil dřív, než měl navigátor možnost ještě něco říct. Tohle byla ta jednodušší část. Mlaskl a popošel k Ferro.

„Bayaz je…“ snažil se najít správné slovo. „Mimo. Nevíme, na jak dlouho.“

Kývla. „Jdeme dál?“

„Ehm… myslím… bylo to tak v plánu.“

„Dobře.“ Slezla ze skály a přehodila si luk přes rameno. „Tak bude nejlepší, když vyrazíme hned.“

To bylo snazší, než čekal. Možná až příliš. Říkal si, jestli zase neuvažuje o tom, že by se vypařila. On sám už na to myslel, aby pravdu řekl. „Nevím ani, kam jdeme.“

Ušklíbla se. „Já jsem nikdy nevěděla, kam jdu. Jestli chceš něco vědět, je to změna k lepšímu, že teď vedeš ty.“ Popošla ke koním. „Nikdy jsem tomu plešatýmu bastardovi nevěřila.“

Tak už zbýval jen Luthar. Stál tam otočený zády k ostatním, se svěšenými rameny, a vypadal hodně nešťastně. Logen viděl, jak mu svaly na jedné straně obličeje pracují, když se dívá do země.

„Jsi v pořádku?“

Luthar vypadal, že ho skoro neslyšel. „Chtěl jsem bojovat. Chtěl jsem to a věděl jsem jak a držel jsem zbraň.“ Zlostně pleskl rukou na jílec jednoho ze svých mečů. „Byl jsem bezmocný jako podělané děcko! Proč jsem se nemohl ani pohnout?“

„Tak o tohle jde? Zatraceně, hochu, to se napoprvé stalo hodně chlapům!“

„Vážně?“

„Více, než bys věřil. Alespoň že ses nepodělal.“

Luthar povytáhl obočí. „To se stává?“

„Častěji, než bys věřil.“

„Také jsi tak ztuhl, poprvé?“

Logen se zamračil. „Ne. Mně jde zabíjení docela snadno. Vždycky šlo. Věř mi, ty jsi z nás ten šťastnější.“

„Pokud mě nezabijou, protože nebudu schopen nic udělat.“

„To je vlastně pravda,“ připustil Logen. Luthar svěsil hlavu ještě níž a Logen ho poplácal po rameni. „Ale nezabili tě! Hlavu vzhůru, hochu, měl jsi štěstí! Pořád ještě žiješ, ne?“ Luthar nešťastně přikývl. Logen mu přejel rukou po paži a nasměroval ho zpátky ke koním. „Tak to máš šanci příště si vést líp.“

„Příště?“

„Jistě. Příště si vést líp. Takový je život.“

Logen se znovu vyšvihl do sedla, rozbolavělý a ztuhlý. Ztuhlý z té nekonečné jízdy a rozbolavělý z boje v roklině. Úlomek skály ho zasáhl do zad a další ránu dostal ze strany do hlavy. Ale mohlo to být mnohem horší.

Rozhlédl se po ostatních. Všichni už byli v sedlech a dívali se na něj. Čtyři tváře, tak rozdílné, jak jen tváře mohou být, ale všechny měly víceméně stejný výraz. Čekali, co řekne. Proč si vždycky všichni myslí, že on ví co a jak? Polkl a zabodl koni paty do slabin.

„Jedeme.“

Strategie prince Ladisly

„Opravdu byste tu měl trávit méně času, plukovníku Weste.“ Pike na chvíli odložil kladivo. Oranžová záře z jeho pece se mu odrážela v očích a ozařovala mu zpocenou tvář. „Lidi začnou mít řeči.“

West se nervózně usmál. „Je to jediné teplé místo v celém zatraceném táboře.“ Byla to vlastně pravda, ale skutečný důvod jí byl na hony vzdálený. Bylo to jediné místo v celém zatraceném táboře, kde ho nikdo nehledal. Muži, kteří hladověli, muži, kteří mrzli, muži, kteří neměli vodu, zbraně ani žádné pokyny, co mají dělat. Muži, kteří zemřeli na zimu a nemoci a bylo třeba je pohřbít. Ani mrtví se bez Westa neobešli. Všichni ho potřebovali ve dne i v noci. Všichni kromě Pikea, jeho dcery a ostatních odsouzenců. Ti jediní se zdáli být samostatní, a tak se jejich kovárna stala jeho úkrytem. Hlučným, přeplněným a zakouřeným úkrytem, to jistě, ale to mu na příjemnosti neubralo. Byl tam nekonečně raději, než s princem a jeho lidmi. Tady mezi zločinci to bylo mnohem… poctivější.

„Stojíte mi v cestě, plukovníku. Už zase.“ Cathil se kolem něj protáhla. Ostří nože v kleštích, které svírala v rukavici, oranžově plálo. Ponořila ho do vody, zamračila se a otáčela jím na obě strany. Vodní pára kolem ní syčela. West sledoval její pohyby, rychlé a zkušené, kapky vlhkosti na jejích šlachovitých pažích, její šíji a vlasy, tmavé a slepené potem. Těžko uvěřit, že mu kdysi připadala jako chlapec. Možná si dovedla poradit s kovem stejně jako kterýkoli muž, ale její tvář, nemluvě o hrudi, pasu, křivce zadní části těla, to všechno bylo nepochybně ženské…

Ohlédla se přes rameno a zachytila jeho pohled. „Neměl byste se vrátit k armádě?“

„Deset minut beze mě vydrží.“

Vytáhla z vody chladné, černé ostří a hodila ho se zařinčením na hromadu vedle brusu. „Jste si jistý?“

Možná měla pravdu. West se zhluboka nadechl a povzdechl si. Očividně nerad vyšel z boudy ven a zamířil do tábora.

Zimní povětří ho po té výhni v kovárně zaštípalo do tváří a on si přitáhl límec kabátu a cestou dolů do tábora se do něj pevně zavinul. Když nechal rachot kovárny za sebou, tady v táboře jako by večer vládlo jen mrtvolné ticho. Slyšel, jak mu pod botama čvachtá přemrzlé bláto, jak mu dech skřípe v krku, zaslechl tlumené zaklení nějakého vzdáleného vojáka, který si cestou ve tmě něco bručel. Na chvíli se zastavil a zvedl oči. Ruce si ovinul kolem těla, aby se víc zahřál. Nebe bylo dokonale čisté, hvězdy jasně zářily, rozptýlené v černotě jako jiskřivý prach.

„Nádhera,“ zašeptal si pro sebe.

„Zvykáte si.“

To byl Trojstrom. Přicházel mezi stany s Psím čumákem po boku. Tvář měl ve stínu, tmavé propadliny a světlejší hrany byly jako útesy v měsíčním světle, ale West okamžitě poznal, že přináší zlé zprávy. Starý Seveřan by se i v těch nejlepších chvílích dal stěží popsat jako člověk, se kterým je legrace, ale to, jak se mračil teď, nevěstilo nic dobrého.

„Rád vás vidím,“ řekl West severský.

„Myslíte? Bethod je nanejvýš pět dní pochodu od tábora.“

Najednou se zdálo, že chlad pronikl Westovým kabátem a roztřásla ho zima. „Pět dní?“

„Jen pokud se od doby, co jsme ho viděli, nepohnul, a to není moc pravděpodobné. Bethod nepatří k těm, co trčí na jednom místě. Jestli pochoduje na jih, může už být tak tři dny cesty odsud. Možná míň.“

„Kolik jich je?“

Psí čumák si olízl rty. V chladném vzduchu mu od úst kolem vyzáblé tváře stoupaly obláčky páry. „Odhadl bych to na deset tisíc, ale vzadu mohl mít ještě další.“

Westa zamrazilo ještě víc. „Deset tisíc? Tolik?“

„Asi deset, jo. Většinou nevolníci.“

„Nevolníci? Lehká pěchota?“

„Lehká, ale ne jako ten odpad tady.“ Trojstrom přejel podmračeným pohledem ošuntělé stany a špatně postavená ohniště, příliš blízko odtokových příkopů. „Bethodovi nevolníci jsou mu

oddaní, prošli mnoha bitvami a dlouhými pochody, takže jsou tvrdí jako dřevo. Ti parchanti dokážou běžet celý den a ještě potom bojovat, když je třeba. Lukostřelci, kopiníci, všichni s fůrou zkušeností.“

„A také má slušný počet karlů,“ zavrčel Psí čumák.

„To jo, a ti mají pořádnou zbroj, dobré zbraně a kromě toho také koně. Budou tam také určitě známí muži. To je smetánka, kterou si Bethod přivedl s sebou. Najdou se mezi nimi pěkně ostří váleční vůdci. No a pak tam bude pár divných lidí z východu. Divoši, co žijí za Crinnou. Určitě nechal na severu nějaké hochy, aby zaměstnali vaše přátele, ale své nejlepší bojovníky si přivedl s sebou sem na jih, proti vám.“ Starý válečník upřel svůj zachmuřený pohled zpoza hustého obočí na nedbale postavený tábor. „Nic ve zlém, ale jestli dojde k boji, nedávám vám ani nejmenší podělanou šanci.“

Ta nejhorší možná situace. West polkl. „Jak rychle se může taková armáda pohybovat?“

„Rychle. Jejich zvědové tu můžou být pozítří. Hlavní voj o den později. Totiž jestli jdou rovnou, a to se dá těžko odhadnout. Nic bych nedal za to, že se Bethod pokusí překročit řeku o kus níž a napadnout vás zezadu.“

„Zezadu?“ Rozhodně nečekali takhle předvídavého nepřítele. „Jak by mohl vědět, kde jsme?“

„Bethod měl vždycky nadání odhadnout svého nepřítele. Má na to čuch. A kromě toho má ten parchant štěstí. Hrozně rád riskuje. Ve válce se pořádné dávce štěstí nic nevyrovná.“

West se rozhlédl kolem sebe a zamrkal. Deset tisíc bojem zocelených Seveřanů se chystá přepadnout jejich ubohý tábor. Nevyzpytatelní Seveřani, kterým přeje štěstí. Představil si, jak se pokouší zformovat ty nevycvičené odvedence, vězící po kotníky v bahně, a nevěřil, že by je dokázal zvládnout alespoň natolik, aby byli vůbec schopní se seřadit. To by byl masakr. Další Černá studna ve stavu zrodu. Ale alespoň že byli varováni. Mají tři dny, aby se připravili na obranu, nebo ještě lépe, dali na ústup.

* * *

Když West prudce odtáhl chlopeň stanu, rozlila se do chladného nočního vzduchu jemná hudba a hřejivé světlo. Znechuceně se sklonil a vešel dovnitř, s oběma Seveřany v patách.

„To mě vrať do hlíny…“ zamumlal Trojstrom a zůstal stát s ústy dokořán.

West už zapomněl, jak bizarně musí princovo ubytování nově příchozím připadat, zvlášť těm, kterým je luxus úplně cizí. Nebyl to ani tak stan jako spíš síň z purpurového plátna, možná víc než deset kroků na výšku, vyzdobená styrskými tapisériemi a vystlaná kantskými koberci. Nábytek se hodil spíš do paláce než do tábora. Obrovité vyřezávané prádelníky a zlacené truhlice ukrývaly princovu nespočetnou garderóbu, která by stačila k oblečení celé armády hejsků. Postel byla gargantuovský kousek s nebesy, sama o sobě větší než většina stanů v táboře. Stůl vyblýskaný do vysokého lesku v jednou rohu se prohýbal pod vahou lahůdek a stříbrné i zlaté podnosy se mihotavě leskly ve světle svíček. Člověk si těžko dokázal představit, že jen o pár kroků dál muži mrznou a hladoví.

Sám korunní princ Ladisla seděl rozvalený v obrovitém křesle z tmavého dřeva, skoro by se dalo říct trůnu, čalouněném rudým hedvábím. Z jedné ruky mu trčel prázdný pohár, zatímco druhou mával nahoru a dolů do rytmu hudby kvarteta vybraných hudebníků, kteří brnkali, vrzali smyčci nebo foukali do svých zářivých nástrojů ve vzdáleném rohu. Kolem Jeho Výsosti postávali čtyři muži z jeho štábu, bezvadně ustrojení a se znuděnými výrazy ve tváři, jak to právě kázala móda. Mezi nimi byl i mladý lord Smund, který se v několika posledních týdnech stal Westovým nejneoblíbenějším člověkem na celém světě.

„To vás velice ctí,“ hulákal Smund hlasitě na prince. „Sdílet útrapy tábora byl vždycky dobrý způsob, jak si získat obdiv obyčejných vojáků –“

„Ach, plukovník West!“ zacvrlikal Ladisla. „A dva z jeho severských stopařů! Jaké potěšení! Musíte si vzít něco k snědku!“ Udělal vláčné, opilecké gesto směrem ke stolu.

„Děkuji, Vaše Výsosti, ale už jsem jedl. Přicházím se zprávami té nejvyšší –“

„Nebo trochu vína! Všichni si musíte dát víno, tohle je vynikající ročník! Kam se poděla ta láhev?“ Zatápal pod svým křeslem.

Psí čumák už se mezitím dostal ke stolu, nakláněl se nad ním a očichával jídlo jako… pes. Svými špinavými prsty sebral z talíře velký plátek hovězího, pečlivě ho složil a celý si ho nacpal do úst. Smund ho při tom pozoroval, rty ohrnuté opovržením. Za jiných okolností by se West cítil trapně, ale teď měl mnohem důležitější starosti.

„Bethod je pět dní pochodu od nás," skoro vykřikl. „S nejsilnější částí své armády!"

Jeden z hudebníků ucukl smyčcem a zahrál skřípavý, falešný tón. Ladisla s trhnutím zvedl hlavu a skoro spadl z křesla. Dokonce i Smunda a jeho přátele to vytrhlo z jejich netečnosti.

„Pět dní," zamumlal princ a hlas měl zdrsnělý vzrušením. „Jste si jist?"

„Možná ne víc než tři."

„Kolik jich je?"

„Asi deset tisíc, a jsou s nimi i veteráni –"

„Vynikající!" Ladisla udeřil do područky křesla, jako by to byla tvář některého ze Severanů. „Pak jsou naše a jejich síly vyrovnané!"

West polkl. „Možná početně, Vaše Výsosti, ale ne co do kvality."

„Ale jděte, plukovníku Weste," zahučel Smund. „Jeden královský voják vydá za deset takových jako oni." Díval se svrchu na Trojstroma.

„Černá studna prokázala, že se tento názor nezakládá na pravdě, a to i v případě, že by naši muži byli dobře živení, vycvičení a vystrojení. Kromě královských vojáků nejsou ani jedno z toho! Nejrozumnější by bylo připravit se k obraně s tím, že se stáhneme, když to bude nutné."

Smund dal vyprsknutím najevo, jak takovou myšlenkou opovrhuje. „Ve válce není nic nebezpečnějšího," prohodil blazeovaně, „než přílišná opatrnost."

„Až na nedostatek opatrnosti!" zavrčel West a vztekem už mu začínalo pulzovat pod spánky. Ale princ Ladisla ho zarazil dřív, než měl možnost dát své zlosti volný průchod. „Ale pánové, to stačí!" Vyšvihl se z křesla, oči zamžené opileckým nadšením. „Já už jsem se rozhodl pro strategii, kterou použijeme! Překročíme řeku a ty divochy zastavíme! Myslí si, že nás překvapí? Pcha!" Švihl ve vzduchu svým vinným pohárem. „My jim přichystáme

překvapení, na jaké hned tak nezapomenou! Poženeme je zpátky za hranice! Přesně jak maršál Burr zamýšlel!“

„Ale Vaše Výsosti,“ zakoktal West a udělalo se mu trochu mdlo. „Lord maršál výslovně přikázal, abychom zůstali za řekou – “

Ladisla trhl hlavou, jako by ho obtěžovala moucha. „Je třeba jednat v duchu jeho rozkazu, plukovníku, ne ho chápat doslovně! Těžko by měl něco proti tomu, abychom se utkali s nepřítelem!“

„Tihle muži jsou zatracení blázni,“ zahřímal Trojstrom, naštěstí v severštině.

„Co to říkal?“ dotazoval se princ.

„Ehm… souhlasí se mnou, že bychom měli zůstat tady, Vaše Výsosti, a poslat k lordu maršálovi pro pomoc.“

„Opravdu? A já jsem si myslel, že tihle Severani jsou lítí a nezkrotní bojovníci! No, plukovníku Weste, můžete ho informovat, že už jsem se rozhodl pro útok a od toho neustoupím! My tomuhle takzvanému králi Severanů ukážeme, že nemá monopol na vítězství!“

„Skvěle řečeno!“ křikl Smund a dupl na tlustý koberec. „Excelentní!“ přizvukoval zbytek princových lidí jako sbor hlupáků.

„Dokopeme je zpátky za hranice!“

„Dáme jim lekci!“

„Excelentní! Skvělé! Máme ještě víno?“

West zoufale svíral pěsti. Musel udělat ještě jeden pokus, jakkoli trapný a zbytečný. Svezl se na koleno, sepjal ruce, upřeně se na prince zadíval a sebral všechnu přesvědčivost, kterou v sobě našel. „Vaše Výsosti, žádám vás, snažně na vás naléhám, prosím vás, abyste to zvážil. Život každého muže v tomto táboře závisí na vašem rozhodnutí.“

Princ se usmál. „Takové je břímě velení, můj příteli! Uvědomuji si, že vaše motivy jsou ty nejlepší, ale musím souhlasit s lordem Smundem. Smělost je ve válce tou nejlepší politikou a smělost se stane mojí strategií! Díky smělosti Harod Veliký vytvořil Království, a především díky smělosti král Kasamir dobyl Angland! A my tyhle Severany přemůžeme, uvidíte. Vydejte rozkazy, plukovníku! Za svítání se dáme na pochod!“

West měl Kasamirovo tažení do detailu prostudované. Smělost se na jeho úspěchu podílela jednou desetinou, zbytek byl důsledné

plánování, péče o svěřené lidi a to, že věnoval pozornost každému detailu. Smělost bez všeho ostatního se mohla stát osudnou, ale West viděl, že je zbytečné to říkat. Jen by prince rozzlobil a ztratil by i poslední zbytky vlivu, který ještě měl. Cítil se jako muž, který se dívá, jak jeho vlastní dům hoří. Ochromený, zoufalý a naprosto bezmocný. Nezbylo mu nic jiného než vydat rozkazy a udělat, co je v jeho silách, aby bylo vše provedeno, jak nejlépe to bude možné.

„Jistě, Vaše Výsosti," zamumlal.

„Jistě!" Princ se usmál. „Takže jsme se všichni shodli! Ohromné! Přestaňte hrát!" křikl na hudebníky. „Potřebujeme něco ráznějšího! Něco, v čem je krev!" Kvartet přešel do živého, válečného motivu. West se otočil, údy ztěžklé bezmocností, a vyšel ze stanu do mrazivé noci.

Trojstrom mu byl v patách. „Zatraceně, já vás, lidi, vůbec nechápu! U nás si muž musí právo velet zasloužit! Ostatní jdou za ním, protože ho znají a váží si ho, a vůdce snáší všechno zlé se svými lidmi! Dokonce i Bethod si svoje místo zasloužil!" Přecházel před stanem sem a tam a mával obrovitýma rukama. „A vy si vyberete někoho, co o velení neví zhola nic, k největšímu pitomci ze všech se chováte jako ke svému veliteli!"

West nemohl přijít na nic, co by na to řekl. Těžko to mohl popírat.

„Ten podělanec vás povede rovnou na smrt! Zpátky do hlíny, vás všechny! A ať se propadnu, jestli jdu s vámi, nebo někdo z mých hochů. Už mám plné zuby toho platit za chyby druhých, už jsem kvůli tomu parchantovi Bethodovi ztratil dost! Jdeme, Psí čumáku. Tahle loď bláznů může jít klidně ke dnu i bez nás!" A s tím se otočil a odkráčel do noci.

Psí čumák jen pokrčil rameny. „Není všechno tak zlé." Přistoupil blíž, zatvářil se jako spiklenec a sáhl si hluboko do kapsy. Něco z ní vytáhl. West zíral dolů na celého vařeného lososa, bezpochyby sebraného z princova stolu. Severan se zašklebil. „Získal jsem rybu!" A vykročil za svým vůdcem. Nechal Westa samotného na té horší straně, s Ladislovou válečnou hudbou, linoucí se mrazivým vzduchem do noci.

Než slunce zapadne

„Ou.“ Drsná ruka Gloktou zatřásla, aby ho probudila. Opatrně otočil hlavu ze strany, na které spal, a stiskl zuby bolestí, jak mu při tom křuplo za krkem. *To teď chodí smrt tak časně ráno?* Pootevřel oči. Ach. *Tak ještě ne, jak se zdá. Možná až v poledne.* Vitari na něj shlížela shora a její ježaté vlasy se na pozadí okna, kterým dovnitř pronikalo časné ranní slunce, jevily skoro jako černé.

„Tak dobře, praktikalko Vitari, když mi nemůžete odolat. Budete ale muset nahoru, jestli vám to nevadí.“

„Ha, ha, ha. Je tady guršský vyslanec.“

„Kdo?“

„Vyslanec. Jestli jsem dobře slyšela, tak od samotného císaře.“

Glokta pocítil záchvěv paniky. „Kde?“

„Tady v citadele. Mluví se správní radou.“

„Do hajzlu!“ vyprskl Glokta a škrábal se z postele. Ignoroval bodavou bolest v levé noze, která se rozvinula, když zmrzačeným levým chodidlem došlápl na zem. „Proč mě nezavolali?“

Vitari se na něj seshora ušklíbla. „Možná si s ním chtěli raději promluvit sami. Nemohlo by to být ono, co myslíte?“

„Jak se sem k čertu dostal?“

„Připlul lodí, pod vlajkou vyjednavače. Vissbruck říká, že byl vázán povinností ho přijmout.“

„Vázán povinností!“ vyštěkl Glokta, jak se snažil natáhnout si kalhoty na chromou a třesoucí se nohu. „Ten vyžraný parchant! Jak dlouho už tady je?“

„Dost dlouho na to, aby spolu s radou stačil nadělat hromadu škody, pokud je to to, oč jim jde.“

„Sakra!“ Glokta sebou škubl, jak se snažil navléct do košile.

* * *

Guršský vyslanec byl bezpochyby impozantní zjev.

Měl obrovský zahnutý nos, jiskřivé a inteligentní oči a dlouhou, řídkou bradku měl pečlivě vykartáčovanou. Zlatá nitka vetkaná do jeho bílého roucha a vysokého turbanu se v jasném slunci blýskala. Držel své tělo pyšně zpříma, dlouhý krk natažený a bradu tak vysoko, že se vždy a na všechno, na co ráčil pohlédnout, díval svrchu.

Vedle tohoto majestátně vysokého a hubeného muže působila najednou ta vznešená, nádherná místnost poněkud nízce a ošuntěle. *Sám by mohl být pokládán za císaře.*

Glokta si intenzivně uvědomoval, jak shrbený a pokřivený mu musí připadat, když se s křivým úsměvem a zpocenou tváří šoural do audienční síně. *Ubohá vrána upínající oči k úchvatnému pávovi. Avšak bitvy nevyhrává vždycky ten nejkrásnější. Naštěstí pro mě.*

Dlouhý stůl byl překvapivě prázdný. Jen Vissbruck, Eiderová a Korsten dan Vurms seděli na svých místech a žádný z nich nevypadal právě nadšený, že ho vidí. *Však ti bastardi také nemají proč.*

„Dnes žádný lord guvernér?“ otázal se.

„Můj otec se necítí dobře,“ zavrčel Vurms.

„Škoda, že nemůžete zůstat u něj a ulevit mu v jeho nemoci. A co Kahdia?“ Nikdo nepromluvil. „Mysleli jste si, že by o tohle setkání nestál?“ Opovržlivě kývl směrem k vyslanci. „Jaké štěstí pro všechny, že vy tři máte silnější žaludek. Jsem představený Glokta, a ať už jste slyšel cokoli, já jsem zde jedinou kompetentní osobou. Musím se omluvit za svůj pozdní příchod, ale nikdo mi neřekl, že jste tady.“ Vrhl zlostný pohled na Vissbrucka, ale generál neměl v úmyslu podívat se mu do očí. *Výborně, ty kolosální hňupe, tohle nezůstane zapomenuto.*

„Já jsem Šabbed al Islik Burai.“ Vyslanec mluvil velice dobře obecným jazykem, hlasem, který byl každým coulem stejně mocný, autoritativní a arogantní jako jeho vystupování. „Přicházím jako vyslanec právoplatného vládce celého Jihu, mocného císaře mocného Gurchulu a celé kantské země, Utmana-ul-Došta, milovaného, obávaného a privilegovaného přede všemi ostatními lidmi v Kruhu světa, pomazaného pravou rukou Boží, samotným prorokem Chalulem.“

„To máte štěstí. Poklonil bych se, ale namohl jsem si záda, jak jsem vstával z postele.“

Islik se delikátně ušklíbl. „Vskutku zranění hodné válečníka. Přišel jsem přijmout vaši kapitulaci.“

„Opravdu?“ Glokta vytáhl nejbližší židli a svezl se do ní. *Ať se propadnu, jestli budu kvůli tomuhle zatracenému čahounovi ještě chvíli stát.* „Měl jsem za to, že tradice velí učinit tuhle nabídku až po boji.“

„Pokud by mělo dojít k boji, nebude mít dlouhého trvání.“ Vyslanec přeplul po dlaždicích k oknu. „Vidím pět legií, nastoupených na poloostrově v bitevních šicích. Dvacet tisíc kopí, a to je jenom část toho, co přichází. Císařské jednotky jsou početnější než zrnka písku v poušti. Bránit se nám by bylo stejně marné jako bránit se přílivu. Tohle všechno vy víte.“ Očima pyšně přejel po provinilých tvářích členů správní rady a s pronikavým opovržením spočinul na Gloktovi. *Pohled muže, který věří, že už má vyhráno. Těžko by se mu mohl někdo divit. Možná tomu tak skutečně je.*

„Jen blázni nebo hlupáci by se takové přesile chtěli postavit. Vy růžoví jste sem nikdy nepatřili. Císař vám nabízí možnost odejít z Jihu živí. Když nám otevřete brány, budete ušetřeni. Můžete odplout na svých malých lodích zpátky na ten svůj malý ostrov. Nechť se nikdy neříká, že Utman-ul-Došt není velkorysý. Bůh bojuje na naší straně. Vaše věc je ztracena.“

„No, já nevím, v poslední válce jsme se drželi toho svého a jsem si jistý, že všichni ještě máme v živé paměti pád Ulriochu. Já tedy určitě ano. To město hořelo moc hezky. Zvlášť jeho chrámy.“ Glokta pokrčil rameny. „Bůh musel být tehdy asi někde jinde.“

„Tehdy ano. Ale byly i jiné boje. Jsem si jist, že i vy si pamatujete jistou bitvu, na jistém mostě, kde jistý mladý důstojník padl do našich rukou.“ Vyslanec se usmál. „Bůh je všudypřítomný.“

Glokta cítil, jak mu zacukalo oční víčko. *On ví, že nemůžu zapomenout.* Vzpomínal, jaké to pro něj bylo překvapení, když se mu guršské kopí zabodlo do těla. Překvapení a zklamání a jak nesmírně intenzivní to byla bolest. *Takže nakonec není nezranitelný.* Vzpomínal, jak se mu splašil kůň a shodil ho ze sedla. Bolest se ještě zvýšila a překvapení vystřídal strach. Plazil se mezi spoustou bot a těl, lapal po dechu a v ústech cítil hořký prach

a slanou krev. Vzpomínal si na agonii, když mu ostří projelo nohou. Strach vystřídala hrůza. Vzpomínal si, jak ho popadli, jak ho z toho mostu táhli a on křičel a naříkal. *Té noci začali s výslechem.*

„Vyhráli jsme," řekl Glokta, ale v ústech měl sucho a hlas mu skřípal. „Ukázalo se, že jsme silnější."

„To bylo. Svět se mění. Angažování vašeho národa na mrazivém Severu vám způsobilo značné škody. Podařilo se vám porušit první pravidlo války. Nikdy nebojovat se dvěma nepřáteli zároveň."

Jeho argumenty se dají těžko popřít. „Hradby Dagosky už vás kdysi zastavily," řekl Glokta, ale ani jeho vlastním uším to neznělo příliš přesvědčivě. To asi nejsou ta pravá slova vítěze. Cítil na sobě pohledy Vurmse, Vissbrucka i Eiderové a svrběla ho z nich záda. *Snaží se uhodnout, kdo tady má navrch, a já vím, koho bych si vybral, kdybych byl na jejich místě.*

„Možná má někdo tady za těmi vašimi hradbami víc sebevědomí než ostatní. Vrátím se pro odpověď před západem slunce. Císařova nabídka platí jen pro tento den a nebude víckrát zopakována. On je milosrdný, ale jeho milosrdenství má své meze. Máte čas do západu slunce." A odplul z místnosti.

Glokta počkal, až za ním zaklapnou dveře, a pak si otočil židli tak, aby byl čelem k ostatním. „Co tohle k čertu bylo?" vyštěkl na Vissbrucka.

„Ehm…" Generál se zatahal za propocený límec. „Bylo mou povinností, jako vojáka, přijmout neozbrojeného představitele nepřítele, abych vyslechl jeho podmínky –"

„Bez toho, abyste mě informoval?"

„Věděli jsme, že nebudete chtít poslouchat!" vybafl Vurms. „Ale on má pravdu! I přes všechnu naši tvrdou práci stojíme proti obrovské přesile, a dokud válka v Anglandu trvá, nemůžeme očekávat žádné posily. Nejsme víc než špendlík v noze velkého a nepřátelského národa. Dokud si udržujeme alespoň trochu silnou pozici, může se nám to při vyjednávání hodit. Můžete se spolehnout na to, že jakmile město padne, nenabídne nám už nikdo nic, kromě masakru!"

To máš celkem pravdu, ale arcilektor by asi nesouhlasil. Vyjednat kapitulaci nejspíš nebylo to, proč mě sem poslal. „Jste nezvykle tichá, představená."

„Nejsem způsobilá hovořit o vojenských dopadech takového rozhodnutí. Ale podle toho, jak se věci jeví, je to od něj velkorysá nabídka. A jedno je jisté. Pokud jeho nabídku odmítneme a Gurchové město dobudou silou, bude to strašlivý masakr.“ Vzhlédla ke Gloktovi. „Pak nemůžeme čekat žádné slitování.“

To je všechno pravda. Na slitování Gurchů jsem já odborník.

„Takže všichni tři jste pro kapitulaci?“ Podívali se jeden na druhého a neříkali nic. „Nenapadlo vás, že jakmile se vzdáme, nebudou možná vaši malou dohodu vůbec brát v potaz?“

„To nás napadlo,“ řekl Vissbruck. „Ale v minulosti své dohody ctili, a alespoň nějaká naděje…“ a zahleděl se na desku stolu, „je lepší než žádná.“ *Ty mnohem víc důvěřuješ našemu nepříteli než mně, jak se zdá. Ne že by mě to překvapilo. I má vlastní sebedůvěra by mohla být větší.*

Glokta si otřel trochu vlhkosti zpod oka. „Chápu. Pak předpokládám, že budu muset zvážit jeho nabídku. Sejdeme se opět, až se náš guršský přítel vrátí. Při západu slunce.“ Zhoupl se dozadu a škubl sebou, jak se snažil vstát.

„Tak vy ji zvážíte?“ sykla mu Vitari do ucha, když se belhal chodbou z přijímací síně. „Vy ji sakra zvážíte?“

„Přesně tak,“ odsekl Glokta. „Musím se rozhodnout.“

„Nebo necháte ty bídáky, aby to udělali za vás!“

„Každý z nás dostal svůj úkol. Já vám také neříkám, jak máte psát svoje malé zprávy arcilektorovi. Jak si poradím s těmihle bídáky, není vaše starost.“

„Že to není moje starost?“ Vitari popadla Gloktu za paži a on došlápl na chromou nohu. Byla silnější, než vypadala, mnohem silnější. „Říkala jsem Sultovi, že dokážete všechno zvládnout!“ vyštěkla mu do tváře. „Jestli ztratíme město, aniž bychom se o něj pokusili bojovat, přijdeme o hlavu oba dva! A moje hlava je moje starost, mrzáku!“

„Teď není vhodná chvíle propadat panice,“ zavrčel Glokta. „Já nechci skončit jako plovoucí mrtvola v docích o nic víc než vy, ale tohle je choulostivá věc. Nechejme je, ať se domnívají, že prosadili svou, tak alespoň nikdo neudělá nic ukvapeného. Ne dokud nebudu opravdu připraven. A věřte mi, když říkám, praktikalko, že tohle je poprvé a naposledy, co vám vysvětluji své záměry. A teď ze mě sundejte tu svou špinavou pracku.“

Nespustila ji, ale pevněji zaťala prsty a zaryla nehty do Gloktovy paže, jako by to byly kleště. Oči se jí zúžily a v jejich koutcích se jí do pihovaté pokožky zařízly zlostné vrásky. *Že bych ji byl špatně odhadl? Má snad v plánu mě zamordovat?* Při tom pomyšlení se skoro usmál. Ale Severard si vybral právě tenhle okamžik k tomu, aby vystoupil ze stínu o kousek dál v temné chodbě.

„No jen se vy dva na sebe podívejte," vykračoval si to k nim a vesele se šklebil. „Vždycky mě překvapí, jak i na těch nejnepravděpodobnějších místech kvete láska, a mezi těmi nejnepravděpodobnějšími lidmi. Růže, co se prodírá na světlo kamenitou půdou." Přitiskl si ruku na prsa. „Hřeje mě to u srdce."

„Máme ho?"

„Ovšem. Od chvíle, kdy vyšel z přijímacího sálu."

Vitari povolila sevření; Glokta ji setřásl a začal se šourat k celám. „Proč nejdete s námi?" zavolal přes rameno, když se musel na chvíli zastavit, aby se poškrábal na pohmožděné paži. „Mohla byste to dát do své příští zprávy pro Sulta."

* * *

Šabbed al Islik Burai vypadal mnohem méně majestátně, když seděl. Obzvláště když to bylo na poškrábané špinavé židli v jedné z těch těsných a upocených cel pod citadelou.

„No není lepší promluvit si o podmínkách právě takto? Bylo poněkud denervující, když jste se nade mnou tak tyčil." Islik se ušklíbl a odvrátil se, jako by hovořit s Gloktou bylo pro něj hluboce pod úroveň. *Bohatý muž, obtěžovaný žebráky v ulicích, ale té iluze ho brzy zbavíme.*

„Víme, že máme uvnitř města zrádce. V samotné správní radě. Velmi pravděpodobně je to jeden z těch tří úctyhodných lidí, kterým jste právě před chvílí dával své malé ultimátum. Vy mi teď řeknete, kdo to je." Žádná odpověď. „Jsem milosrdný," prohlásil Glokta a mávl povzneseně rukou, přesně jako to dělal sám vyslanec teprve před několika minutami. „Ale mé milosrdenství má své meze. Mluvte."

„Jsem zde pod vlajkou vyjednavače jako vyslanec samotného císaře! Zranit neozbrojeného vyslance by bylo jasné porušení válečných zákonů!“

„Vyjednavač? Válečné zákony?“ Glokta se uchechtl. Severard se uchechtl. Vitari se uchechtla. Frost mlčel. „Pořád je ještě mají? Kromě děcek, jako je Vissbruck, se takovými pitomostmi dnes už nikdo nezdržuje. Kdo je zrádce?“

„Je mi tě líto, mrzáku! Až město padne –“

Nech si svou lítost. Budeš ji potřebovat sám pro sebe. Frostova pěst nevydala téměř žádný zvuk, když udeřila do vyslancova břicha. Ten vypoulil oči a ústa se mu otevřela. Začal kašlat suchým kašlem, místy to bylo skoro jako dávení, a pak se snažil nadechnout a znovu se rozkašlal.

„Zvláštní, viďte,“ poznamenal Glokta, když ho pozoroval, jak lapá po dechu. „Velký muž, malý muž, hubený nebo tlustý, chytrý nebo hloupý, všichni reagují na ránu pěstí do žaludku stejně. Jednu chvíli si myslíte, že jste nejmocnějším mužem na světě. V příští nejste schopen ani sám dýchat. Některé druhy moci nejsou nic jiného než klamy mysli. Tohle mě naučili vaši lidé, pod císařským palácem. Tam neplatila žádná válečná pravidla, to mi věřte. Vy toho víte hodně o jisté bitvě a jistém mostě a jistém mladém důstojníkovi, takže víte, že jsem na tom byl stejně, jako jste teď vy. Je tu však jeden rozdíl. Já jsem byl bezmocný, ale vy můžete tuto nepříjemnost kdykoli ukončit. Stačí, když mi řeknete, kdo je zrádce, a budete ušetřen.“

Islik už mohl zase normálně dýchat. *I když notný díl jeho arogance je pryč. Jeden by řekl, že je to dobře.* „O žádném zrádci nic nevím!“

„Opravdu? Váš pán císař vás sem poslal, abyste vyjednával bez potřebných informací? To těžko. Ale pokud je to pravda, pak už vás k ničemu nepotřebuju, viďte?“

Islik polkl. „O žádném zrádci nic nevím.“

„Uvidíme.“

Frostova velká bílá pěst ho udeřila do tváře. Bylo by ho to odhodilo stranou, kdyby albínova druhá pěst nezachytila jeho hlavu dřív, než dopadla. Rozdrtila mu nos a odmrštila ho dozadu přes opěradlo židle. Frost a Severard ho oba popadli a zvedli mezi sebou, postavili židli a svalili ho do ní, s ústy dokořán. Vitari je pozorovala se založenýma rukama.

„Jak je to všechno bolestivé," řekl Glokta. „Ale bolest lze ignorovat, když člověk ví, že nepotrvá dlouho. Když to nemůže trvat déle než, řekněme, do západu slunce. Abyste muže mohl zlomit opravdu rychle, musíte mu pohrozit, že ho o něco připravíte. Zranit ho takovým způsobem, o kterém ví, že se nikdy nezahojí. Já bych to měl vědět."

„Ach!" zaskuhral zmlácený vyslanec. Severard si otřel nůž o bělostnou látku na rameni vyslancova pláště a pak hodil jeho ucho na stůl. Leželo tam, na dřevěné desce: bezútěšný a zkrvavený půlkruhový kus masa. Glokta na něj zíral. *V cele, jako je tahle, po celé dlouhé měsíce mě císařovi sluhové proměňovali v tuhle odpornou, pokroucenou napodobeninu muže. Někdo by mohl doufat, že příležitost dělat totéž někomu z nich, příležitost takhle si nakrájet pomstu, ránu za ránu, přinese alespoň nějaký slabý náznak radosti.* A přece nic necítil. *Jen svou vlastní bolest.* Zaškubal sebou, jak natáhl nohu a ucítil křupnutí v koleni, a sykl přes prázdné dásně. *Tak proč to dělám?*

Glokta si povzdechl. „Jako další přijde na řadu palec u nohy. Pak prst a oko, ruka, váš nos a tak dál, chápete? Než vás pustíme, uplyne ještě nejmíň hodina, a my pracujeme rychle." Glokta kývl k uřezanému uchu. „Tou dobou už můžeme mít celý stoh částí vašeho těla, tak stopu vysoký. Budu vás krájet, dokud z vás nezbude nic než jazyk a hromada vnitřností, když na to přijde, ale budu vědět, kdo je zrádce, to vám garantuju. Takže? Už něco víte?"

Vyslanec na něj zíral, ztěžka oddechoval a z úchvatného nosu mu prýštila tmavá krev, která stékala dolů po bradě. Další mu kapala z rány na jedné straně hlavy. *Oněměl hrůzou, nebo přemýšlí, co udělá teď?* Na tom nezáleží. „Začínám se nudit. Začni na jeho ruce, Froste." Albín vyslance popadl za zápěstí.

„Počkejte!" zaúpěl vyslanec, „Bože, pomoz mi, počkejte! Je to Vurms. Korsten dan Vurms, guvernérův syn!"

Vurms. To se skoro samo nabízelo. Ale jako vždycky, odpovědi, které se samy nabízejí, jsou obvykle ty správné. Ten malý parchant by prodal vlastního otce, jen kdyby dokázal najít kupce –

„A ta žena, Eiderová!"

Glokta se zamračil. „Eiderová? Víte to jistě?"

„Ona to naplánovala! Ona to celé naplánovala!" Glokta pomalu sykl přes prázdné dásně. Chutnaly hořce. *Hnusný pocit zklamání,*

nebo hnusný pocit, že už jsem to dávno věděl? Ona byla vždycky jediná, kdo tu měl mozek nebo žaludek nebo prostředky k zradě. Škoda. Ale my víme, že nelze doufat ve šťastný konec.

„Eiderová a Vurms," zamumlal Glokta. „Vurms a Eiderová. Naše špinavá malá záhada se uzavírá." Podíval se na Frosta. „Víš, co máš dělat."

Špatné vyhlídky

Pahorek vystupoval z trávy, okrouhlý, kuželovitý, jako by byl vytvořen uměle. Bylo to zvláštní, taková velká mohyla trčící uprostřed holé pláně. Ferro na ni pohlížela s podezřením.

Kolem jejího vrcholu stály v hrubém kruhu zvětralé kameny a další ležely popadané po svazích, některé převrácené, jiné ležely na boku. Nejmenší z nich nesahaly výš než po kolena, ty největší byly dvakrát vyšší než dospělý muž. Tmavé, holé, stojící kameny, vzdorující větru. Prastaré, chladné, zlostné. Ferro se na ně nepřestávala mračit.

Zdálo se, jako by se mračily na ni.

„Co je tohle za místo?“ zeptal se Devítiprsťák.

Quai pokrčil rameny. „Určitě je staré, hrozně staré. Starší než sama Říše. Možná ještě z časů před Euzem, kdy po zemi kráčeli démoni.“ Ušklíbl se. „Podle mě ho démoni také postavili. Kdo ví? Nějaký chrám zapomenutým bohům? Nebo hrobka?“

„Naše hrobka,“ zašeptala Ferro.

„Co?“

„Dobré místo pro zastávku,“ řekla nahlas. „Aby se člověk porozhlédl po planině.“

Devítiprsťák vzhlédl k vrcholu hory a zamračil se. „Tak dobře. Zastavíme tady.“

* * *

Ferro stála na jednom z kamenů, ruce v bok, a přimhouřenýma očima přehlížela planinu. Vítr cloumal trávou, která se vlnila jako hladina moře. Cloumal i obrovitými oblaky nad její hlavou, otáčel

jimi, rval je na menší kusy a vláčel napříč nebem. Šlehal Ferro do tváře, štípal ji do uší, ale ona ho ignorovala.

Zatracený vítr. Jako vždycky.

Devítiprsťák stál vedle ní a mhouřil oči do chladného slunce. „Vidíš tam něco?“

„Sledují nás.“ Byli daleko, ale ona je viděla. Nepatrné tečky ve velké dálce. Malinkatí jezdci, pohybující se oceánem trávy.

Devítiprsťák se zamračil. „Víš to jistě?“

„Ano. Překvapuje tě to?“

„Ne.“ Vzdal snahu cokoli spatřit a protřel si oči. „Špatné zprávy nikdy nepřekvapí. Jen zklamou.“

„Napočítala jsem jich třináct.“

„Ty je dokážeš spočítat? Já je ani nevidím. Jdou za námi?“

Rozpřáhla ruce. „Vidíš tady snad někoho jiného? Možná si ten usměvavý parchant Finnius našel další kamarády.“

„Sakra.“ Podíval se dolů, kde stál vůz, přivlečený k patě kopce. „Nedokážeme je odrazit.“

„Ne.“ Ohrnula rty. „Můžeš se zeptat duchů, co si o tom myslí oni.“

„Co bych se od nich asi mohl dozvědět? Že jsme v hajzlu?“ Chvíli bylo ticho. „Lepší bude počkat a bít se s nimi tady. Přivez vůz sem nahoru. Tady máme alespoň tu horu a pár kamenů, za které se dá schovat.“

„Přesně na to jsem myslel. Budeme tak mít čas připravit si půdu.“

„Dobře. Raději se do toho dáme.“

* * *

Špička lopaty se zakousla do země s pronikavým zaskřípěním kovu o hlínu. Tak důvěrně známý zvuk. Kopání pastí, kopání hrobů. Jaký je v tom rozdíl?

Ferro už kopala hroby pro všechny možné lidi. Pro své druhy, nebo alespoň lidi, kteří se nejblíže přibližovali smyslu tohoto slova. Pro své přátele, nebo alespoň ty, kteří měli k tomu označení nejblíže. Tu a tam pro nějakého milence, jestli se tak dali nazývat. Lupiče, vrahy, otroky. Pro kohokoli, kdo nenáviděl Gurchy.

Kohokoli, kdo se ukrýval v Pustině, ať už pro to měl jakýkoliv důvod.

Lopata nahoru, lopata dolů.

Když je po boji, kopete, pokud jste pořád naživu. Naskládáte těla do řady. Kopete hroby v řadě. Kopete pro svoje kamarády. Svoje rozsekané, probodané, ubité a rozlámané kamarády. Kopete tak hluboko, jak si můžete dovolit se zdržet. Naházíte je tam, přikryjete je a oni zetlí a budou zapomenuti, a vy jdete dál, sami. Takhle to bývá vždycky.

Ale tady, na téhle podivné hoře uprostřed podivné krajiny, na to byl ještě čas. Ještě byla šance, že kamarádi přežijí. Tohle bylo jiné, a navzdory tomu, jak se mračila a ohrnovala rty, se k té myšlence upnula, tak jako k lopatě, zoufale a pevně.

Zvláštní, jak nikdy nepřestala doufat.

„Kopeš dobře," řekl Devítiprsťák. Úkosem na něj pohlédla, jak nad ní stál, na okraji jámy.

„To je tou praxí." Zabodla lopatu do hlíny hned vedle jámy, vzepřela se rukama po jejích stranách a vyhoupla se z ní ven. Posadila se na okraj a nohy nechala viset volně dolů. Košili měla potem přilepenou k tělu a stékal jí i po tvářích. Špinavou rukou si otřela čelo. Logen jí podal měch s vodou a ona si ho od něj vzala a zuby vytáhla zátku.

„Kolik máme času?"

Nalila si trochu vody do úst, vypláchla si je a vyplivla ji ven. „To záleží na tom, jak rychle pojedou." Znovu se napila a polkla. „Teď jedou rychle. Když budou držet tempo, můžou tady být pozdě večer nebo zítra časně ráno." Vrátila mu měch.

„Zítra ráno." Devítiprsťák pomalu zasunul zátku. „Říkala jsi třináct, že?"

„Třináct."

„A my jsme čtyři."

„Pět, když nám navigátor přijde pomoct."

Devítiprsťák se poškrábal na bradě. „To není moc pravděpodobné."

„Bude ten učedník v boji nějak užitečný?"

Devítiprsťák se ošil. „Moc ne."

„A co Luthar?"

„Moc by mě překvapilo, jestli někdy někoho ze zlosti třeba jen praštil, natož aby vytáhl zbraň."

Ferro přikývla. „Takže třináct na dva.“

„Špatné vyhlídky.“

„Hodně špatné.“

Zhluboka se nadechl a zadíval se dolů do jámy. „Kdyby tě napadlo, že utečeš, nemůžu říct, že bych ti to měl za zlé.“

„Hm,“ zavrčela. Zvláštní, ale ani na to nepomyslela. „Zůstanu tady. Uvidím, jak se to vyvine.“

„Dobře. To je dobře. Nemůžu říct, že bych tě nepotřeboval.“

Vítr se prohnal trávou a zanaříkal mezi kameny. Ferro cítila, že ve chvílích, jako byla tahle, by se mělo něco říct, ale nevěděla co. Nikdy toho sama moc nenamluvila.

„Ještě něco. Když umřu, pohrbíš mě.“ Podala mu ruku. „Ujednáno?“

Tázavě se na ni zadíval. „Ujednáno.“ Uvědomila si, že už to bylo hrozně dávno, co se naposledy někoho dotkla s jiným úmyslem než ho zranit. Byl to divný pocit, jeho ruka sevřená v její, jeho prsty pevně ovinuté kolem jejích, jeho dlaň přitisknutá k její. Teplá. Kývl na ni. Ona kývla na něho. Pak se pustili.

„Co když zemřeme oba dva?“ zeptal se.

Pokrčila rameny. „Pak ať nás oklovou havrani. Koneckonců, jaký je v tom rozdíl?“

„Skoro žádný,“ zamumlal, jak odcházel po svahu dolů.

Cesta k vítězství

West stál v bodajícím větru u skupinky zakrslých stromů vysoko nad řekou Cumnur a pozoroval, jak se dole pohybuje dlouhý zástup. Tedy přesněji, díval se, jak se nepohybuje.

Přesné formace královských vojáků v čele armády prince Ladisly pochodovaly celkem rázně. Daly se rozpoznat podle zbroje, která se blýskala ve vzácných paprscích slunce prodírajících se protrhanými mraky, i podle křiklavých uniforem armádních důstojníků a také rudých a zlatých korouhví, třepotajících se v čele každé skupiny. Ty už řeku překročily a seřadily se. Neuvěřitelný kontrast proti zmatku na druhé straně řeky.

Odvedenci vyrazili plni odhodlání už časně ráno. Očividně se jim ulevilo, že nemusejí tvrdnout v tom zoufalém táboře, ale netrvalo ani hodinu a někteří z těch starších nebo hůř obutých začali tu a tam zaostávat za ostatními a zástup se začal trhat. Muži klouzali a klopýtali v polorozmrzlém bahně, kleli a vráželi do svých sousedů nebo podráželi nohy těm před sebou. Bataliony se navzájem promísily, roztáhly se a z řádně zformovaných šiků se postupně stávaly beztvaré shluky, pronikající do oddílů před a za sebou, až se celý zástup pohyboval v pulzujících vlnách. Jedna skupina se hnala dopředu zatímco další se roztahovala jako články nějakého monstrózního, zabláceného červa.

Jakmile došli k mostu, vytratilo se veškeré zdání nějakého řádu. Roztříštěné skupiny se namačkaly do úzkého prostoru, strkaly se a vrčely, unavené a zlostné. Ti, co byli vzadu, se tlačili stále větší silou, celí netrpěliví, už aby byli na druhém břehu a mohli si odpočinout, a vahou svých těl všechen posun ještě zpomalili. Pak vůz, který v žádném případě neměl sebemenší zájem dostat se na druhou stranu, ztratil v půli cesty kolo a z pomalého proudu mužů

se stal čůrek, cedící se přes most. Zdálo se, že nikdo neví, jak s vozem pohnout nebo koho sehnat, aby si s ním poradil, a tak se spokojili s tím, že přes něj přelézali nebo se protláčeli kolem něj a zdržovali tisíce dalších vzadu.

Na břehu rychle uhánějící vody se v bahně tvořil pořádný nával. Muži zmatkovali a reptali, naráželi do sebe a přetláčeli se. Kopí jim trčela do vzduchu ve všech směrech a kolem té mely pobíhali pokřikující důstojníci a hromadily se všemožné části poztrácené výstroje. Za nimi se obrovský had belhajících se mužů dál křečovitě posunoval vpřed a přiléval stále víc vojáků do zmatku před mostem. Nezdálo se, že by někoho vůbec napadlo pokusit se je zastavit, natožpak to celé nějak zorganizovat.

A tohle všechno se dělo seřazeným mužům, na něž se ještě ani nezačal tlačit nějaký nepřítel, a na poměrně slušné cestě. West se hrozil pomyšlení, jak se bude snažit vytvořit s nimi bojovou linii někde, kde budou stromy nebo nerovný terén. Přitiskl si prsty k unaveným očím, promnul si je, ale když je zase otevřel, to strašné, rozjařené představení před sebou měl pořád. Nevěděl ani dost dobře, jestli se má smát, nebo plakat.

Na svahu za sebou zaslechl dusot kopyt. Byl to poručík Jalenhorm, velký a solidní ve svém sedle. Možná má mizernou představivost, zato je to dobrý jezdec a spolehlivý chlap. Ten pravý pro úkol, na který West myslel.

„Poručík Jalenhorm, k službám, pane.“ Obr se otočil v sedle a zahleděl se dolů k řece. „Vypadá to, jako by měli na mostě nějaké potíže.“

„Kdyby jen to. Obávám se, že tohle je teprve začátek potíží.“

Jalenhorm se ušklíbl. „Pochopil jsem, že naší výhodou je početní převaha a moment překvapení –“

„Pokud jde o počet, tak snad. Ale moment překvapení?“ West ukázal dolů na muže, hemžící se kolem mostu, odkud bylo slyšet nezřetelné, zoufalé výkřiky důstojníků. „S touhle chátrou? I slepý by musel poznat už na deset mil, že se blížíme. Slepý, a k tomu hluchý by nás nejspíš vycítil ještě dřív, než bychom zaujali bojové pozice. Celý den nám zabere jen překročení řeky. A to nejspíš není to nejhorší. Pokud jde o velení, obávám se, že propast mezi námi a naším nepřítelem může být sotva větší. Princ žije ve snách a jeho doprovod je tu jen proto, aby ho v nich za jakoukoli cenu udržel.“

„Ale určitě –“

„Tou cenou můžou být naše životy.“

Jalenhorm se zamračil. „No tak, Weste, já bych určitě nechtěl jít do boje zrovna s touhle myšlenkou –“

„Ani nepůjdeš.“

„Nepůjdu?“

„Vybereš si šest dobrých chlapů ze svého oddílu a také náhradní koně. Pojedete do Ostenhormu, tak rychle, jak dokážete, a pak na sever do tábora lorda maršála Burra.“ West si sáhl do kabátu a vytáhl dopis. „Tohle mu předáš. Budeš ho informovat, že Bethoda už má za zády i s většinou jeho sil a že princ Ladisla se nanejvýš neuváženě rozhodl překročit řeku Cumnur a pustit se do Seveřanů, čímž přímo porušil maršálovy rozkazy.“ West zaskřípal zuby. „Bethod nás uvidí přicházet ze vzdálenosti mnoha mil. Možnost zvolit si pole přenecháváme našemu nepříteli, tak aby princ vypadal jako smělý muž. Smělost je zřejmě ve válce tou nejlepší politikou.“

„Weste, tak špatné to přece jen není, nebo ano?“

„Když se dostaneš k maršálu Burrovi, pověz mu, že princ Ladisla byl téměř určitě poražen nebo s velkou pravděpodobností naprosto rozdrcen a cesta k Ostenhormu zůstala nechráněná. On už bude vědět, co udělat.“

Jalenhorm se podíval na dopis a natáhl ruku, aby si ho vzal, ale pak se zarazil. „Plukovníku, opravdu bych byl rád, abyste poslal někoho jiného. Mohl bych bojovat –“

„Když zůstaneš a budeš bojovat, ničemu tím nejspíš nepomůžeš, poručíku, ale když v pořádku doručíš tento dopis, uděláš prospěšnou věc. Věř mi, že v tom není žádný sentiment. Nemám žádný důležitější úkol, než je tento, a ty jsi muž, kterému věřím, že to dokáže. Rozuměl jsi rozkazu?“

Velký muž polkl, pak si vzal dopis, rozepnul si knoflík u kabátu a opatrně si ho za něj zastrčil. „Jistě, pane. Je mi ctí ho doručit.“

Začal obracet koně.

„Ještě jedna věc.“ West se zhluboka nadechl. „Kdyby se stalo… že bych padl. Až tohle skončí, mohl bys předat vzkaz mé sestře?“

„No tak, nebude nutné –“

„Doufám, že to přežiju, to mi věř, ale tohle je válka. Ne všichni přežijí. Když se nevrátím, jen řekni Ardee…“ Na chvíli se zamyslel. „Jenom jí řekni, že je mi to líto. To je všechno.“

„Jistě. Ale doufám, že jí to budeš moct říct ty sám.“

„To já také. Hodně štěstí.“ West k němu natáhl ruku.

Jalenhorm se naklonil dolů a sevřel ji ve své. „Tobě také.“ Odcválal s koněm po svahu dolů, pryč od řeky. West ho chvíli pozoroval, pak se zhluboka nadechl a vykročil opačným směrem, k mostu.

Někdo musí ten zatracený zástup rozhýbat.

Nutné zlo

Slunce bylo jako poloviční, zlatě se třpytící kotouč za městskými hradbami a vrhalo do chodby, po které se šoural Glokta, oranžové světlo. Praktikal Frost se tyčil po jeho boku. Okny, kolem kterých Glokta v bolestech procházel, viděl, jak budovy města vrhají dlouhé stíny na skálu. Skoro mohl říct, že v každém okně, které minul, viděl stíny o něco delší a méně zřetelné a slunce bylo o něco tlumenější a chladnější. Brzy zajde úplně. *Brzy bude večer*.

Přede dveřmi přijímacího sálu se na chvíli zastavil, aby popadl dech, nechal bolest v noze ustoupit a olízl si prázdné dásně. „Tak mi podej ten pytel."

Frost mu podal vak a položil bílou ruku na dveře. „Jchte pchipuaven?" zamumlal.

Tak připraven, jak jen můžu být. „Dáme se do toho."

Generál Vissbruck seděl strnule ve své řádně naškrobené uniformě, podbradek mu trochu překypoval přes vysoký límec a sepjaté ruce mu nervózně cukaly. Korsten dan Vurms dělal, co mohl, aby vypadal nonšalantně, ale jazyk, který mu bezděčně kmital v ústech, prozradil jeho úzkost. Představená Eiderová seděla zpříma a s vážnou tváří, ruce sevřené na stole před sebou. *Jak vážná.* Šňůrka jejích velkých rubínů zářila v posledních paprscích zapadajícího slunce. *Netrvalo jí moc dlouho opatřit si nové šperky.*

Na shromáždění byl ještě jeden člověk, a ten nejevil ani ty nejmenší známky nervozity. Nicomo Cosca se rozvaloval u protější stěny, jen kousek od své zaměstnavatelky, ruce zkřížené na černém náprsním krunýři. Glokta si všiml, že má u boku meč a u druhého dlouhou dýku.

„Co ten tady dělá?"

„Tohle se týká každého občana města," řekla Eiderová suše. „Je to příliš důležité rozhodnutí na to, abyste ho dělal sám."

„Takže jste se přišel ujistit, že budete moci říct svůj názor?“ Cosca pokrčil rameny a zkoumal si špínu za nehty. „A co příkaz, podepsaný všemi dvanácti členy uzavřené rady?“

„Váš papír nás nezachrání před odplatou císaře, jestli se Gurchové zmocní města.“

„Chápu. Takže jste se rozhodla postavit se mi na odpor, postavit se na odpor arcilektorovi, postavit se na odpor králi?“

„Rozhodla jsem se vyslechnout guršského vyslance a zvážit fakta.“

„Výborně,“ řekl Glokta. Přistoupil blíž a obrátil vak dnem vzhůru. „Tedy mu dopřejte sluchu.“ Islikova hlava dopadla na stůl s dutým žuchnutím. Neměla žádný výraz, který by se dal popsat, kromě odpudivé ochablosti, otevřených očí zírajících každé jiným směrem a lehce vyčnívajícího jazyka. Koulela se křivě po krásné desce stolu a nechávala za sebou na vyleštěném dřevě nerovnoměrnou, mazlavou krvavou šmouhu, až se nakonec zastavila tváří nahoru přímo před generálem Vissbruckem.

Snad poněkud teatrální, ale dramatické. To mi budete muset přiznat. Nikdo nesmí ani v nejmenším pochybovat o významnosti mého postavení. Vissbruck civěl na zkrvavenou hlavu na stole před sebou a ústa se mu otevírala čím dál víc. Vyskočil ze židle a pozpátku zavrávoral. Převrácená židle zarachotila na dláždění. Třesoucím se prstem ukázal na Gloktu.

„Vy jste šílenec! Jste šílenec! Nikoho neušetří! Žádného muže, ženu ani dítě v Dagosce! Jestli teď město padne, nikdo z nás nemá nejmenší naději!“

Glokta se usmál svým bezzubým úsměvem. „Pak navrhuji, aby se každý z vás z celého srdce zasadil o to, aby město nepadlo.“ Pohlédl na Korstena dan Vurms. „Pokud už na to není pozdě, hm? Pokud už jste neprodal město Gurchům a nemůžete couvnout!“

Vurmsův pohled zalétl ke dveřím, k Coskovi, ke zděšenému generálu Vissbruckovi, k Frostovi, který se zlověstně hrbil v rohu, a nakonec k Eiderové, která tam stále seděla ledově klidná a vyrovnaná. *A naše malé spiknutí je vytaženo ze stínu.*

„On to ví!“ zaječel Vurms, odstrčil se na židli a vrávoravě vstal. Udělal krok směrem k oknu.

„Jistěže to ví,“ řekla Eiderová.

„Tak něco udělejte, zatraceně!“

„Už jsem udělala," řekla Eiderová. „Touhle dobou už se Coskovi lidé zmocňují vnějších hradeb, přemosťují příkop a otevírají brány Gurchům. Doky, Velký chrám, a dokonce i samotná citadela, jsou také v jejich rukou." Za dveřmi něco slabě zarachotilo. „Opravdu myslím, že už je slyším, jsou tady. Je mi líto, představený Glokto, skutečně líto. Udělal jste všechno, co mohla Jeho Eminence očekávat, i víc, ale Gurchové už se hrnou do města. Vidíte, že další odpor je zcela marný."

Glokta se podíval na Cosku. „Mohu odpovědět?" Styřan se malinko usmál a strnule se uklonil. „Jste velmi milá. Velice nerad vás zklamu, ale brány jsou v rukou haddiše Kahdii a několika jeho nejoddanějších kněží. Řekl, že je Gurchům otevře – a nyní ho budu citovat: ‚Až mi to nařídí Bůh osobně.' Máte snad v plánu boží navštívení?" Z tváře Eiderové bylo zjevné, že nemá. „A pokud jde o citadelu, ta byla obsazena inkvizicí, pro bezpečí věrných Jeho Veličenstva, samozřejmě. To, co slyšíte za dveřmi, jsou mí praktikalové. A pokud jde o žoldáky pana Cosky –"

„Jsou na svých místech na hradbách, představený, jak jste nařídil!" Styřan srazil paty a nevinně zasalutoval. „Jsou připravení odrazit každý útok Gurchů." Zašklebil se na Eiderovou. „Velice se omlouvám, že jsem nucen odejít z vašich služeb v tak kritické době, paní představená, ale musíte pochopit, že jsem dostal výhodnější nabídku."

Zavládlo ohromené ticho. Vissbruck už nemohl vypadat vyjeveněji, ani kdyby do něj udeřil blesk. Vurms se vytřeštěnýma očima rozhlížel kolem. Udělal ještě jeden krok zpět a Frost udělal krok směrem k němu. Z tváře představené vyprchala všechna krev. *Takže štvanice je u konce a lišky jsou zahnané do kouta.*

„Těžko vás to může překvapovat." Glokta si pohodlně opřel záda o opěradlo židle. „Neloajálnost Nicoma Cosky je legendární po celém Kruhu světa. Pod sluncem snad nenajdete zemi, ve které by nezradil svého chlebodárce." Styřan se usmál a znovu se uklonil.

„To, co mě překvapuje, není jeho neloajálnost, ale vaše bohatství," zamumlala Eiderová. „Kde jste k němu přišel?"

Glokta se zašklebil. „Svět je plný překvapení."

„Ty zatracená hloupá děvko!" zaječel Vurms. Meč ještě nestačil vytáhnout ani do poloviny, když mu Frostova bílá pěst dopadla na bradu a odhodila ho na zeď, kde zůstal ležet v bezvědomí.

Prakticky ve stejném okamžiku se rozletěly dveře a dovnitř vpadla Vitari s půltuctem praktikalů za zády, zbraně připravené v rukou.

„Je všechno v pořádku?“ zeptala se.

„Vlastně ano, právě jsme skončili. Odstraňte tu špínu, Froste, ano?“

Albín sevřel Vurmsův kotník a odtáhl ho po podlaze ven z přijímacího sálu. Eiderová sledovala, jak Vurmsova ochablá tvář klouže po dlažbě, a pak zvedla oči ke Gloktovi. „Co teď?“

„Teď přijdou na řadu cely.“

„A pak?“

„Pak se uvidí.“ Luskl prsty na praktikaly a ukázal palcem ke dveřím. Dva z nich obešli stůl, vzali královnu kupců za lokty a lhostejně ji vytáhli z místnosti.

„Tak,“ vydechl Glokta a pohlédl na Vissbrucka. „Přeje si ještě někdo přijmout vyslancovu nabídku na kapitulaci?“

Generál, který tam celou tu dobu tiše stál, zavřel ústa, zhluboka se nadechl a postavil se strnule do pozoru. „Jsem jen obyčejný voják. Ovšemže uposlechnu jakýkoli rozkaz Jeho Veličenstva, nebo rozkaz toho, koho Jeho Veličenstvo pověřilo. Jestli je tím rozkazem držet Dagosku do posledního muže, hodlám ho splnit do poslední kapky krve. Ujišťuji vás, že jsem o žádném spiknutí nevěděl. Snad jsem jednal unáhleně, ale vždycky čestně a podle svého přesvědčení v nejlepším zájmu –“

Glokta mávl rukou. „Přesvědčil jste mě. Znudil, ale přesvědčil.“ *Dnes už jsem přišel o polovinu členů správní rady. Kdybych měl přijít ještě o dalšího, mohl bych vypadat poněkud nenasytně.* „Gurchové pravděpodobně zaútočí s východem slunce. Měl byste dohlédnout na naši obranu, generále.“

Vissbruck zavřel oči, polkl a utřel si z čela pot. „Nebudete litovat důvěry, kterou jste mi dal, představený.“

„Věřím, že nebudu. Běžte.“

Generál odchvátal z místnosti, jako by měl strach, že by Glokta mohl změnit názor, a zbytek praktikalů ho následoval. Vitari se sehnula, zvedla převrženou Vurmsovu židli a opatrně ji zasunula zpátky ke stolu.

„Dobrá práce.“ Pomalu přikývla. „Velmi dobrá. Jsem ráda, že nemusím říct, že jsem se ve vás celou tu dobu mýlila.“

Glokta se ušklíbl. „Vaše chvála má pro mě mnohem menší cenu, než si dovedete představit.“

Její oči se na něho nad okrajem masky usmály. „Neřekla jsem, že vás chválím. Řekla jsem jen, že to byla dobrá práce," a s tím se otočila a odloudala se chodbou pryč.

Zůstali tam jen on a Cosca. Žoldák se opíral o stěnu, ruce nedbale založené na prsním krunýři, a se slabým úsměvem Gloktu pozoroval. Celou tu dobu se nepohnul z místa.

„Ve Styrii by se vám dařilo, řekl bych. Jste velmi… nelítostný? Je to to slovo? To je jedno," pokračoval a výmluvně pokrčil rameny. „Moc se těším, že vám budu sloužit." *Dokud ti někdo nenabídne víc, co, Cosko?*

Žoldák mávl rukou k uťaté hlavě na desce stolu. „Chcete, abych s tím něco udělal?"

„Nabodněte ji na kůl na vnějších hradbách, někde, kde na ni bude dobře vidět. Ať si Gurchové uvědomí vážnost našeho rozhodnutí."

Cosca mlaskl. „Hlavy na kůlech, co?" Popadl hlavu na stole za její dlouhé vousy. „To nikdy nevyjde z módy."

Dveře se za ním zabouchly a Glokta zůstal v přijímacím sále sám. Promnul si ztuhlý krk a natáhl si strnulou nohu pod zakrvácený stůl. *Celkem dobrá práce, pro dnešek. Ale dnešek už je u konce.* Za vysokými okny slunce za Dagoskou konečně zapadlo.

Nebe bylo temné.

Mezi kameny

První známky úsvitu se plížily planinou. Slabá záře na spodní straně kupících se mraků i podél hran starobylých kamenů a matné světlo na východním horizontu. Pohled, který se člověku tak často nenaskytne, nebo alespoň Jezal ho vídal jen velice zřídka. Doma by teď byl v bezpečí ve svých pokojích a hlasitě by chrápal v posteli. Nikdo z nich poslední noc nespal. Strávili ty dlouhé, studené hodiny tím, že mlčky seděli ve větru, upírali oči do tmy a hledali na pláni nějaké stíny. A čekali. Čekali na úsvit.

Teď se Devítiprsťák mračil do vycházejícího slunce. „Už je skoro čas. Brzy tady budou."

„Pravda," zamumlal Jezal otupěle.

„Teď mě poslouchejte. Zůstanete tady a budete hlídat vůz. Jich je moc a víc než pravděpodobně se někteří z nich budou snažit to obejít a dostat se nám do zad. Proto zůstanete tady. Rozuměli jste?"

Jezal polkl. Hrdlo měl stažené napětím. Všechno, na co dokázal myslet, bylo, jak je to všechno strašně nefér. Jak je to nefér, že má umřít tak mladý.

„Dobře. Já a ona budeme tamhle na přední straně kopce, u těch kamenů. Myslím, že většina jich půjde nahoru tudy. Když budou problémy, zavoláte nás, ale když nepřijdeme, no… dělejte, co budete moct. Možná budeme mít zrovna práci. Možná budeme mrtví."

„Mám strach," řekl Jezal. Nechtěl to říct, ale nezdálo se, že by na tom teď záleželo.

Ale Devítiprsťák jenom přikývl. „Já také. Všichni máme strach."

Ferro měla na tváři zavilý úsměv. Utáhla si na prsou řemínky toulce, zapnula si přezku na opasku s mečem o jednu dírku těsněji,

přitáhla si chránič a procvičila prsty. Zadrnkala na tětivu, všechno zručně a rychle, přichystaná je použít. Jak se tak připravovala na boj, který bude velmi pravděpodobně znamenat smrt jich všech, Jezalovi připomínala jeho samého, když se chystal vyrazit na noc po adovských hostincích. Žluté oči jí v bledém světle svítily vzrušením, jako by se už nemohla dočkat, až to začne. Ještě nikdy ji neviděl tak šťastnou. „Ona nevypadá, že má strach," řekl.

Devítiprsťák se na ni zamračeně ohlédl. „No, ona možná ne, ale ona není vzor, kterým bych se chtěl řídit." Chvíli ji pozoroval. „Když člověk žije příliš dlouho v nebezpečí, jediné chvíle, kdy cítí, že žije, jsou ty, kdy mu smrt dýchá na záda."

„To je pravda," zamumlal Jezal. Při pohledu na přezku na svém opasku, na jílce svých mečů, tak hrdě vyleštěných, se mu teď dělalo zle. Znovu ztěžka polkl. Zatraceně, ještě nikdy neměl ústa takhle plná slin.

„Snaž se myslet na něco jiného."

„Jako například?"

„Na cokoli, co ti pomůže to překonat. Máš rodinu?"

„Otce a dva bratry. Nevím, nakolik mě mají rádi."

„Tak k čertu s nimi. Máš děti?"

„Ne."

„Ženu?"

„Ne." Jezal se ušklíbl. Za svůj život nedokázal udělat nic než hrát karty a nadělat si nepřátele. Nikomu chybět nebude.

„Tak milenku? Neříkej mi, že na tebe nečeká žádné děvče."

„No, možná…" Jenže nepochyboval o tom, že Ardee už si našla někoho jiného. Nikdy mu nepřipadala přehnaně sentimentální. Možná jí měl nabídnout, že si ji vezme, když měl ještě šanci. Tak by pro něj alespoň někdo plakal. „A co ty?" zavrčel.

„Co? Jestli mám rodinu?" Devítiprsťák se zamračil a zamyšleně se poškrábal na pahýlu prostředníku. „Míval jsem ji. A teď mám jinou. Svou rodinu si člověk nevybírá, bere, co se mu dává, a snaží se s tím udělat, co může."

Ukázal na Ferro a potom na Quaie. „Vidíš ji, jeho a sebe?" Položil ruku Jezalovi na rameno. „Tohle je teď moje rodina a já nemám v plánu ztratit dnes bratra, chápeš?"

Jezal pomalu přikývl. Svou rodinu si člověk nevybírá. Snaží se dělat, co může. Ošklivá, hloupá, páchnoucí nebo divná, nezdálo se,

že by na tom teď záleželo. Devítiprsťák k němu natáhl ruku a on ji stiskl ve své, tak silně, jak svedl.

Seveřan se zazubil. „Tak hodně štěstí, Jezale."

„I tobě."

* * *

Ferro klečela vedle jednoho zvětralého kamene, v ruce držela luk, šíp připravený ve vodící drážce. Vítr vytvářel ve vysoké trávě na pláni pod ní obrazce, bičoval kratší porost na svahu kopce a škubal dříky sedmi šípů, které měla zabodlé v řadě do země před sebou. Těch sedm byly všechny, které jí zbyly.

Nebylo to moc.

Dívala se, jak přijíždějí k úpatí kopce. Dívala se, jak sesedají z koní a dívají se nahoru. Dívala se, jak si utahují přezky na odřené kožené zbroji a připravují si zbraně. Kopí, meče, štíty a jeden nebo dva luky. Počítala je. Třináct. Takže se nezmýlila.

Žádná zvláštní útěcha to ale nebyla.

Poznala Finniuse, který se smál a ukazoval nahoru ke kamenům. Parchant. Byla by ho střelila hned jako prvního, kdyby měla tu možnost, ale nemělo smysl riskovat střelbu na takovou dálku. Brzy přijdou blíž. Přejdou volné prostranství a začnou se škrábat nahoru.

Může ho zastřelit pak.

Začali se rozestupovat, pokukovali po kamenech přes horní okraje svých štítů a jejich boty šustily v dlouhé trávě pod kopcem. Ještě ji neviděli. Vpředu byl jeden bez štítu, dusal po svahu nahoru s lítým výrazem v obličeji a v každé ruce svíral lesklý meč.

Natáhla tětivu dozadu, neuspěchaně, a cítila, jak se jí konejšivě zařízla do brady. Šíp ho zasáhl doprostřed prsou, projel skrze kožený náprsní krunýř. Muž klesl na kolena a s otevřenými ústy lapal bolestí po dechu. Pomocí jednoho z mečů se vzepřel do stoje a udělal nejistý krok vpřed. Její druhý šíp se mu zabodl do těla přesně nad tím prvním a on znovu padl na kolena. Vytrysklá krev pokropila svah. Pak se překulil na záda. Ale nepřátel bylo mnohem víc a pořád se blížili. Ten nejbližší byl schovaný za velkým štítem a pomalu postupoval nahoru na kopec a štít si přidržoval před

sebou. Snažil se nevystrčit ani kousek těla. Její šíp jen narazil do okraje těžkého dřeva.

„Tss," sykla a vytáhla ze země další dlouhý šíp. Znovu natáhla tětivu a pečlivě zamířila.

„Argh!" zařval, když mu šíp pronikl nechráněným kotníkem. Jeho štít se naklonil, zhoupl a trochu posunul stranou.

Další šíp opsal ve vzduchu oblouk a zasáhl ho čistě do krku, těsně nad okrajem štítu. Po kůži mu začala stékat krev, oči se rozšířily a on se svalil na záda. Štít klouzal zpátky dolů po svahu i s jejím promarněným šípem, který z něj trčel kolmo vzhůru.

Ten muž jí ale zabral příliš mnoho času a stál ji příliš mnoho šípů. Ostatní už postoupili notný kus po svahu, už byli v půli cesty k nejbližším kamenům a rozestoupili se do obou stran. Vytáhla své poslední dva šípy ze země a odplížila se trávou výš k vrcholu kopce. Prozatím to bylo všechno, co mohla udělat. Devítiprsťák se bude muset postarat o ostatní sám.

* * *

Logen čekal, zády přitisknutý ke kameni, a snažil se dýchat co nejtišeji. Viděl Ferro, jak se škrábe nahoru po kopci, dál od něj.

„K sakru," zamumlal. Tak už má zase potíže a zase je sám proti přesile. Věděl, že to přijde, věděl to od okamžiku, kdy převzal velení. Vždycky to tak bylo. No. Už se dokázal dostat ze šlamastyky i dřív a dostane se z ní i teď. Jestli se dalo o Logenu Devítiprsťákovi něco říct, pak to, že je bojovník.

Slyšel v trávě běžící nohy a udýchané chrčení. Muž, ženoucí se do kopce, nalevo od kamene. Logen si přidržel meč u pravého boku, prsty pevně sevřel tvrdý kov jílce a zaťal zuby. Nejdřív uviděl rozhoupaný konec mužova kopí a pak jeho štít.

S bojovým výkřikem vystoupil zpoza kamene a roztočil meč ve velkém, širokém kruhu. Zaťal jej hluboko do mužova ramene, kde po něm zůstala obrovská rána, která se mu táhla napříč hrudníkem. Do vzduchu vystříkl proud krve. Muž dopadl na záda, nohy vymrštil vzhůru a pak se jeho ochablé tělo začalo kutálet dolů z kopce.

„Ještě žiju!" zasupěl Logen, když se rozběhl opačným směrem. Kolem něj zasvištělo kopí a zabodlo se do drnu kousek od něj.

Vklouzl za kámen. Marná snaha, ale oni jich měli v zásobě ještě dost. Opatrně vyhlédl. Spatřil spěchající postavy, přebíhající od kamene ke kameni. Olízl si rty a potěžkal tvůrcův meč. Na tmavém ostří byla krev, i na stříbrném znaku u jílce. Ale bylo třeba udělat ještě hodně práce.

* * *

Vyběhl po svahu až nahoru k ní a rozhlížel se přes horní okraj štítu, připraven vykrýt případný letící šíp. Odtud se k němu nebylo jak dostat, byl příliš ostražitý.

Ustoupila v podřepu dál za kámen, vklouzla do mělkého příkopu, který vykopala, a začala se jím plížit. Dostala se na druhý konec, přímo za další balvan. Vyklonila se zpoza něj a opatrně vykoukla. Viděla ho, byl k ní teď bokem a opatrně se kradl nahoru ke kameni, kde se schovávala předtím. Zdálo se, že Bůh je dnes velkorysý.

K ní, když ne k nim.

Šíp se mu zaryl do boku, kousek nad pasem. Zavrávoral a podíval se na něj. Vytáhla svůj poslední šíp a založila ho do tětivy. Snažil se vytáhnout šíp ven, když ho další zasáhl doprostřed prsou. Přímo do srdce, uhodla podle toho, jak se svalil.

Šípy byly pryč. Ferro odhodila luk a vytáhla gurišský meč.

Byl čas přijít blíž.

* * *

Logen obešel balvan a ocitl se tváří v tvář jednomu z nich, tak blízko, že skoro cítil na obličeji jeho dech. Mladá tvář. Pohledná, s čistou pletí, ostře řezaným nosem a doširoka otevřenýma hnědýma očima. Logen do ní tvrdě udeřil čelem. Mladíkovi odskočila hlava dozadu a zapotácel se. Logen měl dost času vytáhnout levou rukou z opasku nůž. Pustil meč, chňapl po okraji mužova štítu, vytrhl mu ho a odhodil stranou. Hlava hnědookého se vrátila do původní polohy. Ze zlomeného nosu mu kapala krev. Zavrčel a rozmáchl se rukou s mečem dozadu, aby mohl bodnout.

I Logen zavrčel a vrazil nůž do mužova těla. Jednou, dvakrát, třikrát. Tvrdé, rychlé údery zespod téměř nadzvedly muže ze země.

Z otvorů v břiše mu vytékala krev a třísnila Logenovi ruce. Muž zasténal, upustil meč a pomalu sklouzával zády po balvanu. Nohy se mu podlomily. Logen se díval, jak klesl na zem. Volba mezi zabít, nebo nechat se zabít, není vlastně žádná volba. V těchhle věcech musí být člověk realistický.

Muž seděl v trávě a rukama si tiskl krvácející břicho. Vzhlédl k Logenovi.

„Guh," zachrčel. „Gurruh."

„Cože?"

Pak už nic. Jeho hnědé oči zesklovatěly.

* * *

„Tak pojď!" zaječela Ferro. „Pojď, ty podělaný zkurvysyne!" Přikrčila se v trávě, připravená vyskočit.

Nemluvil jejím jazykem, ale pochopil. Jeho kopí opsalo ve vzduchu oblouk. Nebyl to špatný hod. Uhnula do strany a kopí zarachotilo kousek od ní o kamení.

Zasmála se na něho a on vyrazil vpřed – velký, plešatý, chlap jako býk. Ze vzdálenosti čtrnácti kroků zřetelně rozeznávala kresbu dřeva na toporu jeho sekyry. Z dvanácti kroků viděla vrásky na jeho řvoucí tváři, rýhy v koutcích jeho očí a nad kořenem nosu. Ze vzdálenosti osmi kroků viděla jednotlivé škrábance na jeho koženém prsním krunýři. Když byl na pět kroků, zvedl sekyru. „Árgh!" zavřískal, když mu tráva pod nohama najednou povolila a on se zřítil do jedné z jam, těsně před Ferro. Zbraň mu vylétla nad hlavu.

Měl se dívat, kam šlape.

Dychtivě vyrazila vpřed, a aniž by se podívala, ťala mečem. Muž zařval, jak se mu těžká ocel zaryla hluboko do ramene. Zanaříkal a něco zablábolil. Snažil se dostat ven, drápal se po uvolněné zemi. Meč mu rozpoltil temeno hlavy. Něco zamumlal, zaškubal sebou a sklouzl na dno jámy. Hrob. Jeho hrob.

Žádný si nezasloužil, ale na tom nesejde. Ferro ho může později vytáhnout a nechat shnít na kopci.

* * *

Tenhle parchant byl hodně velký. Obrovský, tlustý chlap, o půl hlavy vyšší než Logen. Měl pořádný kyj, velký jako půlka stromu, ale mával jím kolem sebe docela lehce. Povykoval a řval jako šílený a zběsile koulel malýma prasečíma očkama v masité tváři. Logen uskočil a zavrávoral mezi kameny. Nebylo lehké snažit se jedním okem sledovat prostor za sebou a druhým ten obrovský, rozkymácený kus dřeva. Nebylo to lehké. Něco z toho muselo dopadnout špatně.

Logen o něco zakopl. Bota hnědookého muže, kterého před chviličkou zabil. Svým způsobem v tom byla jistá spravedlnost. Narovnal se právě vhod, aby ho obrova pěst zasáhla přímo do úst. Zapotácel se a začal plivat krev. Viděl, jak se obrův kyj zhoupává směrem k němu, a uskočil dozadu. Ne dost. Konec toho obrovského kusu dřeva zasáhl Logena do stehna a skoro ho vymrštil do vzduchu. Zavrávoral a narazil do jednoho z kamenných bloků. Zaskuhral a obličej se mu zkřivil bolestí, od úst mu kapaly krvavé sliny. Zatápal rukou po meči a skoro se o něj sám poranil. Popadl ho v posledním okamžiku, než klopýtl dozadu a spadl na záda. Kyj odštípl velký kus kamene těsně vedle něj.

Obr zvedl svou zbraň vysoko nad hlavu a zařval jako tur. Možná hrozivé gesto, ale ne příliš chytré. Logen se posadil a bodl muže do břicha. Tmavé ostří se zabořilo skoro až po jílec a čistě vyjelo zády ven. Kyj vypadl muži z rukou a zaduněl o drny, ale obr se s posledním zoufalým vypětím sil sklonil a hrábl po Logenovi. Popadl ho vpředu za košili a přitáhl si ho blíž k sobě. Zařval a obnažil zkrvavené zuby. Jeho obrovitá, masitá pěst se zvedla.

Logen vytáhl z boty nůž a vrazil jeho čepel z boku obrovi do krku. Ten se zatvářil překvapeně, pak mu z úst začala crčet krev a stékat mu po bradě. Pustil Logenovu košili, pozpátku zavrávoral, pomalu se otočil, a jak se odrazil od jednoho z kamenů, rozbil si obličej. Zdálo se, že Logenův otec měl pravdu. Nožů není nikdy dost.

* * *

Ferro uslyšela zazvonit tětivu luku, ale to už bylo pozdě. Ucítila, jak jí šíp proletěl zezadu ramenem, a když se podívala dolů, uviděla jeho konec, jak jí trčí vpředu z košile. Zmrtvěla jí

paže. Do špinavé látky jí prosákla tmavá krev. Sykla bolestí a v dřepu se přesunula za jeden z kamenů.

Ale pořád ještě měla meč a jednu zdravou ruku, aby ho mohla použít. Protáhla se kolem kamene. Drsný povrch ji škrábal do zad. Zaposlouchala se. Slyšela v trávě lukostřelcovy kroky, hledal ji, a pak tiché zazvonění, jak vytáhl čepel. Teď už ho i viděla, byl k ní zády a rozhlížel se.

Skočila po něm, ale on se včas otočil a zablokoval její meč svým. Oba se svalili do trávy a v objetí se převalovali sem a tam. Najednou se muž narovnal, zapotácel se, zařval a chytil se za zakrvácený obličej. Jak se spolu váleli po zemi, šíp, který jí trčel z ramene, ho bodl do oka.

Štěstí pro ni.

Vymrštila se vpřed a její guršský meč muži uťal chodidlo. Znovu zařval, zmrzačená noha se pod ním podlomila a on se svalil na bok. Zrovna se snažil vzepřít na rukou a zvednout, když ho zahnutá čepel sekla zezadu do šíje. Ferro klopýtala trávou, pryč od ležící mrtvoly. Levá ruka jí bezvládně visela, skoro nepoužitelná, ale pravou pevně svírala jílec svého meče.

Rozhlížela se po další práci.

* * *

Finnius běžel chvíli jedním směrem, chvíli druhým a jeho lehké nohy skoro tančily. Na levé ruce měl velký hranatý štít a v druhé svíral krátký, silný meč. Při chůzi jím točil ve vzduchu, až se od něj mdlé slunce odráželo, a on se celou tu dobu usmíval a dlouhé vlasy mu ve větru vlály kolem tváře.

Logen byl příliš unavený, než aby se zbytečně hýbal, tak jen stál a lapal po dechu. Tvůrcův meč mu volně visel podél boku.

„Co se stalo s tvým černokněžníkem?“ šklebil se Finnius. „Tentokrát žádná kouzla, co?“

„Žádná kouzla.“

„No, připravili jste nám pěknou honičku, to vám musím nechat, ale tady končí.“

„Že by?“ Logen se podíval dolů na mrtvolu hnědookého muže, opřenou o kámen vedle něj. „Jestli je tohle to, co jste chtěli, mohli jste se zabít hned a ušetřit mě trablů.“

Finnius se zamračil. „Uvidíš, že jsem z jiného těsta než tihle hlupáci, Seveřane.“

„Všichni jsme ze stejného těsta. Nemusím rozkrájet další tělo, abych se o tom přesvědčil.“ Logen si protáhl krk a potěžkal v ruce tvůrcův meč. „Ale jestli jsi rozhodnutý ukázat mi, z čeho jsi, nehodlám tě zklamat.“

„Tak dobře!“ Finnius vyrazil vpřed. „Jestli tak toužíš spatřit peklo!“

Vyrazil rychle a tvrdě, štít zdvižený před sebou, tlačil Logena mezi kameny a ostře po něm sekal a bodal. Logen klopýtavě couval, docházel mu dech. Čekal na svou příležitost, ale žádná nepřicházela.

Finnius mu natlačil štít na prsa, vyrazil mu dech a tlačil ho dozadu. Logen se pokusil uskočit, ale napadl na zraněnou nohu. Finniův krátký meč vyrazil a zasáhl ho do paže. „Gah!“ zanaříkal Logen, narazil na kámen a zapotácel se. Z rány mu kapala krev a barvila trávu.

„Bod pro mě!“ zachechtal se Finnius, odtančil stranou a opsal mečem smyčku.

Logen stál na místě, pozoroval soupeře a ztěžka oddechoval. Finniův štít byl velký a ten vysmátý parchant to s ním uměl. Skýtal mu velkou výhodu. Finnius byl rychlý, o tom nebylo pochyb. Mnohem rychlejší než Logen, který neměl v pořádku nohu, měl zraněnou ruku a od rány do úst mu hučelo v hlavě. Kde je Krvavá devítka, když ji člověk potřebuje? Logen si odplivl na zem. Tenhle boj bude muset vyhrát sám.

Couvl dozadu, ještě se trochu sehnul a funěl víc, než bylo třeba. Ruku nechal zvadle viset, jako by ji nemohl používat. Z ochablých prstů mu kapala krev. Mžoural a potřásal hlavou. Ustoupil ještě dál, až za kameny, kde byl větší prostor. Pěkný, široký prostor, kde se mohl pořádně rozmáchnout. Finnius ho následoval, štít před sebou. „Že by?“ ušklíbl se, když přišel blíž. „Už slábneš, co? Nemůžu říct, že bych nebyl zklamaný, doufal jsem, že –“

Logen zařval, prudce vyrazil dopředu a zvedl tvůrcův meč oběma rukama nad hlavu. Finnius uskočil, ale ne dost rychle. Šedivá čepel mu usekla pořádný kus ze štítu, čistě jím projela a se silným zařinčením se zakousla do jednoho z kamenů tak hluboko, až vzduchem létaly vyražené úlomky. Náraz skoro vyrazil Logenovi zbraň z ruky a připravil ho o rovnováhu.

Finnius zasténal. Z rány na rameni mu stékala krev – čepel prošla skrz koženou zbroj až do masa. Špička meče ho musela cestou škrábnout. Naneštěstí ne dost hluboko, aby to bylo smrtelné, ale dost hluboko, aby rána splnila svůj účel.

Teď byla řada na Logenovi, aby se ušklíbl. „Že by?“

Vyrazili oba zároveň. Ostří o sebe zazvonila, ale Logen držel jílec pevněji. Finniusův meč se zachvěl, vysmekl se mu z ruky a odletěl někam z kopce dolů. Finnius se zajíkl a sáhl k opasku pro dýku, ale než ji stačil vytáhnout, Logen už byl u něj. Zavrčel a popadl Finniův štít. Zaryl zuřivě nehty hluboko do dřeva, až z něj vyštípl třísky, a strhl štít stranou. Finnius musel vrávoravě uhnout s ním. Na štít dopadla další rána a Finnius se zapotácel, zakopl o kámen, který trčel z trávy, a upadl na záda. Logen pevně stiskl zuby a zvedl tvůrcův meč nad hlavu.

Čepel čistě projela Finniovým holenním chráničem a uťala mu nohu těsně nad kotníkem. Do trávy vystříkl proud krve. Finnius se odtáhl dozadu a pokusil se zvednout. Zařval bolestí, jak přenesl váhu na chybějící chodidlo, a se sténáním se znovu rozplácl na zádech.

„Moje noha!“ zaskučel.

„Zapomeň na ni,“ zavrčel Logen, odkopl tu mrtvou věc z cesty a udělal krok blíž.

„Počkej!“ zamumlal Finnius, odstrkuje se pomocí zdravé nohy travou dozadu, až k jednomu ze stojících kamenů. Zůstávala za ním krvavá cestička.

„Na co?“

„Počkej přece!“ Vytáhl se po kameni a celý shrbený poskakoval po zbylé noze dál od Logena. „Počkej!“

Logenův meč se zakousl do vnitřní hrany štíru a řemeny na Finniově ochablé ruce se přetrhly. Štít sklouzl po svahu dolů s roztříštěnou hranou. Finnius zoufale zavyl, vytáhl nůž, opřel se o zdravou nohu a připravil se na útok. Logen mu zasadil ránu do prsou. Vystříkla krev a pokropila Finniův krunýř odshora dolů. Muž vypoulil oči, doširoka otevřel ústa, ale všechno, co z nich vyšlo, bylo jen slabé zasípání. Nůž mu vyklouzl z ruky a tiše dopadl do trávy. Finnius padl na bok, tváří k zemi.

Zpátky do hlíny s ním.

Logen chvíli jen stál, mžoural a popadal dech. Rána na rameni ho začínala pálit jako oheň, noha ho bolela. Dýchal trhaně, lapal po dechu. „Ještě žiju," zamumlal si pro sebe. „Ještě žiju." Zavřel oči.

„Sakra," vydechl. Ostatní. Začal se belhat po svahu nahoru.

* * *

Šíp v rameni jí překážel. Košili měla prosáklou krví, měla žízeň a začínala být ztuhlá a netečná. Vyklouzl zpoza jednoho z kamenů, a než si ho všimla, byl na ní. Neměla dost prostoru, aby mohla použít meč, proto ho odhodila. Sáhla po noži, ale popadl ji za zápěstí. Byl silný. Mrštil ji zády na kámen, až se o něj udeřila hlavou a na okamžik se jí zmocnila závrať. Viděla, jak mu pod okem cuká sval, viděla černé póry na jeho nose i žíly, co mu vystupovaly na krku. Snažila se mu vykroutit, ale tlačil se na ni celou vahou. Zavrčela a plivla mu do obličeje, ale ani její síla nebyla nevyčerpatelná. Ruce se jí začaly chvět, lokty povolily. Jeho ruka nahmatala její hrdlo a pevně ho stiskla. Zavrčel něco skrze sevřené zuby a tiskl a tiskl. Už nemohla dýchat a síla z ní odcházela.

A pak, skrze napůl přivřená víčka, spatřila ruku, která muži zezadu přejela po tváři. Velká, bledá ruka se čtyřmi prsty, umazaná zaschlou krví. Za ní následovalo bledé předloktí a pak další ruka, z druhé strany. Pevně mu sevřely hlavu. Kroutil se a snažil se vymanit, ale marně. Silné svaly se pod kůží napjaly a bledé prsty se muži zaryly do tváře, zakláněly mu hlavu nazad a pak do strany, víc a víc. Pustil Ferro a ona se zhroutila na kámen a nabírala znovu dech. Marně se snažil do těch rukou zarýt nehty. Vydal dlouhý, divný, sykavý zvuk, když mu cosi neúprosně zkroutilo krk.

„Sssss…" Křup.

Ruce povolily a on se svalil na zem s hlavou bezvládně visící na stranu. Za ním stál Devítiprsťák. Na obličeji měl zaschlou krev, měl ji i na rukou, jeho rozedrané šaty jí byly přímo nasáklé. V jeho bledé, strhané tváři se mísil pot se špínou.

„Jsi v pořádku?"

„Asi jako ty," zaskřehotala. „Zbyl někdo?"

Opřel se rukou o kámen vedle ní a předklonil se. Vyplivl do trávy krvavou slinu. „Nevím. Pár asi jo."

Zamžourala k vrcholu kopce. „Nahoře?“

„Asi.“

Sehnula se, zvedla z trávy zahnutý meč a začala lézt do svahu. Meč používala jako berlu. Slyšela, jak se Devítiprsťák belhá za ní.

* * *

Už pár minut slyšel Jezal příležitostné výkřiky, jekot a zvonění kovu o kov. Všechno to bylo nejasné a vzdálené, pronikalo to k jeho uším přes hukot větru, který se hnal přes vrchol kopce. Neměl jak zjistit, co se děje za kruhem z kamenů, rozestavených kolem vrcholu kopce, a nebyl si ani jistý, jestli to vědět chce. Přecházel sem a tam a svíral a rozevíral pěsti, a po celou tu dobu seděl Quai na voze, díval se na Bayaze, mlčel a rozčiloval Jezala svým klidem.

A tehdy to uviděl. Mužskou hlavu vystupující nad horizont kopce mezi dvěma kameny. Pak se objevila mužova ramena a potom hruď. Další se objevil kousek za ním. Druhý muž. Dva zabijáci, kteří se k nim blížili svahem.

Jeden z nich měl prasečí očka a silnou čelist. Ten druhý byl útlejší a měl rozcuchanou kštici světlých vlasů. Opatrně se blížili k vrcholu kopce, až se zastavili v kruhu kamenů a prohlíželi si Jezala, Quaie a vůz bez nějakého přílišného spěchu.

Jezal ještě nikdy nebojoval se dvěma muži najednou. A také ještě nikdy nebojoval na život a na smrt, ale snažil se na to nemyslet. Měl to být prostě šermířský souboj. Nic nového. Polkl a tasil obě čepele. Jak vyklouzly ven, ozval se uklidňující, kovově zvonivý zvuk a ta známá tíha v dlaních ho trošičku uklidnila. Dva muži na něj zírali a on jim pohled oplácel a snažil se vzpomenout si, co mu Devítiprsťák říkal.

Snaž se vypadat slabě. Přinejmenším tohle mu nečinilo žádné potíže. Nepochyboval o tom, že vypadá patřičně vyděšeně. To bylo maximum, co mohl udělat, aby se neotočil a nedal se na útěk. Pomalu couval k vozu a nervózně si olizoval rty. Rozhodně nemusel nic předstírat.

Nikdy nepodceňuj nepřítele. Prohlížel si je, oba dva. Muži, kteří vypadají jako siláci, a dobře vyzbrojení. Oba na sobě měli zbroj z tvrdé kůže a nesli hranaté štíty. Jeden měl krátký meč a druhý

sekyru s těžkým ostřím. Hrozivě vypadající zbraně a hojně používané. Jezal určitě neměl problémy s tím, že by je bral na lehkou váhu. Muži se rozestoupili a on se díval, jak se k němu blíží ze dvou stran.

Když dojde na věc, musíš udeřit a na nic se neohlížet. Muž po Jezalově levici vyrazil. Jezal viděl, jak zavrčel, napřímil se a těžkopádně se rozmáchl. Uskočit a nechat zbraň se zaduněním dopadnout na drn vedle sebe bylo až absurdně snadné. Jezal instinktivně vyrazil kratší ocelí a zabodl ji až po jílec do mužova boku, do mezery mezi prsním a zádovým krunýřem, přesně pod spodní žebro. Ještě když vytrhoval čepel z těla, sehnul se, aby se vyhnul sekyře druhého muže, a současně po něm sekl dlouhou ocelí ve výši krku. Obrátkou odtančil stranou, zvedl obě oceli do střehu a čekal na pokyn rozhodčího.

Muž, kterého bodl, udělal jeden nebo dva vratké kroky, zasípal a popadl se za bok. Druhý stál, kýval se ze strany na stranu, prasečí očka vyvalená, a rukama si svíral krk. Mezi prsty se mu valila krev z prořízntého hrdla. Muži padli skoro zároveň, tváří k zemi, úhledně jeden vedle druhého.

Jezal se zamračil na krví potřísněnou čepel svého dlouhého meče. Zamračil se na dvě mrtvoly, své dílo. Téměř mimoděk zabil dva muže. Měl by cítit vinu, ale byl jen otupělý. Ne. Byl hrdý. Byl rozjařený! Vzhlédl ke Quaiovi, který ho sledoval ze sedátka na zadní straně vozu.

„Dokázal jsem to," zamumlal a učedník pomalu přikývl. „Dokázal jsem to!" vykřikl a zamával zkrvavenou krátkou ocelí ve vzduchu.

Quai se zamračil a pak vytřeštil oči. „Za tebou!" vykřikl a napůl vyskočil ze sedátka. Jezal se otočil, zvedl meče a koutkem oka zachytil nějaký pohyb.

Ozvalo se silné křupnutí a v hlavě mu zazářilo velmi jasné světlo.

Pak všechno potemnělo.

Plody smělosti

Severani stáli na kopci, tenká linka tmavých postaviček pod bledým nebem. Bylo pořád ještě brzy a slunce bylo jen jasný pruh mezi břichatými mraky. V prohlubních ve svazích, spadajících do údolí, ležely chladné a špinavé flíčky tajícího sněhu a na dně údolí se stále držela tenká vrstva mlhy.

West pozoroval tu řadu tmavých siluet a mračil se. Tenhle pocit neměl rád. Příliš mnoho, aby šlo o zvědy nebo pícovníky, a příliš málo na to, aby zahájili nějaký útok, ale stáli tam, na vyvýšeném místě, a klidně pozorovali Ladislovu armádu, jak pokračuje ve svém nekonečném, neohrabaném rozmisťování v údolí pod nimi.

Štáb prince Ladisly a malá skupina jeho stráží si vybudovali ústředí na travnatém vršku naproti kopci Severanů. Původně, když ho zvědové časně toho rána našli, to vypadalo jako pěkné, suché místo, možná o dost níž, než bylo stanoviště nepřítele, ale i tak dost vysoko, aby měli dobrý rozhled po údolí. Od té doby se ale mokrá země díky tisícům bot, které tudy klouzaly, čvachtajícím podkovám a kolům obtěžkaných vozů proměnila v lepkavou černou mazanici.

Westovy boty i boty ostatních mužů jí byly obalené a jejich uniformy pocákané. Dokonce i svěží bělost prince Ladisly utržila nějakou tu skvrnu.

O několik set kroků dál a o něco níž byl střed bojové linie Spojeného království. Její páteř tvořily čtyři bataliony královské pěchoty. Každý z nich byl úhledný tvar jasně rudých uniforem a matné oceli a takhle z dálky vypadaly, jako by je tam naskládal nějaký obrovitý vladař. Před nimi stálo několik tenkých řad lučištníků v kožených kabátech a ocelových šišácích; za nimi byla rozmístěna kavalerie. Jezdci, kteří prozatím ještě neseděli v sedlech, vypadali v plné zbroji podivně nepatřičně. Na obě strany

od nich se pak táhly nahodilé tvary batalionů odvedenců se širokým sortimentem nesourodé výstroje. Jejich důstojníci na ně pokřikovali, mávali rukama a snažili se uzavřít mezery mezi muži, srovnat pokřivené řady jako ovčáčtí psi štěkající na houf umíněných ovcí.

Všehovšudy asi deset tisíc mužů. A West věděl, že každý z nich se dívá nahoru na tu řádku malinkých Seveřanů bezpochyby s úplně stejnou nervózní směsicí strachu a vzrušení, zvědavosti i zloby, jakou cítil i on při prvním pohledu na nepřítele.

Seveřani v jeho dalekohledu rozhodně nevypadali vyděšeně. Zarostlí chlapi, oblečení v rozedraných kůžích a kožešinách, kteří svírali primitivně vyhlížející zbraně. Přesně to, co příslušníci princovy družiny se svou pramalou představivostí očekávali. Sotva vypadali jako součást armády, jakou popisoval Trojstrom, a Westovi se to nelíbilo. Nedalo se zjistit, co je na opačné straně kopce, a ti muži neměli žádný důvod tam postávat, leda by je chtěli buď vlákat do pasti, nebo odvést jejich pozornost. Ale ne všichni sdíleli jeho pochybnosti.

„Vysmívají se nám!“ vyštěkl Smund, který Seveřany pozoroval vlastním dalekohledem. „Měli bychom je nechat okusit kopí Spojeného království! Rychlý útok a naši jezdci tu chátru rozpráší a zmocní se kopce!“ Mluvil, jako by zmocnění se kopce mělo dovést celou operaci k rychlému a slavnému konci. Kopce, který kromě skutečnosti, že na něm Seveřani zrovna stojí, neměl z vojenského hlediska žádný význam.

West nemohl dělat nic než zaskřípat zuby a zavrtět hlavou, jak už to dnes udělal asi stokrát. „Oni jsou ti, kdo je výš,“ vysvětloval a snažil se hovořit pomalu a trpělivě. „To je pro útok z naší strany špatná pozice a za horizontem kopce mohou číhat posily, hlavní část Bethodovy armády, alespoň podle toho, co víme.“

„Vypadají tak nanejvýš na zvědy,“ zamumlal Ladisla.

„Zdání může klamat, Vaše Výsosti, a ten kopec pro nás nemá žádnou cenu. Čas je na naší straně. Nám může přijít na pomoc maršál Burr, zatímco Bethod žádnou pomoc neočekává. Nemáme nejmenší důvod pouštět se teď do boje.“

Smund se ušklíbl. „Nemáme nejmenší důvod kromě toho, že tohle je válka a nepřítel stojí přímo před námi na půdě Království! Vy se neustále oháníte špatným stavem morálky mužstva,

plukovníku!“ Vystřelil prstem směrem k vršku kopce. „Co může být pro jejich ducha horší než nečinně dřepět před tváří nepřítele?“

„Třeba rychlá a nesmyslná porážka,“ zavrčel West.

Nešťastnou náhodou si právě tento okamžik vybral jeden ze Seveřanů k tomu, aby do údolí vystřelil šíp. K nebi vylétla malinká černá čárka. Byl to jen výstřel z krátkého luku. Dokonce i z mužovy výhodné vyšší pozice dopadl šíp neškodně do otevřeného prostoru, asi stovku kroků od první linie. Ukázkově zbytečné gesto, ale na prince Ladislu účinkovalo.

Vzdal se pohodlí svého skládacího polního křesílka a vyskočil. „K čertu s nimi!“ zaklel. „Oni se nám vysmívají! Vydejte rozkazy!“ Rozčileně přecházel sem a tam a mával pěstí. „Ať se jezdectvo okamžitě připraví k útoku!“

„Vaše Výsosti, naléhavě vás žádám, abyste zvážil –“

„Zatraceně, Weste!“ Následník trůnu si strhl klobouk a hodil ho na zablácenou zem. „Při každé příležitosti mi oponujete! Váhal by váš přítel, plukovník Glokta, kdyby stál nepřítel přímo před ním?“

West polkl. „Plukovník Glokta byl zajat Gurchy a jeho vinou byli všichni muži, kterým velel, zmasakrováni.“ Pomalu se sehnul, zvedl princův klobouk a uctivě mu ho podal. Celou tu dobu si říkal, jestli právě nepřivodil své kariéře rychlý konec.

Ladisla zaskřípal zuby, zasupěl a vytrhl klobouk Westovi z ruky. „Už jsem se rozhodl! Břímě velení leží na mně, jen a jen na mně!“ Otočil se zpátky čelem do údolí. „Zatrubte k útoku!“

West se najednou cítil strašně unavený. Připadalo mu, že má sotva sílu stát, když troufalá polnice vykřikovala do ostrého povětří signál k útoku. Jezdci se vydrápali do sedel, protlačili se dopředu mezi útvary nastoupené pěchoty a odklusali mírným svahem dolů se zdviženými kopími. Když se dostali na dno údolí, přešli do cvalu, napůl ukrytí v moři mlhy, a dunění jejich kopyt se neslo celým údolím. Dopadlo na ně pár jednotlivých šípů, které se neškodně odrazily od jejich kožené zbroje, jak se hnali vpřed. Když se řítili vzhůru po svahu, začali ztrácet na tempu a jejich řady se narušily, jak se prodírali krušinkou a členitým terénem, ale pohled na všechnu tu váhu oceli a koňských těl na Seveřany na kopci zapůsobil. Jejich nerovné řady se začaly vlnit a pak i trhat. Práskli do bot a byli ti tam. Někteří dokonce zahodili zbraně, jak mizeli za horizontem kopce.

„Zatraceně, takhle to má být!“ zaječel lord Smund. „Žeňte je, zpropadeně, žeňte je!“

„Žeňte je odsud!“ smál se princ Ladisla, znovu si strhl klobouk a mával jím ve vzduchu. Z řad odvedenců v údolí se nad dusotem kopyt nesly útržky jásotu.

„Žeňte je,“ zašeptal West a zatínal pěsti. „Prosím.“

Jezdci docválali až k vrcholu a postupně zmizeli z dohledu. Nad údolím zavládlo ticho. Dlouhé, divné, nečekané ticho. Nad hlavami jim kroužilo pár havranů a volali na sebe svými skřehotavými hlasy. West by dal cokoli za to, aby měl stejný výhled na bojiště jako oni. To napětí bylo skoro nesnesitelné. Jak se minuty táhly, začal přecházet sem a tam, a pořád nic.

„Dávají si na čas, co?“

Pike stál hned vedle něj a jeho dcera za ním. West sebou trhl a odvrátil se. Pořád pro něj bylo jaksi bolestné dívat se delší dobu na tu popálenou tvář, zvlášť když se před ním vynořila nečekaně a bez varování. „Co vy dva tady děláte?“

Odsouzenec pokrčil rameny. „Před bitvou je pro kováře vždycky hodně práce. A po ní ještě víc. Ale během ní žádná.“ Ušklíbl se a na jedné straně tváře mu plošky spáleného masa zvarhánkovatěly jako useň. „Tak jsem si myslel, že se podívám na královské zbraně v akci. Kromě toho, kde může být bezpečnější místo než v princově hlavním stanu?“

„Nevšímejte si nás,“ řekla tiše Cathil se slabým úsměvem na tváři. „Budeme se snažit vám nepřekážet.“

West se zamračil. Jestli to měla být narážka na to, jak on sám věčně překážel jim, nebyl zrovna v náladě, kdy by ho pobavila. Po jezdectvu pořád ani stopy.

„Kde k čertu jsou?“ začal ztrácet nervy Smund.

Princ si na chvíli přestal okusovat nehty. „Dejte jim čas, lorde Smunde, dejte jim čas.“

„Proč se ta mlha nezvedne?“ zamumlal West. Teď už se přes mraky prodralo dost slunce, ale mlha jako by pořád houstla a plížila se údolím k lučištníkům. „I ta zatracená mlha je proti nám.“

„To jsou oni!“ zaječel jeden z princových mužů, rozechvělý vzrušením, a napřaženým prstem ukazoval k vršku kopce.

West se zatajeným dechem zvedl dalekohled a rychle přelétl zelený horizont. Spatřil špičky kopí, v pevné a pravidelné řadě, jak

pomalu vystupují nad horizont. Pocítil nával úlevy. Těžko by byl raději, kdyby se ukázalo, že měl pravdu.

„To jsou oni!“ zaječel Smund a zeširoka se usmíval. „Vracejí se! Co jsem vám říkal! Jsou…“ Za hroty kopí se objevily helmice a pak řada mužských ramen ve zbroji. West cítil, jak úleva odplouvá a vzhůru hrdlem mu stoupá hrůza. Viděl organizovaný útvar ozbrojených mužů, kulaté štíty s namalovanými tvářemi, zvířaty a stromy a stovkami dalších znaků, z nichž ani dva nebyly stejné. Po obou svazích kopce se nad horizontem objevovali další muži. Další postavy ve zbroji.

Bethodovi karlové.

Zastavili se přímo na nejvyšším bodu. Tu a tam vystoupili z uspořádaných šiků dopředu muži, kteří v krátké trávě poklekli.

Ladisla spustil dalekohled. „To jsou…?“

„Kušiníci,“ zabručel West.

První salva se vznesla téměř jemně, jako pohyblivý šedivý oblak, jako hejno dobře secvičených ptáků. Šipky chvíli letěly tiše, teprve pak se k Westovým uším doneslo zlostné zadrnčení tětiv. Šipky se začaly snášet dolů. Dopadly do řad královského vojska, zarachotily o těžké štíty a zbroj. Ozvalo se několik výkřiků a v řadách se objevily mezery.

Nálada ve štábu se během jediné minuty obrátila od drzého sebevědomí k němému úžasu a k otupělému zděšení. „Oni mají kuše?“ vykoktal kdosi. West se díval dalekohledem na střelce na kopci, jak natahují tětivy kuší, vytahují šipky z toulců a připravují se k další salvě. Útok byl dobře promyšlen. Nejenže měli kuše, ale věděli, jak je používat. West spěchal k princi Ladislovi, který s otevřenými ústy zíral na raněného královského vojáka, jehož právě odnášeli s hlavou bezvládně visící dolů.

„Vaše Výsosti, musíme se přesunout a zkrátit vzdálenost tak, aby naši střelci mohli oplatit salvu, nebo se stáhnout na vyšší pozice!“ Ladisla na něj jen němě zíral a nejevil žádné známky toho, že ho slyšel, natožpak že mu rozuměl. Druhá salva se snesla obloukem na pěchotu před nimi. Tentokrát dopadla mezi odvedence bez štítů a brnění. Po celé nerovné formaci se začaly objevovat mezery. Mezery, které zaplnila zvedající se mlha. Celý batalion jako by zanaříkal a zavlnil se. Jeden raněný muž začal vydávat slabý, zvířecí kňouravý zvuk a už nepřestal. „Vaše Výsosti, postoupíme, nebo se stáhneme?“

„Já… my…“ Ladisla s otevřenými ústy zíral na lorda Smunda, ale mladému gentlemanovi tentokrát došla řeč. Vypadal ještě vyjeveněji než princ, pokud to vůbec bylo možné. Ladislovi se chvěl spodní ret. „Jak… mám… plukovníku Weste, jaký je váš názor?“

Pokušení připomenout korunnímu princi, že břímě velení spočívá na něm a jen a jen na něm, bylo téměř neodolatelné, ale West se kousl do jazyka. Bez nějakého smyslu pro účelnost by se tahle slátaná armáda mohla rychle rozplynout. Lepší udělat něco špatně než neudělat vůbec nic. Otočil se k nejbližšímu trubači. „Trubte na ústup!“ zařval.

Trubač zatroubil na ústup: vřeštivě a falešně. Bylo těžké uvěřit, že to byl tentýž nástroj, který teprve před pár krátkými minutami tak bezostyšně vytruboval do útoku. Bataliony se začaly pomalu posouvat vzad. Mezi odvedence dopadla další salva a pak další. Jejich formace se začaly trhat. Muži se snažili utíkat, aby unikli vraždícímu přívalu. Naráželi do sebe, řady se měnily v neuspořádaný dav a vzduch byl plný křiku a zmatku. West mohl těžko odhadnout, kam dopadl další příval šípů, tak vysoko už mlha vystoupila. Z batalionů Spojeného království zbyly jen houfy kolébajících se hrotů kopí a zvláštní, přízračné helmice, vznášející se nad šedivým, mlžným oblakem. Dokonce i tady, vysoko nad vším tím balastem, se mlha valila Westovi kolem kotníků.

Nahoře na kopci se karlové dali do pohybu. Zvedli zbraně do vzduchu a začali jimi tlouct o malované štíty. Mocně se rozeřvali, ale nebyl to ten sytý řev, jaký by West čekal. Namísto toho se údolím neslo zlověstné a strašlivé vytí, naříkavé lkaní, které přehlušilo třeskot a skřípání kovu a pronikalo do uší těch, kteří zdola přihlíželi. Bezhlavý, divoký, primitivní zvuk. Zvuk, který vydávají příšery, ne muži.

Princ Ladisla a jeho lidé s otevřenými ústy zírali jeden na druhého. Nemohli ze sebe vypravit ani slovo, jen se dívali, jak se karlové dávají na pochod dolů svahem, šik za šikem, směrem k houstnoucí mlze na dně údolí, kde se jednotky Království stále ještě slepě snažily ustoupit. West si rameny prorazil cestu přes přimrazené důstojníky až k trubačovi.

„Bojové postavení!“

Chlapec přestal civět na blížící se Severany a začal zírat na Westa. Polnice mu volně visela z ochromených prstů.

„Postavení!“ zařval hlas odněkud za ním. „Zaujmout postavení!“ Byl to Pike a řval tak hlasitě, že by se mohl vyrovnat kterémukoli vycvičenému seržantovi. Trubač popadl nástroj, přiložil si ho k ústům a ze všech svých sil zatroubil signál k bojovému postavení. Mlhou, která už se teď zvedala všude kolem, se nesly zvuky dalších trubek v odpovědích. Tlumené troubení, tlumené výkřiky.

„Zastavit a zaujmout postavení!“

„Zformujte se, hoši!“

„Připravit se!“

„Držet formace!“

V hustém šeru se ozýval chór řinčení a třeskotu. Blížili se muži ve zbroji, s připravenými kopími a tasenými meči. Povely se nesly od muže k muži, od útvaru k útvaru. Nad tím vším, stále hlasitěji, znělo nelidské vytí Seveřanů, kteří zahájili útok a hnali se po svahu dolů do údolí. West cítil, jak mu v žilách tuhne krev, i když ho od nepřítele dělil pruh země sto kroků dlouhý a několik tisíc ozbrojených mužů. Dovedl si dobře představit strach těch, co byli v předních řadách, když obrysy karlů, kteří vydávali bojový pokřik a zbraně drželi vysoko, začaly vystupovat z mlhy před nimi. Neozval se žádný zvuk, podle nějž by se dalo poznat, kdy došlo ke střetu. Třeskot byl stále hlasitější. K pokřiku a vytí se připojily pronikavé výkřiky a hluboké vrčení. Muži řvali bolestí i vztekem a všechny ty zvuky se mísily s hrozivým lomozem, který neustále nabíral na síle. Nikdo v hlavním štábu nepromluvil. Všichni muži, a West mezi nimi, upínali oči k mlze a všemi smysly se snažili zachytit jakoukoli stopu toho, co se děje v údolí přímo před nimi.

„Tamhle!“ vykřikl kdosi. Mlhou se k nim blížila matná postava. Všichni na ni upřeli zrak, jak před nimi pomalu nabírala tvar. Byl to mladý, udýchaný, zablácený a naprosto zmatený poručík. „Kde je u všech čertů štáb?“ křikl, jak se škrábal po svahu směrem k nim.

„To je tady.“

Muž před Westem okázale zasalutoval. „Vaše Výsosti –“

„Já jsem Ladisla,“ vyhrkl skutečný princ. Muž se udiveně otočil a začal znovu salutovat. „Předejte svůj vzkaz, člověče!“

„Jistě, pane, Vaše Výsosti, major Bodzin mě poslal, abych vám řekl, že jeho batalion má velké potíže a…“ pořád ještě nemohl pořádně popadnout dech, „potřebuje posily.“

Ladisla na mladíka zíral, jako by mluvil cizím jazykem. Pak se podíval na Westa. „Kdo je major Bodzin?“

„Velitel prvního batalionu odvedenců ze Stariksy, Vaše Výsosti, na našem levém křídle.“

„Levé křídlo, aha… ehm…“

Kolem udýchaného poručíka stál půlkruh zkamenělých, zářivě ustrojených štábních důstojníků. „Povězte majorovi, ať vydrží!“ křikl jeden z nich.

„Ano!“ řekl Ladisla. „Povězte majorovi, aby vydržel a aby, ehm, nepřítele zahnal na ústup. Ano, tak!“ Už se zase vžil do své role. „Zahnat je na ústup a bojovat do posledního muže! Povězte majoru Clodzinovi, že pomoc je na cestě. Zcela určitě… je na cestě!“ A na to princ směle odkráčel.

Mladý poručík se otočil a zadíval se do mlhy. „Kterým směrem je má jednotka?“ zamumlal.

Teď se v mlze začalo rýsovat mnohem víc postav. Běžící postavy, postavy, které se brodily bahnem, postavy, které se snažily popadnout dech. Odvedenci, poznal West okamžitě, odvedenci, co se oddělili ze zadních řad svých jednotek, jakmile došlo ke kontaktu s nepřítelem. Jako kdyby tu někdy byla nějaká šance, že vydrží dlouho.

„Zbabělí psi!“ zaklel Smund při pohledu na jejich mizející záda. „Dostaňte je zpátky!“ To mohl stejně dobře udílet rozkazy mlze. Všichni utíkali: dezertéři, pobočníci, kurýři, kteří hledali pomoc, cestu nebo posily. A také první ranění. Někteří se belhali sami, používajíce zlomená kopí jako berle, jiné museli nést jejich kamarádi. Pike se rozběhl na pomoc bledému chlapci, kterému trčel z ramene konec šípu. Dalšího raněného, který něco nesrozumitelného mumlal, odnášeli kolem na nosítkách. Levou ruku měl uťatou přímo pod loktem a přes pevně utažený obvaz z umazaného kusu plátna prosakovala krev.

Ladisla zbledl a celý se potil. „Bolí mě hlava. Musím si sednout. Co se stalo s mým polním sedátkem?“

West si kousal ret. Neměl ani ponětí, co má dělat. Burr ho poslal s Ladislou kvůli jeho zkušenostem, ale nyní byl naprosto stejně bezradný jako princ. Všechny plány vycházely z předpokladu, že nepřítele lze vidět, nebo v každém případě alespoň z předpokladu, že je vidět pozice vlastních lidí. Stál tady, strnulý a frustrovaný jako slepec před pěstním zápasem.

„Co se, k sakru, děje!“ Nedůtklivý princův hlas pronikl rámusem. „Odkud se tahle zatracená mlha bere? Trvám na tom, abych věděl, co se děje! Plukovníku Weste! Kde je plukovník? Co se to tam děje?“

Kéž by byl West schopen dát mu nějakou odpověď. Přes zablácené stanoviště štábu se prodírali muži. Někteří klopýtali, většinou se sem dostali očividně jen náhodou. Tváře se vynořovaly z mlhy a zase v ní mizely, tváře plné strachu, zmatku i odhodlání. Běžci, které někdo poslal se zprávou nebo rozkazem, vojáci s krvavými ranami nebo ti, co přišli o zbraň. Hlasy, ke kterým chyběla těla, co je vydávala, se vznášely v chladném povětří, překřikovaly se jeden přes druhý, znepokojené, zbrklé, vyděšené, zmučené.

„…náš regiment se střetl s nepřítelem a teď ustupuje, nebo alespoň ustupoval, myslím…“

„…Moje koleno! Zatraceně, moje koleno!“

„…Jeho Výsost princ? Mám naléhavý vzkaz od…“

„Pošlete, eh… někoho! Kohokoli, kdo je k mání… kdo je k mání?“

„Královští mají velké problémy! Žádají o svolení k ústupu…“

„Co se stalo s jezdectvem? Kde je jezdectvo?“

„…nejsou lidi, ale ďáblové! Kapitán je mrtev a…“

„Ustupujeme!“

„…bojují ze všech sil na pravém křídle a potřebují posily! Zoufale potřebují posily…“

„Pomozte mi! Někdo, prosím!“

„…a pak přešli do protiútoku! Útočíme na všech liniích…“

„Ticho!“ West v šedivé mlze něco zaslechl. Cinkání postrojů. Mlha teď byla tak hustá, že neviděl dál než na třicet kroků, ale zvuk klusajících kopyt, který se stále blížil, byl nezaměnitelný. Prsty na ruce se mu ovinuly kolem jílce meče.

„To je jezdectvo, vrátili se!“ Lord Smund dychtivě vyrazil vpřed.

„Počkejte!“ sykl West bez sebemenšího efektu. Oči upíral do mlhy. Spatřil obrysy jezdců, které se plynule blížily šerem. Obrysy jejich zbroje, jejich sedel, jejich přilbic, které patřily Královskému vojsku, ale přece, v jejich stylu jízdy bylo něco – to nahrbení, uvolněnost. West tasil meč. „Chraňte prince,“ zavelel tlumeně a přistoupil k Ladislovi o krok blíž.

„Vy tam!“ křikl lord Smund na nejbližšího jezdce. „Připravte svoje muže na další –“ Jezdcův meč ho ťal do hlavy. Ozval se dutý, křupavý zvuk. Vystříkl proud krve, v bělavé mlze skoro černý a jezdci přešli do útoku. Rozeřvali se ze všech sil. Strašlivý, hrozivý, nelidský zvuk. Smundovo bezvládné tělo odmrštil vůdčí kůň z cesty a ono skončilo rozdupané pod kopyty dalšího. Seveřani, teď už nebylo pochyb, že jsou to oni, byli najednou hrozivě zřetelní, když se vyloupli z šera. Ten, co jel v čele, měl mohutné vousy. Dlouhé vlasy mu trčely zpod špatně padnoucí helmice vojáka Spojeného království, žluté zuby měl vyceněné a on i jeho kůň zuřivě kouleli očima. Jeho těžký meč se zablýskl a zabodl se jednomu z princových stráží mezi lopatky zrovna ve chvíli, kdy zahodil kopí a dal se na útěk.

„Chraňte prince!“ zaječel West. Zavládl chaos. Odevšad se hnali koně, jezdci řvali, sekali kolem sebe meči a sekyrami. Muži utíkali na všechny strany, klouzali, padali, byli zabíjeni na místě, kde stáli, a rozdupáváni tam, kde zůstali ležet. Těžký vzduch byl zvířený projíždějícími koňmi a plný odletujícího bláta, křiku, hrůzy a strachu.

West uskočil před drtícími kopyty, uklouzl a rozplácl se v blátě tváří dolů. Ohnal se marně po koni, který se řítil kolem něj, přetočil se, odkutálel a zalapal v mlze po dechu. Neměl ani potuchy, kterým směrem se dívá, všude to vypadalo stejně, všude se ozývalo totéž. „Chraňte prince!“ vykřikl znovu, ochraptěle a zbytečně, utonulý v mlze, kde se zmateně točil.

„Nalevo!“ vykřikl kdosi. „Držte pozice!“ Nebyly žádné pozice. Nebylo žádné nalevo. West zakopl o něčí tělo. Kolem nohy se mu ovinula ruka a on po ní sekl mečem.

„Oh.“ Ležel tváří k zemi. Hlava ho hrozně bolela. Kde je? Snad na tréninku šermu? Že by ho Luthar znovu srazil na zem? Ten kluk na něj začínal být příliš dobrý. Natáhl se, aby sebral meč. Ležel pošlapaný v bahně. Natáhl ruku trávou, hodně do dálky, a roztáhl prsty. Slyšel vlastní dech, bolestně hlasitý. Ozýval se mu v naražené hlavě. Všechno bylo rozmazané a míhalo se. Měl mlhu před očima i v očích. Bylo pozdě. Nemohl se natáhnout pro meč. V hlavě mu pulzovalo. V ústech měl bláto. Překulil se na záda, pomalu, ztěžka dýchal a pak se nadzvedl na loktech. Spatřil přicházet nějakého muže. Seveřan, podle roztřepeného obrysu. No ovšem. Byla tu bitva. West se díval, jak se k němu pomalu blíží. V

ruce měl nějakou tmavou čáru. Zbraň. Meč, sekyru, mačetu, kopí, jaký v tom je rozdíl? Muž udělal další, ještě pomalejší krok, položil botu na Westův kabátec a srazil jeho bezvládné tělo zpátky do bláta.

Žádný z nich nic neřekl. Žádná poslední slova, žádná jadrná fráze. Žádný projev zlosti, lítosti, vítězství nebo porážky. Seveřan pozvedl zbraň.

Tělem mu projel otřes. Vrávoravě přistoupil k Westovi ještě o krok blíž. Zamrkal a zakymácel se. Napůl se otočil, pomalu a nešikovně. Hlavou mu znovu projel otřes.

„Něco se mi…“ řekl a jeho rty zápolily se slovy. Volnou rukou si sáhl zezadu na hlavu. „Kde mám…“ Obrátil se a začal se kácet na stranu. Jednu nohu měl ve vzduchu a pak dopadl na bok do bláta. Za ním někdo stál. Přišel blíž a naklonil se k Westovi. Ženská tvář. Zdála se mu nějak povědomá.

„Žijete?“

Tak Westova paměť zapadla zpátky na svoje místo. Zakuckal se a zhluboka nabral do plic vzduch. Převalil se a popadl meč. Jsou tu Seveřani, Seveřani za jejich obrannou linií! Vyškrábal se na nohy a vytřel si krev z očí. Padli do léčky! Hlava mu duněla a točila se. Bethodovo převlečené jezdectvo, vpád do princova štábu! Prudce se otočil a vytřeštil oči. Celými podpatky se nořil do bahna a hledal v mlze nepřítele, ale žádný tam nebyl. Jen on a Cathil. Zvuk kopyt slábl, jezdci se vzdálili, nebo alespoň prozatím.

Podíval se dolů na svůj meč. Čepel byla ulomená pár palců od jílce. Ten už nebude k ničemu. Zahodil ho, vypáčil Seveřanovi z mrtvých prstů jeho meč a sevřel jílec. Celou tu dobu mu dunělo v hlavě. Byla to těžká zbraň, se silným, zubatým ostřím, ale poslouží mu.

Podíval se dolů na mrtvé tělo, ležící na boku. Muž, který ho chtěl zabít. Zadní stranu hlavy měl zkrvavenou a trčely z ní úlomky lebky. Cathil držela v ruce kovářské kladivo. Hlavici mělo pokrytou mazlavou krví s přilepenými pramínky zcuchaných vlasů.

„Ty jsi ho zabila.“ Zachránila mu život. Oba to věděli, takže bylo zbytečné o tom mluvit.

„Co teď budeme dělat?“

Zamířit do předních linií. To bylo to, co by smělý mladý důstojník v příbězích, které West jako chlapec slýchal, udělal. Vydat se za zvukem bitvy. Zformovat nové jednotky z

roztroušených vojáků a vést je do boje. Zvrátit vývoj bitvy v kritický okamžik. A být doma včas na večeři a vyznamenání.

Při pohledu na trosky a rozsekaná těla, která za sebou jezdci nechali, se West při té představě skoro rozesmál. Najednou bylo pozdě na hrdinství a on to věděl. Už dávno bylo pozdě.

Osudy mužů dole v údolí byly už dávno zpečetěny. Už když se Ladisla rozhodl překročit řeku. Když Burr stanovil své plány. Když se uzavřená rada rozhodla poslat korunního prince, aby si na Severu vydobyl hrdinskou pověst. Když vysoce postavení šlechtici Spojeného království poslali místo vojáků žebráky, aby bojovali za svého krále. Stovky nejrůznějších náhod, ke kterým došlo celé dny, týdny a měsíce před bitvou. Všechny se tu sešly, na tomhle bezcenném kousku bláta. Náhody, které ani Burr, ani Ladisla a ani West nemohli předvídat nebo jim zabránit.

Nemohl na tom nic změnit, nikdo nemohl. Všechno bylo ztraceno.

„Chránit prince," zašeptal.

„Cože?"

West se začal rozhlížet kolem sebe po zemi, probírat se rozházenými pozůstatky a špinavýma rukama obracel mrtvá těla. Jedno z nich, kurýr, na něj upíralo oči, jednu stranu tváře rozťatou a z ní vyhřezlé rozdrcené maso. Westovi se obrátil žaludek. Přikryl si ústa a po čtyřech se přeplazil k dalšímu tělu. Byl to jeden z princových lidí, stále s výrazem překvapeného úžasu ve tváři. V těžkém zlatém prýmku na uniformě měl vražený zubatý meč, který mu musel končit hodně hluboko v břiše.

„Co to, k ďasu, děláte?" ozval se Pikeův drsný hlas. „Na tohle není čas!" Odsouzenec někde sebral sekyru. Těžkou severskou sekyru s krvavou skvrnou na břitu. Nejspíš to nebyl dobrý nápad, aby měl zločinec u sebe takovouhle zbraň, ale West měl jiné starosti.

„Musíme najít prince Ladislu!"

„K čertu s ním!" sykla Cathil. „Pojďme!"

West setřásl její ruku, doklopýtal k hromadě rozbitých beden a utřel si z očí další krev. „Tady někde. Tady kousek odtud Ladisla stál –"

„Ne, prosím vás, ne!" zakvílel něčí hlas. Následník trůnu Spojeného království ležel na zádech v jámě mezi odpadky, zpola zakrytý pokrouceným mrtvým tělem jednoho ze svých strážců.

Křečovitě zatínal oční víčka, ruce zkřížené před obličejem. Bělostnou uniformu měl potřísněnou rudou krví a pocákanou černým bahnem. „Dostanete výkupné!“ kňučel. „Výkupné! Víc, než si dokážete představit.“ Mezi prsty vykouklo jedno pootevřené oko. Popadl Westa za ruku. „Plukovníku Weste! Jste to vy? Jste naživu!“

Nebyl čas na zdvořilosti. „Vaše Výsosti, musíme jít!“

„Jít?“ zamumlal Ladisla, tvář zmazanou od slzí. „Ale vy určitě… nemyslíte přece… zvítězili jsme?“

West si skoro ukousl jazyk. Jak bizarní, že ten úkol musel padnout na něho, ale musel prince zachránit. Ten ješitný a zbytečný idiot si záchranu nezasloužil, ale to na věci nic neměnilo. West to musel udělat z vlastních důvodů, ne kvůli Ladislovi. Byla to jeho povinnost, byla to otázka záchrany budoucího krále, povinnost vojáka zachránit svého generála, povinnost muže zachránit jiného. Bylo to všechno, co mohl v tuto chvíli udělat. „Jste následník trůnu a nemůžeme o vás přijít.“ West se sehnul a popadl prince za loket.

Ladisla začal tápat po opasku. „Někde jsem musel ztratit svůj meč –“

„Nemáme čas!“ West ho vytáhl do stoje, plně připraven ho odnést, bude-li to nutné. Vyrazil mlhou kupředu se dvěma odsouzenci v patách.

„Jste si jistý, že tudy jdeme správně?“ zavrčel Pike.

„Jsem.“ Nebyl, ani v nejmenším. Mlha byla hustší než kdy předtím. Dunění v hlavě a krev, která mu nepřestávala téct do oka, mu ztěžovaly koncentraci. Zvuky bitvy jako by se nesly odevšad: třeskot a skřípění kovu, úpění a kvílení a zuřivé výkřiky, všechno se to v mlze odráželo a zdálo se jednu chvíli hodně vzdálené, a v příští zase hrozivě blízko. Obrysy se vynořily, zahýbaly se a zase odpluly, nejasné a hrozivé tvary, pohyblivé, nedozírné stíny. Zdálo se, že se z mlhy vynořil jezdec a West vyjekl a sáhl po meči. Pak se oblaka pohnula. Byl to jen zásobovací vůz, naložený sudy. Před ním klidně stála mula, kočí roztažený vedle a ze zad mu trčel zlomený šíp.

„Tudy,“ sykl West, popoběhl k němu a snažil se zůstat hodně nízko při blátivé zemi. Vozy jsou dobré. Vozy znamenají rezervní výstroj, zásoby, jídlo a vojenské lékaře. Podle vozů se dá určit směr. Znamenalo to, že míří z údolí pryč nebo přinejmenším pryč

od předních linií, pokud ještě něco takového existovalo. West o tom chvíli uvažoval. Vozy byly i špatné. Vozy znamenají rabování. Seveřani se k nim budou stahovat jako mouchy na med, lační po kořisti. Ukázal do mlhy, pryč od prázdných vozů, rozbitých sudů a roztřískaných beden, a ostatní šli, kam ukazoval, tiše, jen za doprovodu čvachtavých kroků a zdrsnělého dechu.

Brodili se dál blátivými chumáči mokré trávy, otevřeným terénem, který poznenáhlu stoupal. Jeden po druhém se protáhli kolem Westa a on na ně mávl, ať pokračují dál. Jejich jedinou šancí bylo jít dál, ale každý další krok byl těžší než ten předchozí. Krev z rány na hlavě mu stékala mezi vlasy a dolů po tváři. Bolest uvnitř hlavy se pořád zhoršovala. Cítil se slabý, bylo mu špatně a měl strašnou závrať. Upnul se k tomu, že pevně svíral jílec těžkého meče, jako by ho mohl udržet na nohou. Sehnul se ještě níž a snažil se nepadnout.

„Jste v pořádku?“ zeptala se Cathil.

„Běžte dál!“ zvládl na ni zavrčet. Slyšel dusot kopyt, nebo si to alespoň myslel. Strach ho hnal kupředu, jen ten strach, nic jiného. Před sebou viděl ostatní, jak se snaží jít dál. Prince Ladislu úplně vpředu, za ním Pikea a přímo před sebou Cathil, jak se ohlíží přes rameno. Před nimi byla skupinka stromů, řídnoucí mlhou je viděl. Zaměřil se na jejich přízračné obrysy a blížil se k nim. Chraplavě oddychoval, jak se škrábal nahoru svahem.

Zaslechl Cathilin hlas. „Ne.“ Otočil se a hrdlo se mu stáhlo hrůzou. Spatřil obrysy jezdce, jen kousek níž na svahu.

„Rychle ke stromům!“ vydechl. Nepohnula se, tak ji popadl za ruku a postrčil ji dopředu, ale spadl při tom tváří do bahna. Otočil se na záda, vrávoravě vstal a začal klopýtat pryč. Vzdaloval se od ní, od stromů, od bezpečí, napříč svahem. Viděl, jak Seveřan vyjel z mlhy. Bylo ho teď vidět docela zřetelně. Už uviděl Westa a klusal k němu, kopí sklopené k zemi.

West se dál belhal napříč svahem. Nohy ho pálily, plíce ho pálily, a tak sebral poslední zbytky sil, aby jezdce odlákal pryč. Ladisla už byl mezi stromy. Pike se právě prodíral mezi podrostem. Cathil se naposledy ohlédla přes rameno a proklouzla za Pikem. West už dál nemohl. Zastavil se a přikrčil se ke svahu. Byl příliš unavený, než aby mohl stát, natož se bránit, a tak se jen díval, jak se Seveřan blíží. Slunce se prodralo mezi mraky a zablýskalo se na

špičce jeho kopí. West neměl představu, co udělá, až k němu dojede. Kromě toho, že umře.

Pak se jezdec vztyčil v sedle a sáhl si na bok. Měl tam nějaké peří. Šedivé peří, vlající ve větru. Krátce vykřikl. Jezdec vytřeštil oči na Westa. Z krku mu trčela špička šípu. Upustil kopí, pomalu se zvrátil na bok a vypadl ze sedla. Kůň klusal dál, na svahu se otočil a zvolnil. Potom se zastavil.

West se chvíli tiskl k mokré zemi a nemohl pochopit, jak to, že unikl smrti. Pak se začal belhat ke skupince stromů. Každý krok byl pro něj nesmírná dřina, všechny klouby měl ochablé jako loutka. Cítil, jak se mu podlamují kolena, a klesl dolů do křoví. K ráně na hlavě se mu přitiskly silné prsty a zaslechl, jak někdo něco mumlá v severštině. „Au," vyjekl West a s námahou pootevřel oči.

„Přestaňte kňourat." Nad ním stál Psí čumák. „Je to jenom škrábnutí. Vyvázl jste z toho lacino. Šlo to dobře, ale i tak máte štěstí. O mně je známo, že občas minu."

„Štěstí," zašeptal West. Obrátil se v mokrém kapradí a mezi kmeny stromů vyhlédl do údolí. Mlha se konečně začala rozplývat a poznenáhlu odhalovala řadu polámaných vozů, rozbitou výstroj a rozsekaná těla. Všechny ty nepěkné pozůstatky strašlivé porážky. Nebo strašlivého vítězství, pokud byste byli s Bethodem. Několik set kroků odtud viděl muže, který zoufale utíkal k další skupince stromů. Možná kuchař, podle šatů. Za ním se hnal jezdec a v ruce měl připravené kopí. Když ho míjel poprvé, minul, ale dostal ho cestou zpátky a srazil ho k zemi. West měl být zděšený, když sledoval klusajícího jezdce, jak kopím probodl bezmocného běžícího muže, ale cítil jen provinilou úlevu. Byl rád, že to není on.

Byly tam i jiné postavy, jiní jezdci, pohybující se po svazích kolem údolí. Další krvavá dramata, ale West už se nedokázal dál dívat. Odvrátil se a vklouzl zpátky do konejšivého bezpečí křovisek.

Psí čumák se potichu chechtal. „Až Trojstrom uvidí, co jsem ulovil, nejspíš se z toho posere." Postupně ukázal na každého z té prapodivné, vyčerpané a zablácené skupinky. „Polomrtvý plukovník West, děvče se zakrváceným kladivem, chlap s tváří jako spodní strana kotlíku a k tomu tenhleten – co je, pokud se nepletu, hošan, co celou tuhle podělanou pohromu zpackal. Kat to sper, osud si rád zažertuje!" Pomalu potřásl hlavou a zubil se na

Westa, který ležel na zádech a lapal po dechu jako ryba vyvržená na břeh.

„Trojstrom… se z toho… posere.“

Sám na večeři

Arcilektoru Sultovi,
představenému inkvizice Jeho Veličenstva

Vaše Eminence,

mám dobré zprávy. Spiknutí bylo odhaleno a vyrváno i s kořeny. Vedli je Korsten dan Vurms, syn guvernéra, a Carlot dan Eider, představená Cechu obchodníků s kořením. Oba budou vyslechnuti a pak potrestáni takovým způsobem, aby zdejší lidé pochopili, jakou cenou se platí za zradu. Ukazuje se, že Davoust se stal obětí guršského agenta, který se už dlouho ukrýval ve městě. Atentátník je stále na svobodě, ale když jsou spiklenci v našich rukou, jistě jej zanedlouho odhalíme.

Lorda guvernéra Vurmse jsem nechal bedlivě sledovat. Zradou syna se stává nedůvěryhodným i otec, a navíc představoval překážku při spravování města. Příští lodí jej pošlu k vám, abyste vy a vaši kolegové z uzavřené rady mohli rozhodnout o jeho dalším osudu. Spolu s ním připluje i inkvizitor Harker, zodpovědný za smrt dvou vězňů, kteří nám mohli jinak poskytnout cenné informace. Vyslechl jsem jej a jsem zcela přesvědčen, že v žádném spiknutí nefiguroval, provinil se však neschopností srovnatelnou se zradou. Jeho potrestání ponechávám ve vašich rukou.

Útok Gurchů začal za rozbřesku dnes ráno. Vybrané jednotky přispěchaly od pevniny i s připravenými vysokými žebříky a můstky a byly uvítány vražednou salvou z pěti set luků, rozmístěných po našich hradbách. Byl to od nich odvážný plán, avšak poněkud ukvapený, a byl zmařen s velkými ztrátami na životech na jejich straně. Jen dva hrdinné oddíly se dostaly až k našemu ručně vykopanému příkopu a tam byli muži, můstky i žebříky smeteni silným proudem, který se vždy v určitou denní dobu vrací z moře do zálivu. Nepředvídaná leč šťastná náhoda.

Prázdný prostor mezi naším příkopem a jejich jednotkami je nyní vystlán guršskými mrtvolami a já jsem vydal příkaz našim lidem střílet na každého, kdo by se pokusil přispěchat raněným na pomoc. Sténání umírajících a pohled na guršská těla rozkládající se na slunci může přinést jen kýžené oslabení jejich morálky.

I když jsme už zakusili první chuť vítězství, popravdě tento útok nebyl ničím víc než zkouškou naší obranyschopnosti. Guršský velitel si jen smočil palec, aby vyzkoušel teplotu vody. Vůbec nepochybuji, že jeho příští útok bude zcela jiného kalibru. Tři obrovské katapulty, které byly sestavené nějakých čtyři sta kroků od našich hradeb a které vypadají, že jsou naprosto způsobilé vrhat velké kameny přímo do Dolního města, stále ještě zahálejí. Možná Gurchové doufají, že se jim podaří zabrat Dagosku nepoškozenou, ale pokud náš odpor nepoleví, nebudou váhat je použít.

Je zcela zřejmé, že vojenských sil mají dost. Na poloostrov se každý den valí další guršští vojáci. Nad jejich šiky jsou vidět korouhve osmi legií a zaznamenali jsme oddíly divochů ze všech končin kantského kontinentu. Chystá se na nás mocná armáda o síle tak padesáti tisíc mužů, možná i víc. Guršský císař, Utman-ul-Došt, žene k našim hradbám veškerou svoji sílu, ale my se budeme držet ze všech sil.

Brzy se opět ozvu. Do té doby, sloužím a poslouchám.

Sand dan Glokta
představený Dagosky

Představená Carlot dan Eider, hlava Cechu obchodníků s kořením, seděla na židli, ruce složené v klíně, a snažila se ze všech sil uchovat si svou důstojnost. Pleť měla bledou a pokrytou krůpějemi potu a pod očima tmavé kruhy. Bílé šaty měla umazané špínou cely, její vlasy pozbyly lesku a teď jí zplihlé a matné splývaly kolem obličeje. Vypadala bez pudru a šperků starší, ale stále byla krásná. *Svým způsobem krásnější než kdy dřív. Krása plamene svíčky, která už skoro dohořela.*

„Vypadáte unaveně," řekla.

Glokta se na ni tázavě zadíval. „Byly to namáhavé dny. Nejprve výslech vašeho komplice Vurmse, pak menší problémy s útokem guršské armády, co se nám utábořila před hradbami. I vy vypadáte trošku přešlá."

„Podlaha mé mrňavé cely není nijak zvlášť pohodlná a pak, mám také svoje starosti." Pohlédla na Severarda a Vitari, kteří se opírali o stěnu na opačné straně, než seděla ona, ruce založené na prsou, maskovaní a neúprosní. „Mám zemřít v této místnosti?"

Nepochybně. „To se ještě uvidí. Vurms už nám řekl většinu toho, co jsme potřebovali vědět. Přišla jste za ním, nabídla jste mu peníze, aby padělal podpis svého otce na jisté dokumenty a nařídil jménem svého otce jistým strážím, aby se podílely na zradě města

Dagosky ve prospěch nepřítele Spojeného království, řečeno ve zkratce. Jmenoval všechny, kteří se na vašich plánech podíleli. Podepsal doznání. Jeho hlava, pro případ, že byste se o to zajímala, zdobí bránu hned vedle hlavy vašeho přítele Islika, císařova vyslance.“

„Obě dvě, na bráně,“ zazpíval Severard.

„Zbývá už jen několik detailů, které mi nebyl schopen objasnit. Vaše důvody, váš podpis a jméno guršského špiona, který zabil představeného Davousta. Tyto tři věci se dozvím od vás. Teď.“

Představená si pečlivě odkašlala, pečlivě si uhladila přední stranu svých dlouhých šatů a posadila se tak hrdě, jak to šlo. „Nevěřím, že mě budete mučit. Nejste Davoust. Vy máte svědomí.“

Koutek Gloktových úst se mírně zvlnil. *Odvážný pokus. Skutečně vám tleskám. Ale velmi se mýlíte.* „Mám svědomí, ale je ho jen vetchý, seschlý zbyteček. Nemohlo by vás nebo kohokoli jiného ochránit ani před slabým vánkem.“ Glokta si povzdechl, dlouze a těžce. V místnosti bylo příliš horko a příliš světla. Bolely a svědily ho z toho oči. Jak mluvil, pomalu si je třel. „Ani byste si nedokázala představit věci, které už jsem dělal. Odporné, zlé, obscénní, pozvracela byste se, kdybych vám o nich jenom vyprávěl.“ Pokrčil rameny. „I mně se z nich občas dělá nanic, ale říkám si, že jsem k tomu měl dobré důvody. Jak léta plynou, to, co bývalo nepředstavitelné, se stává všedním, co bylo ošklivé, začne být fádní, a nesnesitelné se stává rutinou. Všechno jsem to zatlačil do temných koutů své mysli a tam vzadu je stále neuvěřitelně dost místa. Zvláštní, s čím vším se dá žít.“

Glokta vzhlédl a podíval se Severardovi a Vitari do očí, které jim svítily, bezcitně a nemilosrdně. „Ale i kdybychom předpokládali, že máte pravdu, skutečně byste dokázala předstírat, že by mí praktikalové mohli mít nějaké výčitky svědomí? Nu, Severarde?“

„Cože to?“

Glokta se smutně usmál. „Tak vidíte. Ani neví, co to je.“ Znovu se sesunul do židle. *Unavený. Strašně unavený.* Vypadalo to, že nemá ani dost sil, aby zvedl ruku. „Už jsem na vás vyplýtval všechny možné ohledy. Se zrádci se obvykle takhle jemně nezachází. Měla byste vidět, jak Frost zbil vašeho přítele Vurmse, a všichni víme, že byl pouze vaším nástrojem. V posledních

mizerných hodinách svého života sral krev. Na vás ještě nikdo nepoložil ani prst. Dovolil jsem vám nechat si své šaty, uchovat si důstojnost a lidskost. Máte jen jednu šanci podepsat své doznání a odpovědět na moje otázky. Jedinou šanci mi zcela a bezvýhradně vyhovět. To je celé moje svědomí.“ Glokta se naklonil blíž a poklepal prsty na stůl. „Jedinou šanci. Pak vás svlékneme a začneme řezat.“

Eiderová vypadala, jako by se v tom jediném okamžiku zhroutila. Ramena jí klesla, sklonila hlavu a rty se jí začaly chvět. „Ptejte se,“ vydechla. *Zlomená žena. Gratuluji, představený Glokto. Ale otázky potřebují odpovědi.*

„Vurms nám řekl, komu mělo být zaplaceno a kolik. Jistým strážím. Jistým úředníkům z úřadu jeho otce. A jemu samotnému, samozřejmě. Značná suma. Jedno jméno ale na jeho seznamu prapodivně scházelo. Vaše vlastní. Jen vy jediná jste pro sebe nežádala nic. Sama královna kupců si nechá ujít takový obchod? Upřímně žasnu. Co nabídli vám? Proč jste zradila svého krále a svou zem?“

„Proč?“ opakoval Severard jako ozvěna.

„Tak mu, kurva, odpověz!“ zaječela Vitari.

Eiderová se přikrčila. „Spojené království sem nikdy nemělo přijít!“ vyhrkla. „Byla to jen chamtivost! Prostá a obyčejná chamtivost! Obchodníci s kořením tu byli už před válkou, když byla Dagoska volná. Všichni vydělali obrovské jmění, ale museli platit daně domorodcům, což je pořádně štvalo. Řekli si, že bude mnohem výhodnější, když bude město patřit jim, když si stanoví vlastní pravidla. O kolik bohatší pak budou. Když se ta možnost naskytla, chopili se jí, a můj muž mezi prvními.“

„A tak začali v Dagosce vládnout obchodníci s kořením. Čekám na vaše důvody, představená Eiderová.“

„Byla to katastrofa! Kupci neměli žádný zájem spravovat město a ani to neuměli. Správci z Království, Vurms a jemu podobní, byli výškrabky ze dna sudu, zajímalo je jen to, jak si namastit vlastní kapsy. Mohli jsme spolupracovat s domorodci, ale rozhodli jsme se je vykořisťovat, a když se proti nám začali ozývat, zavolali jsme inkvizici a vy jste je začali bít a mučit a věšet jejich vůdce na náměstích Horního města, takže nás brzy nenáviděli tak, jako nenáviděli Gurchy. Byli jsme tu sedm let a nedokázali jsme nic než páchat zlo! Byly to orgie korupce, brutality a úpadku!“

Tohle je pravda. Sám jsem to viděl.

„A ta největší ironie je, že jsme na tom vůbec nevydělali! Dokonce ani zpočátku jsme nevydělali tolik jako před válkou! Cena za údržbu hradeb, platy žoldákům… bez pomoci domorodců to byly čisté ztráty!“ Eiderová se začala smát. Zoufalý, naříkavý smích. „Cech je téměř před krachem a všechno jsme si to zavinili sami, hlupáci! Prostá, obyčejná chamtivost!“

„A pak za vámi přišli Gurchové.“

Eiderová přikývla a zplihlé vlasy se jí zhouply podél tváří. „Mám v Gurchulu mnoho kontaktů. Kupce, se kterými jsem dlouhá léta obchodovala. Ti mi pověděli, že Utmanova první slova, která jako císař pronesl, byla slavnostní přísaha, že získá Dagosku zpátky. Že vymaže pohanu, kterou jeho otec poskvrnil svůj národ, a že se nezastaví, dokud svou přísahu nenaplní. Pověděli mi, že uvnitř města už jsou guršští špehové, že vědí o našich slabinách. Řekli mi, že je tu možnost, jak zabránit krveprolití. Dagoska se musí vzdát bez boje.“

„Tak proč jste tak dlouho otálela? Ovládala jste Cosku a jeho žoldáky ještě před tím, než se Kahdiovi lidé ozbrojili, než se opravily a zpevnily hradby, ještě dřív, než jsem přišel já. Mohla jste se zmocnit města, kdybyste chtěla. Proč jste potřebovala toho hňupa Vurmse?“

Carlot dan Eider upírala oči na podlahu. „Dokud královští vojáci ovládali citadelu a městské brány, nevyhnula bych se krveprolití. Vurms mi mohl město předat bez boje. Veškerý můj cíl, věřte mi, nebo ne, cíl, který jste tak dovedně zmařil, bylo zabránit krveprolití.“

Tomu věřím. Ale to už teď k ničemu není. „Pokračujte.“

„Věděla jsem, že se Vurms dá koupit. Jeho otec už dlouho žít nebude a jeho post není dědičný. Syn měl jen tuhle jedinou, poslední možnost, jak z postavení svého otce něco vytěžit. Dohodli jsme se na částce. Všechno jsme připravili. Pak to Davoust odhalil.“

„Měl v úmyslu informovat o tom arcilektora.“

Eiderová vyprskla smíchy. „On neměl váš zápal pro věc. Chtěl to, co chce každý jiný. Peníze, a to víc, než jsem mohla obětovat. Řekla jsem Gurchům, jaká je situace, a řekla jsem jim proč. Na druhý den byl Davoust… pryč.“ Zhluboka se nadechla. „A pak už

nebylo cesty zpět. Byli jsme připraveni, krátce po tom, co jste připlul. Všechno bylo domluvené. A potom…“ Odmlčela se.

„Potom?“

„Potom jste začal posilovat obranu a Vurms začal být hrabivý. Cítil, že se naše pozice zlepšila. Požadoval víc. Hrozil, že vám řekne o mých plánech. Musela jsem za Gurchy a zajistit další peníze. To všechno si vyžádalo čas. Když jsme konečně byli znovu připraveni, bylo už příliš pozdě. Šance byla promarněna.“ Vzhlédla. „Chamtivost a jen chamtivost. Nebýt chamtivosti mého muže, nikdy bychom do Dagosky nepřišli. Nebýt chamtivosti obchodníků s kořením, byli bychom tu uspěli. Nebýt Vurmsovy chamtivosti, mohli jsme se vzdát a na tuhle bezcennou skálu by nepadla ani kapka krve.“ Vzlykla a znovu se zadívala na podlahu. Hlas jí zeslábl. „Ale chamtivost je všude.“

„Tak jste souhlasila, že se město vzdá. Souhlasila jste s tím, že nás zradíte.“

„Zradím koho? Nikdo by neprohrál! Kupci by tiše odešli! Domorodci by pod gurššskou tyranií nežili o nic hůř, než žili pod tou naší! Království by neztratilo nic než zlomek své pýchy, a co tady má nějakou cenu kromě těch desetitisíců ušetřených životů?“ Eiderová se naklonila dopředu, přes stůl, a hlas jí zdrsněl, oči se rozšířily a zaleskly se v nich slzy. „Co se teď stane? To mi řekněte. Bude to masakr! Zabíjení! I kdybyste udržel město, za jakou to bude cenu? A vy ho udržet nemůžete. Císař přisahal a nikdo se mu nepostaví. Životy všech mužů, žen i dětí v Dagosce jsou ztracené! A proč? Aby arcilektor Sult a jemu podobní mohli ukázat na mapu a říct, tahle tečka, nebo tamhleta, je naše. Kolik zabitých ho uspokojí? Vy chcete vědět, jaké byly mé důvody? A jaké jsou vaše? Proč tohle děláte? Proč?“

Gloktovi zacukalo levé oko a on si na ně přitiskl dlaň. Druhým se díval na ženu před sebou. Po bledé tváři jí stékala slza a ukápla na stůl. *Proč tohle dělám?*

Pokrčil rameny. „Co jiného bych měl dělat?“

Severard se natáhl a posunul k ní po stole papír s doznáním. „Podepsat!“ vyštěkl.

„Podepiš se,“ sykla Vitari. „Podepiš se, ty děvko!“

Když se Carlot dan Eider natáhla pro pero, třásla se jí ruka. Zaskřípalo o vnitřek nádobky s inkoustem a zanechalo na desce stolu pár černých kapek. Pak zaškrábalo o papír. Neobjevil se

žádný pocit vítězství. *Nikdy se neobjeví, ale máme ještě jeden námět k diskusi.*

„Kde najdu guršského agenta?“ Gloktův hlas byl břitký jako sekáček.

„Nevím. Nikdy jsem to nevěděla. Ať je to kdokoli, přijde si teď pro vás, jako si přišel pro Davousta. Možná dnes v noci…“

„Proč čekali tak dlouho?“

„Řekla jsem jim, že nepředstavujete hrozbu. Řekla jsem jim, že Sult by jen poslal dalšího… řekla jsem jim, že vás zvládnu.“ *A také bys zvládla, o tom nepochybuji, nebýt nečekané velkorysosti pánů Valinta a Balka.*

Glokta se naklonil blíž. „Kdo je ten guršský agent?“

Spodní ret představené se tak chvěl, že jí málem cvakaly zuby. „Já nevím,“ zašeptala.

Vitari prudce udeřila rukou o stůl. „Kdo? Kdo? Kdo je to, ty děvko? Kdo?“

„Já nevím!“

„Lhářko!“ Nad hlavou jí zarachotil praktikalčin řetěz a pevně se jí ovinul kolem krku. Někdejší královna kupců přeletěla přes opěradlo židle a spadla na zem, obličejem dolů. Nohama kopala ve vzduchu a rukama se snažila uvolnit řetěz, utažený kolem krku.

„Lhářko!“ Vitari měla kořen nosu zkrabacený zlostí, rudé obočí stažené námahou a oči zúžené do pouhých štěrbinek. Nohu měla položenou Eiderové na hlavě. Ta se prohýbala v zádech a řetěz se jí zařezával do rukou, kterými se snažila odtáhnout si jej od krku, až jí klouby zbělely námahou. Severard sledoval tuhle surovou podívanou se slabým úsměvem kolem očí a jeho falešné pohvizdování se nejasně prolínalo s přidušeným chrčením a sykotem posledních nádechů Carlot dan Eider.

Glokta si olízl prázdné dásně a díval se, jak se žena zmítá na podlaze cely. *Musí zemřít. Není jiná možnost. Jeho Eminence trvá na přísném potrestání. Jeho Eminence trvá na tom, aby posloužila jako odstrašující případ. Jeho Eminence nechce žádné milosrdenství.* Gloktovi zacukala víčka a zaškubalo mu ve tváři. V místnosti se nedalo dýchat a bylo tam vedro jako v peci. Byl propocený skrz naskrz a žízeň měl jako ďas. Už se skoro nemohl nadechnout. Připadal si skoro, jako by to byl on, koho tu škrtí.

A ironií je, že má pravdu. Moje vítězství znamená prohru pro všechny v Dagosce, ať tak či onak. První ovoce mé práce už sténá

na pusté půdě před městskými branami. Teď už se krveprolévání nezastaví. Gurchové, Dagoskané, Královští, mrtvá těla se budou kupit, dokud pod nimi nebudeme všichni pohřbeni a moje skutky se mnou. Bylo by bývalo mnohem lepší, kdyby její plány vyšly. Bylo by bývalo mnohem lepší, kdybych chcípl v císařově vězení. Lepší pro Cech obchodníků s kořením, lepší pro lid Dagosky, lepší pro Gurchy, pro Korstena dan Vurms, pro Carlot dan Eider. Dokonce lepší i pro mě.

Eiderová už se téměř nehýbala. *Další z věcí, které bude třeba zatlačit do temných koutů mysli. Další z věcí, co mě budou hryzat, když budu sám. Ona musí zemřít, navzdory tomu, co je správné, a co špatné. Musí zemřít. Její další nádech bylo jen tlumeně zachrčení. A další jen slabé zasípání. Už je téměř dokonáno. Téměř dokonáno.*

„Přestaňte!“ vyštěkl Glokta. *Cože?*

Severard k němu prudce vzhlédl. „Cože?“

Vitari vypadala, že to ani nepostřehla. Řetěz byl utažený stále stejně pevně.

„Přestaňte, povídám!“

„Proč?“ sykla.

No ano proč? „Já vám dávám rozkazy,“ vyštěkl, „a ne nějaké podělané důvody!“

Vitari uvolnila řetěz, zhnuseně se ušklíbla a sundala botu z ženina týlu. Eiderová se nehýbala. Dýchala jen povrchně, jako sotva slyšitelné šustění. *Ale dýchání to je. Arcilektor bude očekávat vysvětleni, a to pádně vysvětlení. Tak si říkám, jaké asi moje vysvětlení bude?* „Odneste ji zpátky do cely,“ řekl, opřel se o hůl a unaveně se zvedl ze židle. „Pořád nám ještě může být k něčemu dobrá.“

* * *

Glokta stál u okna, mračil se do noci a díval se, jak na Dagosku dští Boží hněv. Tři obrovité katapulty, postavené dost daleko za vnějšími městskými hradbami, aby nebyly na dostřel z luků, byly od odpoledne činné. Připravit a naložit je trvalo u každého asi hodinu. Celou proceduru sledoval dalekohledem.

Nejprve Gurchové stroj vyvážili a prověřili jeho dostřel. Skupina mechaniků v bílých šatech a s dlouhými vousy, kteří se navzájem dohadovali, se dívala vlastními dalekohledy, manipulovala s olovnicemi a kompasy, plány a počitadly a seřizovala mohutné klíny, které zajišťovaly katapulty na místě.

Jakmile byli spokojeni, bylo velké rameno nataženo nazad do správné pozice. Spřežení dvaceti koní, poháněné bezpočtem ran biče, bylo přinuceno zvednout obrovské závaží, blok černého kovu, vytvarovaný do podoby zamračené guršské tváře.

Na to byla do připravené lžíce pomocí systému kladek a týmu pokřikujících a divoce gestikulujících dělníků usilovně vmanévrována střela, ohromný sud o šířce téměř jednoho kroku. Pak muži odstoupili stranou a vyděšeně utíkali zpátky. Nato poslali jediného otroka s dlouhou tyčí s hořící otepí na konci, který se pomalu přiblížil ke střele. Strčil pochodeň do sudu. Vyskočily plameny a někde byl vytažen sochor. Obrovité závaží vypadlo, velké rameno, dlouhé jako kmen borovice, se vymrštilo do vzduchu a hořící projektil byl vystřelen k oblakům. Teď už střely létaly a hřměly celé hodiny, zatímco se slunce pomalu utápělo na západě, nebe kolem temnělo a vzdálené kopce na pevnině se proměnily v černé siluety.

Glokta se díval, jak se jeden sud řítí vzhůru, jak jasně plane proti temnému nebi a syčící stopa, která za ním zůstávala, ho pálila do očí. Připadalo mu, že visí nad městem nekonečně dlouho, skoro stejně vysoko jako samotná citadela, a pak se zřítil z nebe jako meteor a za ním zůstala oranžová žhnoucí čára. Dopadl na zem doprostřed Dolního města, tekuté plameny vystřelily vzhůru, rozstříkly se do všech stran a hladově pohltily malinkaté siluety chatrčí v chudinské čtvrti. O několik okamžiků později se ke Gloktovu oknu doneslo zaburácení exploze, až se sám zachvěl. *Třaskavý prach. Kdo by si to pomyslel, když jsem ho viděl syčet na lavici adepta chemie, že se z něj může stát tak strašlivá zbraň?*

Napůl viděl a napůl tušil drobounké postavičky, které pobíhaly sem a tam a snažily se vytáhnout zraněné z hořících trosek a zachránit ze svých zničených obydlí, co se dalo. Řetěz domorodců umazaných od popela, kteří si nešťastně podávali z ruky do ruky kbelíky a marně se snažili zvládnout šířící se peklo. *Ti, co mají nejmíň, ve válce vždycky ztratí nejvíc.* Teď už byly plameny po celém Dolním městě. Plápolaly, míhaly se, blikotaly ve větru

vanoucím od moře a v černé vodě se odráželo jejich oranžové, žluté a zlostně rudé světlo. Dokonce i tady nahoře byl vzduch plný těžkého, mastného a dusivého kouře. *Tam dole to musí být hotové peklo. Ještě jednou gratuluji, představený Glokto.*

Otočil se, když vycítil, že ve dveřích někdo stojí. Byla to Šikel. Její drobné obrysy byly ve světle lampy černé.

„Jsem v pořádku," zamumlal a znovu se otočil od velkolepé, hrůzné a strašné podívané tam venku za oknem. *Koneckonců, člověk nemá možnost vidět hořící město každý den.* Ale jeho služebná neodešla. Udělala krok směrem do místnosti.

„Můžeš jít, Šikel. Čekám návštěvu, nebo něco na ten způsob, a nemusí to být příjemné."

„Tak návštěvu?"

Glokta se k ní otočil. Měla nějak jiný hlas. Hlubší, hrubší. I její obličej vypadal jinak, jednu tvář měla ve stínu, druhou ozářenou mihotavým oranžovým světlem z ohňů za oknem. Divný výraz, zuby napůl vyceněné a oči, upřené na Gloktu, se jí leskly hladovou náruživostí, jak se k němu pomalu blížila. Téměř hrůzostrašný výraz. *Kdybych byl z těch, co se bojí…* Kolečko zapadlo na své místo.

„Ty?" vydechl.

„Já."

Ty? Glokta si nemohl pomoct. Bezděčně zavyl smíchem. „Harker tě měl! Ten idiot na tebe narazil jen omylem a já jsem tě pustil! A to jsem si myslel, jaký jsem hrdina!" Nemohl se přestat smát. „Tohle pro tebe muselo být poučné, co? Nikdy nikomu neprokazuj dobro!"

„Nepotřebuju se od tebe učit, mrzáku." Přiblížila se ještě o jeden krok. Už jí k němu zbývaly jen tři.

„Počkej!" Zvedl ruku. „Řekni mi jen jedinou věc!" Zastavila se a tázavě se na něj podívala. *Jen tam zůstaň.* „Co se stalo Davoustovi?"

Šikel se usmála. Ostré, zdravé zuby. „Nikdy odtud nevyšel." Něžně si pohladila břicho. „Je tady." Glokta se snažil nedívat se nahoru, kde se ze stropu pomalu spouštěla smyčka. „A ty se teď k němu připojíš," dodala. Ještě k němu stačila udělat dalšího půl kroku, než se jí smyčka zahákla o bradu a vystřelila nahoru. Táhla ji do vzduchu. Dívka prskala, plivala, kopala a házela sebou.

Severard vyrazil ze svého úkrytu pod deskou stolu a snažil se popadnout Šikel za zmítající se nohy. Vyjekl, když ho bosou nohou kopla do tváře, až se rozplácl na koberci.

„Do prdele," vydechla Vitari, když se Šikel zaklínila rukama pod smyčku a začala ji tahat z trámoví dolů. „Do prdele!" Praštily sebou společně o zem, chvíli se rvaly a pak Vitari proletěla vzduchem jako vlající černý stín ve tmě. Zavyla, jak se praštila do stolu na druhém konci místnosti, a zhroutila se v bezvědomí na podlahu. Severard ještě pořád sténal. Pomalu se celý otupělý otočil na záda a ruce si přitiskl k masce. Glokta a Šikel tam stáli a civěli jeden na druhého. *Jen já a můj požírač. Jak nešťastné.*

Když k němu dívka vyrazila, přitiskl se zády ke zdi, ale dostala se jen o krok blíž, než se na ni vrhl plnou vahou Frost, srazil ji na koberec a zalehl ji. Chvíli leželi, pak se pomalu přetočila, klekla si, klidně se zvedla a zůstala stát. Všechnu tu nemalou váhu obrovitého praktikala zvedala s sebou a i s ním se pomalu sunula blíž ke Gloktovi.

Albínovy ruce ji pevně objímaly, všechny šlachy napjaté, jak se ji snažil stáhnout zpátky, ale ona se pořád pomalu blížila a skřípala zuby. Jednu tenkou ruku měla přitaženou k útlému tělu, ale druhou, volnou, se zběsile sápala po Gloktovu krku.

„Thhh!" supěl Frost. Svaly na masivních předloktích se mu vyboulily, bledá tvář zkřivila námahou a růžové oči mu lezly z důlků. Ale pořád to nestačilo. Glokta byl přitisknutý zády ke zdi a fascinovaně sledoval, jak se její ruka pořád víc a víc přibližuje. Už byla jen pár palců od jeho krku. *Tohle je velice nešťastné.*

„Mrcho!" zaječel Severard. Jeho hůl zasvištěla vzduchem a třeskla do sápající se paže. Zlomila ji přesně v půli. Glokta viděl, jak z potrhaného a zkrváceného masa trčí kosti, a přece se její prsty pořád kroutily a natahovaly se po něm. Hůl ji trefila do obličeje. Úderem jí pukla hlava; z nosu jí vytryskla krev, tváře měla úplně rozťaté. A přece se pořád blížila ke své oběti. Frost hekal námahou, jak se snažil udržet její druhou ruku. Pořád se natahovala kupředu, její ústa vrčela, zuby vyceněné a připravené vykousnout Gloktovi v krku díru.

Severard upustil hůl a popadl ji za krk. Táhl jí hlavu dozadu, chrčel námahou a na čele mu pulzovaly žíly. Byl to bizarní pohled. Dva muži, z nichž jeden silný a velký jako býk, se zoufale snaží strhnout k zemi útlou dívku. Praktikalům se přece jen pomalu

dařilo táhnout ji zpět. Severard jí odlepil jednu nohu ze země. Frost zařval jako tur, zvedl ji a s posledním vypětím sil s ní mrštil o stěnu. Dívka se svezla na zem a okamžitě se zase sápala po nich. Zlomená ruka jí bezvládně visela podél těla. Ve stínu se pohnula Vitari. Zavrčela a jedno z těžkých křesel představeného Davousta se vzneslo vysoko ke stropu a dopadlo přímo Šikel na hlavu. Ozvalo se hlasité křupnutí a pak se na ni tři praktikalové vrhli jako lovečtí psi na lišku, kopali do ní, tloukli ji a vrčeli zlostí.

„Dost!“ vyjekl Glokta. „Mám ještě další otázky!“ Přešel zvolna k oddechujícím praktikalům a podíval se na podlahu. Ze Šikel zbyla rozbitá, nehybná hromádka. Kupka hadrů a ani nijak velká. *Docela jako když jsem ji našel. Jak mohlo tohle děvče téměř přemoct ty tři?* Její zlomená ruka ležela natažená na koberci, prsty ochablé a zakrvácené. *Teď už se dá bezpečně říct, že pro nikoho nepředstavuje nebezpečí.*

Pak se ruka začala hýbat. Kost se zasunula zpátky do masa a ozval se odporný, chroupavý zvuk, jak se natáhla. Prsty sebou zaškubaly, zaškrábaly o podlahu a začaly se sunout ke Gloktovi, sápat se po jeho kotníku.

„Co je zač?“ vydechl Severard, když to viděl.

„Řetězy,“ řekl Glokta a opatrně ustoupil z cesty. „Rychle!“

Frost vytáhl z vaku dva páry mohutných pout. Supěl pod jejich tíhou. Byly vyrobené pro ty nejsilnější a nejnebezpečnější vězně. Pásy z černého kovu, silné jako kmínek mladého stromku a těžké jako kovadlina. Zaklapl jí jeden pár pevně kolem kotníků a druhý kolem zápěstí. Západky zapadly na místo s uklidňující definitivností.

Mezitím vytáhla Vitari z vaku dlouhý, řinčící řetěz a začala ho omotávat kolem Šikelina bezvládného těla, zatímco je Severard přidržoval. Obtáčela zbitou dívku smyčku za smyčkou a pevně je utahovala. Celé dílo dokončily dva velké visací zámky.

Zaklaply právě včas. Šikel z ničeho nic ožila a začala sebou tlouct o podlahu. Vrčela na Gloktu a vzpínala se v řetězech. Její nos už zapadl na své místo, rána na tváři se uzavřela. *Jako by vůbec nikdy zraněná nebyla. Tak Julwei měl pravdu.* Řetězy zarachotily, jak s vyceněnými zuby vyrazila po Gloktovi, až musel odklopýtat stranou.

„Je to nezničitelné,“ zamumlala Vitari a botou ji odstrčila zpátky ke zdi. „Budete to muset nechat tak.“

„Hlupáci!“ zasyčela Šikel. „Nemůžete zabránit tomu, co přichází! Na tohle město se snese Boží pravá ruka a nikdo ho nemůže zachránit! Vy všichni zemřete, tak je to psáno!“ Nebe ozářila mimořádně silná exploze a zalila maskované obličeje praktikalů oranžovým světlem. Okamžik nato místností otřáslo hromové zadunění. Šikel se rozesmála šíleným, skřípavým smíchem. „Sto slov přichází! Žádné řetězy je nemohou spoutat, žádné brány jim nezabrání vejít! Už přicházejí!“

„Možná.“ Glokta pokrčil rameny. „Ale pro tebe už to bude příliš pozdě.“

„Já už mrtvá jsem! Mé tělo není nic než prach! Patří Prorokovi! Můžeš se snažit, jak chceš, ode mě se nic nedozvíš!“

Glokta se usmál. Na tváři téměř cítil teplo plamenů, které byly hluboko pod nimi.

„To zní jako výzva.“

Jeden z nich

Ardee se na něj usmála a Jezal se usmál na ni. Šklebil se jako idiot. Nemohl si pomoct. Byl tak šťastný, že je zpátky tam, kde všechno má smysl. Teď už je nesmí nic rozdělit. Všechno, co chtěl, bylo říct jí, jak moc ji miluje. Jak moc mu chyběla. Otevřel ústa, ale ona mu přitiskla na rty prst. Pevně.

„Šššš.“

Políbila ho. Nejdřív jemně, pak drsněji.

„Uh,“ řekl.

Lehce ho kousla do rtu. Rozpustile, pro začátek.

„Ach,“ řekl.

Kousla ho drsněji a pak ještě víc.

„Au!“ řekl.

Cucala mu tvář, její zuby se mu zarývaly do kůže a škrábaly ho na kostech. Pokusil se vykřiknout, ale nic se neozvalo. Byla tma, hlava se mu točila. Něco ho nepříjemně tahalo a nesnesitelně škubalo za ústa.

„Mám to,“ řekl jakýsi hlas. Hrozný tlak povolil.

„Jak moc je to zlé?“

„Ne tak, jak to vypadá.“

„Zmlkni a drž tu pochodeň výš.“

„Co to je?“

„Co?“

„To, co tadyhle trčí.“

„Jeho čelist, hlupáku, co si myslíš, že by to mělo být?“

„Myslím, že se mi dělá špatně. Léčení nepatří k mým pozoruhodným –“

„Zavři tu svou blbou tlamu a zvedni pochodeň! Musíme ji vrátit na místo!“ Jezal cítil, jak ho něco silně tlačí na tváři. Ozvalo se

křupnutí a od čelisti až do krku mu projela nesnesitelná, bodavá bolest, bolest, jakou ještě nikdy předtím nepocítil. Vzepjal se.

* * *

„Já to budu držet a ty tím pohni.“

„Čím, tímhle?“

„Nevyraž mu zuby!“

„Tenhle vypadl sám!“

„Zatracený pitomý růžovouš!“

„Co se děje!“ řekl Jezal. Ale všechno, co se ozvalo, bylo jen jakési zamumlání. V hlavě mu škubalo, bodalo a pulzovalo bolestí.

„Už se probírá!“

„Tak šij, já ho budu držet.“ Kolem ramen cítil nějaký tlak, i na prsou. Něco ho pevně objímalo. Ruka ho bolela. Hrozně ho bolela. Pokusil se kopnout, ale v noze měl strašlivou křeč, nemohl jí pohnout.

„Držíš ho?“

„Ano, držím! Začni šít!“

Něco ho bodlo do tváře. Nemyslel si, že ta bolest může být ještě horší. Jak se mýlil.

„Pusť mě!“ vykřikl, ale slyšel jenom něco jako ‚thugh‘.

Zápasil s nimi, snažil se vytrhnout, ale pevně ho drželi a ruka ho bolela ještě víc. I bolest v obličeji zesílila. Jeho horní ret, jeho dolní ret, jeho brada, jeho tvář. Ječel a ječel a ječel, ale neslyšel vůbec nic. Jenom tiché sípáni. Když už si myslel, že mu hlava určitě praskne, bolest se najednou zmírnila.

„Hotovo.“

Sevření povolilo a on zůstal ležet na zádech, zvadlý jako hadr a úplně bezmocný. Něco mu otočilo hlavu. „Je to dobře zašité. Opravdu dobře. Mít tě nablízku, když se mi stalo tohle, mohl jsem vypadat jako dřív.“

„A to bylo jak, růžovouši?“

„Hmm. Raději se dáme do té jeho ruky. A pak je tu ještě noha.“

„Kam jsi dal ten štít?“

„Ne,“ zasténal Jezal, „prosím…“ Nic, jen zapraskání v krku.

Teď už alespoň něco viděl, rozmazané obrysy v matném světle. Nad ním se vynořila nějaká tvář a blížila se. Ošklivá tvář. Zahnutý

a zlomený nos, rozdrásaná kůže, zbrázděná jizvami. Za ní byla další, tmavší tvář, tvář s dlouhým, nafialovělým pruhem od obočí po bradu. Zavřel oči. Dokonce i světlo mu působilo bolest.

„Dobře zašité.“ Nějaká ruka ho poplácala po tváři. „Teď jsi jeden z nás, hochu.“

Jezal zůstal ležet, celou tvář v agonii, a každým údem se mu pomalu plížila hrůza.

„Jeden z nás.“

Část II.

„Není připraven k boji ten, kdo nikdy neviděl téct vlastní krev, kdo neslyšel křupnout vlastní zuby pod ranou protivníka, kdo na sobě nepocítil plnou váhu soupeře.“

– Roger z Howdenu

Na Sever

Psí čumák ležel na břiše, mokrý skrz naskrz. Snažil se nehýbat, ale zároveň nezmrznout na kost. Vyhlížel zpoza stromů do údolí a sledoval pochodující Bethodovu armádu. Z místa, kde ležel, z ní nemohl spatřit mnoho, jen tu část cesty, která vedla přes hřeben, ale i to bylo dost, aby viděl, jak kolem pochodují karlové s křiklavě pomalovanými štíty na zádech, zbroj se jim leskne pod vločkami tajícího sněhu a mezi kmeny stromů se do výšky tyčí jejich kopí. Řada za řadou se neúnavně přesouvala vpřed.

Už byli hodně daleko, ale i z takové vzdálenosti to pro něj bylo riskantní. Bethod byl zkrátka vždycky opatrný. Měl svoje lidi všude kolem, na hřebenech i na všech výš položených místech. Všude tam, kde čekal, že by ho odtud mohl někdo sledovat a zjistit, co má v úmyslu. Pár zvědů poslal na jih a několik dalších na východ a doufal, že tak oklame každého, kdo by je pozoroval, ale na Psího čumáka si nepřišel, tentokrát ne. Bethod mířil zpátky stejnou cestou, odkud přišel. Mířil na sever.

Psí čumák se prudce nadechl a dlouze, nešťastně si povzdechl. Zatraceně, že se ale cítil unavený! Skrze větve borovic pozoroval maličké postavičky, které kráčely v řadě za sebou. Kolik let strávil tím, že dělal Bethodovi zvěda, sledoval pro něj armády, jako byla tahle, a pomáhal mu vyhrávat bitvy? Pomáhal mu stát se králem, i když o tom tehdy neměl ani potuchy. Všechno bylo úplně jinak, a svým způsobem bylo vlastně pořád všechno stejné. Pořád byl tady, tvář v blátě a krk bolavý od toho, jak ho natahoval, aby viděl o kousek dál. O deset let starší a ani o den bohatší. Už si ani nedovedl vzpomenout, jaké měl kdysi ambice, ale byl si jistý, že tohle mezi nimi určitě nikdy nebylo. Kolik toho odvál vítr, kolik sněhu už na to napadalo, vody odteklo. Kolik bitev se vybojovalo,

kolik mil našlapalo, kolik toho bylo nenávratně pryč. Logen byl pryč, Forley byl pryč a jim už také rychle dohořívá svíčka.

Mračňák se protáhl zmrzlými křovisky vedle něj, opřel se o lokty a zahleděl se na karly, kteří pochodovali po cestě. „Hm," zavrčel.

„Bethod táhne na sever," zašeptal Psí čumák.

Mračňák přikývl.

„Poslal zvědy do všech stran, ale sám jde na sever, o tom není pochyb. Nejlíp bude, když dáme vědět Trojstromovi."

Další kývnutí.

Psí čumák dál ležel na mokré zemi. „Už mě to unavuje."

Mračňák se na něj podíval a zvedl obočí.

„Všechno to snažení, a proč vlastně? Všechno je stejné jako vždycky. Na čí straně to teď jsme?" Psí čumák mávl rukou směrem k mužům, co šlapali cestou. „Máme snad bojovat s těmihle všemi? Kdy najdeme klid?"

Mračňák pokrčil rameny a pevně k sobě stiskl rty, jako by o tom přemýšlel. „Až budeme mrtví?"

A byla to smutná pravda.

* * *

Psímu čumákovi chvíli trvalo, než našel ostatní. Nebyli tam, kde by touhle dobou už měli být. Vlastně nebyli daleko od místa, kde je opustil. Dow byl první, koho uviděl. Seděl na velkém kameni se svým obvyklým zakaboněným výrazem ve tváři a hleděl dolů do rokliny. Psí čumák přišel až k němu a podíval se, na co se mračí. Čtyři Jižani se škrábali přes kamení, pomalu a nešikovně jako čerstvě narození býčci. Tul a Trojstrom na ně čekali na dně rokle a vypadali, že už jim dochází trpělivost.

„Bethod míří na sever," řekl Psí čumák.

„Dobře mu tak."

„Nepřekvapuje tě to?" Dow si olízl zuby a odplivl si. „Pobil každý kmen, který se mu odvážil vzdorovat, udělal ze sebe krále tam, kde nikdy žádný král nebyl. Začal válku s Královstvím a teď je kope do zadku. Obrátil svět vzhůru nohama, parchant jeden. Nic, co udělá, už mě nepřekvapí."

„Hm.“ Psí čumák si pomyslel, že v tomhle má docela pravdu. „Moc daleko jste se nedostali.“

„To tedy nedostali. Tohleto, cos nám naložil, je vážně svinská bagáž, to mi tedy věř.“ Dow se díval, jak se čtveřice pod nimi belhá dolů z kopce, a potřásl hlavou, jako že ještě nikdy neviděl tak nemožné lidi. „Fakt svinská bagáž.“

„Jestli mi chceš říct, že bych se měl stydět, protože jsem těm lidem zachránil život, tak to se teda nestydím. Co jsem s nimi měl dělat?“ zeptal se Psí čumák. „Nechat je umřít?“

„Dobrý nápad. Postupovali bychom bez nich dvakrát rychleji a najedli bychom se o moc líp, a vůbec.“ Chlípně se ušklíbl. „Akorát jeden z nich by mohl být k něčemu dobrý.“

Psí čumák se nemusel ptát, který to je. Děvče šlo až vzadu. Neměla skoro žádné ženské tvary, když byla takhle zabalená v hadrech, aby nezmrzla, ale dovedl si představit, že pod nimi nějaké jsou, a to ho znervózňovalo. Bylo to zvláštní, mít s sebou ženu. Docela vzácnost od doby, kdy přešli hory, a to už je řada měsíců. Psímu čumákovi stačilo jen se na jednu podívat a už mu to připadalo jako něco neslušného. Pozoroval ji, jak slézá skálu, s umazanou tváří napůl obrácenou k nim. Vypadá na houževnatou dívčinu, pomyslel si. Zřejmě už také utržila pár ran.

„Řekl bych, že by se prala,“ zabručel si Dow pod nos. „Řekl bych, že by jich pár rozdala.“

„Tak poslyš, Dowe,“ vyrazil ze sebe Psí čumák. „Radši se uklidni, ty milovníku. Víš, jak se na tohle Trojstrom dívá. Víš snad, co se stalo jeho dceři. Ufiknul by ti to tvoje nádobíčko, kdyby tě slyšel takhle mluvit.“

„Cože?“ opáčil Dow, nevinnost sama. „Vždyť o tom jenom mluvím, ne? Na tom snad není nic špatného, nebo jo? Hele, kdy měl někdo z nás naposled ženskou?“

Psí čumák se zamračil. Věděl úplně přesně, kdy ji měl naposledy on. A určitě to bylo také naposledy, co se pořádně zahřál. Byl přitisknutý k Šari před ohništěm a na tváři měl úsměv široký jako oceán. Těsně před tím, než jej a Logena stejně jako všechny ostatní nechal Bethod spoutat a poslat do vyhnanství.

Pořád si ještě dokázal vybavit její poslední pohled, ústa překvapením i hrůzou dokořán, když ho vytáhli zpod přikrývek, nahého a v polospánku a vřeštícího jako kohout, který ví, že mu chtějí zakroutit krkem. To bolelo, být od ní takhle odvlečený. Když

ho ale Scale kopl do koulí, bolelo to samozřejmě víc. Vůbec to byla bolestná noc, vlastně ani nevěřil, že ji přežije. Vzpomínka na bolest od kopanců časem vybledla, ale bolest z toho, že ztratil ji, nikdy docela nezmizela.

Psí čumák si pamatoval vůni jejích vlasů, zvuk jejího smíchu, i pocit, když se mu zády, teplými a měkkými, tiskla ve spánku k břichu. Notně ohmatané vzpomínky, obnošené a ztenčené jako oblíbená košile. Vzpomněl si, jaké to bylo tu poslední noc. Ale musel se přinutit přestat na to myslet. „Ani jsem si neuvědomil, že už mám tak staré vzpomínky," zavrčel.

„Ani já ne," řekl Dow. „Copak tebe už neunavuje šoustat si jen vlastní ruku?" Znovu se zadíval dolů do rokle a mlaskl. V očích měl zvláštní jiskru, která se Psímu čumákovi ani trochu nelíbila. „Legrační, jak ti to ani zas tak hrozně nechybí, dokud to nevidíš přímo před sebou. Je to jako držet kus masa hladovému před očima, tak blízko, aby cítil, jak voní. Neříkej mi, že nemyslíš na to samé."

Psí čumák se na něj zamračil. „Neřekl bych, že myslím přesně na to samé co ty. Strč si ptáka do sněhu, jestli musíš. To tě alespoň zchladí."

Dow se zazubil. „Brzo ho někam budu muset strčit, o tom nepochybuj."

„Áááh!" zakvílelo cosi zdola z rokle. Psí čumák popadl luk a začal se rozhlížet, jestli na ně nenarazili Bethodovi zvědové. Byl to ale jenom princ, který uklouzl a spadl na zadek. Psí čumák se díval, jak se valí po zádech dolů, a tvář mu stáhlo opovržení.

„Tenhleten je nám fakt na nic. Akorát zdržuje. Trvá nám to kvůli němu dvakrát tak dlouho, než potřebujeme, a věčně kvičí jako prase před porážkou. Sní toho víc, než na co má nárok, a sere pětkrát denně." West pomáhal princi vstát a snažil se oprášit mu z kabátu špínu. Ani to nebyl jeho kabát. Měl ho od Westa. Psí čumák pořád nemohl pochopit, jak mohl chytrý chlap udělat takovou zatracenou pitomost. A ještě k tomu v počasí, jaké teď, uprostřed zimy, panovalo. „Proč by k čertu někdo poslouchal takového poseru?" zeptal se Dow a zavrtěl hlavou.

„Říkají, že jeho otec je samotný král."

„Co z toho, čí jsi syn, když sám stojíš za kozí prd? Já bych ho ani nepochcal, kdyby začal hořet." Psí čumák s ním musel souhlasit. Ani on by to neudělal.

* * *

Všichni seděli v kruhu kolem místa, kde by byl oheň, kdyby jim Trojstrom dovolil nějaký rozdělat. Samozřejmě že nedovolil, jakkoli ho o to všichni Jižani prosili. Nedovolil, bez ohledu na to, jaká byla zima. Ne když byli všude kolem Bethodovi zvědové. Vyšlo by to na stejno, jako kdyby ze všech sil křičeli, že jsou tady. Na jedné straně seděli Psí čumák a ostatní – Trojstrom, Dow i Tul. Mračňák se opíral o lokty a tvářil se, jako by s tímhle vším neměl vůbec nic společného. Královští seděli naproti.

Pike a to děvče snášeli zimu, únavu i hlad celkem statečně. Bylo v nich něco, co Psímu čumákovi říkalo, že jsou na to zvyklí. West vypadal, jako kdyby mlel z posledního. Foukal si do dlaní, jako by mu měly každou chvíli zčernat a upadnout. Psí čumák si říkal, že si měl raději svůj kabát nechat než ho dávat tomu poslednímu z party.

Princ seděl uprostřed, s bradou nahoru, a snažil se vypadat, jako by vůbec nebyl vyčerpaný, špinavý a nezačínal páchnout úplně stejně jako všichni ostatní. Snažil se vypadat, jako by byl schopen vydávat rozkazy, které by někdo mohl poslouchat. Psí čumák si říkal, že v tom se hodně plete. Tahle parta si vybírá vůdce podle toho, co dokázali, a ne podle toho, kdo je čí syn. Vybírá si vůdce, kteří něco znamenají, a z toho důvodu by si raději nechala říkat, co mají dělat, od holky než od takového hňupa.

„Je nejvyšší čas, abychom si pohovořili o našich plánech," zakňoural princ. „Někteří z nás pracují, i když se setmí." Psí čumák viděl, jak se Trojstrom začíná mračit. Nelíbilo se mu, že má tohohle pitomce vláčet s sebou, natožpak předstírat, že ho jeho podělaný názor zajímá.

A k souznění příliš nepřispělo ani to, že ne všichni si navzájem rozuměli. Z Královských mluvil severštinou pouze West a ze Seveřanů jenom Psí čumák a Trojstrom mluvili obecnou řečí. Tul možná dokázal víceméně pochopit smysl toho, o čem se hovoří. Dow se nechytal vůbec. A pokud šlo o Mračňáka, no, mlčení je ve všech řečech v podstatě stejné.

„Co to říkal?" zavrčel Dow.

„Něco o nějakých plánech, myslím," řekl mu Tul.

Dow se ušklíbl. „Jediné, o čem může posera něco vědět, je hovno." Psí čumák viděl, jak West polkl. On věděl moc dobře, o

čem se mluví, a také mu bylo jasné, že některým z přítomných začíná docházet trpělivost.

Ale princ nebyl ani z poloviny tak chytrý. „Rád bych věděl, kolik dní podle vás ještě potrvá, než se dostaneme do Ostenhormu –“

„My nejdeme na jih,“ prohlásil Trojstrom severský, ještě než Jeho Výsost domluvila.

West si na chvíli přestal foukat na ruce. „Nejdeme?“

„Nejdeme tam od samého začátku.“

„Proč?“

„Protože Bethod míří na sever.“

„To je pravda,“ řekl Psí čumák. „Dneska jsem ho viděl.“

„Proč by se vracel?“ zeptal se West. „Teď, když je Ostenhorm bez ochrany?“

Psí čumák si povzdechl. „Nezdržel jsem se tam, abych se ho zeptal. Já a Bethod spolu teď zrovna moc nepečeme.“

„Já ti řeknu proč,“ ušklíbl se Dow. „Bethod o to vaše město nestojí. Teď už ne.“

„On stojí o to roztrhat vás na kousky, dost malé, aby si vás mohl vychutnat,“ řekl Tul.

Psí čumák přikývl. „Jako ten, ke kterému jste patřili a co si po něm právě utírá bradu.“

„Promiňte,“ vyštěkl princ, který neměl ani potuchy, o čem se mluví, „ale možná by pomohlo, kdybychom dál pokračovali v obecné řeči –“

Trojstrom ho ignoroval a pokračoval v severštině. „Chce vaši armádu rozdělit na menší části. Pak je jednu po druhé rozdrtí. Vy si myslíte, že jde na jih, takže doufá, že ten váš maršál Burr pošle nějaké muže na jih. Dostane je, když se bude vracet na sever, až si budou chtít zdřímnout, a když jich bude tak akorát, rozseká je na kusy, jako to udělal s vámi.“

„A pak,“ zahřměl Tul, „když budou všichni ti vaši hezcí vojáčci nahnaní zpátky do bahna, nebo utečou za řeku…“

„Rozrazí brány měst, pěkně beze spěchu, jako když louskáš v zimě ořechy, a jeho karlové si s tím, co v nich najdou, udělají, co budou chtít.“ Dow mlaskl a zadíval se na druhou stranu na dívku. Hleděl na ni, jako když hladový pes hledí na kus šunky. Ona mu pohled oplácela, což jí Psí čumák musel přičíst k dobru. Pochyboval, že by sám měl na jejím místě tu kuráž.

„Bethod jde na sever a my tam půjdeme také.“ Trojstrom to řekl tónem, který naznačoval víc než jasně, že o tom nemá smysl dál diskutovat. „Budeme ho sledovat a doufat, že půjdeme dost rychle a zůstaneme vpředu, takže jestli se váš přítel Burr bude náhodou potulovat někde kolem, můžeme mu alespoň říct, kde Bethod je, dřív než o něho sám zakopne, jako když slepý sletí do nějaké podělané studny.“

Princ zlostně udeřil do země. „Trvám na tom, abyste mi řekli, o čem se mluví!“

„Že Bethod jde se svou armádou na sever,“ sykl na něj West skrze sevřené zuby. „A že oni tam chtějí jít také.“

„To je naprosto nepřijatelné!“ vyštěkl ten hlupák a zatahal se za umazané manžety. „Takový způsob jednání nás všechny vystaví nebezpečí! Prosím, informujte je, že my bezodkladně vyrážíme na jih!“

„Takže jsme to vyřešili.“ Všichni se otočili, aby se podívali, kdo to řekl, a zůstali jako opaření. Byl to Mračňák a mluvil řečí Království stejně plynně a snadno jako sám princ. „Vy jdete na jih. A my jdeme na sever. Musím se jít vymočit.“ Zvedl se a poodešel do šera. Psí čumák se za ním díval s otevřenými ústy. Proč měl Mračňák potřebu učit se nějaký další jazyk, když ve svém vlastním nikdy nepronesl víc než dvě slova za sebou?

„Výtečně!“ zakrákal princ, skřehotavě a hystericky. „Nic lepšího bych si ani nemohl přát!“

„Vaše Výsosti!“ sykl na něj West. „My je potřebujeme! Bez jejich pomoci se ani do Ostenhormu, ani nikam jinam nedostaneme!“

Dívka se na něho poočku podívala. „Víte vůbec, kterým směrem je jih?“

Psí čumák se snažil potlačit smích, ale princ se nesmál.

„Musíme jít na jih!“ vyprskl, špinavou tvář zkřivenou zlostí.

Trojstrom se ušklíbl. „Přítěž nemá žádné právo hlasovat, hochu, ani za předpokladu, že by tahle parta hlasovat chtěla, což nechce.“ Konečně mluvil řečí Království, ale Psí čumák si říkal, že princ asi nebude mít velkou radost z toho, co slyší. „Měl jsi možnost velet a podívej, kam ses dostal. A to ani nemluvím o tom, že se našli blázni, co tě poslechli. Říkám ti rovnou, žádné z našich jmen k jejich seznamu nepřidáš. Jestli chceš jít s námi, uděláš nejlíp, když se naučíš držet s námi krok. Jestli chceš rozkazovat, no –“

„Jih je tímhle směrem,“ řekl Psí čumák a ukázal prstem do lesů. „Hodně štěstí.“

Ubohé milosrdenství

Arcilektoru Sultovi,
představenému inkvizice Jeho Veličenstva

Vaše Eminence,

obléhání Dagosky pokračuje. Tři dny po sobě Gurchové útočí na naše hradby a každý další útok je co do rozsahu a odhodlání silnější než předchozí. Snaží se naházet do našeho příkopu balvany, přemostit ho, zlézt naše hradby a dopravit beranidla až k našim branám. Třikrát zaútočili a třikrát jsme je odrazili. Jejich ztráty jsou značné, ale oni si je mohou dovolit. Císařovi vojáci se na poloostrov sbíhají jako mravenci. Přesto, naši muži jsou stateční, naše obrana silná a naše odhodláni neochvějné. Záliv stále brázdí lodě Spojeného království a dobře nás zásobuji. Buďte ujištěn, že Dagoska nepadne.

Co se týče další, méně důležité záležitosti, budete nepochybně potěšen zjištěním, že případ s představenou Carlot dan Eider byl uzavřen. Odložil jsem její odsouzení, abych mohl uvážit možnost využít její styky s Gurchy proti nim. Naneštěstí pro ni, nenaskytla se možnost, aby se tato důmyslná taktika uplatnila, takže pro nás už nadále nepředstavuje žádný užitek. Pohled na ženskou hlavu, kterak zdobí bojiště, by mohl mít zhoubný vliv na morálku našich jednotek. Jsme, koneckonců, civilizovaní. S někdejší představenou Cechu obchodníků s kořením jsem se proto vypořádal v tichosti, zato však, to vás mohu ujistit, s konečnou platností. Nicméně nikdo z nás ji ani její nezdařené spiknutí nebude postrádat.

Jako vždy, Vaše Eminence, sloužím a poslouchám.

Sand dan Glokta
představený Dagosky

Dole u vody bylo ticho. Ticho, tma a klid. Jemné vlnky pleskaly o práh mola, trámoví lodí měkce vrzalo, chladný větřík čechral vody zálivu a temné moře se v měsíčním světle pod nebem plným hvězd blýskalo.

Jeden by ani neřekl, že před pouhými několika málo hodinami ani ne půl míle odtud umírali muži po celých stovkách. Že vzduch byl naplněný výkřiky bolesti a vzteku. Že dokonce ještě i teď doutnají zbytky dvou velkých obléhacích věží za vnějšími hradbami a mrtvá těla jsou roztroušená kolem jako listí spadané na podzim…

„Thhh." Glokta se otočil, zadíval se do tmy a ucítil, jak mu křuplo za krkem. Praktikal Frost se vynořil ze stínů mezi dvěma tmavými budovami a podezíravě se rozhlédl kolem. Před sebou strkal vězně; někoho mnohem menšího, než byl on, shrbeného, zahaleného v plášti s kapucí. Ruce měl svázané za zády. Dvě postavy přešly po zaprášené přístavní hrázi dolů k dokům a jejich kroky dutě klapaly na dřevěných deskách.

„Dobře, Froste," řekl Glokta, když albín svého vězně zastavil. „Myslím, že už to nebudeme potřebovat." Bílá ruka sňala vězni kápi.

V bledém měsíčním světle vypadala tvář Carlot dan Eider propadle a vyčerpaně, plná ostrých hran, se dvěma černými podlitinami v prázdných tvářích. Měla oholenou hlavu, jak se to dělá usvědčeným zrádcům, a ta se bez záplavy vlasů zdála divně malá, skoro dětská, a krk absurdně dlouhý a křehký. Zvlášť s tím náhrdelníkem ošklivých modřin, tmavými, přetrvávajícími stopami po článcích řetězu praktikalky Vitari. Z té uhlazené a sebejisté ženy, která ho v přijímací síni lorda guvernéra vzala za ruku, už mnoho nezůstalo. Zdálo se to být tak dávno. *Pár týdnů ve tmě, kde člověk spí na plesnivé zemi v dusné cele a neví, jestli přežije další hodinu – to vám dokáže změnit vizáž. Já bych to měl vědět.*

Zvedla k němu řetěz. Dýchala přes rozšířené nosní dírky a oči jí v temnotě svítily. *Ta směsice strachu a vzdoru, kterou v sobě někteří lidé mají, když vědí, že brzy zemřou.* „Představený Glokto, už jsem se neodvažovala doufat, že se ještě uvidíme." Její slova byla snad bodrá, ale ten stín strachu v jejím hlase se nedal skrýt. „Co teď? Kámen přivázaný k nohám a skok do zálivu? Není to všechno trochu příliš dramatické?"

„Bylo by, avšak není to zrovna to, co mám v úmyslu." Pohlédl na Frosta a zcela nepokrytě kývl. Eiderová sebou trhla, pevně zavřela oči a kousla se do rtu. Nahrbila ramena, jak cítila, že se za ní mohutný praktikal napřímil. *Čeká na drtivou ránu zezadu do hlavy? Na bodnutí mezi lopatky? Na uškrcení drátem? Strašlivá představa. Co z toho to asi bude?* Frost zvedl ruku. Ve tmě se

zablesklo něco kovového. Pak se ozvalo jemné cvaknutí, jak klíč hladce vklouzl Eiderové do pout a odemkl je.

Pomalu otevřela oči, natáhla ruce před sebe a zamrkala, jako by je nikdy předtím neviděla.

„Co to má být?“

„Je to přesně to, co vidíte.“ Glokta kývl hlavou k molu. „Tam čeká loď, která za přílivu zamíří do Westportu. Máte ve Westportu nějaké styky?“

Jak polkla, na štíhlém krku se jí zachvěla šlacha. „Mám kontakty všude.“

„Dobře. Pak tedy, tohle jsem já a dávám vám svobodu.“

Dlouho bylo ticho. „Svobodu?“ Zvedla jednu ruku a nepřítomně si přejela po hlavě se strništěm vlasů. Upřela na Gloktu nekonečně dlouhý pohled. *Neví, jestli tomu má věřit, a kdo by se jí divil? Ani já sám nevím, jestli tomu věřím.* „Jeho Eminence musela neuvěřitelně změknout.“

Glokta se ušklíbl. „Ani ne. Sult o tomhle neví. Kdyby věděl, domnívám se, že bychom nejspíš plavali s kamenem přivázaným kolem kotníků oba dva.“

Oči se jí zúžily. *Královna kupců zvažuje nabídku.* „Jaká je tedy cena?“

„Tou cenou je, že jste mrtvá. Zapomenutá. A vy zapomeňte na Dagosku, s tou je konec. Najděte si na zachraňování nějaké jiné lidi. Cena je taková, že opustíte Spojené království a nikdy se nevrátíte zpátky. Nikdy.“

„To je všechno?“

„To je všechno.“

„Proč?“

Ach, moje oblíbená otázka. Proč tohle dělám? Pokrčil rameny. „Co na tom *záleží?* Člověk ztracený v poušti –“

„Musí vzít zavděk vodou, která se nabízí, bez ohledu na to, od koho je. Nebojte se. Já neodmítnu.“ Najednou se k němu natáhla a Glokta skoro ucukl, ale její prsty se jen jemně dotkly jeho tváře. Chvíli tam spočinuly, zatímco jeho kůže se chvěla, oči cukaly a krk ho bolel. „Možná,“ zašeptala, „kdyby některé věci byly jinak…“

„Kdybych nebyl mrzák a vy jste nebyla zrádce? Věci jsou takové, jaké jsou.“

Spustila ruku a mírně se usmála. „Jistěže jsou. Řekla bych vám nashledanou –“

„Raději neříkejte.“

Pomalu přikývla. „Tak tedy sbohem.“ Natáhla si kapuci na hlavu, ukryla svou tvář zpátky do stínu a potom se protáhla kolem Glokty a rychle odkráčela na konec mola. Stál tam, opřený o svou hůl, a díval se za ní. Pomalu se poškrábal na tváři, tam, kde ležely její prsty. *Tak. Když chceš přimět ženy, aby se tě dotkly, stačí, když ušetříš jejich život. Měl bych to zkusit častěji.*

Otočil se, přešel po prašné přístavní hrázi o pár trýznivých kroků dál a zadíval se vzhůru k temným budovám. *Tak si říkám, jestli je tam někde praktikalka Vitari a dívá se sem? Jestlipak si tahle malá příhoda najde cestu do její příští zprávy pro arcilektora?* Ucítil za zpoceným, bolavým krkem zachvění. *Do mé se tedy zcela určitě nedostane, ale záleží na tom vůbec?* Cítil to, když se zvedl vítr. Ten zápach, který si, jak se zdálo, našel cestu do každého koutu ve městě. Ten ostrý pach ohně. Kouře. Popela. *Smrti. Jestli se nestane zázrak, nikdo z nás se odtud živý nedostane.* Otočil se zpátky. Carlot dan Eider už kráčela po lodním můstku. *No, jeden z nás možná ano.*

* * *

„Všechno jde jako po másle,“ prozpěvoval si Cosca s tím svým silným styrským přízvukem a šklebil se přes ochoz na to krveprolití za hradbami. „Řekl bych, že včera se udělal hezký kus práce.“

Hezký kus práce. Pod nimi, na druhé straně příkopu, byla holá zem zbrázděná a spálená a ježila se vystřílenými šípy jako strniště na snědé bradě. Všude se povalovaly rozbité a zničené části obléhacího vybavení. Zlámané žebříky, převržené vozíky s vysypaným kamením, ohořelé a rozbité zbytky proutěných štítů, zadupané do tvrdé země. Torzo jedné z těch velkých obléhacích věží stále ještě stálo, ale zbyla z něj jen pokroucená kostra zčernalých trámů, trčící z hromady popela a sežehlá, potrhaná kůže, která ji měla pokrývat, se plácala ve slaném větru.

„Dali jsme těmhle guršským parchantům lekci, na jakou hned tak nezapomenou, co, představený?“

„Jakou lekci?“ zamumlal Severard. *No ano, jakou lekci? Mrtví se nic nenaučí.* Těla byla rozházená před guršskou přední linií asi

tak dvě stě kroků od vnějších hradeb. Byla rozesetá po celém území nikoho, které se mezi nimi prostíralo, obklopená zbytky rozlámaných zbraní a výzbroje. Před příkopem jich bylo tolik, že člověk mohl skoro přejít od moře na jedné straně poloostrova k moři na druhé bez toho, aby šlápl na holou zem. Na několika místech byla dokonce nakupená v celých hromadách. *Tam, kde se slézali ranění, aby se ukryli pod mrtvými těly, a pak vykrváceli a zemřeli.*

Glokta ještě nikdy taková jatka neviděl. Dokonce ani po obléhání Ulriochu, když byl průlom ucpaný mrtvolami královských vojáků, když byli gurššťí zajatci zabíjeni po desítkách a chrám vypálený i se stovkami domorodců zavřených uvnitř. Mrtvoly byly pokroucené, jak se před smrtí svíjely bolestí, některé spálené ohněm, některé v klečící poloze, již zaujaly v poslední modlitbě, a jiné jen tak ležely, s hlavami rozbitými kameny, které se na ně zřítily seshora. Někteří z mrtvých měli roztržené a servané šaty. *Tihle si strhli košili, aby si prohlédli zranění v naději, že není smrtelné. Všichni se dočkali zklamání.*

Kolem těl bzučely v celých hejnech mouchy. Ptáci různých druhů poskakovali, natřásali se a krmili se na té nečekané hostině. Dokonce i tady, vysoko, kde vanul čerstvý vítr, už zápach začínal být cítit. Námět pro noční můry. *Nedivil bych se, kdyby právě pro moje noční můry na dalších šest měsíců. Pokud tak dlouho přežiju.*

Glokta cítil, jak mu zacukalo oko. Prudce vydechl a protáhl si krk, nejdřív na jednu stranu, pak na druhou. *Tak. Musíme pokračovat v boji. Na nějaké jiné nápady je už pozdě.* Opatrně vyhlédl přes cimbuří, aby se podíval dolů na příkop, a volnou rukou se pevně chytil zvětralých kamenů, aby udržel rovnováhu.

To nevypadá dobře. „Už skoro naplnili kanál pod námi a brzy budou u bran.“

„Pravda,“ řekl Cosca vesele. „Tahají sem ty své bedny s kamením a snaží se je vyklopit dovnitř. Můžem je tak alespoň rychleji pozabíjet.“

„Ten kanál je naše nejlepší obrana.“

„To je také pravda. Byl to dobrý nápad. Ale nic nevydrží věčně.“

„Bez něj už tu není nic, co by Gurchy zastavilo. Začnou stavět žebříky, přitáhnou sem beranidla, podhrabou se nám pod hradbami.

Bude asi nutné zorganizovat nějakou výpravu a znovu jej vyhloubit.“

Cosca k němu obrátil své tmavé oči. „Spustit se po hradbách po lanech a dřít se potmě ani ne dvě stě kroků od guršských pozic? Tohle jste měl na mysli?“

„Něco takového.“

„Pak vám přeju hodně štěstí.“

Glokta se ušklíbl. „Šel bych samozřejmě sám.“ Poklepal si holí na nohu. „Ale obávám se, že mé hrdinské dny už jsou dávno pryč.“

„To máte štěstí.“

„To těžko. Měli bychom za branami vybudovat barikády. To je naše nejslabší místo. Myslím, že něco jako půlkruh, asi tak sto kroků široký, by mohl být účinným prostorem k zabíjení. Jestli se jim podaří probít se dovnitř, pořád bychom je tam ještě mohli udržet dost dlouho, abychom je přinutili se stáhnout.“

Možná.

„Ach, stáhnout.“ Cosca si poškrábal vyrážku na krku. „Jsem si jistý, že o tenhle úkol se budou dobrovolníci moct přetrhnout, až ten čas přijde. Ale postarám se o to.“

„Člověk je musí obdivovat.“ Generál Vissbruck si to vykračoval k hradbám v dokonale vyžehlené uniformě, ruce pevně sevřené za zády. *Překvapuje mě, že si najde čas na předvádění se, když je situace taková, jaká je. No, všichni se upínáme k tomu, co máme*. Když se naklonil dolů a pohlédl na mrtvá těla, potřásl hlavou. „To je ale odvaha, snažit se k nám takhle dostat, bez ustání, proti tak silné obraně. Jen párkrát jsem viděl muže, co tak ochotně obětovali svůj život.“

„Mají ten nejdivnější a nejnebezpečnější důvod,“ řekl Cosca. „Myslí si, že právo je na jejich straně.“

Vissbruck na něj vrhl zpod hustého obočí přísný pohled. „To my jsme v právu.“

„Jak myslíte.“ Žoldák se po očku ušklíbl na Gloktu. „Ale já by řekl, že my už jsme se dávno vzdali přesvědčení, že něco takového vůbec existuje. Stateční Gurchové se sem šinou se svýma kárama… a moje práce je postřílet je šípama!“ Vyštěkl drsným smíchem.

„Nemyslím si, že je to zábavné,“ odsekl Vissbruck. „K padlému nepříteli bychom se měli chovat s úctou.“

„Proč?“

„Protože by to mohl být kdokoli z nás, kdo hnije na slunci, a nejspíš i brzy bude.“

Cosca se jen rozesmál ještě hlasitěji a poklepal Vissbrucka po rameni. „No teď jste to vymákl! Jestli jsem se za těch dvacet let válčení něco naučil, pak to, že je třeba koukat se na věc z té zábavné stránky!“

Glokta se díval, jak se Styřan spokojeně usmívá při pohledu na bojiště. *Snaží se odhadnout, kdy bude nejvhodnější doba k přeběhnutí? Pokouší se vymyslet, jakou taktiku použít v boji s Gurchy, aby mu byli ochotni zaplat víc než já? V té prašivé hlavě je toho víc než jen rýmovačky, ale zatím se bez něj neobejdeme.* Podíval se na generála Vissbrucka, který zatím popošel po ochozu kousek dál, aby se mohl v klidu mračit. *Náš tučný přítel nemá ani mozek, ani dost kuráže na to, aby město dokázal udržet déle než týden.*

Ucítil na rameni ruku a obrátil se zpět ke Coskovi. „Co je?“ vyštěkl.

„Ehm,“ odtušil žoldák a ukázal nahoru k modrému nebi. Glokta se podíval, kam ukazuje jeho prst. Tam nahoře byla nějaká černá tečka, jen kousek nad nimi, ale pohybovala se vzhůru. *Co to je? Pták?* Teď dosáhla nejvyššího bodu a vracela se dolů. Najednou mu to došlo. *Kámen. Kámen z katapultu.*

Jak padal, byl pořád větší a větší. Zdálo se, že padá až směšně pomalu, jako by se propadal vodou, a jeho naprosto tichý pohyb ještě zvyšoval zdání neskutečnosti. Glokta jej pozoroval s otevřenými ústy. Vlastně všichni. Hradby zalila atmosféra strašlivého očekávání. Bylo nemožné odhadnout, kam přesně kámen dopadne. Muži se začali rozbíhat tím či oním směrem kolem ochozu, řinčeli, naráželi do sebe, zajíkali se, sténali a odhazovali zbraně.

„Do hajzlu,“ zašeptal Severard a vrhl se na kamennou dlažbu tváří k zemi.

Glokta zůstal, kde byl, oči upřené k tomu jedinému tmavému bodu na jasném nebi. *Že by si šel pro mě? Několik tun kamene, které rozmetají mé pozůstatky po městě? Jaká směšná, nečekaná podoba smrti.* Cítil, jak se mu ústa křiví ve slabém úsměvu.

Ozvala se ohlušující rána. Část ochozu kousek od nich se probořila a do vzduchu vylétl oblak prachu a kusy kamení. Kolem zasvištěly úlomky. Voják ani ne deset kroků od nich byl precizně

sťat letícím blokem. Jeho bezhlavé tělo se ještě chvíli potácelo, než se mu podlomila kolena a zřítilo se z hradeb dolů.

Střela se skutálela někam do Dolního města, rozdrtila pár chatrčí a valila se dál. Trámy od ní odlétaly jako zápalky a za sebou zanechávala stopu zkázy. Glokta zamrkal a polkl. V uších mu ještě pořád zvonilo, ale slyšel, jak někdo křičí. Zvláštní hlas. Se styrským přízvukem. Cosca.

„To už nic lepšího nesvedete, vy hajzlové? Já jsem ještě tady!“

„Gurchové nás bombardují!“ ječel nesmyslně Vissbruck, který dřepěl za cimbuřím s rukama stisknutýma nad hlavou a na ramenou uniformy měl vrstvičku světlého prachu. „Těžkými střelami z katapultů!“

„Ale neříkejte,“ zamumlal Glokta. Ozvala se další silná rána, když druhý kámen dopadl na hradby o kus dál, a do vody pod nimi se snesla sprška úlomků a kamení velikosti mužské hlavy. Gloktovi se zdálo, že se její silou zachvěla i zem pod ním samotným.

„A máme je tu zas!“ řval Cosca ze všech sil. „Chlapi na hradby! Na hradby!“

Kolem začali pobíhat muži: domorodci, žoldáci, královští vojáci, všichni spolu. Chystali si luky, podávali šípy, křičeli a pokřikovali na sebe ve směsici různých jazyků. Cosca mezi nimi, plácal je po zádech, mával pěstí, vrčel a smál se bez sebemenšího náznaku strachu. *Ten nejinspirativnější vůdce, alespoň na polovičního blázna a pijana určitě.*

„Do hajzlu s tímhle!“ sykl Gloktovi do ucha Severard. „Já nejsem žádný zatracený voják!“

„Ani já už ne, ale to neznamená, že si tu podívanou nemůžu užít.“ Odbelhal se k cimbuří a vyhlédl ven. Právě včas, aby v oparu v dálce zahlédl, jak se obrovité rameno katapultů vymrštilo vzhůru. Tentokrát byla vzdálenost špatně odhadnuta a střela vyletěla hodně vysoko. Glokta sebou trhl, jak ho zabolelo za krkem, když ji sledoval. Se silným zaduněním se zřítila dolů nedaleko hradeb Horního města a rozprskla po chatrčích v širokém okruhu úlomky kamení.

Vzadu za gurškými liniemi se ozvalo hlasité zatroubení. Pulzující, hřímající burácení. A za ním bubny, mnoho bubnů současně, jako údery monstrózních nohou. „Už sem jdou!“ řval Cosca. „Připravte si samostříly!“ Glokta slyšel, jak se povel nese ozvěnou po hradbách, a o chvíli později se cimbuří na věžích

zježila nabitými samostříly a lesklé konce střel se v ostrém slunci zablýskaly.

Velké proutěné štíty prozrazovaly, že se guršské řady pomalu a stejnoměrně pohybují vpřed přes zpustošené území nikoho. Pořád se blížily. *A za nimi se jistojistě plíží Gurchové jako mravenci.* Glokta svíral kámen v parapetu tak silně, až ho bolela ruka, a pozoroval jejich postup. Srdce mu bilo skoro stejně hlasitě jako guršské bubny. *Strach, nebo vzrušení? A je v tom rozdíl? Kdy jsem naposledy cítil takové hořkosladké chvění? Když jsem mluvil před otevřenou radou? Když jsem vedl útok královského jezdectva? Když jsem bojoval v soutěži před řvoucími davy?*

Proutěné stěny se stále blížily poloostrovem k městu, klidně a rovnoměrně. *Už jsou na sto kroků, a teď na devadesát, teď na osmdesát.* Poočku se podíval na Cosku, který se pořád zubil jako šílenec. *Kdy vydá povel? Šedesát, padesát…*

„Teď!“ zařval Styřan. „Palte!“ Nad hradbami se ozvalo hlasité zadrnčení, jak všechny samostříly vypálily naráz mocnou salvu, zasypaly svými střelami proutěné štíty, zemi kolem nich a mrtvoly, kterými teď byla posetá. A také všechny Gurchy, kteří měli tu smůlu, že měli nějakou část těla nechráněnou. Muži, kteří klečeli za cimbuřím na ochozu, začali znovu nabíjet, točili klikami, zpocení a napjatí. Údery do bubnů se zrychlily, byly naléhavější a štíty se lhostejně přesunuly přes roztroušená těla. *Pro muže za nimi není moc povzbudivé dívat se na mrtvoly pod svýma nohama a říkat si, za jak dlouho se k nim asi připojí.*

„Olej!“ zařval Cosca.

Láhev s hořícím knotem se vymrštila z věže nalevo a krouživě letěla vzduchem. Dopadla na jeden z proutěných štítů a plameny z ní hladově vyskočily napříč její přední stranou, která nejdřív zhnědla a pak zčernala. Začala se viklat, naklánět a pak se zvolna překotila. Voják zpoza ní se dal s kvílením na útěk. Ruku měl obalenou jasnými plameny.

Hořící štít dopadl na zem a odkryl semknutý guršský oddíl. Někteří vojáci tlačili káry naložené balvany, jiní nesli dlouhé žebříky, výstroj, luky a další zbraně. Za doprovodu válečného pokřiku se vrhli kupředu se zdviženými štíty, a jak kličkovali sem a tam mezi mrtvými těly, stříleli šípy nahoru k cimbuří. Byli tam muži s dehtem na tvářích, prošpikovaní střelami ze samostřílů. Muži, kteří řvali bolestí a drželi se za rány. Muži, kteří se plazili,

mumlali a kleli. Žadonili a řvali a bránili se. Muži, kteří prchali zpátky a byli střílení do zad.

Nahoře na hradbách drnčely a zpívaly tětivy samostřílů. Dolů se snášely další zapálené lahve s olejem. Někteří muži řvali a syčeli, kleli nebo se schovávali za cimbuřím před šípy, které s hvízdáním přilétaly zespod a třeskaly o kamení, nebo jim přelétaly nad hlavami a některé tu a tam zaduněly o tělo. Cosca se jednou nohou opíral o cimbuří, naprosto beze strachu, a nakláněl se nebezpečně nízko, mával ozubeným mečem a vykřikoval něco, co Glokta nemohl slyšet. Všichni ječeli a křičeli, útočníci i obránci. *Boj. Chaos. Teď si vzpomínám. Jak se mi tohle mohlo kdy líbit?*

Další proutěný štít se vzňal a naplnil vzduch štiplavým černým kouřem. Gurššťí vojáci se zpoza něj rozutekli jako včely z rozbitého úlu, hemžili se po opačném břehu příkopu a snažili se najít místo, kde by zaklínili žebříky. Obránci na hradbách blíž k nim na ně začali házet kusy zdiva. Další střela z katapultu, vržená do nedostatečné vzdálenosti, dopadla do vlastního vojska a vyryla v gurššských řadách pořádnou rýhu. Vzduchem létala těla i jejich části.

Kolem Glokty táhli vojáka se šípem v oku. „Je to zlé?“ skuhral, „je to zlé?“ O chvíli později nějaký muž hned vedle Glokty vyjekl, jak ho dlouhý šíp trefil do hrudi a otočil jím kolem vlastní osy. Samostříl mu vypadl z ruky a uvolněná šipka se náhodně zabodla jeho sousedovi do krku, celá až po opeřený konec. Oba zabití padli společně Gloktovi k nohám a po ochozu se začala rozlévat krev.

Dole u paty hradeb se láhev s olejem roztříštila uprostřed zástupu gurššských vojáků, kteří se právě snažili postavit žebřík. Slabý pach škvařícího se masa se připojil k zápachu hnijících mrtvol a doutnajícího dřeva. Hořící muži se snažili uniknout, lezli po čtyřech a řvali, bezhlavě do sebe naráželi nebo se vrhali do zatopeného příkopu v plné zbroji. *Smrt uhořením, nebo smrt utonutím. Tomu říkám možnost volby.*

„Tak už jste viděl dost?“ sykl mu do ucha Severard.

„Ano.“ *Víc než dost.* Nechal Cosku, ať si styrsky řve až do ochraptění, a bez dechu se protlačil zástupem žoldáků ke schodům. Šel za nosítky a trhal sebou při každém bolestivém kroku. Snažil se neupadnout, zatímco se kolem prodíral nepřerušený proud mužů v opačném směru. *Nikdy by mě nenapadlo, že budu rád, když budu moct sejít po nějakém schodišti dolů.* Ale jeho radost netrvala

dlouho. Když se dostal na poslední schod, nohu mu svírala křeč s tou tolik známou směsicí agonie bolesti a strnulosti.

„Zatraceně!“ sykl a odskákal o kus dál, aby se mohl opřít o zeď. „Některé z těch obětí jsou pohyblivější než já!“ Díval se na zraněného, jak se belhá kolem něj, obvázaný a zkrvavený.

„Tohle není spravedlivé,“ procedil Severard. „Už jsme svůj díl práce odvedli. Našli jsme zrádce. Co tady ke všem čertům ještě děláme?“

„Bojovat za věc tvého krále je pod tvou úroveň, co?“

„Umírat za ni je pod mou úroveň.“

Glokta se ušklíbl. „Myslíš, že v tomhle zatraceném městě najdeš někoho, koho to těší?“ Měl pocit, že slyší Cosku, jak ječí nějakou vulgární nadávku a jeho hlas se nese nad hlukem boje. „Kromě toho potrhlého Styřana, samozřejmě. Nespouštěj z něj oči, Severarde, ano? Zradil Eiderovou, zradí i nás, zvlášť když se věci nebudou vyvíjet nejlépe.“

Praktikal na něj zíral a poprvé kolem jeho očí chyběl ten známý náznak úsměvu. „Věci se nevyvíjejí dobře?“

„Sám jsi to viděl.“ Glokta se zašklebil, jak natáhl nohu. „Už se vyvíjely lépe.“

* * *

Ta dlouhá, temná síň bývala kdysi chrámem. Když začali Gurchové útočit, Dagoskané začali lehce zraněné přinášet právě sem, aby se o ně kněží a ženy starali. To místo se samo nabízelo: bylo v Dolním městě a bylo blízko hradeb. Tahle část chudinské čtvrti byla civilními obyvateli stejně skoro opuštěná. *Nebezpečí zuřícího pekla a padajících balvanů dokáže z takové čtvrti rychle udělat nepopulární lokalitu.* Jak boje pokračovaly, lehce zranění se museli vrátit zpátky na hradby a místo nich přicházely těžší případy. Ti, co přišli o končetiny, ti s hlubokými ranami, s těžkými popáleninami nebo ti, které trefil šíp, leželi na svých zkrvavených lehátkách v šeru klenutých oblouků. Každým dnem jejich počet narůstal, až zaplnili každé místečko v síni. Zranění, kteří mohli chodit, byli teď už ošetřováni venku. Tohle místo bylo pro definitivně zmrzačené. *Pro umírající.*

Každý muž měl v agonii svůj vlastní specifický jazyk. Někteří bez ustání kvíleli a vyli. Někteří plakali a žadonili o pomoc, o slitování, o vodu, volali svou matku. Někteří kašlali a chroptěli a plivali krev. Někteří jen sípavě dýchali, dokud nevydechli naposledy. *Jen mrtví jsou zticha.* A těch bylo hodně. Tu a tam člověk viděl, jak je odtahují, s končetinami bezvládně visícími. Byli zabaleni do laciných rubášů a nakupeni na hromadu za zadní zdí.

Glokta věděl, že po celý den měly skupinky zachmuřených mužů plno práce s kopáním hrobů pro domorodce. *V souladu se svojí neochvějnou vírou. Velké jámy v ruinách chudinských čtvrtí, které mohly pojmout tucty těl najednou.* Celou noc měli titíž muži plno práce se spalováním mrtvých vojáků Království. V souladu s naším nedostatkem víry v cokoli. Nahoře na útesu, odkud měl být mastný kouř unášen větrem přes záliv. Můžeme jen doufat, že povane přímo do tváří Gurchů na druhé straně. Naše poslední urážka. Od nás pro ně.

Glokta se pomalu šoural síní, kterou se nesly zvuky utrpení. Otíral si z čela pot a díval se dolů na ležící zraněné. Dagoskané s tmavou pletí, styrští žoldáci, bledí muži Spojeného království. Ti všichni tu leželi pohromadě. *Lidé všech národů, všech barev pleti, všech typů, kteří se spojili proti Gurchům a teď tady svorně umírají, bok po boku, všichni si navzájem rovni. Mé srdce by nad tím mělo zaplesat. Kdybych ještě nějaké měl.* Nejasně si uvědomoval praktikala Frosta, který se krčil opodál ve stínu u stěny a pozorně si měřil očima celou síň. *Můj ostražitý stín, který se přišel ujistit, že mě nikdo za mou snahu sloužit arcilektorovi neodmění osudnou ranou do hlavy.*

Malý prostor v zadní části chrámu, oddělený zástěnou, sloužil jako operační sál. *Nebo něco na ten způsob, co byli schopni vytvořit. Sekat a řezat pilkou a nožem, nohy u kolene, ruce u ramene.* Ten nejhlasitější křik z celé místnosti přicházel právě zpoza téhle umouněné plenty. Zoufalé, uslintané kvílení. *O nic méně brutální než to, co se děje na druhé straně městských hradeb.* Škvírou mezi díly zástěny viděl Glokta Kahdiu při práci. Jeho bílá róba byla postříkaná, zmazaná a zahnědlá krví. Mhouřil oči na kus nějakého vlhce se lesknoucího masa a něco z něj odřezával nožem. *Že by pahýl nohy?* Bublavý křik ustal.

„Je mrtvý," řekl prostě haddiš, odhodil nůž na stůl a otřel si zkrvavené ruce o kus hadru. „Přineste dalšího." Odhrnul zástěnu a vyšel ven. Pak si všiml Glokty. „Ach! Původce našich strastí! Přišel jste si sem přiživit pocit viny, představený?"

„Ne. Přišel jsem se podívat, jestli nějaký mám."

„A máte?"

Dobrá otázka. Mám ho? Podíval se dolů, na mladíka, který ležel na špinavé slámě u stěny vklíněný mezi další dva. Tvář měl voskově bledou, skelné oči a rty se mu rychle pohybovaly, jak si pro sebe mumlal nějaké bezvýznamné nesmysly. Nohu měl uřezanou nad kolenem, pahýl ovázaný zkrvaveným kusem šatstva a kolem stehna pevně přitažený opasek. *Jeho šance na přežití? Nepatrná až žádná. Několik posledních hodin stráví ve špíně a agonii a bude poslouchat jen nářek svých kamarádů. Mladý život, který zhasne dřív, než by měl bla, bla, bla.* Glokta povytáhl obočí. Necítil nic než mírné znechucení, ne větší, než kdyby byl tenhle umírající jen kupkou smetí. „Ne," řekl.

Kahdia se podíval na své zkrvavené ruce. „Pak vám Bůh opravdu požehnal," zamumlal. „Málokdo má takový žaludek."

„To nevím. Vaši lidé bojovali dobře."

„Myslíte umírali dobře."

Gloktův smích zůstal viset v těžkém vzduchu síně. „Ale jděte. Není nic takového jako dobré umírání." Rozhlédl se po nekonečné řadě zraněných. „Myslel bych, že právě vy ze všech lidí byste tohle už měl vědět."

Kahdia se nesmál. „Kolik toho ještě dokážeme snést, co myslíte?"

„Začínáte klesat na mysli, viďte, haddiši? Tak jako to platí i pro mnoho jiných věcí v životě, s hrdinnou obranou se mnohem častěji setkáte v pohádkách než v realitě." *Ten prudký mladý plukovník Glokta by nám o tom mohl vyprávět, když ho odtáhli z mostu se zbytky nohy, která tak tak držela na zbytku těla, a jeho představy o tom, jak to ve světě chodí, se vzápětí radikálně změnily.*

„Váš zájem je dojemný, představený, ale já jsem na zklamání zvyklý. Věřte mi, já tohle další už nějak překonám. Otázka ale zůstává. Jak dlouho se můžeme udržet?"

„Pokud zůstanou mořské cesty otevřené a nás budou moci dál zásobovat lodě, pokud si Gurchové nenajdou cestu kolem

městských hradeb, pokud budeme táhnout za jeden provaz a zachováme chladnou hlavu, můžeme to vydržet celé týdny.“

„Vydržet kvůli čemu?“

Glokta se odmlčel. *No ano, kvůli čemu?* „Možná ztratí hlavu Gurchové.“

„Cha!“ ušklíbl se Kahdia. „Gurchové hlavu neztrácejí! Nepodmanili si celou Kantu díky nějaké polovičatosti. Ne. Císař promluvil a nikdo mu nebude odporovat.“

„Pak musíme doufat, že válka na Severu rychle skončí a že nám jednotky Spojeného království přijdou na pomoc.“ *Zcela marná naděje. Než se věci v Anglandu urovnají, uplynou celé měsíce. A pokud se tak stane, bude armáda sotva schopná dalšího boje. Tohle je jen na nás.*

„A kdy můžeme očekávat takovou pomoc?“

Až vyhasnou hvězdy? Až se zřítí nebesa? Až uběhnu míli s úsměvem na rtech? „Kdybych měl odpovědi na všechny otázky, stěží bych se dal k inkvizici!“ vybafl na něj Glokta. „Možná byste se mohl modlit o božskou pomoc. Silná vlna, která smete všechny Gurchy, by se báječně hodila. Kdopak mi to tvrdil, že zázraky se dějí?“

Kahdia pomalu přikývl. „Možná bychom se mohli modlit oba. Obávám se, že máme větší šance na pomoc od mého boha než od vašich lidí.“ Kolem prošli s dalšími nosítky, na nichž ležel kvílící Styřan se šípem v žaludku. „Musím jít.“ Kahdia se otočil, proklouzl za zástěnu a ta se za ním spustila.

Glokta se na ni zamračil. *Tak začínají pochybnosti. Gurchové se pomalu stahují kolem města. Náš konec se blíží a všichni to vědí. Zvláštní věc, tahle smrt. Z dálky se jí můžete smát, ale čím je blíž, tím hůř vypadá. A když už je na dosah, nesměje se nikdo. Dagoska je plná strachu a pochybnosti dál porostou. Dříve nebo později se někdo pokusí zradit město a prodat ho Gurchům, i kdyby jen proto, aby si zachránil vlastní život nebo život těch, kteří jsou mu drazí. A mohli by docela dobře začít s tím, že jim předají toho otravného představeného, který tohle šílenství rozpoutal…*

Najednou ucítil na rameni něčí dotyk. Zalapal po dechu a otočil se. Noha se mu podlomila a on narazil do pilíře a skoro šlápl na domorodce s otevřenými ústy a obvazy kolem celého obličeje. Za ním stála Vitari a mračila se. „Zatraceně!“ Glokta se zbývajícími

zuby kousl do rtu, jak se mu nohou začala rozlévat spalující bolest. „To vás ještě nikdo nenaučil, že se za lidmi nemáte takhle plížit?“

„Učili mě to přesně naopak. Musím s vámi mluvit.“

„Tak mluvte. Jenom na mě už nesahejte.“

Zadívala se na raněné. „Tady ne. O samotě.“

„Ech, tak pojďte. Copak to je, co mi musíte říct a nemůže to být v místnosti plné umírajících hrdinů?“

„To zjistíte, až budeme venku.“

Řetěz utažený pěkně a pevně kolem krku jako pozornost od Jeho Eminence? Nebo snad jen potlachání o počasí? Glokta cítil, že se usmívá. Už se nemůžu dočkat, až to zjistím. Kývl rukou na Frosta. Albín se vnořil zpátky do stínu a přilepil se na Vitari, která se spolu s Gloktou prodírala mezi naříkajícími raněnými a pak zadními dveřmi ven na čerstvý vzduch. Jenže tady ostrý pach potu vystřídal ostrý pach kouře a ještě něčeho jiného…

Vedle zdi chrámu byly až do výše ramen naskládané podlouhlé balíky, zavinuté do hrubého šedivého plátna. Na některých bylo vidět skvrny od prosakující hnědé krve. Byla jich tu celá hromada. Hromada těl, která trpělivě čekala, až budou pohřbena. *Žeň dnešního rána. Jak úchvatně hrůzné místo pro příjemnou malou konverzaci. Těžko bych uměl vybrat lepší.*

„Tak jak se vám líbí obléhání? Na můj vkus je to trochu hlučné, ale váš přítel Cosca si v tom, zdá se, libuje –“

„Kde je Eiderová?“

„Cože?“ vyjekl Glokta, jak se snažil získat čas a mezitím vymyslet, jak jí odpovědět. *Určitě jsem nečekal, že to zjisti tak brzy.*

„Eiderová. Vzpomínáte si? Oblečená jako luxusní děvka. Ozdoba městské správní rady. Ta, která se snažila prodat nás Gurchům. Její cela je prázdná. Proč?“

„Jo, ta. Je v zálivu.“ *Což je pravda.* „S padesát kroků dlouhým, kvalitním řetězem kolem těla.“ *Což je lež.* „Zdobí teď dno moře, pokud vás to zajímá.“

Vitari tázavě povytáhla své oranžové obočí. „Proč mě o tom nikdo neinformoval?“

„Mám důležitější věci na práci než se starat, abyste byla informovaná. Máme tady válku, nebo jste si nevšimla?“ Glokta se od ní odvrátil, ale ona prudce natáhla ruku a opřela si ji o zeď, takže mu zatarasila cestu. „Když jsem informovaná já, znamená to,

že je informován i Sult. Pokud mu začneme vyprávět odlišné příběhy –“

„Kde jste byla posledních pár týdnů?“ Uchechtl se, když ukázal na hromadu zabalených těl vedle zdi. „Je to legrační. Čím blíže jsou Gurchové tomu, aby pronikli našimi hradbami a zavraždili každou živou bytost v Dagosce, tím méně, jak se zdá, mi sejde na Jeho podělané Eminenci! Napište mu, co chcete. Už mě tím nudíte.“ Natlačil se na její ruku a chtěl pokračovat, ale zjistil, že to takhle nepůjde.

„Co jestli mu chci napsat to, co chcete vy?“ zašeptala.

Glokta se zamračil. *Tak teď už mě vskutku nenudí. Sultova oblíbená praktikalka, kterou sem vyslal, aby zajistila, že budu kráčet tou správnou cestou, se se mnou najednou chce domlouvat? Je to lest? Past? Jejich tváře od sebe nebyly víc, než jednu stopu.* Pevně se jí zadíval do očí a snažil se uhodnout, co si myslí. *Je tam snad sotva znatelný náznak zoufalství? Že by tím motivem nebylo nic víc než obyčejný pud sebezáchovy? Když tenhle instinkt člověk sám ztratí, je těžké si uvědomit, jak silný může být u někoho jiného.* Cítil, že se začíná usmívat. *Ano, teď to vidím.* „Myslela jste si, že vás zavolají zpátky, jakmile budou zrádci odhaleni, viďte? Myslela jste, že vám Sult zjedná hezkou malou lodičku na cestu domů! Ale teď už tu nejsou pro nikoho žádné lodě a vy máte strach, že na vás dobrotivý strýček dočista zapomněl! Že vás předhodil Gurchům spolu se zbytkem tohohle zatraceného žrádla pro psy!“

Vitari se zúžily oči. „Dovolte, abych vám prozradila tajemství. Já jsem si nevybrala tenhle výlet o nic víc než vy, ale už dávno jsem zjistila, že když vám Sult nařídí odvést nějakou práci, uděláte nejlíp, když se tváříte, že jste ji odvedl. Všechno, na čem mi záleží, je dostat se odtud živá.“ Naklonila se ještě blíž. „Můžeme si tedy navzájem pomoct?“

Můžeme? To bych rád viděl. „Tak dobře. Řekl bych, že do toho báječného večírku, kterým je můj život, můžu vmáčknout ještě jednoho přítele. Uvidím, co pro vás budu moct udělat.“

„Uvidíte, co budete moct udělat?“

„To je to nejlepší, co můžete mít. Skutečnost je taková, že pomáhat lidem mi zrovna moc nejde. Vyšel jsem ze cviku, víte?“ Obdařil ji svým bezzubým úsměvem, odstrčil její nepřipravenou ruku holí a odbelhal se kolem hromady mrtvých těl zpátky k chrámovým dveřím.

„Co mám o Eiderové napsat Sultovi?“

„Napište mu pravdu,“ zavolal na ni Glokta přes rameno. „Napište mu, že je mrtvá.“

Napište mu, že jsme mrtví všichni.

Tak tohle je bolest

„Kde to jsem?“ zeptal se Jezal, ale jeho čelist se nepohnula.

Kola vozu skřípala, jak se otáčela, a všechno bylo zastřené oslepujícím, palčivě jasným oparem. Zvuky a světlo mu nepříjemně pronikaly do rozbolavělé hlavy. Pokusil se polknout slinu, ale nešlo to. Pokusil se zvednout hlavu. Šíjí mu projela bolest a zvedl se mu žaludek.

„Pomoc!“ zakvílel, ale nevyšlo z něj nic než bublavý skřek. Co se stalo? Nad ním bylo bolestně jasné nebe a pod ním nesnesitelně tvrdá prkna. Ležel ve voze, který bez ustání nadskakoval a drkotal, s hlavou položenou na hrubém pytli.

Došlo k nějakému boji, na to si vzpomínal. K boji mezi kameny. Někdo vykřikl. Něco křuplo a objevilo se oslepující světlo a pak už nic, jen bolest. Dokonce i vzpomínat ho bolelo. Chtěl zvednout ruku, aby si nahmatal tvář, ale zjistil, že to nejde. Zkusil pohnout nohama a zvednout se, ale ani to se mu nepovedlo. Pohnul ústy, hekl a zasténal.

Jeho vlastní jazyk mu připadal cizí. Byl třikrát větší než jindy, jako krvavý kus masa, který mu někdo vrazil mezi čelisti a zacpal mu ústa, takže nemohl dýchat. Pravá strana jeho tváře byla jako jedna nesmírně bolestivá skořápka. S každým zakymácením vozu mu čelisti narážely do sebe a vysílaly bodavou, mučivou bolest od zubů k očím, do krku a až po kořínky vlasů. Přes ústa měl nějaké obvazy a dýchat musel jen levou stranou, ale i samotný pohyb vzduchu v krku ho bolel.

Začala se ho zmocňovat panika. Každičká část jeho těla naříkala. Jednu ruku měl pevně přivázanou k hrudníku, ale tou druhou ochable sevřel postranici vozu a snažil se něco udělat, cokoli. Oči mu lezly z důlků, srdce bilo jako o závod a supěl námahou.

„Guh!“ zasténal. „Gurrr!“ Ale čím víc se snažil mluvit, tím víc se bolest stupňovala. Byla pořád silnější, až se zdálo, že se mu tvář rozskočí. Zdálo se, že se mu rozskočí celá hlava –

„Klid.“ Do jeho zorného pole vplula zjizvená tvář. Devítiprsťák. Jezal se po něm zuřivě natáhl a Seveřan chytil jeho ruku do své obrovité tlapy a pevně ji stiskl. „Lež klidně a poslouchej mě. Ano, bolí to. Zdálo by se, že víc, než dokážeš snést, ale není to tak. Myslíš si, že umřeš, ale neumřeš. Poslechni mě, protože já jsem na tom byl takhle mockrát, takže to znám. Každou minutu, každou hodinu, každý den se to bude lepšit.“

Druhou Devítiprsťákovu ruku ucítil Jezal na rameni, jak ho jemně tlačí zpátky dolů, na dno vozu. „Všechno, co musíš udělat, je ležet tady a ono se to spraví. Rozumíš? Takže teď nemáš nic na práci. To máš ale štěstí, ty prevíte.“

Jezal nechal všechny svoje údy zase volně klesnout. Všechno, co musí dělat, je zůstat tady ležet. Stiskl rukou tu velkou pracku a ona zase stiskla jeho. Bolest jako by se trochu zmírnila. Pořád byla příšerná, ale už ji měl pod kontrolou. Pomalu oddechoval. Zavřel oči.

* * *

Studený vítr se zařízl do planiny, škubal krátkou trávou a rval Jezalovi potrhaný kabát, mastné vlasy a špinavé obvazy, ale on ho ignoroval. Co mohl dělat s větrem? Co mohl dělat s čímkoli?

Seděl na zemi, záda opřená o kolo vozu, a s útrpností se díval dolů na svou nohu. Z obou stran k ní měl přivázané zlomené ratiště kopí, ovinuté kolem dokola kusy natrhaného šatstva, aby ji měl pořád zpevněnou a nepříjemně nataženou. S jeho paží to nebylo o nic lepší. Měl ji obloženou z obou stran příčkami ze štítu a pevně přitaženou k hrudníku. Bílá ruka mu bezvládně visela, prsty necitlivé a zbytečné jako klobásky.

Žalostná, provizorní snaha o uzdravení, která podle Jezala nemohla nikdy fungovat. Bylo by to možná i k smíchu, kdyby nebyl tím nešťastným pacientem on. Určitě se nikdy nezotaví. Byl polámaný, otlučený, zničený. Bude z něj teď stejný mrzák, jakým se snažil vyhýbat v ulicích Adovy? Veterán z války, rozedraný a špinavý, který svoje pahýly ukazuje kolemjdoucím a natahuje

kostnaté dlaně pro měďáky? Nepohodlná připomínka skutečnosti, že existuje i temná stránka vojákování, na kterou by člověk raději nemyslel?

Bude z něj teď mrzák jako… a najednou ho strašlivě zamrazilo… jako Sand dan Glokta? Pokusil se pohnout nohou a zařval bolestí. Bude po celý zbytek života chodit s holí? Odporný hrbáč, kterého se všichni straní a vyhýbají se mu? Odstrašující příklad, na který si ostatní ukazují a šeptají si o něm? Tady jde Jezal dan Luthar! Býval to nadějný muž, pohledný muž, vyhrál v soutěži a davy po něm šílely! Kdo by tomu byl věřil? Jaká škoda, jaká smůla, jde k nám, pojďme raději pryč…

A to bylo ještě před tím, než vůbec pomyslel na to, jak asi bude vypadat jeho tvář. Pokusil se pohnout jazykem a obličej se mu zkřivil bolestí, kterou tím vyvolal, ale už teď byl schopen říct, že uspořádání vnitřku jeho úst bylo strašlivě nezvyklé. Všechno bylo křivé a pokroucené, nic nebylo na svém místě. Mezi zuby měl mezeru, která se zdála být míli široká. Rty pod obvazy nepříjemně brněly. Roztržené, otlučené, rozedrané. Byla z něj obluda.

Přes tvář mu padl stín. Zamžoural nahoru do slunce. Nad ním stál Devítiprsťák a natahoval k němu obrovitou ruku s měchem na vodu. „Voda," zavrčel. Jezal zavrtěl hlavou, ale Seveřan si dřepl, vytáhl z měchu zátku a nekompromisně mu ho vrazil do ruky. „Musíš pít. Vyčistit to."

Jezal si od něj měch nešťastně vzal, zvedl si ho opatrně k té lepší půlce úst a pokusil se ho naklonit. Tvář měl opuchlou a naběhlou. Chvíli s měchem zápasil, než si uvědomil, že se jen s jednou zdravou rukou napít nedokáže. Znovu se opřel, zavřel oči a odfrkl si. Zoufalstvím téměř zaskřípal zuby, ale včas si to rozmyslel.

„Takhle." Cítil, jak mu pod krk vklouzla něčí ruka a zvedá mu hlavu.

„Guh!" zasténal zděšeně a byl napůl rozhodnutý bránit se, ale nakonec nechal své tělo, aby se prohnulo, a přijal tu potupu nechat se sebou zacházet jako s dítětem. Jaký by to mělo koneckonců smysl předstírat, že je něco jiného než bezmocné mimino? Trpká a vlažná voda mu skanula do úst a on se pokusil poslat ji dál. Bylo to, jako by polykal rozdrcené sklo. Rozkašlal se a zbytek vyplivl ven. Nebo se alespoň pokusil vyplivnout a zakusil bolest ještě mnohem větší. Musel se naklonit dopředu a nechat si ji skapat z

tváře. Většina mu jí zatekla mezi krk a zakrvácený límec košile. Se zasténáním se zase ztěžka opřel a zdravou rukou odstrčil měch.

Devítiprsťák pokrčil rameny. „Tak dobře, ale budeš to muset později zase zkusit. Musíš pít. Pamatuješ si, co se stalo?“ Jezal zavrtěl hlavou.

„Bojovali jsme. Já a tady sluníčko –“ kývl k Ferro, která se na něj zamračila „– jsme většinu z nich zvládli, ale jak se zdá, tři se dostali za nás. Ty ses vypořádal se dvěma a v tom sis vedl skvěle, ale jednoho jsi přehlédl a on tě vzal palcátem.“ Ukázal na Jezalův obvázaný obličej. „Praštil tě pořádně, a jak to dopadlo, víš nejlíp sám. Svalil ses jako špalek a řekl bych, že se tě pokoušel dobít, když už jsi ležel na zemi, a tak jsi přišel k té zlomené ruce a noze. Mohlo to být mnohem horší. Být tebou, byl bych zatraceně rád, že tam byl Quai.“

Jezal překvapeně zamrkal na učedníka. Co ten s tím měl společného? Ale Devítiprsťák už mu odpovídal.

„Rozbil tomu chlápkovi hlavu pánví. Jo, řekl jsem rozbil. Rozmlátil mu ji na kaši, co?“ Zašklebil se na učedníka, který seděl a rozhlížel se po pláni. „Na takového hubeňoura má páru, ten náš klučina, co říkáš? Jen věčná škoda té pánve.“

Quai pokrčil rameny, jako kdyby rozbíjel chlapům hlavy každé druhé ráno. Jezal si pomyslel, že by asi měl tomu cvokovi poděkovat za to, že mu zachránil život, ale nepřipadal si nijak zvlášť zachráněný. Místo toho se pokusil vyslovit otázku tak zřetelně, jak mohl bez toho, aby si ještě víc ublížil, a vyšlo z něj něco jen o málo víc než šepot. „Jach zué to je?“

„Zažil jsem horší.“ To byla pramalá útěcha. „Bude to dobré. Jsi mladý. Noha a ruka se spraví rychle.“ To znamená, odvodil si Jezal, že tvář nikoli. „S každým zraněním je těžké se srovnat, ale nejtěžší je to s tím úplně prvním. Já jsem při každém z těchhle brečel jak malý smrkáč,“ a Devítiprsťák mávl rukou ke své otlučené tváři. „Skoro všichni to obrečí, a to ti nelžu. Jestli ti to pomůže.“

Nepomohlo. „Jach zué?“

Devítiprsťák se poškrábal na hustém strništi na jedné straně tváře. „Máš zlomenou čelist, přišel jsi o nějaké zuby, máš roztržená ústa, ale pěkně jsme tě sešili.“ Jezal polkl a byl sotva schopen uvažovat. Vypadalo to, že jeho nejhorší obavy se naplnily. „Je to těžké zranění a na dost blbém místě. Schytala to tvoje chlebárna,

takže nemůžeš jíst, nemůžeš pít ani mluvit, aniž by tě to bolelo. Nemůžeš se samozřejmě ani líbat, ale to tady asi nebude problém, co?“ Seveřan se zašklebil, ale Jezal nebyl zrovna v náladě se k němu přidat. „Těžké zranění, jo. Tam, odkud jsem, se tomu říká jmenovací zranění.“

„Jaché?“ zamumlal Jezal a okamžitě toho zalitoval, když se mu do čelisti zakousla bolest.

„Jmenovací zranění, víš,“ a Devítiprsťák zakýval pahýlem svého prstu. „Zranění, které ti vynese nějakou přezdívku. Nejspíš by ti začali říkal Zlomená čelist, Křivý ksicht, Bezzubka nebo tak něco.“ Znovu se usmál, ale Jezal svůj smysl pro humor nechal na kopci s kameny, spolu s vylomenými zuby. Cítil, jak se mu do očí derou slzy. Chtěl plakat, ale roztáhla se mu tím ústa a pod obvazy se mu napnuly švy na opuchlých rtech.

Devítiprsťák to zkusil ještě jednou. „Musíš se na to dívat z té lepší stránky. Nejspíš už na to neumřeš. Kdyby se to chtělo podebrat, řekl bych, že už by se to stalo.“ Jezal zděšením pootevřel ústa a vytřeštil oči, jak mu došel význam toho naposledy vyřčeného i se všemi následky. Určitě by mu za jiných okolností klesla brada, kdyby ji neměl rozbitou a pevně staženou. *Nejspíš* už na to neumře? Možnost, že by se to mohlo ještě zhoršit, ho ani nenapadla. Podebrat? Jeho *tvář?*

„Moc jsem ti asi nepomohl, co?“ zabručel Logen.

Jezal si přikryl oči zdravou rukou a snažil se plakat tak, aby si přitom příliš neublížil. Tichými vzlyky se mu třásla ramena.

* * *

Zastavili na břehu širokého jezera. Zčeřená, šedivá voda pod zamračeným nebem barvy staré modřiny. Zakaboněná voda, zakaboněné nebe, všechno to vypadalo tajemně a zlověstně. Mrzuté vlnky pleskaly do oblázků na břehu. Mrzutí ptáci na sebe nad vodou krákali. Mrzutá bolest pulzovala každou částí Jezalova těla, a ne a ne přestat.

Ferro si k němu dřepla, zamračená jako vždycky, a začala mu odřezávat obvazy. Za ní stál Bayaz a přihlížel. První z mágů, jak se zdálo, se už probral ze své strnulosti. Neposkytl jim žádné vysvětlení, co ji zavinilo nebo jak to, že se tak najednou zotavil, ale

pořád nevypadal dobře. Starší než předtím a o hodně vyhublejší. Oči měl zapadlé, jeho pokožka se zdála tenká jako papír, stejně bledá a skoro průsvitná. Ale Jezal v sobě nenašel ani kousek soucitu, zvlášť ne pro tohohle strůjce jeho vlastní zkázy.

„Kde jsme?“ zamumlal přes obvazy. Mluvení pro něj už nebylo tak strašně bolestivé jako předtím, ale pořád ještě musel mluvit potichu, opatrně a slova, která z něj vycházela, byla těžkopádná a huhlavá, jako by je pronášel nějaký vesnický hňup.

Bayaz kývl přes rameno k obrovské mase vody. „Tohle je první ze tří jezer. Jsme na cestě do Aulca. Už za sebou máme víc než polovinu cesty, řekl bych.“

Jezal polkl. Půlka cesty, to byla stěží ta největší útěcha, jakou by si přál slyšet. „Jak dlouho jsme –“

„Nemůžu pracovat, když pořád meleš hubou, hlupáku,“ sykla Ferro. „Mám tě nechat takhle, nebo už sklapneš?“

Jezal sklapnul. Opatrně mu odmotala obvazy z tváře a zamračeně si prohlédla hnědé skvrny od krve, které na nich zůstaly, čichla k nim, nakrčila nos a odhodila je. Pak mu chvíli zlostně prohlížela ústa. Polkl a zadíval se jí do snědé tváře, jestli tam najde něco, podle čeho by dokázal odhadnout, co si myslí. V tu chvíli by za zrcátko dal i své vlastní zuby, kdyby je měl ještě všechny. „Je to moc zlé?“ zahuhlal na ni a na jazyku ucítil krev.

Zamračila se na něj. „Nejspíš si mě pleteš s někým, komu na tom sejde.“

Z krku mu vyletělo zavzlyknutí a do očí se mu vedraly slzy. Musel se odvrátit a zamrkat, aby se nerozbrečel. Byl k politování, to tedy ano. Statečný syn Spojeného království, smělý důstojník královského vojska, vítěz soutěže – a teď měl co dělat, aby se nerozbrečel.

„Podrž to,“ vyštěkla Ferro.

„Uh,“ vydechl a snažil se zatlačit vzlyky dolů do prsou a zabránit jim tak, aby mu rozechvívaly hlas. Přidržoval si na tváři jeden konec obvazu, zatímco ona mu ho obmotávala kolem hlavy a pod bradou, pořád dokola. Ústa nechal téměř zavřená.

„Jsi naživu.“

„To má být útěcha?“ zahuhlal.

Pokrčila rameny a odvrátila se. „Spousta jich není.“

Jezal jim skoro záviděl. Díval se za nijak odchází vlající trávou. Jak si přál, aby tu byla Ardee. Vzpomínal na poslední večer s ní,

jak k němu vzhlížela v jemném dešti s potměšilým úsměvem na tváři. Takhle by ho nikdy neopustila, bezmocného a s bolestmi. Byla by k němu měkce promlouvala, dotýkala by se jeho tváře, dívala by se na něj těma tmavýma očima, něžně by ho líbala a… sentimentální žvásty. Nejspíš už si našla nějakého jiného idiota, kterého teď škádlí a plete mu hlavu, aby se cítil mizerně, a na něj, na Jezala, už si ani nevzpomene. Mučil se představou, že se směje vtipům jiného muže, usmívá se na někoho jiného, líbá rty někoho jiného. Teď už by ho určitě nechtěla, to bylo jisté. Žádná ho už nebude chtít. Cítil, jak se mu znovu chvějí rty a štípou ho oči.

„Víš, všichni ti hrdinové starých časů – velcí králové, velcí vojevůdci – ti všichni tu a tam čelili nepřízni osudu.“ Jezal vzhlédl. Už skoro zapomněl, že tam Bayaz je. „Strádání dává muži sílu, můj hochu, tak jako se vytvrzuje ocel pod kladivem.“

Stařec si dřepl vedle Jezala a sykal při tom bolestí. „Pohodlí a úspěchu dokáže se sebedůvěrou čelit každý. Ale jak dokážeme čelit problémům a nepřízni osudu, to je to, co nás utváří. Sebelítost jde ruku v ruce se sobectvím a na vůdci není nic politováníhodnějšího než právě tohle. Sobectví sluší dětem a hlupákům. Velký vůdce staví zájmy ostatních před svoje vlastní. Byl bys překvapen, jak ti takové jednání usnadní vypořádat se s vlastními problémy. Aby se člověk uměl chovat jako král, stačí, když bude na všechny kolem sebe pohlížet jako na sobě rovné.“ A s tím položil Jezalovi ruku na rameno. Možná to bylo myšleno jako otcovský a konejšivý dotyk, ale Jezal i přes košili cítil, jak se mu chvěje ruka. Bayaz ji tam chvíli nechal ležet, jako by neměl sílu ji zvednout, a pak pomalu vstal, protáhl se a odšoural se pryč.

Jezal za ním upíral prázdný pohled. Před několika málo týdny by v něm taková lekce vzbudila jen tichý vztek. Teď tam bezvládně seděl a pokorně ji přijímal. Už skoro ani nevěděl, kdo vlastně sám je. Bylo těžké uchovat si nějaký pocit nadřazenosti, když byl zcela závislý na jiných lidech. Navíc na lidech, o kterých měl až donedávna tak nízké mínění. Už nepodléhal žádným iluzím. Bez Feřina barbarského léčitelství a Devítiprsťákova nemotorného ošetřování by už byl nejspíš mrtvý.

Devítiprsťák zrovna procházel kolem a boty mu zakřupaly na oblázcích. Čas vrátit se do vozu. Čas na další skřípání a nadskakování. Čas na další bolest. Jezal si dlouze, rozechvěle a

sebelítostivě povzdechl, ale v půlce toho nechal. Sebelítost je pro děti a hlupáky.

„Tak jo, víš, jaký je postup.“ Jezal se naklonil dopředu a Devítiprsťák mu vsunul jednu ruku za záda a druhou mu dal pod kolena, zvedl ho přes postranici vozu a nenuceně ho hodil mezi zásoby. Ani se při tom nezadýchal. Když se odkláněl, Jezal se k němu přitáhl a chytil ho za obrovitou, špinavou čtyřprstou ruku. Seveřan se otočil a zadíval se na něj, s jedním hustým, hnědým obočím tázavě povytaženým vzhůru. Jezal polkl. „Děkuju ti,“ zamumlal.

„Za co, za tohle?“

„Za všechno.“

Devítiprsťák se na něj chvíli díval a pak pokrčil rameny. „To nic nebylo. K lidem se člověk chová tak, jak chce, aby se oni chovali k němu, tím nemůžeš nic moc pokazit. Tak mi to říkal otec. Dlouho jsem na tuhle radu zapomínal a udělal jsem věci, které už nemůžu nikdy vzít zpátky.“ Dlouze si povzdechl. „Ale i tak, neuškodí mi, když to zkusím. Víš, co jsem za ta léta zjistil? To, co dáváš jiným, se k tobě nakonec vrátí.“

Pak odkráčel ke svému koni a Jezal jen mžoural na jeho vzdalující se záda. K lidem se člověk chová tak, jak chce, aby se oni chovali k němu. Mohl by Jezal poctivě říct, že to někdy dělal? Když se vůz rozjel a jeho osy se rozskřípaly, přemýšlel o tom. Nejdřív jen tak, ale pak zvážněl.

Ty mladší tyranizoval a starším podlézal. Často tahal peníze z přátel, kteří na to neměli, využil děvče a pak ho odkopl. Nikdy, ani jedinkrát, nepoděkoval svému příteli Westovi za to, jak mu pomáhal, a navíc by se jemu za zády ochotně vyspal s jeho sestrou, kdyby mu to dovolila. S narůstající hrůzou si uvědomil, že by si jen těžko vzpomněl, kdy udělal nějakou, alespoň jednu jedinou nesobeckou věc.

Nepohodlně se zavrtěl na pytli s krmivem, o který se ve voze opíral. Co dáváš, se k tobě nakonec vrátí, a ohledy nic nestojí. Odteď bude nejdřív myslet na druhé. Ke všem se bude chovat tak, jako by mu byli rovni. Tedy za nějakou dobu, samozřejmě. Bude mít spoustu času být lepším mužem, až bude moct zase sám jíst. Jednou rukou se dotkl obvazů na tváři, nepřítomně se na nich poškrábal, ale pak toho musel nechat. Bayaz jel hned za vozem a právě se díval někam přes vodu.

„Viděl jste to?“ zahuhlal na něj Jezal.

„Co?“

„Tohle.“ Píchl se prstem do tváře.

„Jo to. Ano, viděl jsem to.“

„Je to hodně zlé?“

Bayaz naklonil hlavu na jednu stranu. „Víš ty co? Vlastně si myslím, že se mi to líbí.“

„Líbí se vám to?“

„Možná ne právě teď, ale stehy vypadnou, otok splaskne a modřiny vyblednou. Strupy se zahojí a odloupnou se. Myslím, že ta tvoje čelist už nikdy nebude mít původní tvar a zuby ti samozřejmě znovu nenarostou, ale to, co ztratíš na chlapeckém šarmu, bezpochyby získáš na výhrůžnosti, švihu a drsné tajemnosti. Lidé cítí respekt k mužům, kteří vypadají jako rváči, takže tvůj zjev nebude nijak znehodnocený. Myslím, že pro tebe nebude problém přesvědčit dívky, aby kvůli tobě omdlévaly, pokud dokážeš udělat něco, co za omdlení bude stát.“ Hloubavě pokýval hlavou. „Ano. Nakonec ti to, myslím, prospěje.“

„Prospěje?“ zamumlal Jezal s jednou rukou přitisknutou k obvazům na tváři. „Prospěje k čemu?“

Ale Bayaz už byl myšlenkami někde jinde. „Harod Veliký měl jizvy přes celou tvář, víš, a nikdy mu to nebylo na škodu. Na sochách to samozřejmě neuvidíš, ale v životě ho za to lidé respektovali o to víc. Byl to opravdu velký muž, tenhle Harod. Měl vynikající pověst čestného a důvěryhodného muže, a většinou takový i byl. Ale uměl jím i nebýt, když si to situace žádala.“ Mág se tiše zachechtal. „Vyprávěl jsem ti už o tom, jak pozval k vyjednávání dva své největší nepřátele? Než se den nachýlil ke konci, ti dva se spolu jeho zapříčiněním tak pohádali, že si navzájem zničili armády v krvavé bitvě, a on se tak mohl prohlásit za vítěze nad nimi oběma, aniž by zasadil jedinou ránu. Víš, on věděl, že Ardlic má krásnou ženu…“

Jezal se znovu uložil na dno vozu. Bayaz už mu ten příběh vlastně kdysi vyprávěl, ale nemyslel si, že by bylo nutné mu to říkat. Vlastně ho bavilo poslechnout si to znovu, když by navíc těžko našel něco jiného, čím by se zabavil. V tom monotónním bručení starcova hlubokého hlasu bylo něco uklidňujícího, zvláště teď, když se slunce začalo prodírat skrze mraky. Ústa už ho skoro nebolela, když je nepoužíval.

A tak ležel na zádech, pod sebou pytel sena, hlavu otočenou na jednu stranu a lehce se pohupoval spolu s pohyby vozu a díval se, jak krajina kolem něj ubíhá. Pozoroval vítr v trávě. Pozoroval odraz slunce ve vodě.

Jeden krok za druhým

West skřípal zuby, jak se škrábal po zmrzlém svahu nahoru. Prsty měl zkřehlé, zesláblé a roztřesené, jak se neustále snažil zachytit studené země, zmrzlých kořenů stromů a ztvrdlého sněhu. Měl rozpraskané rty, z nosu mu nepřetržitě teklo a okraje nosních dírek měl rozedřené do krve. Ostrý vzduch ho pálil v krku a bodal v plicích a vycházel z něj ve formě dráždivého sípání a obláčků páry. Říkal si, jestli rozhodnutí přenechat svůj kabát Ladislovi nebylo tím nejhorším v jeho životě, a usoudil, že nejspíš bylo. Ovšem až po tom, že toho samolibého parchanta vůbec zachraňoval.

Dokonce ani po tom, co trénoval pět hodin denně na soutěž, si nedovedl představit, že by někdy mohl být takhle unavený. Vedle Trojstroma se lord maršál Varuz jevil jako směšně měkký trenér. Každé ráno za úsvitu Westem někdo zatřásl, aby ho probudil, a po celodenním plahočení si sotvakdy mohl oddechnout dřív, než když už se úplně setmělo. Seveřani byli jako stroje, všichni. Muži vytesaní z kamene, kteří se nikdy neunaví a kteří necítí žádnou bolest. Z toho jejich neúprosného tempa bolel Westa každičký sval. Byl samá modřina a škrábanec ze stovek pádů a srážek. Chodidla měl z bot celá rozedřená a plná puchýřů. V hlavě cítil tu povědomou pulzující bolest, která tepala v rytmu jeho divoce bušícího srdce a nepříjemně se doplňovala s pálením v ráně na hlavě.

Zima, bolest a únava byly už tak dost zlé, ale nejhorší byl ten nepřekonatelný pocit hanby, viny a selhání, který ho drtil na každém kroku. Poslali ho s Ladislou, aby dohlédl, že nedojde k žádné katastrofě. Výsledkem byla katastrofa nedozírných rozměrů. Celá divize byla vyvražděná. Kolik dětí přišlo o otce? Kolik žen o manžela? Kolik rodičů přišlo o syna? Kdyby jen udělal víc, říkal si každý den tisíckrát a zatínal své odkrvené ruce v pěsti. Kdyby

dokázal přesvědčit prince, aby zůstal za řekou, všichni tihle muži by možná teď ještě žili. Tolik mrtvých. Vlastně ani nevěděl, jestli je má litovat, nebo jim závidět.

„Jeden krok za druhým," mumlal si pro sebe, jak se škrábal svahem vzhůru. To byl jediný způsob, jak k tomu přistupovat. Když člověk pořádně zatne zuby a udělá dost kroků, může se dostat kamkoli. Jeden bolestivý, unavený, zmrzlý a provinilý krok za druhým. Co jiného mu zbývá?

Jakmile se konečně dostali na vrchol kopce, princ Ladisla se svalil na zem mezi kořeny stromů, jako to teď dělal nejmíň jednou za hodinu. „Plukovníku Weste, prosím!" vydechl a kolem otylé tváře mu vystoupil obláček páry. Na bledém horním rtu se mu leskly dvě nudle jako malému dítěti. „Já už dál nemůžu! Řekněte jim… řekněte jim, ať zastaví, pro smilování!"

West potichu zaklel. Seveřani už byli tak dost naštvaní a čím dál méně se to snažili zastírat, ale, ať se to komu líbilo, nebo ne, Ladisla byl stále jeho velitel. A následník trůnu. West mu nemohl dost dobře nařídit, aby vstal. „Trojstrome!" zasípal.

Starý válečník se zamračil přes rameno. „Radši mě nežádej, abychom zastavili, hochu."

„Musíme."

„Zatraceně, už zase? Vy Jižani jste slaboši! Není divu, že vám Bethod nakopal zadek. Jestli se vy parchanti nenaučíte pochodovat, nakope vám ho příště zas, to mi můžete věřit!"

„Prosím. Jen na chvíli."

Trojstrom blýskl očima po rozvaleném princi a zhnuseně zakroutil hlavou. „Tak dobře. Na minutu si můžete sednout, jestli vám to pomůže hýbat se pak rychleji, ale nezvykejte si na to, jasné? Ještě jsme neušli ani polovinu cesty, kterou za dnešek musíme ujít, jestli máme zůstat před Bethodem." A odešel, aby zavolal Psího čumáka.

West se svezl do dřepu, třel si palce u nohou a dýchal si do dlaní. Měl sto chutí natáhnout se jako Ladisla, ale z vlastní hořké zkušenosti věděl, že když se přestane hýbat, bude to pak mnohem bolestivější a bude se muset zase rozchodit. Pike a jeho dcera stáli nad nimi a nebyli ani nějak zvlášť zadýchaní. To byl trpký důkaz, pokud bylo vůbec nějakého důkazu třeba, že práce s kovem v trestanecké kolonii je lepší přípravou pro putování drsnou krajinou než život v ustavičném pohodlí.

Zdálo se, že Ladisla uhodl, nač myslí. „Nemáte ani ponětí, jak je to pro mě těžké!“ vydechl.

„Ne, jistěže ne!“ odsekl West. Jeho trpělivost už byla všechna ta tam. „Musíte se přece tahat s mým kabátem!“

Princ zamrkal, pak se podíval dolů na mokrou zem a svaly kolem čelisti mu začaly tiše cukat. „Máte pravdu. Omlouvám se. Uvědomuji si, že vám vděčím za záchranu života, samozřejmě. Víte, nejsem na takovéhle věci zvyklý. Vůbec na to nejsem zvyklý.“ Zatahal za roztřepené a umazané klopy kabátu a smutně se usmál. „Má matka mi vždycky říkala, že muž by se měl za všech okolností vždycky dobře uvést. Rád bych věděl, jak by si poradila s tímhle.“ West si nicméně všiml, že mu nenabídl, že si svůj kabát může vzít zpátky.

Ladisla se schoulil. „Nejspíš musím na svých bedrech nést část viny za celou tuhle věc.“ Část? West by mu nejraději nakopl nějakou část těla. „Měl jsem vás poslechnout, plukovníku. Celou tu dobu jsem to věděl. Nejlepší politikou války je opatrnost, viďte? To bylo vždycky moje motto. Nechal jsem se tím hlupákem Smundem přemluvit k unáhlenosti. Vždycky to byl idiot!“

„Lord Smund položil život,“ zamumlal West.

„Škoda, že ho nepoložil o den dřív, nebyli bychom se dostali do téhle šlamastyky!“ Princi se trochu zachvěl ret. „Co myslíte, že na tohle řeknou doma, co, Weste? Co myslíte, že o mně budou říkat teď?“

„Nemám tušení, Vaše Výsosti.“ Sotva by to mohlo být horší než to, co říkali dosud. West se pokusil potlačit zlost a představit si sám sebe na Ladislově místě. Byl tak zoufale nepřipravený na útrapy dlouhého pochodu. Naprosto postrádal představivost, ve všem byl absolutně závislý na ostatních. Muž, který nikdy nemusel udělat důležitější rozhodnutí, než jaký klobouk si vezme, si teď musel poradit s pocitem viny za tisíce zmařených životů. Nebylo divu, že neměl tušení, jak se s tím vypořádat.

„Kdyby jen nebyli utíkali.“ Ladisla sevřel pěst a zlostně udeřil do kořene stromu. „Proč nezůstali a nebojovali, ti zbabělí parchanti? Proč nebojovali?“ West zavřel oči a dělal, co mohl, aby ignoroval zimu, hlad a bolest. A aby potlačil tu zlost v srdci. Takhle to bylo vždycky. V okamžiku, kdy v něm Ladisla konečně začínal vzbuzovat nějaké sympatie, vypadlo z něj nějaké nehorázné prohlášení, které Westův odpor k tomuhle muži okamžitě zase

probudilo. „To nemohu dost dobře říct, Vaše Výsosti," zvládl procedit skrze zaťaté zuby.

„Tak jo," zavrčel Trojstrom. „Váš čas vypršel! Vstávat, a už žádné výmluvy!"

„Nemusíme ještě vstávat, že ne, plukovníku?"

„Obávám se, že ano."

Princ si povzdechl a neohrabaně se postavil. „Nechápu, jak to takhle mohou vydržet, Weste."

„Jeden krok za druhým, Vaše Výsosti."

„Jistě," zamumlal Ladisla a začal se belhat mezi stromy za dvěma odsouzenci. „Jeden krok za druhým."

West si chvíli protahoval bolavé kotníky a pak se sehnul, že vyrazí za ostatními, když vtom ucítil, jak přes něj padl stín. Vzhlédl a uviděl Černého Dowa. Nastavil mu do cesty svoje silné rameno a vzteklou tváří se skoro dotýkal té jeho. Kývl hlavou směrem k princovým pomalu se vzdalujícím zádům. „Chceš, abych ho zabil?" zavrčel v severštině.

„Jestli se někoho z nich jen dotkneš!" West ta slova vyštěkl ještě před tím, než stačil vymyslet, jak dál. „Tak tě…"

„Ano?"

„Tak tě zabiju." Co jiného měl říct? Připadal si jako dítě, které na školním dvorku směšně vyhrožuje jinému klukovi. Na extrémně chladném a nebezpečném dvorku a klukovi dvakrát většímu, než je on sám.

Ale Dow se jen zašklebil. „Na takového třasořitku máš docela kuráž. Byla by to spousta zabíjení, o čem tu teď mluvíme. Jsi si jistý, že na to máš dost silný žaludek?"

West se snažil vypadat tak udatně, jak to šlo, což nebylo snadné, když se choulil vyčerpáním. Jestliže chcete zvládnout nebezpečnou situaci, nesmíte ukázat strach, jakkoli ho cítíte. „Proč mě nevyzkoušíš?" Jeho hlas zněl žalostně slabě dokonce i jemu samotnému.

„Mohl bych."

„Tak mi dej vědět, až se rozmyslíš. Nerad bych to zmeškal."

„Ó, to se neboj," zašeptal Dow, otočil se a odplivl si na zem. „Že to přišlo, poznáš, až se jednou probudíš s prořízntutým krkem." A odloudal se dál po bahnitém svahu, dost ledabyle na to, aby ukázal, že se nebojí. West by si hrozně přál, aby mohl o sobě říct totéž. Srdce mu bilo jako zvon, když se mezi kmeny stromů lopotil

za ostatními. Dovlekl se k Ladislovi a obešel ho. Dohonil Cathil a srovnal s ní krok.

„Jsi v pořádku?“ zeptal se jí.

„Už mi bylo hůř.“ Změřila si ho pohledem odshora dolů. „A co vy?“

West si najednou uvědomil, jak hrozně musí vypadat. Přes špinavou uniformu měl navlečený starý pytel s vyříznutými dírami pro ruce, přes něj měl pevně utažený opasek, za který si zastrčil těžký meč, jenž mu teď při chůzi neustále narážel do nohy. Na bradě měl svědící strniště nebo spíš slušný základ plnovousu a odhadoval, že barva jeho tváří musí být něco mezi zlostně brunátnou a mrtvolně šedou. Založil si ruce do podpaží a smutně se ušklíbl. „Je mi zima.“

„Vypadáte na to. Možná jste si měl nechat svůj kabát.“

Nemohl než přikývnout. Podíval se mezi větvičkami borovic na Dowova záda a odkašlal si. „Doufám, že tě nikdo z nich… neobtěžoval?“

„Neobtěžoval?“

„No, vždyť víš,“ řekl rozpačitě. „Jediná žena mezi všemi těmihle muži… nejsou na to zvyklí. To, jak se na vás Dow dívá. Já bych ne –“

„To je od vás velice šlechetné, plukovníku, ale já bych si s nimi nedělala starosti. Nemyslím si, že by zašli dál než k pohledům, a já už jsem si musela poradit s horšími věcmi.“

„S horšími, než je on?“

„V první kolonii, ve které jsem byla, si mě oblíbil velitel. Moje tělo bylo tehdy asi pořád ještě cítit tím báječným životem na svobodě. Aby dostal, co chtěl, nechal mě hladovět. Pět dní bez jídla.“

West se zavrtěl. „A to stačilo, aby to vzdal?“

„Takoví se nevzdávají. Pět dní bylo maximum, co jsem byla schopná vydržet. Člověk udělá, co udělat musí.“

„Myslíš tím…“

„Co musí.“ Pokrčila rameny. „Nejsem na to hrdá, ale ani se nestydím. Hrdost a stud, ani jedno člověka nenakrmí. Jediné, čeho je škoda, je těch pět dní hladovění. Pět dní, kdy jsem se mohla dobře najíst. Člověk udělá, co musí. Je mi jedno, kdo je kdo. Jakmile jednou začnete hladovět…“

Znovu pokrčila rameny.

„A co tvůj otec?“

„Pike?“ Podívala se na odsouzence se spálenou tváří, který se belhal před nimi. „Je to dobrý člověk, ale není to žádný můj příbuzný. Nemám tušení, co se stalo s mou skutečnou rodinou. Nejspíš se rozutekli po Anglandu, pokud jsou ještě vůbec naživu.“

„Takže on není –“

„Lidé se k vám někdy chovají jinak, když předstíráte, že jste rodina. Navzájem jsme si pomohli ven. Nebýt Pikea, nejspíš bych pořád ještě dřela v kolonii.“

„A místo toho se teď těšíš z tohohle nádherného výletu.“

„Hm. Musíte si užít, co se naskytne.“ Sklonila hlavu, přidala do kroku a zmizela mu mezi stromy.

West se za ní díval. Na ženu měla docela silný žaludek, jak by řekli Seveřani. Ladisla by se z toho jejího zarputilého odhodlání mohl něco naučit. West se ohlédl přes rameno na prince, který se nemotorně plahočil bahnem s nedůtklivým výrazem na tváři. Povzdechl si a vyfoukl obláček kouře. Zdálo se, že pro Ladislu už bylo na jakékoliv učení pozdě.

* * *

Mizerné jídlo skládající se ze skrojku starého chleba a misky studeného dušeného masa. Trojstrom je nenechal rozdělat oheň, jakkoli o to Ladisla škemral. Bylo to příliš riskantní, někdo by je mohl vidět. Tak tam seděli a tiše spolu hovořili kousek od Seveřanů, zatímco padal soumrak. Povídání bylo dobré, i kdyby jen proto, že člověku pomáhalo na chvíli zapomenout na chlad, bolest a nepohodlí. Jen kdyby se dalo nějak zastavit to jektání zubů.

„Říkal jste, že jste bojoval v Kante, viďte, Pikeu? Ve válce?“

„To je pravda. Byl jsem tam seržantem.“ Pike pomalu přikývl a oči v růžové hroudě jeho tváře zajiskřily. „Těžko uvěřit, že nám někdy mohlo být pořád horko, co?“

West smutně zachrčel. Ze všech zvuků, co ze sebe dokázal vypravit, byl tenhle nejbližší smíchu. „Ve které jste byl jednotce?“

„Byl jsem v prvním regimentu královského jezdectva, pod plukovníkem Gloktou.“

„Ale to byl můj regiment!“

„Já vím.“

„Nepamatuju si vás.“

Pikeova spálená tvář se změnila způsobem, podle kterého West vytušil, že by mohlo jít o úsměv.

„Vypadal jsem tehdy jinak. Zato já si vás pamatuju. Poručík West. Muži vás měli rádi. Chlapík, za kterým se dalo přijít, když měl člověk problém.“

West polkl. Teď tedy na řešení problémů moc nevypadal. Spíš je jiným dělal. „Tak jak se stalo, že jste skončil v té kolonii?“

Pike a Cathil si vyměnili pohled. „Mezi odsouzenci je zvykem se na to neptat.“

„Aha.“ West sklopil oči a třel si ruce o sebe. „Omlouvám se. Nechtěl jsem vás urazit.“

„Nic se nestalo.“ Pike popotáhl a poškrábal se na rozdrceném nose. „Udělal jsem pár chyb. Zůstaňme při tom. Máte nějakou rodinu, co na vás čeká?“

West sebou trhl a pak si pevně založil ruce na prsou. „Mám doma v Adově sestru. Ona je… trochu zvláštní.“ Říkal si, že tady by měl raději skončit. „A vy?“

„Měl jsem ženu. Když mě poslali sem, rozhodla se zůstat doma. Dřív jsem ji za to nenáviděl, ale víte co? Nejspíš bych se zachoval stejně.“

Zpoza stromů se vynořil Ladisla a utíral si ruce o lem Westova kabátu. „Teď je mi líp! Muselo to být to zatracené maso dnes ráno.“ Posadil se mezi Westa a Cathil a ona nakrčila nos, jako kdyby vedle ní někdo shodil z lopaty lejno. Bylo vidět, že ti dva si spolu do oka zrovna nepadli. „O čem jsme to mluvili?“

West se ošil. „Pike se zrovna zmínil o své ženě –“

„Ano? Jistě víte, že jsem zasnoubený a mám se ženit, s princeznou Terez, dcerou velkovévody Orsa z Talinsu. Ona je vyhlášená krasavice…“ Ladisla se odmlčel a zamračil se na okolní stromy, ukryté v šeru, jako by si dokonce i on matně uvědomoval, jak bizarní se takové řeči mohou zdát v anglandské pustině. „Ačkoli ji začínám podezírat, že z toho spojení není dvakrát nadšená.“

„Je to vůbec možné?“ zamumlala Cathil, což byl ten večer její nejméně desátý posměšek.

„Jsem následník trůnu!“ vyštěkl princ. „A jednou budu váš král! Nikomu z vás by neublížilo, kdybyste se mnou jednali s patřičnou úctou!“

Vysmála se mu do obličeje. „Já nemám žádnou zem ani krále, a už vůbec k tobě nechovám žádnou úctu.“

Ladislovi lezly rozhořčením oči z důlků. „Nikdo se mnou nebude mluvit jako s –“

Znenadání se nad nimi vynořil Černý Dow. „Zavřete mu tu podělanou držku!“ zavrčel v severštině a bodl do vzduchu jedním obrovitým prstem. „Bethod má uši všude! Ať přestane mlátit hubou, nebo mu ji rozbiju!“ A vytratil se do stínu.

„Chce, abychom byli zticha, Vaše Výsosti,“ přeložil mu to West šeptem.

Princ polkl. „To jsem pochopil.“ On a Cathil nahrbili ramena a mlčky po sobě blýskali očima.

* * *

West ležel na zádech na tvrdé zemi, celtovina mu praskala přímo nad obličejem a on se díval, jak se za černými obrysy jeho bot lehce snáší sníh. Z jedné strany se k němu tiskla Cathil a z druhé Psí čumák. Zbytek skupiny byl kolem, těsně namačkaný k sobě pod velkou, páchnoucí přikrývkou. Všichni kromě Dowa, který byl venku na hlídce. Takováhle zima byla úžasná věc, když se měli lidé navzájem sblížit.

Z jednoho konce řady těl se ozývalo burácivé chrápání. Nejspíš Trojstrom nebo Tul. Psí čumák měl sklon sebou ve spánku pořád házet, vrtět se a protahovat, a při tom vydával nesrozumitelné zvuky. Ladislův sípavý dech se ozýval odněkud zprava, hrudní a tenký. Všichni víceméně spali od chvíle, kdy se hlavou dotkli země.

Ale West nemohl spát. V hlavě mu vířily všechny ty útrapy, porážky a strašná nebezpečí, ve kterých se ocitli. A nejen oni. Maršál Burr je možná někde v anglandských lesích, spěchá na jih, aby je zachránil, a netuší, že se žene do léčky. Netuší, že na něj Bethod čeká.

Situace byla zoufalá, ale navzdory všem okolnostem byl West podivně klidný. Pravda byla taková, že tady venku byly věci

jednodušší. Nebylo třeba vybojovávat své každodenní půtky, nebylo třeba překonávat stále stejné předsudky, nebylo třeba myslet dál než k příští hodině. Poprvé po mnoha měsících se cítil volný.

Pohnul se a natáhl si bolavé nohy. Ucítil, jak se vedle něj Cathil ve spánku zavrtěla, hlava jí sklouzla na jeho rameno a obličejem se přitiskla k jeho špinavé uniformě. Cítil na tváři její hřejivý dech a přes šaty teplo jejího těla. Příjemné teplo. Ten dojem byl jen maličko zkalený pachem potu, vlhkostí země a tím, jak mu Psí čumák sípal a mumlal do druhého ucha. West zavřel oči a na tváři mu zůstal sotva znatelný úsměv. Možná že ještě bude příležitost všechny věci zase urovnat. Možná má ještě šanci stát se hrdinou. Jen kdyby dokázal dostat Ladislu živého zpátky k maršálu Burrovi.

Zbytek je jen plýtvání dechem

Ferro seděla na koni a rozhlížela se po krajině. Ještě pořád jeli podél tmavých vod, pořád se jí skrze šaty prodíral studený vítr a po temném nebi se pořád sunuly těžké mraky, ale země se změnila. Zatímco dříve byla plochá jako stůl, teď byla posetá pahorky a náhlými, ukrytými stržemi. Krajina, ve které se člověk může snadno skrýt; a to pomyšlení se jí nelíbilo. Ne že by se bála, protože Ferro Maldžinn se žádného člověka nebojí. Ale bylo třeba být neustále ve střehu a rozhlížet se mnohem pozorněji po stopách někoho, kdo tudy mohl projít, někoho, kdo by tu mohl čekat.

To jí zkrátka velel zdravý rozum.

I tráva se změnila. Ferro už si začínala zvykat, že je všude kolem nich, vysoká a zmítaná větrem, ale tady byla najednou nízká a suchá a vybělená jako sláma. A jak jeli dál, byla stále nižší a nižší. Dnes tu a tam narazili i na lysá místa, na holou zem, kde nerostlo vůbec nic. Prázdná země jako prach Pustiny.

Mrtvá země.

A nikde žádný důvod, proč by měla být mrtvá. Přelétla tu zbrázděnou krajinu zamračeným pohledem až ke vzdáleným horám, matným a rozeklaným obrysům na obzoru. Nic se tu nehýbalo. Nic, jen oni a ta netrpělivá oblaka. A ještě jeden pták, který visel vysoko, vysoko na obloze a téměř se nehýbal, jen dlouhá pera na koncích tmavých křídel se mu chvěla.

„První pták, kterého za poslední dva dny vidím," zavrčel Devítiprsťák a podezíravě na něj zamžoural.

„Hm," odtušila. „Ptáci mají víc rozumu než my. Co tady vůbec pohledáváme?"

„Nenapadá mě, kde jinde bych měl být."

Ferro věděla o místech, kde by byla raději než tady. Kdekoli, kde by mohla zabíjet Gurchy. „Mluv za sebe."

„Cože? Ty snad máš někde v Pustině partu přátel, kteří se tě nemůžou dočkat? Kampak jen ta Ferro šla? Co je pryč, není tady žádná legrace.“

A zachechtal se, jako kdyby řekl něco kdovíjak vtipného.

Ferro nechápala, čemu se směje. „Nemůžeme být všichni tak vřele milovaní jako ty, růžovouši.“ Sama se uchechtla. „Určitě na tvou počest vystrojí hostinu, až se vrátíš zpátky na Sever.“

„Jo, slavit, to oni určitě budou. Jen co mě pověsí.“

Chvíli o tom přemýšlela a koutkem oka ho pozorovala. Dívala se na něj, aniž by natočila hlavu, takže kdyby se po ní ohlédl, mohla by ucuknout okem a předstírat, že se na něho vůbec nikdy nepodívala. Musela připustit, teď když už si na něj pomalu zvykla, že ten velký růžovouš není tak úplně marný. Bojovali vedle sebe víc než jednou, a vždycky odvedl svůj díl poctivé práce. Vzájemně se dohodli, že se pohřbí, pokud by jeden z nich padl, a ona byla přesvědčena, že by svému slibu dostál. Vypadal i mluvil divně, ale ještě se nestalo, že by řekl, že něco udělá, a pak to neudělal, což z něj dělalo jednoho z nejlepších lidí, jaké znala. I když bude samozřejmě lepší mu to neříkat a nedávat ani v nejmenším najevo, že by si něco takového myslela.

V tu chvíli by ji zklamal.

„Takže tam nikoho nemáš?“ zeptala se.

„Nikoho, jen nepřátele.“

„Proč s nimi nebojuješ?“

„Bojovat s nimi? Právě tak jsem si udělal ty, co už mám.“ A ukázal jí své dvě obrovité prázdné ruce. „Nezískal jsem tím nic než špatnou pověst a pořádnou řádku nepřátel, kteří hoří touhou mě zabít. Bojovat? Cha! Čím lepší v tom chlap je, tím horším člověkem se stává. Vyrovnal jsem si pár účtů a zdálo by se, že je to skvělé, jenomže ten pocit mi nikdy nevydržel dlouho. Pomsta tě v noci nezahřeje. Takže jsem trochu přehodnotil svůj postoj. Nemůžeš zabíjet jen kvůli pomstě samotné. Potřebuješ něco víc.“

Ferro zavrtěla hlavou. „Očekáváš toho od života příliš, růžovouši.“

Zašklebil se na ni. „A já si myslel, že to ty očekáváš příliš málo.“

„Nečekej nic a nemůžeš být zklamaný.“

„Nečekej nic a také nic nedostaneš.“

Ferro se na něj zamračila. Tak to bylo s povídáním vždycky. Nějak se při něm pokaždé dostala tam, kam se dostat nechtěla. Asi nemá dost praxe. Trhla otěžemi a patami pobídla koně pryč od Devítiprsťáka i od ostatních, stranou, kde bude sama.

Tak tedy mlčení. Mlčení bylo nudné, ale bylo poctivé.

Zamračila se na Luthara, který seděl ve voze, a on se na ni zazubil jako idiot, tak zeširoka, jak mu to obvazy, které měl přes polovinu tváře, dovolily. Vypadal nějak jinak, a to se jí nelíbilo. Naposled, když mu vyměnila obvazy, jí za to poděkoval, a to bylo divné. Ferro neměla děkování ráda. Obvykle se za ním něco skrývalo. Navíc ji znepokojovalo, že udělala něco, čím si vysloužila dík. Když člověk pomáhá druhým, zadělává si na přátelství. A přátelství vede přinejlepším ke zklamání.

V horším případě ke zradě.

Luthar teď říkal něco Devítiprsťákovi a vzhlížel k němu ze dna vozu. Seveřan zvrátil hlavu dozadu a zaburácel stupidním smíchem, takže si polekal koně, který ho málem shodil na zem. Bayaz se spokojeně pohupoval v sedle, kolem koutků očí vrásky veselí, a díval se, jak Devítiprsťák zápasí s otěžemi. Ferro obrátila zamračený pohled na planinu.

Byla mnohem raději, když se lidi navzájem nenáviděli. Bylo to pohodlnější a bylo jí to bližší. Tomu alespoň rozuměla. Důvěra, kamarádství a smysl pro humor, tyhle věci patřily do tak daleké minulosti, že pro ni byly prakticky neznámé.

A kdo má rád neznámo?

* * *

Ferro už viděla hodně mrtvých lidí. Sama jich zabila víc než dost. A také jich hezkou řádku vlastníma rukama pohřbila. Smrt byla její řemeslo i její zábava. Ale ještě nikdy neviděla zblízka tolik mrtvol pohromadě. Seschlá tráva jimi byla posetá. Sklouzla ze sedla a přešla k tělům. Nedalo se poznat, kdo bojoval s kým, nebo rozeznat jednu stranu od druhé.

Všichni mrtví vypadali stejně.

Zvlášť když byli takhle obraní – jejich zbroj, zbraně i polovina ošacení byla pryč. Leželi hustě navrstvení na jedné hromadě v dlouhém stínu rozbitého pilíře, prastaré věci, jejíž úlomky byly

roztroušené všude kolem. Zvětralý kámen zarostlý vybělenou trávou a lišejníkem. Na jeho vršku seděl velký černý pták se složenými křídly a korálkovýma, nehybnýma očima se díval dolů na Ferro, která se k němu pomalu blížila. O kamenný blok se napůl opírala a napůl na něm ležela mrtvola mohutného muže a v ruce pořád ještě svírala žerď. Pod nehty měla ztvrdlou tmavou krev a tmavý prach. Na té žerdi pravděpodobně bývala korouhev, pomyslela si Ferro. Pro vojáky, jak se zdálo, byly korouhve strašně důležité. Nikdy to nechápala. Nedal se s ní nikdo zabít. Nemohli jste se s ní ani bránit. A přesto muži pro korouhve i umírali.

„Šílenství," zamumlala a zamračila se nahoru na černého ptáka na pilíři.

„Jatka," řekl Devítiprsťák.

„Ale koho a kým?" zabručel Bayaz a mnul si bradu.

Ferro si všimla, že Luthar se na ně dívá přes postranici vozu vypoulenýma očima v opuchlé, ustarané tváři. Vpředu na kozlíku seděl Quai, otěže mu volně visely z rukou a pohled, který upíral na mrtvá těla, neprozrazoval vůbec nic.

Ferro převrátila jedno z mrtvých těl a čichla k němu. Bledá pleť, tmavé rty, ale dosud žádný zápach. „Muselo se to stát nedávno. Možná tak před dvěma dny."

„Ale nejsou tu žádné mouchy!" Devítiprsťák se na těla zamračil. Sedělo na nich pár ptáků, kteří je tiše pozorovali. „Jenom ptáci. A nežerou. To je zvláštní."

„Ne tak docela, příteli!" Ferro s trhnutím zvedla hlavu. Přes bojiště se k nim rychle blížil nějaký muž, vysoký růžovouš v rozedraném kabátu, se sukovitou větví v jedné ruce. Měl neučesanou kštici mastných vlasů a dlouhý, špinavý plnovous. Oči v ostře řezané tváři s hlubokými vráskami mu divoce a jasně plály. Ferro na něj zírala, zmatená, že se k nim mohl dostat tak blízko, aniž si ho všimla.

Při zvuku jeho hlasu se ptáci vznesli z mrtvých těl, ale neodlétli. Naopak, slétli se k němu. Někteří si mu sedli na ramena, zatímco jiní mu poletovali nad hlavou a kroužili kolem něj v širokých kruzích. Ferro zvedla luk a sáhla pro šíp, ale Bayaz k ní vztáhl ruku. „Ne."

„Vidíte to?" Vysoký růžovouš ukázal na pilíř a pták, který na něm seděl, zatřepal křídly, vznesl se a přeletěl k jeho nataženému prstu. „Stomílový pilíř! Sto mil do Aulca!" Spustil paži a pták mu

přehopkal na rameno a usadil se k ostatním. Klidně a tiše. „Stojíte na samé hranici mrtvé země! Sem nepřicházejí žádná zvířata, pokud k tomu nejsou přinucena!“

„Jak se vede, bratře?“ zvolal Bayaz a Ferro svůj šíp smutně odložila. Další mág. Mohlo ji to napadnout. Kdykoli se sejdou dva takovíhle staří blázni, dá se čekat spousta žvanění a plýtvání slovy.

A to znamená spoustu lží.

„Velký Bayaz!“ vykřikl cizinec, když došel blíž. „První z mágů! Slyšel jsem od ptáků na nebesích, od ryb ve vodách a zvířat na zemi, že přicházíš, a teď to vidím na vlastní oči, a přesto tomu stále nemohu uvěřit. Je to možné? Že by se ty požehnané nohy měly dotknout této mrtvé země?“

Zabodl svou hůl do země, a jakmile to udělal, velký černý pták mu vzlétl z ramene, popadl konec hole do svých pařátů a mával křídly, dokud se neustálila. Ferro opatrně ustoupila stranou a položila ruku na svůj nůž. Neměla v úmyslu nechat si od některé z těch mrch nakálet na hlavu.

„Zacharusi,“ řekl Bayaz a ztuhle se svezl ze sedla. Ferro připadalo, že to jméno nevyslovil s nějak zvlášť velkým potěšením. „Vypadáš ve skvělé formě, bratře.“

„Vypadám unaveně. Vypadám unaveně, špinavě a naštvaně, protože to všechno jsem. Tebe není snadné najít, Bayazi. Prohledal jsem celou pláň křížem krážem.“

„Snažili jsme se nebýt nápadní. Pátrají po nás i Chalulovi spojenci.“ Bayaz přelétl očima hromady mrtvol. „To je tvoje práce?“

„Mého chráněnce, mladého Goltuse. Je prudký jako lev, to ti povím, a stejně znamenitý císař jako ti velcí muži ze starých časů! Zajal svého největšího rivala, vlastního bratra Scaria, a prokázal mu milosrdenství.“ Zacharus se usmál. „Na mou radu to neudělal, ale tihle mladí jednají vždycky po svém. Tohle byli poslední ze Scariových mužů. Odmítli se vzdát.“ Mávl lhostejně rukou k mrtvým tělům a ptáci na jeho rameni zatřepotali křídly s ním.

„Milosrdenství má své meze,“ poznamenal Bayaz.

„Neutekli by do mrtvé země, tak se tady zastavili a také tady zemřeli, ve stínu stomílového pilíře. Goltus jim sebral korouhev Třetí legie. Tutéž korouhev, pod kterou vyjížděl do boje sám Stolicus. Relikvie Starých časů! Stejně jako my, bratře.“

Bayaz nevypadal, že by to na něho zapůsobilo. „Kus starého hadru. Těmhle chlápkům moc dobrého nepřinesla. Nést kus žrádla pro moly – to ještě z muže Stolicuse neudělá.“

„Možná ne. Popravdě, ta věc už notně vybledla. Všechny drahokamy z ní už byly dávno odpárané a rozprodané, aby se mohly nakoupit zbraně.“

„Drahokamy jsou v dnešní době luxus, ale zbraně potřebují všichni. Kde je tvůj mladý vladař teď?“

„Teď už je na cestě zpátky na východ. Neměl dokonce ani čas spálit mrtvé. Míří do Darmia, aby tam začal s obléháním města a nakonec pověsil toho šílence Cabriana z hradeb. Pak možná budeme mít mír.“

Bayaz se posměšně usmál. „Pamatuješ si ještě vůbec, jaké to je, mít mír?“

„Možná by ses divil, co všechno si pamatuju.“ A Zacharusovy vypoulené oči si Bayaze shůry změřily. „Ale jak se žije ve zbytku světa? Jak se má Julwei?“

„Hlídá, jako vždycky.“

„A co náš další bratr, černá ovce rodiny, velký prorok Chalul?“

Bayazův výraz ztvrdl. „Jeho síla roste. Dává se do pohybu. Cítí, že nadešla jeho chvíle.“

„A ty ho samozřejmě míníš zastavit.“

„Co jiného mi zbývá?“

„Hmm. Když jsem o něm slyšel naposledy, byl Chalul na Jihu, a ty přesto míříš na západ. Sešel jsi z cesty, bratře? Tady není nic než trosky minulosti.“

„V minulosti je síla.“

„Síla? Pcha! Ty se nikdy nezměníš. A ta společnost, co tě doprovází, je dost zvláštní, Bayazi. Mladého Malacuse Quaie samozřejmě znám. Jak se vede, vypravěči příběhů?“ zavolal na učedníka. „Jak se vede, povídálku? Jak se o tebe můj bratr stará?“

Quai dál seděl shrbený na kozlíku. „Docela dobře.“

„Docela dobře? To je všechno? Takže ses alespoň naučil mlčet. Jak jsi to, Bayazi, dokázal? Mně se to nikdy nepodařilo.“

Bayaz se ohlédl na Quaie a zamračil se. „Ani jsem se nemusel příliš snažit.“

„Tak. Jak to říkal Juvens? To nejlepší se musíme naučit sami.“ Zacharus otočil své vypoulené oči k Ferro a oči jeho ptáků se k ní stočily zároveň s jeho. „Tahleta je opravdu zvláštní.“

„Má v sobě krev.“

„Stejně ještě potřebuješ někoho, kdo hovoří s duchy.“

„On to umí.“ Bayaz kývl hlavou k Devítiprsťákovi. Velký růžovouš si zrovna pohrával se sedlem, ale teď udiveně vzhlédl.

„On?“ Zacharus se zamračil. Je v tom hodně zlosti, pomyslela si Ferro, ale také trochu smutku a trochu strachu. Ptáci na jeho ramenou, hlavě a konci jeho hole se zvedli a roztáhli křídla. Mávali jimi a skřehotali. „Poslechni mě, bratře, než bude pozdě. Vzdej tohle bláznovství. Postavím se s tebou proti Chalulovi. Postavím se mu spolu s tebou a Julweiem. My tři, společně, jak tomu bývalo za Starých časů, jako když jsme stáli proti tvůrci. Sjednocení mágové. Pomůžu ti.“

Nastalo dlouhé ticho a na Bayazově tváři vystoupily tvrdé rysy. „Ty mi pomůžeš? Kéž bys mi nabídl svou pomoc tehdy dávno, když tvůrce padl a já jsem tě o ni prosil. Tehdy jsme mohli vyrvat z Chalula šílenství, ještě než v něm zapustilo kořeny. Teď se celý Jih hemží Požírači, kteří si ze světa udělali své hřiště a otevřeně se vysmívají vážným slovům našeho učitele! Myslím, že jen my tři na to nestačíme. Co vlastně navrhuješ? Odlákáš Cawneil od těch jejích knih? Budeš hledat Leru pod nějakým kamenem, pod který si zalezla, v celém širém Kruhu světa? Přivedeš Karnaulta zpátky z nedozírného oceánu? Nebo Anselmi a Zlomeného zuba ze země mrtvých? Sjednocení mágové, říkáš?“ Bayaz ohrnul rty v úšklebku. „Ty časy jsou dávno ty tam, bratře. Tahle loď už dávno odplula a nikdy se nevrátí. A my jsme na ni nestihli nastoupit.“

„Chápu!“ sykl Zacharus a oči s rudými žilkami měl ještě vypoulenější než předtím. „A až najdeš, co hledáš, co budeš dělat pak? Opravdu si myslíš, že to můžeš ovládnout? Kde bereš tu odvahu, že sám dokážeš to, co ani Glustrod, ani Kanedias a ani sám Juvens nezvládli?“

„Měl jsem příležitost poučit se z jejich chyb.“

„To pochybuju! Trestáš zločin zločinem ještě horším!“

Bayazovy tenké rty a prázdné tváře ještě víc ztvrdly. Nebyl v tom žádný smutek, žádný strach, zato hodně hněvu. „Tahle válka nezačala kvůli mně, *bratře!* Porušil jsem snad já druhý zákon? Nadělal jsem otroky z poloviny Jihu, jen ze své domýšlivosti?“

„Ne, ale každý z nás na ní má svůj podíl a ten tvůj je větší než ostatních. Zvláštní, jak si pamatuju věci, na které ty zapomínáš. Jak ses pohádal s Chalulem. Jak Juvens rozhodl, že vás od sebe oddělí.

Jak jsi vyhledal tvůrce a přesvědčil ho, aby se s tebou podělil o svá tajemství.“ Zacharus se zasmál. Byl to drsný zvuk a jeho ptáci zakrákali a zaskřehotali spolu s ním. „O svou dceru se s tebou ale nikdy podělit nechtěl, co, Bayazi? Tvůrcova dcera Tolomei. Je pro ni někde v tvé paměti místo?“

Bayazovy oči mrazivě zasvítily. „Možná je to moje vina,“ zašeptal. „Takže i náprava je na mně…“

„Myslíš, že Euz vyslovil první zákon jen tak z rozmaru? Myslíš, že by Juvens uschoval tu věc na samém okraji Světa, kdyby nebyla *nebezpečná?* Je to… je to zlo!“

„Zlo?“ Bayaz si posměšně odfrkl. „To je slovo pro malé děti. Slovo, které používají nevědomí pro ty, kteří s nimi nesouhlasí. Myslel jsem, že jsme z takových představ už před dlouhými staletími vyrostli.“

„Ale riziko –“

„Už jsem se rozhodl.“ A Bayazův hlas byl jako ocel, dobře naostřená ocel. „Přemýšlel jsem o tom celé dlouhé roky. Řekl jsi, co jsi měl na srdci, Zacharusi, ale jinou možnost jsi mi nenabídl. Zkus mě zastavit, jestli musíš. Jinak mi ustup z cesty.“

„Takže se nic nezměnilo.“ Stařec se otočil a zadíval se na Ferro. Vrásčitá tvář mu zaškubala a tmavé oči jeho ptáků se stočily tam, kam se díval on. „A co ty, ženo s krví ďáblů? Uvědomuješ si, čeho tě bude nutit se dotknout? Chápeš vůbec, co tě přiměje nést? Tušíš, jak to bude nebezpečné?“ Menší pták mu seskočil z ramene a začal kroužit kolem Feřiny hlavy. „Udělala bys nejlépe, kdybys odsud pelášila, jako by ti za patami hořelo, a nikdy se nezastavila! Vy všichni!“

Ferro ohrnula rty. Ohnala se rukou po ptákovi, který kolem ní poletoval, ten sebou praštil o zem, pak zacvrlikal a odhopkal mezi mrtvá těla. Ostatní ptáci zlostně zakrákali, zaprskali a zakvokali, ale ona je ignorovala. „Neznáš mě, starý bláznivý růžovouši se špinavým vousem. Nedělej, že mi rozumíš nebo že víš, co mi kdo nabídl. Proč bych měla věřit slovu jednoho starého lháře víc než druhého? Seber si ty svoje ptáky a starej se o své a pak nebudeme mít důvod ke sporu. Zbytek je plýtvání dechem.“

Zacharus a jeho ptáci zamrkali. Zamračil se, otevřel ústa a pak je zase tiše zavřel, když se Ferro vyhoupla do sedla a pobídla svého koně směrem k západu. Podle zvuků, které slyšela za sebou, poznala, že ji ostatní následují. Kopyta zaduněla, Quaiovy otěže

zapráskaly a pak se ozval Bayazův hlas. „Naslouchej ptákům na nebesích, rybám ve vodách a zvířatům na zemi. Brzy uslyšíš, že Chalul skončil, jeho Požírači se vrátili do prachu a chyby minulosti jsou pohřbeny, jak už měly být dávno.“

„To doufám, ale bojím se, aby zprávy nebyly horší.“ Ferro se ohlédla přes rameno a viděla, jak si oba starci vyměnili ještě jeden, poslední pohled. „Chyby minulosti není tak snadné pohřbít. Pevně doufám, že se ti to nepodaří.“

„Podívej se kolem sebe, starý příteli.“ Bayaz se usmál a vyšvihl se do sedla. „Kdy bylo cokoli, v co jsi doufal, k něčemu dobré?“

A tak mlčky odjížděli od hromady mrtvých těl, minuli stomílový pilíř a zamířili do mrtvé země. K ruinám minulosti. K Aulcu.

Pod stále temnějšími mračny.

Otázka času

Arcilektoru Sultovi,
představenému inkvizice Jeho Veličenstva

Vaše Eminence,

už je to už šest týdnů, co se nám daří odolávat Gurchům. Každé ráno se navzdory naší vražedné palbě snaží navézt zeminu a kamení do našeho příkopu, a my každou noc spouštíme z hradeb muže, aby se jej pokusili znovu vyhloubit. I přes veškerou naši snahu se jim nakonec podařilo uspět a na dvou místech příkop zasypali. Nyní denně přibíhají od guršských linií útočné jednotky a vztyčují žebříky. Někdy se dostanou až na hradby, jen aby byli tvrdě odraženi.

Mezitím nás dál bombardují katapulty a naše hradby byly na několika místech nebezpečně oslabeny. Zpevnili jsme je, ale asi už nebude trvat dlouho, než se Gurchům podaří skutečný průlom. Uvnitř města byly vybudovány barikády, aby bylo možno Gurchy zadržet i v případě, že by se jim podařilo proniknout do Dolního města. Naše obranyschopnost je tvrdě zkoušena, ale na kapitulaci nikdo nepomýšlí. Nadále budeme pokračovat v boji.

Jako vždy, Vaše Eminence, sloužím a poslouchám.

Sand dan Glokta
představený Dagosky

Glokta zadržel dech, olízl si dásně a zaměřil dalekohled na oblak prachu, který dosedal na střechy chudinské čtvrti. Poslední rána a třeskot padajícího kamení utichl a v Dagosce na okamžik zavládlo nezvyklé ticho. *Svět zadržel dech.*

Pak k němu na balkon dolehl vzdálený křik, odrážející se od zdí citadely vysoko nad městem. Křik, který si tak dobře pamatoval z bojišť, dřívějších i těch současných. *Sotva šťastné vzpomínky. Guršský válečný pokřik. Nepřítel přichází.* Věděl, že teď procházejí

otevřeným prostorem před hradbami, jak to za posledních pár týdnů udělali už tolikrát. *Ale tentokrát prošli.*

Díval se na maličké postavičky vojáků, pohybující se po zaprášených zdech a šplhající po obou stranách trhliny v hradbách. Sklonil dalekohled, aby přehlédl široký půlkruh barikád a trojčlenné skupiny mužů, kteří se za nimi krčili a čekali, až se Gurchové přiblíží. Glokta se zamračil a zacvičil ztuhlým levým chodidlem v botě. *Vskutku chatrná obrana. Ale nic víc nemáme.*

Teď se gurššťí vojáci začali valit zející mezerou v probořené zdi jako černí mravenci, rojící se z mraveniště; zástup tlačících se mužů, blýskající se oceli a vlajících praporů, které se vynořily z oblaku hnědého prachu. Snažili se sestoupit dolů po velké hromadě suti, rovnou do deště šipek ze samostřílů. *První v průlomu. Nezáviděníhodná pozice.* Přední řady byly skoseny, jakmile se přiblížily. Maličké postavičky mužů padajících a klopýtajících po úpatí hromady zborceného zdiva za hradbami. Útočníci padali, ale za nimi přibývali další, hnali se kupředu přes spadlá těla kamarádů, přelézali přes masu rozbitého kamení a rozlámaných trámů z probořených hradeb hlouběji do města.

Teď se ozval další křik a Glokta viděl, jak zpoza barikád vyrazili obránci. Vojáci Spojeného království, žoldáci, Dagoskané, všichni se hnali k prolomeným hradbám. Takhle z dálky se zdálo, že se pohybují absurdně pomalu. *Proud oleje a proud vody si zvolna tečou naproti.* Setkali se a najednou bylo nemožné rozeznat jednu stranu od druhé. Byli jako plovoucí masa, přerušovaná blýskavým kovem, masa, která se čeřila a vzdouvala jako oceán, nad nímž se pohupuje pár zplihlých vlajek.

Nad městem se rozléhal křik a jekot, který se odrážel od zdí a vznášel se ve větru. Vzdálené výkřiky bolesti a vzteku, čím dál častější. Řinčení a třeskot zbraní. Ty zvuky občas připomínaly kolosální bouři, jindy ke Gloktovým uším dolehl osamocený výkřik nebo slovo s překvapivou zřetelností. Připomnělo mu to hlučení davu při soutěži. *S tím rozdílem, že čepele dnes nejsou tupé. Obě strany do toho jdou s vražednou opravdovostí. Kolik jich asi už dnes ráno padlo?* Obrátil se ke generálu Vissbruckovi, který se potil ve své dokonalé uniformě vedle něj.

„Bojoval jste už někdy v bitvě, jako je tahle, generále? V přímém boji, tváří v tvář nepříteli, na hrotu kopí, jak se říká?“

Vissbruck ani neodložil dalekohled, do kterého dychtivě mhouřil oči. „Ne. Nebojoval."

„Ani bych vám to nedoporučoval. Já jsem to udělal jen jednou a netoužím si to zopakovat." Posunul si hůl ve zpocené dlani. *Ne že by to teď bylo nějak pravděpodobné, samozřejmě.* „Často jsem bojoval na koni. Útočil jsem na menší jednotky pěšáků, drtil je a pronásledoval. Taková vznešená věc, zabíjet muže, když utíkají. Vysloužil jsem si za to všechna možná ocenění. Brzy jsem však zjistil, že bojovat na vlastních nohou je něco zcela jiného. Srážka je tak tvrdá, že stěží můžete popadnout dech, natožpak vykonat nějaký hrdinský čin. Hrdinové jsou všichni ti, kteří mají to štěstí, že to vůbec přežili." Neradostně se zasmál. „Vzpomínám si, jak jsem byl natlačen na guršského důstojníka. Byli jsme u sebe tak těsně jako milenci. Žádný z nás nebyl schopen zaútočit nebo udělat cokoli jiného, jen jsme na sebe vrčeli. Všude kolem bodaly hroty kopí, jen tak naslepo. Muži byli nabodáváni na zbraně vlastních spolubojovníků nebo rozdupáni pod jejich nohama. Víc jich bylo zabito nešťastnou náhodou než úmyslně." *Celá ta věc je jedna velká nešťastná náhoda.*

„Ošklivé," zamumlal Vissbruck. „Ale udělat se to musí."

„To musí. To musí." Glokta spatřil nad válečnou vřavou vlát guršskou korouhev. Hedvábí se třepotalo ve větru, otrhané a špinavé. Z proražených hradeb začalo seshora padat na vojáky kamení, na muže, kteří byli bezmocně namačkaní jeden na druhého a nemohli se pohnout. Potom do jejich středu vylili obrovskou káď vroucí vody. Guršský útok ztratil veškeré zdání nějakého řádu, už když se vojáci prodrali hradbami, a teď celá jednotka zakolísala. Obránci se na ně neúnavně tlačili ze všech stran, strkali je kopími a štíty, sekali do nich meči a sekyrami, padlé udupávali botami.

„Zatlačujeme je zpátky!" ozval se Vissbruckův hlas.

„Ano," zamumlal Glokta, který sledoval ten zoufalý boj dalekohledem. „Zdá se." *A mohu se z toho radostí zbláznit.*

Guršští útočníci byli obklíčení ze všech stran a rychle umírali, nebo se snažili vyškrábat zpátky na hromadu suti v průlomu. Ti, co přežili, byli postupně zahnáni ven a zpátky na území nikoho za hradbami města. Kušiníci zasypávali prchající muže z hradeb šipkami a šířili mezi nimi paniku a smrt. Vzdálený jásot obránců pronikl až na balkon citadely.

Další útok odražen. Mnoho Gurchů pobito, ale vždycky přijdou další. Kdyby pronikli přes barikády a dostali se do Dolního města, byl by to náš konec. Oni se mohou vracet, kolikrát budou chtít. Nám stačí prohrát jen jedinkrát a celá hra bude u konce.

„Zdálo by se, že tento den je náš. Alespoň tenhle." Glokta se dobelhal do rohu balkonu a zadíval se dalekohledem k jihu, do zálivu a Jižního moře za ním. Neviděl nic než klidnou vodu, která se jasně třpytila na plochém horizontu. „A pořád žádné guršské lodi."

Vissbruck si odkašlal. „S veškerou úctou…" *Myslíš tím žádnou, předpokládám.* „Gurchové nikdy nebyli námořníci. Existuje nějaký důvod k domněnce, že teď mají nějaké lodě?"

Pouze ten, že se jednou na sklonku noci objevil v mých komnatách starý černý čaroděj a řekl mi, že je mám vyhlížet. „Pouze ten, že když něco nevidíme, ještě to neznamená, že to neexistuje. Císař si zamanul, že nás dostane všemi prostředky. Možná si flotilu nechává v záloze, čeká na lepší chvíli a nechce ukázat najednou všechny svoje trumfy, dokud to nebude nutné."

„Ale s loděmi by mohl udělat blokádu, vyhladovět nás, dostat se nám do zad! Nemusel by plýtvat všemi těmihle vojáky –"

„Jestli má guršský císař něčeho na rozhazování, generále, jsou to právě vojáci. Dokázali se probít dovnitř." Glokta přejížděl pohledem po hradbách, až narazil na další slabé místo. Viděl ve zdivu na vnitřní straně dlouhé praskliny; hradby tu byly podepřeny těžkými trámy a posíleny hromadou zdiva, ale přesto se nakláněly dovnitř, každým dnem víc a víc. „A brzy budou mít další. Na čtyřech místech zaplnili příkop. A naše počty se stále ztenčují, morálka upadá. Nepotřebují lodě."

„Ale my je máme."

Gloktu zaskočilo, když zjistil, že generál přistoupil až těsně k němu a dychtivě mu hleděl přímo do očí, mluvil na něj naléhavým, tichým hlasem. *Jako muž nabízející sňatek. Nebo zradu.* Rád bych věděl, o kterou z těch dvou možností půjde tentokrát. „Pořád je ještě čas," zašeptal Vissbruck a oči mu nervózně těkaly dozadu ke dveřím. „Ovládáme záliv. Dokud se nám bude dařit udržet Dolní město, budeme držet i doky. Můžeme stáhnout síly Království. Alespoň civilisty. Tady v citadele pořád zůstávají některé manželky a děti důstojníků, pár obchodníků a řemeslníků, kteří se

usídlili v Horním městě a zdráhají se odplout. Mohlo by to proběhnout velice rychle.“

Glokta se zamračil. *To asi ano, ale arcilektorovy příkazy jsou naprosto jasné. Civilisté se mohou zařídit, jak sami uznají za vhodné. Jednotky Spojeného království nikam nepůjdou. Jedině až na své vlastní pohřební hranice, samozřejmě.* Vissbrucka však Gloktovo mlčení povzbudilo, aby pokračoval. „Kdybyste mi třeba naznačil, mohlo by se to zařídit ještě dnes večer, a všichni budou pryč, než –“

„A co nás čeká, generále, až zase vstoupíme na půdu Království? Dojemné setkání s našimi pány v Agriontu? Někteří z nás by skutečně brzy zaplakali, ale nebyly by to slzy dojetí. Nebo si vezmeme loď a odplujeme do dalekého Suldžuku, kde bychom žili dlouhý život v hojnosti a radovánkách?“ Glokta pomalu zavrtěl hlavou. „Je to lákavá představa, ale nic víc. Rozkazy zněly udržet město. Takže nemůže být o nějaké kapitulaci ani řeč. Nebo o útěku. Pro nás není žádná cesta domů.“

„Žádná cesta domů,“ opakoval Vissbruck kysele. „Mezitím se Gurchové dostanou každý den blíž a blíž, naše ztráty porostou a i ten nejubožejší žebrák u městských zdí vidí, že už hradby nedokážeme udržet dlouho. Mí muži nemají daleko ke vzpouře a na žoldáky se můžeme spolehnout ještě méně. Co chcete, abych jim řekl? Že rozkazy uzavřené rady nezahrnují ústup?“

„Povězte jim, že posily dorazí každým dnem.“

„To už jim říkám celé týdny!“

„Pak pár dní navíc nemůže být takový problém.“

Vissbruck zamrkal. „A mohu se já zeptat, kdy posily dorazí?“

„Mohou tu být každým dnem.“ Gloktovi se zúžily oči. „Pokud se do té doby udržíme.“

„Ale proč?“ Vissbruckův hlas byl vysoký, jako dívčí. „Kvůli čemu? Takový úkol je nemožný! Marný! Proč, zatraceně?“

Proč. Vždycky proč. Už mě ta otázka unavuje. „Jestli si představujete, že vím, co arcilektor zamýšlí, jste ještě větší idiot, než jsem si myslel.“ Glokta si pomalu, přemýšlivě přitiskl jazyk k dásním a mlaskl. „I když v jedné věci máte pravdu. Vnější hradby mohou padnout každým okamžikem. Musíme se připravit na stažení do Horního města.“

„Ale… jestli se vzdáme Dolního města, vzdáme se i doků! Nedostanou se k nám žádné zásoby! Ani posily, kdyby nakonec

přece jen dorazily! Co ta vaše vznešená řeč, kterou jste ke mně měl, představený? Hradby Horního města jsou příliš dlouhé a příliš slabé! Jestli vnější městské hradby padnou, nebude město ztraceno? Musíme je porazit buď tady, nebo je neporazíme vůbec!“

Mé milé tlusté generálské jelito, cožpak to pořád ještě nechápeš? Útěk jako možnost nikdy nepřicházel v úvahu.

Glokta vesele vycenil zuby a ukázal Vissbruckovi mezery ve svém chrupu. „Pokud jeden plán nevyjde, musíme vymyslet jiný. Situace, jak jste moudře předeslal, je zoufalá. Věřte mi, já sám bych byl raději, kdyby to císař prostě vzdal a vrátil se domů, ale nemyslím si, že s něčím takovým můžeme počítat. Vy snad ano? Pošlete vzkaz Coskovi a Kahdiovi. Všichni civilisté by měli být dnes večer přemístěni do Horního města. Možná se budeme muset stáhnout během okamžiku.“ *Alespoň se nebudu muset belhat daleko, když se budu chtít dostat k předním liniím.*

„Horní město nepojme tolik lidí! Budou lemovat celé ulice!“ *Lepší než lemovat výkop pro hromadný hrob.* „Budou spát na náměstích a v podloubích!“ *Lepší než spát v zemi.* „Jsou jich tam dole tisíce!“

„Pak čím dřív začnete, tím líp.“

* * *

Jak Glokta procházel dveřmi, snažil se co nejvíce sehnout. Vedro za nimi bylo téměř nesnesitelné. Pach potu a spáleného masa ho nepříjemně dráždil v krku.

Hřbetem třesoucí se ruky si utřel oči, které už mu začínaly slzet, a zamžoural do tmy. V ní se rýsovaly postavy tří praktikalů. Stáli vedle sebe, maskované tváře zespod ozářené zlostným oranžovým světlem z koksového koše, všechny hrany tváře buď zalité ostrým světlem, nebo temně černé. *Peklo a jeho ďáblové.*

Vitari měla košili promočenou skrz naskrz přilepenou k ramenům, tvář zbrázděnou zlostnými vráskami. Severard byl svlečený do půl těla, jeho lapání po dechu tlumila maska a zplihlé vlasy se mu leskly potem. Frost byl mokrý, jako kdyby zůstal stát dlouho na dešti, po bledé kůži mu stékaly velké kapky, čelisti měl pevně sevřené a vysunuté. Jediný v místnosti, kdo nejevil žádné známky nepohodlí, byla Šikel. Dívka měla na tváři tajemný úsměv,

přestože jí Vitari právě tiskla k prsům syčící kov. *Jako kdyby to byl nejšťastnější okamžik v jejím životě.*

Glokta polkl, když ji uviděl, a vzpomněl si, jak vypalovali cejch jemu. Vzpomínal, jak žadonil, naříkal a prosil o slitování. Vzpomínal jaké to bylo, když se mu kov přitiskl ke kůži. *Tak strašlivě horký, že to skoro zastudilo.* Vzpomínal na svůj nesmyslný jekot. Na pach škvařícího se těla. Teď to cítil zase. *Nejdřív to člověk snáší sám, pak to dělá druhým a nakonec nařizuje, aby to těm druhým dělali jiní. Lidský život v kostce.* Nahrbil bolavá ramena a vbelhal se dovnitř. „Nějaký pokrok?“ zachraptěl.

Severard se narovnal, zavrčel a prohnul se v zádech. Otřel si čelo a odklepl pot na slizkou zem. „Nevím jak ona, ale já nejsem daleko od zhroucení.“

„Nikam to nevede!“ vyštěkla Vitari a odhodila černý kov zpátky do koše na řeřavé uhlí. Do vzduchu vyletěla sprška jisker. „Vyzkoušeli jsme nože, kladiva, zkusili jsme vodu i oheň. Nedostali jsme z ní ani slovo. Ta podělaná děvka je snad z kamene.“

„Je to něco měkčího než kámen,“ sykl Severard, „ale určitě to není stejný materiál, ze kterého jsme my.“ Vzal ze stolu nůž. Ostří se ve tmě na okamžik oranžově zalesklo. Naklonil se a vyřízl do Šikelina tenkého předloktí dlouhou ránu. Sotva sebou při tom škubla. Rána se rozevřela a zasvítila ostře rudou krví. Severard do ní zabodl prst a zakroutil jím. Šikel nedala najevo ani nejmenší známku bolesti. Vytáhl prst, zvedl ho do výšky očí a otřel si jeho bříško o palec. „Není ani mokrý. Je to jako řezat do týdny staré mrtvoly.“

Glokta ucítil, jak se mu noha chvěje. Trhl sebou a sesunul se do volné židle. „Takže to jednoduše řečeno není normální.“

„Eehachkuachikeuná,“ zamumlal Frost.

„Ale nehojí se už tak jako dřív.“ Žádná z ran na jejím těle se nezacelila. *Všechny otevřené, mrtvé a suché jako maso u řezníka.* Ani spáleniny nebledly. *Seškvařené černé pruhy zůstávaly na kůži jako u masa právě sundaného z roštu.*

„Jen sedí a dívá se na nás,“ řekl Severard. „A neřekne ani slovo.“

Glokta se zamračil. *Opravdu mi šlo o tohle, když jsem se dával k inkvizici? Mučení mladých dívek?* Otřel si vlhkost zpod očí, které

ho štípaly. *Jenže tohle je mnohem víc a také mnohem míň než obyčejná dívka.* Vzpomněl si na ruce, které se po něm sápaly, na tři praktikaly, kteří se ji od něj snažili odtáhnout. *Mnohem víc a mnohem míň než lidská bytost. Nesmíme udělat stejnou chybu, jakou jsme udělali s prvním z mágů.*

„Naše mysl musí být otevřena všem možnostem," zamumlal.

„Víte, co by na tohle řekl můj otec?" Ten hlas byl skřehotavý, hluboký a skřípavý, jako hlas starce, podivně nepatřičný, když vycházel z tak mladé, hladké tváře.

Glokta ucítil, jak mu levé oko zacukalo, a pod kabátem mu stékal pramínek potu. „Tvůj otec?"

Šikel se na něj usmála a v šeru jí zasvítily oči. Skoro to vypadalo, jako by se rány na jejím těle smály s ní. „Můj otec. Prorok. Velký Chalul. Řekl by, že otevřená mysl je jako otevřená rána. Náchylná k otravě. Rána, co podléhá sněti. Dobrá jen k tomu, aby svému majiteli přinesla bolest."

„Teď si chceš povídat?"

„Teď jsem se k tomu rozhodla."

„Proč?"

„Proč ne? Teď alespoň víte, že je to moje volba, a ne vaše. Ptej se, na co chceš, mrzáku. Teď máš možnost něco se přiučit, tak ji využij. Bůh ví, že bys měl. Člověk ztracený v poušti –"

„Ten zbytek znám." Glokta se odmlčel. *Tolik otázek, ale na co jen se zeptat něčeho takového, jako je ona?* „Ty jsi Požírač?"

„My sami si říkáme jinak, ale ano." Lehce naklonila hlavu, ale její oči se dál vpíjely do jeho. „Kněží mě nejprve přiměli sníst mou matku. To když mě našli. Bylo to buď tohle, nebo smrt, a potřeba žít byla tehdy tak strašně silná. Plakala jsem potom, ale to už je dávno a teď už ve mně nezůstaly žádné slzy. Jistěže se sama sobě hnusím. Někdy mám potřebu zabíjet, někdy si přeju umřít. Zasloužila bych si to, o tom vůbec nepochybuji. Vlastně je to to jediné, co vím jistě."

Měl jsem vědět, že nemůžu čekat přímou odpověď. Člověku by se skoro stýskalo po obchodnících s plátnem. Jejich zločinům jsem alespoň rozuměl. Nicméně nějaká odpověď je lepší než žádná. „Proč požíráš?"

„Protože ptáci požírají červy. Protože pavouci požírají mouchy. Protože Chalul to chce a my jsme Prorokovy děti. Juvens byl zrazen a Chalul přísahal pomstu, ale dlouho stál proti přesile. Tak

podstoupil velikou oběť a porušil druhý zákon, a spravedliví se k němu připojili. S postupujícími lety jich bylo stále víc a víc. Někteří se k němu přidali ochotně. Jiní ne. Ale nikdo ho neodmítl. Mám už teď mnoho sourozenců a každý z nás musí projít zasvěcením.“

Glokta ukázal ke koši s řeřavým uhlím. „Ty necítíš žádnou bolest?“

„Ne, ale cítím velkou lítost.“

„Zvláštní. U mě je to obráceně.“

„Myslím, že ty jsi z nás ten šťastnější.“

Ušklíbl se. „To se snadno řekne, dokud nezjistíš, že se nemůžeš vymočit, aniž by se ti chtělo řvát bolestí.“

„Já už si teď ani nevzpomínám, jaké to bylo cítit bolest. Všechno to bylo tak strašně dávno. Každý z nás se těší z jiných darů. Síla, rychlost a odolnost, které předčí hranice lidských možností. Někteří z nás na sebe mohou brát jiné podoby, šálit zrak, nebo dokonce používat Umění tak, jak to Juvens učil své učedníky. Každý se těšíme z jiných darů, ale prokletí máme společné.“ Dívala se na Gloktu, hlavu nachýlenou k jedné straně.

Nech mě hádat. „Nemůžeš se přestat krmit.“

„Nikdy. A to je důvod, proč guršský hlad po otrocích nikdy nepomine. Prorokovi nelze odolávat. Já to vím. Velký otec Chalul.“ A její oči se zbožně obrátily ke stropu. „Arcikněz sarkantského chrámu. Nejsvětější ze všech, kdo kráčí po zemi. Pokořitel pyšných, ten, jenž napravuje chyby, ten, jenž hlásá pravdu. Z něj se line světlo, jako se line z hvězd. Když promluví, promlouvá hlasem Božím. Když –“

„A nejspíš z něho vypadávají i zlatá lejna. Ty všem těm blbostem věříš?“

„Co záleží na tom, čemu já věřím? Já si nevybírám. Když ti tvůj pán dá úkol, snažíš se jej co nejlépe splnit. I kdyby byl ten úkol jakkoli strašný.“

Tomuhle rozumím. „Někteří z nás se hodí jen ke strašným úkolům. Jakmile si zvolíš svého pána –“

Šikel ho přes stůl zasypala skřehotavým smíchem. „Takových, co si mohou vybrat, je opravdu málo. Děláme, co se nám řekne. Stojíme a padáme vedle těch, kteří se narodili vedle nás, kteří vypadají jako my, kteří mluví stejně, a celou tu dobu víme o důvodech toho všeho stejně málo jako prach, do kterého se

vracíme.“ Hlava jí klesla na jednu stranu a rána na rameni se rozevřela. Byla jako zející ústa. „Myslíš si, že se mi líbí, čím jsem se stala? Myslíš si, že nesním o tom být jako ostatní? Jenže jakmile jednou dojde ke změně, už se to nedá vrátit. Chápeš?“

Ó ano. Trochu. „Proč tě poslali sem?“

„Práce spravedlivých nikdy nekončí. Přišla jsem sem, abych viděla, jak se Dagoska vrací do stáda. Abych viděla, jak její lid uctívá Boha v souladu s Prorokovým učením. Abych viděla, jak se mí bratři a sestry najedí.“

„Zdá se, že se ti to nepodařilo.“

„Přijdou další. Prorokovi nelze vzdorovat. Jste ztraceni.“

Tohle vím. Zkusíme to z jiného konce. „Co víš o… o Bayazovi.“

„Ach, Bayaz. Byl Prorokovým bratrem. On je počátek tohohle všeho a bude i jeho koncem.“ Její hlas se ztlumil do šepotu. „Lhář a zrádce. Zabil svého pána. Zavraždil Juvense.“

Glokta se zamračil. „Takhle jsem ten příběh vyprávět neslyšel.“

„Každý vypráví příběhy po svém, lidská trosko. To jsi ještě nepochopil?“ Ohrnula rty. „Vůbec nechápeš válku, ve které jsi, ani její zbraně a oběti. Nemáš ani ponětí o jejích každodenních vítězích a poražených. Neznáš její strany ani spory, o které v ní jde, neznáš jejich příčiny. Bojiště je všude. Je mi tě líto. Jsi jen pes, který se snaží chápat argumenty učenců, a neslyšíš nic než štěkání. Spravedliví už přicházejí. Chalul smete ze země lži a nastolí nový řád. Juvens bude pomstěn. Tak to bylo předpovězeno. Tak to bylo ustanoveno. Tak to bylo slíbeno.“

„Pochybuju o tom, že se toho dočkáš.“

Zašklebila se na něj. „Pochybuju, že se toho dočkáš ty. Můj otec by si tohle město vzal raději bez boje, ale když bude muset, bude o něj bojovat bez slitování a s ním bude hněv Boží. To je první krok na cestě, kterou zvolil. Na cestě, kterou vybral pro nás pro všechny.“

„Jaký krok přijde po něm?“

„Myslíš, že se mi moji páni svěřují se svými plány? Ti tví to snad dělají? Jsem pouhý červ. Nejsem nic. A přece jsem víc, než jsi ty.“

„Co přijde pak?“ sykl Glokta. Nic než ticho.

„Odpověz mu!“ štěkla Vitari. Frost vytáhl z koše rozpálené železo. Jeho konec oranžově žhnul. Přiložil ho Šikel k nahému

rameni. Zasyčelo to, ke stropu se vznesl odporně páchnoucí kouř, zaprskal škvařící se tuk, ale děvče už nepromluvilo.

Její líné oči pozorovaly vlastní spálenou kůži bez jakéhokoli pohnutí. *Žádné další odpovědi už nebudou. Jen další otázky. Vždycky jsou další otázky.*

„To mi stačí," zabručel Glokta. Popadl hůl a namáhavě vstal. Přitom se kroutil v bolestivé a marné snaze odlepit si košili od zpocených zad.

Vitari ukázala na Šikel, která z něj nespouštěla zářící oči zpod pokleslých víček. Na rtech jí stále spočíval slabý úsměv. „Co máme udělat s tímhle?"

Postradatelný špion bezcitného pána, poslán proti své vůli na vzdálené místo, aby tam bojoval a zabíjel z důvodů, které sotva chápe. Nezní ti to povědomě? Glokta zkřivil tvář v grimasu, jak se otáčel k páchnoucí místnosti bolavými zády.

„Spalte to," řekl.

* * *

Glokta stál ve večerním chladu na balkoně a mračil se na Dolní město pod sebou.

Tady na skále bylo větrno. Od temného moře vál chladivý vítr a bičoval Gloktovu tvář i jeho prsty, svírající parapet, škubal za podolek jeho kabátu, který mu tak pleskal o nohy. *To je to nejbližší zimě, co tu v té proklaté zkoušce ohněm máme.* Plameny pochodní u dveří poskakovaly a blikaly ve svých železných klíckách, dvě světýlka v houstnoucí tmě. Venku byla další světla, mnoho světel. Svítila v lanoví lodí Spojeného království, které kotvily v přístavu. Jejich odrazy se třpytily a lámaly na hladině pod nimi. Světla zářila v oknech potemnělých paláců pod citadelou i na vršcích vysokých věžiček Velkého chrámu. Dole v chudinské čtvrti hořely tisíce pochodní. Proudy malinkých teček světel, plynoucí od domů do ulic a k bránám Horního města. *Utečenci opouštějí své domovy, jen tak nalehko. Míří do bezpečí, takového, jaké se nabízí. Jak dlouho jim ho asi dokážeme zajistit, když vnější hradby padnou?* Odpověď už znal. *Dlouho ne.*

„Představený!"

„Ale, pan Cosca. Jsem velmi rád, že jste za mnou mohl zajít."

„Jistě! Nic se nevyrovná procházce na večerním vzduchu po boji.“ Žoldák si to k němu vykračoval jako páv. I v šeru na něm Glokta poznal, že se něco změnilo. Měl rázný krok, v očích mu jiskřilo, vlasy měl vykartáčované a upravené a kníry silně navoskované. *O palec nebo dva vyšší a o dobrých deset let mladší, a to všechno jen tak z ničeho nic.* Opřel se o parapet, zavřel oči a zhluboka do sebe nasál vzduch svým špičatým nosem.

„Vypadáte pozoruhodně dobře na někoho, kdo se právě zúčastnil boje.“

Styřan se na něj zazubil. „Nebyl jsem ani tak v boji jako kousek za ním. Vždycky jsem cítil, že přední linie je pro válečníka mizerné místo. Nikdo vás ve všem tom rachotu neslyší. A pak, šance, že vás zabijí, jsou tam znepokojivě velké.“

„To bezpochyby. Jak nám to šlo?“

„Gurchové jsou pořád ještě venku, říkám já, a co se týká boje, šlo to dobře. Pochybuju, že mrtví by se mnou souhlasili, ale kdo se k čertu stará o jejich názor?“ Vesele se poškrábal na krku. „Vedli jsme si dnes dobře. Ale zítra a pozítří, kdo ví? Pořád žádné vyhlídky na posily?“ Glokta zavrtěl hlavou a Styřan se zostra nadechl. „U mě se samozřejmě nic nemění, ale vy byste možná měl zvážit ústup, dokud ještě držíme záliv.“

Všichni by se rádi stáhli. Dokonce i já. Glokta se ušklíbl. „Moje otěže drží uzavřená rada a ta říká ne. Králi by to nedovolila jeho čest, jak mě informovali, a jeho čest je očividně důležitější než naše životy.“

Cosca tázavě povytáhl obočí. „Tak čest, ano? Co to k čertu vůbec je? Každý chlap si myslí, že je to něco jiného. Nemůžete se toho napít. Nemůžete to ošukat. Čím víc toho máte, tím hůř na tom jste, a když nemáte vůbec žádnou, nijak vám nechybí.“ Zavrtěl hlavou. „Ale najdou se tací, co si myslí, že je to ta nejdůležitější věc na světě.“

„Hmm,“ zamumlal Glokta a olízl si prázdné dásně. *Čest nemá takovou cenu jako něčí noha nebo zub. Za tuhle lekci jsem draze zaplatil.* Zadíval se k matnému obrysu vnějších hradeb, posetému hořícími vatrami. Pořád bylo ještě slyšet slabé dozvuky boje. Zbloudilý hořící šíp se vznesl vysoko k nebi a zapadl někam do zničené chudinské čtvrti. *Dokonce i teď ta ošklivá věc pokračuje.* Zhluboka se nadechl. „Jaké jsou naše šance udržet město další týden?“

„Další týden?“ Cosca sevřel rty. „Docela slušné.“

„Dva týdny?“

„Dva?“ Cosca mlaskl. „To už je horší.“

„Takže měsíc by byl asi beznadějný?“

„Beznadějný je to správné slovo.“

„Skoro by se zdálo, že z té situace máte radost.“

„Já? Beznadějné situace jsou moje specialita.“ Znovu se na Gloktu zazubil. „Je to jediná doba, kdy opravdu žiju.“

Ten pocit znám. „Držte vnější hradby tak dlouho, jak dokážete, a pak se stáhněte. Hradby Horního města budou naše příští obranná linie.“

Cosca se ve tmě doslova rozzářil. „Držet tak dlouho, jak dokážeme, a pak se stáhnout zpátky! Už se vážně nemůžu dočkat!“

„A možná bychom mohli ještě připravit pro guršské hosty nějaké to překvapení, až se konečně dostanou za naše hradby. Znáte to –“ Glokta nepřítomně mávl rukou „– natažené dráty a zamaskované jámy, zahrocené kůly pomazané výkaly a tak podobně. S tímhle druhem válčení máte určitě bohaté zkušenosti.“

Cosca srazil paty k sobě a předvedl ukázkový pozdrav. „Kůly a výkaly! To je ta vaše válečná čest.“

To je válka. Jedinou ctí je v ní vítězství. „Když už je řeč o cti, uděláte dobře, když našeho přítele generála Vissbrucka upozorníte, kde ta překvapení jsou. Byla by vážně škoda, kdyby se někde nešťastnou náhodou napíchl.“

„Ovšem, představený. Hrozná škoda.“

Glokta ucítil, jak jeho ruka zaťatá v pěst udeřila do parapetu. „Musíme Gurchy přinutit, aby zaplatili za každou píď země.“ *Musíme je přinutit zaplatit za mou chromou nohu.* „Za každý palec prachu.“ *Za moje vyražené zuby*. „Za každou ubohou chatrč, za rozbořený brloh a za každý jakkoli bezcenný kus hlíny.“ *Za moje slzící oko a pokroucená záda a odporný stín mého života*. Olízl si prázdné dásně. „Ať zaplatí.“

„Skvělé! Jediný dobrý Gurcha je mrtvý Gurcha!“ Žoldák se otočil na patě a odkráčel ke dveřím balkonu a pak dovnitř do citadely. Jeho cinkající ostruhy zanechaly Gloktu na ploché střeše samotného.

Jeden týden? Ano. Dva týdny? Snad. Ještě déle? Beznadějné. Žádných lodí ani nebude třeba, ale ten starý tajemný Julwei měl i tak pravdu. A Eiderová také. Nikdy jsme neměli šanci. Navzdory

vší snaze, navzdory všem našim obětem, Dagoska určitě padne. Teď už je to jenom otázka času.

Zadíval se přes setmělé město do dálky. V temnotě bylo těžké rozlišit, kde končí země a začíná moře, rozlišit světla na lodích od světel v domech, pochodně v lanoví od pochodní mezi chatrčemi. Všechno to byla změť světelných bodů, navzájem se míjejících v prázdnotě, bodů zbavených těl. V tom všem byla jen jediná jistota. *Skončili jsme. Ne dnes, ale brzy. Jsme obklíčeni a celá síť se bude dál stahovat. Je to jen otázka času.*

Jizvy

Jeden za druhým vytahovala Ferro stehy – zkušeně rozřezávala nit lesklou špičkou nože a jemně ji vytahovala z Lutharovy kůže. Její snědé prsty se pohybovaly rychle a jistě, žluté oči měla přimhouřené soustředěním. Logen sledoval, jak pracuje, a vrtěl nad její dovedností hlavou. Tohle vídal dělat často, ale ještě nikdy tak dobře. Luthar vypadal, jako by ho to ani nebolelo, a to se poslední dobou zdálo, že ho něco bolí pořád.

„Bude třeba to ještě ovázat?“

„Ne. Necháme to dýchat.“ Poslední steh vyklouzl, Ferro zahodila krvavé kousky nitě a odsunula se po kolenou o kousek dozadu, aby si prohlédla výsledek své práce.

„Je to dobré,“ řekl Logen šeptem. Nevěřil, že to může dopadnout ani z poloviny tak dobře. Lutharova čelist vypadala ve světle ohně trochu nakřivo, jako kdyby na jedné straně něco žvýkal. Pod spodním rtem měl zubatou rýhu a od ní se až na špičku jeho brady táhla rozeklaná jizva. Po obou jejích stranách bylo vidět růžové tečky po šití a okolní pokožka byla vytažená a nakrabacená. Nic víc, když nepočítáte opuchliny, které časem splasknou. „To je zatraceně dobře sešité. Nikdy jsem neviděl lepší práci. Kde ses naučila takhle léčit?“

„Naučil mě to muž jménem Aruf.“

„No, naučil tě to dobře. To se tak často nevidí. Štěstí pro nás, že to udělal.“

„Musela jsem se za to od něho nechat ošukat.“

„Aha.“ To na to vskutku vrhalo poněkud jiné světlo.

Ferro pokrčila rameny. „Nevadilo mi to. Byl to dobrý chlap, víceméně, a naučil mě za to, jak zabíjet. Už jsem musela šukat hromadu horších chlapů a za mnohem míň.“ Zamračila se na Lutharovu bradu, přitlačila na ni palce a prohmatala svaly kolem rány. „Za mnohem míň.“

„V pořádku," zamumlal Logen. Vyměnil si ustaraný pohled s Lutharem. Tento rozhovor se neubíral směrem, který by si představoval. Možná to mohl u Ferro předpokládat. Strávil spoustu času tím, že se z ní snažil něco vymáčknout, a teď, když mu konečně něco řekla, nevěděl, jak s tím naložit.

„A je to," zavrčela po tom, co chvíli mlčky prohmatávala Lutharovu tvář.

„Děkuju ti." Když se od něj odvracela, popadl ji za ruku. „Opravdu. Nevím, co bych si počal –"

Zaškaredila se, jako kdyby ji uhodil, a vyškubla se mu. „Fajn! Ale až ti příště zas někdo rozseká obličej, můžeš si ho zašít sám." A s tím vstala a odešla. Usadila se v houstnoucím stínu v koutě ruin, tak daleko od ostatních, jak jen to šlo, aniž by musela úplně ven. Vypadalo to, že děkování má ještě méně ráda než jiné řeči, ale Luthar byl tak rád, že už má obvazy konečně dole, že mu to nijak zvlášť nevadilo.

„Jak to vypadá?" zeptal se a zašilhal na vlastní bradu, kroutil čelistí a píchal se do ní prstem.

„Je to dobré," řekl Logen. „Máš obrovské štěstí. Možná už nebudeš takový hezoun jako dřív, ale pořád ještě vypadáš zatraceně líp než já."

„Jo," řekl, olízl si rýhu na rtu a trochu se usmál. „Není to, jako kdyby mi uřízli celou hlavu."

Logen se zašklebil, klekl si vedle kotlíku a zamíchal v něm. Teď už na tom byl s Lutharem dost dobře. Byla to sice drsná lekce, ale rozbitý obličej tomu chlapci přinesl i mnoho dobrého. Naučilo ho to určitému respektu, a to mnohem rychleji, než by se dalo dosáhnout pouhými řečmi. Naučilo ho to být realistický, a to bylo také dobře. Drobná gesta a čas. Tohle málokdy zklame, chcete-li si někoho naklonit. Pak zachytil Feřin pohled. Mračila se na něho ze stínu a on cítil, jak jeho úsměv mizí. Někteří lidé potřebují víc času než druzí a pár jich k tomu úplně nedospěje nikdy. Takový byl i Černý Dow. Byl stvořený k tomu, aby kráčel sám, jak by řekl Logenův otec.

Podíval se dolů na kotlík, ale v něm příliš povzbuzení nenašel. Jen ovesnou kaši s pár kousky slaniny a nasekanými kořínky. Tady nebylo co lovit. Mrtvá země byla přesně tím, čím byla zvána. Z trávy na planině zbyly jen hnědé chomáčky a šedivý prach. Rozhlédl se kolem po rozbořené slupce domu, ve které se utábořili.

Světlo z ohně se mihotalo na vylomeném kameni, vydrolené omítce a prastarém, rozštíplém dřevu. V puklinách nekořenilo žádné kapradí, žádné semenáčky se neprodíraly hliněnou podlahou, nerostly tu dokonce ani ostrůvky mechu mezi kameny. Logenovi se zdálo, že sem kromě nich po celá staletí nevkročila lidská noha. Možná tomu tak opravdu bylo.

Příliš velké ticho. Dnes večer nevál skoro žádný vítr. Bylo slyšet jen slabé praskání ohně a Bayazův tlumený hlas, kterým poučoval svého učedníka nebo někoho z ostatních. Logen byl rád a ulevilo se mu, že se první z mágů zase probral, i když vypadal starší a zachmuřenější než kdy předtím. Alespoň se teď Logen nemusel rozhodovat, co dál. To nikdy nebylo pro nikoho ze zúčastněných příliš dobré.

„Konečně jasná noc!“ zahlaholil bratr Chodec, když sehnutý vešel dovnitř. S velkým sebeuspokojením ukázal nahoru. „Perfektní nebe pro navigování! Hvězdy září jasně poprvé za deset dní a – což nyní veřejně prohlašuji – my jsme nesešli ani o krok z naší zvolené cesty! Ani o jedinou stopu! Nevedl jsem nás špatně, přátelé moji. Ne! To bych snad ani nebyl já! Odhaduji to na čtyřicet mil do Aulca, přesně jak jsem říkal!“ Žádné gratulace nepřicházely. Bayaz a Quai byli zabráni do svého mrzutého mumlání. Luthar zvedl svůj kratší meč a snažil se najít úhel, pod kterým by v něm mohl vidět svůj odraz. Ferro se kabonila ve svém koutku. Chodec si povzdechl a dřepl si vedle ohně. „Zase kaše?“ zabručel, když nakoukl do kotlíku a nakrčil nos.

„Obávám se, že ano.“

„Hmm, tak dobře. Strasti cesty, viďte, přátelé? Kdyby nebylo cestování provázeno strastmi, nemohlo by přinést ani slávu.“

„Uhm,“ řekl Logen. On by se spokojil s mnohem menší slávou, jen kdyby si mohl dopřát pořádnou večeři. Nešťastně píchl lžící do bublající kaše.

Chodec se k němu naklonil a zamumlal. „Zdá se, že náš věhlasný chlebodárce má zase problémy se svým učedníkem.“

Bayazův projev byl stále hlasitější a zlostnější.

„…umět to dobře s pánví je sice hezké, ale tvé hlavní zaměstnání je stále procvičovat se v magii. Ve tvém chování jsou v poslední době očividné změny. Jistá rezervovanost a neposlušnost. Začínám se obávat, aby se nakonec neukázalo, že jsem se v tobě jako v učedníkovi zklamal.“

„Copak vy jste byl vždycky vzorný žák?“ Na Quaiově tváři byl stín posměšného úsměvu. „Váš vlastní učitel z vás nikdy nebyl zklamaný?“

„To byl, a následky byly strašné. Všichni děláme chyby. A je právě na učiteli, aby se pokusil zabránit učedníkovi dělat ty samé chyby, jaké udělal on.“

„Pak byste mi možná měl povědět o těch vašich. Abych se i já mohl stát lepším učedníkem.“

Mistr a učedník se na sebe přes oheň zlostně mračili. Logenovi se Bayazův výraz vůbec nelíbil. Takový pohled už kdysi u prvního z mágů viděl a výsledky nebyly zrovna příjemné. Nechápal sice, proč se Quai během posledních několika týdnů přesunul z pozice poslušného žáčka do role zarytého odpůrce, ale nikomu to nepřineslo nic dobrého. Logen předstíral, že je plně zaujatý svou kaší, a tak trochu se připravoval na to, že ho každou chvíli ohluší zaburácení třaskajících plamenů. Ale když se nakonec opravdu něco ozvalo, byl to jen Bayazův hlas a byl docela tichý.

„Dobře, mistře Quai, tvá žádost má jistý smysl, tentokrát. Pohovořme si o mých chybách. To je vskutku obsáhlé téma. Kde bych měl začít?“

„Co třeba na začátku?“ odvážil se jeho učedník. „Kde jinde by měl člověk začít?“

Mág se hořce usmál. „Hm. Takže před dávnými věky, za Starých časů.“

Na chvíli se odmlčel a zadíval se do plamenů. Jejich světlo se mu mihotalo na propadlé tváři. „Byl jsem Juvensův první učedník. Ale brzy po tom, co započalo mé učení, si můj pán vzal dalšího. Byl to chlapec z Jihu. Jmenoval se Chalul.“ Ferro náhle vzhlédla a zamračila se na něj ze stínu. „My dva jsme se od začátku nemohli v ničem shodnout. Oba jsme byli velice ješitní a jeden na druhého jsme žárlili na svá nadání, záviděli jsme si každý sebemenší projev přízně, který si ten druhý od našeho učitele zasloužil. Naše rivalita přetrvávala dokonce i po letech, kdy už měl Juvens další učedníky, dohromady dvanáct. Ze začátku nás to nutilo být lepší v učení: snažili jsme se být horlivější, oddanější. Ale po hrůzách, které přinesla válka s Glustrodem, se mnohé změnilo.“

Logen posbíral misky a začal do nich nabírat kouřící břečku, přitom se snažil, aby mu z Bayazovy řeči nic neuteklo. „Naše soupeřivost přerostla ve svár a ze sváru se stala nenávist. Bojovali

jsme spolu, nejprve slovy, pak i rukama a nakonec magií. Kdyby to zůstalo jen na nás, možná bychom se navzájem zabili. Možná by teď byl svět šťastnějším místem, kdyby se to stalo, ale vložil se do toho Juvens. Poslal mě daleko na sever a Chalula na jih, do dvou velkých knihoven, které vybudoval už velice dávno. Poslal nás tam studovat, odděleně a o samotě, dokud naše emoce nevychladnou. Myslel si, že vysoké hory, široké moře a velikost Kruhu světa náš svár ukončí, ale zmýlil se v nás. Naše zášť ve vyhnanství ještě sílila, navzájem jsme se obviňovali, že tam musíme být, a vymýšleli jsme své malé msty."

Logen rozděloval jídlo, zatímco Bayaz se na Quaie mračil zpoza svého hustého obočí. „Kéž bych tehdy měl dost zdravého rozumu a poslechl svého učitele. Ale byl jsem mladý a tvrdohlavý a plný pýchy. Hořel jsem touhou stát se mocnějším než Chalul. Rozhodl jsem se, takový jsem byl hlupák, že když mě nebude učit Juvens… budu si muset najít jiného učitele."

„Zas ta šlichta, růžovouši?" zavrčela Ferro, když si od Logena brala svou misku.

„Nemusíš mi děkovat." Hodil jí lžíci a ona ji ve vzduchu chytila. Logen podal misku prvnímu z mágů. „Dalšího učitele? Jakého jiného učitele jste mohl najít?"

„Jen jediného," zamumlal Bayaz. „Kanediase. Mistra tvůrce." Zamyšleně otáčel lžící v ruce. „Šel jsem do jeho Domu, poklekl jsem před ním a u jeho nohou jsem žadonil, aby mě učil. Odmítl mě, samozřejmě, tak jako odmítl každého… nejdřív. Ale já jsem byl neodbytný, a tak se dal časem obměkčit a souhlasil, že mě přijme."

„A tak jste žil ve tvůrcově domě," zamumlal Quai. Logen se zachvěl, jak se sklonil nad svou miskou. Jeho jediná krátká návštěva toho místa pro něj stále byla noční můrou.

„Ano," řekl Bayaz. „A učil jsem se, jak to tam chodí. Díky svým schopnostem ve Vysokém umění jsem se stal pro svého nového učitele užitečným. Ale Kanedias byl na svá tajemství ještě mnohem žárlivější, než býval Juvens, a nechal mě ve svých kovárnách tvrdě dřít jako otroka. Učil mě pouze tomu, co jsem potřeboval, abych mu mohl sloužit. Zahořkl jsem, a když tvůrce odešel hledat suroviny pro naše dílny, moje zvědavost a moje ambice a žízeň po vědění mě donutily bloudit po těch částech jeho

Domu, kam jsem měl zakázáno chodit. A tam jsem našel jeho nejpřísněji střežené tajemství.“ Odmlčel se.

„Co to bylo?“ pobídl ho Chodec, jehož lžíce znehybněla na půl cesty k ústům.

„Jeho dcera.“

„Tolomei,“ zašeptal Quai sotva slyšitelně.

Bayaz přikývl a jeden koutek úst se mu zvedl, jako by si vzpomněl na něco hezkého. „Byla jako žádná jiná. Nikdy neopustila tvůrcův dům, nikdy nemluvila s nikým jiným, jen se svým otcem. Dozvěděl jsem se, že mu pomáhala s jeho díly. Uměla… zacházet se surovinami… kterých se mohl dotýkat jen někdo, komu v žilách proudila tvůrcova krev. Jsem si jist, že to byl hlavní důvod, proč ji zplodil. Její krásе se žádná jiná nevyrovnala.“ Bayazovi zacukalo ve tváři. Sklopil oči k zemi a hořce se usmál. „Nebo mi tak alespoň připadá v mých vzpomínkách.“

„Bylo to dobré,“ řekl Luthar, olízl si prsty a odložil prázdnou misku. Poslední dobou byl v jídle mnohem méně vybíravý. Logen si říkal, co to s člověkem udělá, když pár týdnů nemůže pořádně žvýkat. „Máme ještě?“ zeptal se Luthar s nadějí v hlase.

„Vem si moje,“ sykl Quai a strčil svou misku Lutharovi. Tvář měl mrtvolně bledou a jeho oči, které nespouštěl ze svého učitele, byly jako dva světelné body ve tmě. „Pokračujte.“

Bayaz vzhlédl. „Tolomei mě fascinovala, a já zase ji. Zní to asi divně, ale tehdy jsem byl mladý a plný síly a měl na hlavě spoustu vlasů, jako tady kapitán Luthar.“ Přejel si suchou dlaní po holé lebce a pak pokrčil rameny. „Zamilovali jsme se do sebe.“ Podíval se na ty, které měl kolem sebe, na jednoho po druhém, jako by chtěl zjistit, jestli mají tu odvahu se mu smát, ale Logen byl zcela zabraný do vysávání zbytků slané kaše z mezer mezi zuby a nikdo z ostatních se ani neusmál.

„Pověděla mi o úkolech, kterými ji pověřil její otec, a já jsem pomalu začínal některé věci chápat. Kanedias shromáždil ze všech konců světa vzorky různých surovin, které pocházely ze světa pod námi a zbyly tu z časů, kdy ještě démoni kráčeli zemí. Snažil se vyždímat z těchhle zbytků sílu a začlenit ji do svých strojů. Zahrával si se silami, které první zákon zakazoval, a už také začínal sklízet první úspěchy.“ Logen se zavrtěl nepříjemným pocitem. Vzpomněl si na tu věc, kterou viděl v tvůrcově domě, tu, co ležela ve vodě na kusu bílého kamene, zvláštní a fascinující.

Dělič, tak to Bayaz nazval. Dvě hrany – jedna tady a jedna na druhé straně. Chuť k jídlu ho přešla a odložil svou misku na zem k ohni nedojedenou.

„Zhrozil jsem se," pokračoval Bayaz. „Viděl jsem zkázu, kterou Glustrod přinesl do světa, a rozhodl jsem se jít za Juvensem a všechno mu povědět. Ale bál jsem se nechat Tolomei v Domě a ona by nikdy neopustila to jediné, co znala. Tak jsem to odložil a pak se Kanedias nečekaně vrátil a našel nás spolu. Jeho vztek byl…" a Bayaz se zachvěl, jako by mu i ta vzpomínka působila bolest „…nepopsatelný. Jeho Dům se třásl spolu s ním, duněl jeho hněvem, žhnul jím. Měl jsem štěstí, že jsem vyvázl živý a utekl jsem, abych hledal útočiště u svého starého učitele."

Ferro se ušklíbla. „Takže byl jeden z těch, co snadno odpustí?"

„Naštěstí pro mě. Juvens se ode mě neodvrátil, ani když jsem ho zradil. Zvlášť když jsem mu řekl, že se jeho bratr pokouší porušit první zákon. Tvůrce přišel v obrovském hněvu a dožadoval se spravedlnosti za zneuctěnou dceru a za krádež svých tajemství. Juvens ho odmítl. Chtěl vědět, do jakých experimentů se Kanedias pustil. Bratři se spolu začali hádat a já jsem utekl. Samo nebe žhnulo zběsilostí jejich hádky. Když jsem se vrátil, byl můj učitel mrtev a jeho bratr pryč. Přísahal jsem, že ho pomstím. Shromáždil jsem mágy z celého světa a začali jsme válku s tvůrcem. My všichni. Až na Chalula."

„Proč ne on?" zavrčela Ferro.

„Řekl, že se mi nedá věřit. Že tuhle válku zapříčinila má hloupost."

„To byla přece pravda, ne?" zašeptal Quai.

„Snad, částečně. Ale i on se dopustil přečinů, možná ještě horších. On a jeho prokletý učedník Mamun. Lži," zasyčel do ohně. „Všechno to byly lži, ale ostatní mágové se nenechali oklamat. Proto Chalul opustil řád, vrátil se na Jih a hledal moc jinde. A také ji našel. Udělal přesně to, co Glustrod, a upadl v prokletí. Tím, že porušil druhý zákon a pojedl lidské maso. Jen jedenáct z nás odešlo bojovat s Kanediasem a jen devět se vrátilo."

Bayaz se zhluboka nadechl a dlouze vydechl. „Tak, mistře Quai, tady před tebou leží v celé své nahotě historie mých chyb. Můžeš říct, že byly příčinou smrti mého učitele, rozkolu v řádu mágů. Můžeš říct, že kvůli nim teď míříme na západ, k troskám

minulosti. Můžeš říct, že kvůli nim má kapitán Luthar rozbitou bradu.“

„Semena minulosti nesou své ovoce v přítomnosti,“ zamumlal si Logen pro sebe.

„To nesou,“ přikývl Bayaz. „To nesou. A vskutku trpké ovoce. Poučíš se z mých chyb, mistře Quai, jako jsem se poučil i já, a popřeješ svému učiteli trochu pozornosti?“

„Ovšem,“ řekl učedník, i když Logena napadlo, jestli se v jeho hlase neskrývá náznak ironie. „Poslechnu vás ve všech směrech.“

„To od tebe bude moudré. Kdybych býval já poslechl Juvense, možná bych teď neměl tohle.“ Bayaz si rozepnul dva horní knoflíky u košile a odhrnul límec na jedné straně. Světlo z ohně se zamihotalo na vybledlé jizvě, která se táhla přes starcův krk až k rameni. „Tohle mám od samotného tvůrce. Ještě palec a byla by to má smrt.“ Zachmuřeně se na ní poškrábal. „Po všech těch letech ještě pořád čas od času svědí. A ta bolest, kterou mi působila celé dlouhé roky… vidíte, mistře Luthare, i když také máte svou jizvu, vždycky to může být horší.“

Chodec si odkašlal. „To je jistě vážné zranění, ale věřím, že mohu ukázat horší.“ Chytil se za svou špinavou nohavici a vytáhl si ji nahoru až po třísla. Natočil šlachovité stehno ke světlu. Objevila se ohyzdná změť vrásčité, šedivé a zjizvené kůže kolem skoro celé nohy. Dokonce i Logen musel připustit, že to na něj udělalo dojem.

„Čím vám tohle k čertu udělali?“ zeptal se Luthar a vypadal, že je mu trochu mdlo.

Chodec se usmál. „Před mnoha lety, když jsem byl ještě mladík, ztroskotal jsem v bouři u pobřeží Suldžuku. Celkem devětkrát Bohu připadalo jako dobrý nápad vymáchat mě ve svém studeném oceánu za mizerného počasí. Naštěstí se mi vždycky dostalo opravdového požehnání, že jsem uměl plavat. Ale v tomhle případě si mě naneštěstí nějaký druh velké ryby vybral za svoje příští jídlo.“

„Ryba?“ zašeptala Ferro.

„Ovšem. Ta největší a nejdivočejší ryba s tlamou širokou jako vrata a zuby jako nože. Naštěstí ji prudká rána do čenichu,“ a sekl rukou ve vzduchu, „přinutila mě pustit a náhodná vlna mě vyplavila na břeh. Dostalo se mi dvojnásobného požehnání v podobě mladé soucitné domorodé dámy, která mě nechala zotavit

se ve svém příbytku, přestože lidé ze Suldžuku jsou všeobecně ti nejpodezíravější ze všech cizinců.“ Šťastně si povzdechl. „Tak jsem se naučil jejich jazyk. Velmi oduševnělý lid. Bůh mi požehnal. Opravdu.“ Zavládlo ticho.

„Vsadím se, že ty můžeš předvést ještě horší.“ Luthar se zašklebil přes oheň na Logena.

„Kdysi mě pokousala vzteklá ovce, ale žádná velká jizva mi nezůstala.“

„A co ten prst?“

„Tenhle?“ zadíval se na svůj slavný pahýl a zakýval jím. „A co je s ním?“

„Jak jsi o něj přišel?“

Logen se zamračil. Nebyl si jistý, jestli se mu směr, jakým se tahle konverzace ubírá, líbí. Poslouchat o Bayazových chybách byla jedna věc, ale nechtělo se mu vrtat se ve vlastních. Mrtví vědí, že jich má na kontě pár hodně velkých. Ale teď se na něj všichni dívali. Musel něco říct. „Přišel jsem o něj v boji. Kousek od místa zvaného Carleon. Byl jsem tehdy mladý a nevybouřený. Měl jsem hloupý zvyk cpát se tam, kde to nejvíc vřelo. Tentokrát, když jsem se dostal ven, byl prst pryč.“

„Dílo okamžiku, co?“ řekl Bayaz.

„Tak nějak.“ Zamračil se a lehce si promnul pahýl. „Divná věc. Ještě dlouho po tom, co byl pryč, jsem ho pořád cítil. Svědil mě. Přímo na špičce. Málem jsem zešílel. Jak se může člověk poškrábat na prstu, který nemá?“

„Bolelo to?“ zeptal se Luthar.

„Jako čert, ze začátku, ale ani z poloviny tak hrozně jako některá z těch dalších, co jsem utržil.“

„Která třeba?“

O tom musel Logen chvíli přemýšlet. Poškrábal se na tváři a vracel se ke všem těm hodinám, dnům a týdnům, kdy byl zraněný, krvácel a řval. Kdy nemohl pořádně chodit nebo se snažil uříznout si kus masa s oběma rukama obvázanýma. „Jednou mě sekli mečem přes tvář,“ řekl a nahmatal rýhu, kterou mu Tul Duru udělal v uchu. „Krvácelo to jako prase. Také mi málem šípem vystřelili oko.“ Poškrábal se na půlkruhovité jizvě pod obočím. „Trvalo celé hodiny, než mi vytahali všechny třísky. Pak mi při obléhání Uffrithu spadl na hlavu zatraceně velký kámen. Hned první den.“

Přejel si rukou zezadu po hlavě a ucítil pod vlasy chuchvalcovitý hrbolek. „Rozbil mi hlavu a také rameno.“

„Ošklivé,“ řekl Bayaz.

„Byla to moje chyba. To se stává, když se pokusíte bourat městské hradby holýma rukama.“ Luthar na něj zíral, ale Logen jen pokrčil rameny. „Nefungovalo to. Jak jsem říkal, býval jsem pruďas.“

„Divím se jen, že ses jimi nezkusil prokousat.“

„Nejspíš by to byl můj další krok. Proto na mě shodili ten kámen. Alespoň že mám pořád ještě svoje zuby. Strávil jsem dva měsíce kňučením vleže na zádech, zatímco ostatní obléhali město. Uzdravil jsem se právě včas na souboj s Trojstromem, při němž jsem získal hezkou sbírku zlomenin, a pak další a další.“ Logen se při té vzpomínce zachvěl, sevřel prsty na pravé ruce a zase je narovnal, když si připomněl tu bolest. Měl je tehdy napadrť. „A tehdy to opravdu bolelo. I když ne tak jako tohle,“ strčil si ruku pod opasek a vytáhl košili. Všichni se zadívali přes oheň, aby viděli, co ukazuje. Jen malá jizva, přesně pod spodním žebrem, v prohlubni vedle žaludku.

„Nevypadá zase tak strašně,“ prohodil Luthar.

Logen se otočil, aby jim ukázal záda. „Tady je zbytek,“ řekl a ukázal palcem do místa, kde věděl, že má mnohem větší jizvu hned vedle páteře. Zatímco si ji prohlíželi, rozhostilo se ticho.

„Úplně skrz?“ zeptal se tiše Chodec.

„Úplně skrz, kopím. V souboji s mužem zvaným Harding Mračňák. Měl jsem zatracené štěstí, že jsem to přežil, to je tedy fakt.“

„Jestli to byl souboj,“ zamumlal Bayaz, „jak to, že žiješ?“

Logen si olízl rty. V ústech měl hořko. „Porazil jsem ho.“

„S kopím zapíchnutým v těle?“

„Nevěděl jsem o něm, zjistil jsem to až později.“

Chodec a Luthar se na sebe zamračeně podívali. „Mně to připadá jako těžko přehlédnutelný detail,“ řekl navigátor.

„To si jen myslíš.“ Logen zaváhal. Snažil se najít způsob, jak to co nejlíp vysvětlit, ale na nic vhodného nepřišel. „Jsou chvíle… no… kdy tak úplně nevnímám, co dělám.“

Nastalo dlouhé ticho. „Jak to myslíš?“ zeptal se Bayaz a Logen sebou trhl. Všechna ta křehká důvěra, kterou si vybudoval za

posledních pár týdnů, se mu teď mohla rozpadnout před očima, ale neviděl jinou možnost. Nikdy nebyl moc dobrý lhář.

„Když mi bylo čtrnáct, nebo tak nějak, pohádal jsem se s kamarádem. Už si ani nevzpomínám, kvůli čemu to bylo. Vím jen, že jsem se rozzuřil. Vzpomínám si, že mě udeřil. Pak jsem se podíval na svoje ruce.“ A podíval se na ně. V té tmě byly bledé. „Uškrtil jsem ho. Bylo po něm. Nevzpomínal jsem si, jak jsem to udělal, ale byl jsem tam jen já a měl jsem pod nehty jeho krev. Vytáhl jsem ho na nějakou skálu a shodil ho dolů na hlavu a pak jsem řekl, že spadl ze stromu a umřel. Všichni mi uvěřili. Jeho matka plakala a tak, ale co jsem měl dělat? Tehdy se mi to stalo poprvé.“

Logen na sobě cítil pohledy všech kolem. „O několik let později jsem skoro zabil svého otce. Bodl jsem ho, když jsme jedli. Nevím proč. Vůbec nevím proč. Naštěstí se z toho dostal.“

Cítil, jak se Chodec nervózně odtáhl, a ani se mu nedivil. „To bylo tehdy, když se šankové začali objevovat čím dál častěji. Můj otec mě pak poslal na jih, přes hory, abych vyhledal pomoc. Tak jsem našel Bethoda a on mi nabídl, že mi pomůže, když za něho budu bojovat. Byl jsem šťastný, že se za něj můžu bít, takový jsem byl hlupák. Ale boje neměly konce. Věci, které jsem během těch bitev dělal… věci, které mi ostatní vyprávěli, že jsem je dělal.“ Zhluboka se nadechl. „No. Zabil jsem přátele. Měli byste vidět, co jsem dělal nepřátelům. Nejdřív se mi to líbilo. Líbilo se mi sedávat v čele u ohně, dívat se na muže kolem a vidět jejich strach, kdy se žádný z nich neodvážil podívat se mi do očí, ale pak se to zhoršilo. Hodně zhoršilo. Jednou, když přišla zima, nevěděl jsem, kdo vlastně jsem ani co jsem většinu času dělal. Někdy jsem viděl, že se to děje, ale nemohl jsem s tím nic dělat. Nikdo nevěděl, koho zabiju příště. Všichni byli podělaní, dokonce i Bethod, ale nikdo ze mě neměl větší strach než já sám.“

Chvíli tam všichni seděli v napjatém tichu. Rozpadlé budovy, které ještě před chvílí vypadaly po té nekonečné, mrtvé prázdnotě pustiny jako skoro pohodlné útočiště, už jim tak teď nepřipadaly. Prázdná okna byla jako zející rány. Prázdné vchody byly jako otevřené hroby. Ticho je tížilo čím dál víc a pak si Chodec odkašlal. „A nemyslíš, že bys kvůli nějaké malicherné hádce mohl zabít někoho z nás?“

„Mnohem pravděpodobnější je, že bych vás zabil všechny.“

Bayaz se mračil. „Odpusť, jestli mě to příliš neuklidnilo.“

„Kéž by ses o tom alespoň zmínil dřív!“ zakvílel Chodec. „Takovou věc by o sobě měli spolupoutníci vědět! Opravdu si nemyslím, že –“

„Nechte ho být,“ zavrčela Ferro.

„Ale my potřebujeme vědět –“

„Zavři klapačku, ty umělče přes hvězdičky. Sám máš k dokonalosti hodně daleko.“ Zamračila se na něj. „Někteří z vás mají plnou hubu řečí, ale když začnou potíže, flákáte se bůhvíkde.“ Zamračila se na Luthara. „Někteří z vás jsou mnohem míň užiteční, než si o sobě myslí.“ Blýskla očima po Bayazovi. „A někteří z vás si nechávají spoustu tajemství pro sebe a pak, když je zle, si klidně hodí šlofíka a nechají nás ostatní trčet uprostřed ničeho. No tak je to zabiják. A co je, k sakru, na tom? Je zatraceně užitečný, když je třeba zabíjet.“

„Jen jsem chtěl –“

„Sklapni, povídám.“ Chodec překvapeně zamrkal a udělal, co mu řekla.

Logen se na ni přes oheň zadíval. Byla ta poslední, od koho by kdy čekal povzbudivá slova. Ze všech, kteří tady seděli, jedině ona byla u toho, když se to stalo. Jenom ona doopravdy věděla, o čem mluvil. A přesto se ho zastala. Všimla si, že se na ni dívá, a tak se na něho zamračila a stáhla se zpátky do svého kouta, ale to na věci nic neměnilo. Cítil, že se usmívá.

„A co ty?“ I Bayaz se díval na Ferro a prstem si přejížděl po dolním rtu, jako by přemýšlel.

„Co já?“

„Říkáš, že nemáš ráda tajemství. My všichni jsme mluvili o svých jizvách. Já jsem nudil celou společnost jedním starým příběhem a Krvavá devítka nás vyděsil svým.“ Mág se poklepal po kostnaté tváři, plné ostrých stínů od ohně. „Jak jsi ty přišla k těm jizvám?“

Ticho. „Vsadím se, že jsi mu to nandala, ať už ti to udělal kdokoli, že je to tak?“ řekl Luthar se stopou pobavení v hlase.

Chodec se rozchechtal. „No ovšem! Řekl bych, že to s ním vzalo rychlý konec! Hrozím se pomyslet, co –“

„Udělala jsem si to sama,“ řekla Ferro.

Smích okamžitě umlkl a úsměvy se ztratily ze tváří. „Eh?“ zeptal se Logen.

„Copak, růžovouši, jsi sakra hluchý? Udělala jsem si to sama.“

„Proč?“

„Pche!“ prskla a zablýskala na něj očima. „Nevíte, jaké to je, když vás někdo vlastní! Když mi bylo dvanáct let, prodali mě muži jménem Susman.“ Plivla na zem a zavrčela něco ve svém rodném jazyce. Logen si nemyslel, že šlo o kompliment. „Provozoval podnik, kde se dívky nejdříve vycvičily, a pak je se ziskem prodával.“

„Vycvičily k čemu?“ zeptal se Luthar.

„A co bys myslel, hlupáku? K šoustání.“

„Ach,“ vyjekl, polkl a zadíval se do země.

„Byla jsem tam dva roky. Dva roky, než se mi podařilo ukrást nůž. Tehdy jsem ještě nevěděla, jak někoho zabít. Tak jsem svému majiteli uškodila tím nejlepším způsobem, jaký jsem znala. Pořezala jsem se až na kost. Ve chvíli, kdy mi nůž sebrali, už jsem měla jen čtvrtinu původní ceny.“ Divoce se zašklebila do plamenů, jako by na tenhle den byla ze všech nejpyšnější. „Měli jste ho slyšet, jak ječel, parchant jeden!“

Logen na ni zíral. Chodec civěl s otevřenými ústy. Dokonce i první z mágů se tvářil šokovaně. „Ty ses sama zjizvila?“

„A co je na tom?“ Znovu zavládlo ticho. Kolem rozvalin se honil a kvílel vítr, hvízdal ve štěrbinách mezi kameny a rozfoukával tančící plameny. Nikdo nevěděl, co k tomu dodat.

Zuřivec

Sníh se snášel k zemi, bílé vločky vířily v prázdnu za okrajem útesu a měnily zelené borovice, černé skály a hnědou řeku pod nimi v šedivá strašidla.

West ani nemohl uvěřit, že se jako dítě každý rok těšíval, až začne sněžit. Že míval radost, když se probudil a viděl, že je svět zahalený v bílém. Že to pro něj představovalo tajemství, zázrak a radovánky. Teď ho pohled na vločky dopadající Cathil do vlasů, Ladislovi na kabát i na jeho vlastní špinavé kalhoty naplňoval hrůzou. Ještě vlezlejší zima, pronikavější vlhko, vyčerpávající námaha při jakémkoli pohybu. Třel si holé ruce o sebe, popotahoval nosem a mračil se na nebe. Přitom se snažil neupadnout do zoufalství.

„Musím myslet pozitivně," šeptal si. Hlas mu sípal v bolavém hrdle a od úst mu unikal v hustém oblaku páry. „Musím." Myslel na teplé léto v Agriontu. Na květy, které poletovaly ze stromů na náměstích. Na ptáky, cvrlikající na ramenou usměvavých soch. Na sluneční světlo, které pronikalo listnatými větvemi v parku. Nepomáhalo to. Popotáhl kapku, která mu vytékala z nosu, a znovu se pokusil zastrčit si ruce do rukávů uniformy, ale ty nikdy nebyly dost dlouhé. Bledými prsty se chytil za jejich roztřepené lemy. Zahřeje se vůbec ještě někdy?

Na rameni ucítil Pikeovu ruku. „Něco se chystá," zašeptal odsouzenec. Ukázal na Seveřany, kteří dřepěli v hloučku a něco si naléhavě šeptali.

West se na ně unaveně zadíval. Právě se začínal cítit skoro pohodlně a soustředit se na něco jiného, než bylo jeho vlastní utrpení, mu působilo problém. Pomalu narovnával bolavé nohy a slyšel, jak mu ve zmrzlých kolenou zakřupalo, když vstával. Otřásl se, pokusil se vytřepat únavu z těla ven. Pak se začal brodit k Seveřanům. Shrbený jako starý muž, ruce ovinuté kolem těla, aby

se zahřál. Než se tam dostal, hlouček se už rozpadl. Další rozhodnutí se zrodilo bez jakékoli potřeby znát jeho názor.

Trojstrom mu zamířil naproti a padající sníh jako by vůbec nevnímal. „Psí čumák viděl nějaké Bethodovy zvědy," zavrčel a ukázal mezi stromy. „Hned tamhle pod tím svahem u říčky, kousek od těch vodopádů. Máme štěstí, že si jich všiml včas. Docela dobře si mohli všimnout oni nás, a to už bychom nejspíš byli po smrti."

„Kolik jich je?"

„Myslí, že asi tak tucet. Projít kolem nich by nemuselo být bezpečné."

West se zamračil a přešlápl z nohy na nohu, aby mu nepřestala proudit krev. „Ale pustit se s nimi do boje by bylo ještě riskantnější, ne?"

„Možná jo, a možná ne. Kdybychom je dokázali překvapit, nemuselo by to být úplně marné. Mají jídlo, zbraně," přejel Westa pohledem odshora dolů, „a také oblečení. Všelijakou výstroj, která by se nám hodila. Zima vrcholí. Jdeme pořád na sever, takže tepleji určitě nebude. Už jsme rozhodli. Budeme bojovat. Tucet je velká přesila, takže budeme potřebovat každého muže. Váš kamarád Pike vypadá, že se dovede rozmáchnout sekyrou, a nedělá si hlavu, jak to dopadne. Měl bys na to připravit i ty ostatní." Kývl k Ladislovi, schoulenému na zemi. „To děvče by se mělo možná držet stranou, ale –"

„Princ ne. Je to příliš nebezpečné."

Trojstromovi se zúžily oči. „To máš zatraceně pravdu, že je to nebezpečné. Proto bychom se měli my chlapi o to nebezpečí podělit."

West se k němu naklonil blíž a snažil se, aby i přes popraskané rty, ztuhlé a oteklé jako pár převařených uzenek, zněl jeho hlas přesvědčivě. „Pro nás ostatní by se tím riziko jen zvětšilo. Což oba víme." Princ se na ně podezíravě díval a snažil se uhodnout, o čem mluví. „Bude v boji stejně užitečný jako pytel naražený na hlavu."

Starý Seveřan se ušklíbl. „V tom máš nejspíš pravdu." Zhluboka se nadechl, zamračil a dopřál si čas si to rozmyslet. „Tak dobře. Není to zvykem, ale dobře. Zůstanou vzadu, on a to děvče. My ostatní budeme bojovat, a tím myslím i tebe."

West přikývl. I když ho ta vyhlídka dvakrát nelákala, uznával, že každý z mužů by měl přiložit ruku k dílu. „To je fér. My ostatní budeme bojovat." A odbelhal se k princi, aby mu o tom pověděl.

Doma, v zářivých zahradách Agriontu, by teď prince Ladislu určitě nikdo nepoznal. Všichni ti hejsci, dvořané a patolízalové, kteří obvykle hltali každé jeho slovo, by ho teď s největší pravděpodobností obešli a zacpali by si při tom nos. Kabát, který mu West dal, se začal párat ve švech, klubaly se mu z něj ven lokty a byl samé bláto. Pod ním ta jeho bezvadná bílá uniforma postupně získávala barvu hlíny. Pořád z ní ještě viselo pár zbytků zlatých prýmků a celé to připomínalo kytici, ze které už zbyly jen jejich uhnilé stonky. Vlasy měl rozcuchané a slepené, na bradě mu vyrostly nestejnoměrné, zrzavé vousy a mezi obočím mu vyrašily chlupy, jež naznačovaly, že za šťastnějších dnů musel trávit hodně času jejich vytrháváním. Jediný muž v okruhu sta mil, který vypadal ubožeji než on, byl asi jenom sám West.

„Co se děje?“ zamumlal princ, když se West svezl na zem vedle něj.

„Dole u řeky je pár Bethodových zvědů, Vaše Výsosti. Musíme bojovat.“

Princ přikývl. „Budu potřebovat nějakou zbraň –“

„Musím vás požádat, abyste zůstal vzadu.“

„Plukovníku Weste, myslím, že bych měl –“

„Byl byste pro nás velkým přínosem, Vaše Výsosti, ale obávám se, že se s tím nedá nic dělat. Jste následník trůnu. Nemůžeme si dovolit vystavit vás ohrožení.“

Ladisla dělal, co mohl, aby vypadal zklamaně, ale West skoro cítil, jak se mu ulevilo. „Dobře tedy. Když myslíte.“

„Naprosto.“ West se podíval na Cathil. „Vy dva byste mohli zůstat tady. Brzy se vrátíme. Když budeme mít štěstí.“ Při posledních slovech sebou skoro trhl. Štěstí jim v poslední době přálo povážlivě málo. „Snažte se, aby vás nebylo vidět ani slyšet.“

Ušklíbla se na něj. „Nebojte se. Postarám se, aby si neublížil.“

Ladisla se na ně mračil a zatínal pěsti bezmocnou zlostí. Vypadalo to, že si na její neustálé posměšky pořád ještě nezvykl. Nebylo divu. Život v ustavičných lichotkách a podlézání nebyl tou nejlepší přípravou na to, že z vás budou v tak strašných podmínkách ještě dělat pitomce. West si chvíli nebyl jist, zda dělá dobře, když je tu nechává samotné, ale jinou možnost stejně neměl. Měli by být v bezpečí. Určitě víc než on.

Dřepěli tam v hloučku. Kruh zjizvených, špinavých tváří, se zamračenými výrazy a rozcuchanými vlasy. Trojstrom, jehož tvrdé

rysy byly zbrázděné hlubokými rýhami vrásek. Černý Dow s chybějícím uchem a neurvalým úšklebkem. Tul Duru s hustým obočím staženým k sobě. Mračňák, který vypadal lhostejně jako kus kamene. Psí čumák s přimhouřenýma bystrýma očima, od špičatého nosu mu stoupal proužek páry. Pike se mračil jako čert, tedy alespoň tou částí popáleného obličeje, která byla schopná vyjádřit nějaký výraz. Šest nejotrleji vyhlížejících mužů na celém světě a West.

Polkl. Každý z nich musí odvést svůj díl práce.

Trojstrom kreslil větvičkou do tvrdé půdy jednoduchý plánek.

„Tak fajn, chlapi. Zvědové trčí tady dole u řeky, je jich tucet, možná víc. Uděláme to takhle. Mračňák nahoru doleva, Psí čumák napravo, jako vždycky."

„Dobře, veliteli," řekl Psí čumák. Mračňák jen přikývl.

„Já, Tul a Pike na ně půjdeme z boku, muž proti muži. S trochou štěstí je překvapíme. Nezastřelte nás, chlapci, jo?"

Psí čumák se zašklebil. „Když se budete vyhýbat šípům, měli byste být v pořádku."

„Budu na to pamatovat. Dow a West, vy dva přejdete řeku a počkáte u vodopádu. Připlížíte se k nim zezadu." Větvička vyškrábala do země hrbolatou rýhu a West ucítil, jak se mu v krku vzdouvá vlna strachu. „Hluk vody by vám měl pomoct, aby si vás nevšimli. Vyrazíte, až mě uvidíte házet do vody kámen, rozumíte? Až hodím kámen. To bude signál."

„Jasně, veliteli," zavrčel Dow.

West si najednou uvědomil, že se Trojstrom dívá přímo na něj. „Slyšel jsi mě, chlapče?"

„Ehm, ano, jistě," zamumlal. Jazyk měl ztuhlý zimou a narůstajícím strachem. „Až hodíte kámen, tak vyrazíme… veliteli."

„Dobře. A všichni mějte oči na stopkách. Další jsou možná blízko. Bethod má špehy po celém kraji. Je tu někdo, komu není úplně jasné, co má dělat?" Všichni zavrtěli hlavou. „Dobře. Pak mi nevyčítejte, jestli vás zabijí."

Trojstrom vstal a ostatní ho napodobili. Dělali poslední drobné přípravy, uvolňovali si zbraně v pochvách, zkoušeli tětivy, utahovali si přezky. West si skoro neměl co připravit. Těžký, ukradený meč si zastrčil za odřený opasek a bylo to. Připadal si v téhle společnosti jako úplný hlupák. Kolik lidí už tahle parta asi zabila, pomyslel si. Nedivil by se, kdyby to vydalo na menší město

a ještě by pár zbylo na přilehlou vesnici nebo dvě. Dokonce i Pike vypadal odhodlaný dopustit se třeba chladnokrevné vraždy. West si musel připomenout, že nemá ani nejmenší tušení, za co byl ten muž vlastně zavřený v trestanecké kolonii. Když se na něj teď díval, jak soustředěně přejíždí palcem po ostří své těžké sekyry, netečný výraz ve své neživé, spálené tváři, nebylo těžké si to představit.

West se podíval na své ruce. Třásly se mu a nebylo to jen zimou. Stiskl je pevně k sobě. Zvedl oči a uviděl, že se na něj Psí čumák šklebí. „Musíš mít strach, abys měl odvahu," řekl, pak se otočil a vydal se za Trojstromem a ostatními k lesu.

Drsný hlas Černého Dowa zaskřípal Westovi zezadu do ucha. „Ty jdeš se mnou, zabijáku. Snaž se a drž se mnou krok." Plivl na zmrzlou zem, otočil se a zamířil k řece. West se naposledy ohlédl po ostatních. Cathil na něj kývla, jen jednou, a on zase na ni. Pak se otočil a vykročil za Dowem. Mlčky a se skloněnou hlavou se prodíral mezi stromy pokrytými jiskřivou, tající ledovou slupkou, zatímco syčící vodopád mu v uších zpíval čím dál hlasitěji.

Začínal mít pocit, že Trojstromův plán tak nějak postrádá detaily. „Až přejdeme řeku a dostaneme signál, co budeme dělat?"

„Zabíjet," zavrčel Dow přes rameno.

Z takové odpovědi, jakkoliv mu byla na nic, se mu útroby začaly svírat hrůzou. „Mám běžet nalevo, nebo napravo?"

„Běž si, kam chceš, akorát se mi nepleť do cesty."

„Kam půjdeš ty?"

„Kde bude třeba zabíjet."

West zalitoval, že vůbec otvíral ústa, a opatrně vstoupil na břeh. Mezi černými kmeny stromů uviděl nahoře proti proudu vodopád, stěnu z tmavé skály a valící se bílou vodu, která plnila vzduch mrznoucí mlhou a dunivým hučením.

Řeka tady nebyla širší než čtyři kroky, ale prudká a tmavá, zpěněná kolem mokrých kamenů na břehu. Dow zvedl svůj meč a sekyru nad hlavu a pevným krokem se brodil na druhou stranu. Uprostřed řeky mu voda sahala až po pás. Když mokrý vylezl na druhý břeh, přitiskl se ke skále. Ohlédl se a zamračil, když zjistil, jak daleko za ním West zůstal. Vztekle na něj mávl rukou, aby ho popohnal.

West nemotorně vytáhl meč a zvedl ho do výšky. Zhluboka se nadechl, zaťal zuby a ponořil se do proudu. Voda mu zalila botu a

stoupala mu kolem lýtka. Měl pocit, že mu nohu najednou sevřely ledové kry. Udělal další krok a druhá noha se mu do vody zanořila až po stehno. Vypoulil oči, vyjekl, ale vrátit se nemohl. Udělal další krok. Na slizkých kamenech na dně řeky mu uklouzla bota a on se bezmocně ponořil do vody až po podpaží. Byl by zaječel, kdyby mu ledová voda nevyhnala z plic všechen vzduch. Takto postupoval dál, napůl klopýtal a napůl plaval; zuby mu přitom hrůzou skřípaly o sebe. Konečně sebou plácl na druhý břeh a mělce a sípavě zoufale lapal po dechu. Když se konečně vyškrábal na nohy a opřel se o skálu za Dowem, byl úplně zkřehlý a měl husí kůži.

Seveřan se na něj zašklebil. „Jako by ti byla zima, hochu."

„Je mi fajn," odsekl West přes cvakající zuby. Ještě nikdy v životě mu nebyla taková zima. „Udělám svůj dd… dd… díl práce."

„Uděláš své co? Takhle zmrzlého tě bojovat nenechám, zabil bys nás oba."

„Nestarej se o –" Na tváři mu přistála Dowova otevřená dlaň. Ten šok byl skoro horší než bolest. West vyjekl a upustil meč do bláta. Jedna ruka mu instinktivně vystřelila vzhůru k pálící tváři. „Co –"

„Použij to!" sykl na něj Seveřan. „Máš to v sobě!"

West právě otevíral ústa, když ho do nich udeřila Dowova druhá ruka a on se zakymácel a narazil do skály. Na mokrou zem mu ze rtu kapala krev a v hlavě mu hučelo.

„Je to tam. Použij to!"

„Ty podělaný…" To ostatní už bylo jen nesrozumitelné vrčení, jak se Westovy ruce sevřely kolem Dowova krku. Tiskl mu ho, drásal a vrčel jako zvíře. Měl vztekle vyceněné zuby, zlostí byl zcela bez sebe. Krev mu vřela v žilách a veškerý hlad, bolest a frustrace z toho nekonečného mrznutí a pochodu z něj najednou vyprchala.

Ale jakkoli byl vzteklý, Černý Dow byl dvakrát silnější než on. „Použij to," vrčel, když ze sebe odtáhl Westovy ruce a znovu jím praštil o skálu. „Už je ti teplo?" Něco jim přeletělo nad hlavami a plesklo to do vody za nimi. Dow ho odstrčil a s řevem vyrazil vzhůru po břehu. West vyrazil za ním. Těžký meč vylovil z bahna a zvedl ho do výšky. V hlavě mu pulzovala krev a on vyrážel nějaké neartikulované skřeky.

Rozměklá hlína mu klouzala pod nohama. Proběhl mezi křovinami a zetlelými spadlými kmeny do otevřeného prostoru. Viděl Dowa, jak zaťal sekyru do překvapeného Seveřana. Rudá krev vystříkla do vzduchu, tmavá skvrna proti bílému nebi síťovanému větvemi. Všechno se mu to před očima míhalo, stromy, skály i muži v kožešinách. V uších mu burácel jeho vlastní řev jako zvuk hromu. Někdo se před ním vynořil a on se po něm rozmáchl mečem a ucítil, že něco přeťal. Do obličeje mu šplíchla krev a on se prudce otočil, odplivl si a zamžoural. Uklouzl, dopadl na bok a zase vyskočil nahoru. Uši mu zaléhaly vzteklým vytím, řevem, řinčením kovu o kov a praskáním kostí.

Sek. Bod. Zavrčení.

Někdo se doklopýtal až k němu. Rukama svíral šíp, který mu trčel z prsou. Westův meč mu rozťal lebku až k čelisti. Tělo sebou zaškubalo a vykroutilo mu meč z ruky. West se zapotácel v bahně, skoro spadl, a ohnal se po padajícím muži pěstí. Cosi do něj narazilo a odmrštilo ho proti kmenu stromu, přičemž mu to vyrazilo z plic všechen vzduch. Jenom němě zasípal. Někdo ho rychle sevřel kolem prsou, přitiskl mu ruce k tělu a snažil se z něj vymáčknout život.

West se naklonil dopředu a zakousl se muži do rtu. Cítil, jak se mu zuby uprostřed setkaly. Muž zaječel a udeřil ho, ale West tu ránu sotva cítil. Vyplivl vytržený kus masa a udeřil protivníka čelem do tváře. Chlap vyjekl a zkroutil se. Z roztržených úst mu tekla krev. West mu zaryl zuby do nosu a vrčel jako vzteklý pes.

Kousat. Kousat. Kousat.

Ústa se mu naplnila krví. V uších mu zněl řev, ale všechno, na čem teď záleželo, bylo tisknout čelisti k sobě, pořád silněji. Odtrhl hlavu, muž zavrávoral nazad a tiskl si ruce k obličeji. Odněkud přiletěl šíp a zanořil se muži do žeber. Ten klesl na kolena. West po něm skočil, popadl ho za zcuchané vlasy a praštil s ním tváří do bahna. A znovu a znovu.

„To už stačí.“

West odtrhl ruce. Zaťaté prsty měl celé od krve a plné vyrvaných vlasů. Vrávoravě se narovnal, ústa dokořán, oči vytřeštěné.

Všechno se zastavilo. Svět se přestal otáčet. Sněhové vločky se jemně snášely na paseku, dopadaly na mokrou zem, na rozházenou výzbroj a ležící muže i na ty, kteří se dosud drželi na nohou.

Kousek od něj stál Tul a díval se na něho. Trojstrom byl hned za ním, s mečem v ruce. Pike si zkrvavenou rukou svíral paži a jeho růžová ploška tváře skoro vypadala, jako by se zkroutila. Všichni se dívali. Dívali se na Westa. Dow měl zvednutou ruku a ukazoval na něho. Pak zvrátil hlavu dozadu a rozchechtal se. „Tys ho zakousl! Ukousl jsi mu ten jeho podělaný nos! Vždycky jsem věděl, ty parchante, že jsi cvok!“

West na ně zíral. Pulzování v jeho hlavě začínalo polevovat. „Co?“ zamumlal. Byl celý od krve. Utřel si ústa. Cítil slanou chuť. Podíval se na nejbližší mrtvolu, ležící tváří k zemi. Zpod hlavy jí vytékala krev, rozlévala se po nerovném terénu do kaluže u Westových nohou. Začal se rozpomínat… Náhlá křeč v útrobách ho přiměla se sehnout. Plival něco růžového a prázdný žaludek se mu zdvíhal.

„Zuřivec!“ vykřikoval Dow. „To je to, co seš!“

Mračňák mezitím vyšel z křoví, s lukem přes rameno, dřepl si a začal z jedné mrtvoly stahoval zakrvácenou kožešinu. „Prima kabát,“ zabručel si pod nos. West pozoroval své společníky, jak se probírají věcmi v táboříšti. Byl sehnutý, bylo mu špatně a byl příšerně vyčerpaný. Slyšel, jak se Dow směje. „Zuřivec!“ krákal svým drsným hlasem. „Tak ti teď budu říkat!“

„Mají tu šípy.“ Psí čumák něco vytahoval z vaku pohozeného na zemi a šklebil se. „A sýr. Trochu zaprášený.“ Setřel špinavými prsty hlínu ze žlutého skrojku, kousl do něj a znovu se zazubil. „Ale pořád ještě dobrý.“

„Spousta dobrých věcí,“ přitakal Trojstrom a začal se usmívat. „A my všichni ještě můžeme jít po svých, víceméně. Dobrá práce, chlapci.“ Poplácal Tula po zádech. „Uděláme nejlíp, když co nejrychleji vyrazíme k severu, než tuhle partu začnou hledat. Pojďme posbírat, co tu je, a vyzvednout ostatní.“

Westův mozek se teprve začínal znovu rozehřívat. „Ostatní!“

„Dobře,“ řekl Trojstrom. „Zaběhni s Dowem pro ně… Zuřivče.“ A otočil se se slabým úsměvem na rtech.

West se belhal mezi stromy cestou, kudy předtím přišel. Klouzalo mu to, jak se snažil běžet, a krev mu znovu tepala v žilách. „Chránit prince,“ mumlal si pro sebe. Přebrodil řeku a sotva při tom vnímal, jak je ledová. Vyškrábal se na druhý břeh a hnal se zpátky po svahu vzhůru a pak ke srázu, kde nechali ostatní.

Vtom zaslechl ženský křik, který stejně náhle utichl, a mužský, vrčící hlas. Hrůza ho ochromila. Bethodovi lidi je našli. Možná už je pozdě. Snažil se vyčerpané nohy vyburcovat k ještě rychlejšímu tempu, škrábal se po svahu a klouzal v blátě. Musí chránit prince. Každý další nádech mu spaloval hrdlo, ale nutil se běžet dál, prsty se zachytával kmenů stromů a klopýtal přes spadané větve a jehličí na zmrzlé zemi.

Vřítil se do otevřeného prostoru nad srázem, těžce oddechoval, v ruce pevně svíral zakrvácený meč.

Na zemi se zmítaly dvě postavy. Cathil byla vespod, svíjela se na zádech, kopala a škrábala někoho, kdo byl na ní. Ten chlap jí už stačil stáhnout kalhoty až pod kolena a teď zápasil se svým opaskem, zatímco jí druhou rukou zakrýval ústa. West k nim přiskočil, zvedl meč do výšky a vtom ten muž otočil hlavu. West zamrkal. Domnělý násilník nebyl nikdo jiný než sám korunní princ Ladisla.

Když uviděl Westa, vyškrábal se na nohy a o krok couvl. Ve tváři měl provinilý výraz, skoro veselý, jako školák přistižený v kuchyni při krádeži koláče. „Omlouvám se," řekl. „Myslel jsem, že budete pryč déle."

West na něj zíral, sotva schopen uvěřit, co se tu stalo. „Déle?"

„Ty podělaný parchante!" ječela Cathil, jak se ho snažila odstrčit a natáhnout si kalhoty. „Já tě zabiju, zmetku!"

Ladisla si sáhl na ústa. „Kousla mě! Podívejte!" Zvedl zakrvácené konečky prstů, jako by byly důkazem urážky, které se na něm dívka dopustila. West si uvědomil, že vyrazil kupředu. Princ si musel všimnout něčeho v jeho výrazu, protože couvl a zvedl jednu ruku, zatímco si tou druhou přidržoval kalhoty. „Počkejte, Weste, jen jsem –"

Nebyl v tom žádný nahromaděný vztek. Žádné chvilkové zaslepení, žádná ruka, která by se vymrštila sama od sebe, a ani nejmenší stopa po bolesti hlavy. Nebyla v tom vůbec žádná zlost. West se nikdy v životě necítil tak klidný, tak chladný, tak jistý si sám sebou. Chtěl to udělat.

Jeho pravá ruka vystřelila dopředu a otevřenou dlaní udeřila do Ladislovy hrudi. Korunní princ mírně vyjekl a klopýtl vzad. Levá noha mu uvízla v blátě. Chtěl došlápnout na pravou, ale za ním už nebyla pevná zem. Obočí mu vyletělo vzhůru, ústa i oči se otevřely dokořán němým zděšením. Následník trůnu Spojeného království

padal dozadu, ruce zvednuté ve zbytečném gestu. Ve vzduchu se otočil na bok… a byl pryč.

Ozval se krátký, bezdechý výkřik, pak tupý náraz a pak další a potom dlouhý rachotivý zvuk padajícího kamení.

A pak ticho.

West tam stál a mžoural.

Otočil se a podíval se na Cathil.

Byla jako přimrazená, pár kroků od něj, oči doširoka vytřeštěné.

„Vy… vy…“

„Já vím.“ Skoro to ani neznělo jako jeho hlas. Popošel až k samotnému okraji srázu a pohlédl dolů. Ladislovo tělo leželo tváří k zemi na kamení hluboko pod nimi, s Westovým odraným kabátem o kus dál, s kalhotami omotanými kolem kotníků, jedním kolenem ohnutým do opačného úhlu. Kolem rozbité hlavy se po kamenech rozlévala kaluž tmavé krve. Nikdo nemohl nikdy vypadat víc mrtvý.

West polkl. Udělal to. On to udělal. Zabil následníka trůnu. Chladnokrevně ho zavraždil. Je zločinec. Je zrádce. Je zrůda.

A málem se mu chtělo smát. Slunný Agriont, kde byly věrnost a rozdíly nezpochybnitelně dané, kde obyčejní lidé dělali, co jim ti urozenější řekli, kde zabít jiného člověka bylo prostě špatné, tohle všechno bylo velice daleko. Možná je zrůda, ale tady, ve zmrzlé divočině Anglandu, platí jiná pravidla. Zrůdy tu mají navrch.

Ucítil, jak mu na rameno dopadla těžká ruka. Ohlédl se a uviděl vedle sebe bezuchou hlavu Černého Dowa, jak se dívá dolů. Seveřan lehce hvízdl přes sešpulené rty. „No, řekl bych, že tímhle to končí. Víš ty co, Zuřivče?“ A čtverácky se na Westa usmál. „Začínáš se mi líbit, chlapče.“

Do posledního muže

Sandovi dan Glokta,
představenému Dagosky, pouze pro jeho oči.

Je zřejmé, že navzdory tvým snahám už nemůže Dagoska zůstat v rukou Království příliš dlouho. Nařizuji ti tudíž, aby ses okamžitě vrátil a hlásil se mi. Přístav může být ztracen, ale neměl by pro tebe být problém vyklouznout v noci v malé loďce. Dole u pobřeží na tebe bude čekat loď.

Veškeré velení předáš generálu Vissbruckovi, jakožto jedinému členu správní rady Dagosky, zastupujícímu Spojeně království, který ve městě zůstal naživu. Jistě není třeba připomínat, že rozkazy uzavřené rady obráncům města Dagosky zůstávají stále stejné.

Bojovat do posledního muže.

Sult
arcilektor inkvizice Jeho Veličenstva

Generál Vissbruck pomalu spustil dopis, čelisti pevně stisknuté. „Máme tomu rozumět tak, představený, že nás opouštíte?“ Jeho hlas lehce zaskřípal. *Snad panika? Strach? Kdo by se mu mohl divit, ať už je to kterákoli z obou možností?*

Místnost byla naprosto stejná jako tenkrát, když Glokta připlul do města. Skvostná mozaika, mistrovská řezbářská práce, naleštěný stůl, všechno zářilo v časně ranním slunci, které sem pronikalo vysokými okny. *Ačkoli sama správní rada politováníhodně oslabila.* Vissbruck, s bradou přetékající přes naškrobený límec přezdobeného kabátce, a haddiš Kahdia, skleslý na své židli, byli všechno, co z ní zůstalo. Nicomo Cosca stál stranou, opíral se o stěnu u okna a vybíral si špínu uvízlou za nehty.

Glokta se zhluboka nadechl. „Arcilektor chce, abych mu… podal vysvětlení.“

Vissbruck se pisklavě zasmál. „A mně z nějakého důvodu vytanula na mysli představa krys opouštějících topící se loď.“ *Příhodná metafora. Pokud vzpomínané krysy utíkají před vodou jen proto, aby naskákaly do mlýnku na maso.*

„Ale no tak, generále.“ Cosca lhostejně otočil hlavu, opřenou o stěnu; na rtech měl slabý úsměv. „Představený s tím za námi ani nemusel přijít. Mohl se v noci vykrást ven a bylo by to od něho to nejchytřejší, co by mohl udělat. Tak bych to udělal já.“

„Odpusťte mi, když nebudu brát přílišný zřetel na to, co byste udělal vy,“ ušklíbl se Vissbruck. „Naše situace je kritická. Vnější hradby jsou ztracené a s nimi i veškeré šance na to, že se dokážeme udržet dost dlouho. Chudinská čtvrť se hemží gurškými vojáky. Každou noc vyrazíme z bran Horního města. Spálíme beranidlo. Povraždíme pár hlídek ve spánku. Ale každý den si přinesou další výzbroj. Možná že brzy vyčistí prostor mezi chatrčemi a vztyčí tam velké katapulty. Brzy nato, jak se lze snadno domyslet, se Horní město ocitne pod neustálou palbou žhářů!“ Mávl rukou k oknu. „Odtud mohou dosáhnout dokonce i na citadelu! Hlavní dominantou téhle místnosti se může snadno stát balvan velký jako stodola!“

„Jsem si dobře vědom, jaká je naše situace,“ vyprskl Glokta. *Míra paniky za posledních pár dní natolik vzrostla, že by ji snad cítil i mrtvý.* „Ale arcilektorovy rozkazy jsou jednoznačné. Bojovat do posledního muže. Žádná kapitulace.“

Vissbruckovi klesla ramena. „Kapitulace by nám stejně nepomohla.“ Vstal, učinil polovičatý pokus urovnat si uniformu a pak pomalu zasunul svou židli pod stůl. Gloktovi ho v tu chvíli bylo skoro líto. *Pravděpodobně si lítost zaslouží, ale všechnu, co jsem měl, už jsem vyplýtval na Carlot dan Eider, která si ji nezasloužila vůbec.*

„Dovolte mi nabídnout vám radu od muže, který viděl guršské vězení zevnitř. Pokud by město mělo padnout, doporučuji vám vzít si raději život než padnout do zajetí.“

Generál Vissbruck na okamžik vytřeštil oči, pak se podíval dolů na nádhernou mozaikovou podlahu a polkl. Když zvedl hlavu, Gloktu překvapilo, že vidí hořký úsměv. „Tohle není zrovna to, co jsem si představoval, když jsem vstupoval do armády.“

Glokta si poklepal holí na svou zmrzačenou nohu a sám se pokřiveně usmál. „Moje řeč. Jak že to napsal Stolicus? ‚Seržant nabízí rekrutům sny, ale rozdává noční můry.'"

„To se sem přesně hodí."

„Jestli to alespoň trochu pomůže, pochybuji, že můj osud bude příjemnější než ten váš."

„Moc ne." A Vissbruck srazil své dokonale naleštěné paty k sobě a postavil se do rozechvělého pozoru. Chvíli tak setrval, strnulý, a pak se beze slova otočil ke dveřím. Klapot jeho podrážek se hlasitě rozléhal místností, až postupně odumřel v chodbě.

Glokta se podíval na Kahdiu. „Bez ohledu na to, co jsem řekl generálovi, musím vás vybídnout, abyste kapitulovali při nejbližší příležitosti."

Kahdiovy unavené oči se zvedly. „Po tom všem? Teď?"

Obzvláště teď. „Možná císař zatouží projevit milosrdenství. V každém případě, pokračovat dál v boji by vám asi příliš neprospělo. Podle toho, jak se věci mají, pořád ještě máte co nabídnout. Mohlo by se vám podařit dohodnout se na nějakých přijatelných podmínkách."

„A to je útěcha, kterou mi nabízíte? Milosrdenství císaře?"

„Je to všechno, co mám. Co jste mi to říkal o člověku, ztraceném v poušti?"

Kahdia pomalu přikývl. „Ať už bude konec jakýkoli, chtěl bych vám poděkovat."

Děkovat mně, ty blázne? „Za co? Že jsem zničil vaše město a nechávám vás napospas císařově milosti?"

„Za to, že jste se k nám choval s určitým respektem."

Glokta se ušklíbl. „Respekt? Jenom jsem vám řekl to, co jste chtěl slyšet, abych na oplátku dostal, co jsem chtěl."

„Možná ano. Ale díky nic nestojí. Bůh buď s vámi."

„Bůh se mnou půjde, kamkoli půjdu já," zamumlal Glokta, když už se Kahdia pomalu šoural ke dveřím.

Cosca se ušklíbl pod svým dlouhým nosem. „Zpátky do Adovy, co, představený?"

„Zpátky, jak říkáte, do Adovy." *Zpátky do Domu otázek. Zpátky k arcilektoru Sultovi.* To nebyla tak docela šťastná myšlenka.

„Možná se tam uvidíme."

„Myslíte?“ *Spíš bych řekl, že budete zmasakrovaný spolu se všemi ostatními, až město padne. Čímž propásnete šanci vidět, jak mě pověsí.*

„Jestli jsem se něco naučil, pak to, že šance je vždycky.“ Cosca se ušklíbl, odstrčil se od stěny a vykročil ke dveřím, s jednou rukou lhostejně položenou na jílci meče. „Nerad ztrácím dobrého zaměstnavatele.“

„Já jsem zase nerad ztracený. Ale musíte být připraven na to, že občas může přijít zklamání. Život je jich plný.“ *A největší z nich je často způsob, jakým ten život končí.*

„Tak jo. Jestli má být jeden z nás zklamaný.“ A Cosca se ve dveřích uklonil s teatrální květnatostí a oloupané pozlátko na jeho úžasném hrudním krunýři se v paprscích ranního slunce zablýsklo. „Bylo mi ctí.“

* * *

Glokta seděl na posteli, přejížděl si jazykem po prázdných dásních a třel si bolavou nohu. Rozhlížel se po svém pokoji. *Nebo po Davoustově. To tady mě ten starý čaroděj uprostřed noci vyděsil. Tady jsem se díval na hořící město. Tady mě málem sežrala čtrnáctiletá dívka. Ach, jaké šťastné vzpomínky…*

Zkřivil tvář, jak se vzepřel do stoje, a dobelhal se k jedné z truhlic, které si s sebou přivezl. *A také jsem tady podepsal stvrzenku na jeden milion marek, který mi vyplatil bankovní dům Valint a Balk.* Vytáhl z kapsy kabátu ploché kožené pouzdro, které mu Mauthis dal. *Půl milionu marek v leštěných kamenech, kterých se sotva dotkl.* Znovu pocítil tu cukavou touhu otevřít ho, ponořit do něj ruku a cítit, jak mu ta chladná, tvrdá a zvonivá esence bohatství klouže mezi prsty. Odolal, i když to nebylo snadné. Pak se sehnul, což bylo ještě nesnadnější, jednou rukou odstrčil pár poskládaných kousků šatstva a druhou mezi ně vložil pouzdro. *Samá černá a černá a černá. Opravdu bych si měl pořídit pestřejší šatník –*

„Odcházíte bez rozloučení?“

Glokta sebou trhl a prudce se narovnal. Skoro se pozvracel z té spalující bolesti, která mu projela zády. Natáhl jednu ruku a

zabouchl víko truhlice právě včas, aby se na ni mohl složit, než se pod ním podlomí noha. Ve dveřích stála Vitari a mračila se na něj.

„Zatraceně!“ sykl a při každém výdechu si odplivl přes mezery v chrupu. Levou nohu měl necitlivou jako kus dřeva a pravou mu svírala palčivá bolest.

Vklouzla do místnosti a zúženýma očima těkala na všechny strany. *Ujišťuje se, jestli tu není ještě někdo jiný. Takže soukromý rozhovor.* Srdce mu začalo bít rychleji, jak pomalu zavírala dveře, a ne jen kvůli křečím v noze. V zámku klapl klíč. *Jen my dva. Jak strašlivě vzrušující.*

Mlčky přešla přes koberec a její dlouhý, černý stín se k němu natahoval. „Myslela jsem, že máme dohodu,“ sykla na něj zpoza masky.

„To já také,“ odsekl Glokta a snažil se najít o něco důstojnější pozici. „Pak jsem od Sulta dostal psaníčko. Chce, abych se vrátil, a já myslím, že my všichni dokážeme uhodnout proč.“

„Ne kvůli něčemu, co bych mu podsunula já.“

„To tvrdíte vy.“

Její oči se zúžily ještě víc a její nohy našlapovaly blíž. „Měli jsme dohodu. Já jsem svou část dodržela.“

„Bravo! Můžete se tou myšlenkou utěšovat, až budu plavat tváří dolů v docích Adovy a vy budete trčet tady a čekat, až Gurchové vyrazí – Uh!“

A najednou byla u něj, svou vahou mu drtila zkroucená záda o víko truhly a vytlačovala z něj všechen vzduch, až jen zdrsněle sípal. Viděl, jak se zableskl nějaký kov, a slyšel zarachotit řetěz a její prsty mu přejely po krku.

„Ty mrzácký červe! Měla bych ti prořízнout ten tvůj podělaný krk hned teď!“ Kolenem mu bolestivě mačkala žaludek, chladivý kov ho lehce lechtal na kůži na krku a její modré oči blýskaly, těkaly a třpytily se jako kameny v truhle pod jeho zády. *Od smrti mě možná dělí jen pár okamžiků. Jak snadné.* Vzpomněl si, jak ji viděl, když se snažila vymáčknout život z Eiderové. *Se stejnou lhostejností, s jakou bych zamáčkl mravence, a já, ubohý mrzák, jsem stejně bezmocný jako on.* Možná by měl něco vystrašeně drmolit, ale všechno, na co dokázal myslet, bylo: *Kdy jsem měl naposledy na sobě ženu?*

Vyprskl smíchy. „Copak mě ještě neznáte?“ zabublal, napůl vykašlal a napůl vyvzlykal. Oči mu slzely odpornou směsicí bolesti

a pobavení. „Představený Glokta, těší mě, že vás poznávám! Houby mi sejde na tom, co uděláte, a vy to víte. Vyhrožujete mi? Musela byste to udělat o poznání líp, vy zrzavá děvko!“

Vypoulila oči zlostí. Její ramena se sklonila blíž, lokty vystrčila dozadu, připravená využít co největší možnou sílu. *Nepochybuju, že jí má dost, aby mi přeťala krk až k mé pokřivené páteři.*

Glokta cítil, jak se mu rty zvedají v neduživém úšklebku, vlhkém slinami. Teď.

Slyšel její dech, slyšel, jak za maskou funí. *Udělej to.*

Ucítil, jak se mu čepel tiskne ke krku, cítil její chladný dotyk. Tak ostrá, ani by to necítil. *Jsem připraven.*

Pak dlouze, sykavě vydechla, zvedla nůž do výšky a zabodla ho do dřeva vedle jeho hlavy. Vstala a odvrátila se od něj. Glokta zavřel oči a chvíli jen oddechoval. *Ještě žiju.* Hrdlo mu svíral hrozně divný pocit. *Úleva, nebo zklamání? Těžko v tom najít rozdíl.*

„Prosím.“ Bylo to vyřčeno tak tiše, že chvíli nevěděl, jestli se mu to jen nezdálo. Vitari tam stála zády k němu, hlavu skloněnou, pěsti zaťaté a třásla se.

„Cože?“

„Prosím.“ *Ona to opravdu řekla. A trpí tím, to je vidět.*

„Prosím? Myslíte, že se tady dá o něco prosit? Proč bych vás měl zatraceně šetřit, co? Přišla jste sem, abyste na mě donášela pro Sulta. Od prvního dne jste se mi jen pletla pod nohy! Těžko bych přišel na někoho, komu tady můžu věřit míň než vám, a to nevěřím nikomu!“

Otočila se k němu, sáhla si za hlavu, zatáhla za šňůrky své masky a sundala si ji. Pod ní se objevila ostrá hranice mezi opálenými částmi obličeje kolem očí, na čele a dole na krku a bílou částí kolem úst. Na kořeni nosu měla růžovou skvrnu. Její tvář byla mnohem jemnější, mnohem mladší a obyčejnější, než by čekal. Už vůbec nevypadala hrozivě. Vypadala vyděšeně a zoufale. Glokta se najednou cítil směšně nešikovně, jako kdyby náhle vpadl do místnosti a zastihl někoho nahého. Skoro se mu chtělo odvrátit se, když si před ním klekla.

„Prosím.“ Oči měla vlhké, zamlžené, rty se jí chvěly, jako by se každou chvíli měla rozplakat. *Záblesk tajných nadějí pod maskou zla? Nebo jen dobré představení?* Glokta cítil, jak mu cuká víčko.

„Není to kvůli mně samotné," skoro zašeptala. „Prosím. Já vás prosím."

Zamyšleně si třel rukou krk kolem dokola. Když ji spustil, měl na konečku prstu krev. Jen malinkatou hnědou šmouhu. *Škrábnutí. Odřeninka. Jen ještě o chloupek víc a byla by teď ze mě stříkala krev na celý ten nádherný koberec. Jen o chloupek víc. Na takových náhodách závisí lidský život. Proč bych ji měl ušetřit?*

Ale on věděl proč. *Protože hodně jsem jich neušetřil.*

Bolestně se otočil na truhlici, takže k ní byl zády. Seděl tam a hnětl si zmrtvělé svaly na levé noze. Zhluboka se nadechl. „Tak dobře," vyštěkl.

„Nebudete toho litovat."

„Už teď toho lituju. Zatraceně, že já se nechám zblbnout každou ubrečenou ženskou! A svoje podělaná zavazadla si ponesete sama!" Ohlédl se, zvedl prst, ale Vitari už měla masku zase nasazenou. Oči měla suché a úzké a nelítostné. *Vypadají jako oči, které by ani za sto let slzu neuronily.*

„Nemějte starost." Nadhodila si řetěz, ovinula si ho kolem zápěstí a pak vytáhla nůž z víka truhly a pleskla jím o svou nastavenou dlaň. „Cestuju nalehko."

* * *

Glokta se díval do plamenů, které se odrážely na klidné hladině zálivu. Pohybující se třišť, rudá, žlutá a jiskřivě bílá v tmavé vodě. Frost se opíral do vesel, hladce, rovnoměrně. Jeho bledá tvář, zpola zalitá mihotavým světlem odrazů ohně z města, postrádala jakýkoli výraz. Severard seděl schoulený za ním a díval se přes vodu. Vitari byla za nimi oběma, na přídi a její hlava byla jen ježatý obrys. Vesla se nořila do moře a téměř neslyšně je čeřila. Zdálo se, že se loďka skoro nehýbe. Spíš se od nich tmavé obrysy poloostrova pozvolna vzdalovaly a topily se ve tmě.

Co jsem to udělal? Zanechal jsem město plné lidí smrti nebo zotročení. A proč? Pro královu čest? Čest uslintaného hňupa, který sotva ovládá svá střeva, natožpak celou zem? Pro svoji hrdost? Cha. Tu už jsem dávno zahodil spolu se svými zuby. Pro Sultovo uznání? Mojí odměnou bude nejspíš konopný obojek a dlouhý pád.

Ještě bylo vidět o něco tmavší obrys skály proti tmavému nočnímu nebi a zubaté tvary citadely, usazené na jejím vrcholu. Možná i štíhlé tvary vížek Velkého chrámu. Všechno se to vzdalovalo a ztrácelo ve tmě.

Co jsem mohl udělat jinak? Mohl jsem se podělit o osud s Eiderovou a ostatními. Odevzdat město Gurchům bez boje. Bylo by to něco změnilo? Glokta si hořce olízl prázdné dásně. *Císař by i tak provedl očistu. Sult by pro mě poslal, tak jako to udělal teď. Ten nepatrný rozdíl sotva stojí za zmínku. Jak to říkala Šikel? Je jen málo těch, co mají na výběr.*

Zavanul chladivý větřík a Glokta si přitáhl kabát těsněji k tělu, založil si ruce na prsou a škubl sebou, jak zahýbal svým chromým chodidlem uvnitř boty nahoru a dolů, aby v něm rozproudil krev. Město už bylo jen houf drobných světélek ve velké dálce.

Je to přesně, jak říkala Eiderová – aby arcilektor a jemu podobní mohli ukázat na mapu a říct, že tahle nebo tuhleta tečka je naše. Ústa se mu zkřivila v úsměvu. *A navzdory vší snaze, všem obětem, všem machinacím, intrikám a zabíjení, ani tak se nám město udržet nepodařilo. K čemu všechna ta bolest?*

Žádná odpověď nepřišla, samozřejmě. Jen klidné vlnky pleskající do boku lodi, slabé skřípání vidlic vesel a měkké šplouch, šplouch jejich listů ve vodě. Chtěl se sám sobě hnusit. Chtěl cítit vinu za to, co udělal. Lítost pro ty, které nechal za sebou napospas guršskému milosrdenství. *Tak jak to cítívají ostatní lidé. Tak jak bych to snad cítil i já, kdysi dávno.* Ale bylo hrozně těžké cítit něco víc než nesmírnou únavu a nekonečnou, sužující bolest v noze a po celé délce zad až ke krku. Škubl sebou, jak se svezl zpátky na dřevěné sedátko a snažil se, jako vždycky, najít nějakou méně bolestivou polohu. *Koneckonců, není třeba se trestat.*

Trest přijde už brzy.

Klenot mezi městy

Alespoň teď mohl jet na koni. To ráno už mu sundali dlahy a Jezalova nemocná noha za jízdy bolestivě narážela koni do boků. Ruku na otěžích měl necitlivou a nešikovnou, paži bez obvazů slabou a zranitelnou. Zuby mu ještě pořád při každém dopadu kopyt na rozbité cestě tupě pulzovaly. Ale alespoň nemusel být ve voze, a to už bylo něco. V těchto dnech se zdálo, že ho i malé věci dokážou udělat velice šťastným.

Ostatní jeli v neveselé, tiché skupince, zachmuření jako pozůstalí o pohřbu, a Jezal se jim ani nedivil. Bylo to ponuré místo. Blátivá pláň. Pláň zvětralých skal. Pláň písku a kamení, zcela bez života. Nebe bylo nehybné, bílé nic, těžké jako bledé olovo: nebe slibující déšť, který ale stále nesesílalo. Jeli semknutí kolem vozu, jako by se k němu choulili zimou, ale tím jediným alespoň trochu teplým v okruhu stovek mil chladné pouště, jediným, co se pohybovalo na místě, kde zmrzl čas, jedinými žijícími v téhle mrtvé zemi, byli oni sami.

Cesta byla široká, ale kameny na ní rozpukané a vylámané. Místy byla vydrolená po celé šířce, jinde ji pro změnu zakrývalo rozlité bahno. Na obou stranách trčely z holé země pahýly uhynulých stromů. Bayaz si nejspíš všiml, že se na ně Jezal dívá,

„Tuhle cestu lemovala alej hrdých dubů na dvacet mil od bran města. V létě se jejich lístky leskly a mihotaly ve větru vanoucím plání. Zasadil je sem Juvens vlastníma rukama, za Starých časů, když byla Říše ještě mladá, dlouho před tím, než jsem se narodil."

Zmrzačené pahýly byly šedivé a suché a na jejich rozštěpených hranách byly ještě patrné stopy po pilách. „Vypadají, jako kdyby je někdo uřezal teprve před několika měsíci."

„Stalo se to už před mnoha lety, můj hochu. Když se Glustrod zmocnil města, všechny je dal porazit, aby nakrmil svoje pece."

„Tak proč nezetlely?"

„Dokonce i tlení je forma života. Tady žádný život není.“

Jezal polkl, svěsil ramena a sledoval vysoké pařezy mrtvých stromů, které pomalu defilovaly po obou stranách cesty jako řady náhrobních kamenů. „Tohle se mi nelíbí,“ zabručel si pod nos.

„Myslíš si, že mně ano?“ Bayaz se na něj suše zamračil. „Nebo komukoli z nás? Člověk musí občas udělat, co se mu nelíbí, pokud se na něj má vzpomínat. Získat slávu a čest není snadné, je třeba si je vydobýt. Bohatství a moc si musíš vybojovat, nelze si na ně počkat. Copak tebe už takové věci nelákají?“

„Ano,“ zamumlal Jezal. „Myslím…“ Ale nebyl si vůbec jistý. Rozhlédl se po moři mrtvého bahna. Tady to na čest ani trochu nevypadalo, natožpak na bohatství, a bylo těžké si představit, kde by se tu vzala sláva. Jediní lidé v okruhu stovek mil ho už dobře znali. Kromě toho si začínal myslet, že dlouhý, obyčejný život bez jakéhokoli věhlasu by nemusel být zase tak úplně špatný.

Možná, až se vrátí domů, požádá Ardee, aby si ho vzala. Bavil se představou, jak se usměje, až jí to nabídne. Určitě ho pořádně podusí, než mu odpoví. Určitě ho přinutí, aby se jí doprošoval. A určitě pak řekne ano. Co tak hrozného by se vlastně mohlo stát? Že by se jeho otec rozzlobil? Že by byli nuceni vyžít z jeho důstojnického platu? Že by se mu povrchní kamarádi a jeho pitomí bratři smáli za zády, že ve světě tak změkl? Skoro se zasmál při pomyšlení, že tohle všechno mu někdy mohlo připadat jako pádné důvody.

Život v tvrdé práci, s milovanou ženou po boku? Najatý dům v nikoliv nejluxusnější čtvrti města, s levným nábytkem, ale útulným krbem? Žádná sláva, žádná moc, žádné bohatství, ale teplá postel a v ní Ardee, která na něj čeká… už mu to ani nepřipadalo jako strašný osud, teď když už se podíval smrti do tváře, když přežíval na každodenní misce kaše a byl za ni vděčný, když musel spát sám ve větru a dešti.

Jeho úsměv se roztáhl a vědomí zohyzděné kůže na bradě bylo skoro příjemné. Vůbec to nevypadalo na špatný život.

* * *

Mohutné zdi trčely vzhůru, ježaté rozdrolenými hradbami a přerušované polorozpadlými baštami, zohyzděné černými

puklinami a slizké vláhou. Hradba z tmavého kamene, která se klenula a ztrácela daleko v šedivém mžení, a před ní holá země zakrytá špinavě hnědou vodou, v níž ležely převrácené bloky velké jako rakve.

„Aulcus," zavrčel Bayaz s tvrdým výrazem. „Klenot mezi městy."

„Nějak se mi nezdá, že by se třpytil," zavrčela Ferro.

Ani Logenovi. Rozbředlá cesta se šplhala až k rozdrolenému portálu, který zel otevřený a plný stínů, veřeje brány už byly dávno ty tam. Když se díval na temnou bránu, zmocňoval se ho zlý pocit. Hodně zlý pocit. Jako tenkrát, když nahlížel do otevřené brány tvůrcova domu. Jako by se díval do hrobu, a dost možná do svého vlastního. Jediné, na co dokázal myslet, bylo, že by se měl co nejrychleji ztratit a už se nikdy nevrátit. Jeho kůň slabě zaržál a o krok ucouvl. V mlhavém dešti mu od nozder stoupala pára. Ty stovky dlouhých a nebezpečných mil zpátky k moři se najednou zdály být lákavější než těch pár kroků k téhle bráně.

„Jste si tímhle jistý?" zabručel na Bayaze.

„Jestli jsem si jistý? Samozřejmě že ne! Vedl jsem nás všechny ty otravné míle pustou krajinou jen tak z rozmaru! Strávil jsem roky plánováním téhle cesty a shromáždil jsem tuhle malou skupinu lidí z celého Kruhu světa jen pro svoje pobavení! Nic by se nestalo, kdybychom se prostě otočili na patě a vrátili se zpátky do Kalcisu. Jestli jsem si jistý?" Potřásl hlavou a pobídl koně k bráně.

Logen pokrčil rameny. „Jen jsem se zeptal." Oblouk se před nimi rozšiřoval, až je nakonec spolkl docela. V dlouhém tunelu se ozývaly údery koňských kopyt a rozléhaly se ozvěnou v temnotě všude kolem. Váha kamenné masy, která je obklopovala, se stále přibližovala a zdálo se, že jim brzy nedovolí pořádně se nadechnout. Logen sklonil hlavu a zamračil se na Kruh světla na opačném konci tunelu, který se stále zvětšoval. Stočil pohled stranou a setkal se s Lutharovýma očima. Ten si v šeru nervózně olizoval rty, mokré vlasy přilepené k tváři.

A pak vyjeli do otevřeného prostoru.

„Páni, páni," vydechl Chodec. „Páni, páni, páni…" Po obou stranách obrovského náměstí se zvedaly nádherné budovy. Přízraky dlouhých pilířů a vysokých střech, sloupů a mohutných zdí vypínajících se k obloze, kolosální, jako by byly vytvořeny pro

obry – to všechno tu vystupovalo ze závoje deště. Logen otevřel ústa dokořán. Všichni je otevřeli. Malá bezmocná skupinka na tom ohromném místě, jako ustrašené ovce uprostřed širého údolí, čekající, až přijdou vlci.

Ve zdivu vysoko nad jejich hlavami hvízdal vítr, kapající voda se rozstřikovala po kluzké dlažbě a stékala po rozdrolených zdech, klokotala ve stružkách na cestě. Údery kopyt jako by teď něco tlumilo. Kola vozu tiše skřípala a sténala. Žádný jiný zvuk se neozval. Žádné hemžení, hluk, žádné hlučení davu. Žádný ptačí zpěv, štěkot psů a ruch tržišť, žádné vyvolávání obchodníků. Nic tady nežilo. Nic se nehýbalo. Byly tu jen gigantické černé stavby, rozprostírající se v dešti do všech stran, a roztrhaná mračna, sunoucí se po tmavém nebi nad nimi.

Pomalu projížděli kolem ruin nějakého rozbořeného chrámu, ze kterého zůstala jen hromada mokrých kamenných bloků a desek. Po rozbitém chodníku se povalovaly části obřích sloupů a kusy chrámové střechy byly rozsypány po širokém okolí, kde zjevně zůstaly ležet tak, jak dopadly. Luthar zíral na hromady sutě, která byla úplně všude, a mokrou tvář, s výjimkou růžové skvrny na bradě, měl křídově bílou. „Hotové peklo," zamumlal.

„To tedy je," zašeptal Chodec. „Velice působivá podívaná."

„Paláce bohatých mrtvých," řekl Bayaz. „Chrámy, kde se modlili k rozzlobeným bohům. Tržiště, kde kupovali a prodávali zboží, zvířata a také lidi. Kde si kupovali a prodávali sami sebe. Divadla a lázně a nevěstince, kde se oddávali svým vášním, než přišel Glustrod." Ukázal na náměstí a dolů do kamenitého údolí, které leželo za ním. „Tohle je Kalinová cesta. Hlavní třída města, tady měli své rezidence nejvýznamnější občané. Vede více méně přímo od severní brány k jižní. Teď mě poslouchejte," řekl a otočil se ve svém rozvrzaném sedle. „Tři míle na jih za městem je vysoká hora a na jejím vrcholu stojí chrám. Saturlinova skála, tak jí říkali za Starých časů. Pokud bychom se museli rozdělit, tam se zase sejdeme."

„My se máme rozdělit?" zeptal se Luthar s rozšířenýma očima.

„Půda ve městě je… neklidná a mohla by se začít chvět. Budovy jsou staré a nestabilní. Doufám, že projdeme bez nehody, ale… bylo by unáhlené spoléhat se pouze na štěstí. Pokud by se něco stalo, miřte na jih. K Saturlinově skále. Dokud to půjde, držte se pohromadě."

To ani nebylo třeba říkat. Logen se cestou do města díval po Ferro, na její ježaté černé vlasy, její tmavou tvář orosenou vlhkostí. Dívka se podezřívavě mračila na budovy, které stály po obou stranách. „Kdyby se něco stalo," zašeptal k ní, „pomoz mi se z toho dostat, ano?"

Chvíli se na něj dívala a pak přikývla. „Když budu moct, růžovouši."

„To mi stačí."

* * *

Jediná věc, která je ještě horší než město plné lidí, je město, kde nejsou vůbec žádní lidé.

Ferro jela s lukem v jedné ruce a s otěžemi ve druhé, sledovala obě strany široké třídy, nahlížela do ulic, do zejících oken a dveří a natahovala krk, aby viděla za udrolené rohy a přes rozbité zdi. Nevěděla, co hledá.

Ale až to najde, bude připravená.

Ostatní se cítili stejně jako ona, to viděla. Všimla si, jak se Devítiprsťákovi na té straně brady, která k ní byla přivrácená, napínají a zase uvolňují svaly, jak se mračil na ruiny, ruku nikdy ne moc daleko od jílce meče. Ten chladný, zubatý kov se leskl kapkami deště.

Luthar při každém zvuku nadskočil – při zaskřípání kamene pod koly vozu, při žbluňknutí kapající vody do louže, při odfrknutí některého z koní. Těkal pohledem na všechny strany a špičkou jazyka si neustále olizoval rýhu na rtu.

Quai seděl na voze. Byl skloněný, mokré vlasy mu visely podél vyzáblé tváře a bledé rty měl pevně sevřené v tvrdé lince. Ferro viděla, jak trhá otěžemi, viděla, že je svírá tak pevně, až mu šlachy na hřbetech slabých rukou ostře vystupovaly. Chodec se rozhlížel po nekonečných ruinách, oči dokořán, ústa mírně pootevřená, jak mu brada visela dolů. Po krátkých vlasech na hrbolaté lebce mu občas stekl pramínek vody. Najednou neměl co říct – jediná drobná výhoda tohohle Bohem zapomenutého místa.

Bayaz se snažil tvářit sebejistě, ale Ferro se oklamat nenechala. Viděla, jak se mu chvějí ruce, když pustil otěže, aby si setřel vodu z hustého obočí. Viděla, jak se mu pohybují ústa, pokaždé když

zastavili na nějaké křižovatce, viděla, jak mhouří oči do deště a snaží se vybrat správný směr. Z každého jeho pohybu bylo znát, že je nejistý a znepokojený. Věděl to stejně dobře jako ona. Tohle místo nebylo bezpečné.

Klap-klap.

Neslo se to deštěm jako zvuk kladiva na vzdálené kovadlině. Zvuk zbraní, chystaných k boji. Zvedla se ve třmenech a zaposlouchala se.

„Slyšíš to?“ prskla na Devítiprsťáka.

Zarazil se, zadíval se do prázdna a zaposlouchal se. Klap-klap. Pomalu přikývl. „Slyším.“ Vytáhl meč z pochvy.

„Co je?“ Luthar se vyděšeně rozhlédl kolem sebe a zatápal po vlastních zbraních.

„Nic tam není,“ zavrčel Bayaz.

Napřáhla proti nim dlaň, aby je zastavila, sklouzla ze sedla a odplížila se k rohu další budovy. Nasadila šíp do tětivy. Přitiskla se zády k hrubému povrchu velkých kamenných bloků a posunovala se podél něj. Klap-klap. Cítila, že Devítiprsťák vyrazil za ní a opatrně se blíží. Byla to uklidňující blízkost.

Protáhla se kolem rohu, spustila se na jedno koleno a vyhlédla do prázdného náměstí, přerušovaného kalužemi a rozházenou sutí. Na vzdáleném konci stála vysoká věž. Nakláněla se na jednu stranu a její široká okna zela prázdnotou. Nad okny se zvedala drolící se kopule. Něco se tam pomalu hýbalo. Něco tmavého. Pohupovalo se to sem a tam. Skoro se usmála, že má něco, nač může namířit šíp.

Byl to dobrý pocit, mít nepřítele.

Pak uslyšela údery kopyt a kolem ní projel do otevřeného, zničeného náměstí Bayaz. „Tsss!“ sykla na něj, ale on si jí nevšímal.

„Můžeš svou zbraň zase schovat,“ zavolal na ni přes rameno. „To je jenom starý zvon, bimbající ve větru. Město jich bylo plné. Jejich vyzvánění se rozléhalo, když se narodil císař nebo když byl korunován, oddáván nebo se vracel z vítězného tažení.“ Zvedl paže do výšky a mluvil stále hlasitěji. „Jejich radostné vyzvánění se neslo daleko a ptáci na všech náměstích, v ulicích a na střechách vzlétli a zakryli nebe!“ Teď už hlasitě křičel. „A lidé stáli v ulicích! Vykláněli se z oken! Zasypávali svého milovaného panovníka květinovými lístky! Jásali, až z toho ochraptěli!“ Začal se smát,

pak spustil ruce. Vysoko nad ním bimbal rozbitý zvon ve větru. „To už je dávno. Pojďte.“

Quai práskl otěžemi a vůz se začal kodrcat za mágem. Devítiprsťák se podíval na Ferro, pokrčil rameny a schoval meč. Ferro tam chvíli stála a podezíravě si měřila drsné obrysy té šikmé věže, nad kterou po nebi pluly temné mraky.

Klap-klap.

Pak vyjela za ostatními.

* * *

Sochy vystupovaly z hněvivého deště, vždy jeden pár nehybných obrů současně, tváře setřené dlouhými lety, až byly všechny stejně bezvýrazné. Po hladkém mramoru stékala voda a kanula ve velkých kapkách dolů, ze suknic zbroje, z paží natažených v hrozbě či žehnajícím gestu, u zápěstí, loktů nebo ramene amputovaných už před dávnými časy. Některé části byly vyvedeny i z bronzu: obrovské helmice, meče, žezla a koruny z lístků, všechno to bylo zezelenalé a strupovité a na lesklém kameni to zanechávalo ošklivé svislé šmouhy. Sochy vystupovaly z hněvivého deště a jako pár nehybných obrů se zase ztrácely v dešti za jejich zády, odsunuté do závoje historie.

„Císaři,“ řekl Bayaz. „Stovky let jejich vlád.“

Jezal se díval, jak vládci dávnověku hrozivě defilují kolem a tyčí se nad rozbitou cestou, až ho z toho bolelo za krkem, jak k nim vzhlížel. Po tváři mu stékal déšť. Sochy byly dvakrát větší než ty v Agriontu, možná ještě víc, ale i tahle podobnost stačila, aby se ho náhle zmocnil stesk po domově.

„Zrovna jako Královská cesta v Adově.“

„Hm,“ zavrčel Bayaz. „Odkud myslíš, že jsem ten nápad vzal?“

Jezal právě vstřebával tu bizarní poznámku, když si všiml, že sochy, ke kterým se teď blížili, jsou poslední pár a jedna z nich se naklání v znepokojivém úhlu.

„Zastavit vůz!“ zvolal Bayaz, zvedl mokrou dlaň a pobídl svého koně kupředu.

Nejenže před nimi už nebyli žádní další vládcové, nebyla tam ani žádná cesta. Země se otevírala jako obří jícen, gigantická trhlina v dláždění města. Když Jezal napnul oči, dohlédl na druhou

stranu, na strmý sráz z kamení a drolící se hlíny. Za ní matně vystupovaly obrysy zdí a pilířů, náznak široké ulice, který střídavě mizel a zase se objevoval, jak se déšť zmítal v prázdném prostoru před nimi.

Chodec si odkašlal. „Beru to tak, že tudy už to dál nepůjde."

Jezal se velice opatrně naklonil ze sedla a zadíval se dolů. Hluboko pod ním tekla temná voda, pěnila a vzdouvala se, omývala a bičovala trýzněnou zem pod základy města, a z toho podzemního moře trčely ulomené zdi, rozbité věže a rozpraskané, otevřené skořápky kolosálních budov. Na vrcholu jednoho potácejícího se sloupu pořád ještě stála socha, nějaký dávno mrtvý hrdina. Kdysi musela mít ruku zdviženou v triumfálním gestu, teď jí beznadějně trčela vzhůru, jako kdyby žadonila, aby ji někdo vytáhl z toho vodního pekla.

Jezal se narovnal. Najednou se mu zatočila hlava. „Tudy dál nepojedeme," dokázal zaskřehotat.

Bayaz se rozmrzele zamračil na vířící vody. „Tak musíme najít jinou cestu, a rychle. Město je takových trhlin plné. Musíme ještě urazit celé míle, a to i kdybychom jeli přímo, a pak překonat most."

Chodec se zamračil. „Pokud ještě stojí."

„Stojí! Co Kanedias postavil, přetrvá věky." První z mágů zvedl oči k nebi. Těžké dešťové mraky, které jim visely nad hlavami, už se začínaly trhat. „Nemůžeme si dovolit žádné otálení. Takhle bychom nestihli městem projet do setmění."

Jezal zděšeně pohlédl na mága. „My tady budeme přes noc?"

„Zjevně," odsekl Bayaz a obrátil koně od srázu.

Když nechali Kalinovou cestu za sebou a zamířili do centra města, ruiny se kolem nich začaly svírat stále těsněji. Jezal se díval po hrozivých stínech, vystupujících ze šera. Jediné, co mu připadalo ještě horší než být lapený na tomhle místě ve dne, bylo zůstat tu ve tmě. To by raději strávil noc v pekle. Ale byl by v tom vůbec nějaký rozdíl?

* * *

Uměle upraveným kaňonem dole pod nimi, mezi hrázemi z hladkého, mokrého kamene, se hnala řeka. Mocný Aos, uvězněný

v úzkém prostoru, zpěněný a rozběsněný nekonečnou zlobou, rozmělňoval ohlazený kámen a plival vysoko do vzduchu vzteklé gejzíry vody. Ferro si nedovedla představit, jak mohlo něco tak dlouho vzdorovat takové síle vody, ale Bayaz měl pravdu.

Tvůrcův most tam stále stál.

„Za celé své dlouhé putování po všech městech a národech pod životodárným sluncem jsem takový div nespatřil.“ Chodec zavrtěl vyholenou hlavou. „Jak může být most postaven z kovu?“

A on opravdu z kovu byl. Z tmavého, hladkého, matného kovu, na kterém se třpytily kapky vody. V jediném, neskutečně křehkém oblouku se ztrácel v závratně širokém prostoru. Prázdný prostor pod ním protínaly proutky tenké jako pavoučí síť a nahoře vedla široká cesta z drážkovaných kovových plátů, které se táhly do dálky, dokonale rovné, a vábily je, aby po nich přešli. Každá hrana byla ostrá, každá křivka přesná, každá plocha hladká, jako by byla vyleštěná. Stál tam, zachovalý uprostřed všeho toho pozvolného rozkladu. „Jako by ho byl postavil teprve včera,“ zašeptal Quai.

„A přitom je to možná nejstarší stavba v celém městě.“ Bayaz kývl hlavou k ruinám, které nechali za zády. „Všechna Juvensova díla tu leží zpustošená. Zřícená, rozbitá, zapomenutá, téměř jako by ani nikdy neexistovala. Ale díla mistra tvůrce nedoznala jediné změny. Naopak září ještě mocněji, protože září uprostřed světa, na který padla tma.“ Ušklíbl se a kolem nosu se mu objevil obláček páry. „Kdo ví? Možná tady budou stát neporušená a nezměněná až do konce věků, ještě dlouho po tom, co každý z nás už bude ležet ve svém hrobě.“

Luthar nervózně nahlížel dolů na bouřící vody a očividně si říkal, jestli jeho hrobem nebude právě tohle. „Víte jistě, že nás to unese?“

„Za Starých časů unesl tisíce lidí denně. Desetitisíce. Koně, vozy, měšťany a otroky, nekonečná procesí proudící ve dne v noci oběma směry. Unese nás.“ Ferro sledovala, jak kopyta Bayazova koně zazvonila o kov.

„Tenhle tvůrce byl zkrátka muž… vskutku pozoruhodných schopností,“ zamumlal navigátor a pobídl svého koně kupředu.

Quai zapráskal otěžemi. „To jistě byl. A o všechny svět přišel.“

Za ním jel Devítiprsťák a jeho neochotně následoval Luthar. Ferro zůstala, kde byla. Seděla v sedle uprostřed ševelícího deště, mračila se na most, na vůz, na čtyři koně a jejich jezdce. Nelíbilo

se jí to. Ta řeka, most, město, nic z toho se jí nelíbilo. S každým dalším krokem jí to připadalo víc a víc jako past a teď už si tím byla jistá. Nikdy neměla Julweie poslouchat. Nikdy neměla odejít z Jihu. Tohle nebyla její věc, tady na té studené, mokré, liduprázdné pustině s tlupou bezbožných růžovoušů.

„Já přes tohle nepojedu."

Bayaz se otočil a podíval se na ni. „Máš snad v úmyslu řeku přeletět? Nebo prostě jen zůstaneš na druhé straně?"

Seděla tam, ruce zkřížené před sebou na hrušce sedla. „Třeba."

„Možná bylo lepší tohle vyřešit, když jsme projížděli městem," zavrčel bratr Chodec a nervózně se rozhlížel po prázdných ulicích.

„Má pravdu," řekl Luthar. „Na tomhle místě je ve vzduchu cítit zlo –"

„Kašlu na to, co je tu cítit," zavrčela Ferro. „A kašlu na vás. Proč bych tam měla jet? Co přesně mě na té druhé straně řeky čeká tak skvělého? Slíbil jsi mi pomstu, ty starý růžovouši, a zatím jsi mi dal jenom lži a déšť a mizerné jídlo. Proč bych s tebou měla jet dál? To mi řekni?"

Bayaz se zamračil. „Můj bratr Julwei ti pomohl v poušti. Kdyby nebylo jeho, byla bys už mrtvá. Dala jsi mu slovo –"

„Slovo? Cha! Slovo je slabé pouto, starče, snadno se přetrhne." Ukázala mu zvednuté ruce a prudce od sebe oddělila obě zápěstí. „Tak. Právě jsem se ho zbavila. Neslíbila jsem, že ze sebe nechám udělat otroka!"

Mág si dlouze povzdechl a unaveně se naklonil v sedle dopředu. „Jako by život nebyl dost těžký i bez toho, že ho komplikuješ. Pročpak tak ráda děláš věci těžšími, Ferro, místo abys je zjednodušovala?"

„Možná k tomu měl Bůh nějaký důvod, když mě takhle stvořil, ale já ho neznám. Co je to Sémě?"

Rovnou k jádru problému. Když to vyslovila, oči starého růžovouše se jakoby najednou zachvěly. „Sémě?" zamumlal zmateně Luthar.

Bayaz se zamračeně rozhlédl po bezradných tvářích kolem. „Možná je lepší to nevědět."

„To není moc dobré. Pro případ, že bys zase na týden usnul, chci vědět, co děláme a proč."

„Jsem už úplně v pořádku," odsekl Bayaz, ale Ferro věděla, že je to lež. Každá část jeho těla jako by byla scvrklejší, starší a slabší

než předtím. Možná už nespal a vnímal, ale úplně v pořádku rozhodně ještě nebyl. Bylo by třeba víc než tohle jeho nanicovaté ujištění, aby se s tím spokojila. „Už se to nestane. Můžeš se spolehnout –“

„Zeptám se tě ještě jednou a doufám, že konečně dostanu přímou odpověď. Co je Sémě?“

Bayaz se na ni chvíli mlčky díval a ona zase na něho. „Dobře. Budeme tady sedět v dešti a budeme debatovat nad podstatou věcí.“ Pobídl koně zpátky k předmostí, až od ní nebyl dál než na jediný krok. „Sémě je jedno z jmen pro to, co Glustrod vykopal z hloubi země. Je to to, co použil, aby způsobil tohle všechno.“

„Tohle?“ zavrčel Devítiprsťák.

„Tohle všechno.“ A první z mágů mávl rukou k troskám, které byly všude kolem. „Sémě změnilo největší město světa v ruiny a navěky zničilo zemi kolem něj.“

„Takže je to zbraň?“ zabručela Ferro.

„Je to kámen,“ řekl najednou Quai, schoulený na svém voze, a při tom se nedíval na nikoho z nich. „Kámen ze světa pod zemí. Zůstal tu zapomenutý a pohřbený, když Euz vykázal démony z našeho světa. Je to ztělesnění druhé strany. Je to sama podstata magie.“

„Přesně tak,“ zašeptal Bayaz. „Blahopřeji, mistře Quai. Alespoň jeden předmět, o kterém něco víš. No? Stačí ti tahle odpověď, Ferro?“

„Tohle všechno udělal kámen?“ Devítiprsťák nevypadal zrovna šťastně. „K čemu ho tedy, zatraceně, potřebujeme my?“

„Myslím, že někteří z nás si to už domysleli.“ Bayaz se díval Ferro přímo do očí a slabě, neduživě se na ni usmíval, jako by přesně věděl, na co myslí. Možná to opravdu věděl.

Nebylo to tajemství.

Příběhy o démonech, o kopání a starých mokrých ruinách, nic z toho Ferro nezajímalo. Ona měla najednou plnou hlavu představy Guršské říše proměněné v mrtvou poušť. Její lid prostě zmizí. Její císař bude zapomenut. Její města se promění v prach. Její moc bude jen vybledlou vzpomínkou. V mysli jí vířily obrázky smrti a pomsty. Usmála se.

„Dobře,“ řekla. „Ale na co potřebuješ mě?“

„Kdo říká, že tě tak moc potřebuju?“

Ušklíbla se na něj. „Pochybuju, že bys mě tady tak dlouho snášel, kdybys mě nepotřeboval.“

„To je tedy pravda.“

„Tak proč?“

„Protože Sémě se nelze dotknout. Je bolestivé se na ně byť jen dívat. Když jsme po Glustrodově pádu přišli s císařskou armádou do zničeného města hledat ty, co přežili, nenašli jsme nikoho. Jen hrůzu a rozvaliny a mrtvoly. Těch bylo tolik, že se ani nedaly spočítat. Tisíce a tisíce jsme jich po stovkách pohřbívali v jámách, vykopaných po celém městě. Byla to nekonečná práce. Zatímco jsme je pohřbívali, našla skupina vojáků v ruinách něco podivného. Jejich kapitán to zabalil do svého kabátu a přinesl to Juvensovi. Do soumraku zchřadl a zemřel a ani jeho oddíl nebyl ušetřen. Vypadaly jim vlasy a jejich těla seschla. Do týdne byly z celé stovky mužů mrtvoly. Ale samotnému Juvensovi se nic nestalo.“ Kývl bradou k vozu. „To proto Kanedias vyrobil tu schránku a proto ji teď máme s sebou. Abychom byli chráněni. Nikdo z nás není v bezpečí. Kromě tebe.“

„Proč kromě mě?“

„Nikdy jsi nepřemýšlela, proč jsi jiná než ostatní? Proč nevidíš barvy? Proč necítíš bolest? Jsi to, co bývali Juvens a Kanedias. Jsi to, co býval Glustrod. Jsi to, co býval sám Euz, když na to přijde.“

„Krev démonů,“ zamumlal Quai. „Požehnaná a prokletá.“

Ferro na něj zablýskala očima. „Jak to myslíš?“

„Jsi potomek démonů.“ A jeden koutek učedníkových úst se zvlnil ve vědoucím úsměvu. „Možná hodně vzdálená těm, co žili za Starých časů nebo před nimi, ale přesto nejsi tak úplně lidská bytost. Jsi relikt. Poslední, zředěná stopa krve z druhé strany.“

Ferro otevřela ústa, aby na něj vyprskla nějakou nadávku, ale Bayaz ji zarazil.

„Není o tom pochyb, Ferro. Kdyby bylo, nebyl bych tě s sebou bral. A neměla by ses snažit to popírat. Měla bys to přijmout. Je to vzácný dar. Můžeš se dotknout Sémě. Možná že ty jediná v celém širém Kruhu světa. Jen ty se ho můžeš dotknout a jen ty ho můžeš odnést do války.“ Naklonil se blíž a zašeptal jí do ucha. „Ale jedině já ho dokážu rozhořet. Takovou silou, že dokáže proměnit celý Gurchul v poušť. Takovou silou, že z Chalula a všech jeho služebníků nadělá popel. Bude to pomsta, jaká uspokojí i tebe, a

možná i větší. Takže, teď už půjdeš?“ Mlaskl na koně, obrátil ho a zamířil zpátky na most.

Ferro vyjela za ním, i když se na záda toho starého růžovouše nepřestávala mračit, hryzla si rty. Když si je olízla, ucítila krev. Krev, ale ne bolest. Nechtělo se jí věřit ničemu z toho, co mág říkal, ale nedalo se popřít, že byla jiná než ostatní. Vzpomínala si, jak jednou pokousala Arufa, a on jí řekl, že ji musel zplodit had. Tak proč ne démon? Štěrbinami mezi kovovými díly pozorovala kypící vodu hluboko pod nimi, mračila se a myslela na pomstu.

„Je celkem jedno, čí krev v sobě máš.“ Devítiprsťák jel vedle ní. Jezdil mizerně, ještě pořád. Díval se na ni a tlumil hlas. „Muž sám rozhoduje o svém životě, tak mi to říkával otec. Řekl bych, že pro ženské to platí stejně.“

Ferro neodpověděla. Přitáhla otěže a nechala ostatní projet kolem, aby mohla zůstat vzadu. Žena nebo démon nebo had, na tom nezáleželo. Jediné, na čem jí záleželo, bylo uškodit Gurchům. Její nenávist byla silná a hluboko zakořeněná. Byla to hřejivá a známá věc. Byla její nejstarší přítel.

Ničemu jinému nemohla věřit.

Z mostu sjela jako poslední. Když vjeli do rozpadajícího se města, ohlédla se přes rameno k ruinám na opačném břehu, ze kterých vyjeli, nyní napůl ukrytých v šedivém hávu deště.

„Tsss!“ Trhla otěžemi, zamračila se na burácející vody a očima přelétla po stovkách prázdných oken, stovkách prázdných dveří a stovkách prasklin a děr a škvír v rozdrolených zdech.

„Co jsi viděla?“ zeptal se ustaraně Devítiprsťák.

„Něco.“ Ale teď neviděla nic. Podél rozdrolených náspů stály jen skořápky zřícených budov, prázdné a bez života.

„Na tomhle místě nezůstalo nic živého,“ řekl Bayaz. „Brzy nás zastihne noc a já osobně bych dnes večer rád složil hlavu pod střechou, kde by mi nepršelo na mé staré kosti. Ošálil tě zrak.“

Ferro se zamračila. I když to možná byl zrak démona, nešálil ji ani náhodou. Tam ve městě něco bylo. Cítila to.

Pozorovalo je to.

Štěstí

„Vstávej, Luthare.“

Jezalovi se zachvěla víčka a on otevřel oči. Světlo bylo tak jasné, že chvíli nevěděl, kde je. Sténal, mžoural a jednou rukou si zacláněl oči. Někdo ho držel za rameno a třásl jím. Devítiprsťák.

„Musíme vyrazit.“

Jezal se posadil. Do úzké místnosti proudilo sluneční světlo, přímo jemu do tváře, a v jeho kuželu se vznášely částečky prachu. „Kde jsou všichni?“ zachraptěl. Jazyk měl spánkem ztuhlý a pomalý.

Seveřan trhl střapatou hlavou k vysokému oknu. Jezal na ně zamžoural a rozeznal bratra Chodce, který v něm stál a s rukama založenýma za zády vyhlížel ven. „Náš navigátor se rozhlíží po okolí. Ostatní jsou venku, starají se o koně a rozmýšlejí se, kudy dál. Myslel jsem, že bys sis možná rád poležel pod přikrývkou o pár minut déle.“

„Díky.“ Byl by si pod ní nejraději poležel i o pár hodin déle. Jezal zahýbal ztuhlými čelistmi, olízl si bolavé díry po zubech, citlivou rýhu ve rtu a zkontroloval, jak moc ho bolí dnešního rána. Každý den byl otok o trochu menší. Už si na to pomalu začínal zvykat.

„Tumáš.“ Jezal zvedl oči a viděl, že mu Devítiprsťák hází suchar. Chtěl ho chytit, ale jeho zraněná ruka byla pořád ještě příliš nešikovná a suchar mu spadl do prachu. Devítiprsťák pokrčil rameny. „Trocha prachu ti neublíží.“

„Nejspíš ne.“ Jezal zvedl suchar ze země, otřel ho hřbetem ruky a kousek si ho ukousl. Snažil se žvýkat na zdravé straně úst. Odhodil přikrývku, převalil se a ztuhle vstal.

Logen se díval, jak udělal pár utrápených kroků, přičemž doširoka roztahoval ruce, aby udržel rovnováhu; v jedné pořád svíral suchar. „Co noha?“

„Už to bylo horší.“ Ale také to bývalo lepší. Při chůzi napadal na zraněnou nohu, kterou nechával nataženou. Pokaždé když na ni přenesl váhu, zabolel ho kotník i koleno, ale mohl chodit a každý den se to zlepšovalo. Když došel až k hrubé kamenné zdi, zavřel oči a zhluboka se nadechl. Přitom se mu chtělo napůl plakat úlevou a napůl smát z prosté radosti, že je zase schopen stát na vlastních nohou.

„Ode dneška už budu vždycky vděčný za každý okamžik, kdy můžu chodit.“

Devítiprsťák se ušklíbl. „Tenhle pocit vydrží tak den dva a pak budeš zase reptat kvůli jídlu.“

„To nebudu,“ řekl Jezal pevně.

„Dobře, no tak týden.“ Přešel k oknu na druhém konci místnosti a vrhl přes zaprášenou podlahu roztažený stín. „Zatím by ses měl podívat na tohle.“

„Copak?“ Jezal doskákal k bratru Chodci a opřel se o rozdrolený sloupek u okna. Ztěžka při tom oddechoval a protřepával si bolavou nohu. Pak vyhlédl ven a spadla mu čelist.

Museli být hodně vysoko. Možná na vršku příkrého svahu nějakého kopce, s městem pod sebou. Slunce právě vyšlo a viselo ve výši Jezalových očí, světle žluté v ranním oparu. Nebe nad ním bylo čisté a jasné až na pár bílých, roztřepených mráčků, jejichž pohyb byl sotva znatelný.

I když byl Aulcus v rozvalinách, stovky let po svém pádu, pohled stále ještě dokázal vyrazit dech.

Pobořené střechy se táhly do dálky, zvětralé zdi byly jasně ozářené, nebo naopak ponořené v dlouhých stínech. Nad tím vším čněly nádherné domy, nebetyčné věže, klenuté oblouky a hrdé sloupy. Jezal rozeznával prázdná prostranství, která zbyla po velkolepých náměstích a širokých ulicích, i brázdu vymletou řekou, která se jemně vlnila lesem kamení napravo a na jejíž hladině se odráželo světlo. Všude, kam Jezal dohlédl, se v ranním slunci leskl mokrý kámen.

„Právě pro tohle tak miluji cestování,“ vydechl Chodec. „Rázem, v jediném okamžiku, člověk cítí, že celá tahle cesta stála za to. Copak je možné spatřit někde něco takového? Kolik z lidí, co

jich jen na světě žije, kdy na něčem podobném spočinulo pohledem? My tři tu stojíme u okna vedoucího do historie, u brány do dávno zapomenuté minulosti. Už nebudu snít o půvabném Talinsu, třpytícím se na moři v červánkovém jitru, nebo Ul-Nahbu, zářícím pod azurovou číší nebes v jasném poledním slunci, ani o Osprii, hrdě čnící nad horskými štíty, takže její světla září jako hvězdy na měkké večerní obloze. Od tohoto dne už navždy bude mé srdce patřit Aulcu. Skutečnému klenotu mezi městy. Jestli je ve své smrti tak úchvatné, že se až nedostává slov, jak by se člověk mohl odvažovat snít o tom, jaké muselo být, když v něm byl život? Kdo by nebyl zasažen kouzlem tak skvělé podívané? Kdo by nebyl zasažen tou přenádhernou –“

„Kupa starých barabizen,“ zavrčela Ferro přímo za ním. „A raději mluv o našem pobytu tady v minulém čase. Seberte si svoje věci.“ A s tím se otočila a odkráčela k východu.

Jezal se zamračil přes rameno na zářící rozlohu temných ruin, táhnoucích se daleko do vzdáleného oparu. Nebylo sporu, že to byla úchvatná podívaná, ale byla i hrozivá. Nádherné stavby Adovy, ty mocné zdi a věže Agriontu, všechno, co Jezal dřív pokládal za úchvatné, se teď zdálo být jen ubohými, plytkými napodobeninami. Připadal si jako malý hloupý chlapec z malé a barbarské země v nevýznamné, malicherné době. Byl rád, že se může otočit a zanechat tento klenot mezi městy minulosti, kam patřil. On o Aulcu snít nebude.

Možná tak v nočních můrách.

* * *

Už se blížilo k poledni, když narazili na jediné náměstí ve městě, které nebylo opuštěné. Obrovské prostranství bylo zaplněno od jednoho konce k druhému nehybným, tichým zástupem. Zástupem vytesaným z kamene.

Sochy ve všech možných pózách a velikostech, ze všech možných materiálů. Byl tam černý čedič i bílý mramor, zelený alabastr a červený portýr, šedivá žula a stovka dalších kamenů, jejichž název Jezal nedokázal uhodnout. Už ta různorodost byla dostatečně podivná, ale to, co ho opravdu znepokojovalo, byla

právě ta jediná věc, kterou měly společnou. Všechny byly bez tváře.

Veškeré jejich rysy byly ty tam a zbyl jen vydrolený kámen. Ty menší byly zcela odsekané a zůstaly po nich jen hrubé beztvaré díry. Přes mramorové hrudi, paže, kolem hrdel a na čelech soch byly vytesané ohyzdné vzkazy písmem, které Jezal nepoznával. Zdálo se, že v Aulcu je všechno kolosální, vandalismus nevyjímaje.

Středem těchto zlověstných rozvalin vedla cesta dost široká, aby tudy mohl projet vůz. A tak Jezal vyjel jako první ze skupiny a projížděl lesem útvarů bez tváří, které se na něj z obou stran tlačily jako zástupy při slavnostním průvodu.

„Co se tady stalo?“ zavrčel.

Bayaz se zamračil na hlavu, která mohla být ve výšce nějakých deseti kroků a jejíž rty byly dosud stisknuté ve výrazu opovržení. Oči i nos však měla odsekané a do krku měla hluboko vyryté hrubé znaky. „Když se Glustrod zmocnil města, dal své proklaté armádě jeden den, aby si s jeho obyvateli dělala, co bude chtít. Aby si vybili vztek, ukojili svůj hlad po drancování, znásilňování a vraždění. Jako kdyby mohli být někdy nasyceni.“ Devítiprsťák zakašlal a nepohodlně se zavrtěl v sedle. „Pak měli nařízeno strhat všechny Juvensovy sochy ve městě. Ze všech střech, ze všech síní, reliéfů na zdech a z chrámů. V Aulcu bylo mnoho podobizen mého mistra, protože město bylo jeho dílem. Ale Glustrod byl velice důkladný. Všechny je dal vyhledat, shromáždil je tady a pak je zbavil tváří a vyryl do nich strašlivou kletbu.“

„Nebyla to zrovna šťastná rodinka.“ Jezal si se svými bratry nikdy příliš nerozuměl, ale tohle mu připadalo trochu přehnané. Vyhnul se nataženým prstům obří ruky, která stála na useknutém zápěstí a trčela vzhůru, na dlani vysekané hrubé symboly.

„Co říkají?“

Bayaz se zamračil. „Věř mi, že bude lepší, když se to nedozvíš.“

Na jedné straně náměstí se vysoko nad armádou soch tyčila budova, úchvatná dokonce i na poměry tohoto obřího hřbitova. Její schody byly stejně vysoké jako městské hradby, sloupy jejího průčelí byly silné jako věže a její gigantický štít byl pokrytý zašlými reliéfy. Bayaz před ní přitáhl svému koni otěže a zadíval se vzhůru. Jezal zůstal stát za ním a nervózně se ohlížel po ostatních.

„Pojeďme dál.“ Devítiprsťák se poškrábal na tváři a znepokojeně se rozhlédl. „Odjeďme odsud, jak nejrychleji můžeme, a nikdy se nevracejme.“

Bayaz se zachechtal. „Krvavá devítka se bojí stínů? Tomu bych nikdy nevěřil.“

„Každý stín něco vrhá,“ zavrčel Seveřan, ale prvnímu z mágů jako by se odtud nechtělo.

„Máme dost času na jednu krátkou zastávku,“ řekl a namáhavě se drápal ze sedla. „Teď už nejsme daleko od hranic města. Nanejvýš hodina a budeme venku a na cestě. Tohle by vás mohlo zajímat, kapitáne Luthare. Tak jako i všechny ostatní, kteří by mě chtěli následovat.“

Devítiprsťák polohlasně zaklel v rodném jazyce. „Tak jo. Raději půjdu, než bych čekal.“

„Docela jste probudil mou zvědavost,“ řekl bratr Chodec, seskočil z koně a připojil se k nim. „Musím připustit, že město v plném světle už nepůsobí tak skličujícím dojmem jako včera v dešti. Vlastně je najednou těžké říci, proč má tak temnou pověst. Nikde v celém Kruhu světa nelze nalézt sbírku tak úchvatných relikvií a já jsem zvídavý muž a nestydím se to přiznat. Ano, ovšem, vždycky jsem byl –“

„My víme, co jsi,“ sykla Ferro. „Já počkám tady.“

„Jak je libo.“ Bayaz si zpod sedla vytáhl svou hůl. „Jako vždy. Zatímco budeme pryč, můžete si s mistrem Quaiem vyprávět veselé historky. Skoro je mi líto, že tu legraci zmeškám.“ Ferro a učedník se na sebe zamračili, ale ostatní už vykročili uličkou mezi zničenými sochami a pak po širokých schodech nahoru. Prošli vchodem velkým jako dům a vstoupili do chladného, zšeřelého a tichého prostoru.

Jezalovi, který kulhal vzadu, to připomnělo Sněm lordů v Adově, jen to bylo ještě větší. Kruhová, prostorná místnost jako velká mísa se stupňovitými řadami sedadel po obvodu, vytesanými přímo do kamene, jejichž celé velké části byly rozbité a zničené. Podlaha byla zasypaná sutí, bezpochyby pozůstatky propadlé střechy.

„Ach. Velká kopule je zřícená.“ Mág mhouřil oči do zubatého otvoru nahoře, kterým prosvítalo jasné nebe nad ním. „Příhodná metafora.“ Povzdechl si a pomalu se šoural uličkou mezi mramorovými schody. Jezal se zamračil na obrovský, těžký

kámen, který trčel přímo nad ním, a říkal si, co by se asi stalo, kdyby se z něj kus ulomil a spadl mu na hlavu. Pochyboval, že by mu ji Ferro zašila. Neměl nejmenší ponětí, proč Bayaz chtěl, aby sem s ním šel, ale totéž by mohl říct i o zbytku celé téhle cesty, a také si to často říkal. A tak se raději zhluboka nadechl a belhal se za mágem a Devítiprsťákem tak rychle, jak dokázal, a klapot jejich kroků se rozléhal v tom obrovitém prostoru kolem dokola.

Chodec procházel mezi rozbitými schody, každou chvíli vzhlížel k propadlému stropu a vůbec dával na odiv svou zvídavost. „Co to bylo?“ zvolal a jeho hlas se odrazil ozvěnou od vytesaných zdí. „Nějaký druh divadla?“

„Svým způsobem,“ odpověděl Bayaz. „Tohle bývala velká síň Říšského senátu. Tady sedával vladař ve své nádheře a naslouchal debatám nejmoudřejších obyvatel města. Tady docházelo k rozhodnutím, která udávala směr historii.“ Vystoupil na vyšší schod a šoural se dál. Po chvíli vzrušeně ukázal na podlahu. Hlas se mu chvěl pohnutím.

„Vzpomínám si, že právě na tomhle místě stál Calica a obracel se k senátu, když naléhavě varoval před rozmachem východní části Říše. A tamhle dole mu Juvens odpovídal, odvolával se na neohroženost, a zvítězil. Sledoval jsem je uchvácený jejich velkolepostí. Bylo mi dvacet a vzrušením jsem sotva dýchal. Pořád si ještě dokážu vybavit jejich argumenty, do všech podrobností. Slova, přátelé. V Kruhu světa mají někdy slova větší sílu než ocel.“

„I když ocel v uchu určitě zabolí víc než slova,“ zašeptal Logen. Jezal vyprskl smíchy, ale nezdálo se, že by si toho Bayaz všiml. Byl plně zaměstnán přebíháním z jedné kamenné lavice na druhou.

„Tady Scarpius varoval před nebezpečím úpadku a odvolával se na pravý smysl městského občanství. Senát tu seděl a nadšeně ho poslouchal. Jeho hlas zaznívál jako… jako…“ Bayaz mávl rukou ve vzduchu, jako by doufal, že tam najde to správné slovo. „Pche. Co na tom teď záleží? Ve světě nezbyly žádné jistoty. Byla to doba velkých mužů, kteří dělali, co bylo správné.“ Zamračil se na roztříštěné úlomky, které pokrývaly podlahu úchvatné místnosti. „Tohle je doba malých mužů, kteří dělají, co musí. Malých mužů s malými sny, kteří kráčejí ve stínu velikánů. Přesto pořád můžete vidět, že tohle kdysi bývala velkolepá stavba!“

„Ehm, ano…“ poznamenal Jezal opatrně a odbelhal se od ostatních, aby si prohlédl nějaký vlys, který zdobil stěnu až úplně

na konci za sedadly. Polonazí válečníci v nešikovných pózách se vzájemně ohrožovali kopími. Bylo to impozantní, to ano, ale celé tohle místo bylo nějak nepříjemně cítit. Jako hniloba, jako vlhkost, jako špinavé zvíře. Pach neudržovaných stájí. Zadíval se do stínu a nakrčil nos. „Co to tu tak páchne?“

Devítiprsťák zavětřil a jeho výraz se okamžitě změnil. Jako by ho něco strašně vyděsilo. „Kat aby to…“ Vytrhl meč a udělal krok vpřed. Jezal se otočil, zatápal po jílcích svého páru ocelí a hruď mu sevřel náhlý pocit strachu…

Nejdřív to měl za nějakého divného žebráka: Tmavá postava, zabalená v hadrech. Krčila se na všech čtyřech ve tmě jen několik kroků od něj. Pak uviděl její ruce; vypadaly na zvětralé podlaze jako pokroucené pařáty. Potom uviděl šedivou tvář postavy, pokud se tomu tvář vůbec dalo říkat; čelo bez vlasů, jako by je něčím tupě uťal, masivní čelist, ze které trčely dlouhé ostré zuby, plochý čenich, skoro jako prasečí rypák, a malinká černá očka, která se blýskala zlostí, jak se na něj stvůra dívala. Bylo to něco mezi člověkem a zvířetem a mnohem šerednější než to druhé. Jezalovi spadla brada a zůstal tam stát s otevřenými ústy. Věděl, že je zbytečné říkat Devítiprsťákovi, že teď už mu věří.

Už bylo nad slunce jasnější, že něco takového jako šankové existuje.

„Zabij to!“ zařval Seveřan, zatímco se k němu hnal po schodech velké síně s taseným mečem v ruce. „Oddělej to!“

Jezal se k tomu nejistě belhal, ale nohy ho pořád úplně neposlouchaly a stvoření bylo rychlé jako liška. Otočilo se, odskákalo přes chladný kámen k puklině ve stěně a protáhlo se jí jako kočka plotem, dřív než se Jezalovi podařilo udělat k němu pár potácivých kroků.

„Je to pryč!“

Bayaz už se šoural k východu a ťukání jeho hole o mramor se ozvěnou odráželo od okolních stěn. „To vidíme, mistře Luthare. To všichni vidíme docela jasně!“

„Budou tu další,“ sykl Logen. „Vždycky je jich víc! Musíme odsud zmizet!“

Smůla, myslel si Jezal, když se kolébal zpátky k východu, pajdal po rozbitých schodech dolů a škubal sebou od bolesti v koleni. Zatracená smůla, že se Bayaz rozhodl pro přestávku právě tady a teď. Smůla, že Jezalova zlomená noha se pořád ještě

nezahojila a on se nemohl za tou odpornou stvůrou rozběhnout. Smůla, že přijeli do Aulca, místo aby překročili řeku o míle dřív.

„Jak se sem dostali?“ křičel Logen na Bayaze.

„To se můžeme jen dohadovat,“ zavrčel mág, který supěl a ztěžka oddechoval. „Po tvůrcově smrti jsme je lovili. Zahnali jsme je do temných koutů světa.“

„Není moc koutů temnějších, než je tenhle.“ Chodec proběhl kolem nich a spěchal k východu. Schody bral po dvou a Jezal skákal za ním.

„Co je?“ zavolala na ně Ferro a sundávala si luk z ramene.

„Ploskohlavci!“ zařval Devítiprsťák.

Nechápavě na něj zírala a Seveřan jen mávl volnou rukou. „Tak jeď, zatraceně!“

Smůla. Smůla, že porazil Bremera dan Gorst a Bayaz si ho pak vybral na tuhle šílenou cestu. Smůla, že kdy vůbec vzal do ruky šermířskou ocel. Smůla, že po něm otec chtěl, aby se dal k armádě, místo aby si nechal proklouzávat život mezi prsty jako jeho bratři. Zvláštní, jak se to vždycky v daný okamžik jevilo jako štěstí. Někdy bylo těžké najít v tom rozdíl.

Jezal se dobelhal ke koni, chytil se za hrušku sedla a nemotorně se vytáhl nahoru. Chodec a Devítiprsťák už byli v sedlech. Bayaz právě zastrkoval roztřesenýma rukama svou hůl na místo. Někde ve městě za nimi se rozezvučel zvon.

„Ach, běda,“ řekl Chodec a vypoulenýma očima se snažil prohlédnout skrze zástup soch. „Ach, běda.“

„Smůla,“ zašeptal Jezal.

Ferro se na něj dívala. „Copak?“

„Nic.“ Jezal stiskl zuby a pobídl koně.

* * *

Nic jako štěstí nebo smůla neexistuje. Jsou to slova, která užívají hlupáci, aby vysvětlili následky vlastní neopatrnosti, sobectví a hlouposti. A velmi často smůla znamená jen mizerné plány.

A tady byl důkaz.

Varovala Bayaze, že ve městě je kromě ní a pěti růžových bláznů ještě něco. Varovala ho, ale on ji neposlouchal. Lidi věří jen tomu, čemu chtějí. Hlupáci.

Jak jela, prohlížela si ostatní. Quaie na sedátku rozkodrcaného vozu, oči zúžené soustředěním a upřené přímo před sebe. Luthara s ohrnutými rty, vtisknutého do sedla a nahrbeného jako zkušený jezdec. Bayaze s pevně sevřenými čelistmi, s tváří bledou a staženou, nepřirozeně napnutou na kostech. Chodce, který se příliš často ohlížel přes rameno, oči vytřeštěné strachem a úzkostí. Devítiprsťáka, který se klátil v sedle, ztěžka oddechoval a mnohem víc se díval na otěže než na cestu. Pět bláznů a ona.

Uslyšela zavrčení a na nízké střeše zahlédla přikrčené stvoření. Nic takového nikdy předtím neviděla – shrbená opice, zkroucená, s dlouhými údy. Ale opice nevrhají kopí. Pozorovala, jak to skočilo dolů. Narazilo to do boku vozu, odrazilo se to od něj a odhopkalo. Vůz jel dál, kodrcal po rozryté ulici.

Jedno se možná dalo přehlédnout, ale v ruinách před nimi bylo těch stvoření víc – Ferro je viděla, jak se pohybují ve stínu domů. Přebíhala po střechách, číhala v okenních otvorech, v prázdných vchodech. Hrozně ráda by na některém z nich vyzkoušela šíp, ale k čemu by to bylo? Bylo jich tu příliš mnoho. Možná stovky. Čemu by prospělo, kdyby jednoho z nich zabila, když budou za chvíli pryč a šankové tu zůstanou? Jen plýtvání šípy.

Najednou vedle ní dopadl kámen a ona ucítila, jak jeden z jeho úlomků zahvízdal a prolétl těsně kolem ní a škrábl ji na hřbetu ruky. Na kůži jí zůstala kapka tmavé krve. Ferro se zamračila a sklonila hlavu, snažila se ji držet co nejblíže k pohupujícímu se hřbetu koně. Nic takového jako štěstí nebo smůla neexistuje.

Ale nemělo cenu být větším terčem, než je nutné.

* * *

Logen si myslel, že šanky nechal dávno za sebou, ale když se vzpamatoval z prvního šoku, že nějakého vidí, už ho to ani nepřekvapovalo. Odteď už bude chytřejší. To jen přátelé se ztrácejí. Nepřátelé jsou člověku pořád v patách.

Zvony se už ozývaly odevšad, jejich ozvěna se nesla ruinami. Logen měl jejich vyzvánění plnou hlavu, přehlušovalo i klapot

kopyt jejich koní, skřípání kol a svištění větru. Zvonění z dálky, zblízka, zepředu i zezadu. Kolem se míhaly domy, šedivé obrysy plné nebezpečí.

Uviděl, jak před ním něco proletělo a odrazilo se to od kamene. Oštěp. Druhý uslyšel zazpívat někde vzadu a pak uviděl další zarachotit na cestě před sebou. Polkl, přimhouřil oči proti větru a snažil se nepředstavovat si, jak se mu oštěp zabodává do zad. Nebylo to tak těžké. Celou myslí se soustředil na to, aby vydržel dál sedět v sedle.

Ferro se otočila a něco na něj přes rameno křikla, ale její slova se ztratila v okolním hluku. Zavrtěl na ni hlavou a ona vztekle trhla rukou před sebe. Teď už to viděl. Před nimi se v cestě otevírala trhlina a hodně rychle se blížila. Logen zeširoka otevřel ústa a přiškrceně vyjekl hrůzou.

Přitáhl otěže a jeho kůň na starých kamenech uklouzl, zavrávoral a ostře se stočil doprava. Sedlo se zakymácelo a Logen s ním. Pod nohama se jim rozlétly dlažební kameny v šedivé změti a kůň s Logenem minuli hranu obrovské trhliny jen o pár kroků. Od okraje se táhly menší praskliny a zařezávaly se hluboko do rozpadající se cesty. Věděl, že ostatní jsou blízko, slyšel, že na něj něco volají, ale nerozuměl jim. Měl sám plno práce s tím, aby nespadl ze sedla, aby dokázal udržet rovnováhu a zastavit. A celou tu dobu si šeptal:

„Ještě žiju, ještě žiju, ještě žiju…“

Naproti nim se vynořil chrám, rozkročený nad cestou, jeho tyčící se sloupy byly dosud nedotčené, stejně jako masivní trojboký kamenný blok na nich. Vůz se prodral mezi dvěma sloupy, Logenův kůň si našel cestu mezi dalšími dvěma a najednou se ponořil do stínu a zmizel. Všichni teď uháněli širokou dvoranou pod otevřeným nebem. Prasklina spolykala její levou stěnu, a pokud tu někdy byla střecha, vzala za své už hodně dávno. Logen jel dál jako o život, oči upřené na široký oblouk přímo před sebou, čtverec jasu v temné kamenné zdi. Nadskakoval spolu s pohyby svého koně. Tam čeká bezpečí, říkal si Logen. Jestli se jim podaří tamtudy projet, tak se odtud dostanou. Jen když se jim podaří tamtudy projet…

Neviděl ten oštěp, ale i kdyby ano, nemohl by s tím stejně vůbec nic dělat. Vlastně měl štěstí, že minul jeho nohu; zabořil se koni hluboko do těla, přímo před ní. To už takové štěstí nebylo.

Zatímco letěl ze sedla, ústa otevřená, ale nevycházel z nich žádný zvuk, slyšel ještě, jak jeho kůň zafrkal, když se mu podlomily nohy, a pak už se před ním objevila rychle se přibližující podlaha. Do hrudi ho udeřil tvrdý kámen a vyrazil mu dech. Bradou třískl o podlahu a v hlavě se mu rozlilo oslepující světlo. Jednou se odrazil, pak se začal kutálet a svět se kolem něj divoce roztočil, bláznivý vír nezvyklých zvuků a záblesků nebe. Zastavil se bokem na podlaze.

Ležel tam omráčený a tiše sténal, hlava se mu točila, v uších mu zvonilo. Nevěděl, kde je, a dokonce ani kdo je. A pak se svět najednou vrátil zpátky.

Prudce zvedl hlavu. Trhlina nebyla ani na délku kopí od něj a Logen slyšel, jak se hluboko pod ním valí voda. Odkutálel se dál od svého koně, pod nímž si v rýhách v kameni hledaly cestičku pramínky tmavé krve. Viděl Ferro, jak se spustila na jedno koleno, vytahuje šípy z toulce a střílí je směrem k pilířům, mezi nimiž před malou chvílí projeli.

A tam byli šankové, spousta šanků.

„Do prdele," zavrčel Logen a snažil se vstát tak rychle, až mu podpatky bot podklouzly na zaprášených kamenech.

„Rychle!" křičel Luthar. Sklouzl ze sedla a napůl běžel, napůl skákal přes prašnou podlahu. „Rychle!"

Hnal se na ně ploskohlavec, vřískal a v ruce svíral obrovskou sekyru. Najednou vyletěl do vzduchu, udělal salto a z tváře mu trčel jeden z Feřiných šípů. Jenže tam byli další. Bylo tam hodně dalších, plížili se kolem sloupů, s oštěpy připravenými k hodu.

„Je jich příliš mnoho!" křikl Bayaz. Zamračeně vzhlédl k obrovským pilířům a masivnímu kamennému bloku na nich a svaly na bradě se mu pevně napjaly. Vzduch kolem něj se začal třást.

„Do prdele." Logen se potácel k Ferro jako opilec, všechna jeho rovnováha byla ta tam. Dvorana se kolem něj kolébala a v uších mu zněl tlukot vlastního srdce. Pak uslyšel hlasité třesknutí a jeden z pilířů pukl a vznesl se od něj oblak prachu. Ozvalo se silné skřípění drceného kamene a blok nad nimi se dal do pohybu. Někteří ze šanků vzhlédli, jak na ně začal dopadat déšť úlomků, ukázali na ně a něco drmolili.

Logen pevně popadl Ferro za zápěstí. „Nech mě!" zasyčela a zápasila se šípem. Skoro upadl a ji strhl sebou, ale hned se zase narovnal, vyrazil a vlekl ji za sebou. Za nimi zasvištěl oštěp,

zarachotil o kámen a pak se překotil přes okraj trhliny a spadl do prázdna. Logen slyšel, jak se šankové dávají do pohybu, jak na sebe vrčí a prskají a rojí se mezi pilíři a do dvorany.

„Rychle!“ zařval znovu Luthar, udělal pár neohrabaných kroků a divoce na ně zamával.

Logen viděl, jak tam Bayaz stojí, rty má ohrnuté a oči mu lezou z důlků. Vzduch se kolem něj vlnil a čeřil, prach u země se pomalu přesouval a převaloval se mu u nohou. Pak se ozvalo strašlivé třesknutí. Logen se ohlédl přes rameno a viděl, jak se velký kus opracovaného kamene řítí z výšky k zemi. Dopadl s ohlušujícím zaduněním, až se podlaha zachvěla, a rozdrtil nešťastného šanku dřív, než vůbec mohl vykřiknout. Zarachocení jeho zubatého meče na kamenné dlažbě a proud tmavé krve, který vystříkl do vzduchu, byly jediné známky toho, že tam ten tvor kdy stál. Ale blížili se další. V poletujícím prachu se rýsovaly jejich černé postavy, ženoucí se vpřed se zbraněmi napřaženými k úderu.

Jeden z pilířů pukl v půli. S absurdní pomalostí se poddal zemské gravitaci a jeho úlomky se rozlétly dvoranou. Obří kamenná deska, kterou podepíral, začala pukat a odpadat v kusech velkých jako dům. Logen se otočil a vrhl se tváří k zemi a Ferro strhl k sobě, plazil se po podlaze, oči co nejpevněji zavřené, a rukama si zakrýval hlavu.

Ozvalo se hromové zaburácení, praskání a rachot, jaké Logen nikdy v životě neslyšel, naříkání a dunění trýzněné země, jako by se zřítil celý svět – a možná to tak bylo. Země se mu pod nohama třásla a vzpínala. Další ohlušující rána, dlouhé zaburácení a zaskřípění, pak slabé klapnutí a něco skoro jako ticho.

Logen povolil bolestivě sevřené čelisti a otevřel oči. Vzduch byl plný štiplavého prachu, ale on měl pocit, jako by ležel na nějakém svahu. Zakašlal a pokusil se pohnout. Pod trupem mu něco divně zakřupalo a pak se kámen, na kterém ležel, dal do pohybu a svah byl najednou mnohem příkřejší. Vyjekl a znovu se k němu těsně přitiskl, zaryl do něj konečky prstů. Při tom pořád ještě pevně svíral Feřinu paži a cítil, jak se mu její prsty zatínají do zápěstí. Pomalu otočil hlavu, aby se rozhlédl, a ztuhl.

Pilíře zmizely. Dvorana zmizela. Podlaha zmizela. Všechno to pohltila obrovská trhlina a nyní zela přímo pod ním. Kolem rozdrcených trosek hluboko dole kolotala a zlostně syčela voda. Logen vyjekl. Nemohl uvěřit vlastním očím. Ležel zešikma na

obrovské kamenné desce, která byla ještě před chvílí součástí podlahy ve dvoraně a teď se houpala na hraně, na samém okraji prudce se svažujícího útesu.

Feřiny tmavé prsty mu svíraly zápěstí, roztržený rukáv měla omotaný kolem lokte a žíly na hnědém předloktí jí námahou ostře vystupovaly. Mimo ruky z ní viděl jen rameno a za ním její strnulou tvář. Zbytek jejího těla nebyl vidět – viselo za hranou desky v zejícím prostoru.

„Ssss," sykla. Žluté oči měla vytřeštěné a prsty se zoufale snažila něčeho na té hladké šikmé ploše zachytit. Z rozeklaného okraje se najednou ulomil kus kamene; Logen ho slyšel padat a z duněním narážet do rozedrané země.

„Do prdele," zašeptal, ale bál se i dýchat. Jaká byla k čertu šance, že se tohle stane? Jestli se o Logenu Devítiprsťákovi dalo něco říct, pak to, že neměl moc štěstí.

Zašátral volnou rukou po ploše nerovného kamene, až narazil na mělkou rýhu, které se mohl zachytit. Kousek po kousku se přitahoval k hraně bloku nad sebou. Pak napnul svaly a začal táhnout Ferro k sobě.

Ozvalo se strašlivé skřípání a kámen pod ním se zakymácel a pomalu se překlápěl. Logen zakňučel a znovu se k němu přitiskl, aby ho zastavil. Kámen se zhoupl tak, že se mu zvedl žaludek a do tváře mu vlétla trocha prachu. Pak kámen zanaříkal a celý blok se stejně pomalu zhoupl zpátky. Logen ležel a lapal po dechu. Nešlo to ani nahoru, ani dolů.

„Ssss!" Ferro ukázala pohledem na jejich spojené ruce, kterými si navzájem pevně svírali zápěstí. Trhla hlavou nahoru k hraně bloku a pak dolů do trhliny pod nimi.

„Musíš být realista," zašeptala. Její prsty se rozevřely a ona se ho pustila.

Logen si vzpomněl na to, jak visel z domu vysoko nad kruhem žluté trávy. Vzpomněl si, jak klouzal a šeptem volal o pomoc. Vzpomněl si, jak se Feřina ruka ovinula kolem jeho a táhla ho nahoru. Pomalu zavrtěl hlavou a stiskl jí zápěstí ještě pevněji.

Podívala se na něj a obrátila žluté oči v sloup. „Pitomý, bláznivý růžovouši!"

* * *

Jezal zakašlal, otočil se a vyplivl prach z úst. Zamrkal a rozhlédl se kolem sebe. Něco tu nehrálo. Jako by tu bylo jasněji než předtím a okraj trhliny byl mnohem blíž. Vlastně byl skoro u něj.

„Uch," vydechl a hlas ho zradil. Polovina budovy se zřítila. Zadní zeď pořád ještě stála a také jeden z pilířů na vzdálenějším konci, ale i ten byl v polovině zlomený. Všechno ostatní bylo pryč, zmizelo to v zející propasti. Vrávoravě vstal a hned sebou škubl, jak přenesl váhu na zraněnou nohu. Uviděl Bayaze ležet kousek dál, opřeného o zeď.

Mágův zchřadlý obličej byl mokrý potem, hluboko zapadlé oči mu svítily z černých stínů a kosti na tvářích se mu ostře rýsovaly pod napnutou kůží. Ze všeho nejvíc připomínal několik týdnů starou mrtvolu. Jezala překvapilo, když viděl, že se ještě hýbe. Mág zvedl jednu ochromenou ruku a ukázal k trhlině. „Vytáhni je," zaskřehotal.

Ostatní.

„Tady!" ozval se zpoza okraje propasti Devítiprsťákův přiškrcený hlas. Tak je alespoň naživu. Z místa pod okrajem trčela obrovská deska a Jezal se k ní opatrně přiblížil; měl strach, že by se pod ním mohla země najednou propadnout. Naklonil se a nahlédl do propasti.

Seveřan tam ležel rozplácnutý na břiše, levou rukou se držel kousek pod okrajem naklánějícího se bloku a pravou, ve které svíral Feřino zápěstí, měl skoro až u jeho spodního okraje. Feřino tělo nebylo vidět, jen její zjizvenou tvář. Oba dva vypadali stejně vyděšeně. Několik tun kamene se velice jemně houpalo, vybalancované na hraně propasti. Bylo jasné, že se může kdykoli snadno převrhnout a zřítit dolů.

„Dělej něco…" zašeptala Ferro, která se ani neodvažovala zvýšit hlas. Jezalovi však neuniklo, že nijak neupřesnila co. Olízl si rýhu na rtu. Možná kdyby svou vahou zatížil bližší konec kamene, mohl by se naklonit zpátky a oni by jednoduše přelezli? Že by to bylo tak prosté? Opatrně se natáhl a palci si nervózně třel konečky ostatních prstů, všechny najednou tak slabé a zvlhlé potem. Zlehka položil ruku na roztřepený okraj desky. Devítiprsťák i Ferro na něho zírali a tajili dech.

Použil ten nejmenší tlak a deska se pomaloučku začala vyrovnávat. Trochu na ni přitlačil. Ozvalo se silné zaskřípění a celý blok se hrozivě naklonil.

„Do prdele, nestrkej do toho!“ zaječel Devítiprsťák a zaryl nehty do hladkého kamenného povrchu.

„Tak co tedy?“ zanaříkal Jezal.

„Přines něco!“

„Přines cokoli!“ sykla Ferro.

Jezal se zmateně rozhlédl kolem sebe a neviděl nic, co by se dalo použít. Po Chodci a Quaiovi jako by se slehla zem. Buď leželi mrtví na dně propasti, nebo využili příležitosti a utekli. Ani jedno by ho nepřekvapilo. Jestli tady má být někdo zachráněný, Jezal se o to bude muset postarat sám.

Strhl ze sebe kabát a začal ho stáčet a vytvářet z něj jakýsi provaz. Potěžkal ho v ruce a zavrtěl hlavou. Tohle určitě nikdy nemůže fungovat, ale má snad jinou možnost? Natáhl ho a pak spustil jeden jeho konec přes okraj trhliny. Kabát pleskl o kámen jen pár palců od Logenových zaťatých prstů a uvolnil pár kamínků.

„Dobře, dobře, zkus to znovu!“

Jezal natáhl ruku s kabátem co nejvýš, naklonil se nad desku tak daleko, jak se odvážil, a znovu ho mrštil dolů. Tentokrát to stačilo, aby ho Logen mohl zachytit.

„Jo!“ Omotal si ho kolem zápěstí a látka se pevně natáhla přes hranu desky.

„Jo! A teď táhni!“

Jezal stiskl zuby a co nejsilněji zatáhl. Boty mu klouzaly v prachu, zraněná ruka a noha ho úsilím rozbolely. Kabát se k němu blížil, pomalu, pomaloučku. Klouzal po kameni, jeden mučivý palec po druhém.

„Jo!“ zavrčel Devítiprsťák, jak se mu ramena sunula po kamenné desce.

„Táhni!“ vrčela Ferro a snažila se přehoupnout boky přes okraj a vyškrábat se na desku.

Jezal táhl ze všech sil, oči mu vylézaly z důlků a dech cedil přes stisknuté zuby. Vedle něj se zarachocením dopadlo kopí, a když se ohlédl a uviděl dvacet ploskohlavců, možná i víc, kteří se shromáždili na druhé straně velké trhliny a hrozili jim svýma znetvořenýma rukama. Polkl a odvrátil se od nich. Nemohl si dovolit přemýšlet o nebezpečí. Všechno, na čem teď záleželo, bylo

táhnout. Táhnout a táhnout a nepovolit, ať to bolí sebevíc. A ono to fungovalo. Pomalu, pomaloučku se k němu blížili. Jezal dan Luthar je konečně hrdina. Konečně si zaslouží svoje místo v téhle proklaté výpravě.

Ozval se pronikavý, trhavý zvuk. „Do prdele," vyjekl Logen. „Do prdele!" Rukáv se pomalu odděloval od zbytku kabátu, stehy se začaly natahovat, praskat a rozestupovat. Jezal vykřikl hrůzou. Ruce ho pálily. Má táhnout, nebo ne? Další steh se poddal. Jak silně má táhnout? Další steh praskl.

„Co mám dělat?" zakňoural.

„Táhni, pitomče!"

Jezal táhl za kabát tak silně, jak mohl. Svaly ho strašně pálily. Ferro už byla na kameni a pomocí nehtů se přitahovala po jeho hladké ploše. Logenova svírající ruka už byla skoro u okraje, už ji skoro měl. Jeho tři prsty se po něm už už natahovaly. Jezal znovu zatáhl –

A přepadl naznak. V ruce držel jen kus zplihlého hadru. Kamenná deska se zachvěla, zasténala a překlopila se. Ozval se řev a Logen sklouzl dolů. Utržený rukáv mu zůstal v ruce. Žádný výkřik už se neozval. Jen rachocení padajícího kamení a pak už nic. Oba byli pryč, zmizeli za okrajem trhliny. Obrovská kamenná deska se pomalu zhoupla zpátky a zůstala tam ležet, plochá a prázdná, na kraji trhliny. Jezal stál a zíral, ústa dokořán, a kabát bez rukávu mu ještě visel z třesoucí se ruky.

„Ne," zašeptal. Takhle to přece v příbězích nebývalo.

Pod ruinami

„Žiješ, růžovouši?“

Logen se pohnul a zasténal. Pocítil prudkou závrať z hrůzy, jak se kameny pod ním pohnuly. Pak si uvědomil, že leží na hromadě suti a hrana nějaké desky ho tlačí do bolavého místa na zádech. Viděl rozmazanou kamennou stěnu a přes ni jasnou hranici mezi světlem a stínem. Zamrkal, trhl sebou, a když se snažil vytřít si z očí prach, paží mu projela bolest.

Hned vedle něj klečela Ferro, tmavý obličej špinavý krví z rány na čele, černé vlasy slepené hnědým prachem. Za ní se někam do tmy táhla široká místnost s klenutým stropem. Kus stropu nad její hlavou byl vylomený a rozeklaným otvorem bylo vidět část bleděmodré oblohy. Logen zmateně otočil bolavou hlavu. Ne dál než krok od něj byly kamenné desky, na kterých ležel, odlomené a trčely do prázdného prostoru. Hodně daleko od nich viděl protější stranu propasti: útes zvětralé skály a zeminy a obrysy zpola zbořených budov, které z něj nahoře vyčnívaly.

Začínal to chápat. Byli v podzemí chrámu. Když země pukla a vytvořila se propast, tahle místnost se musela roztrhnout a zbyla z ní jen římsa, která však stačila k tomu, aby se na ní zachytili. Oni a spousta spadaného kamení. Nemohli dopadnout moc hluboko. Logen se pomalu začínal usmívat. Ještě pořád žil.

„Co takhl –“

Feřina ruka mu drsně přistála na ústech a její nos se zastavil ani ne stopu od jeho. „Šššš,“ sykla tiše, obrátila žluté oči nahoru a jedním dlouhým prstem ukázala ke klenutému stropu.

Logen cítil, jak mu naskakuje husí kůže. Teď už je slyšel. Šankové. Přešlapovali, brebentili a pokřikovali na sebe přímo nad jejich hlavami. Přikývl a Ferro pomalu sundala svou špinavou ruku z jeho obličeje.

Zvedl se ze sutě, pomalu a ztuhle, a pak se snažil stát tak tiše, jak to jen bylo možné. Celou tu dobu funěl námahou a z šatů se mu sypal prach. Opatrně si zkontroloval údy; čekal, že ho každou chvíli zasáhne bodavá bolest svědčící o tom, že má zlomenou klíční kost, nohu nebo prasklou lebku.

Kabát měl roztržený, loket, ze kterého si strhl kůži, bolel jako čert, po předloktí a prstech mu stékala krev. Když se dotkl své třeštící hlavy, nahmatal krev i tam a pak i na bradě, kterou narazil do země. I v ústech ucítil slanou příchuť krve. Musel se kousnout do jazyka – už zase. Je vůbec div, že tu zatracenou věc ještě má. Bolelo ho jedno koleno, krk měl ztuhlý a na žebrech měl celou sbírku modřin, ale vším mohl pořád docela dobře pohybovat. Když se přinutil.

Kolem ruky měl něco omotané. Utržený rukáv z Lutharova kabátu. Setřásl ho a nechal spadnout do suti vedle sebe. Teď už k ničemu nebyl. Jako by předtím ano. Ferro stála na druhé straně síně a nahlížela do klenuté chodby. Logen se dobelhal k ní a příšerně se šklebil, jak se snažil dělat co nejmenší hluk.

„Co ostatní?“ zašeptal. Ferro pokrčila rameny. „Možná se dostali ven?“ zkusil to s nadějí v hlase. Ferro se k němu pomalu otočila a s jedním černým obočím povytaženým vzhůru se na něj dlouze zadívala. Logen sebou trhl a chytil se za zraněnou paži. Měla pravdu. Oni dva byli živí, prozatím. To bylo právě tolik štěstí, v kolik mohli doufat, a než budou mít další, může to chvíli trvat.

„Tudy,“ zašeptala Ferro a ukázala do tmy.

Logen se zahleděl do otevřeného temného prostoru a srdce se mu sevřelo. Podzemní prostory nesnášel. Všechna ta tíha kamení a hlíny se na něj tlačila a kdykoli se mohla zřítit. A neměli žádnou pochodeň. Inkoustová tma, vzduchu, že se člověk sotva mohl nadechnout, a ani ponětí o tom, jak daleko půjdou nebo kterým směrem. Nervózně se zadíval na kamenné oblouky nad sebou a polkl. Podzemní chodby jsou dobré tak pro šanky nebo pro mrtvé. Logen nebyl ani jedno z toho a už vůbec se tu s nimi netoužil setkat. „Víš to určitě?“

„Copak, bojíš se tmy?“

„Raději bych viděl, jestli si můžu vybrat.“

„A máš dojem, že máme na vybranou?“ vyprskla na něj Ferro. „Můžeš zůstat tady, jestli chceš. Možná tudy za další stovku let povandruje jiná parta pitomců. Budeš se k nim báječně hodit!“

Logen přikývl a nešťastně si vysál krvavé sliny z dásní. Zdálo se to už tak dávno, co se spolu naposledy ocitli v takovéhle šlamastyce, když klouzali po vrškách střech v Agriontu a honili je muži v černých maskách. Zdál se to být dlouhý, těžký čas, ale skoro nic se nezměnilo. Přes to jejich nekonečné putování a společné večery a to, jak spolu čelili smrti, byla Ferro pořád stejně zahořklá, stejně vzteklá a popudlivá osina v zadku, jako když se spolu setkali poprvé. Snažil se být trpělivý, opravdu se snažil, ale už ho to začínalo unavovat.

„Musíš být taková?“ zabručel a zadíval se jí zpříma do jednoho žlutého oka.

„Jaká?“

„Taková mrcha. Vážně musíš?“

Nejdřív se na něho zamračila, otevřela ústa a pak se zarazila a nakonec pokrčila rameny. „Měl jsi mě nechat spadnout.“

„Cože?“ Byl by od ní čekal nějakou hodně sprostou urážku. Nebo že si do něho přinejmenším rýpne, pravděpodobně nožem. Tohle znělo skoro jako lítost. Ale jestli to byla lítost, dlouho nevydržela.

„Měl jsi mě nechat spadnout. To bych tady dole byla sama a nemusela bych se otravovat s tebou!“

Logen si zhnuseně odfrkl. Některým lidem nebylo pomoci. „Tak nechat spadnout, jo? Bez obav! Příště to udělám!“

„Dobře!“ vyprskla Ferro a odkráčela do tunelu. Stíny ji takřka okamžitě pohltily. Logen ucítil náhlý záchvěv paniky při představě, že by zůstal sám.

„Počkej!“ sykl a spěchal za ní.

Chodba se svažovala. Feřiny kroky nebylo vůbec slyšet. Logenovy boty skřípaly v prachu. Poslední zbytky světla se odrážely na vlhkých kamenech. Prsty levé ruky nepřestával nahmatávat stěnu a dělal, co mohl, aby při každém kroku nesténal bolestí z pohmožděných žeber, odřeného lokte a zakrvácené brady.

Tma stále houstla. Stěny a podlaha byly pouhými náznaky a potom už je nebylo vidět vůbec. Feřina špinavá košile se vznášela v mrtvolném vzduchu před ním jako nějaký šedivý duch. Ještě pár

přízračných kroků a byla pryč. Zamával si rukou před obličejem. Vůbec nic neviděl. Jen inkoustovou, šumící tmu.

Byl v hrobě. Byl v černočerném hrobě úplně sám. „Ferro, počkej!“

„Co je?“ Začal k ní ve tmě tápat, když tu najednou ucítil, jak ho něco udeřilo do prsou, takže skoro přepadl dozadu a narazil do vlhké stěny. „Co to k čertu –“

„Já tě nevidím!“ sykl a slyšel, jak vyděšeně jeho hlas zní. „Já tě ne… kde jsi?“ Prázdnýma rukama šátral kolem sebe. Ztratil veškerou orientaci, srdce mu divoce bušilo, žaludek mu stoupal do krku. Co když ho tady dole nechala, ta odporná děvka? Co když –

„Tady.“ Ucítil, jak ho její ruka popadla a sevřela mu prsty zápěstí, klidná a konejšivá. Její hlas se ozýval jen kousek od jeho ucha. „Myslíš, že dokážeš jít za mnou a nerozbít si při tom hubu, hlupáku?“

„Já… já myslím, že jo.“

„Jen zkus být zticha!“ A pak ucítil, že se pohnula a táhne ho rozmrzele za sebou.

Kdyby ho tak teď viděla jeho stará parta. Logen Devítiprsťák, nejobávanější muž Severu, vystrašený ze tmy, divže si nenadělá do kalhot, se drží jak klíště za ruku ženské, která ho nesnáší, jako se děcko drží matčina cecku. Zasmál by se tomu, ale bál se, že by ho uslyšeli šankové.

* * *

Devítiprsťákova velká tlapa byla horká a zvlhlá strachem. Nepříjemný pocit, jeho lepkavá kůže přitisknutá těsně k její. Skoro se jí z toho obracel žaludek, ale Ferro se uměla ovládat. Slyšela ho, jak dýchá, rychle a stísněně, a slyšela jeho nešikovné kroky, jak se za ní belhá.

Připadalo jí, jako by to bylo teprve včera, co se spolu naposled ocitli v podobné šlamastyce, jako je tahle, hnali se uličkami Agriontu, prolézali jeho temnými domy a celou tu dobu je někdo honil. Jako by to bylo včera, ale tolik se toho změnilo.

Tehdy pro ni představoval jenom hrozbu. Jenom další růžovouš, ze kterého pro jistotu nesměla spustit oči. Ošklivý, divný, hloupý a nebezpečný. Tehdy mohl být docela dobře tím posledním mužem

na světě, kterému by věřila. Teď mohl být docela dobře jediný, komu může věřit. Nenechal ji zřítit se do propasti, přestože ho k tomu přímo vyzvala. Raději spadl s ní, než by ji pustil. Tam na planině jí řekl, že bude na její straně, když bude ona na jeho.

A také to dodržel.

Ohlédla se přes rameno a spatřila ve tmě jeho bledou tvář, s ústy otevřenými dokořán, oči vytřeštěné, ale nevidoucí, volnou ruku nataženou a tápající po stěnách. Měla mu možná poděkovat, že ji nenechal spadnout, ale to by bylo stejné jako přiznat, že potřebovala jeho pomoc. Pomoc byla pro slabé a slabí umírají, nebo jsou z nich otroci. Nikdy nečekej pomoc a nikdy nemůžeš být zklamaná, když nepřijde. A Ferro bývala zklamaná často.

A tak ho místo díků táhla za ruku a skoro ho strhla k zemi.

Do tunelu se pomalu začalo plížit studené, mdlé světlo, slaboučká záře na okrajích hrubých kamenných bloků. „Teď už vidíš?“ sykla přes rameno.

„Jo.“ V jeho hlase bylo znát úlevu.

„Tak už mě můžeš pustit,“ štěkla, vytrhla mu ruku a utřela si ji vpředu do košile. Spěchala šerem, protřepávala si prsty a mračila se na ně. Byl to divný pocit.

Teď, když byla jeho ruka pryč, jí skoro chyběla.

Světlo bylo pořád jasnější, pronikalo do chodby z úzkého oblouku vepředu. Opatrně se k němu přiblížila, postavila se na špičky a vyhlédla za roh. Pod nimi se otevírala velká síň, její stěny, částečně z hladkých, opracovaných kvádrů a částečně z přírodního kamene, se zvedaly a vydouvaly ve zvláštních, jakoby roztavených útvarech, strop se ztrácel ve tmě. Pruh světla sem přicházel z velké výšky a vykresloval na zaprášené kamenné podlaze jasný obdélník. Tam stáli v hloučku tři šankové, mumlali si a cosi škrábali na něco na podlaze a všude kolem nich se v hromadách vysokých jako dospělý muž nebo i vyšších kupily u stěn tisíce a tisíce kostí.

„Sakra,“ vydechl Logen přímo za jejími zády. Z rohu klenby se na ně šklebila lebka. Nebylo pochyb o tom, že to byly lidské kosti.

„Oni požírají mrtvé,“ zašeptala.

„Cože? Ale –“

„Tady nic nezetlí.“ Bayaz jim přece říkal, že město je plné hrobů. Bezpočet mrtvol, naházených v jámách po stovkách. A tady dole musely ležet dlouhé roky, navzájem propletené v chladném objetí.

Dokud nepřišli šankové a nevytáhli je.

„Budeme muset projít kolem nich," zašeptal Devítiprsťák.

Ferro upírala oči do šera a hledala, kudy sestoupit do síně. Po těch hromadách kostí se nedalo slézt, aniž by nadělali spoustu hluku. Sundala z ramene luk.

„Víš, co děláš?" zeptal se Devítiprsťák a chytil ji za loket.

Odstrčila ho. „Nepřekážej mi, růžovouši." Bude muset být rychlá. Utřela si krev z čela. Vytáhla z toulce tři šípy a podržela si je mezi prsty pravé ruky, odkud si je mohla rychle podat. Čtvrtý vzala do levé a vyrovnala si luk. Natáhla tětivu a namířila na nejvzdálenějšího ploskohlavce. Když mu šíp proletěl tělem, už mířila na druhého. Šíp ho zasáhl do ramene a on se skácel s divným výskotem právě ve chvíli, kdy se poslední otočil. Její šíp mu čistě projel krkem ještě dřív, než pohyb dokončil, a on se svalil na zem tváří dolů. Ferro nasadila poslední šíp a čekala. Druhý ploskohlavec se pokusil zvednout na nohy, ale neudělal ani půl kroku a Ferro mu prostřelila záda. Natáhl se na zem.

Sklonila luk a zamračila se na ně. Žádný z ploskohlavců se nehýbal.

„Do prdele," vydechl Logen. „Bayaz má pravdu. Ty jsi ďábel."

„Měl pravdu," zavrčela Ferro. Bylo hodně pravděpodobné, že teď už ho ty stvůry dávno dostaly, a bylo nad slunce jasné, že se lidmi živí. Bayaz, Luthar a také Chodec a Quai, říkala si. Škoda.

Ale ne zase tak velká.

Přehodila si luk přes rameno a opatrně se vplížila do síně. Snažila se držet hodně při zemi a podrážky bot jí skřípaly na hromadě kostí. Sunula se dál, ruce roztažené pro lepší rovnováhu, napůl šla a napůl se v nich brodila, místy až po kolena, a kosti jí kolem nohou praskaly a křupaly. Dostala se až k podlaze a tam si klekla, rozhlédla se a olízla si rty.

Nic se nepohnulo. Tři šankové nehybně leželi a zpod těl se po kamenné podlaze rozlévala tmavá kalužˇ.

„Ua-á!" Devítiprsťák klopýtal po hromadě kostí, kolem klapaly odletující úlomky a kutálely se dolů. Uprostřed chřestící klouzačky z kostí spadl na tvář a začal se škrábat nahoru. „Do prdele! Eh!" Setřásl z ramene půlku zaprášeného hrudního koše a odhodil ji stranou.

„Tiše, pitomče!" sykla Ferro, stáhla ho k sobě a zadívala se přes síň k hrubému oblouku vzadu. Čekala, že se odtamtud každou

chvíli vyhrne horda těch stvůr, lačnících přidat jejich kosti k ostatním v síni. Ale nikdo nepřišel. Zlostně se na Logena podívala, ale ten měl plno práce se zkoumáním vlastních pohmožděnin, a tak ho nechala být a opatrně přešla k mrtvolám.

Všechny tři byly shromážděné kolem nohy. Ženské nohy, odhadovala Ferro podle toho, že na ní nebyly žádné chlupy. Ze seschlých svalů na utrženém stehně trčel pahýl kosti. Někdo na něm pracoval nožem, který teď ležel kousek opodál a jeho jasné ostří se třpytilo v kuželu světla dopadajícího shora. Devítiprsťák k němu přistoupil a zvedl ho.

„Nožů není nikdy dost."

„Ne? Co když spadneš do řeky a kvůli všemu tomu železu nebudeš moct plavat?"

Chvíli na ni zmateně hleděl a pak pokrčil rameny a opatrně ho položil zpátky na zem. „Na tom něco je."

Vytáhla zpoza opasku vlastní nůž. „Jeden úplně stačí. Když víš, kam ho zapíchnout." Zarazila hrot do zad jednoho z ploskohlavců a začala z nich dolovat svůj šíp. „Co jsou vlastně zač?" Vytáhla šíp ven, úplně neporušený, a nohou převrátila ploskohlavce na záda. Dívalo se to na ni černými prasečími očky zpod nízkého, plochého čela, teď už nevidoucími, ohrnuté rty stvoření odhalovaly širokou tlamu plnou zkrvavených zubů. „Jsou ještě ošklivější než ty, růžovouši."

„Správně. Jsou to šankové. Ploskohlavci. Udělal je Kanedias."

„Udělal?" Další šíp praskl, jak se ho snažila vykroutit.

„Tak to říkal Bayaz. Stvořil je jako zbraň, kterou chtěl použít ve válce."

„Myslela jsem, že umřel."

„Zdá se, že jeho zbraně žijí dál."

Ten, kterého střelila do krku, na šíp spadl a zlomil ho až skoro u špičky. Už nebyl k ničemu. „Jak může člověk udělat něco takového?"

„Co já vím? Přicházeli přes moře, každé léto, když roztál led, a to jsme měli vždycky plné ruce práce, abychom je všechny pobili. Spoustu práce." Vyviklala poslední šíp, zakrvácený, ale použitelný. „Když jsem byl mladý, začali se objevovat čím dál častěji. Můj otec mě poslal na jih, přes hory, abych sehnal někoho, kdo by nám s nimi pomohl bojovat…" Hlas se mu vytratil. „No, to by byl dlouhý příběh. Teď se Vysočina ploskohlavci jenom hemží."

„To je vcelku jedno," zavrčela, vstala a opatrně vrátila oba funkční šípy zpátky do toulce. „Pokud se dají zabíjet."

„Ó, zabíjet, to se dají. Problém je, že je jich třeba zabíjet pořád víc." Zamračil se dolů na ty tři zabité stvůry, mračil se čím dál víc a oči měl chladné jako led. „Teď už na horách na severu nic nezůstalo. Nic a nikdo."

Ferro to bylo docela jedno. „Musíme jít."

„Všichni se vrátili do hlíny," zavrčel, jako kdyby nic neřekla, a jeho výraz tvrdl stále víc.

Postavila se těsně před něj. „Slyšíš mě? Říkala jsem, že musíme jít."

„Eh?" Nejdřív na ni omámeně zamrkal a pak se zamračil. Svaly kolem čelisti se mu pod kůží pevně napjaly, jizvy se roztáhly a brada vysunula. Oči se mu v tvrdém stínu skoro ztratily, jak sem světlo dopadalo jen seshora. „Dobře. Půjdeme."

Ferro se na něj zamračila. Z vlasů mu pomalu stékal pramínek krve po jedné straně mastné, ježaté tváře. Už nevypadal jako někdo, komu by věřila.

„Nemáš v úmyslu mě něčím překvapit, že ne, růžovouši? Potřebuju, abys zůstal klidný."

„Jsem klidný," zamumlal.

* * *

Logenovi bylo vedro. Kůže ho pod špinavými šaty svrběla. Cítil se divně, jako omámený, nemohl se zbavit zápachu šanků. Kvůli tomu jejich smradu nemohl ani pořádně dýchat. Zdálo se mu, že se mu pod nohama chodba pohybuje, že se mu houpe před očima. Choulil se a hrbil, po tváři mu stékal pot, který kapal na naklánějící se kameny pod ním. Ferro mu něco šeptala, ale on nemohl porozumět smyslu jejích slov – odrážela se od stěn a od jeho hlavy, ale dovnitř nepronikla. Přikývl, poplácal ji jednou rukou a belhal se dál za ní. V chodbě bylo pořád větší horko, rozmazané kameny začaly mít oranžový lesk. Narazil Ferro do zad a málem upadl. Dopadl na bolavé koleno a těžce vydechl.

Dole byla velká síň. Uprostřed ní stály čtyři štíhlé sloupy a vypínaly se vysoko nahoru, kde mizely ve tmě. Pod nimi hořely ohně. Mnoho ohňů, které v Logenových pálících očích

zanechávaly bílé obrazce. Z praskajícího uhlí stoupal dým. Z plamenů vyletovaly páchnoucí gejzíry jisker a vzhůru se se syčením valila pára. Z tavicích kotlů skapával rozžhavený kov a prskal na zem řeřavé okuje. Roztavený kov tekl kanály v podlaze a v černém kameni vykresloval rudé, žluté a oslnivě bílé linky.

Síň byla plná šanků, jejich shrbené postavy se šouraly kypící tmou. Pracovali u ohňů, měchů a tavicích tyglíků jako lidé. Bylo jich asi dvacet, možná víc. Hluk byl strašlivý. Kladiva bušila, kovadliny zvonily, kov řinčel a ploskohlavci na sebe ječeli a hulákali. U vzdálené zdi stály stojany nacpané lesklými zbraněmi a jejich ocel se blýskala všemi barvami ohně a zlosti.

Logen mžoural a napínal zrak, v hlavě mu pulzovalo, ruka ho nesnesitelně bolela a do tváře se mu opíral žár. Nemohl uvěřit svým očím. Možná doklopýtali až do pekelné kovárny. Možná Glustrod nakonec přece jen otevřel pod městem bránu na druhou stranu a oni jí prošli, aniž o tom věděli.

Dýchal plytce a rozechvěle a nedokázal se uklidnit. S každým dalším nádechem do sebe nasával plno pachu z kouře a pachu ze šanků. Oči měl oteklé, v krku ho pálilo tak, že nemohl polknout. Nevěděl jistě, kdy vytáhl tvůrcův meč, ale najednou se oranžové světlo zablesklo a odrazilo od obnaženého tmavého kovu a prsty jeho pravé ruky se bolestivě pevně ovinuly kolem jílce. Nemohl je rozevřít. Zíral na ně, jak oranžově a černě žhnou a pulzují, jako by byly v ohni, z pevně napnuté kůže mu zřetelně vystupovaly šlachy a kosti a klouby mu zbělely, jak svíral jílec.

Jako by to ani nebyly jeho ruce.

„Musíme se vrátit.“ Ferro ho zatáhla za ruku. „Najdeme jinou cestu.“

„Ne.“ Ten hlas byl tvrdý jako úder kladiva, drsný jako skřípění brusu a pronikavý jako tasená čepel.

Nebyl to jeho hlas.

„Jdi za mě,“ zvládl ještě zašeptat, popadl Ferro za rameno a protáhl se kolem ní.

Teď už nebylo cesty zpět…

* * *

Cítil je. Zvedl hlavu a nasál nosem horký vzduch. Ten jejich smrad už cítil všude a to bylo dobře. Nenávist je mocná zbraň, když je v těch správných rukou. Krvavá devítka nenáviděl všechno. Ale jeho nejstarší, nejskrytější, nejhlouběji zakořeněná nenávist patřila šankům.

Proklouzl jako stín do síně mezi ohni, zlostné řinčení oceli zaznívalo všude kolem. Krásný a známý zvuk. Vznášel se v něm, oddával se mu, opíjel se jím. V ruce cítil těžkou čepel, síla proudící z toho chladného kovu do jeho rozpáleného těla a z jeho rozpáleného těla do chladného kovu rostla, bobtnala a vzdouvala se ve vlnách spolu s jeho zrychleným dechem.

Ploskohlavci ho ještě neviděli. Pracovali, byli zcela pohrouženi do svého bezvýznamného úkolu. Nečekali, že by si je pomsta mohla najít tady, kde žili, odpočívali a lopotili se, ale už brzy to zjistí.

Krvavá devítka se vynořil za jedním z nich a zvedl tvůrcův meč do výšky. Usmál se, když viděl, jak přes holou lebku padl dlouhý stín – příslib, který bude brzy naplněn. Dlouhá čepel zašeptala své tajemství a šanka se rozskočil na dvě půlky, jako když se rozevře květ, teplá krev vystříkla do vzduchu a pokropila kovadlinu, kamennou zem i tvář Krvavé devítky malinkými mokrými dárečky.

Teď už si ho všimli a Logen si pro ně přišel, rychleji a zběsileji než ten vroucí proud. Nejbližší šanka zvedl ruku v obranném gestu a pozpátku zavrávoral. Ne dost daleko. Tvůrcův meč mu projel loktem a uťaté předloktí proletělo vzduchem. Ještě než dopadlo na zem, Krvavá devítka sťal zpětným pohybem meče šankovi hlavu. Na rozžhaveném kovu zasyčela krev, na matném kovu čepele, na bledé kůži jeho ruky i na hrubých kamenech pod jeho nohama se oranžově zablesklo a on kývl na další ploskohlavce.

„Pojďte," zašeptal. Všichni byli vítaní.

Rozběhli se k regálům, popadli svoje zubaté meče a ostré sekyry a Krvavá devítka se jen smál, když to viděl. Ozbrojení nebo ne, o jejich smrti už bylo rozhodnuto. Bylo to vepsáno v síni písmem ohně a stínů a on to teď potvrdí řečí krve. Šankové byli pouhá zvířata, míň než zvířata. Jejich zbraně ho bodaly a sekaly, ale Krvavá devítka byl stvořen z ohně a temnoty a míhal se a proklouzával mezi jejich neobratnými výpady, kolem tápajících kopí a pod jejich zbytečnými výkřiky a marným vztekem.

Snadnější by bylo probodnout mihotající se plamen. Snadnější by bylo přetnout pohybující se stín. Jejich slabost byla urážkou pro jeho sílu.

„Chcípni!“ zařval a jeho čepel vířila v kruzích, zběsilá a nádherná. Písmeno na čepeli meče rudě plálo a nechávalo za sebou jasnou stopu. A tam, kde kruhy prošly, se všechno uvedlo do pořádku. Šankové zděšeně kvičeli, blekotali a rozpadávali se na kousky, jak je krájel a sekal, pěkně úhledně jako plátky masa na řeznickém špalku, jako těsto na pekařově válu, jako strniště, které za sebou na obilném poli zanechává rolníkova kosa, všechno podle dokonalého plánu.

Krvavá devítka cenil zuby a smál se vlastní svobodě i tomu, jak hezky odvádí dobrou práci. Zahlédl záblesk čepele a uskočil stranou. Ucítil, jak mu vtiskla na bok žhavý polibek. Vytrhl z ploskohlavcovy ruky zubatý meč, popadl ho za zátylek a vrazil mu obličej do kanálku, kterým tekla roztavená, žlutě žhnoucí ocel. Tvorova hlava zasyčela, zabublala a vychrlila páchnoucí oblak kouře.

„Shořte!“ zasmál se Krvavá devítka a mrtvoly, jejich rozšklebené rány, zbraně povalující se po zemi a vroucí, zářivý kov se smály s ním.

Jenom šankové se nesmáli. Oni věděli, že nadešla jejich hodina. Krvavá devítka viděl, jak se jeden vymrštil, přeskočil kovadlinu a zvedl palici, aby mu s ní rozbil hlavu. Než ho s ní ale mohl udeřit, proletěl mu otevřenými ústy šíp a šanka se svalil dozadu, mrtvý jako hlína. Krvavá devítka se zamračil. Teď už viděl mezi mrtvolami další šípy. Někdo jiný mu tady kazí jeho pěkné dílo. Postará se, aby za to zaplatil, ale teď se k němu cosi blížilo z místa mezi čtyřmi sloupy.

Bylo to celé navlečené do zářivé zbroje pospojované nýty, horní polovinu hlavy tomu kryla okrouhlá helmice, oči v tenké štěrbině hledí se leskly. Vrčelo to a frkalo jako tur a nohy obuté do kovu duněly na kamenné podlaze. Ruka navlečená do kovové rukavice svírala obrovskou sekyru. Obr mezi šanky. Nebo něco nového, vytvořeného z masa a kovu tady dole v temnotě.

Sekyra opsala zářivý oblouk, Krvavá devítka uskočil a těžké ostří udeřilo do země, až se úlomky kamene rozlétly na všechny strany. Stvůra zařvala, otevřela doširoka chřtán a vyprskla sprš ku

slin. Krvavá devítka se stáhl stranou, vířil a tančil spolu s pohybujícími se stíny a poskakujícími plameny.

Uhýbal a uskakoval a nechával rány, aby ho míjely tu z jedné, tu z druhé strany, aby mu prolétaly nad hlavou nebo pod nohama. Nechával je třeskat o kov a kámen kolem sebe, až se vzduch naplnil rozvířeným prachem a odletujícími úlomky. Uhýbal tak dlouho, dokud tvora nezačala zmáhat tíha všeho toho kovu, do něhož byl navlečený.

Když Krvavá devítka uviděl, že se tvor zapotácel, poznal, že přišla jeho chvíle. Vyrazil vpřed, zvedl meč nad hlavu a z jeho otevřených úst zazněl řev, který mu rozhýbal paži, ruku, čepel i samotné zdi síně. Obrovský šanka zvedl oběma rukama topor sekyry, aby úder odrazil. Byla to dobrá, jasná ocel zrozená v žáru plamene, tvrdá a houževnatá, tak pevná, jak jen ploskohlavci dokážou ukout.

Ale výtvoru mistra tvůrce nemohlo nic odolat. Kalná čepel meče rozštípla topor sekyry se zvukem, který připomínal dětský výkřik, a vyryla do šankovy těžké zbroje ránu hlubokou na šířku dlaně od krku až po slabiny. Na zářivý kov i tmavý kámen vystříkla krev. Krvavá devítka se vesele zasmál, vrazil pěstí do šankovy rány, a než se ten pozpátku skácel na zem, vyrval mu z ní hrst vnitřností. Ze škubajícího se pařátu mu vypadla rozťatá sekera a zazvonila na podlaze.

Krvavá devítka se usmál na ostatní. Číhali tam ještě tři, zbraně v rukou, ale nějak se neměli k tomu, aby zaútočili. Čekali ve stínu, ale tma nebyla jejich přítel. Ta patřila jemu, a jen a jen jemu. Krvavá devítka udělal krok vpřed a pak ještě jeden. V jedné ruce svíral meč a z druhé mu visely krvavé vnitřnosti, které se táhly z ploskohlavcova mrtvého těla. Stvůry před ním couvaly, kvičely a stahovaly se k sobě a Krvavá devítka se jim smál do tváře.

Šankové jsou možná neustále plní zběsilé zuřivosti, ale i oni z něj měli strach. Všechno se ho bálo. Dokonce i mrtví, co necítí žádnou bolest. I chladný kámen, který nemá žádné sny. I roztavený kov se Krvavé devítky bál. I temnota.

Zařval a vyrazil kupředu. Hrst střev odhodil stranou. Špička jeho meče zasáhla šanku do hrudi a kvičícího ho otočila dokola. O vteřinku později ho čepel udeřila do ramene a rozštípla mu ho až po prsní kost.

Zbylí dva se otočili a dali se na útěk. Zoufale lezli po hromadě kamení, ale utíkat nebo bojovat, jaký v tom byl rozdíl? Než dokázal první z nich udělat třetí krok, zabodl se mu do zad další šíp a on se svalil na zem. Krvavá devítka vyrazil a jeho prsty se ovinuly kolem kotníku posledního, pevně jako svěrák, a přitáhly si ho k sobě. Tvorovy paťáty zaškrábaly po sazemi pokrytých kamenech.

Jeho pěst byla kladivo a podlaha kovadlina. A šankova hlava kov, který bylo třeba ukout. První ranou mu rozbil nos na kaši a vyrazil zuby. Druhou mu roztříštil lícní kost. Třetí ranou mu utrhl čelist. Jeho pěst byla z kamene, z oceli, pevná jako skála. Byla těžká jako padající hora a ránu za ranou drtila šankovu silnou lebku na beztvarou masu.

„Plosko… hlavče," skřehotal Krvavá devítka a smál se. Zvedl rozbité tělo a odhodil ho stranou. Ve vzduchu se přetočilo a dopadlo na rozbité police. Pak se Krvavá devítka otočil a vykročil síní. Tvůrcův meč mu volně visel v ruce a jeho hrot vykřesával z kamenné podlahy spršky jisker, jak ho za sebou táhl. Upíral oči do šera, otáčel se a vytahoval se na špičky, ale jediné, co se v síni pohybovalo, byly plameny ohňů a jejich stíny. Síň byla prázdná.

„Ne!" zavrčel. „Kde jsi?" Nohy měl zesláblé, už se na nich dlouho neudrží. „Kde jsi, ty parchante…" zavrávoral, klesl jedním kolenem na horkou kamennou zem a lapal po dechu. Přece pro něj ještě musela zůstat nějaká práce. Krvavá devítka nikdy nemohl mít dost. Ale síla byla vrtkavá a teď ho pomalu opouštěla.

Viděl, že se něco pohnulo, a zamžoural na to. Pruh stínu, co pomalu a tiše proplouval mezi mihotavými ohni a spadlými těly. To nebyl šanka. Nějaký jiný nepřítel. Mnohem lstivější a nebezpečnější. Začouzená snědá pleť se míhala v temnotě, měkké kroky procházely mezi krvavými loužemi, které tu zanechal po své práci. Ve zhrublých rukou držela luk s napůl nataženou tětivou, lesklý hrot šípu se v šeru jasně třpytil. Její žluté oči svítily jako roztavený kov, jako horké zlato a vysmívaly se mu. „Jsi v pořádku, růžovouši?" Její hlas mu hučel a šeptal v třeštící hlavě. „Nechci tě zabít, ale udělám to."

Výhrůžky? „Zkurvená mrcho," sykl na ni, ale jeho rty byly hloupě nešikovné a nevyšlo z nich nic, jen dlouhá, lepkavá slina. Zavrávoral směrem k ní, opřel se o meč a pokusil se získat rovnováhu. Zlost v něm vřela víc než kdy předtím. Však uvidí.

Krvavá devítka jí dá takovou lekci, že už do smrti nebude potřebovat další. Rozseká ji na kousky a ty kousky rozdrtí podpatky. Jen když se mu podaří se zvednout…

Zakymácel se, zamrkal. Dech mu skřípal v krku, nádech, výdech, pomalu, pomaleji. Plameny se utlumily a blikotaly, stíny se prodloužily, rozmazaly, pohltily ho a tlačily k zemi.

Ještě jednoho, jen ještě jednoho. Vždycky jsou nějací další…

Ale jeho čas už vypršel…

* * *

…Logen kašlal, třásl se a cítil se hrozně slabý. V šeru rozeznal obrysy rukou, sevřených do pěstí na špinavých kamenech, zakrvácených jako ruce neopatrného řezníka. Domyslel si, co se asi dělo. Zanaříkal a ucítil, jak mu do očí vstoupily slzy. Z horké temnoty se nad ním vynořila Feřina zjizvená tvář. Tak ji tedy nezabil. Alespoň to.

„Jsi zraněný?“

Nemohl odpovědět. Nevěděl. Připadalo mu, že má asi ránu na boku, ale všude bylo tolik krve, že bylo těžké to zjistit. Pokusil se vstát, opřel se o kovadlinu a málem položil ruku na rozpálenou výheň. Zamrkal a odplivl si. Kolena se mu třásla. Před očima mu tancovaly žhnoucí plameny. Všude ležely mrtvoly, rozházená zabitá těla na špinavé zemi. Zmateně se rozhlédl kolem, hledal, do čeho by si utřel ruce, ale všechno bylo postříkané krví. Zvedl se mu žaludek. Na vratkých nohou se mezi tavícími pecemi dopotácel k východu na opačné straně síně, jednu zakrvácenou ruku přitisknutou k ústům.

Tam se opřel o teplý kámen a plival hořkou krev na zem. Bok, odřené klouby i tvář mu omývala bolest. Ale jestli doufal, že ho někdo polituje, vybral si špatného společníka.

„Jdeme,“ vyštěkla Ferro. „Jdeme, růžovouši, vstávej.“

Nedokázal říct, jak dlouho se belhal tmou a lapal po dechu Ferro v patách, zatímco se mu v hlavě odrážely zvuky vlastního dechu. Plazili se těsnými útrobami země. Prastarými chodbami plnými prachu a stínů, mezi kamennými stěnami protkanými prasklinami. Klenutými průchody do labyrintu tunelů, pod hliněnými stropy, podepřenými trouchnivějícími trámy.

Když došli k rozcestí, Ferro ho zatlačila zpátky do tmy u zdi a oba dva zadrželi dech. Chodbou, která se křížila s jejich, se šouraly roztřepené obrysy postav. A tak to pokračovalo pořád dál – chodby, síně, nory. Nedokázal se soustředit na nic kromě toho, že musí jít pořád za ní, nechal se táhnout dál, až cítil, že každou chvíli padne na obličej z prostého vyčerpání. Byl si jistý, že už nikdy nespatří denní světlo…

„Počkej," sykla Ferro a položila mu ruku na hruď, aby ho zastavila. Skoro ho tím povalila, jak byl zesláblý. Chodbu tu protínal líný proud, tmavá kapalina plynoucí s tichým pleskáním a bubláním ve stínu. Ferro si vedle ní klekla a pohlédla do temného tunelu, ze kterého vytékala.

„Jestli se vlévá do řeky tam dole, musí přitékat odněkud zvenčí. Ne z města."

Logen si nebyl tak jistý. „Co když… vyvěrá… z podzemí?"

„Pak najdeme jinou cestu. Nebo se utopíme." Ferro si přehodila luk přes rameno a vlezla dovnitř. Voda jí sahala až po prsa, tenké rty měla pevně sevřené. Logen se díval, jak se brodí, ruce zdvižené nad temnou vodní hladinou. Copak ona se nikdy neunaví? Sám byl tak vyčerpaný a utahaný, že toužil jen po tom, aby si mohl lehnout a už nikdy nemusel vstát. Chvíli zvažoval, že to opravdu udělá. Pak se Ferro otočila a uviděla ho, jak dřepí na břehu. „Ta pojď, růžovouši!" zasyčela na něj.

Logen si povzdechl. Ona se nikdy nezmění. Zvedl jednu vzdorující, rozechvělou nohu a vstoupil do chladné vody. „Jsem ti v patách," ujistil ji bručivě. „Těsně v patách."

Nic dobrého pro nikoho

Ferro se brodila proti proudu, po pás v prudké vodě, tak mrazivé, že jí cvakaly zuby. Devítiprsťák se šplouchal a funěl za ní. Nahoře už viděla klenbu a slabé světlo, které odtud přicházelo, se třpytilo na hladině. Byl tam zátaras ze železných mříží, ale když se dostala blíž, zjistila, že jsou skrz naskrz prorezivělé, tenké a drolí se. Přitlačila se na ně. Za nimi viděla, jak se k ní voda žene seshora mezi břehy tvořenými skálou a holou zeminou. Nad ní bylo večerní nebe. Hvězdy právě začaly vycházet.

Svoboda.

Ferro zacloumala starým železem, dech cedila skrze sevřené zuby. Prsty měla chladem zesláblé a nešikovné. Devítiprsťák se zastavil vedle ní a položil své ruce vedle jejích – čtyři natažené ruce v jedné řadě, dvě tmavé a dvě světlé, prsty pevně obemknuté kolem kovových tyčí. Byli vedle sebe natěsnaní v úzkém prostoru a ona ho slyšela supět námahou, slyšela vlastní zrychlený dech a cítila, jak se prastarý kov začíná s tichým skřípěním prohýbat.

Dost na to, aby se mohla protáhnout.

Prostrčila nejdřív meč, luk a toulec a podržela je v jedné ruce zdvižené nad vodou na druhé straně mříží. Pak protáhla mezi mřížemi hlavu, natočila se bokem, vtáhla břicho a zadržela dech. Vykroutila ramena, pak hrudník a potom boky, až se úzkou mezerou protáhla celá. Cítila, jak jí drsný kov i přes šaty poškrábal kůži.

Narovnala se na druhé straně a hodila zbraně na břeh. Zapřela se rameny o klenbu chodby a opřela se botami o další tyč mříže. Napjala všechny svaly a Devítiprsťák popadl tyč z druhé strany a zatáhl. Tyč se okamžitě poddala a zlomila se vpůli. Hladinu zasypaly kousíčky rzi. Ferro se udeřila do zad. Tyč jí přeletěla přes hlavu a spadla do ledové vody.

Devítiprsťák se začal protahovat na druhou stranu, obličej zkřivený vynaloženým úsilím. Ferro se k němu přebrodila a třásla se zimou. Popadla ho pod pažemi a začala táhnout. Cítila, jak se jí rukama pevně chytil za záda. Chrčela, napínala svaly a nakonec ho vytáhla. Oba společně dopadli na bahnitý břeh a tam zůstali ležet vedle sebe. Ferro se dívala vzhůru na rozdrolené zdi rozbořeného města, které se nad ní zvedaly v šedivém soumraku, ztěžka oddechovala a poslouchala, jak Devítiprsťák dělá totéž. Vůbec nečekala, že se odtamtud dostane živá.

Ale ještě z toho nebyli úplně venku.

Převalila se a vyškrábala se nahoru. Voda z ní crčela a ona se nemohla přinutit přestat se třást. Říkala si, jestli jí vůbec někdy v životě byla takováhle zima.

„A hotovo," slyšela zamumlat Devítiprsťáka. „Kat aby to spral, já končím. Mám toho dost. Už neudělám ani jeden podělaný krok."

Ferro potřásla hlavou. „Musíme urazit co největší kus, dokud je alespoň trochu vidět." Sebrala ze země svoje zbraně.

„Tomuhle ty říkáš vidět? Copak jsi šílená, ženská?"

„Vždyť víš, že jsem. Jdeme, růžovouši." A rýpla ho do žeber botou.

„Tak dobře, zatraceně! Dobře!" Neochotně se zvedl, zavrávoral a ona se otočila a vykročila vzhůru po břehu v soumračném šeru, pryč od těch zdí.

„Co jsem dělal?" Otočila se a dívala se na něj, jak tam stojí a z mokrých vlasů mu po tváři stéká voda. „Co jsem dělal, tam, kde jsme byli?"

„Dostal jsi nás odtamtud."

„Já myslím –"

„Dostal jsi nás odtamtud. To je všechno." A dál se plahočila po břehu. Po chvíli uslyšela, jak Devítiprsťák funí za ní.

* * *

Byla příšerná tma a Logen byl tak unavený, že si ani nevšiml ruin, dokud nebyli prakticky mezi nimi. Tohle musel být mlýn, napadlo ho. Stavba byla postavená přímo u řeky, ačkoli kolo muselo zmizet už před stovkami let.

„Tady si odpočineme," prskla Ferro a sklonila hlavu, aby prošla vchodem z rozdroleného zdiva. Logen byl příliš unavený, než aby dokázal udělat víc než přikývnout a belhat se za ní. Do prázdné skořápky domu se vlévalo slabé měsíční světlo, zvýrazňovalo hrany kamenů, obrysy starých oken a udusanou hlínu na podlaze. Dobelhal se k nejbližší stěně, opřel se o ni zády a svezl se podél ní pomalu dolů, až zadkem dosedl na zem.

„Ještě žiju," pronesl tiše a ušklíbl se. Stovky ran a škrábanců a pohmožděnin se sice dovolávaly jeho pozornosti, ale žil. Zůstal tam sedět bez hnutí – mokrý, rozbolavělý a k smrti vyčerpaný. Oči nechal zavřené a vychutnával si ten pocit, že už se nemusí hýbat.

Zamračil se. Ve tmě bylo slyšet divný zvuk, který přehlušoval zurčení vody. Nějaké klapání nebo cvakání. Chvíli mu trvalo, než si uvědomil, co to je. Feřiny zuby. Začal si stahovat kabát. Ucukl, jak si ho přetahoval přes odřený loket, a pak jí ho ve tmě podal.

„Co to je?"

„Kabát."

„To vidím, že je to kabát. A co s ním?"

Zatraceně, ta je ale tvrdohlavá. Logen se skoro rozesmál nahlas. „Možná nemám tvoje oči, ale i tak slyším, jak ti jektají zuby." Znovu jí podal kabát. „Rád bych ti nabídl víc, ale tohle je všechno, co mám. Potřebuješ ho víc než já, tak tady ho máš. To není ostuda. Vem si ho."

Chvíli se nic nedělo a pak ucítil, jak mu klouže z ruky, a slyšel, jak se do něj zabalila. „Dík," zavrčela.

Povytáhl obočí a říkal si, jestli je možné, že dobře slyšel. Nu což, všechno je jednou poprvé. „Jo. Nápodobně."

„Eh?"

„Za pomoc. Dole pod městem a na kopci s kameny a na těch střechách a vůbec." Chvíli o tom přemýšlel. „Bylo toho hodně. Nejspíš víc, než si zasloužím, ale, no, jsem pořád tady a jsem za to vděčný." Počkal, jestli něco řekne, ale nic se neozvalo. Jen žbluňkání vody pod zdmi domu, vítr, který se prodíral prázdnými okny, a zvuk jeho vlastního dechu. „Jsi dobrá," řekl. „To je všechno, co jsem chtěl říct. Když se pro něco rozhodneš, je to dobré."

Zase ticho. Viděl v měsíčním světle její obrysy. Seděla u zdi, s jeho kabátem ovinutým kolem ramen, a mokré vlasy jí jako hřebíky trčely na všechny strany. Možná viděl i slabý záblesk

žlutého oka, které ho pozorovalo. Tiše zaklel. Mluvit moc neuměl, nikdy. Tohle všechno pro ni nejspíš nic neznamenalo. Přesto to musel alespoň zkusit.

„Chceš šukat?“

Vzhlédl, s ústy dokořán. Nebyl si jistý, jestli slyšel dobře. „Cože?“

„Copak, růžovouši, že bys ohluchl?“

„Co jestli chci?“

„No dobře! Zapomeň na to!“ Odvrátila se od něj a zlostně si přitáhla kabát ke schouleným ramenům.

„No tak, počkej.“ Začínal se vzpamatovávat. „Myslel jsem… jen jsem nečekal, že se zeptáš, to je všechno. Neříkám, že ne… tedy myslím… pokud se ptáš.“ Polkl, v ústech mu vyschlo. „Ptáš se?“

Viděl, jak k němu znovu otočila hlavu. „Neříkáš, že ne, nebo říkáš, že jo?“

„No, ehm…“ Ve tmě nafoukl tváře a zase je s výdechem splaskl. Snažil se přimět hlavu, aby fungovala. Nikdy by ho nenapadlo, že takovou otázku ještě někdy v životě uslyší, a nejmíň ze všeho by čekal, že ji uslyší právě od ní. Teď když to zaznělo, bál se odpovědět. Nemohl popřít, že to byla poněkud skličující vyhlídka, ale lepší bylo udělat to než se toho dál bát. Mnohem lepší. „Tak jo. Myslím. Chci říct, jistěže jo. Proč by ne? Říkám jo.“

„Uhm.“ Viděl matně obrysy její tváře, jak se mračí na zem, tenké rty zlostně stisknuté, jako kdyby doufala, že dostane jinou odpověď, a teď si nebyla úplně jistá, jak naložit s tou, kterou dostala. Ani on nebyl, když na to přišlo. „Jak to chceš udělat?“ Praktická otázka, jako kdyby to byla práce, kterou bylo třeba vykonat, jako třeba pokácet strom nebo vykopat jámu.

„Ehm… no, řekl bych, že budeš muset přijít trochu blíž. Myslím… doufám, že můj pták není tak úplně neuspokojivý, ale tak daleko zase nesahá.“ Napůl se usmál a pak tiše zaklel, když se ona nezasmála. Věděl, že na vtípky zrovna moc není.

„Tak dobře.“ Přisunula se k němu tak rychle a rozhodně, že skoro couvl. Když to viděla, zaváhala.

„Promiň,“ řekl. „Nějakou dobu jsem to nedělal.“

„Ne.“ Dřepla si k němu, zvedla ruku a zaváhala, jako kdyby honem nevěděla, co s ní udělá. „Ani já ne.“ Ucítil její prsty na hřbetu ruky – jemné, opatrné. Skoro to zalechtalo, tak byl její

dotyk lehký. Palcem třela pahýl jeho prostředníku a on se na ni díval. Dva šedivé stíny, pohybující se ve tmě, nešikovně, jako pár lidí, kteří se nikdy v životě nedotkli jiné osoby. Divný pocit, mít tak blízko sebe ženu. Vrátilo mu to všelijaké vzpomínky.

Logen pomalu natáhl ruku a dotkl se Feřiny tváře. Cítil se při tom, jako kdyby ji strkal do ohně. Nepálila. Její pleť byla hladká a studená jako pleť kohokoli jiného. Zajel jí rukou do vlasů a cítil, jak ho lechtají na kůži mezi prsty. Konečkem palce narazil na jizvu na jejím čele a přejížděl po ní dolů, po její tváři až ke koutku úst. Zatáhl ji při tom za ret. Jeho hrubá kůže se drsně otírala o její.

Její tvář měla divný výraz, poznal to dokonce i potmě. Byl to výraz, na který u ní nebyl vůbec zvyklý, ale byl tam, v tom se nemýlil. Cítil, jak má pod kůží napjaté svaly, a viděl, jak se jí na žilách na šlachovitém krku odráží měsíční světlo. Měla strach. Dokázala se smát, když kopala chlapy do tváře, smála se ranám a pohmožděninám, když ji zasáhl šíp, tvářila se, jako by to nic nebylo, ale jak se zdálo, něžný dotyk ji dokázal vyděsit. Logenovi by to možná přišlo pořádně divné, kdyby sám nebyl tak zatraceně vystrašený. Vystrašený a vzrušený zároveň.

Začali ze sebe navzájem stahovat oblečení, jako kdyby jim někdo dal povel ke startu a oni byli rádi, že už to mají za sebou. Zápasil ve tmě s knoflíky u její košile, kousal se do rtu a ruce se mu třásly, nešikovné, jako kdyby na nich měl železné rukavice. Ona mu ty jeho rozepnula dřív, než on zvládl rozepnout jediný.

„Sakra," zavrčel. Pleskla ho přes ruce a rozepnula se sama. Stáhla si košili a odhodila ji stranou. V měsíčním světle toho moc neviděl, jenom její lesklé oči, tmavou linku jejích kostnatých ramen a vyhublého pasu, slabé proužky světla na jejích žebrech a šmouhu pod jedním prsem, možná kousek drsné kůže kolem bradavky.

Ucítil, jak mu rozepnula opasek. Jak mu její studené prsty zajely do kalhot, jak mu –

„Au! Sakra! Nemusíš mě za to tak tahat!"

„No dobře…"

„Ach."

„Lepší?"

„Ach." Popadl její opasek a snažil se ho rozepnout. Zabořil ruce dovnitř. Možná to nebylo zrovna vynalézavé, ale o něm se vždycky vědělo, že moc vynalézavý není. Konečky prstů se dostal víceméně

až k ochlupení, ale pak uvízl za zápěstí. Dál už to nešlo, ať se snažil sebevíc.

„Sakra," zabručel a slyšel, jak Ferro netrpělivě mlaskla. Pak ucítil, jak se pohnula, popadla se volnou rukou za kalhoty a přetáhla si je přes zadek. To už bylo lepší. Přejížděl jí rukou nahoru po holém stehně. Dobře, že mu ještě zbyl jeden prostředníček. Prostředníčky jsou přece jen k něčemu dobré.

Chvíli tak zůstali, dva lidé, klečící v prachu. Nic se nehýbalo kromě jejich rukou, které se pohybovaly sem a tam, nahoru a dolů, dovnitř a ven, nejdřív pomalu a zlehka, ale stále rychleji. Nebylo nic slyšet, jen Feřin dech cezený přes zaťaté zuby a Logenův, skřípající v hrdle, a pak tiché mlaskání a čvachtání vlhké kůže.

Přitlačila se k němu, vysoukala se z kalhot a natlačila ho zády na stěnu. Odkašlal si, měl najednou nějak ochraptělý hlas.

„Mám –"

„Ssss." Zvedla se nad ním s jednou nohou opřenou o chodidlo a druhou o koleno, s koleny zeširoka rozevřenými, plivla si do dlaně jedné ruky a vzala do ní jeho úd. Něco zamumlala, přenesla váhu, spustila se na něj a tiše zavrčela. „Uhhhh."

„Ach." Přitáhl si ji blíž, jednou rukou jí stiskl hýždi a cítil, jak se jí svaly stahují a napínají, když se začala pohybovat. Druhou rukou jí zajel do mastných vlasů a přitáhl si její obličej k svému. Kalhoty měl pevně omotané kolem kotníků. Zkusil je odkopnout, jenže si je tím utáhl ještě víc, ale ať se propadne, jestli jí řekne, aby jenom kvůli tomu přestala.

„Uhhh," zašeptala a teplými, měkkými rty otevřených úst mu přejížděla po tváři. Cítil v ústech její dech, hořký a horký, její pokožka se třela o jeho, tiskla se k ní a zase odtrhávala.

„Ach," zachrčel a ona se zhoupla a přitiskla boky k jeho, a znovu, nahoru a dolů, nahoru a dolů, nahoru a dolů.

„Uhhh." Jednou rukou mu svírala čelist, palec měla vsunutý v jeho ústech, a druhou ruku měla mezi jeho nohama a klouzala jí sem a tam. Cítil, jak se mu její vlhké prsty ovíjejí kolem nástroje, víc než jen trochu bolestivě a víc než jen trochu příjemně.

„Ach."

„Uhhh."

„Ach."

„Uhhh."

„Ach –"

„Co?“

„Ehm…“

„To si děláš srandu!“

„No…“

„Teprve jsem začala!“

„Říkal jsem ti, že už je to dlouho –“

„No to snad musely být celé roky!“ Sklouzla z jeho ochablého údu, jednou rukou se utřela a zlostně to rozmazala po stěně. Svezla se dolů na zády k němu, popadla jeho kabát a přetáhla si ho přes sebe.

Takže tu byl problém, o tom nebylo pochyb.

Logen tiše zaklel. Tak dlouho čekal a pak nebyl schopný udržet mlíko ve džberu. Smutně se poškrábal na tváři a dloubl se do strupovité brady. Jestli se o Logenu Devítiprsťákovi dalo něco říct, pak to, že byl náruživý milenec.

Poočku se podíval na Ferro, na její matné obrysy ve tmě. Ježaté vlasy, dlouhý, útlý krk, kostnatá ramena, dlouhé paže přitisknuté k bokům.

I když přes sebe měla přetažený kabát, viděl pod ním křivku jejích boků a dokázal vytušit její tvary. Podíval se na její kůži a věděl, jaká je na dotek – hladká a hebká a chladná. Slyšel ji, jak dýchá. Pomalý, měkký, teplý dech…

Počkat.

Teď se tam dole znovu něco pohnulo. Bylo to bolavé, ale rozhodně tvrdé. Jedna výhoda toho, když to člověk dlouho nemá, je, že se džber zase rychle naplní. Logen si olízl rty. Byla by škoda propást tu šanci jenom kvůli nedostatku odvahy. Sklouzl k ní, přisunul se blíž a odkašlal si.

„Co je?“ Její hlas byl ostrý, ale ne tak ostrý, aby ho to odradilo.

„No, víš, když mi dáš minutu, možná že…“ Zvedl kabát a přejel jí rukou po boku. Její kůže tiše šustila pod jeho, pěkně pomalu, aby měla dost času ho odstrčit. Vůbec by ho nepřekvapilo, kdyby se otočila a kopla ho kolenem mezi nohy. Ale neudělala to.

Přitlačila se k němu zády, holým zadkem se mu přitiskla k břichu a zvedla koleno. „Proč bych ti měla dávat druhou šanci?“

„To nevím…“ zamumlal a začal se usmívat. Lehce jí přejel rukou po prsou, přes břicho a dolů mezi nohy. „Ze stejného důvodu, z jakého jsi mi dala tu první?“

* * *

Ferro se probudila náhlým trhnutím a nevěděla, kde je, jen to, že je v pasti. Zavrčela, ohnala se loktem a vyrazila kupředu. Zoufale lezla, cenila zuby, ruce pevně sevřené v pěsti. Ale žádní nepřátelé tam nebyli. Jenom obyčejná špína a holá skála v bledém, šedivém ránu.

To, a velký růžovouš.

Devítiprsťák vyskočil, vrčel, prskal a divoce se rozhlížel kolem sebe. Když neviděl žádné ploskohlavce, kteří se ho chystají zavraždit, pomalu se otočil, podíval se na Ferro a zamžikal očima zakalenýma spánkem. „Ach…“ Trhl sebou a dotkl se konečky prstů svých zkrvavených úst. Chvíli zírali jeden na druhého, oba nazí a tiší v chladné skořápce zbořeného mlýna, a kabát, pod kterým leželi, byl zmuchlaný na vlhké zemi mezi nimi.

A tehdy si Ferro uvědomila, že se dopustila tří závažných chyb.

Dopustila, aby usnula, a když tohle někdy udělala, nic dobrého to nepřineslo. Potom, že uhodila loktem Devítiprsťáka do obličeje, ale ještě mnohem, mnohem horší, tak strašné, že se skoro rozesmála, když na to pomyslela, bylo to, že s ním noc před tím souložila. Když se na něj teď dívala v nelítostném denním světle, jak má vlasy přilepené k jedné straně zjizvené a zakrvácené tváře a velkou špinavou šmouhu podél bledého boku, na kterém ležel v blátě, vůbec nechápala proč. Z nějakého důvodu se zkřehlá a unavená uprostřed tmy chtěla někoho dotknout a alespoň na chvíli se zahřát, a tak dopustila, že o tom začala uvažovat – s kým by to mohlo být horší?

Šílenství.

Oba dva si teď pohoršili, to bylo naprosto jasné. Tam, kde byly předtím věci jednoduché, se teď rozhodně zkomplikovaly. Tam, kde si už začínali rozumět, tam teď bude už jen zmatek. Ona už zmatená byla a on pomalu začínal vypadat dotčeně, rozzlobeně, a kdo by se divil? Nikomu se nelíbí dostat ve spánku loktem do obličeje. Už otevírala ústa, aby se omluvila, a tehdy si to uvědomila. Vždyť ani nevěděla jak. Nakonec to řekla v kantštině, ale byla sama na sebe tak rozzlobená, že to na něj zavrčela jako nadávku.

Podle všeho to také tak vzal. Zúžil oči a vyštěkl na ni něco ve svém vlastním jazyce. Popadl kalhoty, strčil do nich jednu nohu a přitom si něco zlostně bručel pod nos.

„Podělaný růžovouš," prskla na něj zpátky, pěsti zaťaté v návalu zlosti. Popadla roztrženou košili a otočila se k němu zády. Musela ji nechat ležet v nějaké louži. Když si přes sebe rozedraný kus šatstva přetáhla, přilepil se jí k prokřehlé kůži jako vrstva studeného bláta.

Zatracená košile. Zatracený růžovouš.

Když si připínala opasek, zlostí skřípala zuby. Zatracený opasek. Kéž by si ho nikdy nerozepjala. Vždycky to bylo stejné. S lidmi nebylo nikdy nic jednoduché a vždycky se mohla spolehnout na to, že si sama zkomplikuje život víc, než je nutné. Na chvíli se zastavila, sklonila hlavu a pak se k němu napůl otočila.

Chtěla se mu pokusit vysvětlit, že mu nechtěla rozbít obličej, ale že když usne, nikdy se nestane nic dobrého. Chtěla mu říct, že udělala chybu, že se prostě chtěla jen zahřát. Chtěla mu jen říct, aby počkal.

Ale on už vycházel rozbitými dveřmi se zbytkem svých šatů zmuchlaným v ruce.

„Tak ať se jde bodnout," sykla a posadila se na zem, aby si natáhla boty.

Jenomže tak to vlastně všechno začalo.

* * *

Jezal seděl na rozbitých schodech chrámu, nešťastně píchal do roztřepených stehů na svém kabátě v místě, kde se utrhl rukáv, a díval se přes nekonečný blátivý prostor k ruinám Aulca. Ani nevěděl, co tam hledá.

Bayaz ležel opřený o zadní stranu vozu, tvář měl kostnatou a mrtvolně bledou a kolem vpadlých očí mu vystupovaly žíly. Bezbarvé rty měl stažené do tvrdého úšklebku. „Jak dlouho budeme čekat?" zeptal se Jezal znovu.

„Tak dlouho, jak bude třeba," vyštěkl mág, aniž by se na něho podíval. „Potřebujeme je."

Jezal viděl bratra Chodce, jak stojí na schodech za ním se založenýma rukama na prsou a ustaraně se na Bayaze dívá. „Vy

jste, samozřejmě, můj chlebodárce a stěží by bylo na místě, kdybych nesouhlasil –“

„Tak to nedělej,“ zavrčel Bayaz.

„Ale Devítiprsťák a ta ženská Maldžinn,“ pokračoval navigátor tvrdohlavě, „jsou zcela jistě mrtví. Mistr Luthar je docela určitě viděl padat do propasti. Do propasti, která je velice hluboká. Můj zármutek je nesmírný a jsem trpělivý člověk, málokdo je trpělivější, to je totiž jedna z mnoha mých obdivuhodných vlastností, ale… no… takto bychom tu mohli čekat do konce věků a obávám se, že by se nic nezměnilo –“

„Tak dlouho…“ odsekl první z mágů, „jak bude třeba.“

Jezal se zhluboka nadechl a zamračil se do větru. Díval se z kopce dolů k městu, očima pátral v rozlehlém plochém nic, zbrázděném tenkými rýhami v místech, kde tekla řeka, šedivými pruhy zničených cest, které se sem stáčely od vzdálených zdí mezi různorodými obrysy zničených budov: hostinců, farem, vesnic, všech dávno mrtvých.

„Jsou tamhle,“ ozval se Quaiův lhostejný hlas.

Jezal se postavil, s váhou na zdravé noze, zastínil si oči a zadíval se tam, kam ukazoval učedník. Najednou je spatřil, dvě tenké hnědé postavičky v hnědé pustině, dole, kousek od paty skály.

„Co jsem vám říkal?“ zaskřehotal Bayaz.

Chodec užasle zavrtěl hlavou. „Jak je u dobrotivého Boha možné, že to přežili?“

„Je to skutečně schopný pár.“ Jezal už se začínal usmívat. Před měsícem by se mu ani nesnilo o tom, že bude někdy rád, že Logena zase vidí, natožpak Ferro, ale teď tady stál a usmíval se od ucha k uchu, že je vidí zase živé. Nějak se stalo, že se tady v divočině vytvořilo pouto, tváří v tvář smrti a nepřízni osudu. Pouto, jež rychle sílilo bez ohledu na obrovské rozdíly, které mezi sebou měli. Pouto, vedle něhož byla jeho stará přátelství ubohá a vybledlá a vlažná.

Jezal se díval, jak se postavy blíží, plahočí se po hrbolaté cestě, která vedla mezi příkrými skalami až k chrámu, a na hodně velkou mezeru mezi těmi dvěma, skoro jako kdyby kráčeli každý sám. Jak se blížili víc a víc, vypadali jako dva vězni, kteří unikli peklu. Ze šatů jim zbyly jen špinavé cáry a jejich umouněné obličeje byly tvrdé jako dva kameny. Ferro měla na čele čerstvý strup po sečné

ráně. Logenova tvář byla přehlídkou odřenin a kolem oka měl velkou modřinu.

Jezal k nim udělal jeden kulhavý krok. „Co se stalo? Jak jste –“

„Nic se nestalo,“ vyštěkla Ferro.

„Vůbec nic,“ zavrčel Devítiprsťák a oba dva se na sebe navzájem zlostně zamračili. Očividně oba prošli nějakým strašným utrpením, o kterém žádný z nich nechtěl mluvit. Ferro šla dál rovnou k vozu bez jakéhokoli pozdravu a začala se prohrabovat ve věcech vzadu. Logen tam stál, ruce v bok, a vztekle se na ni mračil.

„Takže…“ zamumlal Jezal a nebyl si jistý, co má vlastně říct, „jsi v pořádku?“

Logen obrátil pohled k němu. „Och, je mi skvěle,“ řekl s notnou dávkou ironie. „Nikdy mi nebylo líp. Jak jste odtamtud zatraceně dokázali dostat ten vůz?“

Učedník pokrčil rameny. „Koně ho vytáhli.“

„Mistr Quai má talent pro zlehčování,“ uchechtl se nervózně Chodec. „Byla to ta nejveselejší jízda k Jižní městské bráně –“

„Vy jste si tu cestu probili, co?“

„No, já ne, samozřejmě, boj nepatří k mým –“

„To jsem si ani nemyslel.“ Logen se naklonil a otráveně si odplivl do bláta.

„Takže bychom měli alespoň projevit trochu vděku,“ zakrákal Bayaz. V hrdle mu zaskřípalo a šelestilo, když se nadechoval. „Koneckonců je toho mnoho, zač bychom měli být vděční. Všichni jsme stále ještě naživu.“

„Víš to jistě?“ vyštěkla Ferro. „Mně moc živý nepřipadáš.“ Jezal nemohl než s ní tiše souhlasit. Mág mohl těžko vypadat hůř, i kdyby v Aulcu opravdu umřel. Umřel, a navíc už se začínal rozkládat.

Strhla ze sebe rozedranou košili a vztekle ji hodila na zem. Svaly na šlachovitých zádech se jí zavlnily. „Na co, sakra, čumíš?“ zavrčela na Jezala.

„Na nic,“ zamumlal a zabořil pohled do země. Když se zase odvážil vzhlédnout, už si zapínala čistou košili. No, ne tak docela čistou. Před několika dny ji měl na sobě.

„To je jedna z mých…“ Ferro na něj vrhla pohled tak vražedný, že se Jezal najednou přistihl, že bezděčně o krok couvl. „Ale klidně si můžeš posloužit… samozřejmě…“

„Csss,“ zasyčela, nacpala si její lem za opasek a celou tu dobu se tvářila tak rozzuřeně, jako kdyby někoho ubodávala k smrti. Nejspíš jeho. Jedno s druhým to nebylo takové dojemné setkání, v jaké mohl Jezal doufat, i když tak trochu do pláče mu právě teď bylo.

„Doufám, že tohle místo už nikdy neuvidím,“ zamumlal toužebně.

„V tom s tebou souhlasím,“ prohlásil Logen. „Není tak úplně opuštěné, jak jsme si mysleli, co? Myslíte, že byste mohl naplánovat zpáteční cestu jinudy?“

Bayaz se zamračil. „To by nejspíš bylo moudré. Vrátíme se podél řeky do Kalcisu. Na téhle straně toku jsou lesy, dál po proudu. Pár pořádných kmenů svázaných dohromady a Aos nás odnese až do moře.“

„Nebo do vodního hrobu.“ Jezal si poměrně jasně vybavil rozběsněnou vodu v kaňonu velké řeky.

„Budu doufat v lepší výsledek. V každém případě, dřív než budeme moci pomýšlet na cestu zpátky, čeká nás ještě mnoho mil na západ.“

Chodec přikývl. „To vskutku ano, včetně přechodu přes nejnepřístupnější pohoří.“

„Skvělé,“ řekl Logen. „Už se nemůžu dočkat.“

„Ani já ne. Naneštěstí ne všichni koně to přežili.“ Navigátor povytáhl obočí. „Máme dva k zapražení do vozu, dva pro jízdu… takže nám budou dva chybět.“

„Stejně tahle podělaná zvířata nesnáším.“ Logen přešel k vozu a vyškrábal se dozadu k Bayazovi.

Dlouho bylo ticho, jak všichni zvažovali okolnosti. Dva koně, tři jezdci. To je vždycky nešťastná situace. Chodec byl první, kdo promluvil. „Až se přiblížíme k horám, bude samozřejmě potřeba, abych jel napřed a hledal cestu. Hledat cestu, to je bohužel základní podmínka každé úspěšné výpravy. K čemuž, žel, budu potřebovat jednoho z koní…“

„Já bych měl asi jet,“ zamumlal Jezal a útrpně přešlápl. „Když mám tu nohu…“

Ferro se podívala do vozu a Jezal si všiml, že vrhla na Logena krátký, ale nesmírně nenávistný pohled.

„Půjdu pěšky,“ vyštěkla.

Návrat hrdiny

Pršelo, když se představený Glokta belhal zpátky do Adovy. Byl to takový ten protivný, řídký déšť, doprovázený silným větrem od moře, který způsobil, že zrádný dřevěný povrch lodní lávky, vrzající trámy mola a slizké kameny přístavní hráze byly kluzké jako lhář. Glokta si olízl bolavé dásně, prohmatal si bolavé stehno a s úšklebkem přelétl očima po šedivém pobřeží. Pár mrzutě vyhlížejících strážných se opíralo o zvětralou stěnu skladiště o deset kroků dál. Kousek za nimi se partička dokařů dohadovala nad hromadou beden. Roztřesený žebrák, který stál nedaleko, přešel těch pár kroků ke Gloktovi, ale pak si to rozmyslel a odplížil se pryč.

Žádné zástupy jásajících občanů? Žádný koberec z květin? Žádná brána tasených mečů? Žádné hloučky dívek, upadajících v mrákoty? Ne že by ho to překvapovalo. Když se naposledy vracel z Jihu, také tady nikdo nebyl. *Při návratu poražených zástupy obvykle příliš nejásají, jakkoli těžce bojovali, jakkoli velké byly jejich oběti nebo jakkoli mizivá byla jejich naděje. Dívky jsou možná ochotné plakat nad kdejakými lacinými a bezcennými vítězstvími, ale nad ‚dělal jsem, co bylo v mých silách' se ani nezardí. A obávám se, že ani arcilektor.*

Jedna obzvlášť zlomyslná vlna narazila do mořské hráze a pokropila Gloktovi záda studenou sprškou. Z prokřehlých rukou si setřepal ledovou vodu. Klopýtl dopředu, uklouzl a skoro upadl. S ústy otevřenými jako kapr lapající po dechu se dopotácel přes molo a zachytil se slizké stěny nějaké pobořené boudy na jeho druhém konci. Vzhlédl a uviděl, jak na něj oba strážní se zájmem civí.

„Chcete něco?" zavrčel na ně a oni se otočili, něco zamumlali a přitáhli si límce blíž k bradě, aby se zahřáli. Glokta se nemotorně zabalil co nejpevněji do kabátu a cítil, jak ho šosy pleskly do

mokrých nohou. Pár měsíců na slunci a jeden si začne myslet, že už mu nikdy nebude zima. Jak brzy člověk zapomíná.

„Uochu cheuchkvo.“ Frost, který sestoupil z lodní lávky s Gloktovou bednou pod paží, vypadal šťastně.

„Ty horko moc rád nemáš, viď?“

Praktikal zavrtěl těžkou hlavou a mírně se usmál do studeného mžení. Vlhké bílé vlasy mu trčely na všechny strany. Severard šel hned za ním a mžoural na šedivé nebe. Na konci lávky se na chvíli zastavil a pak z ní sestoupil na kamennou přístavní hráz.

„Jsem rád, že jsme zpátky,“ řekl.

Kéž bych tak mohl sdílet tvé nadšení, ale zatím si ještě oddechnout nemohu. „Jeho Eminence pro mě poslala a soudě podle toho, v jakém stavu jsme zanechali záležitosti v Dagosce, myslím, že je velice pravděpodobné, že uvítání nebude… právě příjemné.“ *Nanejvýš mírně řečeno.* „Raději by ses měl pár dní držet stranou.“

„Stranou? Mám v plánu nevytáhnout celý týden paty z bordelu.“

„Velice moudré. A Severarde. Pro případ, že bychom se už neviděli. Hodně štěstí.“

Praktikalovi se zablýsklo v očích. „Jak jinak.“ Glokta se za ním díval, jak odchází deštěm směrem k ošuntělejší části města. *Pro praktikala Severarda jen další den. Nikdy neuvažuje dál než hodinu dopředu. Jaký to dar.*

„K čertu s tou vaší hnusnou zemí a k čertu s jejím odporným počasím,“ vrčela Vitari svým zpěvavým přízvukem. „Musím si jít promluvit se Sultem.“

„No vždyť i já!“ zvolal Glokta přehnaně radostně. „Jaká šťastná náhoda!“ Nabídl jí svůj pokřivený loket. „Můžeme vytvořit pár a jít ho navštívit společně!“

Podívala se na něj. „Tak dobře.“

Ale oba na mě budete muset ještě hodinku počkat. „Jen musím ještě zařídit jednu věc.“

* * *

Konec jeho hole zabušil na dveře. Nic se neozvalo. Zatraceně. Gloktu pekelně bolela záda a potřeboval si sednout. Znovu zaklepal holí, tentokrát silněji. Panty zaskřípaly a dveře se na

štěrbinu otevřely. *Odemčeno.* Zamračil se a otevřel je dokořán. Zárubně dveří byly uvnitř rozštípnuté a zámek rozbitý. *Otevřeno násilím.* Přebelhal se přes práh do chodby. Prázdno a příšerná zima. Nikde nebyl ani kousek nábytku. *Skoro jako by se odstěhovala. Ale proč?* Gloktovi zaškubalo víčko. Na Jihu si na Ardee za celou tu dobu vzpomněl sotva jednou. *Ostatní věci se zdály být mnohem důležitější. Tímhle jediným úkolem mě pověřil můj jediný přítel. Jestli se jí něco stalo…*

Glokta ukázal ke schodům. Vitari kývla a tiše se po nich vyplížila, shrbená a nenápadná. Z boty vytáhla lesklý nůž. Glokta ukázal dolů do haly a Frost se odšoural hlouběji do domu a přitiskl se do stínu u zdi. Dveře do obývacího pokoje byly pootevřené a Glokta se k nim došoural a otevřel je dokořán.

U okna seděla Ardee zády k němu: bílé šaty, tmavé vlasy, přesně jak si ji pamatoval. Viděl, jak lehce pohnula hlavou, když dveřní panty zaskřípaly. *Takže je živá.* Ale místnost se jaksi změnila. Kromě jediné židle, na které seděla, byla úplně prázdná. Holé, nabílené stěny, holá dřevěná podlaha, okna bez záclon.

„Nic tady, sakra, nezbylo!“ vyštěkla a hlas jí zaskřípal v krku.

Očividně. Glokta se zamračil a prošel dveřmi do pokoje.

„Řekla jsem, že nic nezbylo!“ Vstala, stále ještě byla zády k němu. „Nebo jste se rozhodl, že si přece jen vezmete tu židli?“ otočila se, popadla ji za opěradlo, zvedla ji nad hlavu a s výkřikem ji po něm hodila. Židle narazila do zdi vedle dveří a od ní se vznesl oblak úlomků dřeva a omítky. Jedna její noha zasvištěla Gloktovi kolem tváře a břinkla o roh, zbytek žuchnul na podlahu jako hromada prachu a rozštípaných tyček.

„To je od tebe velice laskavé,“ zamumlal Glokta. „Ale raději postojím.“

„Ty!“ Viděl i přes rozcuchané vlasy, jak se jí oči rozšířily překvapením. Tvář měla pohublou a bledou, tak si ji nepamatoval. Šaty měla pomačkané a na tak chladnou místnost příliš tenké. Pokusila se uhladit si je roztřesenýma rukama a neúspěšně si odhodila z obličeje mastné vlasy. Krátce se zasmála. „Obávám se, že nejsem tak úplně připravená přijmout návštěvu.“

Glokta slyšel, jak Frost dupe chodbou, a pak ho viděl vpadnout do dveří se zaťatými pěstmi. Zvedl prst. „To je v pořádku. Počkej venku.“

Albín se odpotácel zpátky do stínu a Glokta se vbelhal přes vrzající podlahu do prázdného pokoje. „Co se stalo?“

Ardee se ušklíbla. „Zdá se, že můj otec vůbec nebyl tak zámožný, jak si někteří představovali. Měl dluhy. Brzy po tom, co můj bratr odplul do Anglandu, přišli inkasovat.“

„Kdo přišel?“

„Člověk jménem Fallow. Vzal si všechny peníze, které jsem měla, ale nestačilo to. Vzal si stříbro i šperky mé matky, jen tak. Dali mi šest týdnů, abych sehnala zbytek. Propustila jsem služku. Prodala jsem všechno, co se dalo, ale on chce víc. Pak přišli znovu. Před třemi dny. Vzali si všechno. Fallow říkal, že mám štěstí, že mi nechá šaty, co jsem měla na sobě.“

„Chápu.“

Dlouze a rozechvěle se nadechla. „Od té doby tady sedím a přemýšlím o tom, jak by mladá dívka bez přátel mohla přijít k nějakým penězům.“ Pevně se na něj zadívala. „Přišla jsem jenom na jediný způsob. Věř mi, kdybych měla dost odvahy, už bych to byla udělala.“

Glokta si vysál sliny z dásní. „Tak to máme oba štěstí, že jsi takový zbabělec.“ Vykroutil z kabátu jedno rameno a pak se začal svíjet a poskakovat, aby mohl vytáhnout z rukávu ruku. Když se mu to konečně podařilo, musel si obtížně přendat hůl do druhé ruky, aby se mohl z kabátu svléknout celý. *Zatraceně. Nejsem s to ani dost elegantně udělat velkorysé gesto.* Nakonec jí ho podal a lehce se zapotácel na slabší noze.

„Víš jistě, že ho nepotřebuješ víc než já?“

„Vem si ho. Když nic jiného, alespoň se do té zatracené věci nebudu muset znovu soukat.“

To ji přinutilo ke slabému úsměvu. „Děkuju,“ zamumlala, když si ho přetahovala přes ramena. „Snažila jsem se tě najít, ale nevěděla jsem… kde jsi…“

„Mrzí mě to, ale teď už jsem tady. Nemusíš se s ničím trápit. Dnes večer budeš muset přespat u mě. Můj byt není moc velký, ale na něco přijdeme.“ *Bude tam koneckonců spousta místa, až budu plavat tváří dolů v docích.*

„A co bude potom?“

„Potom se vrátíš sem. Zítra bude dům přesně v takovém stavu, v jakém byl.“

Nevěřícně na něho zírala. „Jak to?“

„Och, o to se postarám. Nejdřív ze všeho tě dostaneme do tepla.“ *Představený Glokta, přítel lidí bez přátel.*

Když mluvil, zavřela oči a on slyšel, jak prudce oddechuje nosem. Trochu se zapotácela, jako kdyby jí už nezbývaly síly na to, aby se udržela vestoje. *Zvláštní, jak dokud těžkosti trvají, dokážeme je snášet. Jakmile krize pomine, v jediném okamžiku síla vyprchá.* Glokta natáhl ruku a skoro se dotkl jejího ramene, aby ji uklidnil, ale v poslední chvíli se jí zachvěla víčka a ona otevřela oči a znovu se napřímila, a tak zase ruku stáhl.

Představený Glokta, ochránce mladých dam v nesnázích. Odvedl ji do haly a pak k vylomeným vstupním dveřím. „Kdybys mohla chvíli počkat, než si promluvím se svými praktikaly.“

„Jistě.“ Ardee k němu vzhlédla. Její velké, tmavé oči byly lemované utrápenými růžovými kruhy. „A děkuju ti. Ať už říkají cokoli, jsi dobrý člověk.“

Glokta musel potlačit náhlé nutkání vyprsknout smíchy. *Dobrý člověk? Pochybuji, že Salem Rews by souhlasil. Nebo Gofred Hornlach, magistr Kault, Korsten dan Vurms, generál Vissbruck, vyslanec Islik, inkvizitor Harker nebo mnozí z těch stovek ostatních, rozptýlených po trestaneckých koloniích v Anglandu nebo trčících v Dagosce a čekajících na smrt. A přesto mě Ardee Westová pokládá za dobrého člověka.* Zvláštní pocit, a ne právě nepříjemný. *Je to skoro, jako bych byl opět člověkem. Jaká škoda, že to přichází, až když je po všem.*

Když se Ardee odšourala v jeho kabátě kousek dál, kývl na Frosta. „Mám pro tebe úkol, můj starý příteli. Poslední úkol.“ Glokta položil ruku na albínovo silné rameno a stiskl ho. „Znáš lichváře jménem Fallow?“

Frost pomalu kývl.

„Najdi ho a zbij ho. Přiveď ho sem a postarej se, aby si uvědomil, koho si rozhněval. Řekni mu, že všechno musí být uvedeno do původního stavu, nebo ještě lepšího. Dej mu na to jeden den. Jeden den a pak ho najdi, ať je kdekoli, a začni s řezáním. Slyšel jsi mě? Prokaž mi tuhle jedinou laskavost.“

Frost znovu kývl. Růžové oči se mu v šeru chodby leskly.

„Sult už na nás bude čekat,“ zamumlala Vitari, která je pozorovala ze schodů. Rukama v rukavicích se opírala o zábradlí.

„Jistěže bude.“ Glokta sebou trhl a odbelhal se k otevřeným dveřím. *A my nechceme Jeho Eminenci nechat čekat.*

* * *

Klap, ťuk, bolest, takový byl rytmus Gloktovy chůze. Sebevědomé klapnutí pravého podpatku, pak ťuknutí hole na rezonujících dlaždicích chodby a pak popotáhnutí levé nohy s tou známou bolestí v koleni, bedrech, zádech. Klap, ťuk, bolest.

Už musel dojít pěšky od doků k domu Ardee, do Agriontu a do Domu otázek, celou cestu až sem. *Dokulhat. Po svých. Bez pomoci.* Teď už každý krok představoval agonii. Při každém pohybu zkřivil tvář. Vrčel. Potil se a klel. *Ale ať se propadnu, jestli zpomalím.*

„Vy nerad věci zjednodušujete, viďte?“ zabručela Vitari.

„Proč by měly být jednoduché?“ odsekl. „Můžete se utěšovat vírou, že tenhle rozhovor je pravděpodobně náš poslední.“

„Tak proč jenom jdeme? Proč prostě neběžíme?“

Glokta si odfrkl. „Pro případ, že jste si nevšimla, jsem mimořádně špatný běžec. A mimo to se nemůžu dočkat.“ *Nemůžu se dočkat, až zjistím, proč mě tam Jeho Eminence nenechala shnít spolu se všemi ostatními.*

„Vaše nedočkavost by mohla být vaše smrt.“

„Pokud arcilektor touží po mé smrti, to, že bych se k němu doplahočil jinak, by mi asi příliš nepomohlo. Raději to přijmu vestoje.“ Škubl sebou, jak mu náhle projela nohou silná bolest. „Nebo možná vsedě. V každém případě však čelem a s otevřenýma očima.“

„Vaše volba, předpokládám.“

„Přesně tak.“ *Moje poslední.*

Vešli do Sultova předpokoje. Musel připustit, že ho samotného trochu překvapilo, že došel až sem. Čekal, že se ho chopí každý praktikal v černé masce, kterého tady v budově míjeli. Čekal, že každý inkvizitor v černém hábitu na něj ukáže a bude křičet, aby ho okamžitě uvěznili. *A přece jsem zase tady.* Těžký stůl, těžké židle a dva praktikalové tyčící se po obou stranách těžkých dveří, všechno bylo stejné.

„Jsem –“

„Představený Glokta, samozřejmě.“ Arcilektorův sekretář se s respektem uklonil. „Můžete hned vejít. Jeho Eminence vás očekává.“ Z arcilektorovy pracovny se do úzkého pokoje vylilo světlo.

„Já počkám tady.“ Vitari se svezla do jedné ze židlí a svoje mokré boty si položila na druhou.

„Neobtěžujte se s příliš dlouhým čekáním.“ *Že by má poslední slova? Glokta v duchu zaklel, jak se vlekl ke dveřím. Určitě jsem měl vymyslet něco mnohem pamětihodnějšího.* Na prahu se jen na malou chvíli zastavil, zhluboka se nadechl a pak se vbelhal dovnitř.

Tatáž vzdušná, okrouhlá místnost. Tentýž tmavý nábytek, tytéž tmavé obrazy na jasných stěnách, totéž velké okno se stejným výhledem na univerzitu a tvůrcův dům za ní. *Žádní vrahové lelkující pod stolem, žádní chlapi se sekyrami, čekající za dveřmi.* Jen Sult sám, usazený za stolem, v ruce pero, jehož hrot klidně a pravidelně škrábe po nějakých papírech, rozložených před ním.

„Představený Glokta!“ Sult vstal a ladně k němu přeplul přes naleštěnou podlahu. Šosy bílého kabátu pleskaly za ním. „Jsem tak rád, že jste se bezpečně vrátil!“ Arcilektor dělal každým coulem dojem, že ho rád vidí, a Glokta se zamračil. Byl připravený téměř na cokoli kromě tohohle.

Sult natáhl ruku a kámen v jeho prstenu, odznak úřadu, se fialově zatřpytil. Gloktovi se zkřivila tvář, jak se sehnul, aby ho políbil. „Sloužím a poslouchám, Vaše Eminence.“ Se značnou námahou se narovnal. *Žádný nůž vražený zezadu do krku?* Ale Sult už plul ke skříni a zeširoka se usmíval.

„Posaďte se, prosím, posaďte se! Nemusíte čekat, až budete vyzván!“

Odkdy? Glokta s hekáním přistoupil k jedné ze židlí a pouze velice letmým pohledem zkontroloval, zda na sedadle nejsou otrávené hřeby. Mezitím arcilektor otevřel skříň a začal se v ní přehrabovat. *Vytáhne teď nabitý samostříl a střelí mě do hrdla?* Ale všechno, co se objevilo, byly dvě sklenky. „Patrně by byla na místě gratulace,“ pronesl přes rameno.

Glokta zamrkal. „Cože?“

„Gratulace. Odvedl jste výtečnou práci.“ Sult se na něj usmál, ladně posunul sklenky po kulatém stole a s cinknutím vytáhl z karafy zátku. *Co mám říct? Co mám říct?*

„Vaše Eminence… Dagoska… musím být upřímný. Když jsem odtamtud odplouval, vypadalo to, že každou chvíli padne. Město už velice brzy bude obsazeno –“

„To jistě bude.“ Sult nad tím vším jen mávl rukou v bělostné rukavici. „Nikdy nebyla nejmenší šance ji udržet. To nejlepší, v co

jsem mohl doufat, bylo, že přinutíte Gurchy zaplatit! A to jste tedy udělal, že, Glokto? To jste tedy udělal!“

„Takže… jste… spokojený?“ Sotva se odvažoval to slovo vyslovit.

„Jsem nadšený! Ani kdybych ten příběh sám napsal, nemohlo to dopadnout lépe! Neschopnost lorda guvernéra, zrada jeho syna, to všechno ukázalo, jak málo se dá během krize spoléhat na běžnou správní moc. Zrada Eiderové ukázala na dvojakost obchodníků, jejich pochybné styky a prohnilou morálku! Obchodníci s kořením byli zničeni spolu s obchodníky s plátnem: jejich obchodní práva jsme převzali. Oba cechy se odporoučely do latríny historie a moc kupců je zlomena! Jedině inkvizice Jeho Veličenstva se ukázala jako důvěryhodná, aby mohla čelit tomu nejneúprosnějšímu nepříteli Spojeného království. Měl jste vidět, jak se tvářil Marovia, když jsem přednesl doznání otevřené radě!“ Sult naplnil Gloktovu sklenku až po okraj.

„Jste nanejvýš laskav, Vaše Eminence,“ zamumlal, když si ji bral a usrkl z ní. *Vynikající víno, jako vždycky.*

„A pak vystoupil v uzavřené radě, nota bene před samotným králem, a přede všemi prohlásil, že se neudržíte ani týden, jakmile Gurchové zaútočí!“ Arcilektor vyprskl smíchy. „Kéž byste tam mohl být. Jsem přesvědčen, že dokáže vydržet déle, řekl jsem. Přesvědčen, že to dokáže.“ *Vskutku nesmírná podpora.*

Sult udeřil rukou v bílé rukavici do stolu. „Dva měsíce, Glokto! Dva měsíce! S každým dalším dnem, který uplynul, vypadal čím dál víc jako hlupák, a já jako čím dál větší hrdina… vlastně my,“ opravil se, „my jsme vypadali jako hrdinové a všechno, co jsem mohl dělat, bylo usmívat se! Bylo skoro vidět, jak si každý den odsunovali židle od Marovii a přisouvali si je ke mně! Poslední týden odhlasovali pro inkvizici zvláštní pravomoci. Devět hlasů proti třem. Devět proti třem! Příští týden zajdeme ještě dál! Jak jste to zatraceně dokázal?“ A upřel na Gloktu pohled plný očekávání.

Prodal jsem se bance, která financovala obchodníky s plátnem a pak jsem tento výtěžek použil k uplaceni nejnespolehlivějšího žoldáka na světě. Pak jsem zavraždil bezbranného vyslance pod vlajkou vyjednavače a mučil služebné děvče, dokud se z jejího těla nestala hromada mletého masa. Ach, a největší zrádkyni z celého spolku jsem nechal uprchnout. To byl bezpochyby hrdinský čin. Jak jsem do dokázal? „Vstával jsem brzy,“ zamumlal.

Sultovi zacukala víčka a Glokta si toho všiml. *Že by známka rozmrzelosti? Že by nedůvěry?* Ale rychle to pominulo. „Vstával jste brzy. Jistě.“ Pozvedl sklenku. „Druhá největší ctnost. Kráčí v těsném sledu za nečitelností. Váš styl se mi líbí, Glokto, vždycky jsem to říkal.“

Opravdu? Ale Glokta jen pokorně sklonil hlavu.

„Zprávy od praktikalky Vitari neskrblily obdivem. Velice se mi líbil způsob, jakým jste naložil s gurišským vyslancem. To muselo z císařovy tváře zahnat úsměv, i kdyby jen na chvíli, té arogantní svini.“ *Takže ona dodržela svou část dohody až do konce? Zajímavé.* „Ano, všechno šlo hladce. Až na ty zatracené rolníky, kteří nám působí nepříjemnosti, a na Angland, samozřejmě. Je to smůla s tím Ladislou.“

„S Ladislou?“ zeptal se Glokta zmateně.

Sult se zatvářil otráveně. „O tom jste neslyšel? Další z brilantních nápadů vrchního soudce Marovii. Usmyslel si, že pozvedne oblíbenost korunního prince tím, že ho pověří velením na Severu. Stranou dění, kde by byl mimo nebezpečí a my bychom ho pak mohli zahrnout slávou. Nebyl to ve skutečnosti špatný plán, až na to, že se to ‚stranou dění‘ změnilo ve ‚v samém ohnisku dění‘ a on se tak odvelel přímo do vlastního hrobu.“

„A svou armádu také?“

„Pár tisíc z nich, ale většinou to byl jen odpad šlechty, který tam poslali jako odvedence. Nic, co by mělo velký význam. Ostenhorm je stále v našich rukou a koneckonců to nebyl můj nápad, takže nám to nijak neuškodilo. Mezi námi, je to tak pravděpodobně nejlepší, protože Ladisla byl nesnesitelný. Už jsem ho musel vysekat z nejednoho skandálu. Ten zatracený hňup se nikdy nedokázal ovládnout, věčně měl kalhoty dole. Raynault se zdá být úplně jiný muž. Vážný, citlivý. Dělá to, co se mu zatraceně řekne. Je to tak ve všech směrech lepší. Za předpokladu, že se nedá zabít, to bychom byli v pěkné bryndě.“ Sult znovu upil ze své sklenice a s jistým uspokojením si víno chvíli válel na jazyku.

Glokta si odkašlal. *Dokud je v dobré náladě…* „Je zde jedna záležitost, kterou bych s vámi rád prodiskutoval, Vaše Eminence. Ten gurišský agent, kterého jsme našli ve městě… byla to…“ *Jak to popsat bez toho, abych vypadal jako blázen?*

Ale Sult už byl zase o krok před ním. „Vím. Požírač.“ *Ty to víš? Dokonce i tohle?* Arcilektor se opřel o opěradlo židle a zavrtěl

hlavou. „Okultní hnus. Příběh jako vytržený z pohádkové knihy. Požírá maso lidí. Očividně je to něco velice vžitého tam dole na barbarském Jihu. Ale netrapte se tím. Už jsem se o tom radil.“

„Kdo radí ve věcech, jako jsou tyhle?“

Arcilektor ho jen obdařil svým bělostným úsměvem. „Musíte být unavený. Počasí je tam jistě velice vyčerpávající. Všechno to vedro a prach, dokonce i v zimě. Odpočiňte si. Zasloužíte si to. Pošlu pro vás, kdyby se něco dělo.“ Sult zvedl pero a zadíval se zpátky do svých papírů. Gloktovi nezbylo než se odšourat ke dveřím se značně zmateným výrazem.

„Skoro to vypadá, jako byste byl ještě pořád naživu,“ zamumlala Vitari, když se vbelhal do přijímací kanceláře.

To je pravda. Nebo alespoň něco tomu podobného. „Sult byl… spokojen.“ Pořád tomu ještě nemohl dost dobře uvěřit. I to spojení slov znělo divně.

„To by zatraceně měl být, po tom, co jsem mu řekla.“

„Huh.“ Glokta se zamračil. „Zdá se, že vám dlužím omluvu.“

„Nechte si ji. Mně na ní prd záleží. Jenom mi příště víc věřte.“

„To je poctivý požadavek,“ připustil a poočku se na ni podíval. *Ale nemyslíte to vážně, že ne.*

* * *

Pokoj byl plný kvalitního nábytku. *Téměř přeplněný.* Luxusní polstrované židle, starožitný stůl, leštěná skříň, všechno trochu opulentní pro tak malý obývací pokoj. Obrovský starý obraz lordů v parlamentu, vzdávající hold Harodovi Velikému, zaplnil celou jednu stěnu. Přes dřevěné parkety byl natažený silný kantský koberec, skoro příliš velký pro takovou podlahu. Ve velkém krbu, po jehož obou stranách stály starobylé vázy, praskal velkorysý oheň a celá místnost byla útulná, příjemná a bylo tam teplo. *Jakého rozdílu lze dosáhnout za jediný den, když je k tomu někdo pořádně povzbuzen.*

„Dobře,“ řekl Glokta, když se rozhlédl kolem. „Výborně.“

„Jistě,“ zamumlal Fallow s hlavou uctivě skloněnou a klobouk už měl v rukou skoro rozmačkaný. „Jistě, představený, udělal jsem všechno, co bylo v mých silách. Většinu nábytku jsem už… už prodal, a tak jsem jej nahradil lepším, nejlepším, jaký jsem sehnal.

Se zbytkem domu se to má stejně. Doufám, že… doufám, že je to dostačující?“

„Také v to doufám. Je to dostačující?“

Ardee se na Fallowa zamračila. „Stačí to.“

„Výborně,“ řekl lichvář nervózně, krátce pohlédl na Frosta a pak na své boty. „Výborně! Prosím, přijměte mou nejhlubší omluvu! Neměl jsem ani tušení, samozřejmě, ani to nejmenší tušení, představený, že jste zde nějakým způsobem zainteresován. Samozřejmě, nikdy bych… je mi to nanejvýš líto.“

„Vskutku to nejsem já, komu byste se měl omlouvat, že ne?“

„Ne, ne, jistěže ne.“ Pomalu se obrátil k Ardee. „Madam, prosím, přijměte mou nejhlubší omluvu.“

Ardee na něj blýskala očima, rty ohrnuté, ale neříkala nic.

„Možná kdybyste poprosil,“ navrhl Glokta. „Na kolenou. To by mohlo stačit.“

Fallow se bez zaváhání svezl na kolena. Mnul si ruce. „Madam, prosím –“

„Níž,“ řekl Glokta.

„Jistě,“ zamumlal, když dopadl na všechny čtyři. „Opravdu se omlouvám, madam. Co nejpokorněji. Jestli je možné, abyste byla natolik laskavá, prosím vás –“ opatrně se natáhl, aby se dotkl lemu jejích šatů. Ucukla a pak se rozmáchla botou a silně ho kopla do obličeje.

„Gah!“ zaskuhral lichvář, svalil se na bok a z nosu mu rovnou na nový koberec vytryskla tmavá krev. Glokta cítil, jak mu údivem vystřelilo obočí. *To bylo nečekané.*

„Tu máš, ty parchante!“ Další kopnutí mířilo na ústa. Hlava se mu zvrátila nazad a na stěnu vystříkly kapky krve. Ardeeina bota ho zasáhla do břicha, až se přelomil v půli.

„Ty,“ vrčela. „Ty…“ Kopala ho znovu a znovu a Fallow se otřásal a chrčel a vzdychal, schoulený do klubka. Frost se odlepil od stěny, u které stál, a Glokta zvedl prst.

„To je v pořádku,“ zamumlal, „myslím, že to má pod kontrolou.“

Kopance začínaly slábnout. Glokta slyšel Ardee, jak lapá po dechu. Její podpatek se zaryl Fallowovi do žeber a špička znovu zasáhla nos. *Kdyby se někdy nudila, jako praktikalku by ji čekala skvělá budoucnost.* Pak se k němu sklonila a plivla mu ze strany do

tváře. Znovu ho kopla, už slaběji, odpotácela se zpátky ke skříni, opřela se o její naleštěné dřevo, sehnula se a ztěžka oddechovala.

„Spokojená?“ zeptal se Glokta.

Zadívala se na něj přes uvolněné a rozcuchané vlasy. „Ne docela.“

„Budeš spokojenější, když ho ještě kopneš?“

Nakrčila čelo a podívala se na Fallowa, který tam ležel na koberci na boku a sípal. Přistoupila k němu a ještě jednou ho silně kopla do prsou, pak se ale odvrátila a utřela si nos. Odhodila si vlasy z tváře. „Už jsem skončila.“

„Skvěle. Vypadni,“ sykl Glokta. „Kliď se, ty červe!“

„Jistě,“ zadrmolil Fallow zkrvavenými rty, doplazil se ke dveřím a celou tu dobu se nad ním tyčil Frost. „Jistě! Děkuji vám! Velice vám všem děkuji!“ Venkovní dveře se zabouchly.

Ardee unaveně klesla na jednu z nových židlí, lokty opřené o kolena a čelo v dlaních. Glokta viděl, jak se jí lehce třesou ruce. *Opravdu může být velice vyčerpávající někomu ubližovat. Já bych to měl vědět. Zvlášť když na to člověk není zvyklý.* „Já bych se tím netrápil,“ řekl. „Jsem si jistý, že si to zasloužil.“

Vzhlédla k němu a oči měla tvrdé. „Já ne. Zaslouží si něco horšího.“

I tohle bylo nečekané. „Chceš, aby se mu dostalo horšího?“

Polkla a pomalu se narovnala. „Ne.“

„Je to na tobě.“ *Ale je hezké mít možnost volby.* „Možná by ses ráda převlékla.“

Podívala se na sebe. „Och.“ Šaty měla až po kolena potřísněné Fallowovou krví. „Nemám nic –“

„Nahoře je pokoj plný nových šatů. O tom jsem se ujistil. Obstarám také nějaké důvěryhodné sloužící.“

„Nepotřebuju je.“

„Ale ano, potřebuješ. Nechci slyšet, že jsi tady sama.“

Beznadějně pokrčila rameny. „Nemám, čím bych jim zaplatila.“

„S tím se netrap. Postarám se o to.“ *Všechno jsou to koneckonců projevy laskavosti nesmírně velkorysých pánů Valinta a Balka.* „S ničím se netrap. Slíbil jsem to tvému bratrovi a hodlám to dodržet. Je mi hrozně líto, že to došlo tak daleko. Měl jsem na… na Jihu hodně práce. Mimochodem, máš o něm nějaké zprávy?“

Ardee prudce vzhlédla a ústa se jí mírně pootevřela. „Ty to nevíš?“

„Co?“

Polkla a zadívala se dolů na podlahu. „Collem byl s princem Ladislou, v té bitvě, o které všichni mluví. Vzali nějaké zajatce a výkupné už bylo zaplaceno – on mezi nimi nebyl. Předpokládají…“ Na chvíli se odmlčela a zadívala se na krev na svých šatech. „Předpokládají, že byl zabit.“

„Zabit?“ Gloktovi se zachvěla víčka. Najednou jako by mu změkla kolena. Zavrávoral o krok zpátky a svezl se na židli. Teď se chvěly ruce i jemu, a tak je honem stiskl k sobě. *Úmrtí. Dochází k nim každý den. Není to dlouho, co jsem jich sám tisíce zavinil, a sotva jsem se nad tím pozastavil. Díval jsem se na hromady mrtvol a nic to se mnou neudělalo. Tak jak to, že tohle je tak těžké přijmout?* Ale bylo to tu.

„Zabit?“ zašeptal.

Pomalu přikývla a ukryla si hlavu v dlaních.

Chabá útěcha

West vyhlédl z křoví a přes clonu poletujících sněhových vloček se díval dolů ze svahu na hlídku Spojeného království. Stráže seděly zhruba v kruhu na protější straně řeky, schoulené kolem kouřící ohřívací pánve nad ubohým jazýčkem ohně. Muži na sobě měli silné kabáty a od úst jim stoupala pára. Jejich zbraně ležely skoro zapomenuté ve sněhu kolem nich. West věděl, jak jim asi je. Bethod může přijít tenhle týden, nebo možná příští, ale s touhle zimou museli bojovat každou minutu každého dne. „Tak jo," zašeptal Trojstrom. „Raději bys tam dolů měl jít sám. Možná by se jim pohled na mě nebo na některého z hochů, jak se k nim ženeme z lesa, nemusel zamlouvat."

Psí čumák se ušklíbl. „Někoho z nás by třeba mohli zastřelit."

„A to by byla věčná škoda," sykl Dow. „Když už jsme došli tak daleko."

„Zavolej na nás, až budou opravdu připravení na bandu Seveřanů, co se vyhrnou z lesa, jo?"

„Zavolám," slíbil West. Vytáhl zpoza opasku těžký meč a podal ho Trojstromovi. „Asi bude lepší, když mi tohle pohlídáš."

„Hodně štěstí," popřál mu Psí čumák.

„Hodně štěstí," připojil se Dow, rty ohrnuté v krutém úšklebku. „Zuřivče."

West pomalu vyšel z lesa a vydal se po mírném svahu směrem k řece. Jeho ukradené boty křupaly ve sněhu, ruce držel nad hlavou, aby ukázal, že není ozbrojen. I tak by se hlídkám nedivil, kdyby na něj vystřelily, sotva ho zahlédnou. Jen těžko by někdo mohl vypadat víc jako krutý barbar než on právě teď. Poslední cáry z jeho uniformy byly zakryté vrstvami kožešin a rozedraných obnošených kusů šatstva připevněných k tělu provazem, a přes to všechno měl kabát, který sebral mrtvému Seveřanovi. Na

rozdrásané tváři měl několik týdnů staré řídké vousy, bolavé oči mu slzely, hluboko zapadlé hladem i vyčerpáním. Vypadal jako psanec, a co bylo horší, věděl, že přesně tohle je. Vrah. Muž, který zavraždil korunního prince Ladislu. Zrádce nejhoršího druhu.

Jeden z vojáků vzhlédl a spatřil ho. Nemotorně se zvedl ze svého místa a přitom skopl syčící pánev do ohně. Vylovil ze sněhu kopí. „Stůj!“ vykřikl špatnou severštinou. Ostatní, když ho viděli, vyskočili také, popadli zbraně a jeden z nich začal rukama v palčácích zápasit s tětivou samostřílu.

West se zastavil. Sněhové vločky mu lehce přistávaly na zacuchaných vlasech a na ramenou.

„Nic se neděje,“ křikl na ně v běžném jazyce. „Jsem váš člověk.“

Chvíli na něho zírali. „Uvidíme!“ křikl jeden z nich. „Přebroď se přes řeku, ale pomalu!“

Dokřupal po svahu dolů a vstoupil do řeky. V ledové vodě, která mu kalhotami prosákla až ke stehnům, mu hlasitě jektaly zuby. Vyškrábal se na druhý břeh a čtyři muži z hlídky kolem něj vytvořili nervózní půlkruh, zbraně připravené.

„Prohlédni ho!“

„Může to být trik!“

„Není to trik,“ řekl West pomalu, ale nespouštěl oči z různých namířených ostří a snažil se zůstat klidný. Bylo životně důležité zůstat klidný. „Jsem jeden z vás.“

„Odkud jsi sem k čertu přišel?“

„Byl jsem s oddílem prince Ladisly.“

„S Ladislou? To jsi sem šel pěšky?“

West přikývl. „Šel jsem pěšky.“ Vojáci se začali pomalu uvolňovat, hroty kopí se zhouply a zvedly se nahoru. Už byli na dobré cestě mu uvěřit. Koneckonců mluvil obecnou řečí a docela určitě vypadal, jako kdyby se plahočil krajinou stovky mil.

„Jak se jmenuješ?“ zeptal se ten se samostřílem.

„Jsem plukovník West,“ zamumlal a hlas mu přeskočil. Připadal si jako lhář, i když to byla pravda. Jenže se cítil jako úplně jiný muž než ten, který se před časem vydal do Anglandu.

Stráže si vyměnily ustarané pohledy. „Myslel jsem, že je mrtvý,“ zamumlal jeden s kopím.

„Ne tak docela, hochu,“ řekl West. „Ne tak docela.“

* * *

Když West nadzvedl chlopně stanu lorda maršála Burra a vešel dovnitř, jeho starý přítel se zrovna zabýval zmačkanými mapami, které pokrývaly celý stůl. Ve světle lampy bylo vidět, že si na něm břímě velení vyžádalo svou daň. Vypadal starší, bledší a křehčí a vlasy i vousy měl rozcuchané a neudržované. Byl pohublý a špinavá uniforma na něm visela, ale když vzhlédl, byla v tom ta stejná, stará ráznost.

„Plukovníku Weste, jako že žiju a dýchám, nikdy jsem nevěřil, že vás ještě uvidím!“ Popadl Westa za ruku a pevně ji stiskl. „Jsem rád, že jste to zvládl. Zatraceně rád! Scházela mi tady vaše chladná hlava, to vám klidně přiznám.“ Pátravě se zadíval Westovi do očí. „Vypadáte ale unaveně, můj příteli.“

Nebylo proč to popírat. West v Agriontu nikdy nepatřil k nejpohlednějším chlapíkům, to o sobě věděl, ale vždycky se mohl pochlubit tím, že vypadal upřímně, přátelsky a příjemně. Sotva v zrcadle poznával vlastní tvář, když si teď po týdnech poprvé dopřál koupel, nacpal se do vypůjčené uniformy a konečně se oholil. Všechno bylo jiné, ostřejší a jakoby koncentrované. Lícní kosti mu víc vystupovaly, řídnoucí vlasy a obočí měl prokvetlé kovovou šedí, bradu vytáhlou a jakoby vlčí. Bledý obličej mu brázdily hluboké rýhy vrásek, které se táhly přes úzký kořen ostrého nosu a kolem koutků očí. Právě oči byly ze všeho nejhorší. Úzké. Hladové. Ledově šedé, jako kdyby se mu krutá zima zakousla do lebky a pořád se tam ukrývala, dokonce i teď, když už byl v teple. Zkusil myslet na staré časy, usmívat se a smát, nasadit výrazy, které nasazoval dřív, ale všechno to na té kamenné tváři vypadalo hloupě. Ze zrcadla na něj shlížel tvrdý muž a nechtěl zmizet.

„Byla to nesnadná cesta, pane.“

Burr přikývl. „Jistěže byla, jistěže. Určitě odporná a v tu nejhorší roční dobu. Nakonec bylo dobře, že jsem s vámi poslal ty Seveřany, co?“

„Moc dobře, pane. Je to ta nejodvážnější a nejvynalézavější parta na světě. Nejednou mi zachránili život.“ Poočku se podíval na Pikea, který postával za ním, ve stínu a v uctivé vzdálenosti. „Životy nás všech.“

Burr se zadíval na odsouzencovu flekatou tvář. „A kdo je tohle?“

„To je Pike, pane, seržant odvedenců ze Stariksy, kterého v boji oddělili od jeho oddílu.“ Lež vyklouzla z Westových úst s překvapivou lehkostí. „On a to děvče, myslím, že dcera kuchaře, který byl u zásobovacích vozů, se k nám připojili cestou na sever. Velice nám pomohl, pane, je skvělý v nečekaných situacích. Bez něj bychom to nedokázali.“

„Výborně!“ řekl Burr, přešel k odsouzenci a stiskl mu ruku. „Dobrá práce. Tvůj regiment už neexistuje, Pikeu. Přežilo jich jen málo, mrzí mě, že to musím říct. Zatraceně málo, ale pro důvěryhodné muže najdu ve svém ústředí práci vždycky. Zvláště pro ty, kteří si umí poradit v nečekaných situacích.“ Dlouze si povzdechl. „Takových mužů tu nemám nikdy dost. Doufám, že se rozhodneš zůstat u nás.“

Odsouzenec polkl. „Jistě, lorde maršále, bude mi ctí.“

„A co princ Ladisla?“ zamumlal Burr.

West se zhluboka nadechl a zadíval se na zem. „Princ Ladisla…“ odmlčel se a pomalu zavrtěl hlavou. „Jezdci na koních nás překvapili a přehnali se přes štáb. Seběhlo se to tak rychle… Potom jsem ho hledal, ale…“

„Chápu. No. Tak to bychom měli. Nikdy neměl velet, ale co jsem měl dělat? Já jsem zodpovědný jen za tuhle zatracenou armádu!“ Otcovsky položil Westovi ruku na rameno. „Nic si nevyčítejte. Já vím, že jste udělal všechno, co jste mohl.“

West neměl odvahu vzhlédnout. Uvažoval, co by mu asi Burr řekl, kdyby věděl, co se doopravdy stalo tam venku ve studené divočině. „Přežil ještě někdo?“

„Hrstka. Ne víc než hrstka, a nadto velice ubohá hrstka.“ Burr si odříhl, zaškaredil se a přejel si rukou po břiše. „Musím se omluvit. To zatracené mizerné trávení prostě ne a ne dát pokoj. Jídlo se mi vrací a… ugh.“ Znovu říhl.

„Odpusťte mi, pane, ale jaká je naše situace?“

„Rovnou k věci, co, Weste? To se mi na vás vždycky líbilo. Rovnou k věci. No, budu upřímný. Když jsem obdržel váš vzkaz, měli jsme v plánu zamířit zpátky na jih a zajistit Ostenhorm, ale počasí bylo tak mizerné, že jsme se nemohli pohnout z místa. Vypadalo to, že Seveřani jsou všude! Bethod možná nechal část své armády u Cumnuru, ale dost jich zůstalo i tady, aby nám to všechno zatraceně ztížili. Trápily nás pravidelné nájezdy na naše zásobovací linie, měli jsme tu víc než jednu zbytečnou a krvavou

potyčku a noční diverzní akce málem způsobily, že Kroyova divize úplně propadla panice.“

Poulder a Kroy. Do Westovy mysli se začaly vkrádat nepříjemné vzpomínky a obyčejné tělesné nepříjemnosti cesty na sever začaly najednou vypadat skoro přitažlivě. „Jak se daří generálům?“

Burr po něm blýskl pohledem zpoza hustého obočí. „Věřil byste mi, že je to s nimi horší než kdy předtím? Není možné je mít pod jednou střechou, aniž by se hned začali hádat. Musel jsem s nimi mít porady s každým zvlášť, abych se ve štábu vyhnul rvačce. Opravdu absurdní situace!“ Pevně stiskl ruce za zády a zachmuřeně přecházel sem a tam po stanu. „Ale škody, které ti dva páchají, blednou ve srovnání s touhle zatracenou zimou. Mám tady chlapy s omrzlinami, s horečkou, s kurdějemi. Stany pro nemocné praskají ve švech. Na každého muže, kterého zabil nepřítel, připadá dvacet zabitých zimou a ti, co se ještě drží na nohou, nemají právě moc chuti na další boje. A co se týče zvědů, pche! Raději nemluvit.“ Zlostně udeřil pěstí do map na stole. „Kdo vymýšlel terén v téhle zemi! To je terén pro kočku, a navíc ani nemáme dost zkušené stopaře. Pořád je mlha, sněží, člověk ani nedohlédne z jednoho konce tábora na druhý! Vážně, Weste, nemáme nejmenší tušení, kde je právě teď hlavní část Bethodovy armády –“

„Je jižním směrem, pane, možná dva dny pochodu za námi.“

Burrovo obočí vylétlo vzhůru. „Vážně?“

„Ano. Trojstrom a jeho Seveřani ho cestou sem nepřestávali sledovat, a dokonce pro některé z jeho odštěpených skupin zorganizovali pár nepříjemných překvapení.“

„Jako to, co připravili pro nás, co, Weste? Provaz přes cestu a tak?“ Uchechtl se. „Dva dny pochodu za vámi, říkáte? To je velice užitečná informace. Zatraceně důležitá!“ Burr sebou škubl a položil si ruku na žaludek. Otočil se zpátky ke svému stolu, zvedl pravítko a začal prověřovat vzdálenosti. „Dva dny pochodu. To by byl někde tady. Víte to jistě?“

„Vím to jistě, lorde maršále.“

„Jestli míří na Dunbrek, bude se pohybovat nedaleko pozic generála Pouldera. Tak to bychom se s ním mohli utkat ještě dřív, než by došel až sem, možná mu dokonce připravit překvapení, na které by hned tak nezapomněl. Dobrá práce, Weste, dobrá práce!“ Odhodil pravítko na stůl. „Teď byste si mohl trochu odpočinout.“

„Raději bych se hned vrátil ke svým povinnostem, pane –“

„Já vím a měl bych pro vás dost práce, ale v každém případě den dva počkejte, svět se nezboří. Prošel jste učiněným očistcem.“

West polkl. Opravdu se najednou cítil příšerně unavený. „Ovšem. Měl bych napsat dopis… své sestře.“ Bylo zvláštní to vyslovit. Celé týdny na ni nepomyslel. „Měl bych jí dát vědět, že jsem naživu.“

„Skvělý nápad. Pošlu pro vás, plukovníku, až vás budu potřebovat.“ Burr se otočil a sehnul se nad svými mapami.

„Tohle vám nezapomenu,“ zašeptal Pike Westovi do ucha, když se protahoval chlopněmi stanu ven do zimy.

„To ani nestojí za řeč. V kolonii ani jednoho z vás postrádat nebudou. Seržant Pike je zkrátka zpátky. To je všechno. Svoje chyby můžete nechat minulosti.“

„Nikdy vám to nezapomenu, plukovníku. Jsem teď váš člověk, ať se stane cokoli. Váš člověk!“

West přikývl a zachmuřeně kráčel poletujícím sněhem dál. Vypadalo to, že válka připravila o život mnoho lidí. Ale některým dala druhou šanci.

* * *

West se zastavil na prahu. Zevnitř slyšel rozesmáté hlasy. Staré, známé hlasy. Měl by se díky nim cítit v bezpečí, v teple a vítaný, ale necítil. Znepokojily ho. Dokonce ho vyděsily. Určitě se to dozvědí. Ukážou na něho a budou křičet: „Vrah! Zrádce! Zlosyn!“ Obrátil se zpátky do zimy. Na tábor se tiše snášel sníh. Nejbližší stany se zdály proti bílé zemi černé, ty vzdálenější šedé. Ty, co byly nejdál, vypadaly jako mlžné přízraky a pak už to byly jen matné náznaky ve změti vířících sněhových vloček. Nikoho nebylo vidět. Všude byl klid. Zhluboka se nadechl a protáhl se vchodem dovnitř.

Uvnitř seděli kolem chatrného skládacího stolku, co nejblíž rozpáleným kamnům, tři důstojníci. Jalenhormův vous se rozrostl do rozměrů lopaty. Kaspa měl kolem hlavy omotanou červenou šálu. Brint byl zabalený do obrovského tmavého kabátu a rozdával druhým dvěma karty.

„Zatáhněte ty chlopně, zatraceně, vždyť tam mrzne –“ Jalenhormovi spadla brada. „Ne! To není možné! Plukovník West!“

Brint vyskočil, jako kdyby ho něco kouslo do zadku. „Do prdele!“

„Já jsem vám to říkal!“ vykřikl Kaspa a zahodil karty. Šklebil se jako idiot. „Říkal jsem vám, že se vrátí!“

Obklopili ho, plácali po zádech, tiskli mu ruce a táhli ho dovnitř. Žádná pouta, žádné tasené meče, žádné obvinění ze zrady. Jalenhorm ho dovedl k nejlepší židli, tedy té, která nejméně vypadala, že se rozpadne, sotva se jí dotkne, zatímco Kaspa dýchl do sklenice a vytřel ji prstem a Brint vytáhl s tichým cvaknutím z láhve zátku.

„Kdy jsi sem přišel?“

„Jak ses sem dostal?“

„Byl jsi s Ladislou?“

„Byl jsi v té bitvě?“

„Počkejte,“ řekl Jalenhorm. „Nechte ho popadnout dech!“

West jen mávl rukou. „Přišel jsem dnes ráno a byl bych za vámi přišel hned, jenže bylo velice záhodno navštívit nejdříve vanu s břitvou a také maršála Burra. Byl jsem s Ladislou, v bitvě, a sem jsem došel pěšky, přes celý kraj, s pomocí pěti Seveřanů a jednoho děvčete a muže bez tváře.“ Přijal sklenici a naráz do sebe obrátil její obsah, otřásl se a mlaskl. Alkohol ho cestou dolů do žaludku zahřál a on už začínal být rád, že se rozhodl vejít dovnitř. „Vůbec se neostýchejte,“ řekl a natáhl ruku s prázdnou sklenkou.

„Přišel sem pěšky,“ zašeptal Brint, potřásl hlavou a znovu mu nalil. „S pěti Seveřany. A děvčetem jsi říkal?“

„Přesně tak.“ West se zamračil a říkal si, co asi Cathil právě dělá. Možná potřebuje pomoc… hloupost, ona se o sebe dokáže postarat. „Takže jste přece jen doručil můj vzkaz, poručíku?“ zeptal se Jalenhorma.

„Stálo mě to pár nervózních a studených nocí na cestě,“ zasmál se obr, „ale doručil jsem ho.“

„Až na to, že je z něho teď kapitán,“ řekl Kaspa a znovu se posadil na svou sesli.

„Vážně?“

Jalenhorm skromně pokrčil rameny. „Díky tobě, opravdu. Když jsem se vrátil, lord maršál mě přibral ke svému štábu.“

„Ale i tak si *kapitán* Jalenhorm pořád dokáže najít čas, aby pobyl s námi, obyčejnými lidmi, sláva mu.“ Brint si naslinil konečky prstů a začal rozdávat pro čtyři hráče.

„Obávám se, že nemám co vsadit,“ zamumlal West.

Kaspa se zazubil. „Nedělej si vrásky, plukovníku, my už o peníze nehrajeme. Bez Luthara, který nás pokaždé všechny obral, to už jaksi není ono.“

„Nevrátil se?“

„Prostě pro něj přišli a odvedli ho přímo z lodi. Poslal pro něj Hoff. Od té doby jsme o něm neslyšeli.“

„Přátelé na vyšších místech,“ řekl Brint suše. „Nejspíš se potlouká někde po Adově, užívá si přepychu, a pokud jde o ženské, na nikoho se nemusí ohlížet, protože my mrzneme tady.“

„I když po pravdě řečeno, co se ženských týče, neohlížel se na nikoho, ani když jsme u toho byli.“

West se zamračil. To všechno byla až nepříjemná pravda.

Kaspa shrábl ze stolu svou hromádku. „Takže hrajeme jen pro čest.“

„Ani té tu není nazbyt,“ neodpustil si Brint. Ostatní dva se rozesmáli a Kaspa si vybryndal do vousů trochu pití. West se na ně tázavě zadíval. Očividně byli opilí, a čím dřív je napodobí, tím líp. Nalil do sebe druhou sklenku a natáhl se po láhvi.

„No, jedno ti tedy řeknu,“ začal Jalenhorm a v roztřesených prstech si srovnával karty. „Jsem zatraceně rád, že o tobě nebudu muset povídat tvé sestře. Poslední týdny jsem skoro nespal, jak jsem pořád dumal, jak jí to oznámím, a stejně mě nic nenapadlo.“

„Jako kdyby tě někdy něco kloudného napadlo,“ řekl Brint a ostatní dva znovu vyprskli. I Westovi se tentokrát podařilo se usmát, ale nevydrželo mu to dlouho.

„Jaká byla bitva?“ zeptal se Jalenhorm.

West chvíli jen zíral do svého poháru. „Bylo to zlé. Seveřani na Ladislu nastražili past a on do ní přímo vběhl. Zničil celou kavalerii. Pak padla mlha, nečekaně a najednou, člověk neviděl ani vlastní ruku, když si ji natáhl před sebe. Jejich jízda u nás byla dřív, než jsme vůbec pochopili, co se děje. Nejspíš jsem dostal ránu do hlavy. Další, na co si vzpomínám, bylo, že jsem ležel v bahně na zádech a nade mnou se skláněl Seveřan. S tímhle.“ Vytáhl zpoza opasku těžký meč a položil ho na stůl.

Tři důstojníci na něho němě zírali. „Zatraceně," zamumlal Kaspa.

Brint vytřeštil oči. „Jak jsi ho přemohl?"

„Nepřemohl. To děvče, o kterém jsem vám říkal…"

„Ano?"

„Vyrazila mu kladivem mozek z hlavy. Zachránila mi život."

„Zatraceně," zamumlal Kaspa.

„Páni," Brint se těžkopádně zvrátil do opěradla židle. „To musí být skvělá ženská!"

West se zamračil a zadíval se na sklenici, kterou držel v ruce. „To ano." Vzpomínal na pocit, když Cathil spala vedle něj, na její dech na své tváři. Skvělá žena. „To opravdu ano." Vyprázdnil skleničku a vstal. Zastrčil si Seveřanův meč za opasek.

„Ty už jdeš?" zeptal se Brint.

„Musím něco zařídit."

Jalenhorm vstal s ním. „Měl bych vám poděkovat, plukovníku. Za to, že jste mě poslal s tím vzkazem. Vypadá to, že jste měl pravdu. Nemohl bych tam nic udělat."

„Ne." West se zhluboka nadechl a vydechl. „Nikdo tam nemohl nic udělat."

* * *

Noc byla klidná, jasná a chladná a Westovi v napůl zmrzlém blátě klouzaly a čvachtaly boty. Tu a tam hořely ohně a kolem nich se ve tmě choulili muži, zabalení ve veškerém oblečení, které vlastnili. Od úst jim stoupala pára a odlesky ohně jim tančily na bledých obličejích. Jeden oheň hořel jasněji než ostatní, na svahu nad táborem, a West k němu teď zamířil. Pitím se mu trochu motaly nohy. Kousek od ohně zahlédl dvě tmavé postavy, jejichž obrysy byly stále výraznější, jak se k nim blížil.

Černý Dow kouřil dýmku, divoce se šklebil skrz kouř z rezavce a mezi zkříženýma nohama měl otevřenou láhev. Několik dalších prázdných lahví se povalovalo ve sněhu kolem. Kousek dál, napravo ve tmě, slyšel West někoho severský zpívat. Silný, hluboký hlas, který ale zpíval velice falešně. „On zpřerážel mu kóóóósti. Ne. Mu kóóóósti. No… počkat."

„V pořádku?“ zeptal se West a natáhl ruce v rukavicích k praskajícímu ohni.

Trojstrom se na něj šťastně zašklebil a přitom se lehce pohupoval zepředu dozadu. West si říkal, že je to asi úplně poprvé, co vidí na tváři starého válečníka úsměv. Ukázal palcem dolů z kopce. „Tul se šel vyvenčit. A zpívá si. Jsem opilý na mol.“ Pomalu se skácel na bok a žuchnul do sněhu, ruce i nohy zeširoka roztažené. „A zakouřil jsem si. Jsem úplně ožralý. Jsem nacucaný jak ta podělaná Crinna. Kde to jsme, Dowe?“

Dow přimhouřil oči do ohně, ústa dokořán, jako kdyby se díval na něco hodně v dálce. „Uprostřed podělaného ničeho,“ řekl a rozmáchl se dýmkou. Začal se chechtat, popadl Trojstromovu botu a zatřásl s ní. „Kde jinde bychom měli být? Chceš tohle, Zuřivče?“ Natáhl k Westovi ruku s dýmkou.

„Tak jo.“ Potáhl si a ucítil, jak se mu kouř zakousl do plic. Vykašlal do mrazivého povětří hnědý kouř a znovu si potáhl.

„Podej mi to,“ řekl Trojstrom, posadil se a vytrhl mu dýmku z ruky.

Tulův silný, hřmící hlas připlouval odněkud ze tmy, strašně falešný. „Rozmáchl se sekyrou jako… jak to je? Rozmáchl se sekyrou jako… hovno. Ne. Počkat…“

„Nevíte, kde je Cathil?“ zeptal se West.

Dow na něho zašilhal. „Och, je někde tady.“ Mávl rukou přibližně směrem ke shluku stanů trochu výš na svahu. „Myslím, že tamhle tudy.“

„Někde tady,“ opakoval Trojstrom a tiše se chechtal. „Někde tady.“

„Byl to… Krvavá… devíííítkáááá!“ ozvalo se broukání odněkud mezi stromy.

West kráčel po stopách ve sněhu do kopce, směrem ke stanům. Kouř už na něj začínal účinkovat. Zdálo se mu, že má lehčí hlavu a nohy se mu pohybují snadněji. Už mu nebyla zima na nos, jen ho příjemně brněl. Zaslechl ženský hlas, který se tiše zasmál. Usmál se a udělal ve sněhu dalších pár křupavých kroků blíž ke stanům. Z jednoho pronikalo úzkou škvírou mezi plátnem teplé světlo. Smích byl hlasitější.

„Ach… ach… ach…“

West se zamračil. To neznělo jako smích. Kradl se blíž a přitom se snažil, aby ho nebylo slyšet. Do jeho zmatené mysli pronikl

další zvuk. Přerušované vrčení jako od nějakého zvířete. Připlížil se ještě blíž, sehnul se, nahlédl do škvíry a neodvažoval se při tom ani dýchat.

„Ach… ach… ach…“

Viděl nahá ženská záda, pohybující se nahoru a dolů. Hubená záda, podle toho, jak se jí při tom napínaly svaly a hrbolky páteře se pohybovaly pod kůží. Šel ještě blíž a viděl její vlasy, hnědé, střapaté a neučesané. Cathil. Zpod ní směrem k Westovi trčel pár šlachovitých nohou. Jedno chodidlo měl dokonce tak blízko, že se ho mohl skoro dotknout. Silné palce se kroutily nahoru a dolů.

„Ach… ach… ach…“

Nějaká ruka jí vklouzla do podpaží a další se ovinula kolem kolena. Ozvalo se zavrčení něčího hlubokého hlasu a milenci, jestli se tomu tak dá říkat, se hladce přetočili, takže se žena ocitla vespod. Westovi spadla brada. Zahlédl z profilu mužovu hlavu a zůstal na ni zírat. Tu ostrou linii zarostlé brady si nemohl splést. Psí čumák. Zadek mu trčel vzhůru směrem k Westovi a pohyboval se dopředu a dozadu. Cathilina ruka svírala jednu půlku toho chlupatého zadku a tiskla ho v rytmu pohybů.

„Ach… ach… ach…!“

West si rychle přikryl rukou ústa, oči vytřeštěné napůl zděšením a napůl zvláštním vzrušením. Byl zoufale lapený mezi touhou dívat se a touhou utéct, a nakonec bezmyšlenkovitě udělal to druhé. Pozpátku ucouvl, zachytil patou za stanový kolík a s přidušeným výkřikem se rozplácl na zemi.

„Co je, k sakru?“ zaslechl ze stanu. Vyškrábal se na nohy a rozběhl se pryč. Jak se bořil ve tmě do sněhu, slyšel, jak někdo prudce rozhrnul stanový vchod. „Který z vás to byl, parchanti?“ ozval se shora hřímající hlas Psího čumáka v severštině. „To jsi ty, Dowe? Zabiju tě, ty hajzle!“

Vysočina

„Rozlámané hory,“ vydechl bratr Chodec a hlas měl tlumený úctou. „Vskutku úchvatný pohled.“

„Řekl bych, že by se mi líbily víc, kdybych na ně nemusel vylézt,“ zavrčel Logen.

Jezal nemohl než s ním souhlasit. Charakter země, kterou projížděli, se každým dnem měnil, od jemně zvlněné travnaté pláně k lehce členitému terénu a ježatým kopcům, z nichž tu a tam trčely holé skály a zasmušilé skupinky zakrslých stromků. V dálce bylo vždycky vidět matné, šedivé náznaky horských štítů, které byly s každým dalším ránem větší a jasnější, až se nakonec zdálo, že probodnou samotná plující oblaka.

Teď seděli přímo v jejich stínu. Dlouhé údolí i s jeho kývajícími se stromy a klikatými říčkami, kterým dosud projížděli, skončilo v bludišti pobořených zdí. Za nimi se příkře zvedal k nevlídnému úpatí hor svah a pak už první skutečné horské stěny, bradla, ostré obrysy rozeklaných skal, hrdých a úchvatných, s čepičkami bílého sněhu na vzdálených vrcholcích.

Dětsky závratná představa o tom, jaké by mohly být hory.

Bayaz přelétl rozbořené základy tvrdým pohledem svých zelených očí. „Tady stávala mocná pevnost. Označovala západní hranice říše, než průkopníci zdolali průsmyk a usídlili se v údolích na druhé straně.“ Teď už z ní nezbylo víc než domov pro plevel, bodláky a pichlavé ostružiní. Mág slezl z vozu a udělal dřep, pak si protáhl záda a procvičil nohy. Celou tu dobu se šklebil. Pořád vypadal staře a churavě, ale do tváře se mu od té doby, co opustili Aulcus, vrátilo hodně z původní barvy a svalstva. „Tady můj odpočinek končí,“ povzdechl si. „Tenhle vůz nám dobře posloužil a stejně tak i zvířata, ale další pochod by byl pro koně příliš strmý.“

Jezal si až teď všiml stezky, která se vinula jako tenká linka mezi shluky divoké trávy a příkrými skalami a ztrácela se za hřebenem vysoko nad nimi. „To vypadá na dlouhou cestu.“

Bayaz si odfrkl. „A to je jen první z mnoha stoupání, která nás dnes čekají. Za nimi je mnoho dalších. V horách budeme přinejmenším týden, můj hochu, když všechno půjde dobře.“ Jezal se raději ani neodvažoval zeptat, co by se stalo, kdyby to dobře nešlo. „Musíme cestovat nalehko. Máme před sebou dlouhé stoupání po příkré cestě. Vezmeme s sebou vodu a všechno jídlo, co nám zbylo. Teplé oblečení, protože mezi vrcholy bude mnohem chladněji.“

„Začátek jara možná není nejlepší dobou k přechodu horského pásma,“ poznamenal Chodec polohlasně.

Bayaz se po něm ostře ohlédl. „Mnozí by řekli, že nejlepší doba ke zdolání překážky je, když se člověk nalézá na její špatné straně! Nebo snad navrhujete, abychom počkali na léto?“ Navigátor se rozhodl, že raději neodpoví, a Jezal měl za to, že je to moudré rozhodnutí. „Průsmyk je většinou dobře chráněný, počasí tedy nebude naší největší starostí. Budeme ale potřebovat provazy. Za Starých časů byla cesta v dobrém stavu, i když úzká, ale to už je dávno. Teď může být místy zcela rozpadlá nebo se zřítila do hlubokých údolí, kdo ví? Možná před sebou máme pár obtížných výstupů.“

„Už se nemůžu dočkat,“ zamumlal Jezal.

„A ještě je tu tohle.“ Mág se naklonil do vozu a otevřel jeden z vaků na krmivo, který byl skoro prázdný. Kostnatou rukou odhrnul hromádku sena. Na dně ležela skříňka, kterou vzali v tvůrcově domě, temný předmět, schovaný mezi vybledlou, suchou trávou.

„A kdo bude mít to potěšení nést tohle neřádstvo?“ Logen se zamračil. „Co kdybychom tahali los? Ne?“ Nikdo neřekl ani slovo. Seveřan něco zavrčel, podsunul pod ni ruce a vytáhl ji z vozu. Její hrany přitom zaskřípaly o dřevo. „Vypadá to, že to nejspíš budu já,“ řekl. Jak ji pokládal na přikrývku, na krku mu vystoupily silné žíly.

Jezalovi se pohled na tu věc vůbec nezamlouval. Příliš mu připomínala dusivé chodby tvůrcova domu. A Bayazovy temné příběhy o magii, o démonech a druhé straně. Připomínala mu skutečnost, že tahle cesta má nějaký účel, účel, kterému on nerozumí, ale zcela určitě se mu nezamlouvá. Byl rád, když ji

Logen konečně zabalil do přikrývky a nacpal do vaku. Alespoň mu zmizela z očí, když už ne tak docela z mysli.

Všichni toho měli dost co nést. Jezal si samozřejmě vzal svůj zbraňový pár, zasunutý v pochvách u opasku. A šaty, které měl na sobě: poslední umazané, potrhané a páchnoucí kousky, kterými disponoval, a na to všechno svůj odřený a roztrhaný kabát s jedním rukávem. Ve vaku měl náhradní košili, na ní klubko provazu a úplně nahoře polovinu jejich zásob jídla. Skoro si přál, aby to měl těžší. Zbývala jim poslední krabice sucharů, polovina pytlíku s ovesnými vločkami a balík solených ryb, které už byly odporné všem kromě Quaie. Svinul pár přikrývek a upevnil je nahoru na svůj vak. Pak si přivázal k pasu plnou čutoru a byl připravený vyrazit. Alespoň tak připravený, jak si myslel, že by být měl.

Quai vypřáhl tažné koně a Jezal zatím odsedlal a odstrojil ostatní dva. Zdálo se to být nefér, že je tady mají zanechat uprostřed ničeho, po tom, co je sem nesli celou cestu z Kalcisu. Jezal měl pocit, jako by to bylo už před lety, když pomyslel, co mají za sebou. Teď byl úplně jiný muž než ten, který se před časem vydal přes pláň. Při vzpomínce na svou aroganci, svou ignoranci a egoismus mimoděk zamrkal.

„Kšá!“ křikl. Jeho kůň se na něj smutně díval a ani se nehnul. Pak sklonil hlavu a začal okusovat trávu kolem svých nohou. Jezal ho něžně podrbal na krku. „No. Doufám, že časem najdou cestu zpátky.“

„Nebo ne,“ zavrčela Ferro a tasila meč.

„Co chceš –“

Zahnutá čepel zajela Jezalovu koni až do poloviny krku. Do šokovaného obličeje mu spíchlo pár teplých kapek. Koni se podlomily přední nohy, zvíře se svalilo na bok na zem a do trávy se rozlila krev.

Ferro popadla jednu jeho nohu za kopyto, jednou rukou si ji přitáhla k sobě a krátkými, účinnými údery začala nohu z poraženého zvířete odsekávat, zatímco Jezal na ni zíral s ústy dokořán. Zamračila se na něj.

„Nenechám tady všechno to maso ptákům. Nevydrží dlouho, ale alespoň dnes večer se pořádně najíme. Podej vak.“

Logen jí hodil jeden z prázdných vaků od píce a pokrčil rameny. „Nemůžeš začít lpět na zvířeti, Jezale. Ne tady v divočině.“

Když začali vystupovat vzhůru do svahu, nikdo nepromluvil. Všichni šli shrbení a soustředili se jen na rozdrolenou cestu pod svýma nejistýma nohama. Cesta stoupala a stáčela se zpět, zase stoupala a zase se stáčela, znovu a znovu, a Jezala začaly brzy bolet nohy. Pálilo ho v ramenou a tvář měl vlhkou potem. Jeden krok za druhým. Tak mu to říkával West, když začínal ochabovat při svém nekonečném běhání kolem Agriontu. Jeden krok za druhým, a měl pravdu. Levá noha, pravá noha a tak pořád vzhůru.

Po chvíli monotónního plahočení se zastavil a podíval se dolů. Bylo ohromující, jak vysoko vystoupili v tak krátkém čase. Viděl základy zbořené pevnosti, šedivé linie v zelené trávě na úpatí hor. Za nimi vedla zvrásněnou krajinou zpátky k Aulcu vyježděná cesta. Jezal se náhle otřásl a obrátil se zpátky k horám. Lépe bude nechat to všechno za sebou.

* * *

Logen se plahočil příkrou stezkou a jeho obnošené boty skřípaly a křupaly na štěrku a prachu. Kovová skříňka v jeho vaku byla jako závaží, které ho táhlo k zemi, a zdála se být s každým dalším krokem těžší. Zarývala se mu do masa jako pytel hřebů i přesto, že byla zabalená v přikrývkách. Ale Logen se tím netrápil. Na to byl příliš zaujatý sledováním pohupování Feřina zadku. Dívka kráčela před ním a při každém kroku se jí svaly pod špinavou látkou kalhot stáhly.

Bylo to zvláštní. Než se s ní vyspal, nikdy na ni takhle nemyslel. Byl plně zaměstnaný snahou zabránit jí v útěku nebo se vyhnout tomu, aby ho zastřelila nebo probodla někoho z ostatních. Tolik se soustředil na její neustálé mračení, že si ani nevšiml její tváře. Tak sledoval její ruce, že si neuvědomil, jak vypadá zbytek. Teď nemohl myslet na nic jiného.

Každý její pohyb ho fascinoval.

Přistihl se, že ji pozoruje bez přestání. Pozoroval ji při chůzi. Pozoroval ji, když se posadili. Když jedla nebo pila, mluvila nebo plivala, pořád ji sledoval. Když si ráno natahovala boty, nebo si je večer sundávala. A aby to bylo ještě horší, z toho, jak na ni neustále poočku pokukoval a představoval si ji nahou, měl pořád napůl ztopořený penis. Začínalo to být trochu na obtíž.

„Na co čumíš?“ Logen okamžitě ucukl pohledem a zadíval se nahoru do slunce. Ferro se na něj seshora mračila. Narovnal se, posunul si vak na zádech, prohmatal si bolavá ramena a setřel si z čela vrstvu potu. Vcelku snadno si mohl vymyslet nějakou lež. Že si prohlíží úchvatné vrcholky hor. Že se dívá, kam příště šlápne. Že kontroluje, jestli má v pořádku vak. Ale k čemu by to bylo? Oba dva moc dobře věděli, na co se díval, a ostatní už byli stejně moc daleko na to, aby ho slyšeli.

„Dívám se na tvůj zadek,“ řekl a pokrčil rameny. „Promiň, ale je docela pěkný. Koukáním nikomu neublížím, nebo snad jo?“

Už vztekle otevírala ústa, ale on jen sklonil hlavu a s palci zastrčenými pod popruhy svého vaku kolem ní prošel dřív, než měla šanci něco mu říct. Když ušel asi deset kroků, ohlédl se přes rameno. Pořád tam ještě stála, ruce opřené o boky, a mračila se na něj. Zašklebil se.

„Na co čumíš?“ řekl.

* * *

V chladném a mrazivém ránu se zastavili, aby nabrali vodu. Nacházeli se na skalní římse nad svažujícím se údolím. Mezi rozložitými keři obtěžkanými červenými bobulemi, které vyrůstaly z holé skály, viděl Jezal bělostný proud vody, jenž se řítil úzkým korytem dolů. Na jeho druhé straně se zvedaly závratné skalní stěny, skoro kolmé, završené štíty, které se tyčily do velké výšky. Nad nimi kroužily černé siluety ptáků, kteří na sebe hlasitě skřehotali, zatímco ještě výše se na bledém nebi převalovala a vířila bělostná oblaka. Úžasná scenérie, i když poněkud zneklidňující.

„Nádhera,“ zamumlal Jezal, ale dával si pozor, aby se nedostal příliš blízko k okraji.

Logen přikývl. „Připomíná mi to domov. Jako malý kluk jsem občas trávil na Vysočině celé týdny. Zápasil jsem s horami.“ Lokl si z láhve, podal ji Jezalovi a přivřenýma očima se díval na tmavé horské štíty. „Ale ony vždycky vyhrají. Lidské říše vznikají a zanikají, ale hory tu jsou pořád a shlížejí na to všechno shůry. Zůstanou tady ještě dlouho po tom, co se my všichni vrátíme zpátky do hlíny. Shlížely i na můj domov.“ Zhluboka si odchrchlal

a plivl hleny před okraj převisu do údolí. „Teď shlížejí na prázdnotu.“

Jezal se také trochu napil. „Vrátíš se zpátky na Sever, až tohle skončí?“

„Možná. Musím vyrovnat pár účtů. Pár dlouhých, drahých účtů.“ Severan pokrčil rameny. „Ale když je nechám plavat, nejspíš to nikomu neublíží. Řekl bych, že si všichni myslí, že je to pro nejenom úleva.“

„Nemáš nic, k čemu by ses vrátil?“

Logen sebou trhl. „Nic než další krev. Moje rodina je dávno mrtvá a zpráchnivělá a ty z přátel, ke kterým jsem se neobrátil zády nebo je sám nezabil, zabila moje pýcha a hloupost. Tolik k tomu, čeho jsem dosáhl. Ale ty máš pořád ještě čas, co, Jezale? Velkou šanci na hezký, klidný život. Co budeš dělat?“

„No… přemýšlel jsem o tom…“ Odkašlal si a najednou znervózněl, protože když bude o svých plánech mluvit nahlas, přiblíží je tím realitě. „Doma je jedno děvče… no, žena, myslím. Vlastně je to sestra mého přítele… jmenuje se Ardee. Myslím, že, snad, že ji mám rád…“ Bylo zvláštní, že o svých nejvnitrnějších pocitech teď mluvil s mužem, kterého považoval za divocha. S mužem, který nemohl chápat nic ze složitých zákonů, pravidel a zvyklostí, jimiž se řídil život ve Spojeném království, ani oběť, o které Jezal uvažoval. Ale tak nějak bylo snadné to říct. „Myslel jsem… no… kdyby měla i ona ráda mě, možná… bychom se mohli vzít.“

„To zní jako dobrý plán.“ Logen se zašklebil a dodal. „Vezmi si ji a zasej sémě.“

Jezal na něho nechápavě pohlédl. „O zemědělství toho moc nevím.“

Severan vybuchl smíchy. „Nemyslím tenhle druh semene, hochu!“ Poplácal ho po rameni. „I když, dám ti jednu radu, jestli ji přijmeš od někoho, jako jsem já. Najdi si v životě něco, co nemá nic společného se zabíjením.“ Sehnul se, zvedl svůj vak a protáhl ruce popruhy. „Nech bojování těm, co mají míň zdravého rozumu.“ A s tím se otočil a vyrazil do kopce.

Jezal zamyšleně pokýval hlavou. Jednou rukou si přejel po jizvě na bradě a jazykem vyhledal jamku mezi zuby. Logen má pravdu. Bojování – to nebyl život pro něj. Už teď měl jizev víc než dost.

* * *

Byl jasný den. Bylo to poprvé, co se Ferro po dlouhé době zahřála, a slunce bylo na její tváři, holých předloktích a hřbetech rukou příjemné, dychtivé a horké. Stíny skal a větví se na skále ostře rýsovaly a přepršky kapiček z vodopádu, který burácel podél staré cesty, se třpytily, jak prorážely vzduch.

Ostatní zůstali vzadu. Chodec, který si dával na čas, se usmíval na všechno kolem a žvanil cosi o velkoleposti výhledů. Quai se trmácel a hrbil pod tíhou svého vaku. Bayaz se ošíval a potil a funěl, jako kdyby měl každou minutu padnout k zemi mrtvý. Luthar si stěžoval na svoje puchýře každému, kdo byl ochotný ho poslouchat, což už nebyl nikdo. Takže teď už kráčeli vzhůru v mrazivém mlčení jenom ona a Devítiprsťák. Přesně tak, jak to měla ráda.

Přelezla přes převis drolící se skály a narazila na tmavou tůňku. Dno měla z plochých kamenných půlměsíců a její voda pleskala a šplouchala o hromadu napadaného kamení, pokrytého vlhkým mechem. Nad ní se natahovaly větve dvou pokroucených stromů a v slabém větříku šelestily a třepotaly se drobné, čerstvě rozvité lístky. Na zčeřené hladině se odrážely sluneční paprsky a klouzal a bzučel hmyz.

Asi nádherné místo, když člověk takhle uvažuje.

Ferro tak neuvažovala. „Mohly by tam být ryby," zamumlala a olízla se. Ryba by byla skvělá, napíchnutá na větvičku nad ohněm. Kousky masa z koně, které si vzali s sebou, už byly ty tam a ona měla hlad. Když si dřepla na břeh, aby si naplnila čutoru, pozorovala matné stíny, které se míhaly ve zčeřené vodě. Spousta ryb. Devítiprsťák shodil svůj těžký vak, posadil se na skálu vedle tůně a zul si boty. Vyhrnul si kalhoty nad kolena. „Co to děláš, růžovouši?"

Zašklebil se na ni. „Hodlám z té tůně vytáhnout nějakou rybu."

„Rukama? Máš na to dost šikovné prsty?"

„Řekl bych, že tohle ty bys už mohla vědět." Zamračila se na něj, ale on se jen zašklebil ještě víc a kůže kolem koutků očí se mu zkrabatila. „Dívej se a uč se, ženo." Vklouzl do vody a rukama ji rozhrnoval jako pádly. Pak se sehnul, rty pevně sevřené soustředěním, a jemně tápal ve vodě kolem sebe.

„Co chce dělat?“ Luthar shodil svůj vak na zem vedle Feřina a hřbetem ruky si otřel tvář lesklou potem.

„Ten hlupák si myslí, že chytí rybu.“

„Cože? Rukama?“

„Dívej se a uč se, chlapče,“ zamumlal Devítiprsťák. „Áááá…“ Na tváři se mu roztáhl úsměv. „A tady ji máme.“ Svaly na předloktí se mu napínaly, jak pod vodou pohyboval prsty. „Mám ji!“ A vymrštil ruce ven spolu se sprškou vody. V ostrém slunci se něco zablesklo a on to hodil na břeh, přičemž pokropil suché kameny cestičkou tmavých, mokrých skvrnek. Ryba. Mrskala sebou a plácala.

„Ha, ha!“ ozval se Chodec, když došel až k nim. „Loví z tůně ryby, že? To je nanejvýš působivé a pozoruhodné nadání. Kdysi jsem na Tisíci ostrovech potkal muže, který byl znám jako největší rybář v celém Kruhu světa. Přisámbůh, že mu stačilo jen sednout si na břeh a zpívat a ryby mu naskákaly do klína. Opravdu!“ Zamračil se, když viděl, že se nad jeho příběhem nikdo nerozplývá, ale to už se přes okraj skály protahoval Bayaz, skoro po čtyřech. Za ním se objevil jeho učedník se zarputilým výrazem ve tváři.

První z mágů se zapotácel, ztěžka se opřel o hůl a svezl se na zem zády opřený o skálu. „Snad… bychom se tady mohli utábořit.“ Lapal po dechu a po hubeném obličeji se mu řinuly stružky potu. „Asi byste tomu neuvěřili, ale kdysi jsem tímhle průsmykem běžel. Proběhl jsem ho za dva dny.“ Nechal si hůl vyklouznout z roztřesených rukou a ta se zarachocením dopadla mezi suché naplavené dříví u břehu. „Kdysi dávno.“

„Myslel jsem…“ zamumlal Luthar.

Bayazovy unavené oči se pohnuly stranou, jako kdyby i pouhé otočení hlavy bylo pro mága nesmírně namáhavé. „Myslel jsi *a ještě* šel? Prosím, nepřepínejte se tolik, kapitáne Luthare.“

„Proč okraj světa?“

Mág se zamračil. „Ne kvůli zlepšení tělesné kondice, to vás ujišťuji. Je tam to, co hledáme.“

„Ano, ale proč je to tam?“

„Hm,“ zavrčela Ferro souhlasně. Dobrá otázka.

Bayaz se zhluboka nadechl a dlouze vydechl. „Vás to nikdy neunaví, co? Po zničení Aulca, po pádu Glustroda, se tři zbývající Euzovi synové setkali. Juvens, Bedeš a Kanedias. Dohadovali se, co by se mělo udělat… se Semenem.“

„Mám ji!“ křikl Devítiprsťák, vytáhl z vody další rybu a hodil ji na kameny vedle té první. Bayaz se s netečným výrazem díval, jak se svíjí a plácá sebou, jak tlamou i žábrami zoufale lapá po vzduchu.

„Kanedias ho chtěl probádat. Tvrdil, že ho dokáže využít k dobrým účelům. Juvens se toho kamene bál, ale nedokázal přijít na žádný způsob, jak ho zničit, a tak ho svému bratrovi nechal v opatrování. Ale po dlouhých letech, když se rány Říše nechtěly zhojit, začal svého rozhodnutí litovat. Měl strach, že Kanedias, který lačnil po moci, by mohl porušit první zákon, stejně jako to udělal Glustrod. Proto požadoval, aby byl kámen zničen. Tvůrce to nejdřív odmítal a důvěra mezi oběma bratry začala rychle slábnout. Vím to, protože jsem to byl já, kdo jim dělal poslíčka. Právě tehdy, jak jsem se později dozvěděl, začali připravovat zbraně, které by proti sobě jednou pozvedli. Juvens prosil, pak naléhal a potom vyhrožoval, až nakonec Kanediase přesvědčil. A tak se tři Euzovi synové vydali do Šabuljanu.“

„Nejzapadlejšího místa v celém Kruhu světa,“ zamumlal Chodec.

„Proto bylo zvoleno. Předali Semeno duchovi ostrova, aby ho střežil až do konce věků.“

„Poručili duchovi, aby ho nikdy nevydal,“ zabručel Quai.

„Můj učedník opět prokázal svoji nevědomost,“ opáčil Bayaz a zablýskal na něj očima zpod hustého obočí. „Nikoliv nikdy, mistře Quai. Juvens byl natolik moudrý, že věděl, že nelze dopředu znát všechny konce. Uvědomil si, že v budoucích dobách mohou nastat kritické časy, kdy moc… té věci může být zapotřebí. Proto Bedeš nařídil duchovi, aby ji vydal jedině tomu, kdo ponese Juvensovu hůl.“

Chodec se zamračil. „Tak kde je?“

Bayaz ukázal na kus dřeva, který používal jako hůl a který teď ležel vedle něj, hrubý a prostý jakýchkoli ozdob. „To je ona?“ zašeptal Luthar a znělo to víc než jen trochu zklamaně.

„Co jste čekal, kapitáne?“ Bayaz se na něj koutkem oka usmál. „Deset stop leštěného zlata, vykládaného křišťálovými ornamenty a zakončeného diamantem velikosti vaší hlavy?“ Mág se uchechtl. „Ani já jsem nikdy neviděl drahý kámen *tak* velký. Mému učiteli obyčejná hůl docela stačila. Nepotřeboval víc. Dlouhý kus dřeva sám o sobě člověka moudřejším nedělá, ani vznešenějším nebo

mocnějším, stejně jako to nedokáže ani kus oceli. Síla vychází z těla, můj hochu, a ze srdce a z hlavy. Především z hlavy.“

„Tuhle tůň miluju!“ zaskřehotal Devítiprsťák a vyhodil na kameny další rybu.

„Juvens,“ zamumlal Chodec tiše. „A jeho bratři, mocnější, než si lze představit, mezi lidmi i bohy. I oni se téhle věci báli. Takové úsilí vynaložili, aby ji zničili. Neměli bychom se jí snad také obávat jako oni?“

Bayaz se zadíval na Ferro a v očích se mu zablesklo. Ona jeho pohled vydržela. Na vráscité kůži mu vystupovaly kapky potu, stékaly mu do vlasů a vousů a ty pod nimi tmavly, ale jeho tvář byla hladká jako zavřené dveře. „Zbraně jsou nebezpečné těm, kdo jim nerozumí. Já bych si s lukem Ferro Maldžinn nejspíš prostřelil vlastní nohu, kdybych nevěděl, jak ho používat. S čepelemi kapitána Luthara bych mohl probodnout svého spojence, kdybych to s nimi neuměl. Čím mocnější zbraň, tím nebezpečnější. Věřte mi, že mám před těmito věcmi náležitý respekt, ale abychom mohli bojovat s naším nepřítelem, potřebujeme velice mocnou zbraň.“

Ferro se zamračila. Ještě se mu nepodařilo přesvědčit ji, že mají společné nepřátele, ale prozatím to může nechat být. Už došla příliš daleko a dostala se příliš blízko, než aby se teď vzdala možnosti vidět, jak to skončí. Ohlédla se po Devítiprsťákovi a přistihla ho, jak na ni zase zírá. Ucukl očima zpátky k vodní hladině. Zamračila se ještě víc. Poslední dobou na ni zíral pořád. Zíral, šklebil se a dělal pitomé vtipy. A najednou zjistila, že i ona se na něj dívá častěji, než bylo potřeba. Přes tvář se mu míhaly světelné obrazce, odrazy od zčeřené vodní hladiny. Znovu vzhlédl a jejich oči se setkaly a on se na ni usmál, i když jen na okamžik.

Ferro se mračila čím dál víc. Vytáhla nůž, popadla jednu z ryb a uřízla jí hlavu. Rozevřela ji, vytrhla slizké vnitřnosti a hodila je zpátky do vody kousek od Devítiprsťákovy nohy. Byla chyba spát s ním, to bylo jasné, ale koneckonců to všechno nebylo tak úplně zlé.

„Cha!“ Devítiprsťák vystříkl do vzduchu další jiskřivou spršku, pak uklouzl a naslepo mávl rukou, jako by se snažil něčeho zachytit. „Eh!“ Ryba mu vyklouzla z ruky a letěla vzduchem jako třpytivý, mrskající se pruh, a Devítiprsťák sebou praštil do vody tváří dolů. Vynořil se, prskal a třepal hlavou, vlasy přilepené k hlavě. „Parchant!“

„Každý člověk má někde ve světě protivníka, který ho dokáže přechytračit.“ Bayaz si natáhl nohy. „Že bys konečně našel toho svého, mistře Devítiprsťáku?“

* * *

Jezal se náhle probudil. Bylo uprostřed noci. Chvíli mu trvalo, než se rozpomněl, kde vlastně je, protože se mu právě zdálo o domově, o Agriontu, o slunečných dnech a bláznivých večerech. O Ardee nebo někom, kdo se jí velice podobal, jak v jeho pohodlném pokoji naklání hlavu na stranu a usmívá se na něj. Teď byly hvězdy, zřetelné a jasné, roztroušené po černé obloze a ten chladný, ostrý vzduch vrchoviny štípal Jezala do rtů, do nosních dírek a do uší.

Byl zpátky v Rozlámaných horách, půl světa od Adovy, a najednou ho zaplavil silný pocit ztráty. Alespoň že žaludek měl plný. Ryba a suchar, první pořádné jídlo od chvíle, co jim došel kůň. Na jedné straně tváře pořád cítil teplo z ohně, a tak se k němu otočil, přimhouřil oči do žhavých uhlíků a přitáhl si přikrývku pod bradu. Štěstí není víc než čerstvá ryba a oheň, který ještě hoří.

Zamračil se. Přikrývky vedle něj, kde spal Logen, se pohybovaly. Nejdřív si myslel, že se Severan ve spánku převrací, ale hýbaly se pořád dál a nepřestávaly. Pomalé, pravidelné pohyby, doprovázené, jak si teď Jezal uvědomil, tichými chrčivými zvuky. Zaostřil pohled do tmy a rozeznal Devítiprsťákovo holé rameno a paži a silné svaly, které se na ní napínaly. Pod jeho paží byla tmavá ruka a pevně svírala jeho bok.

Jezal překvapením otevřel ústa. Logen a Ferro, a podle těch zvuků nemohlo být pochyb o tom, že spolu souloží! A co bylo horší, necelý krok od místa, kde ležel! Zíral na ně, na přikrývky, které se zvedaly a klesaly v matném světle dohořívajícího ohně. Kdy se ti dva… Proč se ti dva… a jak… Bylo to proklatě nepatřičné, aby to dělali právě oni dva! Jeho starý odpor k nim byl okamžitě zase zpátky a on znechuceně ohrnul zjizvený ret. Pár divochů pářících se mu před očima! Měl sto chutí vstát a kopnout do nich, jako člověk kope do páru psů, kteří na sebe k rozpakům všech přihlížejících skočili uprostřed zahradní slavnosti.

„Sakra,“ ozval se šeptavý hlas. Jezal ztuhl a chvíli si myslel, jestli ho někdo z nich nezahlédl.

„Vydrž.“ Chvíli se nedělo nic.

„Ach… ach, to je ono.“ Ty rytmické pohyby tu byly znovu, přikrývky se vlnily, zpočátku pomalu, pak rychleji. Jak vůbec mohli předpokládat, že při tomhle bude spát? Zamračil se a otočil se na druhou stranu. Přetáhl si deku přes hlavu a zůstal ležet ve tmě, poslouchal Devítiprsťákovo hrdelní chrčení a Feřino dychtivé sténání, které bylo čím dál hlasitější. Tiskl víčka vší silou k sobě, až cítil, jak mu zpod nich vytryskly slzy.

Zatraceně, že se ale cítil osamělý.

Přechod

Cesta se směrem od západu vinula prázdným bílým údolím mezi dvěma dlouhými hřebeny porostlými tmavým borovým lesem. U brodu se střetávala s řekou, Bílou pěnou s hladinou zvýšenou roztátým sněhem, která se prudce hnala přes kamení, zpěněná a prskající – svoje jméno si po právu zasloužila.

„Tak to asi bude ono," zamumlal Tul, ležící na břiše a vyhlížející přes křoví.

„Nejspíš," řekl Psí čumák. „Ledaže by někde kolem řeky byla ještě jiná velká pevnost."

Tady seshora z hřebene Psí čumák dobře viděl její tvar, její silné zdi z hladkých tmavých kamenů vypínající se k nebi. Dokonale šestiboká, přinejmenším dvanáct kroků vysoká, s robustními kruhovými baštami v každém rohu. Uzavřený šestihran budov s šedivými břidlicovými střechami a s dvorem uprostřed. Kolem pevnosti byly nižší obvodové hradby, zase šestiboké, asi poloviční výšky, ale i tak byly impozantní. V hustých odstupech je pokrýval tucet hlásek. Jednou stranou se pevnost tiskla k řece a kolem zbývajících pěti byl vyhloubený příkop, takže byla vlastně na jakémsi ostrově. Vedl k ní jen jediný most, který končil u strážnice velikosti kopce.

„Do prdele," řekl Dow. „Viděli jste už někdy takovéhle hradby? Jak se za ně k čertu mohl Bethod dostat?"

Psí čumák potřásl hlavou. „Na tom prd záleží. Celou svoji armádu sem nenacpe."

„Ani by nechtěl," řekl Trojstrom. „Bethod určitě ne. To není jeho způsob. Ten raději zůstane venku, kde může manévrovat a čekat na příležitost, kdy bude moct někoho nečekaně přepadnout."

„Uhm," zavrčel Mračňák a přikývl.

„Podělané Království!“ zaklel Dow. „Nikdy pořádně nehlídají! Celý ten čas jsme šli z jihu zároveň s Bethodem a ti hlupáci se ho ani nepokusili zastavit! Teď má zadek pěkně schovaný za hradbami, má blízko k vodě i jídlu a spokojeně čeká, až sem za ním přijdeme!“

Trojstrom mlaskl. „Teď už nemá cenu kvůli tomu fňukat, ne? Pokud si vzpomínám, Bethod už tě také jednou nebo dvakrát překvapil.“

„Pche. Parchanti mají zatracený talent objevit se zčistajasna tam, kde nejsou vítaní.“

Psí čumák se zadíval na pevnost a na řeku za ní i na dlouhé údolí a kopce na jeho protější straně, pokryté lesy. „Bude mít své lidi naproti na hřebeni a také dole v těch lesích kolem příkopu. Aspoň bych to od něho čekal.“

„Všechno sis to pěkně spočítal, co?“ začal Dow a poočku ho pozoroval. „Takže nám ještě zbývá poslední věc, co bychom rádi věděli. Vykouřila ti už ptáka?“

„Cože?“ vyjekl Psí čumák a nevěděl honem, co říct. Tul vyprskl smíchy. Trojstrom se začal tiše chechtat. Dokonce i Mračňák vydal nějaký zvuk, možná jen nádech, jenže hlasitější než obvykle.

„To je úplně jednoduchá otázka, ne?“ pokračoval Dow. „Vykouřila, nebo nevykouřila, jo, nebo ne?“

Psí čumák se zamračil a nahrbil ramena. „Vyprdni se na to.“

Tul se nemohl smíchy udržet. „Co že udělala? Vyprdla se ti na něho? Měl jsi pravdu, Dowe, tady v Království to nedělají stejně jako u nás!“ Teď už se řechtali všichni, kromě Psího čumáka, samozřejmě.

„Prdím na vás na všechny,“ zavrčel. „Možná byste si ho měli vykouřit navzájem. Alespoň byste chvíli drželi hubu.“

Dow ho poplácal po rameni. „S tím nepočítej. Víš přece, že Tul dokáže žvanit i s plnou hubou!“ Tul si přitiskl ruku na ústa, ale vyprskl nosem, tak hrozně se smál. Psí čumák se na něj zaškaredil, ale bylo to jako doufat, že pohledem zastaví padající lavinu. Nezastavil.

„Tak jo, radši buďte zticha,“ zavrčel Trojstrom, ale sám se pořád ještě pochechtával. „Někdo by se na to měl raději kouknout zblízka. Podívat se, jestli by se dalo zjistit, kde jsou všichni Bethodovi hoši, dřív než se sem hezky po cestě dohrabou Královští jako stádo volů.“

Psí čumák ucítil, jak mu srdce sklouzlo do útrob. „Někdo z nás? Tak který z vás, vy parchanti, to tedy asi bude?“

Černý Dow se zazubil a plácl ho po rameni. „Já bych řekl, že ten, kterému se povedlo si ten svůj klacíček včera večer přihřát v ohníčku. Ten by měl dnes ráno líp snášet zimu, co říkáte, hoši?“

* * *

Psí čumák se kradl lesem dolů do údolí, luk v jedné ruce i se šípem připraveným ve vodící drážce, ale tětivu povolenou z obavy, že by ji mohl omylem při uklouznutí pustit a sám se střelit do nohy, nebo udělat nějakou jinou pitomost. Už zažil, že se něco takového stalo, a vůbec neměl chuť doskákat zpátky do tábora a snažit se ostatním vysvětlovat, proč mu v botě vězí jeden z jeho vlastních šípů. Ani by ho nenechali dopovědět to do konce.

Klekl si a rozhlédl se mezi stromy. Podíval se dolů, na zem. Holá hnědá půda, flíčky bílého sněhu a hromádky mokrého borového jehličí a… dech se mu zastavil. Kousek od něj byly stopy. Polovina v blátě a polovina ve sněhu. Sníh tál a padal, chvíli tál a chvíli zase padal, celý den. Stopy by za těch podmínek moc dlouho vidět nezůstaly. To znamená, že je tu někdo udělal nedávno. Psí čumák zavětřil. Moc toho cítit nebylo, ale v takové zimě bylo těžké cítit cokoli – nos měl červený, ztuhlý a ucpaný hlenem. Plížil se tam, kam mířily stopy, a přitom se rozhlížel na všechny strany. Uviděl další a ještě další. Někdo tudy šel, to bylo jasné, a nebylo to tak dávno.

„Ty jsi Psí čumák, že jo?“

Ztuhl. Srdce mu najednou dunělo jako kroky v těžkých botách, když dupou po schodech nahoru. Otočil se a podíval se, odkud hlas přichází. Deset kroků od něj seděl na spadlém stromu muž. Opíral se zády o silnou větev, ruce založené za hlavou, pohodlně natažený, jako kdyby se chystal si zdřímnout. Měl dlouhé černé vlasy, které mu visely do tváře, ale jedním okem Psího čumáka nepřestával pozorovat. Pomalu se naklonil dopředu.

„Tohle teď nechám tady,“ řekl a ukázal na těžkou sekyru, zaťatou do ztrouchnivělého dřeva, a na kulatý štít, který byl opřený vedle ní. „Takže je ti jasné, že si chci s tebou jen promluvit, a hned k tomu přejdu. Co ty na to?“

Psí čumák povytáhl jedno obočí a napnul tětivu. „Přejdi si, jestli chceš, ale jestli se pokusíš o něco jiného než mluvení, proženu ti šíp krkem.“

„To mi vyhovuje.“ Dlouhý vlas se zhoupl dopředu a sklouzl z kmene, na kterém seděl. Zbraně nechal ležet za sebou a přešel mezi stromy blíž. Kráčel s hlavou sehnutou, ale i tak to byl pěkně vysoký holomek. Ruce držel tak, aby na ně bylo vidět, dlaněmi dopředu. Rozhodně vypadá mírumilovně, ale Psí čumák nehodlal nic riskovat. Být mírumilovný, a vypadat mírumilovně – to jsou dvě úplně odlišné věci.

„Rád bych v zájmu vyšší důvěry mezi námi podotkl, že jsi o mně neměl ani tušení,“ řekl ten muž, když přišel blíž. „Kdybych měl luk, mohl jsem tě na místě zastřelit.“ To byla nejspíš pravda, ale Psímu čumákovi se to vůbec nelíbilo.

„Máš luk?“

„Ne, vlastně nemám.“

„Pak se pleteš,“ odsekl. „Tady můžeš zůstat stát.“

„To můžu,“ řekl muž a zůstal stát pár kroků od Psího čumáka.

„Takže já jsem Psí čumák, a ty to víš. Kdopak jsi asi ty?“

„Pamatuješ se na Chřestikrka, ne?“

„Pamatuju, ale ty to nejsi.“

„Ne. Jsem jeho syn.“

Psí čumák se zamračil a trochu přitáhl tětivu. „Svou příští odpověď si zatraceně dobře rozmysli. Chřestikrkova syna zabil Devítiprsťák.“

„To je pravda. Jsem jeho mladší syn.“

„Ale to byl sotva kluk…“ Psí čumák se odmlčel a v hlavě si sumíroval minulé zimy. „Zatraceně. To už je tak dlouho?“

„Tak dlouho.“

„Trochu jsi povyrostl.“

„To se klukům stává.“

„Máš teď nějaké jméno?“

„Říkají mi Třesavec.“

„Jak na to přišli?“

Ušklíbl se. „Mí nepřátelé se třesou strachy, když mě vidí.“

„Opravdu?“

„Ne tak úplně.“ Povzdechl si. „To už jsi mohl docela dobře zjistit sám. Když jsem vyjel na svůj první nájezd, opil jsem se a spadl jsem do řeky, když jsem se potřeboval vycinkat. Voda mi

natekla do kalhot a proud mě vyhodil o půl míle dál. Dostal jsem se zpátky do tábora, ale třásl jsem se tak, že to ještě nikdy nikdo neviděl. I ptáka jsem měl vcucnutýho až do břicha.“ Poškrábal se na tváři. „Největší zatracený trapas široko daleko. Ale v bitvách jsem si to vynahradil.“

„Vážně?“

„Trocha krve mi na rukách za ty roky ulpěla. Tebe jsem patrně netrumfnul, ale stačilo to, aby za mnou muži šli.“

„Opravdu? Kolik?“

„Čtyři desítky karlů, přibližně. Nejsou daleko, ale nemusíš být nervózní. Někteří z nich jsou lidi mého otce, z dřívějška, pár nových. Dobří chlapi, jeden vedle druhého.“

„No, je skvělé mít pořádnou tlupu. Bojujete za Bethoda, že jo?“

„Chlap se musí něčím zaměstnat. To ale neznamená, že bychom nevzali lepší kšeft. Můžu už dát ruce dolů?“

„Ne, líbí se mi nahoře. Co tedy děláš sám tady v lesích?“

Třesavec zamyšleně našpulil rty. „Nerad bych, aby sis myslel, že jsem zešílel, ale zaslechl jsem řeči, že jsi sem přivedl Rudda Trojstroma.“

„To je pravda.“

„Je tu pořád?“

„A Tul Duru Hrom a Harding Mračňák a Černý Dow, všichni.“

Třesavec povytáhl obočí a opřel se o strom s rukama pořád nad hlavou. Psí čumák z něho nespouštěl oči. „No, to tady máš tedy pěknou partičku, to se musí nechat. Vás pět má na rukou dvakrát víc krve než ty čtyři desítky mých chlapů. Samá slavná jména, to je fakt. Za takovými jmény by mohli chlapi jít.“

„Ty hledáš někoho, za kým bys šel?“

„Možná jo.“

„A tvoji karlové také?“

„Také.“

Bylo to lákavé, to musel Psí čumák připustit. Dobrých čtyřicet karlů, a k tomu vědí, kde Bethod je, možná i něco o tom, co má za lubem. Ušetřilo by mu to číhání tady v těch studených lesích, a on už byl z toho mokra a zimy opravdu otrávený. Ale pořád byl ještě hodně dalek toho, aby tomu parchantovi věřil. Co kdyby ho s sebou vzal zpátky do tábora, ať Trojstrom rozhodne, co s ním. „Tak dobře,“ řekl. „Uvidíme. Co kdybys vylezl tamhle na ten kopec? A já půjdu pár kroků za tebou.“

„Dobře," řekl Třesavec, otočil se a začal se škrábat do kopce, ruce pořád nahoře. „Ale dávej pozor, co děláš s tím svým lukem, jo? Nechci se nechat propíchnout jenom proto, že se nebudeš koukat, kam šlapeš."

„Se mnou si nedělej starosti, habáne. Psí čumák nikdy nemine – ech!"

Zachytil se botou o kořen, zapotácel se a pustil tětivu. Šíp prolétl Třesavci nad hlavou a zabodl se do stromu hned za ním, jen to zadrnčelo. Psí čumák dopadl na kolena do bláta, v ruce svíral prázdný luk. Zvedl oči k muži, který se nad ním tyčil. „Do hajzlu," zamumlal. Kdyby ten muž chtěl, klidně se mohl rozmáchnout jednou z těch svých obrovitých pěstí a urazit mu hlavu, o tom Psí čumák nepochyboval.

„Máš štěstí, že jsi mě minul," řekl Třesavec. „Teď už můžu dát ruce dolů?"

* * *

Dow samozřejmě vypěnil, hned jak vešli do tábora. „Kdo je k čertu tenhle parchant?" zavrčel a vykročil rovnou k Třesavcovi, aby ho provrtal pohledem a pohrozil mu sekyrou, kterou svíral v ruce. Vypadalo to trochu komicky, protože Dow byl o půl hlavy menší, ale Třesavec moc pobaveně nevypadal. A ani by to nebylo záhodno.

„To je –" začal Psí čumák, ale dál už se nedostal.

„Je to pěkně vysoký parchant, co? S takovými parchanty se bavit nebudu! Sedni, čahoune!" Rozmáchl se a srazil Třesavce na zadek.

Psí čumák musel uznat, že to za daných okolností vzal docela dobře. Když dosedl na zem, zavrčel, samozřejmě, pak zamrkal a opřel se o lokty. A zašklebil se na ty dva nad sebou. „Řekl bych, že nejspíš zůstanu tady dole. Nemějte mi to ale za zlé, jo? Nevybral jsem si, že budu vysoký, stejně jako ty sis nevybral, že budeš kretén."

Psí čumák sebou trhl a čekal, že za tohle si Třesavec vysloužíí přinejmenším kopanec do koulí, ale Dow se jen zašklebil. „Vybrat si, že budu kretén, to se mi líbí. Je dobrý. Kdo to je?"

„Jmenuje se Třesavec," řekl Psí čumák. „Chřestikrkův syn."

Dow se zamračil. „Ale Devítiprsťák –“

„Ten mladší.“

„Ale tomu by nemohlo být víc než –“

„No, spočítej si to.“

Dow se zamračil a pak potřásl hlavou. „Sakra. Tak dlouho?“

„Vypadá jako Chřestikrk,“ ozval se Tulův hlas a pak přes ně padl jeho stín.

„Zatraceně!“ vypravil ze sebe Třesavec. „Myslel jsem, že se vám vysocí lidi nelíbí. Ty jsi asi dva, co si stojí na hlavě, ne?“

„Jenom ten jeden.“ Tul se k němu shýbl a jednou rukou ho vytáhl na nohy, jako by byl dítě, které upadlo. „Omlouvám se za to přivítání, kamaráde. Obvykle každého návštěvníka zapíchneme.“

„Doufám, že u mě uděláte výjimku,“ opáčil Třesavec a pořád na Hroma koukal s otevřenými ústy. „Takže tamhleto musí být Harding Mračňák.“

„Hm,“ řekl Mračňák, který sotva zvedl oči od čištění svých šípů.

„A ty asi budeš Trojstrom?“

„To budu,“ řekl stařík s rukama v bok.

„No,“ protáhl Třesavec a poškrábal se vzadu na hlavě. „To vypadá, že jsem až po krk v pěkné bryndě, to je jisté. V pěkné bryndě. Tul Duru a Černý Dow a… zatraceně. Ty jsi vážně Trojstrom, co?“

„Jsem.“

„Tak jo. Sakra. Můj otec vždycky říkal, že jsi byl ten nejlepší chlap na celém Severu, co odešel. Že kdyby si měl někdy vybrat, za kým půjde, byl bys to ty. Dokud jsi neztratil Devítiprsťáka, samozřejmě, ale některým věcem nejde zabránit. A teď stojí Rudd Trojstrom přímo přede mnou…“

„Proč jsi sem přišel, chlapče?“

Třesavci jako by najednou došla řeč, tak to řekl Psí čumák za něj. „Říká, že má čtyři desítky karlů, kteří za ním jdou, a že ti všichni chtějí změnit stranu.“

Trojstrom se chvíli díval Třesavci přímo do očí. „Je to pravda?“

Třesavec přikývl. „Ty jsi mého otce znal. Uvažoval stejně jako ty a já jsem ze stejného těsta. Služba Bethodovi mi nevoní.“

„Možná si myslím, že chlap by si měl vybrat svého velitele a pak mu zůstat věrný.“

„To jsem si myslel také," opáčil Třesavec. „Ale tohle ostří může sekat na obě strany, ne? Velitel by se měl také ohlížet na svoje lidi, nemám pravdu?" Psí čumák v duchu přisvědčil. To podle něj bylo fér. „Bethod už se o žádného z nás nezajímá, jestli se vůbec někdy zajímal. Teď už neposlouchá nikoho kromě té svojí čarodějnice."

„Čarodějnice?" ozval se Tul.

„Jasně, ta čarodějka, Caurib, nebo jak se jmenuje. Čarodějnice. Ta, co dělá mlhu. Bethod se zapletl do nějakého temného podniku. A tahle válka, ta nemá žádný smysl. Angland? Kdo ho vlastně chce, půdy máme přece dost. Všechny nás zavede zpátky do hlíny. Protože nebylo ke komu jinému se přidat, šli jsme také, ale když jsme slyšeli, že je Rudd Trojstrom možná pořád naživu a přidal se ke Královským, no…"

„Řekli jste si, že to okouknete, co?"

„Už jsme viděli dost. Bethod má u sebe divné chlápky. Tyhle východňany, muže ze zemí daleko za Crinnou, samá kost a kůže, vlastně ani jako muži nevypadají. Nemají zákony, žádné slitování, ani nemluví stejnou řečí jako my. Podělaní divoši a je jich jako much. Bethod jich pár poslal sem dolů do té královské pevnosti a oni všechny místní pověsili z hradeb, vyřezali jim do břicha krvavé kříže a vnitřnosti nechali viset ven a hnít. To není správné. Pak jsou tady Calder a Scale a rozkazují, jako kdyby rozeznali sračky od ovesné kaše a jako by si zasloužili nějaké jméno kromě toho, co mají po svém fotrovi."

„Parchant Calder," zavrčel Tul a potřásl hlavou.

„Parchant Scale," sykl Dow a plivl na vlhkou zem.

„Na celém Severu nenajdeš párek větších parchantů," přisvědčil Třesavec. „A teď jsem navíc slyšel, že Bethod uzavřel dohodu."

„Jakou dohodu?" zeptal se Trojstrom.

Třesavec se otočil a odplivl si přes rameno. „Jakou dohodu? Dohodu s těmi podělanými šanky, tak je to."

Psí čumák na něho němě zíral. Všichni zírali. Tohle byly hodně špatné zprávy.

„S ploskohlavci? Jak to?"

„Kdo ví? Možná ta čarodějnice našla způsob, jak se s nimi domluvit. Časy se mění rychle a není to správné, nic z toho. Je mezi námi hodně hochů, kteří z toho nejsou nijak šťastní. A to jsem ještě nezačal o Obávaném."

Dow se zamračil. „Obávaný? O tom jsem nikdy neslyšel."

„Kde jste byli? Pod ledem?“

Všichni se na sebe navzájem podívali. „Hodně hluboko,“ řekl Psí čumák. „Hodně hluboko.“

Za tu cenu laciný

„Máte návštěvu, pane,“ zamumlal Barnam. Z nějakého důvodu měl tvář bledou jako smrt.

„Zjevně,“ odsekl Glokta. „Takže předpokládám, že to byli oni, kdo právě klepal na dveře.“ Odložil lžíci do své sotva tknuté misky s polévkou a hořce si vysál dásně. *Dnes večer to byl obzvlášť odporný pokus o jídlo. Chybí mi Šikelina kuchyně, i když už méně její snaha mě zabít.*

„No tak, kdo je to, člověče?“

„Je to… ehm… je to…“

Nízkými dveřmi se dovnitř vkolébal arcilektor Sult, sehnutý, aby si o překlad nepocuchal bezvadně upravené bílé vlasy. *Ach. Chápu.* Zamračeným pohledem přelétl těsnou jídelnu, rty sešpulené, jako kdyby vstoupil do otevřeného kanálu. „Nevstávejte,“ prskl na Gloktu. *Neměl jsem to v úmyslu.* Barnam polkl. „Mohu Vaší Eminenci posloužit nějakým –“

„Zmiz!“ zavrčel Sult a starý sluha skoro upadl, jak se snažil rychle dostat ke dveřím. Arcilektor ho sledoval opovržlivým pohledem. *Ta přátelská atmosféra našeho předchozího setkání jako by byla najednou snem, co se ztrácí v mlhách.*

„Zatracení rolníci,“ prskl, když se zasouval za Gloktův úzký jídelní stůl. „Blízko Kelnu bylo další povstání a zase se točilo kolem toho parchanta Tannera. Nepopulární vyhoštění se proměnilo v krvavou vzpouru. Lord Finster dokonale podcenil tamní náladu, nechal tři ze svých vojáků zabít a sám zůstal v obležení běsnící lůzy na svém panství, ten hňup. Nedokázali se naštěstí dostat dovnitř, a tak se spokojili s tím, že vypálili polovinu vesnice.“ Ušklíbl se. „Své vlastní zatracené vesnice! Tak se chová idiot, když se rozzuří. Zničí, co má nejblíž, i kdyby to byl jeho vlastní dům! Otevřená rada samozřejmě volá po krvi. Po krvi rolníků, a musí jí být hodně. Teď tam musíme dostat inkvizici a

vykořenit podněcovatele nebo nějaké hlupáky, které za ně můžeme vydávat. Vlastně by to měl být ten tupec Finster, kdo by se měl zhoupnout na oprátce, ale nejspíš to nebude ta pravá volba.“

Glokta si odkašlal. „Okamžitě se začnu balit na cestu do Kelnu.“ *Vydráždit rolníky. Není to zrovna práce podle mých představ, ale –*

„Ne. Potřebuji vás k něčemu jinému. Dagoska padla.“

Glokta povytáhl obočí. Ačkoli to není zase tak velké překvapení. *Na šok to skutečně nestačí. Člověk by nevěřil, že se kvůli tomu taková figurka, jako je Jeho Eminence, vmáčkne do mého stísněného bytu.*

„Zdá se, že Gurchové byli vpuštěni do města tak, jak bylo dohodnuto původně. Což je zrada, přirozeně, ale za této situace… je to sotva překvapující. Síly Spojeného království byly kompletně zmasakrovány, ale mnozí ze žoldáků byli pouze vzati do otroctví a domorodci, ti byli vesměs ušetřeni.“ *Guršské milosrdenství, kdo by si to byl pomyslel? Takže zázraky se dějí.*

Sult si zlostně setřel z jedné bezvadně bělostné rukavice zrnko prachu. „Slyšel jsem, že když Gurchové vrazili do citadely, generál Vissbruck raději spáchal sebevraždu, než by se nechal zajmout.“ *Hleďme. Netušil jsem, že v sobě má tu kuráž.* „Nařídil, ať jeho tělo spálí, aby nepřítel neměl žádnou možnost jeho ostatky zneuctít, a pak si podřízl hrdlo. Odvážný muž. Chrabrý čin. Zítra bude v otevřené radě uctěn.“

Což je pro něj vskutku skvělé. Strašlivá smrt se ctí je samozřejmě mnohem přijatelnější než dlouhý život v zapomnění. „Ovšem,“ řekl Glokta tiše. „Statečný muž.“

„To není všechno. V těsném sledu s těmito zprávami přišlo poselství. Poselství od císaře Gurchulu.“

„Poselství?“

„Ovšem. Podle všeho se snaží vyjednat… mír.“ Arcilektor to slovo vyřkl s výsměšným opovržením.

„Mír?“

„Tahle místnost se zdá poněkud malá na to, aby zde byla ozvěna.“

„Jistě, Vaše Eminence, ale –“

„Proč ne? Mají, co chtěli. Mají Dagosku a dál už zajít nechtějí.“

„Ne, arcilektore.“ *Tedy pokud by, možná, přes moře…*

„Mír. Sice nejsme nadšení, když se máme něčeho vzdát, ale Dagoska pro nás nikdy nebyla příliš významná. V každém případě nás stojí víc, než z ní máme. Pouhá králova trofej. Řekl bych, že je nám lépe bez ní, bez té bezcenné skály.“

Glokta sklonil hlavu. „Naprosto s vámi souhlasím, Vaše Eminence.“ *Ačkoliv si musím klást otázku, proč jsme se tak obtěžovali o ni bojovat.*

„Naneštěstí kvůli ztrátě toho města už nemáte kde být představeným.“ Arcilektor vypadal skoro potěšeně. *Takže tu máme zpátky toho starého řadového inkvizitora, že? Předpokládám, že už nadále nebudu vítaný na vybraných společenských večírcích* – „Ale rozhodl jsem se, že vám ten titul ponechám. Jako představenému Adovy.“

Glokta ztuhl. *To je určitě významné povýšení, jenže…* „To je ovšem, Vaše Eminence, post představeného Goyla.“

„To je. A také zůstane.“

„Pak tedy –“

„Rozdělíte si povinnosti. Goyle je z vás dvou zkušenější, takže bude hlavou a bude pokračovat ve vedení oddělení. Pro vás se najdou úkoly, které budou odpovídat vašim mimořádným schopnostem. Doufám, že trocha zdravého soupeření vám oběma pomůže vydat ze sebe to nejlepší.“

Pravděpodobnější je, že skončí smrtí jednoho z nás, a my všichni můžeme snadno uhodnout, kdo je tady hlavním kandidátem. Sult se slabě pousmál, jako kdyby naprosto přesně věděl, na co Glokta právě myslí. „Nebo to jednoduše ukáže, že jeden z vás je představený toho druhého.“ Neradostně se zasmál vlastnímu vtipu a Glokta na oplátku předvedl jeden ze svých vlhkých, bezzubých úsměvů.

„Mezitím potřebuji, abyste to vyřídil s tímhle poselstvím. Zdá se, že víte, jak jednat s Kantiky, ačkoliv v tomto případě byste mohl vypustit sekání hlavy, alespoň prozatím.“ Arcilektor si dovolil další nepatrný úsměv. „Jestli mu jde o něco jiného než jen o mír, chci, abyste to zjistil. Jestli na tom můžeme my vyzískat něco víc než jen mír, pak samozřejmě chci, abyste to vyčmuchal také. A neuškodilo by nějak zaonačit, abychom nemuseli přiznat, že nás odtamtud vypráskali.“

Nešikovně se postavil a vymanévroval zpoza Gloktova stolu. Celou tu dobu se mračil, jako kdyby těsnost té místnosti byla pro

jeho důstojnost úmyslnou urážkou. „A prosím vás, Glokto, najděte si nějaké lepší bydlení. Představený Adovy, a žije takhle? To je nepřijatelné!“

Glokta pokorně sklonil hlavu a způsobil si tak nepříjemné bodnutí pod páteří. „Samozřejmě, Vaše Eminence.“

* * *

Císařův vyslanec byl podsaditý muž s hustým černým vousem, bílou čapkou, posazenou na temeni hlavy, a bílou róbou se zlatým zdobením. Když se Glokta přebelhal přes práh, vstal a uctivě se uklonil. *Stejně zemitý a pokorný, jako byl povznesený a arogantní minulý vyslanec, se kterým jsem měl tu čest. Patrně jiný druh muže pro jiný účel.*

„Ach. Představený Glokta, alespoň se domnívám.“ Hlas měl hluboký a znělý a obecnou řečí hovořil dokonale, jak se ostatně dalo čekat. „Mnoho lidí na naší straně moře bylo velmi zklamáno, když se vaše tělo nenašlo mezi ostatními v citadele v Dagosce.“

„Doufám, že jim vyřídíte mou upřímnou omluvu.“

„Vyřídím. Mé jméno je Tulkis a jsem poradce Utmana-ul-Došta, císaře Gurchulu.“ Vyslanec se usmál a odhalil v černém vousu půlkruh silných bílých zubů. „Doufám, že u vás pochodím lépe než poslední vyslanec, kterého za vámi můj lid poslal.“

Glokta se odmlčel. *Smysl pro humor? To je nanejvýš nečekané.* „Domnívám se, že to záleží na vašem tónu.“

„Jistě. Šabbed al Islik Burai byl vždycky… konfrontační. To a jeho oddanost se… mísily.“ Tulkisův úsměv se roztáhl. „Byl to horlivý věřící. Velice zbožný muž. Muž, který má možná blíže chrámu než státu? Já samozřejmě Boha ctím.“ A dotkl se konečky prstů čela. „Ctím velkého a svatého proroka Chalula.“ Znovu se dotkl čela. „Ale sloužím…“ A jeho oči se upřely do Gloktových. „Sloužím pouze císaři.“

Zajímavé. „Myslel jsem si, že u vás promlouvá stát i církev jedním hlasem.“

„Často tomu tak bylo, ale jsou mezi námi i takoví, co věří, že kněží by se měli zabývat modlitbami a prosebníky a ponechat vládnutí na císaři a jeho poradcích.“

„Chápu. A co nám to chce vlastně císař sdělit?“

„Potíže při zabírání Dagosky všechny překvapily. Kněží nás přesvědčili, že tažení bude snadné, protože Bůh je s námi, naše věc je správná a tak dále. Bůh je velký, samozřejmě," a při tom vzhlédl ke stropu, „ale dobré naplánování nenahradí. Císař touží po míru."

Glokta chvíli mlčky seděl. „Velký Utman-ul-Došt? Ten mocný? Nemilosrdný? Touží po míru?"

Vyslanec se neurazil. „Jsem si jist, že pochopíte, že reputace nečitelnosti může být užitečná. Velký vládce, zvláště pak vládce takové rozsáhlé a rozmanité říše, jako je Gurchul, musí v první řadě vzbuzovat strach. Také by byl rád milován, ale to už je přepych. Strach je nezbytný. Ať už jste slyšel cokoli, Utman není ani mírumilovný, ani válkychtivý. On je… jak by se to u vás řeklo? Je muž, který dělá, co je nutné. Který použije ten správný nástroj ve správný čas."

„Velice moudré," zamumlal Glokta.

„Teď je to mír. Milosrdenství. Kompromis. Existují nástroje, které vyhovují jeho záměrům, dokonce i když nevyhovují záměrům… jiných," a dotkl se prsty svého čela. „A tak posílá mě, abych zjistil, jestli to vyhovuje i vám."

„Tak, tak, tak. Mocný Utman-ul-Došt přichází s milosrdenstvím a nabízí mír. Žijeme v podivných časech, nemyslíte, Tulkisi? Naučili se snad Gurchové milovat své nepřátele? Nebo se jich prostě bojí?"

„Aby člověk toužil po míru, nemusí milovat své nepřátele, a nemusí se jich dokonce ani bát. Stačí, když miluje sám sebe."

„Opravdu?"

„Ovšem. Ve válkách mezi našimi národy jsem ztratil dva syny. Prvního u Ulriochu, ještě v minulé válce. Byl kněz a uhořel v tamním chrámu. Druhý zemřel nedávno při obléhání Dagosky. Vedl útok při prvním průlomu."

Glokta se zamračil a protáhl si krk. *Uvítání šípy ze samostřílů. Malinkaté postavičky, padající do suti.* „Byl to chrabrý útok."

„Válka je k chrabrým nejkrutější."

„To je pravda. Vaše ztráty mě mrzí." *Ačkoliv vlastně žádnou lítost necítím.*

„Děkuji vám za vaši upřímně míněnou soustrast. Bůh pokládal za vhodné požehnat mi třemi dalšími syny, ale prázdno, které zůstalo po ztrátě dvou dětí, se nikdy nezaplní. Je to skoro, jako

kdyby člověk ztratil část vlastního těla. Proto si myslím, že tak trochu chápu vaše ztráty ze stejných válek. I mě ty ztráty mrzí.“

„To je velice laskavé.“

„Jsme vůdci. Válka je to, co nastane, když selžeme. Nebo když jsme přinuceni selhat kvůli unáhlenosti a bláznovství jiných. Vítězství je lepší než porážka, ale… ne o mnoho. Proto císař nabízí mír v naději, že tohle by mohlo natrvalo ukončit nepřátelství mezi našimi velkými národy. Nemáme žádný skutečný zájem na tom, abychom překročili moře a rozpoutali válku, a vy nemáte žádný skutečný zájem zaujmout pozice na kantském kontinentu. Proto nabízíme mír.“

„A to je všechno, co nabízíte?“

„Všechno?“

„Jak má náš lid chápat to, že se vzdáme Dagosky ve váš prospěch, když jsme ji v minulé válce tak draze získali?“

„Zkusme být realističtí. Vaše avantýra na Severu vás staví do značně nevýhodného postavení. Dagoska je ztracená, tu bych už být vámi pustil z hlavy.“ Tulkis vypadal, jako kdyby o tom chvíli uvažoval. „Ačkoliv, mohl bych zařídit, aby k vám bylo dopraveno tucet truhlic jako kompenzace vašemu králi od našeho císaře. Truhlice z vonného ebenového dřeva, vykládané zlatem, které ponesou pokorní otroci v doprovodu uctivých úředníků z císařovy vlády.“

„A co by ty truhlice měly obsahovat?“

„Nic.“ Dívali se přes místnost jeden na druhého. „Kromě pýchy. Můžete říct, že obsahují, cokoli chcete. Celé jmění v guršském zlatě, v kantských šperscích, kadidlo ze zemí za pouští. Víc než jakou má samotná Dagoska cenu. Možná to váš lid uspokojí.“

Glokta se ostře nadechl a zase vydechl. „Mír. A prázdné bedny.“ Jeho levá noha pod stolem znecitlivěla, a jak se jí snažil pohnout, zašklebil se. Sykl přes prázdné dásně a pokusil se vstát ze židle. „Přednesu vaši nabídku svým nadřízeným.“

Už se otáčel k odchodu, když k němu Tulkis natáhl ruku. Glokta na ni chvíli zíral. *No a kde je rána?* Natáhl se a stiskl mu ji.

„Doufám, že je dokážete přesvědčit,“ řekl guršský vyslanec.

Já rovněž.

Na kraj světa

Ráno devátého dne pochodu přes hory uviděl Logen moře. Vydrápal se na nejvyšší bod dalšího z bezpočtu úmorných stoupání a ono tam bylo. Cesta klesala příkře dolů k pruhu rovné země a za ní se na obzoru táhla zářivá linka. Skoro ho cítil, s každým nádechem poznával ve vzduchu tu slanou příchuť. Byl by se usmál, kdyby mu to tak hrozně nepřipomnělo domov.

„Moře," zašeptal.

„Oceán," řekl Bayaz.

„Přešli jsme západní kontinent od pobřeží k pobřeží," řekl Chodec a usmíval se při tom od ucha k uchu. „Už jsme blízko."

Odpoledne byli ještě blíž. Cesta už byla o něco širší, teď to byl bahnitý pás mezi poli, která od sebe dělily neudržované živé ploty. Většinou hnědé čtverce zorané půdy se jen tu a tam zelenaly čerstvou trávou nebo rašící zeleninou a na některých se ve větru kolébala šedivá a nevábná zimní úroda. Logen toho o zemědělství nikdy moc nevěděl, ale bylo poměrně zřejmé, že tuhle půdu někdo obdělával, a ne moc dávno.

„Co za lidi žije takhle daleko?" zamumlal Luthar a podezíravě přehlížel špatně obhospodařovaná pole.

„Potomci dávných osadníků. Když Říše padla, zůstali tady v odloučení. A jakž takž prosperovali."

„Slyšíte to?" sykla Ferro. Oči měla přimhouřené a už lovila z toulce šíp. Logen zvedl hlavu a zaposlouchal se. Dunění, které zaznívalo odněkud z dálky, a hlasy, slabé, nesené větrem. Položil ruku na jílec meče a přikrčil se. Připlížil se k přerostlému živému plotu a nakoukl přes něj. Ferro byla hned vedle něho.

Uprostřed zoraného pole se dva muži potýkali s pařezem stromu. Jeden do něj zatínal sekyru a druhý přihlížel s rukama v bok. Logen nervózně polkl. Tihle dva zrovna nevypadali na velkou

hrozbu, ale zdání může často klamat. Už to bylo dlouho, co naposledy potkali živou bytost, která by je nechtěla zabít.

„Uklidněte se," zamumlal Bayaz. „Tady nám nic nehrozí."

Ferro se na něj zamračila. „To už jste nám jednou říkal."

„Nezabíjej nikoho, dokud ti neřeknu!" sykl mág. Pak zavolal jazykem, který Logen neznal, a zamával rukou nad hlavou jako na pozdrav. Dva muži se prudce otočili a zůstali na ně zírat s otevřenými ústy. Bayaz znovu zakřičel. Muži se na sebe podívali, pak odložili nářadí a pomalu se přiloudali blíž.

Zůstali stát několik kroků od nich. Ošklivý pár, dokonce i podle Logenových měřítek – malí, zavalití, s oválnými obličeji, oblečení ve vybledlých pracovních šatech, záplatovaných a špinavých. Nervózně šilhali po šesti cizincích, zvláště po jejich zbraních, jako kdyby takové lidi nebo takové věci nikdy neviděli.

Bayaz na ně vlídně promluvil, usmíval se, mával rukama a ukazoval směrem k oceánu. Jeden z mužů přikývl, odpověděl, pokrčil rameny a ukázal dál po cestě. Prošel mezerou v plotě, ven z pole a na cestu. Nebo alespoň z měkké hlíny na tvrdou. Pokynul jim, aby šli za ním, a jeho společník je zatím podezíravě sledoval z druhé strany křoví.

„Zavede nás za Cawneil," řekl Bayaz.

„Za kým?" zeptal se Logen, ale mág neodpověděl. Už kráčel na západ za rolníkem.

* * *

Pod zataženou oblohou už padl těžký soumrak a oni se plahočili prázdným městem za svým zasmušilým průvodcem. Mimořádně odpudivý chlapík, myslel si Jezal, ale protože podle jeho zkušeností byli venkovani zřídkakdy krasavci, měl za to, že ve zbytku světa to bude platit stejně. Ulice byly prašné a pusté, zarostlé plevelem, a povalovala se v nich spousta odpadků. Mnohé domy byly opuštěné, porostlé mechem a popínavými rostlinami. Těch několik málo, které jevily nějaké známky obydlenosti, byly většinou v žalostném stavu.

„Zdá se, že sláva minulosti vybledla i tady," prohlásil Chodec trochu zklamaně. „Pokud ovšem vůbec kdy nějaká byla."

Bayaz přikývl. „Sláva je v poslední době vzácné zboží."

Za zanedbanými domy se otevíralo široké náměstí. Podél něj kdysi nějaký dávno zapomenutý zahradník vybudoval okrasné zahrady, ale trávníky teď byly zaplevelené, květinové záhony zarostlé šípky a ze stromů zbyly jen uschlé pahýly. Kousek dál od toho pozvolného úpadku vyrůstala velká a neobyčejně zvláštní budova, nebo spíše shluk budov rozličných nesourodých tvarů a stylů. Z jejich středu vyrůstaly tři vysoké, kruhové věže, které se nahoře zužovaly. Základy měly spojené, ale nahoře se rozdělovaly. Jedna měla ulomený konec a z děravé střechy vyčnívaly obnažené trámy.

„Knihovna…“ vydechl Logen polohlasně.

Jezalovi to jako knihovna vůbec nepřipadalo. „Vážně?“

„Velká západní knihovna,“ řekl Bayaz, když přešli přes zchátralé náměstí, ponořené v prodlužujících se stínech tří zchátralých věží. „Tady jsem začal dělat první váhavé krůčky na cestě Umění. Tady mě můj učitel učil první zákon. Učil mě ho znovu a znovu, až jsem ho dokázal odříkat bez chyby ve všech známých jazycích. Tohle bylo místo vzdělávání a místo zázraků a veliké krásy.“

Chodec mlaskl. „Čas k tomuhle místu nebyl laskavý.“

„Čas nikdy není laskavý.“

Jejich průvodce řekl několik krátkých slov a ukázal na vysoké dveře natřené olupující se zelenou barvou. Pak se odšoural kousek dál a nanejvýš podezíravě je pozoroval.

„Vám prostě není pomoci,“ poznamenal první z mágů, když se díval, jak rolník spěchá pryč, a pak zvedl svou hůl a třikrát silně zaklepal na dveře. Hodnou chvíli bylo ticho.

„Knihovna?“ slyšel Jezal syknout Ferro, pro kterou tohle slovo bylo zjevně neznámé.

„Na knihy,“ ozvala se Logenova odpověď.

„Knihy,“ ušklíbla se. „Plýtvání podělaným časem.“

Za branou se ozvaly nejasné zvuky: někdo uvnitř se k nim blížil a popuzeně si při tom něco bručel. Pak v zámku klaplo a zaskřípalo a otlučené, rozvrzané dveře se otevřely. Stál v nich silně shrbený muž v pokročilém věku, užasle na ně zíral s nějakou nesrozumitelnou nadávkou zamrzlou na rtech. Rozžatá svíčka slabě osvětlovala jeho vrásčitou tvář.

„Jsem Bayaz, první z mágů, a musím mluvit s Cawneil.“

Sluha dál zíral. Jezal už napůl čekal, že mu z bezzubých úst ukápne slina, tak dokořán je měl otevřená. Očividně tu nebyli na návštěvy zvyklí.

Ta jediná blikající svíčka byla k osvětlení rozlehlé místnosti za ním žalostně nedostačující. Těžké stoly se prohýbaly pod vratkými stohy knih. U každé stěny se do výšky zvedaly řady polic a ztrácely se v zatuchlé tmě nahoře. Po hřbetech knih všech barev a velikostí vázaných v kůži, přes svazky volných pergamenů a po svitcích nedbale naházených na hroutících se pyramidách se plazily stíny. Světlo jiskřilo a odráželo se od stříbřitého pozlátka, od zlatých ornamentů a matných drahokamů zasazených do vazeb těžkých knih až skličujících rozměrů. Ve středu té sbírky prastarých vědomostí se elegantně vinulo dlouhé schodiště se zábradlím vyleštěným bezpočtem rukou, které se po něm sunuly, se schody uprostřed ošoupanými bezpočtem kroků, které po nich kráčely. Na všech plochách ležela tlustá vrstva prachu. Když Jezal prošel přes práh, zamotala se mu do vlasů obzvlášť obludná pavučina. Honem se ji snažil setřást a zápasil s ní, tvář zkřivenou odporem.

„Paní domu," zasípal dveřník se zvláštním přízvukem, „se již odebrala na lože."

„Tak ji vzbuďte," vyštěkl Bayaz. „Tmy přibývá a já mám naspěch. Nemám čas tady –"

„Tak, tak, tak." Na schodišti stála žena. „Tmy opravdu přibývá, když mi bývalí milenci klepou na dveře." Hluboký hlas, táhlý jako sirup. Scházela dolů s přehnanou pomalostí a jednou rukou s dlouhými nehty při tom klouzala po točitém zábradlí. Vypadala, že je tak středního věku, byla vysoká, štíhlá, elegantní a přes polovinu tváře jí splýval závoj dlouhých černých vlasů.

„Sestřičko. Musíme si promluvit o naléhavé záležitosti."

„Skutečně?" To jedno oko, které Jezal viděl, bylo velké, tmavé a s těžkým víčkem, lehce orámované zaníceným, červeným okrajem. Malátně, líně a skoro ospale přelétlo po celé skupince. „Jak velice nudné."

„Jsem unavený, Cawneil, nemám chuť hrát ty tvé hry."

„Všichni jsme unavení, Bayazi. Všichni jsme strašně unavení." Dlouze, teatrálně si povzdechla a konečně doklouzala k patě schodiště a přešla přes nerovnou podlahu až k nim. „Bývaly časy,

kdy sis chtěl hrát. V těch dobách jsi byl ochoten hrát mé hry celé dny, pokud si vzpomínám.“

„To už je dávno. Věci se mění.“

Tvář se jí zkřivila náhlým a zneklidňujícím vztekem. „Věci hnijí, tak jsi to myslel! Ale i tak,“ a její hlas znovu zjemněl a přešel do hlubokého šepotu, „my, poslední zbytky velkého řádu mágů, bychom se alespoň měli pokusit zůstat zdvořilí. Tak tedy pojď, bratříčku, příteli můj, můj drahý, tady není třeba zbytečně spěchat. Připozdívá se a je čas, abyste vy všichni smyli špínu z cest, odložili ty páchnoucí hadry a odpočinuli si při večeři. Pak si u jídla můžeme pohovořit, jak by civilizovaní lidé měli. Mívám tak málo hostů pro své obveselení.“ Proplula kolem Logena a obdivně si ho změřila pohledem. „A ty jsi mi přivedl tak drsné hosty.“ Spočinula pohledem na Ferro. „Tak exotické hosty.“ Pak natáhla ruku a přejela dlouhým prstem po Jezalově tváři. „Tak sličné hosty!“

Jezal ztuhl rozpaky a byl úplně ztracený, když měl reagovat na tak nepřístojné chování. Takhle zblízka byly její černé vlasy u kořínků šedivé, nepochybně silně nabarvené. Její hladká pleť se zdála vrásčitá a trochu zažloutlá, nepochybně silně napudrovaná. Její bílé šaty byly u lemu špinavé a na jednom rukávu měly viditelnou skvrnu. Vypadala stejně staře jako Bayaz, možná i starší.

Zadívala se do kouta, kde stál Quai, a zamračila se. „Jaký druh hosta je tohle, si nejsem jistá… ale všichni jste ve Velké západní knihovně vítáni. Vítejte vespolek…“

* * *

Jezal zamžoural do zrcátka, břitva mu bezvládně visela z ruky.

Před pouhými několika minutami přemýšlel o cestě, o tom, že se konečně nachýlila ke konci a on si může gratulovat, čemu všemu se naučil. Toleranci a chápavosti, odvaze a obětavosti. Jak jako muž vyspěl. Jak moc se změnil. Ale teď měl najednou pocit, že gratulace nejsou na místě. Zrcadlo bylo možná prastaré, jeho odraz v něm byl matný a pokřivený, ale nemohlo být pochyb o tom, že jeho obličej je v troskách.

Ta líbivá symetrie zmizela navždy. Jeho dříve dokonalá čelist teď byla křivá, stáčela se ostře doleva, na jedné straně silnější než

na druhé. Jeho ušlechtilá brada byla zkroucená do nevzhledného úhlu. Jizva, která začínala na horním rtu jen jako tenká linka, se na dolním rozdvojovala a hluboko se do něj zařezávala, stáčela ho dolů, takže to vypadalo, jako by měl na tváři permanentní nevzhledný úšklebek.

Žádné snahy o vylepšení nepomáhaly. Když se usmál, bylo to ještě mnohem horší, protože se tak odhalily ošklivé mezery v chrupu, které by se spíš hodily k boxerovi nebo k banditovi než k důstojníkovi královského vojska. Jediná dobrá věc byla, že na zpáteční cestě s největší pravděpodobností zahyne a nikdo z jeho starých známých ho takhle strašně znetvořeného nikdy neuvidí. Vskutku chabá útěcha.

Do umyvadla mu z tváře ukápla jediná slza.

Polkl a rozechvěle se nadechl. Pak si obličej otřel předloktím. Vysunul svou novou bradu a pevně sevřel břitvu. Škody už byly napáchány, není cesty zpět. Možná je teď ošklivější, ale je také lepší člověk, nebo alespoň, jak by řekl Logen, pořád ještě žije. Mávl břitvou, přiložil si ji k obličeji a začal si seškrabávat ty nestejnoměrné, ale bujné vousy z tváří, před ušima a pod krkem. Na rtech, bradě a kolem úst si je nechal. Když otíral břitvu, sám sebe přesvědčoval, že mu vousy sluší. Nebo alespoň trochu přispívaly k zakrytí jeho znetvoření.

Oblékl si šaty, které mu připravili. Košili, která byla cítit zatuchlinou, a kalhoty starodávného a absurdně nemoderního střihu. Když byl konečně připravený k večeři, při pohledu na svůj odraz v zrcadle se skoro rozesmál. Veselí kumpáni z Agriontu by ho teď stěží poznali. On sám se sotva poznával.

Večerní hostina vůbec nebyla tím, co Jezal očekával od tabule důležité historické osobnosti. Stříbro bylo neuvěřitelně zašlé, talíře otlučené a popraskané a samotný stůl byl tak křivý, že se Jezal neustále bál, že mu jídlo sklouzne na špinavou zem. Pokrmy podával ten kulhavý dveřník tempem o nic rychlejším, než když jim otevíral dveře. Každý další chod byl studenější a tužší než ten předešlý. Nejprve byla lepivá polévka, která postrádala jakoukoli chuť. Pak dveřník přinesl kousek ryby, která byla tak spálená, že z ní nezbylo o mnoho víc než hromádka popela. Potom, jako poslední chod, dostali plátek masa tak nedovařeného, že bylo v podstatě ještě živé.

Bayaz a Cawneil jedli v hrobovém tichu a pohlíželi na sebe přes celou délku stolu způsobem, který jako by měl co možná nejvíc přispět k tomu, aby se všichni přítomní cítili nepříjemně. Quai, kromě toho, že se šťoural v jídle, se nijak neprojevoval, jen jeho tmavé oči opatrně těkaly mezi oběma postaršími mágy. Chodec se pouštěl do každého chodu s nadšením a usmíval se na celou společnost, jako kdyby se všichni bavili stejně jako on. Logen držel vidličku v zaťaté pěsti, mračil se a nemotorně píchal do svého talíře, jako kdyby to byl odporný šanka. Nabírané rukávy jeho špatně padnoucího kabátu se mu tu a tam namočily do jídla. Jezal ani trochu nepochyboval, že Ferro by příbor dokázala použít s mimořádnou zručností, kdyby chtěla, ale místo toho se rozhodla jíst rukama a bojovně shlížela na každého, kdo na ni pohlédl, jako by chtěla říct, ať se jí to nikdo neopovažuje vytýkat. Měla na sobě tytéž šaty zmazané z cesty, které nosila celý poslední týden, a Jezal si chvíli říkal, jestli jí třeba nezapomněli nějaké náhradní dát. Málem mu při těch úvahách zaskočilo.

Ani jídlo, ani společnost a ani okolí nebyly právě takové, jaké by si Jezal vybral, ale pravda byla, že už neměli téměř žádné vlastní zásoby potravin. Příděly v posledních několika dnech zahrnovaly hrstku drolivých hlíz vyhrabaných Logenem na úbočí hor, šest mrňavých vajec, která Ferro vybrala z hnízda vysoko na stromě, a nějaké nepopsatelně hořké bobule – Chodcův příspěvek, posbíraný očividně náhodně. Jezal by klidně snědl i svůj talíř. Zamračeně krájel chrupavčité maso a uvažoval, jestli by ten talíř nebyl chutnější.

„Je loď stále schopná plavby?“ zavrčel Bayaz. Všichni vzhlédli. Byla to první slova, která po hodně dlouhé době padla.

Cawneiliny tmavé oči si ho chladně měřily. „Myslíš loď, na které Juvens a jeho bratři pluli na Šabuljan?“

„Která jiná?“

„Tak tedy není. Není schopná plavby. Shnila v přístavišti na kompost. Ale neboj se. Byla postavena další, a když shnila i ta, byla postavena nová. Poslední se houpá v přílivu, připoutaná ke břehu, notně porostlá plevelem a povíjnicí, ale stále má připravenou posádku a zásoby. Já jsem na slib, který jsem dala našemu učiteli, nikdy nezapomněla. Svým závazkům jsem dostála beze zbytku.“

Bayazovi se zlostí stáhlo obočí. „Tím chceš patrně říct, že já ne?“

„Nic takového jsem neřekla. Jestli jsi snad slyšel nějakou výčitku, pak je to tvůj vlastní pocit viny, co tě bodá, ne moje obvinění. Nezastávám se ani jedné strany, to přece víš. Nikdy jsem to nedělala.“

„Mluvíš, jako kdyby nečinnost byla největší ctností,“ zabručel první z mágů.

„Občas ano, pokud jednat znamená zaplést se do tvých pří. Zapomněl jsi, Bayazi, že tohle všechno už jsem viděla, a ne jednou, a ten stereotyp mě už začíná unavovat. Historie se opakuje. Bratr bojuje proti bratru. Tak jako Juvens bojoval s Glustrodem, jako Kanedias bojoval s Juvensem, tak Bayaz vede boj s Chalulem. Menší muži ve větším světě, ale jejich nenávist není o nic menší a slitování o nic větší. Skončí tahle mrzká rivalita stejně jako ty předchozí? Nebo to tentokrát bude ještě horší?“

Bayaz si odfrkl. „Nepředstírejme, že ti na tom záleží nebo že bys udělala jen deset kroků od své pohovky, i kdyby ti na tom záleželo.“

„Nezáleží. To klidně přiznám. Já jsem nikdy nebyla jako ty nebo jako Chalul, nebo dokonce jako Zacharus a Julwei. Nemám v sobě ty vaše nekonečné ambice ani bezbřehou aroganci.“

„Ne, to opravdu ne.“ Bayaz znechuceně mlaskl a odhodil vidličku se zarachocením na talíř. „Jen nekonečnou marnivost a bezbřehou lenost.“

„Mé neřesti i ctnosti jsou malé. Nikdy jsem netoužila vidět, jak se svět přetváří podle mých vlastních velkých plánů. Vždycky jsem byla spokojená se světem takovým, jaký byl, a tak jsem trpaslíkem mezi velikány.“ Její oči s těžkými víčky zvolna přelétly po hostech, po každém z nich. „A trpaslíci nikoho nedrtí podpatkem.“ Jezal se rozkašlal, když její pátravý pohled padl na něj, a honem se začal věnovat svému gumovému masu. „Seznam těch, které jsi rozdrtil v honbě za svými ambicemi, je velice dlouhý, není-liž pravda, můj drahý?“

Bayazova nespokojenost začala na Jezala doléhat těžce jako obrovský kámen. „Nemusíš mluvit v hádankách, sestřičko,“ zavrčel stařec. „Já vím, co chceš říct.“

„Ach, já zapomněla. Ty vždycky mluvíš přímo a nedokážeš vystát klam. Tak jsi mi to alespoň řekl hned po tom, co jsi mě

ujistil, že mě nikdy neopustíš, a těsně před tím, než jsi mě opustil, aby sis našel jinou.“

„Nebylo to moje rozhodnutí. Křivdíš mi, Cawneil.“

„*Já* křivdím *tobě?*“ zasyčela a hněv teď zase dolehl na Jezala z druhé strany. „Jak můžeš něco takového říct, bratříčku? Neopustil jsi mě snad? Nenašel sis jinou? Neokradl jsi tvůrce nejdřív o jeho tajemství a pak o jeho dceru?“ Jezal se celý schoulil. Připadal si jako ořech v čelistech louskáčku. „Tolomei, vzpomínáš si na ni?“

Bayazův výraz byl čím dál mrazivější. „Udělal jsem pár chyb a pořád za ně platím. Neuplyne ani den, abych na ni nepomyslel.“

„To je od tebe až ostudně šlechetné!“ ušklíbla se Cawneil. „Bezpochyby by omdlívala vděčností, kdyby tě teď mohla slyšet! Také si na ten den tu a tam vzpomenu. Na den, kdy Staré časy skončily. Jak jsme se sešli před tvůrcovým domem a žíznili po pomstě. Jak jsme použili všechno naše Umění a všechen svůj vztek a nedokázali jsme ani poškrábat bránu. Jak jsi v noci šeptem volal Tolomei a prosil jsi ji, aby tě pustila dovnitř.“ Přitiskla si vrásčité ruce na prsa. „Jaká jsi jí říkal něžná slůvka. Slůvka, která jsem ani netušila, že v sobě máš. I takového starého cynika, jako jsem já, to dojalo. Jak ti mohla tak nevinná bytost, jako byla Tolomei, odolat, ať už šlo o to, aby ti otevřela brány svého otce, nebo svoje nohy? A jaká byla její odměna za tu oběť, co, bratříčku? Za to, že ti pomohla, za to, že ti věřila, za to, že tě milovala? Jak dramatická to musela být scéna! Vy tři na té střeše. Bláhová mladá žena, její žárlivý otec a její tajný milenec.“ Hořce se zasmála. „To nikdy nebyl šťastný vzorec, ale zřídkakdy končil tak strašně. Oba dva, otec i dcera. Ten dlouhý pád na most!“

„Kanedias v sobě neměl ani špetku slitování,“ zavrčel Bayaz. „Ani pro vlastní dítě. Před mýma očima shodil svou dceru ze střechy. Bojovali jsme spolu a já ho shodil dolů do plamenů. Tak byl náš učitel pomstěn.“

„Skvělá práce!“ Cawneil tleskla rukama v ironicky nadšeném gestu. „Kdo by nemiloval šťastné konce! Jen mi řekni ještě jednu jedinou věc. Čím to bylo, že jsi pro Tolomei tak dlouho plakal, když já jsem tě nikdy nedokázala přimět prolít jedinou slzu? Rozhodl ses snad, že na svých partnerkách miluješ čistotu, bratříčku?“ A zatřepala teatrálně řasami, což na tak starém obličeji působilo zvlášť nepatřičně. „Nevinnost? Tu nejprchavější a

nejnicotnější ze všech ctností? Jedinou, na kterou jsem si nikdy nečinila nárok.“

„Možná, sestřičko, že jedinou, kterou jsi nikdy neoplývala.“

„Výtečně, má bývalá lásko, výtečně. Tvůj břitký humor byl vždy tím, co se mi na tobě nejvíc líbilo. Chalul byl samozřejmě schopnější milenec, ale nikdy neměl tvou vášeň ani smělost.“ Krutě nabodla na vidličku kus masa. „Cestovat až na kraj světa v tvém věku? Abys ukradl to, co náš učitel vzít zakázal? To je vskutku smělý počin.“

Bayaz opovržlivě přelétl pohledem přes stůl. „Co ty víš o smělosti? Ty, která jsi celá ta dlouhá léta nemilovala nikoho kromě sebe? Která jsi nic neriskovala, ničeho se nezřekla a nic neudělala? Ty, která jsi nechala shnít všechny dary, které ti náš učitel poskytl? Zanech své příběhy v prachu, sestřičko. Nikoho nezajímají, a mě ze všech nejmíň.“

Oba mágové se v mrazivém tichu probodávali pohledy a atmosféra zhoustla jejich kypícím hněvem. Když Devítiprsťák opatrně odsouval svou židli od stolu, její nohy mírně zavrzaly o zem. Ferro, která seděla proti němu, se nepřestávala nanejvýš podezíravě mračit. Malacus Quai měl vyceněné zuby a nespouštěl ze svého učitele zavilý pohled. Jezal nemohl nic než jen sedět, zadržovat dech a doufat, že ta nepochopitelná hádka neskončí tím, že se někdo ocitne v plamenech. Nebo alespoň, že to nebude on.

„Nu,“ vložil se do toho bratr Chodec, „já osobně bych rád poděkoval naší hostitelce za tohle výtečné jídlo…“ Staří mágové ho oba současně probodli nemilosrdnými pohledy. „Teď, když jsme se přiblížili… našemu konečnému… cíli… eh…“ navigátor polkl a upřel oči na svůj talíř. „Vlastně nic.“

* * *

Ferro seděla nahá na židli, s jednou nohou přitaženou k prsům, dloubala se ve strupu na koleni a mračila se.

Mračila se na silné stěny místnosti a představovala si tu nesmírnou tíhu starého kamene všude kolem sebe. Vzpomínala, jak se mračívala na stěny své cely v Utmanově paláci, jak se natahovala na špičky, aby viděla maličkým okýnkem ven, aby alespoň na okamžik ucítila na tváři slunce, a snila o tom, že je

volná. Vzpomínala na okovy na kotníku, které ji dřely, a na dlouhý, tenký řetěz, mnohem pevnější, než jak vypadal. Vzpomínala, jak s ním zápasila a jak se ho snažila rozžvýkat a tahala se za nohu, až jí z rozedřené kůže tekla krev. Nenáviděla stěny. Pro ni byly vždycky jako čelisti pasti.

Ferro se zamračila na postel. Nenáviděla postele a lehátka a polštáře. Měkké věci dělají člověka měkkým, a ona je nepotřebovala. Vzpomínala, jak ležela ve tmě na měkké posteli, když ji poprvé zotročili. Tenkrát ještě byla dítě, malé a slabé. Ležela ve tmě a plakala, že je sama. Ferro si silně dloubla do strupu a cítila, jak jí zpod něj vytryskla krev. Nenáviděla to slabé, hloupé dítě, které se nechalo chytit. Opovrhovala vzpomínkou na sebe samu.

Ze všeho nejvíce se Ferro mračila na Devítiprsťáka, který tam ležel na zádech se zmačkanou přikrývkou omotanou kolem těla, hlavu zakloněnou a ústa otevřená dokořán. Oči měl zavřené, a jak dýchal, hvízdalo mu trochu v nose. Jednu bledou ruku měl doširoka rozhozenou v úhlu, který musel být hrozně nepohodlný. Spal jako mimino. Proč jen s ním šukala? A proč v tom pokračovala? Nikdy se ho neměla dotknout. Nepotřebovala ho, toho ošklivého, velkého růžového hlupáka.

Nepotřebovala nikoho.

Ferro si říkala, že všechny tyhle věci nenávidí a že její nenávist nikdy nevybledne. Ale ať ohrnovala rty a ušklíbala se, jak chtěla, jakkoli se dloubala ve strupu, bylo těžké cítit to co dřív. Podívala se na postel, na tmavé dřevo, které se lesklo ve světle žhavých uhlíků v ohništi, na mihotavé skvrnky stínů na zmačkaném prostěradle. Opravdu by to někomu tak vadilo, kdyby si lehla raději sem než na studený, široký slamník ve svém pokoji? Ta postel nebyla její nepřítel. Tak vstala ze židle a přeťapala k posteli. Vklouzla do ní zády k Devítiprsťákovi a dávala pozor, aby ho neprobudila. Ne kvůli němu, samozřejmě.

Jenom se jí nechtělo vysvětlovat, proč tam je.

Schoulila se a přisunula se blíž k němu, kde bylo tepleji. Slyšela, jak ve spánku zavrněl a otočil se. Napřímila se, připravená vyskočit z postele, a zadržela dech. Krvavá devítka jí položil ruku kolem pasu a ze spánku jí do ucha něco zamumlal, nějaké pošetilé nesmysly, a na krku ji zahřál jeho dech.

Jeho velké tělo se jí pevně přivinulo k zádům a ona už se necítila tak v pasti. Tíha jeho bledé ruky jí jemně spočívala na žebrech a jeho těžká paže, ovinutá kolem ní, jí byla skoro… příjemná. Ferro se zamračila.

Příjemné věci nikdy nevydrží dlouho.

A tak si položila ruku na hřbet té jeho a ucítila, jak se jí jeho prsty i pahýl toho, co mu chyběl, vtiskly do mezer mezi jejími, a předstírala, že je v bezpečí a v pořádku. To přece nikomu neublíží. Pevně si ruku přitáhla k sobě a přitiskla si ji k prsům.

Protože věděla, že to není na dlouho.

Před bouří

„Vítám vás, pánové. Generále Pouldere, generále Kroyi. Bethod se přesunul až k Bílé pěně a nezdá se být příliš pravděpodobné, že by našel jiný vhodnější terén, kde by se s námi střetl.“ Burr se prudce nadechl a přehlédl shromážděné vážným pohledem. „Pokládám za nanejvýš pravděpodobné, že právě tam bude zítřejší bitva.“

„To bude skvělá podívaná!“ vykřikl Poulder a s obrovskou sebejistotou se plácl do kolen.

„Mí muži jsou připraveni,“ zabručel Kroy a zdvihl bradu o jeden předpisový palec. Oba generálové a jejich početné štáby na sebe přes široký prostor Burrova stanu blýskali očima a každý z těch mužů se snažil předčit svým nekonečným nadšením pro boj ty, co seděli naproti. West cítil, jak se mu při pohledu na ně ohrnují rty. Dvě bandy dětí na školním dvorku by se sotva chovaly méně zrale.

Burr povytáhl obočí a otočil se k mapě. „Naštěstí pro nás stavitelé, kteří postavili pevnost v Dunbreku, také dopodrobna prozkoumali okolní terén. Máme to štěstí, že disponujeme velmi podrobnými mapami. A co víc, nedávno k nám přeběhla skupina Seveřanů a přinesla s sebou podrobné informace o Bethodových počtech, pozicích a záměrech.“

„Proč bychom měli věřit slovům houfu severských psů, kteří nejsou dost loajální ani svému králi?“ zavrčel generál Kroy.

„Kdyby měl princ Ladisla víc ochoty jim naslouchat, pane,“ ozval se West, „mohl teď být ještě mezi námi. Stejně jako jeho divize.“ Generál Poulder se srdečně zachechtal a jeho družina s ním. Kroy, jak se dalo čekat, byl o něco méně pobaven. Vrhl na druhou stranu stanu mrazivý pohled a West mu ho vrátil s ledovou netečností.

Burr si odkašlal a pokračoval. „Bethod se zmocnil pevnosti v Dunbreku.“ Špičkou ukazovátka poklepal na černý šestiúhelník. „Byla postavena, aby zajišťovala jedinou důležitou cestu z Anglandu, tam, kde Bílá pěna přetíná naši hranici se Severem. Cesta vede k pevnosti ze západu a pokračuje k východu přes široké údolí mezi dvěma zalesněnými hřebeny. Hlavní část Bethodovy armády se utábořila v blízkosti pevnosti, ale má v úmyslu zahájit útok z východu, od cesty, hned jak se ukážeme.“ A Burrovo ukazovátko se prudce přesunulo po tmavé lince a zašustilo o silný papír. „Údolí, kterým cesta vede, je holé. Volný travnatý prostor jen s několika skalními výchozy, což Bethodovi poskytne spoustu místa k manévrování.“ Znovu se obrátil ke shromážděným důstojníkům. Pevně sevřel ukazovátko a obě pěsti položil na stůl před sebou. „Mám v úmyslu padnout do jeho léčky. Nebo alespoň… předstírat to. Generále Kroyi?“

Kroy konečně přestal blýskat očima na Westa a mrzutě reagoval: „Ano, lorde maršále?“

„Vaše divize se rozmístí po celé šíři cesty a bude neochvějně postupovat na východ k pevnosti, kde vyburcujete Bethoda, aby zahájil útok. Pomalu a plynule, žádné projevy hrdinství. Divize generála Pouldera bude mezitím pokračovat v cestě lesem po severním hřebeni, tady,“ a ukazovátkem poklepal na zelený útvar lesnatých kopců, „a přesune se těsně před oddíly generála Kroye.“

„Těsně *před* oddíly generála Kroye,“ zazubil se Poulder, jako kdyby mu byla právě projevena zvláštní přízeň. Kroy se otráveně zamračil.

„*Těsně* před, ano,“ pokračoval Burr. „Až budou mít Bethodovi muži plné ruce práce v údolí, bude vaším úkolem zaútočit na ně seshora a obklíčit je. Důležité je vyčkat, až budou všichni Seveřani zabráni do boje, generále Pouldere, abychom je mohli odříznout, překvapit a doufat, že se nám tak na jeden zátah podaří vyřídit většinu. Pokud jim dovolíme stáhnout se a přebrodit řeku, pevnost jim bude při ústupu krýt záda a my je nebudeme moct dál pronásledovat. Vyhladovět Dunbrek by nám mohlo zabrat celé měsíce.“

„Ovšem, lorde maršále,“ zvolal Poulder. „Moje divize vyčká do posledního okamžiku, na to se můžete spolehnout!“

Kroy se ušklíbl. „To by neměl být žádný problém. Pozdní nástupy jsou vaší specialitou, jak jsem si všiml. K boji vůbec

nemuselo dojít, kdybyste minulý týden Seveřany zastavil, místo abyste je nechal kolem sebe klidně projít!“

Poulder se naježil. „To se vám lehko řekne, když jste si na pravém křídle jenom tak seděli a nic nedělali! Štěstí, že neprošli v noci! To byste nejspíš jejich ústup pokládali za útok a utekli i s celou tou vaší divizí!“

„Pánové, prosím!“ zahřímal Burr a udeřil do stolu ukazovátkem. „Boje bude pro každého muže v armádě víc než dost, to vám mohu zaručit, a pokud každý udělá, co má, bude pro všechny i dost slávy! Jestli má tenhle plán vyjít, musíme pracovat společně!“ Říhl, zašklebil se a znechuceně si olízl rty, zatímco dva generálové a jejich štáby na sebe navzájem s odporem shlíželi. West by se skoro rozesmál, kdyby tu životy mužů nevisely na vlásku a jeho mezi nimi.

„Generále Kroyi,“ řekl Burr tónem, jakým otec hovoří s umíněným dítětem. „Rád bych, abyste mě ujistil, že jste mým rozkazům porozuměl.“

„Zaujmout se svou divizí pozice po celé šíři cesty,“ zavrčel Kroy. „Pomalu a spořádaně postupovat dál do údolí k Dunbreku a plně Bethoda a jeho divochy zaměstnat.“

„Přesně tak. Generále Pouldere?“

„Postupovat se svou divizí nenápadně lesem, dostat se *těsně* před regimenty generála Kroye, tak, abychom v poslední chvíli mohli vyrazit na tu seveřanskou chátru a napadnout ji z boku.“

Burr se pokusil o úsměv. „Správně.“

„Vynikající plán, lorde maršále, když dovolíte!“ Poulder se spokojeně zatahal za kníry. „Můžete se spolehnout, že moje jezdectvo je roztrhá na kusy. Na kusy!“

„Obávám se, že žádné jezdectvo mít nebudete, generále,“ řekl West bezbarvým hlasem. „Lesy jsou husté a koně by vám tam k ničemu nebyli. Navíc by na vás mohli Seveřany upozornit. Takové riziko nemůžeme podstoupit.“

„Ale… moje jezdectvo,“ zamumlal Poulder, najednou celý zbědovaný. „Moje nejlepší oddíly!“

„Zůstanou tady, pane,“ opáčil West. „V blízkosti hlavního velitelství lorda maršála Burra a pod jeho přímým velením jako záloha. Budou nasazeni, pokud to bude třeba.“ Teď to byl Poulderův vztek, čemu čelil s kamenným výrazem, zatímco na

tváři Kroye a jeho mužů se objevily široké, neskrývané a naprosto neveselé úsměvy.

„Nemyslím si –“ zasyčel Poulder.

Burr ho nenechal domluvit. „Je to mé rozhodnutí. Ještě je tu jedna poslední věc, kterou byste si měli všichni dobře zapamatovat. Jsou jisté zprávy, že Bethod povolal posily. Nějaké divochy, barbary z hor na severu. Mějte oči otevřené a hlídejte si prostor kolem sebe. Zítra vám dám vědět, kdy bude třeba vyrazit, pravděpodobně před východem slunce. To je všechno.“

„Opravdu se na ně můžeme spolehnout, že udělají, co se jim řeklo?“ zavrčel West, když se díval, jak se ty dvě znesvářené skupinky hrnou ze stanu.

„Copak máme na vybranou?“ Maršál se se zkřivenou tváří svalil na židli a ruce si položil na břicho. Pak zamračeně pohlédl na velkou mapu. „Nedělal bych si starosti. Kroy nemá jinou možnost než sejít dolů do údolí a bojovat.“

„A co Poulder? Nedivil bych se, kdyby si našel nějakou výmluvu, proč zůstal sedět v lese.“

Lord maršál se usmál a zavrtěl hlavou. „Že by nechal Kroye, aby všechno vybojoval bez něj? Aby Seveřany porazil sám a získal tak všechnu slávu? Ne. To by Poulder nikdy neriskoval. Tenhle plán jim nedává jinou možnost než pracovat společně.“ Odmlčel se a obrátil oči k Westovi. „Možná byste s nimi mohl jednat s drobátko větším respektem.“

„Myslíte, že si to zaslouží, pane?“

„Jistěže ne. Ale kdybychom kupříkladu zítra prohráli, jeden z nich nejspíš usedne do mé židle. Co budete dělat pak?“

West se usmál. „Já už to tou dobou budu mít za sebou, pane. A to, že budu zdvořilejší, už na tom nic nezmění. Nenávidí mě za to, co jsem, ne za to, co říkám. Takže alespoň říkám, co se mi líbí, dokud můžu.“

„To myslím můžete. Jsou to osiny v zadku, ale jejich hloupost je alespoň předvídatelná. Co mě znepokojuje, je Bethod. Udělá, co po něm chceme?“ Burr říhl, polkl a znovu říhl. „Kat aby spral to moje zatracené trávení!“

* * *

Trojstrom a Psí čumák byli rozvalení na lavičce před vchodem do stanu, podivný pár mezi naškrobeným houfem důstojníků a stráží.

„Z toho cítím bitvu," řekl Trojstrom, když k nim West vykročil.

„To jo." West ukázal na Kroyův štáb v černých uniformách. „Polovina armády sejde zítra ráno dolů do údolí a bude doufat, že Bethoda vyprovokují k boji." Ukázal na Poulderův rudý doprovod. „Druhá půlka půjde nahoru do lesů a bude doufat, že Bethoda překvapí dřív, než se mu podaří utéct."

Trojstrom pomalu přikývl. „To zní jako dobrý plán."

„Pěkný a jednoduchý," řekl Psí čumák. West ucukl. Nedokázal se na toho chlapa ani podívat.

„Neměli bychom žádný, kdybychom od vás nezískali ty informace," dokázal říct přes zaťaté zuby. „Víte jistě, že se na ně dá spolehnout?"

„Tak jistě, jak to jde," řekl Trojstrom.

Psí čumák se zazubil. „Třesavec je v pořádku, a podle toho, co jsem vyslídil, bych řekl, že má pravdu. Ale nic se samozřejmě zaručit nedá."

„Jistěže ne. Zasloužíte si odpočinek."

„To neodmítneme."

„Dal jsem vás na pozice až vzadu na levém křídle, na konci divize generála Pouldera, v lesích, hodně vysoko. Tam budete daleko od bojových akcí. Vsadil bych se, že to bude zítra to nejbezpečnější místo v celé armádě. Někde se zahrabejte, udělejte si oheň, a když půjde všechno dobře, příště si už popovídáme nad Bethodovou mrtvolou." A natáhl ruku.

Trojstrom se zašklebil a přijal ji. „Taková řeč se mi líbí, Zuřivče. Tak se opatruj." A vyrazil i s Psím čumákem nahoru do kopce k lesu.

„Plukovníku Weste?"

Věděl, kdo to je, ještě než se otočil. V táboře nebylo mnoho žen, které by mu měly co říct. Cathil tam stála v rozbředlém sněhu, zavinutá ve vypůjčeném kabátě. Vypadala nějak nejistě, rozpačitě, ale při pohledu na ni se mu pořád vracel ten náhlý příval zlosti a nevolnosti.

Nebylo to správné, věděl to. Neměl na ni žádné právo. Nebylo to správné, ale tím se to jenom zhoršovalo. Všechno, nač byl schopen myslet, byl pohled na tvář Psího čumáka a její sténání,

ach… ach… ach. Bylo to tak hrozně nečekané. Tak strašné zklamání. „Měla byste jít raději s nimi," řekl West s ledovou formálností. Nebyl ze sebe schopen dostat cokoli jiného. „Budete tam v bezpečí." Otočil se, ale ona ho zarazila.

„Byl jste to vy, viďte, před tím stanem… tehdy v noci?"

„Ano, obávám se, že ano. Prostě jsem se přišel podívat, jestli je všechno v pořádku, jestli něco nepotřebujete," zalhal. „Opravdu jsem neměl tušení… s kým budete."

„Nechtěla jsem, abyste –"

„Psí čumák?" zamumlal a z jeho výrazu bylo najednou vidět, jak se s tím nemůže smířit. „On? Chci říct… proč?" Proč on, a ne já, chtěl vlastně říct, ale včas se dokázal zarazit.

„Já vím… já vím, že si asi myslíte –"

„Nemusíte mi nic vysvětlovat!" zasyčel, i když věděl, že se jí na to sám právě zeptal. „Komu záleží na tom, co si myslím?" Vyštěkl to s mnohem větší zlobou, než měl v úmyslu, ale to, že nad sebou začínal ztrácet kontrolu, ho ještě víc rozvzteklilo, a tak to dopadlo ještě hůř. „Je mi jedno, s kým se rozhodnete šukat!"

Trhla sebou a zadívala se dolů na zem u svých bot. „Nechtěla jsem… no. Já vím, že vám toho hodně dlužím. Já jenom… jste na mě moc velký zuřivec. To je všechno."

West se za ní díval, jak se plahočí do kopce za Seveřany, a nebyl schopen uvěřit tomu, co slyšel. Klidně spala s tím páchnoucím divochem, a *on* byl moc velký zuřivec? Bylo to tak nespravedlivé, že se svým vztekem div nezalkl.

Otázky

Plukovník Glokta vpadl do své jídelny v obrovském spěchu a při tom odhodlaně zápolil s přezkou na opasku s mečem.

„Zatraceně!“ vztekal se. Byl tak neohrabaný. Nedokázal tu věc zapnout. „Zatraceně, zatraceně!“

„Potřebujete s tím pomoct?“ zeptala se Šikel, která seděla zaklíněná za stolem, na ramenou a zádech černé spáleniny, rány otevřené a suché jako maso na řeznickém pultu.

„Ne, nepotřebuju k sakru žádnou podělanou pomoc!“ zavřískal a hodil opasek na zem. „Co potřebuju, je, aby mi někdo vysvětlil, co se to tady k čertu děje! Tohle je skandál! Nedovolím, aby tady příslušníci mého regimentu seděli nazí! Zvláště s tak nevzhlednými poraněními! Kde máš uniformu, děvče?“

„Myslela jsem si, že vám bude dělat větší starosti Prorok.“

„On mě vůbec nezajímá!“ vyštěkl Glokta a přelezl k lavici naproti ní. „A co Bayaz? Co první z mágů? Kdo to je? Co vlastně chce ten starý bastard?“

Šikel se sladce usmála. „Ach, tohle. Myslela jsem, že to každý ví. Odpověď zní…“

„No?“ zamumlal plukovník. V ústech měl sucho a byl napjatý jako malý školák. „Odpověď zní?“

Zasmála se a poplácala na lavici vedle sebe. *Buch, buch, buch.*

„Odpověď zní…“

* * *

Odpověď zní…

Buch, buch, buch. Glokta prudce otevřel oči. Venku bylo ještě šero. Záclonami pronikalo do místnosti jen nepatrné světlo. *Kdo v*

tuhle hodinu buší na dveře? Dobré zprávy přicházejí za denního světla.

Buch, buch, buch. „No jo!“ zaječel. „Jsem chromý, ne hluchý! Slyším vás proklatě dobře!“

„Tak otevřete ty zatracené dveře!“ Hlas byl tlumený a přicházel z chodby, ale ten styrský přízvuk se nedal přeslechnout. *Vitari, ta děvka. Přesně to, co člověk uprostřed noci potřebuje.* Glokta dělal, co mohl, aby potlačil sténání, když opatrně vymotával svou chromou nohu ze zpocených přikrývek. Pomalu přetočil hlavu na druhou stranu a bez úspěchu se pokusil alespoň trochu si protáhnout krk.

Buch, buch. *Jak je to asi dlouho, co mi naposledy bušila na dveře ložnice nějaká žena?* Popadl hůl, opřenou o matrace, aby byla hned připravená, a pak se jedním ze svých zbylých zubů silně kousl do rtu, potichu zavrčel a začal slézat z postele. Jednu nohu nechal spadnout na podlahu, naklonil se dopředu, oči pevně zavřené sžíravou bolestí v zádech, a konečně se zvládl posadit. Lapal po dechu, jako by uběhl deset mil. *Třeste se přede mnou, třeste se přede mnou, všichni se přede mnou musejí třást! Tedy pokud se mi podaří dostat se z postele.*

Buch. „Už jdu, k sakru!“ Zabodl hůl do podlahy a zhoupl se do stoje. *Opatrně, jen opatrně.* Svaly v jeho znetvořené levé noze se divoce chvěly a kvůli nim mu chodidlo bez prstů cukalo a škubalo sebou jako lekající ryba. *K čertu s touhle odpornou přítěží! Kdyby mě tak hrozně nebolela, ani bych nepoznal, že je moje. Jenom klid, klid, musíme být vlídní.*

„Šššš,“ zasyčel jako rodič, který se pokouší utišit kvílející dítě, a jemně si při tom hnětl zmrzačenou nohu a snažil se dýchat pomalu. „Šššš.“ Křeč pomalu ustupovala a vystřídalo ji snesitelnější brnění. *To je, obávám se, to nejlepší, v co můžeme doufat.* Byl teď schopný stáhnout si noční košili níž a odšourat se ke dveřím. Zlostně otočil klíčem v zámku a otevřel je. Venku v chodbě stála Vitari a skoro splývala se stěnou. Jen o něco tmavší obrys ve stínu.

„Vy,“ zavrčel a odhopkal k židli. „Vy si prostě nemůžete pomoct, co? Co vás tak fascinuje na mé ložnici?“

Vloudala se dovnitř a opovržlivě se rozhlížela po ubohé místnosti. „Možná mi prostě jen dělá dobře pohled na vaši bolest.“

Glokta se ušklíbl a opatrně si třel bolavé koleno. „Tak to už musíte mít mezi nohama pěkně mokro.“

„Kupodivu ne. Vypadáte jako smrtka.“

„A kdy ne? Přišla jste se posmívat mému vzhledu, nebo máme nějakou práci?“

Vitari si založila své dlouhé ruce na prsou a opřela se o stěnu. „Asi se budete muset obléknout.“

„Další záminka, jak mě vidět nahého?“

„Chce vás Sult.“

„Teď?“

Obrátila oči v sloup. „Ach ne, ne. Máme spoustu času. Vždyť ho přece znáte.“

* * *

„Kam to jdeme?“

„Uvidíte, až tam budeme.“ A na to zrychlila, takže lapal po dechu, a škubal sebou a funěl trýznivou cestou mezi setmělými podloubími v šerých ulicích a dvorech Agriontu, který byl v matném světle časného rána zbavený všech barev.

Jeho neohrabané nohy v botách skřípaly a vrzaly ve štěrku na parkových cestičkách. Tráva byla obtěžkaná studenou rosou a vzduch hustý kalnou mlhou. Stromy vystupovaly ze stínů a jejich černé, holé větve připomínaly paňáty. Pak se objevila vysoká, strmá zeď. Vitari ho vedla k velké bráně, u které stáli na stráži dva muži. Jejich těžké brnění bylo zdobené zlatem a pozlacené byly i jejich těžké halapartny. Na kabátech měli vyšité zlaté slunce Spojeného království. *Rytíři heroldi. Králova osobní stráž.*

„Do paláce?“ zašeptal Glokta.

„Ne, do brlohu. Nejste náhodou génius?“

„Stát.“ Jeden ze dvou rytířů zvedl ruku v železné rukavici a jeho hlas se lehce odrážel od mřížek v hledí jeho vysoké helmice. „Uveďte svá jména a důvod.“

„Představený Glokta.“ Přibelhal se k hradbám a opřel se o jejich vlhké zdivo. Přitiskl si jazyk k prázdným dásním a snažil se překonat bolest v noze. „Na důvod se zeptejte jí. Tohle nebyl můj nápad, tím si buďte zatraceně jistí.“

„Praktikalka Vitari. A očekává nás arcilektor. To už přece víš, hlupáku, říkala jsem ti to, když jsem šla ven.“

Jestli je možné, aby se muž v plné zbroji zatvářil uraženě, tento to udělal. „Podle protokolu se musím ptát každého –“

„Tak už otevřete!“ vyštěkl Glokta a přitlačil si pěst ke škubajícímu stehnu. „Dokud jsem ještě schopen vejít dovnitř po svých!“

Muž zlostně zabušil na bránu a v jednom z jejích obrovských křídel se otevřela malá dvířka. Vitari se sehnula a vešla dovnitř a Glokta se belhal po cestičce z pečlivě opracovaných kamenů přes zšeřelou zahradu za ní. Na pučících větvích stromů se leskly kapky studené vody, voda stékala i po sousoších, která se tyčila podél cesty. Odněkud se ozývalo krákání havrana, v tom ranním klidu až komicky hlasité. Před nimi se vynořil palác, shluk střech, věží, soch a okrasných zídek, rýsující se proti prvním bledým ranním paprskům.

„Co tady děláme?“ sykl Glokta.

„Dozvíte se to.“

Dopajdal na stupínek mezi vysokými sloupy a dvěma dalšími rytíři z osobní stráže, tak tichými a nehybnými, že mohli být docela dobře jen prázdnými brněními. Jeho hůl ťukala do naleštěné mramorové podlahy v chodbě plné ozvěn, jemně zalité blikotavým světlem svící. Vysoké stěny byly celé pokryté tmavými vlysy, scénami ze zapomenutých vítězství a hrdinských činů. Jeden král za druhým tu na něco ukazovali, oháněli se zbraněmi, četli prohlášení nebo stáli s hrudí hrdě vypnutou. Glokta došel ke krytému schodišti, jehož stěny i strop byly pokryté skvostně vyřezávanými vzory zlatých květin, které se leskly a třpytily ve světle svíček, a začal se belhat nahoru, kde na něj už Vitari netrpělivě čekala. *Že jsou tak vyšperkované, neznamená, že se zdolávají líp, k čertu.*

„Tudy,“ zavrčela na něj.

U dveří asi dvacet kroků od něj se shromáždila skupinka ustaraně vyhlížejících lidí. Rytíř z královy tělesné stráže seděl shrbený na židli, helmici měl postavenou na zemi vedle sebe, hlavu v dlaních a prsty zabořené v kudrnatých vlasech. Tři další muži stáli v těsném hloučku; jejich naléhavý šepot se odrážel ozvěnou ode zdí a rozléhal se chodbou.

„Vy nejdete dál?“

Vitari zavrtěla hlavou. „Mě si nezavolal.“

Tři muži vzhlédli a dívali se, jak se k nim Glokta belhá. *A jaká to skupinka si tu šeptala v palácové chodbě před rozedněním!* Lord kancléř Hoff měl na sobě narychlo navlečený župan, tučné tváře opuchlé, jako kdyby se právě probral z noční můry. Lordu maršálu Varuzovi trčela jedna strana límce zmačkané košile nahoru, druhou měl ohrnutou dolů. Kovově šedivé vlasy měl rozcuchané a trčely mu na všechny strany. Nejvyšší soudce Marovia měl přepadlý výraz a zarudlé oči, a když zvedl ruku plnou jaterních skvrn a ukázal na dveře, trochu se mu chvěla.

„Běžte dovnitř,“ zašeptal. „Strašná věc. Strašná. Co jenom budeme dělat?“

Glokta se zamračil, prošel kolem vzlykajících stráží a přebelhal se přes práh.

Byla to ložnice. *A úchvatná. Je to koneckonců palác*. Na stěnách pokrytých hedvábnými tapetami zářivých barev visely obrazy ve starých pozlacených rámech. Masivní krb z hnědého a rudého kamene měl tvar miniaturního kantského chrámu. Postel byla monstrózní výtvor s nebesy, jejichž závěsy by pravděpodobně zakryly větší prostor, než kolik měřila celá Gloktova ložnice. Přikrývky byly odhozené a zmačkané, ale po někdejším uživateli tam nebylo ani stopy. Jediné vysoké okno bylo pootevřené a ze šedivého světa za ním sem vál chladivý větřík, který roztančil a rozmihotal plameny svíček.

Arcilektor Sult stál téměř uprostřed místnosti a zamyšleně se mračil na podlahu na druhé straně postele. Pokud Glokta čekal, že bude stejně neupravený a pomačkaný jako jeho tři kolegové přede dveřmi, musel se zklamat. Jeho bělostný háv byl bez poskvrnky, bílé vlasy pečlivě upravené a ruce v bělostných rukavicích měl opatrně sepjaté před sebou.

„Vaše Eminence…“ začal Glokta, když se šoural blíž. Pak si všiml něčeho na podlaze. Tmavé tekutiny, která se ve světle plamenů leskla. *Krev. Jak velice nepřekvapivé.*

Došoural se ještě blíž. Tělo leželo na zádech na zemi až za postelí. Bílé prostěradlo bylo potřísněné krví. Krev byla rozmazaná i po podlaze a na stěně za postelí a vsakovala do lemu hojných závěsů podél oken. Rozervaná noční košile jí byla nasáklá skrz naskrz. Prsty na jedné ruce měl mrtvý zaťaté a na druhé mu z nich zbyly jen pahýly, byly oddělené hned za palcem. Na paži měl zející

ránu a chyběla mu na ní část kůže. *Jako by byla vykousnutá.* Jednu nohu měl zlomenou a ohnutou v nepřirozeném úhlu, protrženou kůží trčel ven kus ulomené kosti. Krk byl tak strašlivě ukroucený, že na něm hlava sotva držela, ale tvář nebylo možno nepoznat. Vypadala jako by se zeširoka usmívala na strop vyzdobený jemnou štukaturou, zuby vyceněné, oči doširoka vytřeštěné a vypoulené.

„Korunní princ Raynault byl zavražděn," vydechl Glokta.

Arcilektor zvedl ruce v rukavicích a pomalu, zlehka zatleskal dvěma konečky prstů na dlaň. „Ach, velmi správně. Právě kvůli vašemu bystrému postřehu jsem pro vás poslal. Ano, princ Raynault byl zavražděn. Tragédie. Hrůza. Strašlivý zločin, který zasáhl samotné srdce našeho národa a každého občana. Ale to ještě není zdaleka to nejhorší." Arcilektor se zhluboka nadechl. „Král nemá žádné další příbuzenstvo, Glokto, chápete to? Teď už nemá žádného následníka. Když král zemře, odkud si myslíte, že vzejde náš příští vynikající vládce?"

Glokta polkl. *Chápu. Jaká nesmírná nepříjemnost.* „Z otevřené rady."

„Z voleb," uchechtl se Sult. „Otevřená rada bude volit příštího krále. Několik set vypočítavých hňupů, kterým se nedá věřit, že si bez cizí pomoci dokážou vybrat z jídelního lístku."

Glokta polkl. *Skoro by se mi líbilo přihlížet sklíčenosti Jeho Eminence, kdyby nebyla moje hlava na špalku hned vedle té jeho.* „V otevřené radě nejsme příliš oblíbení."

„Jsme jim trnem v oku tím, co děláme. A není toho málo. Naše kroky proti cechům obchodníků s plátnem a s kořením, proti lordu guvernéru Vurmsovi a mnohým dalším. Nikdo ze šlechticů nám nevěří."

Takže když král zemře… „Jak to vypadá s královým zdravím?"

„Nevalně." Sult zamračeně pohlédl na zbytky těla. „Všechna naše práce může být tímto jediným úderem zničena. Ledaže by se nám podařilo udělat si přátele v otevřené radě, Glokto, dokud je král ještě naživu. Ledaže bychom se mu dokázali vlichotit natolik, aby si na naše doporučení vybral svého nástupce, nebo alespoň jeho volbu ovlivnit."

Díval se na Gloktu a modré oči se mu ve světle svící leskly. „Hlasující se musejí koupit, vydírat, zastrašit. To, co potřebujeme, na nich musíme vymámit. A můžete se spolehnout, že ti tři prevíti venku myslí na totéž. Jak si můžu udržet svou moc? Se kterým

kandidátem bych se měl spojit? Čí hlasy mám ovládnout? Až oznámíme, že došlo k vraždě, musíme přesvědčit otevřenou radu, že vraha už máme bezpečně ve svých rukou. Pak musí být rychle, tvrdě a před mnoha svědky učiněno spravedlnosti za dost. Pokud by se hlasování nevyvinulo podle našich představ, kdo ví, jak bychom mohli skončit? Jestli na trůn usedne Brock, Isher nebo Heugen?“ Sult se zděšeně otřásl. „Přinejlepším budeme bez práce. A přinejhorším…“ *Několik těl nalezených, jak plují na hladině v docích.*… „Proto potřebuji, abyste mi našel princova vraha. Ihned.“

Glokta se podíval na zem na tělo. *Nebo na to, co z něj zbylo.* Dloubl špičkou hole do rány na Raynaultově ruce. *Takovéhle rány už jsme viděli, na tom těle v parku před několika měsíci. Tohle udělal Požírač, nebo si to alespoň máme myslet.* Okno zlehka ťuklo o rám v náhlém studeném průvanu. *Požírač, který se dostal dovnitř oknem? Na rozdíl od Prorokových agentů, kteří za sebou takovéto stopy nenechávají. Proč prostě nezmizel jako Davoust? Náhlá ztráta chuti k jídlu, to si máme myslet?*

„Mluvil jste se strážemi?“

Sult opovržlivě mávl rukou. „Ten muž říká, že celou noc stál přede dveřmi jako obvykle. Slyšel nějaký hluk, vešel do místnosti a našel prince tak, jak ho vidíte teď vy. Ještě krvácel a okno bylo otevřené. Okamžitě poslal pro Hoffa. Hoff poslal pro mě a já pro vás.“

„Stráže je třeba pořádně vyslechnout, nicméně…“ Glokta se zadíval na Raynaultovu zaťatou ruku. Něco v ní bylo. S velkou námahou se sehnul a jeho hůl se pod tou tíhou zaviklala. Do dvou prstů vzal to, co našel. *Zajímavé.* Kus látky. Bílé látky, jak se zdálo, i když teď už byla nasáklá temně rudou tekutinou. Rozvinul ji a podržel si ji před očima. V matném světle svíček se v ní slabě zablýskla zlatá nitka. *Takovouhle látku už jsem někde viděl.*

„Co to je?“ štěkl Sult. „Něco jste našel?“

Glokta stále mlčel. *Možná, ale to by bylo snadné. Skoro až příliš snadné.*

* * *

Glokta kývl na Frosta, albín se naklonil a stáhl císařovu vyslanci z hlavy pytel. Tulkis v ostrém světle zamrkal, zhluboka se

nadechl a zamžoural po místnosti. Špinavá bílá kobka, příliš ostře osvětlená. Všiml si Frosta, který se mu tyčil u ramene. Poznal Gloktu, který seděl naproti němu. Všiml si rozviklaných židlí, flekatého stolu a naleštěné skříňky, která ležela na jeho desce. Nezdálo se, že by si všiml malé černé díry v koutě naproti, za Gloktovou hlavou. Neměl si jí všimnout. Byla to díra, kterou arcilektor sledoval proces. *Kterou slyší každé slovo, jež tu padne.*

Glokta pozoroval vyslance z co největší blízkosti. *Lidé obvykle prozradí svou vinu právě v těchto prvních okamžicích. Jaká asi budou jeho první slova? Nevinný člověk by se zeptal, z jakého zločinu je obviněn –*

„Z jakého zločinu jsem obviněn?“ zeptal se Tulkis. Glokta ucítil, jak mu zacukalo oční víčko. *Tak se ovšem mohl zeptat i chytrý viník.*

„Z vraždy korunního prince Raynaulta.“

Vyslanec zamrkal a klesl zpátky do opěradla židle. „Cítím opravdu nejhlubší soustrast se členy královské rodiny a se vším lidem Spojeného království v tento smutný den. Ale je tohle všechno opravdu nutné?“ Kývl dolů na dlouhý těžký řetěz, který měl omotaný kolem nahého těla.

„Je. Pokud jste tím, čím máme podezření, že byste mohl být.“

„Chápu. Mohu se zeptat, jestli by nějak pomohlo, kdybych řekl, že jsem ve věci tohoto odporného zločinu zcela nevinen?“

O tom pochybuji. Dokonce i kdybyste opravdu byl. Glokta hodil kousek bílé látky nasáklé krví na stůl. „Tohle bylo nalezeno v princově ruce.“ Tulkis se na ni zmateně zamračil. *Zrovna jako kdyby to nikdy neviděl.* „Přesně to zapadá do trhliny v šatech, které byly nalezeny ve vašich pokojích. Šatech rovněž značně potřísněných krví.“ Tulkis vzhlédl ke Gloktovi, oči vytřeštěné. *Úplně jako kdyby neměl ani ponětí, kde se tam vzaly.* „Jak nám to vysvětlíte?“

Vyslanec se naklonil přes stůl dopředu, tak daleko, jak mu to dovolily ruce spoutané za zády, a pronesl rychle a tlumeně. „Prosím vás, vyslechněte mě pozorně, představený. Jestli Prorokovi agenti odhalili moji misi – a oni odhalí všechno, dřív, nebo později – nezastaví se před ničím, aby ji zmařili. Vy víte, čeho všeho jsou schopni. Jestli mě odsoudíte za tento zločin, můj císař to vezme jako urážku. Odmítnete ruku, kterou vám podává na důkaz přátelství, a k tomu ho udeříte přes tvář. Odpřisáhne pomstu,

a když Utman-ul-Došt přísahá… Můj život nic neznamená, ale moje mise musí uspět. Důsledky… pro oba naše národy… prosím, představený, naléhavě vás žádám… Vím, že jste muž s hlavou otevřenou –“

„Otevřená hlava je jako otevřená rána,“ zavrčel Glokta. „Snadno se do ní dostane nákaza. Náchylná k zanícení. Dobrá jen k tomu, aby svému majiteli přinášela bolest.“ Kývl na Frosta a albín opatrně položil papír s doznáním na desku stolu a přisunul ji bílými konečky prstů k Tulkisovi. Vzal lahvičku s inkoustem, položil ji vedle listiny a odklopil mosazné víčko. Pero položil co nejblíž. *Všechno pěkně srovnané a upravené, jak to má být.*

„Toto je vaše doznání.“ Glokta mávl rukou k papíru. „Pro případ, že byste si nebyl jistý.“

„Nejsem vinen,“ zamumlal Tulkis hlasem, který nebyl silnější než šepot.

Glokta se zatvářil otráveně. „Byl jste už někdy mučen?“

„Ne.“

„Viděl jste někdy, jak mučení probíhá?“

Vyslanec polkl. „Viděl.“

„Pak máte nějakou představu o tom, co vás čeká.“ Frost zvedl víko Gloktovy skříňky. Přihrádky v ní se otevřely a rozprostřely se, jako když obrovský nádherný motýl poprvé roztahuje křídla, a odhalily Gloktovy nástroje v celé jejich blýskavé, fascinující a strašlivé kráse. Viděl, jak se Tulkisovy oči naplnily hrůzou a úžasem.

„V tomhle jsem tady určitě nejlepší.“ Glokta si dlouze povzdechl a sepjal ruce před sebou. „Nechlubím se. Je to prostě fakt. Kdyby tomu bylo jinak, nebyl byste tady teď se mnou. Říkám vám to, abyste měl jistotu. Abyste mi na mou příští otázku mohl odpovědět bez jakýchkoli iluzí. Podívejte se na mě.“ Počkal, až se Tulkisovy tmavé oči setkají s jeho. „Přiznáte se?“

Chvíli bylo ticho. „Jsem nevinný,“ zašeptal vyslanec.

„Na to jsem se neptal. Zeptám se ještě jednou. Přiznáte se?“

„Nemohu.“

Hodnou chvíli se na sebe dívali a Glokta ani v nejmenším nepochyboval. *Je nevinný. Kdyby se mohl vykrást ven přes palácové hradby a dostat se dovnitř princovým oknem bez toho, aby si ho někdo všiml, určitě by se také mohl dostat z Agriontu dřív, než bychom vůbec začali něco tušit. Proč by tady zůstával a*

spal a svoje zakrvácené šaty nechával viset ve skříni a čekal, až pro něj přijdeme a najdeme je? Cestička stop tak křiklavých, že by podle nich dokázal jít i slepý. Máme se napálit, a to pořádně. Odsoudit nesprávného muže je jedna věc. Ale dovolit, aby ze mě udělali blázna? To už je věc jiná.

„Ještě okamžik," zamumlal Glokta. Vydrápal se ze židle, dobelhal se ke dveřím a pečlivě je za sebou zavřel. V bolestech dokulhal po schodech nahoru do další místnosti a vešel dovnitř.

„Co si k čertu myslíte, že děláte?" vyštěkl na něj arcilektor.

Glokta nechal hlavu skloněnou v pozici naznačující hlubokou úctu. „Pokouším se zjistit pravdu, Vaše Eminence –"

„Pokoušíte se zjistit *co?* Uzavřená rada čeká na přiznání, a vy tu žvaníte o *čem?*"

Glokta se zadíval arcilektorovi do očí. „Co když nelže? Co když císař opravdu touží po míru? Co když je nevinný?"

Sult na něj zíral, chladné modré oči nevěřícně vypoulené. „Přišel jste v Gurchulu o zuby nebo o rozum, zatraceně? Komu sakra záleží na tom, jestli je někdo nevinný? Jediné, co nás teď zajímá, je to, co se musí udělat! Jen to, co je nutné! Zajímá nás teď jen inkoust na papíru, vy… vy…" už se mu málem kolem úst začínala dělat pěna. Zlostí zatínal a rozevíral pěsti, „…vy mrzácká lidská trosko! Přinuťte ho podepsat, ať jsme s tím konečně hotovi a můžeme začít s lízáním zadků otevřené radě!"

Glokta se sklonil ještě níž. „Jistě, Vaše Eminence."

„Takže, hodláte mě dnes v noci ještě obtěžovat svou úchylnou posedlostí *pravdou?* Raději bych použil jehlu než rýč, ale vydoluji z toho parchanta přiznání tak jako tak. Musím snad poslat pro Goyla?"

„Jistěže ne, Vaše Eminence."

„Tak běžte k sakru zpátky a dostaňte… z něj… ten… podpis!"

* * *

Glokta se šoural ven z cely, sténal, protahoval si krk, třel si bolavé dlaně a kroutil ztuhlými rameny, dokud neuslyšel, jak mu křuply klouby. *Obtížný výslech.* Severard seděl se zkříženýma nohama na podlaze naproti, s hlavou opřenou o špinavou zeď. „Podepsal to?"

„Jistěže ano.“

„Nádhera. Další záhada vyřešená, co, šéfe?“

„O tom pochybuju. On není Požírač. Není, jako byla Šikel. Ani trochu. Cítí bolest, to mi věřte.“

Severard pokrčil rameny. „Říkala, že v každém se to nadání projeví trochu jinak.“

„To říkala. To říkala.“ *Ale přesto.* Glokta si utřel slzavé oči a zamyslel se. *Někdo zavraždil prince. Někdo jeho smrti něco získal. Rád bych věděl, kdo to byl, i když na tom, zdá se, nikomu jinému nezáleží.* „Pořád jsou tu ještě věci, na které se chci zeptat. Ten muž, co byl na stráži u princových komnat minulou noc. Chci s ním mluvit.“

Praktikal povytáhl obočí. „Proč? Ten papír už přece máme, nebo ne?“

„Jenom ho přiveď.“

Severard si rozpletl nohy a vstal. „Tak dobře, vy jste šéf.“ Odstrčil se od mastné stěny a loudal se chodbou pryč. „Rytíř herold z královské stráže tady bude cobydup.“

Vydržet

„Spal jste?“ zeptal se Pike a poškrábal se na méně spálené půlce zmrzačené tváře.

„Ne. A vy?“ Někdejší odsouzenec a nynější seržant zavrtěl hlavou.

„Už několik nocí ne,“ zamumlal Jalenhorm teskně. Zastínil si rukou oči a zadíval se vzhůru k severnímu hřebeni, k ježatým obrysům stromů pod kovově šedivým nebem. „Poulderova divize už vyrazila?“

„Před rozbřeskem,“ přikývl West. „Brzy bychom měli dostat zprávu, že jsou na místě. A vypadá to, že Kroyova divize už je také připravena vyrazit. Když nic jiného, alespoň je přesný, to musíte uznat.“

Pod Burrovým velitelským stanovištěm se dole v údolí jednotky generála Kroye řadily do bojových šiků. Tři regimenty pěšáků z Královského vojska se zformovaly uprostřed, regiment odvedenců o něco výš na obou křídlech a hned za nimi jezdectvo. To byla úplně jiná podívaná než neuspořádané řady Ladislovy provizorní armády. Bataliony se hladce přesouvaly v přesně daných zástupech. Pochodovaly bahnem, vysokou trávou i přes zbytky sněhu, který zůstal v dolících. Zůstaly stát na místech, která jim byla určena a začaly se přeskupovat do pečlivě upravených řad. Byly jako lidská síť dokonale roztažená napříč údolím. Vzdálený dusot jejich nohou, údery bubnů a strohé povely velitelů se nesly ozvěnou v chladném povětří. Všechno bylo jasné a ostré a přesně podle protokolu.

Lord maršál Burr odstrčil stanovou chlopeň stranou a vyšel ven, rázným mávnutím ruky odpovídal na pozdravy salutujících stráží a důstojníků, rozestoupených ve volném prostoru před ním.

„Plukovníku,“ zavrčel a zamračil se na nebe. „Takže je pořád sucho?“

Slunce bylo jen matnou šmouhou na obzoru a nebe bylo nevlídně bledé s několika cáry tmavě šedé. Temnější olověné mraky visely nad severním hřebenem. „V tuto chvíli ano, pane," odpověděl West.

„Od Pouldera zatím žádné zprávy?"

„Ne, pane. Ale postup možná není snadný, lesy jsou tu husté." Ne tak husté, jak je Poulder tupý, pomyslel si West, ale nejspíš by nebylo příliš profesionální, kdyby to řekl nahlas.

„Jedl jste už?"

„Ano, pane, děkuji vám." West nejedl od minulé noci, a ani tehdy ne moc. Při pouhém pomyšlení na jídlo se mu zvedal žaludek.

„No tak alespoň jeden z nás." Burr si otráveně položil ruku na žaludek. „Zatracené trávení, nemůžu nic pozřít." Otřásl se a dlouze říhl. „Omluvte mě. A už je tu máme."

Generál Kroy konečně vyjádřil spokojenost s přesným postavením každého muže ve své divizi, protože vojáci v údolí se pohnuli vpřed. Zafoukal svěží větřík a rozvinul korouhve regimentů, vlajky batalionů, celý soubor pleskajících a třepotajících se praporků. Mlhavé slunce ozářilo naostřené čepele a naleštěná brnění, odrazilo se od zlatých prýmků a vyleštěného dřeva a zatřpytilo se na přezkách a na postrojích. Všichni se přesouvali hladce a spořádaně. Tak hrdá přehlídka vojenské síly, jakou si jen lze představit. Za nimi, dole v údolí směrem k východu, se zpoza lesů zvedala velká černá věž. Nejbližší věž pevnosti Dunbrek.

„To je ale podívaná," zamumlal Burr. „Nějakých patnáct tisíc bojovníků, a téměř jednou tolik dalších nahoře na hřebeni." Kývl hlavou k zálohám, dvěma regimentům jezdectva, které neklidně vyčkávaly pod velitelským stanovištěm. „A další dva tisíce tady, připravené přijmout rozkazy." Zadíval se zpátky k rozlehlému táboru. K městečku z plátna, z vozů, nahromaděných beden a sudů, prostírajícímu se v zasněženém údolí, a na černé postavičky hemžící se uvnitř. „A to nepočítám všechny ty tisíce tady vzadu – kuchaře a podkoní, kováře a vozky, sloužící a lékaře." Potřásl hlavou. „To už je nějaká zodpovědnost, za tohle všechno, viďte? Asi byste nechtěl být tím bláznem, který si všechnu tuhle chásku musel vzít na starost."

West se slabě usmál. „Ne, pane."

„To vypadá jako…“ zamumlal Jalenhorm, zaclonil si oči a zadíval se proti slunci dolů do údolí. „Nejsou to…?“

„Dalekohled!“ vyhrkl Burr a nejbližší důstojník mu ho okázale podal. Maršál ho prudce vysunul. „Ano, ano. Kdopak to je?“

Což byla pouze řečnická otázka. Nikdo jiný to nemohl být. „Bethodovi Seveřani,“ řekl Jalenhorm, jen aby vyřkl nahlas to, co bylo očividné.

West se na ně díval přes chvějící se kulaté okénko vlastního dalekohledu, jak se k nim valí přes otevřené prostranství. Vyřítili se z lesů na vzdálené druhé straně údolí, blízko řeky, a rozlévali se po otevřeném prostoru jako krvavá skvrna prosakující z rozříznutého zápěstí. Špinavě šedé a hnědé masy se zastavily na křídlech. Otroci, lehce vyzbrojení. Blíž ke středu se formovaly lépe organizované oddíly, matný kov se leskl, zbraně a zbroj. Bethodovi karlové.

„Ani stopy po jezdectvu.“ To Westa znervózňovalo víc než cokoli jiného. On už zažil jedno téměř osudné setkání s Bethodovou jízdou a nestál o to si ten zážitek zopakovat.

„Alespoň že nepřítele konečně vidíme, to je dobře,“ řekl Burr a vyjádřil tak pravý opak Westových vlastních pocitů. „Postupují dost rychle, to je pravda.“ Ústa se mu prohnula do u něj tak vzácného úsměvu. „Ale jdou přesně tam, kde jsme je chtěli mít. Pastička je natažená a připravená sklapnout, co, kapitáne?“ Podal dalekohled Jalenhormovi, který se jím podíval a zazubil se také.

„Přesně, kde jsme je chtěli,“ zopakoval. West si byl mnohem méně jistý. Velice jasně si vzpomínal na tenkou řadu Seveřanů na vrcholu kopce, právě tam, kde si Ladisla myslel, že je chce mít.

Kroyovi muži se zastavili a oddíly se znovu přesunuly do perfektních pozic, právě tak klidně, jako kdyby stáli na obrovském poli vytyčeném pro přehlídku. Zástupy o čtyřech řadách, oddíly záložníků spořádaně seskupené vzadu a tenké řady lučištníků vpředu. West jen tak tak slyšel vykřikované povely k palbě a uviděl, jak od Kroyových linií vyletěla první salva a snesla se mezi nepřítele. Cítil, jak si při tom pohledu bolestně zarývá nehty do dlaní a pevně zatíná pěsti. Tak moc si přál, aby Seveřani umírali. Ti namísto toho vyslali zpátky skvěle zamířenou salvu vlastních šípů a pak se začali sunout vpřed.

Jejich bojový pokřik se nesl až k důstojníkům před stanem, nepřirozený skřek, který se šířil chladným vzduchem. West se

kousl do rtu, když si vzpomněl, kdy ho slyšel naposledy, jak se ozvěnou nesl mlhou. Těžko mohl uvěřit, že to bylo teprve před několika týdny. Znovu pocítil provinilou úlevu, že je v bezpečí za bojovými liniemi, i když mu zamrazení v zádech připomnělo, že tehdy to zase tak moc nepomohlo.

„Zatraceně," řekl Jalenhorm.

Nikdo jiný nepromluvil. West tam stál, skřípal zuby a srdce mu bilo jako o závod. Zoufale se snažil držet dalekohled tak, aby se tolik nechvěl, když se Seveřani hnali krvelačně dolů do údolí. Kroyovi kušiníci vyslali další salvu a pak se stáhli zpátky do pečlivě připravených mezer mezi pečlivě upravenými vojáky, a ti se opět znovu seřadili. Kopí se sklonila, štíty zvedly a v naprostém tichu, které jako by najednou zavládlo, se jednotky Spojeného království připravily na setkání s vyjícími Seveřany.

„Střet," zavrčel lord maršál Burr. Jednotky Království jako by se zavlnily a nějak nadzvedly a matné slunce jako kdyby na mase mužů zazářilo ostřeji. Vzdálený třeskot se nesl vzduchem. Na velitelském stanovišti nepadlo ani slovo. Každý muž mhouřil oči do dalekohledu nebo mžoural do slunce a natahoval se, aby viděl, co se děje dole v údolí. Sotva se odvažovali dýchat.

Po nějaké době, která se zdála být nesnesitelně dlouhá, Burr spustil dalekohled. „Dobře. Drží se. Zdá se, že vaši Seveřani měli pravdu, Weste. Máme výhodu, že jsme v přesile, dokonce i bez Poulderа. Až se sem dostane, mohla by to být už jenom ruti–"

„Tamhle," zašeptal West, „na jižním hřebeni." Něco se zatřpytilo mezi stromy, a znovu. Kov. „Jezdectvo, pane, na to bych vsadil život. Zdá se, že Bethod měl stejný nápad jako my, jenom s použitím jiného křídla."

„K sakra!" sykl Burr. „Pošlete zprávu generálu Kroyovi, že nepřítel má na jižním svahu koně! Vyřiďte mu, ať nechá plavat druhé křídlo a připraví se na útok zprava!" Jeden z pobočníků se hladce vyhoupl do sedla a odcválal směrem ke Kroyovu stanovišti. Od podkov jeho koně odlétaly kusy studeného bláta.

„Další trik, a určitě ne poslední," Burr sklapl dalekohled a udeřil jím do nastavené dlaně. „Nesmíme dopustit, aby tohle nevyšlo, plukovníku Weste. Nic nám nesmí zkřížit plány. Ani Poulderova arogance, ani Kroyova pýcha, ani nepřítelova prohnanost, nic z toho. Dnes tady musíme zvítězit. *Nesmíme* dopustit, aby to nevyšlo!"

„Ne, pane.“ Ale West neměl ani potuchy, co by pro to měl udělat.

* * *

Vojáci Spojeného království se snažili být tiší, což znamenalo, že dělali asi tolik hluku jako velké stádo ovcí, které ženou do ovčína na stříhání. Skuhrali a reptali, klouzali na vlhké půdě, zbroj jim rachotila, zbraně narážely do nízkých větví. Psí čumák jen vrtěl hlavou, když je viděl.

„Velké štěstí, že tady nikdo není, protože už by nás dávno slyšeli,“ sykl Dow. „Tihle hlupáci by se nedokázali připlížit ani k mrtvole.“

„Ale ty hulákat nemusíš,“ sykl Trojstrom nad ním a pak na ně kývl, aby šli dál.

Byl to divný pocit zase pochodovat s tak početným mužstvem. Byla tam s nimi čtyřicítka Třesavcových karlů, a to byla pěkná sbírka. Muži vysocí i menší, mladí i starší, vyzbrojení nejrůznějšími druhy zbraní a výstroje, ale všichni dost ostřílení, alespoň podle toho, co Psí čumák viděl.

„Stát!“ A královští vojáci se s rachotem a remcáním zastavili a začali se rozestupovat do řady, aby se roztáhli podél nejvyššího bodu hřebene. Hodně dlouhá řada, ohodnotil to Psí čumák podle počtu mužů, které viděl vystupovat do kopce, a oni byli až na jejím úplném konci. Zadíval se do prázdných lesů nalevo od nich a zamračil se. Takový konec řady je osamělé místo.

„Ale zato nejbezpečnější,“ zamumlal si pod nos.

„Cože?“ zeptala se Cathil, která seděla na velkém padlém kmeni.

„Bezpečné místo, tady,“ řekl jejím jazykem a pokusil se o úsměv. Pořád ještě neměl ani ponětí, jak se chovat, když je s ní. Za denního světla mezi nimi byla zpropadeně velká propast, obrovská zející díra vzhledem k původu, věku a jazyku. Propast, o které nevěděl, jestli by se ji vůbec někdy podařilo překonat. Zvláštní, jak se ta propast v noci zmenšila nebo docela zmizela. Potmě si navzájem tak dobře rozuměli. Možná že by to zvládli, časem, nebo možná také ne, a to bylo právě ono. Přesto byl rád, že tam je. Díky ní se znovu cítil jako skutečná lidská bytost, a ne jenom jako zvíře,

co se plíží po lesích a snaží se prorazit si cestu z jednoho zmatku do dalšího.

Všiml si, že se jeden z královských důstojníků oddělil od svých mužů a jde k nim. Nabubřele se zastavil před Trojstromem, pod paží zasunutou naleštěnou hůlku. „Generál Poulder vás žádá, abyste zůstali zde na levém křídle a zajišťovali jeho zadní řady.“ Hovořil pomalu a velice nahlas, jako kdyby mu tak ti, kteří nemluví jeho jazykem, mohli lépe rozumět.

„Dobře,“ řekl Trojstrom.

„Divize se rozvine podél vrcholu hřebene napravo od vás!“ A ukázal tou svojí hůlkou ke stromům, kde se jeho muži pomalu a hlasitě připravovali. „Budeme čekat, až budou Bethodovy síly zcela vytíženy divizí generála Kroye, a potom zaútočíme a zaženeme je z údolí!“

Trojstrom přikývl. „Budete k něčemu potřebovat naši pomoc?“

„Upřímně o tom pochybuji, ale pokud by se něco změnilo, dáme vám vědět.“ A na to se otočil a pyšně odkráčel, aby se přidal ke svým mužům. Po pár krocích uklouzl a málem spadl na zadek do bahna.

„Ten si je nějak jistý,“ řekl Psí čumák.

Trojstrom zvedl obočí. „Až moc, jestli tě zajímá můj názor, ale jestli to znamená, že s námi nepočítá, řekl bych, že se s tím nějak srovnám. Tak jo!“ křikl a otočil se ke karlům. „Popadněte ten kmen a odtáhněte ho tamhle k tomu srázu!“

„Proč?“ zeptal se někdo; tazatel seděl, škrábal se na koleni a tvářil se otráveně.

„Abys měl za co se schovat, když se Bethod otočí k nám,“ štěkl na něj Dow. „Popadni ho, hlupáku!“ Karlové odložili zbraně a dali se s bručením do práce. Vypadalo to, že připojit se k legendárnímu Ruddu Trojstromovi nebude taková legrace, jak si mysleli. Psí čumák se musel usmát. Měli to vědět. Vůdci se nestávají legendou proto, že by po svých lidech žádali jen lehkou práci. Sám starouš tam stál a mračil se do lesů. Psí čumák k němu přistoupil. „Něco ti dělá starosti, co, veliteli?“

„Tady nahoře je dobré místo, aby se tu schovalo pár chlapů. Dobré místo k tomu, aby tady někdo počkal, až se všichni nahrnou do bitvy, a pak se vrhl dolů a zaútočil.“

„To je,“ zazubil se Psí čumák. „Proto tady jsme.“

„A dál? Myslíš, že to Bethoda nenapadlo také?“ Úsměv se Psímu čumákovi pozvolna vytratil z tváře. „Jestli má pár mužů nazbyt, mohlo by ho napadnout, aby se tu schovali a čekali na ten správný okamžik přesně jako my. Mohl by je sem poslat lesem a nahoru tady na tenhle kopec, zrovna jak sedíme my. Co by se stalo pak, co myslíš?“

„Řekl bych, že bychom se navzájem pomordovali, ale Bethod nemá mužů nazbyt, soudě podle Třesavce a jeho chlapů. Má proti sobě přesilu dva na jednoho.“

„Možná, ale rád chystá nějaká ta překvapení.“

„Tak jo,“ řekl Psí čumák a díval se přitom, jak karlové odtáhli padlý kmen tak, že zakryl vršek srázu. „Dobře. Takže tady necháme ležet ten kmen a budeme doufat, že to dopadne dobře.“

„Doufat, že to dobře dopadne?“ zavrčel Trojstrom. „Kdy tohle fungovalo?“ Poodešel, aby si promluvil s Mračňákem, a Psí čumák pokrčil rameny. Kdyby se několik stovek karlů opravdu najednou obrátilo, byli by v pěkné bryndě, ale s tím teď nemohl nic moc udělat. A tak si klekl vedle svého vaku, vytáhl křesadlo a pár suchých větviček. Pečlivě je poskládal a pak začal škrtat.

Třesavec si dřepl k němu a dlaněmi se opřel o topor sekyry.

„Co chceš dělat?“

„Co bys myslel?“ Psí čumák foukl do třísek a díval se, jak se plamínky šíří. „Rozdělávám oheň.“

„Copak my nečekáme, až začne boj?“

Psí čumák se posadil, přisunul pár suchých větviček blíž a díval se, jak hoří. „No jo, to čekáme, a řekl bych, že je to právě ta nejlepší doba na ohníček. Válka, to je samé čekání, hochu. Zabere celé týdny tvého života, když budeš pracovat s námi. Můžeš ten čas strávit tím, že se budeš klepat zimou, nebo si můžeš zkusit udělat trochu pohodlí.“

Vytáhl z vaku pánev a postavil ji na oheň. Byla to nová pánev, dobrá; dostal ji od Jižanů. Rozbalil balíček, co měl uvnitř. Pět vajíček, pořád ještě celých. Pěkných, hnědých, kropenatých vajec. Rozbil jedno o hranu pánve, vylil je dovnitř a poslouchal, jak syčí. Celou tu dobu se usmíval. Všechno šlo docela dobře. Vajíčka už neměl hodně dlouho. Když rozbíjel poslední, měl najednou pocit, že něco cítí, zrovna když se obrátil vítr. Něco jiného než smažená vejce. Trhl hlavou a zamračil se.

„Co je?“ zeptala se Cathil.

„Nejspíš nic.“ Ale lepší bude nenechat nic náhodě. „Chvilku tady počkej a hlídej to, jo?“

„Tak dobře.“

Psí čumák přelezl přes padlý kmen, přeběhl k nejbližšímu stromu a opřel se o něj. Pak si dřepl a zadíval se ze stráně dolů. Pokud mohl říct, necítil nic. Ani mezi stromy nic neviděl – jenom mokrou zem se zbytky sněhu, borové větve, ze kterých kapala rosa, a tiché stíny. Nic. To ho jenom Trojstrom znervózněl těmi svými řečmi o překvapení.

Už se obracel zpátky, když ten závan ucítil znovu. Vstal, sešel pár kroků dolů ze svahu, kousek dál od rozdělaného ohně a padlého stromu, a zadíval se do lesů. Trojstrom přišel za ním. Na předloktí měl štít a ve své velké ruce svíral připravený meč.

„Co je, Psí čumáku, cítíš něco?“

„Možná že jo.“ Znovu zavětřil, dlouze a pomalu. Nasál vzduch do nozder a snažil se v něm něco rozpoznat. „Nejspíš nic.“

„Neříkej mi, že nic, Psí čumáku, tvůj nos už nás párkrát dostal z maléru. Tak co to bylo?“

Vánek se pohnul a tentokrát to Psí čumák zachytil docela jistě. Už to hodně dlouho necítil, ale věděl, že se nemýlí. „Do prdele,“ vydechl. „Šanka.“

„Ou!“ Psí čumák se otočil s ústy dokořán. Cathil se právě škrábala přes padlý strom s pánví v ruce. „Vajíčka jsou hotová,“ řekla a usmála se na oba dva.

Trojstrom na ni divoce zamával rukou a zařval z plných plic. „Všichni běžte za –“

Dole ve křoví zazpívala tětiva. Psí čumák slyšel, jak kolem proletěl šíp. Ploskohlavci nejsou nejlepší střelci. Šíp ho minul o celý krok, možná o dva. Bylo to kulhavé štěstí, že si našel jiný cíl.

„Ach,“ vydechla Cathil a podívala se na dřík ve svém boku. „Ach…“ a padla k zemi, takže jí pánev vypadla do sněhu. Psí čumák se k ní hned rozběhl nahoru do kopce a dech mu studeně skřípal v krku. Natáhl se k ní, popadl ji za ruce a zahlédl Trojstroma, jak ji vzal pod koleny. Naštěstí moc nevážila. Vlastně skoro nic. Kolem prosvištěl jeden nebo dva další šípy. Jeden se zabodl do padlého stromu a jeho dřík se slabě chvěl. Přenesli Cathil na druhou stranu a schovali ji za kmen.

„Tam dole jsou šankové!“ křičel Trojstrom. „Postřelili děvče!“

„Tak nejbezpečnější místo v boji, co?“ zavrčel Dow, přikrčil se za strom a otáčel si sekerou v ruce. „Zatracení parchanti!“

„Šankové, takhle daleko na jihu?“ zeptal se kdosi.

Psí čumák vzal sténající Cathil pod pažemi a táhl ji zpátky k dolíku s ohništěm. Paty jí při tom nadskakovaly v blátě. „Oni mě zastřelili,“ zašeptala a zírala na šíp trčící z jejího boku. Do šatů začínala prosakovat krev. Rozkašlala se a pak se vytřeštěnýma očima zadívala na Psího čumáka.

„Už jdou!“ křičel Třesavec. „Připravte se, hoši!“ Muži vytahovali zbraně, utahovali si opasky a zapínali řemeny štítů. Skřípali zuby a plácali se navzájem do zad. Připravovali se na boj. Mračňák už byl za stromem a posílal dolů z kopce jeden šíp za druhým, klidný jako vždycky.

„Musím jít,“ řekl Psí čumák a stiskl Cathil ruku, „ale vrátím se, ano? Jenom tady klidně seď, slyšíš? Vrátím se.“

„Cože? Ne!“ Musel své prsty z jejích vytrhnout. Dělal to nerad, ale copak mohl jinak? „Ne,“ zachraptěla za ním, když se plížil k zátarasu a k úzké řadě karlů přikrčených za ním. Někteří vkleče stříleli. Přes kmen přeletěl ošklivý oštěp a zaduněl o zem. Psí čumák na něj chvíli hleděl, pak prošel kolem něj, klekl si vedle Mračňáka a zadíval se dolů z kopce.

„Do prdele!“ Les se hemžil ploskohlavci. Byli pod nimi, nalevo i napravo. Tmavé, pohybující se a kličkující stíny. Hrnuli se do kopce. Vypadalo to, že jsou jich stovky. O kus dál napravo se ozýval křik a třeskot zbraní zaskočených královských vojáků. Jejich zbroje řinčely, jak se snažily vzdorovat hrotům oštěpů. Šípy vztekle hvízdaly lesem v obou směrech. „Do prdele!“

„Možná by bylo dobré začít střílet, ne?“ Mračňák vypustil šíp a vytáhl z toulce další. Psí čumák zamířil, ale bylo tam tolik cílů, že si dost dobře nedokázal vybrat, a nakonec vystřelil příliš vysoko. Celou tu dobu klel. To už byli ploskohlavci blízko, dost blízko na to, aby jim viděl do obličeje, pokud se tomu obličej dalo říkat. Rozšklebené mordy, vrčící a plné zubů, a studená malá očka, plná nenávisti. Těžkopádné zbraně – kyje osázené hřeby, sekyry ze štípaného kamene, zrezivělé meče sebrané mrtvým. Hnali se nahoru a mezi stromy se pohybovali hbitě jako vlci.

Psí čumák zasáhl jednoho do prsou a viděl, jak se skácel k zemi. Dalšího trefil do nohy, ale ostatní to nijak nezpomalilo. „Připravte se!“ slyšel zařvat Trojstroma a vnímal, jak kolem něj vstávají muži,

jak zvedají zbraně, napřahují kopí a připravují si štíry, aby se střetli s nepřítelem. Psí čumák si říkal, jak se na tohle může člověk vůbec připravit.

Jeden z ploskohlavců přeskočil padlý kmen. Vrčel a tlamu měl dokořán. Psí čumák to viděl, viděl, jak ta černá stvůra proletěla vzduchem, a slyšel, jak mu někde blízko ucha kdosi hrozivě zařval, a pak zasvištěl Tulův meč a ploskohlavec odletěl někam dozadu. Tryskala z něho krev, jako když vytéká voda z roztříštěné láhve.

To už se k nim snažil přelézt další. Trojstrom mu mečem čistě uťal ruku a štítem ho srazil zpátky. Ale nahoru se hnali další a další ploskohlavci. Hrnuli se přes padlý strom v celých houfech. Psí čumák jednoho zasáhl do obličeje ze vzdálenosti ani ne jednoho kroku, vytáhl nůž a vrazil mu ho do útrob. Řval při tom jako šílený. Po rukou se mu rozlila teplá krev. Jak ploskohlavec padal k zemi, vytrhl mu z pracek kyj a mrštil jím po dalším útočníkovi, ale minul jej a sám ztratil rovnováhu. Všude kolem muži řvali a bodali a sekali.

Viděl jak Třesavec jednomu šankovi přimáčkl botou hlavu ke kmeni, zvedl svůj štít vysoko nad hlavu a vrazil mu kovový okraj hluboko do tváře. Dalšího, který přelézal kmen, ťal sekyrou, až z něj vystříkla krev Psímu čumákovi do očí. Pak popadl holýma rukama třetího. Oba se svalili na vlhkou zem a začali se po ní válet. Šanka se dostal nahoru a Psí čumák ho praštil kyjem do zad, jednou, dvakrát, třikrát. Třesavec ze sebe bezvládného protivníka shodil, vyškrábal se na nohy a dupl mu zezadu na hlavu. Pak vyrazil vpřed a srazil k zemi dalšího ploskohlavce, právě když bodal ječícího karla oštěpem do boku.

Psí čumák zamrkal a snažil se vytřít si rukávem krev z očí. Viděl, jak Mračňák vytáhl nůž a probodl jím ploskohlavcovu lebku. Čepel vyjela ústy ven a připíchla hlavu stvůry pevně k padlému kmeni. Viděl Tula, který mlátil svou obrovitou pěstí do obličeje svého protivníka a nepřestal, dokud z lebky nezůstalo nic než krvavá kaše. Další ploskohlavec vyskočil s napřaženým oštěpem na kmen hned nad Tulem, ale dřív, než mohl zaútočit, mu Dow zespodu podťal nohu. Ploskohlavec se ve vzduchu roztočil a zaječel.

Psí čumák zahlédl šanku na jednom z karlů, jak vykousl muži velký kus masa z krku. Vytrhl ze země vedle sebe oštěp a vrhl jej kolmo do ploskohlavcových zad. Šanka se svalil naznak a dopadl

na zem. Pořád něco drmolil a snažil se oštěp vytáhnout, ale byl jím probodnutý skrz naskrz.

Kolem se s řevem přehnal další karl se šankou zakousnutým do paže a druhou rukou se ho snažil setřást. Psí čumák k němu zamířil, aby mu pomohl, ale než se k němu dostal, byl sám napaden ploskohlavcem s oštěpem. Naštěstí si ho všiml včas a stačil uhnout. Vzápětí se po něm ohnal nožem a sekl ho přes oči. Nakonec ho ještě dorazil úderem kyje do lebky a s uspokojením cítil, jak pukla jako rozbíjené vejce. Otočil se a stanul čelem proti dalšímu útočníkovi. Tenhle byl opravdu velký. Otevřel vyzývavě tlamu a zavrčel, sliny mu kapaly na hruď a v tlapách svíral obrovskou sekyru.

„Tak pojď!“ zařval na něj Psí čumák a zvedl kyj i nůž. Než se na něj stačil šanka vrhnout, dostal se Trojstrom za netvorova záda a rozsekl ho od ramen až k hrudníku. Vyšplíchla krev a šanka se svalil do bláta. Nějak se mu podařilo nadzvednout se, ale jediné, čeho tím docílil, bylo, že Psímu čumákovi nastavil obličej tak příhodně, že mu do něj mohl hladce zabodnout nůž.

To už se šankové dali na ústup a karlové je s křikem hnali zpátky, odkud přišli. Poslední z útočníků zaskuhral a vrhl se ke kmeni, aby ho přelezl. Když mu Dowův meč vykrojil v zádech krvavou díru a odhalil rudé maso a úlomky bílé kosti, jenom něco zadrmolil a zhroutil se přes jednu z větví. Naposled sebou zacukal a zůstal bez hnutí. Nohy mu volně visely ve vzduchu.

„A máme je!“ zařval Třesavec, tvář pod dlouhými vlasy pocákanou krví. „Vyřídili jsme je!“

Karlové začali řvát, jásat a mávat zbraněmi. Alespoň většina z nich. Pár jich leželo nehybně na zemi a ti, co byli zraněni, sténali a chrčeli skrze zaťaté zuby. Psímu čumákovi se nezdálo, že tihle by měli zrovna chuť jásat. A ani Trojstromovi ne.

„Sklapněte, pitomci! Jsou sice pryč, ale přijdou další. Tak to u ploskohlavců chodí, vždycky přijdou další! Odkliďte ta těla z cesty! Posbírejte tolik šípů, kolik můžete! Dneska je ještě budeme potřebovat!“

Psí čumák už se belhal zpátky k doutnajícímu ohni. Cathil ležela, kde ji předtím nechal, dýchala rychle a mělce, jednu ruku přitisknutou k žebrům kolem dříku šípu. Doširoka otevřenýma, vlhkýma očima ho viděla přicházet, ale mlčela. Ani on nic neříkal. Co také říct? Vytáhl nůž, rozpáral jí zakrvácenou košili od šípu až

po lem a odhrnul ji, aby na ránu viděl. Šíp byl zabodnutý mezi dvě žebra na pravé straně, těsně pod prsem. To nebylo zrovna nejlepší místo, kam to dostat, jestli se vůbec o nějakém místě na těle dal říct opak.

„Bude to dobré?“ zamumlala a zuby jí jektaly. Tvář měla bílou jako sníh a oči horečnatě lesklé. „Bude to dobré?“

„Bude to dobré,“ uklidňoval ji a palcem jí z vlhké tváře setřel špínu. „Teď buď hezky v klidu, jo? Dáme to do pořádku.“ A po celou tu dobu si v duchu říkal: Jsi zasraný lhář, Psí čumáku, ty zasraný zbabělče. Vždyť má mezi žebry šíp.

Trojstrom si dřepl vedle něj. „Bude to muset jít ven,“ řekl a hrozně se mračil. „Já ji budu držet a ty to vytáhni.“

„Cože?“

„Co to říkal?“ zašeptala Cathil a na zaťatých zubech měla krev. „Co to…“ Psí čumák popadl oběma rukama dřík a Trojstrom chytil Cathil za zápěstí. „Co jsi to –“

Psí čumák zatáhl, ale šíp nešel ven. Zatáhl znovu. Z rány kolem dříku se vyřinula krev a ve dvou tenkých pramíncích stékala dívce po bledém boku. Zatáhl ještě jednou. Její tělo se prohnulo, kopala nohama a křičela, jako kdyby ji vraždil. Pak zatáhl ještě, ale šíp se nepohnul. Neposunul se ani o délku jednoho prstu.

„Vytáhni to!“ sykl Trojstrom.

„Vždyť to, sakra, nejde!“ zavrčel mu Psí čumák do tváře.

„No dobře! Dobře.“ Psí čumák pustil šíp a Cathil se rozkašlala a zachroptěla. Chvěla se, lapala po dechu a od úst jí kapaly růžové sliny.

Trojstrom se poškrábal na bradě a rozmázl si tak po obličeji krvavou šmouhu. „Když ho nemůžeš vytáhnout ven, budeš ho muset prostrčit skrz.“

„Cože?“

„Co to… říkal?“ zachroptěla Cathil a zuby jí drkotaly. Psí čumák polkl. „Musíme to prostrčit skrz.“

„Ne,“ zašeptala a zděšeně vytřeštila oči. „Ne.“

„Musíme.“

Když uchopil dřík, v půlce ho zlomil a pak položil obě ruce dlaněmi na sebe na jeho zlomený konec, vyjekla. „Ne,“ zanaříkala.

„Jenom drž, děvče,“ zamumlal Trojstrom v obecné řeči a znovu jí pevně sevřel paže. „Teď jenom drž. Dělej, Psí čumáku.“

„Ne…“

Psí čumák zaťal zuby a silou zatlačil na zlomený dřík šípu. Cathil sebou trhla, vydala ze sebe něco jako povzdech a pak se jí oči obrátily v sloup a úplně zapadly. Psí čumák ji napůl otočil. Tělo měla ochablé jako kus hadru. Uviděl, jak jí ze zad trčí hrot šípu.

„Dobře," zamumlal. „Dobře, je skrz." Vzal konec šípu do ruky těsně za hrotem, jemně jím otočil a vytáhl ho ven. S ním vyšplíchl i proud krve, ale ne zase tak silný.

„Je to dobré," prohlásil Trojstrom. „Nevypadá to, že prošel plícema."

Psí čumák si kousal ret. „Je to dobré." Popadl ruličku obvazu, přitlačil ji na krvácející ránu v dívčiných zádech a začal jí obvaz omotávat kolem těla. Trojstrom ji nadzvedl, aby se pod ni dostal. „Je to dobré, je to dobré," opakoval Psí čumák pořád dokola a snažil se pracovat co nejrychleji, i když měl studené prsty a moc mu to nešlo, ale ovázal ji pevně, jak nejlépe to uměl. Ruce měl od krve, obvazy byly zakrvácené a dívčina záda i prsa byla pokrytá jeho rudými otisky prstů, špinavými šmouhami i tmavou krví. Přetáhl jí košili zpátky a jemně ji otočil naznak. Sáhl jí na tvář – byla teplá a oči měla zavřené. Hruď se jí lehce zvedala a klesala a kolem úst jí stoupala pára.

„Potřebuje deku." Vyskočil, chvíli se přehraboval ve svém vaku a pak z něj začal tahat přikrývku; rozhazoval přitom kolem ohniště svou výstroj. Když ji vytáhl, vytřepal ji a položil přes Cathil. „Takhle budeš v teple, víš? Pěkně v teple." Utěsnil ji kolem ní, aby k ní nemohl chlad. Stáhl jí přikrývku níž k nohám a i tam ji pečlivě utěsnil. „Pěkně v teple."

„Psí čumáku."

Trojstrom se nad dívkou skláněl a poslouchal, jestli dýchá. Pak se narovnal a pomalu zavrtěl hlavou. „Je mrtvá."

„Cože?"

Kolem nich se pomalu vznášely bílé vločky. Znovu začalo sněžit.

* * *

„Kde je k čertu ten Poulder?" zavrčel maršál Burr, díval se dolů do údolí a zoufale zatínal a rozevíral pěsti. „Říkal jsem počkat, až se střetneme, a ne zatraceně až nás budou mít na lopatkách!"

West nemohl přijít na žádnou odpověď. Ale také by rád věděl, kde Poulder je. Sněžilo čím dál hustěji. Vločky se snášely k zemi, měkce vířily vzduchem a zahalovaly bojiště šedivou oponou. Všemu dodávaly nádech něčeho nereálného. Zvuky k nim doléhaly jakoby z neskutečné dálky, tlumené a s ozvěnou. Kurýři s naléhavým voláním po posilách přebíhali sem a tam za jednotlivými liniemi jako černé tečky, které se rychle míhaly po bílém terénu. Raněných přibývalo. Přinášeli je naříkající na nosítkách, přiváželi ve vozech, a nebo se sami plahočili, tiší a zakrvácení, po cestě dolů pod hlavní stan.

Dokonce i přes ten sníh bylo vidět, že Kroyovi muži jsou pod těžkým tlakem. Ty pečlivě srovnané řady se teď uprostřed povážlivě vyboulily, z jednotek zbyly jenom pouhé roztahující se masy a navzájem se v tom chaosu a zmatku z boje prolínaly. West už ztratil přehled o počtu štábních důstojníků, které generál Kroy poslal na velitelské stanoviště se žádostí o posily nebo dovolení se stáhnout, a všechny je posílal zpátky se stejným rozkazem. Držet se a čekat. Naopak od Pouldera nepřicházel nikdo, jen zlověstné a nečekané mlčení.

„Kde k čertu je?“ Burr zamířil ke svému stanu a ve vrstvě čerstvě napadaného sněhu nechával černé stopy. „Vy!“ křikl na pobočníka a netrpělivě mu kynul, aby přišel blíž. West šel v uctivé vzdálenosti za ním a protáhl se vchodem do stanu s Jalenhormem v patách.

Maršál Burr se naklonil nad svým stolem a prudce vytáhl z lahvičky s inkoustem pero. Na dřevo ukáplo pár černých kaněk. „Vyrazíte do toho lesa a najdete generála Pouldera! Zjistíte, co tam k čertu dělá, a okamžitě se vrátíte sem!“

„Ano, pane!“ vykvikl důstojník, co tam stál rozechvěle v pozoru.

Burrovo pero škrábalo rozkazy na papír. „Informujte ho, že má rozkaz zahájit útok *okamžitě!*“ Podepsal se rozezleným trhnutím zápěstí a strčil papír pobočníkovi.

„Jistě, pane!“ Mladý důstojník sebevědomě vykráčel ze stanu.

Burr se otočil k mapám a trhl sebou, jak se zadíval dolů. Jednou rukou se tahal za vousy a druhou si tiskl k břichu. „Kde k čertu je ten Poulder?“

„Možná, pane, že byl sám napaden –“

Burr říhl a tvář se mu stáhla. Znovu říhl a udeřil pěstí do stolu, až lahvička s inkoustem zarachotila. „K čertu s tímhle zatraceným trávením!“ Svým tlustým prstem rýpl do mapy. „Jestli Poulder nepřijde včas, budeme muset vsadit na zálohy, Weste, slyšíte mě? Vsadit na jezdectvo.“

„Ano, pane. Samozřejmě.“

„Nemůžeme dopustit, aby tohle nevyšlo.“ Maršál se zamračil a polkl. Westovi se zdálo, že najednou hrozně zbledl. „Nemůžeme… nemůžeme…“ Trochu se zakymácel a zamrkal.

„Pane, jste –“

„Ghhrrrrr!“ A maršál Burr se prudce předklonil a vychrlil na stůl černé zvratky. Rozstříkly se po mapách a zbarvily papír do zuřivě rudé. West stál jako přimrazený a čelist mu postupně klesala. Burr zachrčel, pěsti zaťaté na stole před sebou. Tělo se mu otřáslo, pak se nahrbil a znovu začal zvracet. „Guuurgh!“ Zakymácel se a od úst mu zůstala viset rudá slina. Vytřeštěné oči v obličeji bílém jako stěna. Přiškrceně zasténal a začal se kácet dozadu. Jednu zakrvácenou mapu přitom stáhl ze stolu s sebou.

West konečně pochopil, co se děje, právě včas, aby přiskočil a zachytil ochablé tělo lorda maršála těsně před tím, než dopadlo na zem. Vrávoral napříč stanem a snažil se ho udržet.

„Do hajzlu,“ vydechl Jalenhorm.

„Pomoz mi, zatraceně!“ vyhrkl West. Obr vyrazil k němu, popadl Burra za druhou ruku a společně ho napůl odnesli a napůl odtáhli na jeho lůžko. West maršálovi rozepnul horní knoflík a uvolnil límec. „Nějaký nemocný žaludek,“ zamumlal skrze zaťaté zuby. „Už si stěžoval několik týdnů…“

„Seženu lékaře!“ zakňoural Jalenhorm.

Vyskočil, ale West ho chytil za ruku. „Ne.“

Obr na něho nechápavě hleděl. „Cože?“

„Jestli se roznese, že je nemocný, vypukne panika. Poulder a Kroy si budou dělat, co se jim zlíbí. Armáda by se mohla rozpadnout. Než skončí bitva, nikdo se to nesmí dozvědět.“

„Ale –“

West vstal, položil Jalenhormovi ruku na rameno a zadíval se mu zpříma do očí. On už věděl, co se musí udělat. Nebude se dívat na další katastrofu. „Poslouchej mě. Musíme pokračovat podle jeho plánu. Musíme.“

„Kdo musí?“ Jalenhorm se zmateně rozhlédl po stanu. „Myslíš jenom ty a já?“

„Když to bude nutné…“

„Ale tady jde o život člověka!“

„Tady jde o životy tisíců lidí,“ sykl West. „Nemůžeme dovolit, aby to nevyšlo, slyšel jsi, jak to říkal.“

Jalenhorm zbledl skoro tak jako předtím Burr. „Nezdá se mi, že tím myslel –“

„Nezapomínej, že mi něco dlužíš.“ West se k němu naklonil ještě blíž. „Nebýt mě, byl bys dnes na hromadě mrtvol hnijících na sever od Cumnuru.“ Nedělal to rád, ale udělat to musel a na vybraná slovíčka nebyl čas. „Rozuměli jsme si, kapitáne?“

Jalenhorm polkl. „Ano, pane. Myslím, že ano.“

„Dobře. Budeš hlídat maršála Burra a já se postarám o to venku.“ West vstal a zamířil ke stanovému vchodu.

„Co kdyby Burr –“

„Improvizuj!“ štěkl na něj přes rameno. Měl teď na starost mnohem důležitější věci než osud jediného muže. Protáhl se zpátky do chladného povětří. Kolem stanu u velitelského stanoviště postávala asi dvacítka důstojníků a strážích, ukazovali dolů do bílého údolí, mžourali do dalekohledů a tlumeně si něco říkali. „Seržante Pikeu!“ West kývl na odsouzence a ten k němu vykročil a rychle se k němu blížil padajícím sněhem. „Potřebuji, abyste tady stál na stráži, rozuměl jste?“

„Jistě, pane.“

„Potřebuji, abyste se tady postavil a nepustil dovnitř nikoho kromě mě a kapitána Jalenhorma. Nikoho jiného.“ Ztlumil hlas. „Za žádných okolností.“

Pike přikývl a oči v růžové hroudě tváře mu zasvítily. „Rozumím.“ Popošel ke stanovému vchodu a tam se postavil, téměř ledabyle, s palci zastrčenými za opaskem s mečem.

O chvíli později se ze svahu ke štábu přihnal kůň. Z nozder mu stoupala pára. Jeho jezdec sklouzl ze sedla, udělal pár nejistých kroků ke stanu, než mu West zastoupil cestu.

„Naléhavý vzkaz pro maršála Burra od generála Pouldera!“ vydechl muž ve spěchu. Zkusil pokračovat dál ke stanu, ale West se ani nepohnul.

„Maršál Burr je zaneprázdněn. Můžete vzkaz předat mně.“

„Bylo mi řečeno, abych ho předal výlučně –“

„Mně, kapitáne!“

Muž zamrkal. „Divize generála Pouldera je velice zaneprázdněna, pane, v lesích.“

„Zaneprázdněna?“

„Nanejvýš zaneprázdněna. Levé křídlo bylo několikrát tvrdě napadeno a my máme velké potíže, abychom se sami udrželi. Generál Poulder žádá o dovolení stáhnout se a přeskupit, nemáme žádné strategické pozice!“

West polkl. Plán už se začínal pomalu rozpadat a bezprostředně hrozilo, že se brzy rozpadne úplně. „Stáhnout? Ne. To je nemožné. Když couvne, Kroyova divize zůstane odkrytá. Řekněte generálu Poulderovi, aby se držel, a pokud to bude možné, pokračoval dál i navzdory útokům. Řekněte mu, že se za žádných okolností nesmí stáhnout! Každý muž musí odvést svou práci!“

„Ale pane, měl bych –“

„Jeďte!“ zařval West. „Hned!“

Muž zasalutoval a vyškrábal se zpátky do sedla. Ještě ho bylo vidět, jak uhání nahoru po svahu, když se ke stanu hnal se svým koněm další návštěvník. West tiše zaklel. Byl to plukovník Felnigg, Kroyův velitel štábu. Toho nebude tak snadné odbýt.

„Plukovníku Weste,“ vydechl, když se zhoupl ze sedla. „Naše divize je pod těžkými útoky po celé linii a teď se na našem pravém křídle objevilo jezdectvo! Útok jízdy proti regimentu pěších odvedenců!“ Už se hrnul do stanu a stahoval si rukavice. „Bez posil se dlouho neudrží, a pokud přes ně projdou, naše křídlo bude v prachu! To by byl konec! Kde je k čertu Poulder?“

West se neúspěšně snažil Felnigga zarazit. „Na generála Pouldera zaútočili také. Ale okamžitě vydám rozkaz, aby vyrazily posily a –“

„To nebude stačit,“ zavrčel Felnigg, přehnal se kolem něj a vykročil ke stanu. „Musím mluvit s maršálem Burrem –“

Cestu mu zastoupil Pike, s jednou rukou položenou na jílci meče. „Maršál… má moc práce,“ zašeptal. Oči mu v jeho spálené tváři lezly z důlků tak výhružným způsobem, že dokonce i West trochu znervózněl. Na chvíli zavládlo napjaté ticho, jak na sebe štábní důstojník a odsouzenec bez tváře navzájem zírali.

Pak Felnigg váhavě o krok couvl. Zamrkal a nervózně si olízl rty. „Moc práce. Chápu. Takže.“ Couvl ještě o jeden krok. „Říkáte, že posily vyrazí okamžitě?“

„Okamžitě.“

„Tak dobře, dobře… Povím generálu Kroyovi, že může očekávat posily.“ Felnigg zasunul nohu do třmene. „Tohle je ovšem vysoce neregulérní.“ Vrhl ke stanu podmračený pohled, pak na Pikea i na Westa. „Vysoce neregulérní.“ A na to pobídl koně a odcválal zpátky do údolí. West se za ním díval a říkal si, jestli má vůbec Felnigg ponětí, jak moc je to neregulérní. Otočil se k pobočníkovi.

„Maršál Burr rozkázal povolat posily do akce na pravém křídle. Mají zaútočit na Bethodovu jízdu a odrazit je. Jestli křídlo oslabí, bude to znamenat katastrofu. Rozuměl jste?“

„Měl byste mít písemný rozkaz od maršála –“

„Není čas na písemné rozkazy!“ zařval West. „Běžte tam a dělejte svou práci, člověče!“

Pobočník poslušně odklusal sněhem dolů z kopce ke dvěma regimentům posil, které tam trpělivě čekaly a sníh se na ně pomalu snášel. West se za ním díval a nervózně si protahoval prsty. Muži začali nasedat na koně a odklusali zaujmout své pozice pro útok. West se otočil a přitom si kousal ret. Důstojníci a stráže z Burrova štábu se na něj všichni dívali s výrazy od mírné zvědavosti až po vyslovenou podezíravost.

Když se vracel, kývl na dva z nich a snažil se přitom tvářit, že to všechno je jen běžná rutina. Sám si říkal, jak dlouho asi bude trvat, než někdo zkrátka odmítne přijmout jeho rozkaz, než se někdo násilím dostane do stanu a zjistí, že lord maršál Burr je na půl cesty do země mrtvých, a to už nějakou dobu. Říkal si, jestli to bude předtím, než se nepřátelským šikům podaří dostat do údolí a velitelské stanoviště obsadí Severani. Kdyby to bylo až potom, už by na tom nejspíš ani nezáleželo.

Pike se na něj díval s výrazem, který mohl být něčím jako úsměv. West by se na něj rád usmál také, ale nedokázal to.

* * *

Psí čumák seděl a ztěžka dýchal. Zády byl otočený k padlému stromu a čelo si zničeně opíral o pěst. Do vlhké země před sebou měl zabodnutý meč. Vzal ho jednomu z mrtvých karlů. Už ho použil a bylo mu jasné, že než tento den skončí, použije ho ještě

mnohokrát. Měl na sobě krev – na rukou, na šatech, všude. Cathilinu krev, krev ploskohlavců i svou vlastní. Zdálo se, že otírat si ji je zbytečná námaha – brzy jí bude ještě mnohem víc.

Šankové zatím zaútočili na kopec třikrát a oni je třikrát odrazili. Každý další boj byl těžší než ten předchozí. Psí čumák v duchu hádal, jestli se jim podaří odrazit je ještě jednou, až přijdou. Že přijdou, o tom vůbec nepochyboval. Ani na okamžik. Otázka, která ho trápila, byla kdy a kolik jich bude.

Mezi stromy slyšel raněné královské vojáky, jak vřískají a kňučí. Hodně raněných. Když přišli šankové naposledy, jeden z karlů ztratil ruku. Ztratil je vlastně možná špatné slovo, protože mu ji usekli sekyrou. Zprvu hlasitě řval, ale teď už byl zticha a tiše a sípavě oddechoval. Převázali mu pahýl hadry a řemenem a on se na něj teď díval takovým tím pohledem, který někdy ranění mívají. Bledý a s vytřeštěnýma očima hleděl na svoje uťaté zápěstí, jako kdyby nemohl pochopit, co to vidí. Jako kdyby to pro něj bylo nekonečné překvapení.

Psí čumák se pomalu protáhl a zadíval se přes horní okraj padlého stromu. Dole v lese viděl ploskohlavce. Seděli tam ve stínu. Čekali. Nelíbilo se mu, že tam tak sedí. Šankové se na vás vrhají, dokud vás všechny nevyřídí, nebo utečou.

„Na co čekají?“ sykl. „Kdy se ti zatracení šankové naučili čekat?“

„Kdy se naučili bojovat za Bethoda?“ zavrčel Tul a otíral si meč. „Je toho hodně, co se změnilo, a nic z toho k lepšímu.“

„Kdy se vůbec něco změnilo k lepšímu?“ zavrčel Dow, který seděl opodál.

Psí čumák se zamračil. Ucítil něco nového, něco jako vlhkost. Tam dole bylo něco bledého, mezi stromy, a jak se tam díval, bylo to stále bledší. „Co je tohle? Mlha?“

„Mlha? Tady nahoře?“ Dow se drsně zachechtal. Znělo to jako havraní zakrákání. „V tuhle denní dobu? Cha! Počkej, i když…“ Teď už to viděli všichni – bílý pruh, který se plazil po vlhkém kopci. Psí čumák polkl. V ústech měl sucho. Cítil se nějak nesvůj, a nejen kvůli šankům, co čekali dole. Bylo v tom ještě něco. Ta mlha se plížila nahoru mezi stromy, vlnila se kolem kmenů a přímo před jeho očima se pořád zvedala. Ploskohlavci se dali do pohybu, matné stíny míhající se v bledém šeru.

Slyšel Dowa, jak říká: „Tohle se mi nelíbí. To není normální.“

„Klid, hoši!“ ozval se Trojstromův hluboký hlas. „Teď klid!“ Psí čumák sebral odvahu, ale nevydrželo mu to dlouho. Pohupoval se zepředu dozadu a bylo mu zle.

„Ne. Ne,“ zašeptal Třesavec a těkal očima, jako kdyby hledal, kudy zmizet. Psí čumák cítil, jak mu vstávají chlupy na rukou, jak mu naskakuje husí kůže a jak se mu stahuje hrdlo. Zmocnil se ho divný, nepojmenovatelný druh strachu, plížil se vzhůru po kopci spolu s mlhou – plížil se lesem, vinul se kolem stromů a prodíral se pod padlým kmenem, který využívali jako úkryt.

„To je on,“ zašeptal Třesavec. Oči mu lezly z důlků a krčil se k zemi, jako kdyby měl strach, že ho někdo uslyší. „To je on!“

„Kdo?“ zasípal Psí čumák.

Třesavec jenom zavrtěl hlavou a přitiskl se ke studené zemi. Psí čumák pocítil silnou chuť udělat totéž, ale přinutil se zvednout se a vyhlédnout přes okraj kmene. Aby se známý muž děsil, jako se dítě děsí tmy, a nevěděl proč? Lepší je postavit se tomu čelem, říkal si. Velký omyl.

V mlze byl stín, příliš velký a příliš vzpřímený na šanku. Veliký, obrovský chlap, možná jako Tul. Dokonce ještě větší. Obr. Psí čumák si protřel bolavé oči a říkal si, že to musí být nějaká hra světla v mlze, ale nebyla. Stín se stále blížil a jeho tvary byly jasnější a ostřejší, a čím lépe ho bylo vidět, tím větší z něj šel strach.

Psí čumák se po Severu toulal hodně dlouho a prošel z něj pořádný kus, ale nikdy neviděl nic tak divného a nepřirozeného, jako byl ten obr. Jednu polovinu těla měl pokrytou tlustými černými pláty zbroje – z tepaného a nýtovaného, ostrého a zašpičatělého, vykovaného a zprohýbaného kovu posázeného bodci a hřebeny. Druhou půlku měl většinou holou, kromě řemenů a přezek, kterými měl zbroj připevněnou. Byl bosý, měl holé paže i hruď a na tom všem se mu vydouvaly ošklivé hrboly a provazce svalů. Na obličeji měl masku z poškrábaného černého kovu.

Přišel ještě blíž, vyloupl se z mlhy a Psí čumák uviděl, že má kůži pomalovanou drobnými znaky v ostře modré barvě. To podivné písmo pokrývalo každičký kousek jeho odhalené pokožky. Neměl žádné zbraně, ale nebyl tím o nic méně hrůzný. Spíš víc. Pohrdal zbraněmi, dokonce i na bojišti.

„U všech podělaných mrtvých,“ vydechl Psí čumák a hrůzou mu klesla brada.

„Klid, hoši,“ zavrčel Trojstrom. „Klid.“ Jeho hlas byl to jediné, co Psímu čumákovi zabránilo vzít nohy na ramena a nikdy se nevracet.

„To je on!“ zaječel jeden z karlů a hlas měl pisklavý jako děvče. „To je Obávaný!“

„Zavři tu svou podělanou držku!“ ozval se Třesavcův hlas. „My víme, co to je!“

„Šípy!“ zařval Trojstrom.

Když Psí čumák zamířil na obra, třásly se mu ruce. Bylo nějak hrozně těžké vystřelit, i z takovéto dálky. Musel ruce přimět, aby pustily tětivu, a šíp se pak odrazil od zbroje a odletěl neškodně do lesa. Mračňákova střela byla lepší. Jeho šíp se čistě zakousl do obrova boku, hluboko do jeho pomalované kůže. Vypadalo to, že si toho ani nevšiml. Pak začali střílet karlové. Jeden šíp ho zasáhl do ramene, další mu zajel přímo do obrovského lýtka. Obr ze sebe nevydal ani hlásek. Kráčel dál, plynule, jako když roste tráva, a mlha, ploskohlavci a ten strach přicházeli s ním.

„Do hajzlu,“ zavrčel Mračňák.

„Je to ďábel!“ zakvílel jeden z karlů. „Ďábel z pekel!“ Psí čumák už si pomalu začínal myslet totéž. Cítil kolem sebe rostoucí strach, cítil, jak muži znejistěli. Cítil, jak pomalu couvá, ačkoliv o tom skoro nevěděl.

„Tak dobře!“ zařval Trojstrom silným a vyrovnaným hlasem, jako kdyby sám vůbec necítil strach. „Až napočítám do tří! Až napočítám do tří, všichni zaútočíme!“

Psí čumák se ohlédl, jako kdyby se chtěl přesvědčit, jestli jejich vůdce náhodou nepřišel o rozum. Alespoň že měli ten padlý strom, za který se mohli schovat. Slyšel, jak si dva karlové něco mezi sebou mumlají. Nejspíš si mysleli totéž co on. Plán, že vyrazí do útoku dolů z kopce vstříc houfu šanků s nějakým nepřirozeným obrem v čele, se jim dvakrát nezamlouval.

„Jsi si tímhle jistý?“ sykl Psí čumák.

Trojstrom se na něj ani nepodíval. „To nejlepší, co může chlap udělat, když má strach, je zaútočit! Rozproudit krev a strach proměnit v zuřivost. Terén přeje nám a my tady na ně nebudeme jen tak čekat!“

„Víš to jistě?“

„Jdeme na to,“ řekl Trojstrom a odvrátil se.

„Jdeme na to,“ zavrčel Dow a rozhlédl se výhrůžně po karlech, aby si to raději rozmysleli, kdyby chtěli couvnout.

„Na tři!“ zahřměl Hrom.

„Hm,“ řekl Mračňák. Psí čumák polkl. Pořád si ještě nebyl jistý, jestli půjde, nebo ne. Trojstrom vykoukl nad kmen ležícího stromu. Ústa měl pevně sevřená, když pozoroval postavy v mlze s obrem ve svém středu. Ruku měl nataženou za zády a roztaženou dlaní směřující dolů ukazoval, že mají čekat. Čekat na tu správnou vzdálenost. Čekat na správný okamžik.

„Mám vyrazit na tři?“ zašeptal Třesavec. „Nebo až potom?“

Psí čumák zavrtěl hlavou. „Na tom ani tak nesejde, když opravdu vyrazíš.“ Ale sám měl pocit, jako kdyby měl místo chodidel dva velké kameny.

„Jedna!“

Už jedna? Psí čumák se ohlédl přes rameno na Cathilino tělo, které leželo kousek od vyhaslého ohně zahalené jeho přikrývkou. Možná by ho to mělo rozzuřit, ale místo toho jeho strach ještě vzrostl. Pravda byla, že nechtěl skončit jako ona. Polkl a otočil se zpátky. Pevně stiskl rukojeť svého nože i jílec meče, který si vzal od jednoho mrtvého. Kov žádný strach necítí. Dobré zbraně, připravené odvést krvavou práci. Přál si, aby byl sám alespoň z poloviny tak připravený, ale nedělal to poprvé a už věděl, že opravdu připravený není nikdo a nikdy. Nemusíte být připravení. Musíte prostě jen jít.

„Dva!“

Už byl skoro čas. Věděl, že má vypoulené oči, že prudce vdechuje studený vzduch, a kůže ho studeně brněla. Cítil pach mužů a ostrou vůni borových lesů, šanky a vlhkou mlhu. Slyšel zrychlený dech za sebou a pomalé kroky dole pod sebou. Výkřiky seřazených mužů a tep krve ve vlastních žilách. Všechno kolem sebe vnímal do nejmenšího detailu, všechno bylo jako zpomalené, jako skapávající med. Kolem něj se pohybovali muži, drsní muži s drsnými výrazy, připravovali se, tlačili se dopředu navzdory strachu i mlze a chystali se na útok. Půjdou všichni, o tom neměl nejmenších pochyb. Půjdou všichni. Cítil, jak se mu svaly na nohou začínají stlačovat a nutí ho vyrazit.

„Tři!“

Trojstrom přeskočil kmen jako první a Psí čumák byl hned za ním. Všichni muži se vyřítili kupředu a vzduch byl náhle plný

jejich křiku, jejich vzteku i jejich strachu a on běžel a řval jako šílený. Dusal nohama do země tak silně, až se mu kosti otřásaly. Jeho vlastní dech i vzduch ho šlehaly do tváře, černé stromy a bílé nebe se míhaly kolem a mizely mu za zády, mlha se svíjela stále blíž a v ní čekaly tmavé stíny.

Jak s křikem uháněl kolem jednoho z nich, rozmáchl se po něm mečem. Čepel se hluboko zakousla do těla a odhodila ho dozadu. Psího čumáka to otočilo kolem osy a stáhlo ho to s sebou a on padal a řval. Ostří jeho meče uvízlo šankovi hluboko v noze a jeho pád ho strhl k zemi. Psí čumák ztratil rovnováhu, klouzal po rozbředlém sněhu a snažil se zastavit. Odevšad se ozývaly zvuky boje, tlumeně a nepřirozeně. Muži hlasitě kleli a šankové vrčeli. Kov třeskal a duněl, jak narážel na jiný kov i do masa.

Psí čumák se otočil a vnořil se mezi stromy. Nevěděl, odkud se vyřítí další šankové nebo jestli se mu každým okamžikem nezabodne oštěp do zad. V šeru zahlédl nějaký obrys a vrhl se k němu. Řval ze všech sil. Vypadalo to, jako by se mlha před ním zvedla, a on se zděšeně zastavil. Z krku se mu místo řevu vydralo jen zachrčení a znovu málem upadl, jak se snažil co nejrychleji otočit a zmizet.

Obávaný od něj nebyl dál než na pět kroků, větší a strašnější než předtím. Po celém těle mu z pomalované kůže trčely ulámané šípy. A příliš nepomohlo ani to, že v natažené paži držel za krk karla, který do něj kopal a snažil se mu vytrhnout. Pomalované šlachy na obrově předloktí se napjaly a zkroutily a obrovité prsty se zaťaly. Karl vytřeštil oči, otevřel ústa dokořán, ale nevyšel z nich ani hlásek. Ozvalo se křupnutí a obr odhodil mrtvé tělo, jako kdyby to byl jen kus hadru. Několikrát se ve sněhu a blátě překulilo, hlava se volně klátila na krku, a pak zůstalo nehybně ležet.

Obávaný tam stál, v mlze, která se kolem něj valila, a shlížel zpoza své černé masky na Psího čumáka. Psí čumák se díval na něj a divže si při tom nenadělal do kalhot.

Ale některé věci se zkrátka udělat musejí. A je lepší je udělat než se mučit tím, že se jich budete dál bát. Tak to vždycky říkal Logen. A tak Psí čumák otevřel ústa a zařval tak silně, jak jen dokázal. Vypůjčený meč roztočil nad hlavou a vyrazil.

Obr zvedl obrovitou, kovem pokrytou ruku a bez námahy zachytil jeho čepel. Kov zazvonil o kov silou, která Psímu

čumákovi rozdrnčela zuby. Meč mu vypadl z ruky a ve vzduchu se roztočil, ale to už vystřelila jeho druhá ruka s nožem a zabodla jej obrovi do podpaží, zarazila ho do jeho tetovaného těla až po střenku.

„Ha!“ zařval Psí čumák, ale dlouho se neradoval. Mohutná paže Obávaného se mihla mlhou, zasáhla ho hřbetem ruky do prsou a odhodila ho stranou. Okolní les se roztočil a najednou se kdoví odkud vynořily stromy, udeřily ho do zad a pak ho srazily do bláta. Psí čumák se snažil popadnout dech, ale nešlo to. Pokusil se převrátit, ale ani to nešlo. Bolest mu drtila žebra jako obrovský kámen, který se mu přivalil na hrudník.

Zvedl oči, rukama se zapřel do země, ale nezbylo v něm dechu ani dost na to, aby mohl alespoň zasténat. Obávaný se k němu blížil, pomalu, beze spěchu. Líným pohybem si vytáhl nůž z boku. Mezi jeho obrovským palcem a ukazovákem vypadal jako hračka. Jako párátko. Odhodil ho do porostu, spolu s dlouhou kapkou krve, která na něm ulpěla. Zvedl svou velkou okovanou ruku a chystal se udeřit Psího čumáka po hlavě a rozdrtit mu lebku jako ořech o kovadlinu. Psí čumák nemohl nic než jen bezmocně ležet v bolesti a strachu. Přes tvář mu padl obrovitý stín.

„Ty parchante!“ Z lesa se vyřítil Trojstrom, narazil obrovi do obrněného boku svým štítem a odstrčil ho stranou. Obrovitá kovová bota mlaskla v rozměklé půdě Psímu čumákovi hned vedle tváře a pocákala ho blátem. Trojstrom nepolevil a tlačil se Obávanému na holý bok, aby mu zabránil najít ztracenou rovnováhu. Vrčel na něj a klel, zatímco Psí čumák lapal po dechu, svíjel se a snažil se vstát, ale podařilo se mu jenom se posadit a opřít se zády o strom.

Obr se rozmáchl dost silně na to, aby dokázal zbořit dům, ale Trojstromovi se podařilo jeho pěsti vyhnout a odrazit ji štítem. Pak zvedl meč, rozmáchl se a udělal Obávanému v masce pořádný zářez. Obrova hlava se zvrátila dozadu a zavrávoral. Z úst mu vystříkla krev. Trojstrom neotálel a rychle mu zasadil tvrdou ránu přes kovové pláty na hrudi. Od černého krunýře odskočily jiskry a po zásahu mečem zůstala v obrově holé modré kůži velká zející rána. Nebylo pochyb, že to byla smrtelná rána, ale od Trojstromova meče ukáplo jen několik bezvýznamných kapek krve a žádné zranění jako by ani neexistovalo.

To už obr znovu získal rovnováhu a zařval tak silně, až se Psí čumák roztřásl strachy. Zapřel se svou masivní nohou o zem, zvedl obrovitou ruku a udeřil. Zasáhl Trojstromův štít a odštípl z něj pořádný kus. Štít se rozletěl, obr se vrhl dopředu, udeřil Trojstroma do ramene a srazil ho na záda. Pak na něj nalehl celou svou váhou a zvedl pěst. Trojstrom zavrčel a zabodl mu meč do tetovaného stehna až po jílec. Psí čumák viděl, jak zakrvácená špička meče vyjela obrovi zadní stranou nohy, ale ani ho to nezpomalilo. Velká pěst dopadla a zabořila se Trojstromovi do žeber se zvukem, který připomínal lámání suchých větví.

Psí čumák zaúpěl, zaťal ruce v bahně, ale hrudník měl stále v jednom ohni a nohy ho neposlouchaly. Nemohl dělat nic než se dívat. Obávaný teď zvedal druhou pěst, pokrytou černým kovem. Zvedal ji pomalu a rozvážně, nahoře chvíli počkal a pak ji se zasvištěním spustil, vrazil ji Trojstromovi do druhého boku a vmáčkl ho do bláta. Trojstrom vyjekl. Velká ruka se znovu zvedla a na modrých kloubech jí ulpívala krev.

Vtom z mlhy vylétla černá šmouha, zabodla se Obávanému do podpaží a odstrčila ho stranou. Třesavec s kopím. S výkřikem obra nabodl a tlačil ho před sebou po svahu. Obávaný se zvrátil dozadu a klouzal v blátě, pak se mu podařilo ukročit, jeho ruka se vymrštila jako obrovský had a odrazila Třesavce, jako když člověk odhání mouchu. Třesavec zařval a nohama kopal v mlze.

Než se na něj mohl obr vrhnout, ozval se řev podobný burácení hromu a Tulův meč třískl obrovi do obrněného ramene a srazil ho na koleno. Za ním se z mlhy vynořil Dow a uťal mu zezadu pořádný kus nohy. Třesavec už byl zase na nohou, vrčel a rozháněl se svým kopím a zdálo se, že spojeným silám těch tří už obr neunikne.

Měl být mrtvý, ať už byl jakkoliv obrovský. Po ranách, které mu Trojstrom, Třesavec a Dow zasadili, měl být dávno v hlíně. Místo toho ale vstal. Z těla mu trčelo šest šípů a Trojstromův meč. Zpoza železné masky zazněl řev, při němž se Psí čumák roztřásl od uší až po prsty na nohou. Třesavec dopadl na zadek a zbledl jako stěna. Tul zamrkal, zavrávoral a pustil meč. Dokonce i Černý Dow o krok couvl.

Obávaný natáhl ruku a popadl jílec Trojstromova meče. Vytáhl si ho z nohy a nechal ho ležet zakrvácený v blátě. Nezůstala mu po něm žádná rána. Vůbec žádná. Pak se otočil a rozběhl se do šera;

mlha se za ním vzápětí zavřela. Psí čumák slyšel, jak se vzdaluje a pod nohama mu křupe zem, a ještě nikdy nebyl tak rád, že vidí něčí záda.

„Pojďte!“ zařval Dow a už už se chystal, že vyrazí z kopce za ním, ale Tul se mu postavil do cesty a napřáhl proti němu svou velkou ruku, aby ho zastavil.

„Nikam nepůjdeš. Nevíme, kolik šanků je tam dole. Tu věc můžeme zabít jindy.“

„Kliď se mi z cesty, chlape!“

„Ne.“

Psí čumák se překulil dopředu a svíjel se při tom bolestí v prsou. Pak se začal po čtyřech drápat do kopce. Mlha už pomalu ustupovala a nechávala za sebou čistý, studený vzduch. Mračňák k nim přicházel z druhé strany s lukem připraveným ke střelbě. V blátě a sněhu leželo mnoho mrtvých těl. Většinou šankové a také pár karlů.

Psímu čumákovi se zdálo, že trvalo celé věky, než se doplazil až k Trojstromovi. Ležel na zádech v bahně, s jednou rukou pořád ještě uvězněnou v řemenech rozbitého štítu. Dýchal jen povrchně, v nose mu hvízdalo a na rtech se mu tvořily krvavé bubliny. Jak se k němu Psí čumák blížil, Trojstrom k němu otočil oči a natáhl ruku, aby ho mohl chytit za vlající košili. Stáhl ho k sobě a přes zaťaté, zkrvavené zuby mu zasípal do ucha.

„Poslouchej mě, Psí čumáku! Poslouchej!“

„Copak, veliteli?“ zaskřehotal Psí čumák. Bolestí v prsou byl sotva schopný promluvit. Počkal, poslouchal, ale nic nepřicházelo. Trojstromovy oči byly doširoka otevřené a zíraly vzhůru do větví. Na tvář mu skápla kapka vody a stekla mu dolů do zkrvavených vousů. Jinak nic.

„Vrátil se do hlíny,“ řekl Mračňák a tvář měl schlíplou jako stará pavučina.

* * *

West si kousal nehty a díval se, jak generál Kroy a důstojníci z jeho štábu ujíždějí po cestě nahoru. Skupinka černě oděných mužů na tmavých koních, všichni vážní jako procesí funebráků. Na chvíli přestalo sněžit, ale nebe bylo zlostně černé a světlo tak mizerné,

jako kdyby už byl večer. Ledový vítr, který se hnal přes velitelské stanoviště, trhal za stanovou plachtu a šustil s ní. Westův vypůjčený čas byl téměř u konce.

Pocítil náhlé nutkání otočit se a utíkat, tak silné, že mu skoro podlehl. Nutkání tak absurdní, že ho okamžitě vystřídalo jiné, stejně nepatřičné – nutkání propuknout v smích. Naštěstí byl schopen se ovládnout a neudělat ani jedno. Alespoň v případě smíchu se nejspíš dalo mluvit o štěstí. Tahle situace rozhodně k smíchu nebyla. Když se dusot kopyt přiblížil, začal si říkat, že myšlenky na útěk možná přece jen nebyly tak docela od věci.

Kroy svému černému koni prudce přitáhl otěže a slezl dolů. Stáhl si podolek uniformy, aby ji narovnal, upravil si opasek s mečem a pak se ostře otočil a zamířil ke stanu. West ho zarazil a doufal, že se mu podaří promluvit jako první a získat tak pár minut navíc. „Generále Kroyi, dobrá práce, pane, vaše divize bojovala nanejvýš vytrvale!“

„To vskutku ano, *plukovníku Weste*.“ Kroy procedil jeho jméno skrze zuby, jako kdyby vyslovil tu největší urážku, a jeho štábní důstojníci se shlukli kolem něj ve výhružném půlkruhu.

„A mohu se zeptat, jaká je naše situace?“

„Naše *situace?*“ vyprskl generál. „Naše situace je taková, že jsme Seveřany zahnali na útěk, nikoli však porazili. Nakonec jsme jim napráskali, ale mé jednotky se na tom tvrdě nadřely, každý muž. Jsou příliš vyčerpaní, než aby mohli pokračovat v pronásledování. Nepřítel byl díky Poulderově zbabělosti schopen stáhnout se přes brod! Hodlám se postarat, aby byl degradován! Hodlám se postarat, aby ho pověsili za zradu! Na svou čest se o to postarám!“ Zlostně se rozhlížel po velitelství, zatímco jeho muži si mezi sebou nasupeně mumlali. „Kde je lord maršál Burr? Chci vidět lorda maršála, trvám na tom!“

„Jistěže, jen kdybyste mi mohl dát…“ Westova slova byla udušena sílícím dusotem kopyt dalších blížících se koní a k maršálovu stanu se přiřítila druhá skupina jezdců. Kdo jiný než generál Poulder v doprovodu svého početného důstojnického štábu. S nimi byl na velitelské stanoviště přitažen i vůz a všichni se nacpali do už tak stísněného prostoru plného mužů a koní. Poulder seskočil ze sedla a spěchal blátem k nim. Vlasy měl rozcuchané, čelisti pevně sevřené a na tváři měl dlouhý šrám. Jeho rudý

doprovod vyrazil hned za ním: zbraně rachotily, zlaté prýmky vlály a tváře se rděly.

„Pouldere!“ sykl Kroy. „Vy ale máte odvahu, že si troufáte přijít mi na oči! Jen co je pravda! Celý den jsme se o té vaší odvaze přesvědčovali!“

„Jak se opovažujete!“ zaječel Poulder. „Trvám na omluvě! Okamžitě se mi omluvíte!“

„Omluvit se? Já se mám omluvit? Cha! Omlouvat se budete vy, o to se postarám! Podle plánu jste měl zaútočit z levého křídla! Víc než dvě hodiny jsme museli odolávat nesnesitelnému tlaku!“

„Téměř tři hodiny, pane,“ neodpustil si jeden z Kroyových důstojníků poznámku, která ke zklidnění situace rozhodně nepřispěla.

„Tři hodiny, zatraceně! Jestli tohle není zbabělost, pak marně hledám jinou definici!“

„*Zbabělost?*“ zavřískl Poulder. Dva muži z jeho štábu už měli dokonce ruce na jílcích mečů. „Okamžitě se mi omluvíte! Moje divize se dostala pod brutální a vytrvalý útok z obou křídel! Byl jsem nucen sám zahájit protiútok! Pěší!“ A prudce si namířil prst v rukavici na tvář, aby ukázal šrám. „Byli jsme to *my*, kdo to všechno vybojoval! *My* jsme se postarali o dnešní vítězství!“

„Zatraceně, Pouldere, vy jste neudělali vůbec nic! Vítězství patří jedině *mým* mužům! Útok? Útok od koho? Od zvířat v lese?“

„Aha! Přesně tak! Ukažte mu to!“

Jeden z Poulderových mužů strhl voskované plátno z vozu a odhalil to, co se zprvu zdálo být jen hromadou zakrvácených hadrů. Nakrčil nos a kousek to posunul. Ta věc spadla na zem, převrátila se na záda a zírala vzhůru do nebe zvířecíma černýma očkama. Velkou, zdeformovanou tlamu to mělo otevřenou dokořán a z ní trčely dlouhé a ostré zuby. Kůži to mělo šedivě hnědou, hrubou a mozolnatou a nos jako znetvořený pahýl. Hlavu to mělo zploštělou a holou a čelo jen nízké a ustupující dozadu. Pod ním trčelo husté, srostlé obočí. Jednu paži to mělo krátkou a šlachovitou a druhou mnohem delší a lehce zahnutou a obě končily rukama, které byly spíše paráty. Celé stvoření vypadalo znetvořeně, pokrouceně a tak nějak prehistoricky. West na to zíral s ústy dokořán.

Očividně to nebylo lidské.

„Prosím!“ zaječel Poulder vítězoslavně. „A teď mi řekněte, že moje divize nebojovala! Těchhle tam byly stovky… těch tvorů! Tisíce, a bili se jako šílené bestie! Měli jsme co dělat, abychom uhájili území, a vy máte zatracené štěstí, že jsme to dokázali! Já trvám!“ pěnil. „Já trvám!“ hřímal. „*Já trvám*,“ ječel a tvář měl brunátnou, „na omluvě!“

Kroyovi cukaly oči zlostí, nevírou i zoufalstvím. Ústa se mu zkroutila, brada třásla a pěsti zatínaly. Bylo zřejmé, že v řádech nebyl o situaci, jako byla tahle, žádný záznam. Otočil se k Westovi.

„Trvám na tom, abych mohl mluvit s maršálem Burrem!“ vyprskl.

„Já rovněž!“ zaječel pronikavě Poulder, aby nebyl pozadu.

„Lord maršál je…“ West jen tiše pohyboval rty. Už mu nezbyl žádný další nápad. Žádná strategie, žádné lsti, žádné plány. „On je…“ Pro něj tu nebude šance uniknout přes brod. Tímto skončil. Nejspíš skončí sám jako trestanec v nějaké kolonii. „On je –“

„Jsem zde.“

A k Westovu naprostému překvapení stál Burr ve vchodu do svého stanu. Dokonce i v tomto sporém světle bylo zřejmé, že je mu velice zle. Tvář měl popelavě bledou a čelo mu pokrýval pot. Oči měl zapadlé a pod nimi tmavé kruhy. Rty se mu třásly, stál nejistě a přidržoval se stanové tyče, aby nespadl. West viděl, že má vpředu na uniformě tmavou skvrnu, která vypadala jako od krve.

„Obávám se, že jsem byl… během bojů poněkud indisponován,“ zaskřehotal. „Asi jsem snědl něco špatného.“ Ruka na tyči se mu třásla a za jeho ramenem vykukoval Jalenhorm, připravený zachytit ho, kdyby padal, ale díky nějaké nadlidské síle vůle lord maršál dokázal stát sám. West nervózně přelétl pohledem po rozzuřeném shromáždění a říkal si, jak se teď asi zachovají při pohledu na tuhle chodící mrtvolu. Ale oba dva generálové byli příliš zaneprázdněni vzájemným sporem, než aby tomu věnovali pozornost.

„Lorde maršále, musím si stěžovat na generála Pouldera –“

„Pane, trvám na tom, aby se mi generál Kroy omluvil –“

Tou nejlepší formou obrany se Westovi zdál být okamžitý útok. „Bylo by na místě,“ prohlásil, jak nejhlasitěji svedl, „abychom jako první gratulovali našemu velícímu důstojníkovi k vítězství!“ A začal pomalu a uváženě tleskat. Pike a Jalenhorm ho bez otálení

následovali. Poulder a Kroy si vyměnili ledové pohledy a pak i oni zvedli ruce.

„Mohu být první, kdo –“

„Jako úplně *první* vám gratuluji, lorde maršále!“

Jejich důstojníci se k nim připojili a také ostatní, kteří se shromáždili kolem stanu, a pak i ti, co stáli opodál, a brzy se začaly ozývat jásavé výkřiky.

„Ať žije lord maršál Burr!“

„Sláva lordu maršálu Burrovi!“

„Vítězství!“

Sám Burr se kroutil a třásl se, s jednou rukou přitisknutou k žaludku, obličej jako maska útrpnosti. West se stáhl do pozadí, stranou pozornosti i slávy. Neměl nejmenší zájem ani o jedno. Bylo to těsné, to mu bylo jasné. Velmi těsné. Ruce se mu třásly, v ústech měl divnou pachuť a před očima mžitky. Pořád ještě slyšel generály Pouldera a Kroye, jak už se zase začínají dohadovat. Kdákali jako pár rozezlených kachen.

„Musíme se okamžitě přesunout k Dunbreku, co nejrychleji zaútočit, dokud nejsou připravení a –“

„Pche! To je bláznovství! Obrana je příliš silná. Musíme oblehnout hradby a připravit se na dlouhé –“

„Nesmysl! Moje divize je schopná se toho místa zítra zmocnit!“

„Blbost! Musíme se prokopat dovnitř! Obléhání je oblast, pro kterou mám obzvlášť dobrou kvalifikaci!“

A tak dál, pořád dál. West si nacpal prsty do uší a snažil se před těmi hlasy uniknout, jak se potácel rozdupaným bahnem. Ušel ještě pár kroků, protáhl se kolem skalnatého výběžku, opřel se o něj zády a pomalu se po něm svezl dolů, až dosedl zadkem do sněhu. Objal si pažemi kolena, jako to dělával, když byl ještě dítě a jeho otec zuřil.

Dole v údolí v padajícím soumraku viděl muže, jak se pohybují po bojišti. Už začali kopat hroby.

Přiměřený trest

Nedávno pršelo, ale už přestalo. Chodník na Náměstí maršálů už začínal osychat, dlažební kameny byly kolem okrajů tmavší vlhkem a uprostřed světlé. Paprsek bledého slunce se konečně prodral mezi mraky a ozářil jasný kov na řetězech, které visely z rámu, na hácích a skřipcích a na dalších nástrojích, které byly uloženy v přihrádkách. *To je pro tuhle příležitost zřejmě ideální počasí. Mohla by to být skvělá událost. Pokud se ovšem nejmenujete Tulkis, samozřejmě. Pak byste ji možná raději oželeli.*

Zástupy něco vzrušujícího očividně očekávaly. Široké náměstí bylo plné jejich štěbetání, opojné směsice vzrušení a zuřivosti, nadšení a nenávisti. Veřejné prostranství bylo nacpané k prasknutí a pořád ještě se plnilo, ale tady ve vyhrazených prostorách pro vládu, za přepážkami a všemi těmi strážemi přímo před popravištěm, bylo místa dost. *Ti velcí a skvělí musejí mít koneckonců nejlepší výhled.* Přes ramena těch v přední řadě viděl křesla, kde seděli členové uzavřené rady. Kdyby si stoupl na špičky, což byl úkon, který se neodvažoval zkoušet právě často, viděl by kštici arcilektorových bílých vlasů, půvabně vlajících ve větříku.

Poočku se podíval na Ardee. Zachmuřeně se mračila na plošinu popraviště a pomalu si žvýkala spodní ret. *Tak vida. Bývaly časy, kdy jsem mladé ženy brával na ty nejskvělejší události ve městě, do rozkošných zahrad na návrších, na koncerty v Síni šepotů, nebo samozřejmě rovnou do svých komnat, když jsem si myslel, že nazrál čas. Teď je beru na popravy.* Věděl, že se mu koutek úst zvedl v mírném úsměvu. *Ach ano, věci se mění.*

„Jak to provedou?“ zeptala se ho.

„Pověsí ho a vyvrhnou.“

„Cože?“

„Vytáhnou ho na řetězech, které bude mít kolem zápěstí a kolem krku, ne příliš těsně, aby se náhodou neuškrtil. Potom ho otevřou nožem a postupně ho vykuchají. Jeho vnitřnosti budou ukazovány davu.“

Polkla. „On bude naživu?“

„Snad. Těžko říct. To záleží na tom, jestli popravčí odvedou svou práci správně. Tak či tak, dlouho žít nebude.“ *Bez vnitřností těžko.*

„Připadá mi to… kruté.“

„Má to být kruté. Byl to ten nejkrutější trest, jaký naši krutí předkové dokázali vymyslet. Je vyhrazen pro ty, kteří se pokusí vztáhnout ruku na královskou osobu. Pokud je mi známo, nebyl vykonán už nějakých osmdesát let.“

„Tak proto ty davy.“

Glokta pokrčil rameny. „Tohle je sice speciální případ, ale poprava přiláká pozornost vždycky. Lidi se rádi dívají na smrt. Připomíná jim to, že ať jsou jakkoli bídní, nuzní a jakkoli je život srazil ke dnu… alespoň ho ještě mají.“

Glokta ucítil, že mu někdo položil ruku na rameno. S bolestí se otočil a přímo za sebou spatřil Severardovu maskovanou tvář. „Podnikl jsem něco v té věci. Ohledně Vitari.“

„Hm. A?“

Severardovy oči sklouzly podezíravě stranou k Ardee, pak se naklonil blíž a zašeptal Gloktovi do ucha. „Sledoval jsem ji k domu, tam dole pod Galtovou loukou, je to blízko tržiště.“

„To vím, no a?“

„Nakoukl jsem dovnitř oknem.“

Glokta povytáhl obočí. „Tyhle věci tě dost baví, že? Co tam bylo?“

„Děti.“

„Děti?“ zamumlal Glokta.

„Tři malé děti. Dvě holky a kluk. A jakou barvu byste řekl, že měly jejich vlasy?“

Ale neříkejte. „Nebyly náhodou ohnivě rudé?“

„Právě jako u jejich matky.“

„Ona má děti?“ Glokta si zamyšleně olízl dásně. „Kdo by to byl řekl?“

„Já vím. Myslel jsem, že ta děvka má mezi nohama kus ledu.“

To by vysvětlovalo, proč se tak hrozně drala o to dostat se z Jihu. Po celou tu dobu tady na ni čekaly tři maličké. Mateřský pud. Jak strašně dojemné. Otřel si trochu vlhkosti zpod štípajícího levého oka. „Dobrá práce, Severarde, to by mohlo být užitečné. A co ta druhá věc? Ten, co byl u prince na stráži?“

Severard si posunul masku a poškrábal se pod ní. Očima nervózně těkal kolem. „Je to zvláštní. Zkoušel jsem to, ale… zdá se, že dočista zmizel.“

„Zmizel?“

„Mluvil jsem s jeho rodinou. Naposledy ho viděli den před princovou smrtí.“

Glokta se zamračil. „Den před tím?“ *Ale on tam byl… viděl jsem ho.* „Sežeň Frosta, a Vitari také. Obstarej mi seznam všech, kdo byli tu noc v paláci. Každého šlechtice, každého sluhu, každého vojáka. Já se v tomhle pravdy doberu.“ *Ať tak, či tak.*

„Poručil vám to Sult?“

Glokta se prudce ohlédl. „Neřekl mi, že to nemám dělat. Jen to zařiď.“

Severard si něco zamumlal, ale jeho slova se ztratila v hučení davu, který se náhle zvedl ve vlně zlostného výsměchu. Na popraviště přiváděli Tulkise. Pomalu se šoural a kolem kotníků mu rachotily řetězy. Neplakal, nenaříkal ani neječel a vůbec se nebránil. Prostě se jen tvářil zmučeně, nešťastně a trochu jako by ho něco bolelo. Na tváři měl několik blednoucích modřin a na pažích, nohách a na hrudníku temně rudé skvrny. *Je nemožné použít rozžhavené jehlice bez toho, aby zanechaly stopy, ale vzhledem k okolnostem vypadá docela dobře.* Kromě roušky omotané kolem boků byl úplně nahý. *To aby byl ušetřen křehký jemnocit přítomných dam. Dívat se, jak člověku vyhřeznou vnitřnosti, je skvělá zábava, ale pohled na jeho přirození, nu, to by bylo obscénní.*

K přednímu okraji popraviště se postavil úředník a začal číst vězňovo jméno, povahu obvinění, znění jeho doznání a jeho trest, ale dokonce i z této vzdálenosti ho téměř nebylo slyšet pro zlostné mumlání davu, přerušované občasným rozzuřeným výkřikem. Glokta se zašklebil a pomalu hýbal nohou tam a zpět ve snaze uvolnit si stažené svaly.

Maskovaní popravčí předstoupili a popadli odsouzence. Jejich pohyby byly pečlivé a zkušené. Přetáhli vyslanci přes hlavu černý

pytel a zaklapli mu kolem krku, zápěstí a kotníků pouta. Glokta viděl, jak se látka před jeho ústy zvedá a klesá. *Poslední zoufalé nádechy. Jestlipak se teď modlí? Kleje a zuří? Kdo ví, a jaký by v tom byl rozdíl?*

Vyzdvihli ho do vzduchu a roztáhli v rámu. Většina váhy teď spočívala na jeho pažích. Bylo to vypočítáno tak, aby ho okov kolem krku škrtil, ale nezabil. Trochu sebou samozřejmě cukal. *Naprosto přirozené. Je to instinkt všech živočichů, šplhat, kroutit se, svíjet a volně dýchat.* Jeden z popravčích přešel k policím, vytáhl těžký nůž a předvedl ho okázale davu. Mdlé slunce se krátce zablýskalo na jeho ostří. Otočil se zády k obecenstvu a začal řezat.

Dav umlkl. Téměř mrtvolné ticho, kromě několika příležitostných šeptaných slov. Byl to trest, který nepřipouštěl žádné výkřiky. Trest, který vyžadoval úctyhodné ticho. Trest, na který se smělo reagovat pouze zděšeným, fascinovaným zíráním. *Takto je koncipován.* Proto bylo slyšet jen ticho a možná ještě vlhké bublání vězňova dechu. *Okov kolem krku ječení neumožňuje.*

„Myslím, že je to přiměřený trest," zašeptala Ardee, když se dívala, jak odsouzencovy krvavé vnitřnosti kloužou z jeho těla. „Pro vraha korunního prince."

Glokta sklonil hlavu a zašeptal jí do ucha. „Jsem si poměrně dost jistý, že on nezavraždil nikoho. Řekl bych, že se neprovinil ničím větším než tím, že je odvážný muž, který nám přišel povědět pravdu a nabídnout ruku na znamení míru."

Její oči se zúžily. „Tak proč ho věší?"

„Protože korunní princ byl zavražděn. Někdo viset musí."

„Ale… kdo tedy opravdu zabil Raynaulta?"

„Někdo, kdo nestojí o mír mezi Gurchulem a Královstvím. Někdo, kdo chce, aby mezi námi vypukla válka a šířila se a nikdy neskončila."

„Kdo by to mohl chtít?"

Glokta neodpověděl. *No ano, kdo?*

* * *

Ne že by si Fallow zasloužil obdiv pro svůj charakter, ale pravda je, že umí vybírat výborné židle. Glokta si s povzdechem

pohodlně opřel záda o čalounění, natáhl nohy před plápolající oheň a začal kroužit bolavými kotníky v křupavých kroužcích.

Ardee nevypadala ani z poloviny tak pohodově. *No, však ono to dnešní ranní povyražení asi nebylo zrovna pohodová podívaná.* Stála zamyšlená u okna, mračila se a jednou rukou se nervózně tahala za pramen vlasů. „Potřebuju se napít.“ Přešla ke skříni, otevřela ji a vytáhla z ní láhev a skleničku. Pak se zarazila a rozhlédla se. „Nechceš mi říct, že je to v tuhle ranní hodinu trochu brzy, že ne?“

Glokta pokrčil rameny. „Sama dobře víš, kolik je hodin.“

„Potřebuju si něco dát po té…“

„Tak si něco dej. Mně to vysvětlovat nemusíš. Nejsem tvůj bratr.“

Prudce otočila hlavu a vrhla na něj tvrdý pohled. Otevřela ústa, aby něco poznamenala, ale pak zlostně odstrčila láhev a po ní i skleničku a nakonec hlasitě zabouchla dvířka skříně. „Spokojený?“

Znovu pokrčil rameny. „Tak spokojený, jak to v mém případě jde, když už se ptáš.“

Ardee se svalila na židli naproti němu a zachmuřeně se zadívala na špičky svých bot. „Co bude teď?“

„Teď? Teď se budeme tak hodinku navzájem těšit vtipnými poznámkami a pak se půjdeme projít po městě.“ Trhl sebou. „Pomalu, samozřejmě. A pak snad nějaký pozdní oběd, myslel jsem třeba na –“

„Měla jsem na mysli nástupnictví.“

„Aha,“ zamumlal Glokta. „Tohle.“ Natáhl se, posunul si polštářek do lepší polohy a pak se ještě víc natáhl se spokojeným zachrochtnutím. *Jeden by se skoro mohl tvářit, že když sedí v téhle teplé a pohodlné místnosti s pohlednou a příjemnou společnicí, že pořád ještě žije tak nějak normální život.* Když znovu promluvil, skoro se usmíval. „V otevřené radě proběhnou volby. Myslím, vlastně o tom vůbec nepochybuji, že nastanou úplné orgie vydírání, uplácení, korupce a zrady. Karneval vyjednávání, zániku spojenectví, intrik a vražd. Veselý rej podlézání, podvodů, výhrůžek a slibů. Tak to bude pokračovat, dokud král nezemře. *Pak* budou teprve volby v otevřené radě.“

Ardee se křivě pousmála. „Dokonce i dcery plebejců mluví o tom, že král nepřežije dlouho.“

„Tak, tak.“ Glokta tázavě povytáhl obočí. „Když začnou o něčem mluvit i dcery plebejců, pak je to nejspíš pravda.“

„Kdo jsou favorité?“

„Proč neřekneš ty mně, kdo jsou favorité?“

„Tak dobře, řeknu.“ Opřela se a jedním prstem si zamyšleně přejížděla po bradě. „Brock, samozřejmě.“

„Samozřejmě.“

„Pak nejspíš Barezin, Heugen a Isher.“

Glokta kývl. *Není hloupá.* „To je velká čtyřka. Kdopak asi bude další?“

„Myslím, že Meedovy šance hodně klesly, když prohrál se Severany. A co takhle Skald, lord guvernér ze Stariklandu?“

„Výborně. Jeho vyhlídky jsou sice nepatrné, ale na seznamu určitě bude –“

„A jestli do voleb dostatečně zasáhnou midderlandští kandidáti –“

„Kdo ví, co se stane?“ Chvíli se usmívali jeden na druhého. „V tuhle chvíli to může být opravdu kdokoli,“ řekl. „A pak musíme vzít také v úvahu každého krále nelegitimního potomka…“

„Levobočky? Jsou nějací?“

Glokta povytáhl obočí. „Myslím, že bych na pár ukázat mohl.“ Rozesmála se a on si za to gratuloval. „Něco se šušká, samozřejmě, to vždycky. Třeba Carmee dan Roth, neslyšela jsi o ní? Dvorní dáma, považovaná za výjimečně krásnou. Svého času, i když už je to dávno, bývala královou favoritkou. Pak najednou zmizela a později se říkalo, že zemřela, snad při porodu, ale kdo ví? Lidé milují drby a mladé a krásné ženy tu a tam umírají, i když zrovna nerodí králova levobočka.“

„Ano, to je pravda, to je pravda!“ Ardee vzrušeně zatřepala řasami a předstírala, že omdlévá. „Jsme skutečně tak chatrná stvoření!“

„To jste, má milá, to jste. Vzhled je prokletí. Každý den děkuji svému osudu, že jsem z tohohle vyléčen.“ A obdařil ji bezzubým úsměvem. „Členové otevřené rady zaplaví město a jsem si jistý, že mnozí z nich za celý svůj život nikdy nevkročili do Sněmu lordů. Cítí moc a chtějí se na ní podílet. Chtějí z toho něco mít, dokud je co získat. Možná je to jediná příležitost za deset generací, kdy šlechtici musejí dospět k nějakému rozhodnutí.“

„A to ne jen tak nějakému rozhodnutí,“ zamumlala Ardee a potřásla hlavou.

„No právě. Závod může být dlouhý a v cílové rovince bude konkurence všeho schopná.“ *Možná přímo vraždit.* „A nemohu zapomínat ani na možnost, že se v poslední chvíli objeví někdo úplně nový. Někdo bez nepřátel. Kandidát, který bude kompromisem pro všechny.“

„A co uzavřená rada?“

„Ti mají samozřejmě zakázáno do toho zasahovat, aby byla zaručena nezaujatost.“ Ušklíbl se. „Nezaujatost! To, po čem vášnivě touží, je podstrčit nějakou nicku z lidu. Někoho, s kým budou moci manipulovat, koho budou moci ovládat tak, aby mohli dál nerušené pokračovat ve svých vlastních sporech.“

„A je nějaký takový kandidát?“

„Každý, kdo může získat nějaký hlas, přichází v úvahu, takže teoreticky jsou jich stovky, ale uzavřená rada se samozřejmě nemůže na nikom shodnout, takže se její členové s pramalou důstojností přetahují o silnější kandidáty a jejich preference se s každým novým dnem mění. Doufají, že si zajistí budoucnost, a dělají, co mohou, aby si udrželi svůj úřad. Moc se od nich tak rychle přesunula ke šlechticům, že se jim z toho zatočila hlava. A některým se otočí docela, ať už tím či oním směrem, na to se můžeš spolehnout.“

„A otočí se i tobě, co myslíš?“ zeptala se Ardee a pohlédla na něj zpod svého tmavého obočí.

Glokta si pomalu olízl dásně. „Jestli se otočí Sultovi, může se docela dobře stát, že i mně.“

„Doufám, že ne. Byl jsi ke mně laskavý. Laskavější než kdokoli jiný. Laskavější než si zasloužím.“ Byl to trik s naprostou upřímností, který už ji viděl používat i dřív, ale i tak byl podivně odzbrojující.

„Nesmysl,“ zamumlal Glokta a zakroutil v opěradle rameny, protože se najednou cítil nějak nepříjemně. *Laskavost, čest, pohodlné obývací pokoje… plukovník Glokta by věděl, co na to říct, ale já jsem tady cizí.* Pořád ještě doufal, že ho napadne nějaká odpověď, když se chodbou rozeznělo rázné zaklepání na dveře. „Čekáš někoho?“

„Koho bych já mohla čekat? Všichni mí přátelé sedí tady v tom pokoji.“

Glokta zpozorněl a zaposlouchal se. Dveře se otevřely, ale on neslyšel nic než neurčité mumlání. Cvakla klika od pokoje a služebná strčila hlavu dovnitř.

„Prosím za prominutí, ale představený tady má návštěvu.“

„Koho?“ vyjekl Glokta. *Severarda s novými zprávami o stráži prince Raynaulta? Vitari s nějakým vzkazem od arcilektora? Nějaký další problém, který si žádá vyřešení? Nějaké nové otázky, které je třeba položit?*

„Říká, že se jmenuje Mauthis.“

Glokta ucítil, jak mu celá levá polovina tváře zacukala. *Mauthis?* Už na něj dávno pozapomněl, ale v mysli se mu teď okamžitě vynořila představa vyzáblého bankéře, který mu podával stvrzenku, uhlazeně a pečlivě, aby ji Glokta podepsal. *Stvrzenku na dar jednoho milionu marek. Může se stát, že představitelé bankovního domu Valint a Balk vás v budoucnu budou žádat o jistou… laskavost.*

Ardee se na něj mračila. „Stalo se něco?“

„Ne, nic,“ zaskřehotal a snažil se, aby to neznělo tak přiškrceně. „Starý kolega. Mohla bys mi na chvíli poskytnout tenhle pokoj? Potřeboval bych si s tím pánem promluvit.“

„Jistě.“ Vstala a vykročila ke dveřím. Šaty za ní šustily po koberci. V půlce se zastavila, ohlédla se přes rameno a kousla se do rtu. Přešla ke skříni a otevřela ji, vytáhla láhev a skleničku. Pak pokrčila rameny. „Potřebuju si něco dát.“

„To my všichni,“ zašeptal za ní Glokta, když vycházela ven.

O chvíli později prošel dveřmi Mauthis. Tytéž ostré obličejové kosti, tytéž chladné oči v hlubokých jamkách. Ačkoli něco jako by se v jeho způsobech změnilo. *Jistá nervozita. Nebo snad jistá úzkost?*

„Ale pane Mauthisi, jaká až nesnesitelná čest, mít vás –“

„Můžete si své zdvořilosti odpustit, představený.“ Hlas měl pronikavý a skřípavý jako zrezivělé panty. „Na mém egu nemáte co zdrtit. Raději bych hovořil bez obalu.“

„Výborně. Co pro vás mohu –“

„Mí zaměstnavatelé, bankovní dům Valint a Balk, nejsou spokojeni se směrem, kterým se ubírá vaše vyšetřování.“

Gloktova mysl horečně pracovala. „Se směrem, kterým se ubírá mé vyšetřování čeho?“

„Vraždy korunního prince Raynaulta.“

„Toto vyšetřování už skončilo. Ujišťuji vás, že nemám žádné –“

„Budu hovořit otevřeně, představený. Oni to vědí. Bylo by pro vás snazší smířit se s tím, že vědí všechno. Obvykle chtějí vědět všechno. Vrah byl vypátrán, úctyhodně rychle a schopně, mohu-li to tak říci. Mí zaměstnavatelé jsou s výsledkem spokojeni. Viník byl předán spravedlnosti. Nikomu neprospěje, když se v této nešťastné záležitosti budete nadále šťourat.“

To bylo řečeno vskutku otevřeně. Ale proč by měly Valintu a Balkovi vadit moje otázky? Dali mi peníze, aby mi pomohli zmařit plány Gurchů, a teď se zdá, že mají námitky proti mému odhalování guršského spiknutí? To nedává smysl… ledaže by vrah vůbec nepřišel z Jihu. Ledaže by vrah prince Raynaulta byl někdo, kdo je mnohem blíž domovu…

„Je zde pár volných konců, které je třeba zavázat,“ dokázal se sebe Glokta vypravit. „Není nutné, aby se vaši zaměstnavatelé zlobili –“

Mauthis k němu přistoupil o krok blíž. Čelo se mu lesklo potem, i když v pokoji nebylo horko. „Oni se na vás nezlobí, představený. Nemohl jste vědět, že jsou nespokojeni. Teď to víte. Když se bude vaše vyšetřování nadále ubírat stejným směrem, teď když už o jejich nespokojenosti víte… pak by se mohli rozzlobit.“ Naklonil se ke Gloktovi blíž a skoro zašeptal. „Prosím, dovolte mi, abych vám jako někomu, kdo je se mnou na stejné lodi, pověděl, představený, že ani jeden z nás nechce, aby se rozzlobili.“ V jeho hlase se ozval zvláštní tón. *On mi nevyhrožuje. On mě prosí.*

„Chcete mi naznačit,“ procedil Glokta a sotva při tom pohyboval rty, „že by zpravili arcilektora Sulta o svém daru na obranu Dagosky?“

„To je to nejmenší, co by udělali.“ Mauthisův výraz byl naprosto zřejmý. *Strach.* Strach v téhle citu prosté masce místo tváře. Něco podobného strachu zanechalo Gloktovi na jazyku trochu hořkosti, trochu chladu v kříži a trochu strnulosti v krku. Byl to pocit, na který si pamatoval. Kdysi dávno to cítil také. Mělo to ke strachu velice blízko. Už dlouho se mu nic podobného nestalo. *Dostali mě. Úplně a definitivně. Věděl jsem to, už když jsem to podepsal. Taková byla cena a já jsem neměl jinou možnost než ji zaplatit.*

Glokta polkl. „Můžete vyřídit svým zaměstnavatelům, že žádné další vyšetřování nebude.“

Mauthis na chvíli zavřel oči a vydechl očividnou úlevou. „Jsem velice rád, že jim mohu tento vzkaz předat. Hezký den.“ S tím se otočil a nechal Gloktu samotného v Ardeeině pokoji. A ten tam seděl, zíral na zavřené dveře a nebyl si tak docela jistý, co se to vlastně stalo.

Kamenný příbytek

Příď loďky drsně zaskřípala o skalnatý břeh a kamínky pod jejím dnem zasténaly. Dva z veslařů se přebrodili šplouchajícím příbojem ke břehu a přitáhli loďku o kousek blíž. Jakmile byla pevně ukotvená, honem do ní skočili zpátky, jako kdyby jim voda působila nesnesitelnou bolest. Jezal se jim ani příliš nedivil. Ostrov na kraji světa, konečném cíli jejich cesty, na místě zvaném Šabuljan, vypadal opravdu hrozivě.

Pustá hromada špičatého kamení, jejíž ostré výběžky omývaly studené vlny a sápaly se po jejích holých březích. Nad nimi se zvedaly rozeklané útesy a úbočí plná zrádné suti stoupala strmě vzhůru k hrozivým horám, které se černočerné vypínaly k temnému nebi.

„Chcete na břeh?“ zeptal se Bayaz námořníků.

Čtyři veslaři nejevili žádné známky nějaké reakce a jejich kapitán jen pomalu zavrtěl hlavou. „O tomhle ostrově jsme slyšeli ošklivé věcí,“ zavrčel v běžném jazyce s tak silným přízvukem, že mu bylo stěží rozumět. „Říká se, že je prokletý. Počkáme na vás tady.“

„Může to trvat dlouho.“

„Budeme čekat.“

Bayaz pokrčil rameny. „Tak čekejte.“ Vystoupil z loďky a brodil se po kolena příbojovými vlnami. Zbytek skupiny jej pomalu a viditelně neochotně následoval ledovým mořem a pak nahoru na břeh.

Bylo to bezútěšné a pusté místo, místo dobré jen pro kamení a studenou vodu. Zpěněné vlny se nenasytně hnaly ke břehu a žárlivě klouzaly zpátky po oblázcích na pobřeží. Pustinu bičoval nelítostný vítr, který se prodíral Jezalovými mokrými kalhotami, vháněl mu vlasy do očí a studil ho až do morku kostí. Sebral mu jakékoli poslední zbytky vzrušení, které snad mohl mít z toho, že konečně

dorazili k cíli. Hledal si štěrbiny a díry mezi balvany a tam vzdychal, hvízdal a kvílel v truchlivém chóru.

Bylo tam žalostně málo jakékoli vegetace. Trocha bezbarvé trávy, strádající solí, pár trnitých křovin, víc uhynulých, než živých. Kousek výš nad mořem viděli několik skupinek zchřadlých stromů, které se zoufale choulily k nepoddajným kamenům a kroutily se a ohýbaly podle směru vanoucího větru, jako kdyby měly být každou chvíli vyrvány i s kořeny. Jezal skoro cítil jejich bolest.

„Kouzelné místo!“ vykřikl a jeho slova odnesl vítr ve stejném okamžiku, kdy opustila jeho rty. „Pokud vás uchvacují kameny!“

„Kde by měl moudrý muž ukrýt kámen?“ odsekl mu Bayaz přes rameno. „Přece mezi tisícem jiných kamenů! Mezi miliony jiných!“

Nedostatek kamenů tady tedy rozhodně nebyl. Balvany, valouny, oblázky a štěrk tu byly zastoupené ve značné hojnosti. To, co toto místo činilo tak mimořádně odpuzujícím, byl právě naprostý nedostatek čehokoli jiného. Jezal se ohlédl přes rameno a pocítil náhlý záchvěv paniky, že tam spatří čtyři veslaře, jak strkají loďku zpátky do moře a je nechávají tady, vysazené na pustém ostrově.

Ale veslaři byli stále tam, kde je zanechali, a jejich loďka se jemně pohupovala blízko břehu. Za nimi, na zčeřeném oceánu, spočívala ukotvená Cawneilina mizerná kocábka, která se tvářila jako loď. Měla spuštěné plachty a její stěžeň byl jen černá čárka proti zakaboněnému nebi pomalu se pohupující sem a tam podle pohybů neklidných vln.

* * *

„Musíme si najít nějaké závětří!“ zahalekal Logen.

„Je na tomhle zatraceném místě vůbec nějaké?“ křikl na něj Jezal.

„Bude muset být! Potřebujeme oheň!“

Chodec ukázal nahoru k útesům. „Možná bychom tamhle našli nějakou jeskyni nebo místo pro přístřešek. Povedu vás!“

Postupovali vzhůru po pláži, nejdřív klouzali po oblázcích a pak přeskakovali z jednoho vratkého kamene na druhý. Nezdálo se, že

by ten kraj světa stál za všechnu tu námahu, když se vezme v úvahu, jak obrovskou dálku už museli urazit. Studeného kamení a studené vody je všude dost, kvůli tomu ani nemuseli odejít ze Severu. Logen měl z tohohle pustého místa špatný pocit, ale nemělo smysl říkat to nahlas. Špatný pocit měl už celých posledních deset let. Vyvolat ducha, najít Semeno a pak zase honem zpátky. A co potom? Zpátky na Sever? Zpátky za Bethodem a jeho syny? K potokům prolité krve a k trápení, které je dobré pouze k tomu, aby se ukázalo, kdo dokáže nasbírat víc bodů? Logen se ošil. Nic z toho ho dvakrát nelákalo. Lepší to udělat než se toho dál bát, řekl by jeho otec, ale jeho otec toho napovídal hodně a většina z toho mu nebyla k ničemu.

Ohlédl se po Ferro a ona se podívala na něj. Nemračila se, neusmívala se. Ženám, to se ví, nikdy moc nerozuměl, vlastně ani nikomu jinému, ale Ferro pro něj byla úplně nová hádanka. Ve dne jednala stejně chladně a zlostně jako vždycky, ale přesto se zdálo, že většinu nocí si teď nacházela cestičku pod jeho přikrývky. Nerozuměl tomu a neodvažoval se na to zeptat. Smutná pravda byla, že ona byla to nejlepší, co se mu za valnou část jeho života podařilo získat. Nabral si do plic vzduch, pomalu vydechl a poškrábal se na hlavě. To o jeho životě nic moc dobrého nevypovídalo, když o tom teď tak uvažoval.

U úpatí útesů našli něco jako jeskyni. Vlastně to byla spíš nevelká dutina v závětří dvou balvanů, kam se vítr neprodral tak silně. Nebylo tam mnoho místa pro konverzaci, ale ostrov byl pustina a Logen viděl, že je jen pramalá šance najít lepší. Koneckonců, člověk musí uvažovat realisticky.

Ferro vzala meč a poodešla k pahýlu stromu, který trčel opodál, a brzy měli dost třísek, aby se mohli pokusit rozdělat oheň. Logen se sehnul a nemotornými prsty zápolil s křesacím kamenem. Kolem balvanů to foukalo a dřevo bylo vlhké, ale po troše klení a práce s kusem křemene se mu nakonec podařilo zapálit oheň, který jim stačil. Všichni se kolem něho schoulili.

„Podejte tu skříňku," řekl Bayaz a Logen vytáhl tu těžkou věc ze svého vaku a s hekáním ji položil vedle Ferro. Bayaz přejel konečky prstů po jejích hranách, našel nějaký skrytý úchyt a víko se tiše zvedlo. Uvnitř byla soustava kovových spirál, směřujících ze všech stran do středu, kde byl volný prostor velikosti Logenovy pěsti.

„Na co to je?“ zeptal se Logen.

„Aby se to, co je uvnitř, nehýbalo a bylo pěkně v měkkém.“

„Ono to potřebuje být v měkkém?“

„Kanedias si myslel, že ano.“ Tahle odpověď Logena ani v nejmenším neuklidnila. „Polož to dovnitř hned, jak to bude možné,“ řekl mág a obrátil se při tom na Ferro. „Nechceme tomu být vystaveni déle, než je nezbytně nutné. Nejlepší bude, když se všichni budete držet co nejdál.“ A napřáhl proti ostatním rozevřenou dlaň. Luthar a Chodec do sebe málem vrazili, jak se chtěli co nejrychleji dostat co nejdál, ale Quai dál upíral oči na mágovy přípravy a skoro se nepohnul.

Logen seděl se zkříženýma nohama před blikotajícím ohněm a cítil, jak se mu žaludek svírá úzkostí, která se stále stupňuje. Pomalu začínal litovat, že se do téhle záležitosti nechal zaplést, ale teď už bylo na rozmýšlení příliš pozdě. „Pomohlo by, kdyby jim bylo co nabídnout,“ řekl, rozhlédl se a zjistil, že Bayaz už v natažené ruce drží kovovou láhev. Logen odšrouboval víčko a čichl k ní. Pach silného alkoholu mu pronikl do nosu jako hodně postrádaný milenec. „Tohle jsi s sebou měl celou tu dobu?“

Bayaz kývl. „Právě pro tenhle účel.“

„Kéž bych to byl věděl. Nejednou bych to dobře využil.“

„Můžeš ho využít teď.“

„To není totéž.“ Logen nahnul láhev a nalil si trochu kořalky do úst. Odolal mocné touze polknout a místo toho nadmul tváře a vyprskl spršku pití nad oheň, až plameny vyskočily.

„A teď?“ zeptal se Bayaz.

„Teď budeme čekat. Budeme čekat, až –“

„Jsem tady, Devítiprsťáku.“ Hlas jako vítr mezi kameny, jako zvuk kamenů valících se z útesu, jako mořské vlny, které kloužou z písku na břehu zpátky do moře. Duch se nad nimi vynořil v jejich mělké jeskyňce mezi balvany jako pohyblivý sloup šedých kamenů, vysoký jako dva muži, a nevrhal žádný stín.

Logen povytáhl obočí. Duchové nikdy neodpověděli ihned, pokud se obtěžovali odpovědět vůbec. „To bylo rychle.“

„Čekal jsem.“

„Asi dlouho,“ řekl Logen. Duch přikývl. „No, ehm, přišli jsme pro –“

„Pro tu věc, kterou mi svěřili Euzovi synové. Ve světě lidí se musejí dít zoufalé věci, když jste to vyhledali.“

Logen polkl. „A kdy se nedějí?“

„Vy něco vidíte?“ zašeptal Jezal za ním.

„Nic,“ odpověděl Chodec. „Je to vskutku velice pozoruhodné – “

„Držte huby!“ zavrčel Bayaz přes rameno.

Duch sestoupil níž, blíž k němu. „Tohle je první z mágů?“

„To je,“ řekl Logen a snažil se neodbíhat od tématu.

„Je menší, než byl Juvens. Nelíbí se mi.“

„Co říká?“ vybafl na něj Bayaz netrpělivě a díval se při tom do prázdna notný kus od ducha.

Logen se poškrábal na tváři. „Říká, že Juvens byl vysoký.“

„Vysoký? No a co? Vezmi, pro co jsme sem přišli, ať už odsud můžeme vypadnout!“

„Je netrpělivý,“ zahřímal duch.

„Ušli jsme dlouhou cestu. Má Juvensovu hůl.“

Duch přikývl. „Ta suchá větev je mi povědomá. To jsem rád. Už jsem tu věc držel mnoho zim a bylo to hodně těžké břímě. Teď budu spát.“

„Dobrý nápad. Kdybys mi mohl –“

„Dám to té ženě.“

Duch si zabořil ruku do kamenného břicha a Logen se opatrně posunul o kousek dál. Pěst se zase vynořila a něco svírala, a on nedokázal potlačit třes, když to spatřil.

„Nastav ruce,“ zamumlal k Ferro.

* * *

Když ta věc dopadla do Feřiných připravených dlaní, Jezal mimoděk vyjekl a odskočil. Zvedl ruce, aby si kryl tvář, a ústa měl hrůzou dokořán. Bayaz na ni zíral, oči vytřeštěné. Quai dychtivě natáhl krk o něco blíž. Logen se zašklebil a odtáhl se. Chodec se odplazil skoro až ven před jeskyni. Hodnou chvíli všech šest civělo na tmavý předmět ve Feřiných dlaních. Nikdo se nepohnul, nikdo nepromluvil, nic se neozvalo kromě kvílení větru. Bylo to tam, před nimi. Ta věc, pro kterou ušli tak dlouhou cestu a čelili pro ni tolika nebezpečím. Ta věc, kterou Glustrod vykopal před dávnými časy z hlubin země. Ta věc, která udělala z největšího města na světě prokleté ruiny.

Sémě. Zhmotněná druhá strana. Samotná podstata magie.

Pak se Ferro pomalu začala mračit. „To je ono?“ zeptala se pochybovačně. „Tohle je ta věc, co obrátí Šaffu v prach?“

Vlastně, teď když Jezala přešel prvotní šok z toho, jak se to náhle objevilo, připadalo mu, že to vypadá úplně jako obyčejný kámen. Kus všedního šedivého kamene velikosti velké pěsti. Nevyzařoval z něj žádný pocit nadpozemského nebezpečí. Nebyla na něm zjevná žádná strašlivá síla. Žádné zničující paprsky nebo vystřelující světelné blesky. Vypadala jako úplně obyčejný kámen.

Bayaz zamrkal a po čtyřech se přisunul blíž. Podíval se na předmět ve Feřiných dlaních. Olízl si rty a zvedl velice pomalu ruku, zatímco ho Jezal pozoroval a krev mu bušila v uších. Bayaz se konečkem malíku dotkl kamene a okamžitě s ním zase ucukl. Ani se mu nescvrkl, ani se nevypařil. Znovu do kamene dloubl prstem. Neozvalo se žádné ohlušující zaburácení. Přitiskl na něj dlaň. Obemkl jej svými tlustými prsty. Zvedl ho. A pořád vypadal jen jako obyčejný kámen.

První z mágů zíral na předmět ve své dlani a oči měl čím dál vytřeštěnější. „To není on,“ zašeptal a rty se mu třásly. „Tohle je jenom kámen!“

Všichni ohromeně mlčeli. Jezal zíral na Logena a ten zas na něho a ve zjizvené tváři měl zmatený výraz. Jezal se podíval na Chodce a navigátor nemohl než pokrčit kostnatými rameny. Jezal se podíval na Ferro a viděl, že se mračí čím dál víc. „Jenom kámen?“ zamumlala.

„Není to on?“ sykl Quai.

„Tak tedy…“ Význam Bayazových slov jen pomalu pronikal do Jezalovy mysli. „Takže jsme celou tu dlouhou cestu podnikli… pro nic?“ Zvedl se náhlý, prudký závan větru, uhasil ten ubohý jazýček ohně a vmetl mu do tváře písek.

„Možná se stala nějaká chyba,“ zkoušel to Chodec. „Možná je tu nějaký jiný duch, možná je tu jiný –“

„Žádná chyba,“ řekl Logen a zachmuřeně potřásl hlavou.

„Ale…“ Quaiovi lezly oči z popelavé tváře. „Ale… jak to?“

Bayaz ho ignoroval a svaly ve tváři mu cukaly. „Kanedias. To on v tom má prsty. Přišel na nějaký způsob, jak své bratry ošidit, a vyměnil tenhle kus ničeho za Sémě a nechal si ho pro sebe. Dokonce i ve smrti mi tvůrce něco odpírá!“

„Je to jenom kámen?“ zavrčela Ferro.

„Vzdal jsem se šance bojovat za svou zem," zamumlal Jezal a v prsou se mu začal rozlévat pocit rozhořčení, „a trmácel se stovky mil přes pustinu, nechal jsem se zmlátit, zmrzačit a zohavit… kvůli ničemu?"

„Sémě." Quai ohrnul bledé rty a dech se mu zrychlil. „Kde je? Kde?"

„Kdybych to věděl," odsekl mu jeho mistr, „myslíš, že bychom seděli na tomhle opuštěném ostrově a laškovali s duchy kvůli kusu bezcenného kamene?" A s tím zvedl ruku a vztekle mrštil kamenem o zem. Roztříštil se na malé kousíčky a ty se odrazily od země a skutálely se s rachotem dolů mezi stovky jiných, tisíce jiných, miliony jiných, úplně stejných.

„Tady není." Logen rezignovaně zavrtěl hlavou. „Jestli se dá něco říct o –"

„Jenom kámen?" zavrčela Ferro a obrátila pohled od rozkutálených kousků kamene k Bayazově tváři. „Ty podělaný starý lháři!" vyskočila a ruce spuštěné podél boků pevně zatínala v pěsti. „Slíbil jsi mi pomstu!"

Bayaz se k ní otočil, tvář staženou zlostí. „Myslíš, že nemám důležitější starosti než *tvou pomstu?*" zařval a od úst mu do běsnícího větru odlétly kapičky slin. „Nebo tvoje *zklamání?*" zaječel Quaiovi do tváře a na krku mu vystoupily žíly. „Nebo tvůj podělaný *vzhled?*" Jezal polkl, couvl dál do jeskyně a snažil se být tak malinkatý, jak jen to jde. Jeho vlastní vztek uhasila Bayazova narůstající zloba stejně rychle, jako vítr před malou chvílí uhasil skomírající plamen v ohništi. „Byl jsem podveden!" vyštěkl první z mágů a marnou zlostí rozvíral a zatínal pěsti. „S čím teď budu bojovat proti Chalulovi?"

Jezal se zachvěl a schoulil se. Byl si jistý, že každou chvíli někdo z nich vybuchne nebo se vymrští do vzduchu a roztříští o skály nebo vzplane zářivými plameny, a s největší pravděpodobností to bude právě on. Bratr Chodec si pro uklidnění situace nevybral tu nejlepší chvíli. „Neměli bychom být zklamaní, přátelé moji! Cesta je sama o sobě odměnou –"

„Řekni to ještě jednou, ty holohlavý pitomče!" sykl Bayaz. „Ještě jednou a je z tebe popel!" Navigátor se přikrčil a celý roztřesený se stáhl. Mág popadl svou hůl a odkráčel z jeskyně ven. Pak zamířil dolů k pláži a jeho plášť za ním v ostrém větru vlál. Jeho hněv byl tak hrozivý, že na kratičký moment byla představa,

že by Jezal zůstal na ostrově, přijatelnější, než že by se s ním měl vrátit na loď.

Právě tímhle zlostným výbuchem byla podle Jezala celá jejich výprava definitivně prohlášena za neúspěšnou.

„Tak jo," zabručel Logen po tom, co všichni chvíli poseděli ve větru. „Tak to bychom nejspíš měli." Zabouchl víko tvůrcovy prázdné skříňky. „Nebudeme kvůli tomu brečet. Musíte být –"

„Zavři tu svou podělanou hubu, kreténe!" vyštěkla Ferro. „Neříkej mi, jaká mám být!" Vyšla z jeskyně a zamířila dolů k syčícímu moři.

Logen mlčky nacpal skříňku zpátky do svého vaku a s povzdechem si ho hodil na záda. „Realisté," zamumlal a pak vyšel ven za ní. Chodec a Quai jej následovali jako ztělesnění uražené zlosti a tichého zklamání. Jezal šel jako poslední. Našlapoval z jednoho ostrého kamene na druhý, oči téměř zavřené kvůli silnému větru, a neustále si to celé přebíral v mysli. Nálada byla všechno jen ne veselá, ale jak tak kráčel zpátky k loďce, ke svému překvapení zjistil, že má co dělat, aby se neusmíval. Koneckonců, úspěch nebo neúspěch této šílené výpravy pro něj ve skutečnosti nikdy příliš neznamenal. Všechno, na čem záleželo, bylo to, že se vrací domů.

* * *

Voda šplouchala o příď a vystřikovala do vzduchu studené bílé spršky. Plachty se vydouvaly a práskaly, ráhna a lana skřípaly. Vítr bičoval Feřinu tvář, ale ona jen mhouřila oči a nevšímala si ho. Bayaz vztekle zalezl do podpalubí a ostatní se k němu kvůli chladu jeden po druhém postupně přidávali. Nahoře zůstali jen ona a Devítiprsťák a dívali se na moře. „Co budeš dělat teď?" zeptal se jí.

„Půjdu kamkoli, kde budu moct zabíjet Gurchy." Vyhrkla to bez rozmýšlení. „Najdu si jiné zbraně a budu s nimi bojovat všude, kde budu moct." Vlastně ani dost dobře nevěděla, jestli je to pravda. Bylo těžké cítit tutéž nenávist jako dřív. Už se nezdálo být tak nepřijatelné, aby nechala Gurchy dělat si, co chtějí, a sama se starala o sebe, ale její pochybnosti a zklamání způsobily, že to vyhrkla ještě sveřepěji. „Nic se nezměnilo. Pořád chci pomstu."

Ticho.

Koutkem oka se na něho podívala a viděla, že se Devítiprsťák mračí dolů na bledou pěnu v temných vodách, jako kdyby její odpověď nebyla tou, v jakou doufal. Bylo by snadné to změnit. „Půjdu tam, kam půjdeš ty," mohla by říct, a komu by to ublížilo? Nikomu. Určitě ne jí. Ale Ferro nebyla schopná připustit, aby nad ní měl takovou moc. Teď se prokázalo, že je mezi nimi neviditelná zeď. Taková, kterou nebylo možné zdolat.

Vždycky byla.

Všechno, co dokázala říct, bylo: „A ty?" Zdálo se, že o tom chvíli přemýšlí, vypadal zlostně a kousal se do rtu. „Měl bych se vrátit na Sever." Neřekl to šťastně a ani se na ni při tom nepodíval. „Je tam práce, kterou jsem nikdy neměl opustit. Temná práce, kterou je třeba udělat. Tak si myslím, že se tam vrátím. Zpátky na Sever a vyrovnám pár účtů."

Zamračila se. Účtů? Kdo jí to říkal, že člověk potřebuje víc než pomstu? A teď byly vyrovnané účty všechno, co chtěl? Prolhaný parchant. „Účty," procedila. „Dobře."

A to slovo bylo v jejích ústech trpké jako písek.

Na chvíli se jí zadíval do očí. Otevřel ústa, jako kdyby chtěl něco říct, ale zůstal tak, rty pootevřené v nevyřčeném slovu a s jednou rukou napůl nataženou k ní.

Pak jako by najednou zvadl, stiskl zuby, obrátil se k ní bokem a znovu se naklonil přes zábradlí. „Dobře."

A takhle snadno se mezi nimi všechno vyřešilo.

Ferro se zamračila a otočila se na druhou stranu. Zaťala prsty a cítila, jak se jí nehty zaryly do dlaní, vztekle a hrubě. Potichu a hořce zaklela. Proč jenom nedokázala říct něco jiného? Trochu se nadechnout, pohnout ústy, a všechno se změní. Bylo by to tak snadné.

Jenomže Ferro nic takového neuměla a věděla, že nikdy umět nebude. Tu část v ní zabili Gurchové, už dávno a beze zbytku, a nechali ji uvnitř umřít. Byla blázen, když doufala, a celou tu dobu to cítila v kostech.

Naděje je pro slabé.

Zpátky do hlíny

Psi čumák a Dow, Tul a Mračňák, West a Pike. Těch šest stálo v kruhu a dívalo se dolů na dvě hromádky studené hlíny. Dole v údolí měli Královští plné ruce práce s pohřbíváním vlastních mrtvých, Psí čumák to viděl. Byly jich stovky, v jámách po dvaceti. Pro muže to byl opravdu špatný den, ale dobrý pro zemi. Po bitvě to tak bývá vždycky. Jenom zem získá.

Třesavec a jeho karlové byli kousek odtud mezi stromy a se skloněnými hlavami pohřbívali vlastní mrtvé. Dvanáct už jich bylo v zemi a tři těžce ranění se k nim nejspíš připojí, než uplyne týden. A pak tam byl další, co přišel o ruku – možná přežije, možná ne, to záleží na tom, jestli bude mít štěstí. Poslední dobou jim štěstí moc nepřálo. Během jednoho dne jich zemřela skoro polovina. Byla to odvaha, že ještě zůstávali. Psí čumák slyšel, co si povídají. Slova plná smutku a také hrdosti, to za padlé. Jací to byli dobří muži, jak dobře bojovali, jak budou všem chybět, a tak dál. Vždycky to tak po bitvě bývá. Slova za mrtvé.

Psí čumák polkl a podíval se zpátky na čerstvě vykopanou hlínu u svých nohou. Těžká práce, kopat v takové zimě, když je zem tvrdá a zmrzlá. Přesto lepší, když kopete, než když vás pohřbívají, tak by to řekl Logen a Psí čumák věděl, že je to pravda. Právě pohřbil dva lidi a spolu s nimi dvě součásti sebe sama. Cathil je hluboko pod navršenou hlínou, bledá a studená. Ta už se nikdy nezahřeje. A Trojstrom kousek od ní. Jeho rozbitý štít mu položili na kolena a meč mu dali do ruky. Dvě hromádky nadějí Psí čumák uložil do hlíny – na jedné naděje pro budoucnost, na druhé naděje z minulosti. Obě jsou teď pryč a nikdy se nenaplní. Zanechaly v něm bolestné prázdno. Vždycky to tak bývá, po bitvě. Naděje jdou do hlíny.

„Pohřbeni tam, kde padli," pronesl Tul tiše. „Tak to má být. Tak je to dobře."

„Dobře!" vyštěkl Dow a zablýskl očima na Westa. „Tohle že je dobře? Nejbezpečnější místo na bojišti? Nejbezpečnější místo, tak jsi jim to říkal?" West polkl a zadíval se do země. Vypadal provinile.

„Tak jo, Dowe," řekl Tul. „Ty víš, jak to je. Nemusíš z toho obviňovat jeho, nebo kohokoli jiného. Taková je prostě válka. Lidi umírají. Trojstrom to dobře věděl, nikdo to nevěděl lépe."

„Mohli jsme být někde jinde," zavrčel Dow.

„To jsme mohli," přikývl Psí čumák. „Ale nebyli jsme, a tak to zkrátka je. To už se nezmění, ne? Trojstrom je mrtvý a děvče také, a už to samo o sobě je pro všechny dost těžké. Není nutné, abys to ještě zhoršoval."

Dow zaťal pěsti a zhluboka se nadechl, jako kdyby chtěl něco vykřiknout. Pak zase vydechl, svěsil ramena a hlava mu klesla. „Máš pravdu. Už se s tím nedá nic dělat."

Psí čumák se narovnal a položil Pikeovi ruku na rameno. „Chceš o ní něco říct?" Popálený muž se na něho podíval a pak zavrtěl hlavou. Výřečný zrovna není, řekl si Psí čumák a ani se mu moc nedivil. Ani West nevypadal na to, že by chtěl něco povědět, a tak si Psí čumák odkašlal, ucukl před bolestí, která mu vystřelila mezi žebry, a zkusil to sám. Někdo to udělat musel.

„Tady jsme pohřbili to děvče, Cathil se jmenovala. Nemůžu říct, že bych ji znal nějak dlouho, ani že bych ji neznal vůbec, ale co jsem poznal, to se mi líbilo… a proto to stálo za to. Ale moc jsem ji neznal, to ne. Ne dost. Ale měla kuráž, to jsme myslím všichni viděli při cestě na sever. Snášela zimu, hlad a všechno to ostatní a nikdy nereptala. Kéž bych ji znal víc. Doufal jsem, že časem poznám, ale, no, často nedostaneme to, v co doufáme. Vlastně k nám ani nepatřila, ale umřela s námi, tak myslím, že bychom měli být hrdí, že jsme ji tu měli."

„Jo," řekl Dow. „Hrdí, že jsme ji tu měli."

„To je fakt," řekl Tul. „Zem si bere všechny stejně."

Psí čumák přikývl, dlouze a rozechvěle se nadechl a vydechl. „Chce někdo něco říct o Trojstromovi?"

Dow se ošil, zadíval se dolů na své boty a šoural jimi v hlíně. Tul zvedl oči k nebi a zamžoural. Vypadal, jako by mu něco ukáplo do oka. Psí čumák měl sám co dělat, aby se nerozplakal.

Věděl, že jestli bude muset říct ještě něco, začne bulit jako malý harant. Trojstrom by věděl, co říct, ale problém byl v tom, že byl pryč. Vypadalo to, že se nikdo neozve. Pak udělal Mračňák krok vpřed.

„Rudd Trojstrom," řekl, rozhlédl se a každému se podíval do očí, jednomu po druhém. „Skála z Uffrithu, tak mu říkali. Na celém Severu nebylo většího jména. Skvělý bojovník. Skvělý vůdce. Skvělý přítel. Celý život bojoval. Stanul tváří v tvář Krvavé devítce a pak spolu odešli, oba dva. Nikdy si nevybral snadnější cestu, když věděl, že je špatná. Nikdy před bojem neutekl, když věděl, že se bojovat musí. Stál jsem vedle něho, kráčel s ním, bojoval s ním deset let po celém Severu." Tvář se mu protáhla v úsměvu. „Nestěžuju si."

„Dobrá řeč, Mračňáku," řekl Dow, oči sklopené ke studené zemi. „Dobrá řeč."

„Takoví jako Trojstrom, už nebudou," zamumlal Tul a utřel si oko, jako kdyby mu do něj něco spadlo.

„Jo," řekl Psí čumák. To bylo všechno, co zvládl říct.

West se otočil a pomalu odcházel mezi stromy pryč. Hlavu měl vtaženou mezi ramena a neřekl ani slovo. Psí čumák viděl, že má svaly po straně obličeje stažené. Nejspíš si to vyčítá. Podle zkušeností Psího čumáka to muži často dělávali, když hodně lidí zemřelo, a West vypadal, že je ten typ. Pike šel s ním a oba dva se minuli s Třesavcem, který mířil opačným směrem.

Postavil se se skloněnou hlavou vedle hrobů, mračil se a vlasy mu visely podél tváří dolů. Pak k nim vzhlédl. „Nechci být neuctivý. To vůbec ne. Ale potřebujeme nového vůdce."

„Teprve se nad ním zavřela zem," sykl Dow a zablýskal po něm očima.

Třesavec zvedl ruce. „Pak bych řekl, že je nejlepší čas to probrat. Alespoň nedojde ke zmatkům. Mí hoši jsou vyplašení, abych řekl pravdu. Ztratili kamarády a ztratili Trojstroma a potřebují někoho, za kým můžou jít, tak je to. Kdo to bude?"

Psí čumák se poškrábal na tváři. Ještě na to vůbec nepomyslel a teď, když to měl udělat, nevěděl, co by vymyslel. Tul Duru Hrom a Černý Dow, to byla dvě velká, silná jména, oba už muže vedli a dobře. Psí čumák se na ně podíval, jak tam stáli a mračili se jeden na druhého. „Je mi jedno, který z vás to bude," řekl. „Půjdu za kterýmkoli z vás. Ale jasné je jedno, jeden z vás to být musí."

Tul se mračil na Dowa a Dow zase na Tula. „Já bych za ním nešel," zavrčel Tul, „a on by nešel za mnou."

„To je fakt," sykl Dow. „Už jsme o tom mluvili. Nefungovalo by to."

Tul potřásl hlavou. „Proto to nemůže být ani jeden z nás."

„Ne," souhlasil Dow. „Nemůže to být ani jeden z nás." Procedil slinu mezi zuby, zachrchlal a odplivl si na zem. „Takže to musíš být ty, Psí čumáku."

„Cože? Kdo?" vyrazil ze sebe Psí čumák a zíral na ně s očima vytřeštěnýma.

Tul přikývl. „Ty jsi vůdce. Všichni jsme se na tom shodli."

„Hm," řekl Mračňák a ani při tom nezvedl oči.

„Devítiprsťák je pryč," řekl Dow. „Trojstrom je pryč, a tak zbýváš ty."

Psí čumák se zachvěl. Čekal, že se Třesavec ozve, že řekne: „Cože? On, a vůdce?" Čekal, že se všichni začnou smát a řeknou mu, že to byl vtip. Černý Dow a Tul Duru Hrom a Harding Mračňák, nemluvě o dvou tuctech karlů, kteří by se měli řídit jeho rozhodnutím. Nejpitomější nápad, jaký kdy slyšel. Ale Třesavec se nesmál.

„Řekl bych, že je to dobrá volba. Když bych měl mluvit za své hochy, přesně to jsem hodlal navrhnout. Jdu jim to oznámit." Otočil se a odkráčel mezi stromy. Psí čumák ho sledoval s ústy dokořán.

„Ale co s těmi ostatními?" sykl, když byl Třesavec bezpečně z doslechu, a trhl sebou, jak ho zabolelo mezi žebry. „Tam dole čeká dvacítka podělaných karlů a jsou vyplašení! Oni půjdou jen za někým, kdo má jméno!"

„Ty sis jméno udělal," řekl Tul. „Přešel jsi hory s Devítiprsťákem, celé roky jsi bojoval s Bethodem. Větší jména než vás dvou už nejsou. Viděl jsi víc bitev než kdokoliv z nás."

„Viděl možná –"

„Ty jsi ten pravý," prohlásil Dow. „A to je všechno. Že nejsi stejně krutý zabiják jako Skarling? No a co? Máš na rukou dost krve, abych za tebou šel a mezi živými není lepší stopař, než jsi ty. Víš, jak se mají lidi vést. Viděl jsi to dělat ty nejlepší. Devítiprsťáka a Bethoda a Trojstroma, viděl jsi je všechny tak zblízka, jak to šlo."

„Ale já nemůžu… myslím… nedokážu nikoho přimět k útoku, ne tak jako to uměl Trojstrom –“

„To nedokáže nikdo,“ řekl Tul a kývl dolů k hromadě hlíny. „Ale s Trojstromem už nemůžeme počítat, je mi to fakt líto. Ty jsi teď vůdce a my budeme stát za tebou. A každý, kdo nebude chtít dělat, co mu řekneš, si může popovídat s námi.“

„A bude to krátký rozhovor,“ zavrčel Dow.

„Ty jsi vůdce.“ Tul se otočil a zamířil mezi stromy.

„Je to rozhodnuté.“ A Černý Dow vykročil za ním.

„Hm,“ řekl Mračňák, pokrčil rameny a přidal se ke svým druhům.

„Ale,“ zamumlal Psí čumák. „Počkejte…“

Byli pryč. Takže je z něj nejspíš vůdce.

Chvíli tam stál, mžoural a nevěděl, co si má myslet. Nikdy předtím vůdce nedělal. Necítil žádný rozdíl. Najednou ho vůbec nic nenapadalo. Neměl ani ponětí, co by měl po mužích chtít. Připadal si jako idiot. Ještě větší idiot než obvykle.

Klekl si dolů mezi hroby a zanořil ruku do hlíny. Mezi prsty cítil, jak je studená a vlhká. „Promiň, děvče,“ zašeptal. „Tohle sis nezasloužila.“ Pevně zaťal prsty a sevřel hlínu v dlani. „Měj se, Trojstrome. Budu se snažit dělat, co bys udělal ty. Zpátky do hlíny, starouši.“

Pak vstal, utřel si ruce do košile a vykročil zpátky k živým. A ty dva nechal za sebou v zemi.

Poděkování

Čtyřem lidem, bez kterých…

Bren Abercrombieové, kterou bolely oči od toho, jak to četla.

Nickovi Abercrombiemu, kterého bolely uši od toho,
jak o tom pořád poslouchal.

Robovi Abercrombiemu, kterého bolely prsty
od otáčení stránek.

Lou Abercrombieové, kterou bolely ruce od toho,
jak mě zvedala.

A také…

Jonovi Weirovi za to, že to vyzvedl.

Simonu Spantonovi za to, že to nezadupal do země.

A jak bych mohl zapomenout na…

Gillian Redfearnovou, která to nejenom uskutečnila,
ale i vylepšila.

JOE ABERCROMBIE
První zákon: kniha druhá
AŽ BUDOU VISET

Z anglického originálu
The First Law: Book Two
Before They Are Hanged,
který vydal Victor Gollancz
(Orion Publishing Group),
přeložila Olga Machačová.
Obálku vytvořila Laura Brett,
grafickou úpravu obálky provedlo Vertigo CZ, a. s.
Vydal Bohuslav Svoboda – POLARIS,
Podříci 218, Frenštát p. R.,
e-mail: svoboda@polarissf.cz,
v roce 2009 jako svou 246. publikaci.
Tisk: Printo s. r. o., Gen. Sochora 1379, Ostrava Poruba.
Vydání první.

Cena: 279 Kč

ISBN 978-80-7332-135-2